



חלק לו

אשר בנחל

ואלה הן המכתבים
 מאת מכתבים
 מתחילת האל
 ומכתבתי
 ואלה הן המכתבים
 מאת מכתבים
 מתחילת האל
 ומכתבתי

כי הנה
 הנצחיות
 דהיינו פסוקים

אלה המכתבים
 מכתבתי
 מאת מכתבים
 מתחילת האל
 ומכתבתי

מכתבתי



אשר בנחל

אוצר בלום וגדודי של מכתבים יקרים
 מלאים בעצות חכמות ובתובנות
 צמוקות מקולמוס לבו של הצדיק הגדול כ"ק ארמו"ר מוהרצ"ש זצ"ק ל

אוצר בלום של מכתבים מדעדיק
 הגדול כ"ק ארמו"ר מוהרצ"ש זצ"ק ל

א"ק 15



סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק ל"ו

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנּוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה יְסֻדְתָּם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, יַעֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִיבוֹת וְהַתְּעוֹרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וְדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שֶׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמֵיֻסָּד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵחַ הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בּוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּגְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹרֵחַ נִפְלְאָ, אֲשֶׁר פֶּלֶר רַז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלֵב בְּפֶסוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבֵא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב
יְבִנְאֵל
עִיר בְּרֶסְלֵב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תְּשַׁע"ו





ספר
אֲשֶׁר בִּנְחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קרן הדפסה והפצה"
חסידות ברסלב"
יבנאל

טל. 04-6708356

נייד. 054-2287882

הדפסה:

כתר הוצאה לאור בע"מ

טל. 02-6557822

ירושלים

גרפיקה ועימוד:

יצחק ישראל יוקר

054-6554554

כריכה

הרב אברהם אוחיון

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חִלְקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹהִים, וְכָל חַיֵּיתָם וְהִתְמַדְּתָם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לּוֹקְחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹהִים, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כִסְדָר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסָרִים הַרְבֵּה מִכְתָּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֹדֵר אֶת כָּל חִלְקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפַס עַד עֵתָה, דְּבַר הַמְּסַתֵּפֵם בְּיוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלְף מִכְתָּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים עַל-פִּי סֹדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מִכְתָּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲר־כֵּן מִכְתָּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וּכְמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתָּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוּמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וּבְחֻמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים ו"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגִּיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֵתָה אֶת כַּרְף
לוֹ, וּמִקְוִים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכַּרְכִּים
כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כַּרְף אַחַר כַּרְף, וּבְלַבְנוּ תְּקוּהָ, שֶׁכָּל מִי
שְׂיִקְרָא בְּזֶה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפִרְוִשִׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ךְ וְעַל מֵאֲמָרֵי חז"ל הַקְּדוֹשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', וְגַלְוַיִּים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכֹמָה לְבוּשִׁים מְלִבְוִשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אִפְלוּ הַיְרֹוד וְהַנְּמִךְ בְּיֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאִפְּן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן
לְשִׁכָּל תַּחְתּוֹן, מֵעִילָא לְעָלוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׁרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעֲמֵד עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בָּהֶם, וְאֵז וַיִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בָּלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלוּ נֶאֱמַר עֵין ל'א ר'אֲתָה
אֵלֵקִים זִוְלַתִּיךְ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאלָה שְׁל'מ'ה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איה להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-פן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים — החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו

ומשטיותיו, שְׁנִדְבְּקוּ בוֹ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עַיֵן שִׁיחֻת-הַר"ן, סִימָן סז), כִּי הַצְדִּיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחֲדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדֹל וְעַד קָטָן, דְּרִי מַעְלָה וְדְרִי מַטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבַרֵי הַצְדִּיק בְּפִשּׁוּטָם וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכָלִים מְכֻלָּים שׁוֹנִים לְכָל הַשְׂאֵלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֵאמֹר וּלְהַמְצִיא סְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֱלוֹ הַחֹלְקִים עַל הַצְדִּיק, לְמוֹדֵם הוּא מְמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפָּט מַעְקֵל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יְכוּלִים אֲפֹלוּ לְהַנְהִיג אֶת עֲצָמוֹן, מִכָּל שְׂכָן שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהַנְהִיג אֶת אַחֲרֵים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוּב עַל פְּגָם אֱמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבַר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעַבֹדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהַשִּׁיב דְּבַרֵי הַצְדִּיק הָאֱמֵת, וְעַל-יְדֵי שְׂזָה מִקְשָׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמְתַרְץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סִפְרִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַרְבֵּה הָאֱמֵת, שֶׁהוּא שְׂכָל הַכּוֹלָל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל: **יֵשׁ בְּמַה סִפְרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לְהִיּוֹת עוֹד בְּמַה סִפְרִים,** וְכָלֶם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאֲסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם (עַיֵן לְקוּשֵׁי-הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסִּפְרִים הַמְדַבְּרִים מִחֻקֵּי הַתּוֹרָה וְהַחֻקִּים לְהַרְחִיקָם מִמִּטְחָוֵי קִשְׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֲמֵץ וְשֶׂאִי וְיִתְר וְיִתְר וְכוּ' וְכוּ', וְרֵאיוּ לְגִזֹר שְׂלֵא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסִּפְרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּדַרְכֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְכֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּיִדְאֵי מִצְוָה גְּדוּלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סִפְרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מֵעֲנִינֵי תוֹרָה הֵן בְּדַרְכֵי פֶשֶׁט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רִמּוֹ, אוֹ סוּד, אוֹ פְרוּשׁ, אוֹ בְּאוּר, אוֹ סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים וְשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, אוֹ סִפְרֵי מוֹסֵר וְאֲגָדוֹת וְכוּ' יוֹצֵא בָּהֶם, בְּלֶם נְכוּחִים לְמַבִּין, וְכָלֶם צְרִיכִים לְעוֹלָם, בְּלֶם אֲהוּבִים, בְּלֶם קְדוּשִׁים, כִּי כָלֶם מְדַבְּרִים מִרְצוֹנוֹ יִתְבַּרַךְ, הַנֶּעְלָם בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹת, וּבְיִדְאֵי אֲסוּר לְקוּץ בְּרַבּוּי סִפְרִים, כִּמוֹ שֶׁנִּמְצְאִים קִצָּת, אֲשֶׁר עֵינָם צָרָה בְּשִׂרְוֵאִים שֶׁנִּתְחַדְּשׁ עוֹד אֵיזָה סֵפֶר חֲדָשׁ, וְעַתָּה יוֹצֵא מִפִּיהֶם כְּאֵלוֹ

מִצְטַעְרִים עַל הָרָאוּשׁוֹנִים, שְׁכָבֶר יֵשׁ הַרְבֵּה סִפְרִים, וְלָמָּה לָהֶם עוֹד; וּבִאֲמַת לֹא בִדְעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכַל זְמַן וְעַת לְכַל חִפְּץ" (קהלת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנָאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ וַיִּמְיָהוּ בְּסִפְרִים שְׂיִשׁ מִכְבָּר, מִי יִמְחָה בְיָדָם, וַיְמָה אֲכַפֶּת לָהֶם, שְׂיִשׁ עוֹד סִפְרִים בְּעוֹלָם, אוֹלֵי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמִסְגָּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר דּוֹקָא, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בַּחוּשׁ, שְׂיִשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂיִשׁ לָהֶם חַיּוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמִחָה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לַפְּעַמִּים מִתְעוֹרֵר לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי דְבַר זֶה שְׁבִסְפֵר זֶה, וְלַפְּעַמִּים אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל-יְדֵי דְבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסֵר שְׁבִסְפֵר אַחֵר, וְגַם מִי שְׁנַפְשׁוֹ חֲשָׁקָה בַּתוֹרָה, וּמִבְּלָה יִמְיוֹ עֲלֶיהָ כְּרָאוּי כִּי לְכָף נוֹצֵר, יֵשׁ פְּנָאֵי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה לְעֵין וְלִהְבִּיט בְּסִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שְׂרָאוּנוּ כְּמָה גְדוֹלִים, שְׁהִיוּ בְקִיָּאִים בְּכִמָּה סִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וְחֹמֶר מֵהַגּוֹיִם, שְׁלֹא קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עֲנִינֵי חֲכָמָתָם בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׁהוּא הֶבֶל וְרִיק, צַל עוֹבֵר, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה סִפְרִים בְּאַרְיכוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֲצֻלָּם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכִמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בְּרַבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמִדּוּעַ נִבְגַּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשְׁלוֹם, לְהַקְפִּיד, חַס וְשְׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאַרְךָ יַמֵּינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שְׁכָלוּ אֶרֶךְ וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וְלִנְצַח נְצַחִים?! וְהֵלֵא כְּמָה תַּחְבּוּלוֹת עוֹשִׂים וְכִמָּה סִפְרִים לְאַלְפִים וְלִרְבּוּבוֹת מְחַבְּרִים בְּשִׁבִיל עַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֵּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כְּמָה אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוּבוֹת רַבּוּבוֹת וְכוּ' סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וְלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכַלִּית הָאַחֲרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאוּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִהֲבָלָיו וּבִטְעִיּוֹתָיו וְכוּ', וְכִמָּה סִפְרִים וְתַחְבּוּלוֹת אֵין מִסֵּפֶר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדִי לְמַצֵּא עֲצָה וְתַחְבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וְלִהְיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים,

לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם כי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שפבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שפן וכל שפן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חרשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו', וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרוצה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהיינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כך וכך, וכן עשב אחר, שמשקלו כך וכך, וכן שוקלים מ כמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו

העֲשִׂימֵנו וּמְחַיֵּב לַעֲשׂוֹתוֹ — לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצְּדִיק הָאֵמֶת בְּעוֹלָם, וְלַהֲצִיל נַפְשׁוֹת מֵרֶדֶת שַׁחַת, וּבִפְרָט אִם בָּא אֶחָד וְשׂוֹאֵל אוֹתוֹ, מִטֵּל עָלָיו חַיִּיב לַעֲנוֹת לוֹ, כִּי הִרְבֵּה דוּרוֹת תְּלוּיִים בְּנַפְשׁ זוֹ, וְאִם תִּרְחַקְהוּ בַּעֲנֵה שֶׁל שֶׁקֶר, אֵתָּה הוֹרֵג אוֹתוֹ וְכֹל הַתְּלוּיִים בּוֹ וְכוּ', וְזֶהוּ הַחֶסֶד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּעוֹלָם, וְאִין עוֹד חֶסֶד גָּדוֹל מִזֶּה — כְּשׂוֹכִין לְהַכְנִיס אֶת הַדַּעַת הָאֵמֶת בְּחִבְרֵיו, וּבִפְרָט בְּעֵתִים הֵלְלוּ אֲשֶׁר הַחֲשֵׁךְ וְהָאֲפֵלָה נִתְפָּשְׁטוּ בְּעוֹלָם, וְנִתְקַיְּמוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים (אִיכָּה ד, א): "תִּשְׁתַּפְּכֵנָּה אֲבִי קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת", דְּהֵינּוּ יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים מִתְּגַלְגָּלִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת נַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם בְּעֵתִים הֵלְלוּ נְסִיווֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר לֹא שִׁעְרוּם אֲבוֹתֵינוּ וְאֲבוֹת אֲבוֹתֵינוּ בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא כָּלֵל, מִמֶּשׁ כְּמוֹ בְּדוֹר הַמַּבּוּל, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְאִין מִי שִׁיַּרְחֵם עֲלֵיהֶם כָּלֵל, כִּי נִתְפָּשְׁטוּ סִפְרֵי מִינּוֹת וְנֶאֱוָף לְאֲלָפִים וְלִרְבָּבוֹת, אֲשֶׁר רַבִּים נִתְפָּסוּ בְּזֶה בְּיּוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְחִבְרָא חִבְרֵי אִית לֵיהּ, וְחִבְרָא דְחִבְרֵי חִבְרֵי אִית לֵיהּ, וְאֶחָד מְכַשִּׁיל אֶת חִבְרוֹ, וְשׁוּם רֹאשׁ יְשִׁיבָה וּמִשְׁגִּיחַ אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִזֶּה כָּלֵל (אוֹ עוֹשֶׂה אֶת עַצְמוֹ כְּאֵינוֹ יוֹדֵעַ), וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁקָעִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחֵם; עַל-כֵּן הִתְקַרַּח לְהִרְחִיב אֶת הַדְּבוּר בְּכַמָּה מִיַּיִן דְּבוּרִים, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, לְמוֹהַרְנ"ת ז"ל: כְּשִׁיגִיעַ בְּכַתִּיבְתוֹ לְעֵנִן "אֲמוּנָה" אוֹ "צְדִיק", יִרְחִיב אֶת הָעֵט, כִּי אֵי אֲפִשֶׁר לְהַנְצִיל וְלַצָּאת מִהַחֲשֵׁךְ, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, אֲשֶׁר מְגַלֶּה אֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲמַתָּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְרַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא הָרוּפָא הָאֲמַתִּי, הָרוּפָא הַמְּמַחֵה מְאֹד מְאֹד (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל), וְהוּא וְאֲנָשָׁיו יְכוּלִים לִירֵד אֶל כָּל מִיַּיִן צְנוּרוֹת שֶׁל הַסְטֵרָא אֲחֵרָא לְהַכְנִיעָהּ, לְשַׁבְּרָהּ וּלְבַטְלָהּ, וּלְהָרִים אֶת הַנְּפִשׁוֹת שֶׁנִּשְׁקָעוּ שָׁם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח).

עַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַזִּכָּה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת מִיַּחֲדֵי

הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקנות כל הדורות ותקנות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתיו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן כן יהי רצון!



ספר

אשר בנחל

פרך לו

ה' תתלב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מסעי ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שוטה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך קבלתי כבר כמה פעמים, ולא עניתי לך, כי ידעתי את מכאובי נפשך ממה שעובר עליך בביתך, וממה שעובר עליך מאביך וכו', אף עכשו אכתב לך כמה דבורים אלו.

אין אתה יכול לשער בשכל אנושי מעלת העוסק בהפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם, אשר זהו קרוב הגאלה ממש, פי מה פתוב בספרי רבנו ז"ל? רק עצות והתחזקות איך להתקרב אליו יתברך, ואפלו הגרוע שבגרועים גם-כן יכול להתקרב עדין אליו יתברך, ויכול לזכות לבוא אל כל המדרגות של כל הצדיקים שבעולם — אם רק רוצה. ורבנו ז"ל מאיר את האמונה הקדושה בגלוי כזה, עד שכל המקבל אורו הגנוז והנעלם, ממשיך על עצמו הארה נוראה ונפלאה כזו, עד שמרגיש את עצם עצמיות אלקותו יתברך עליו, ומתחיל

לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, פֶּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ.

ועל־כן ראה קדם להכניס בך את האור פי טוב, ותדבר הרבה עמו יתברך, ובפרטיות פֶּשְׁתוּזָה להיות על קברי הצדיקים הקדושים, שם תדבר עמו יתברך, וזכותם תגן עליך תמיד.

ועל פלם — ראה להכניס את עצמך בעבודה הקדושה הזו בִּיתָר מֶרֶץ וּבִיתָר עוֹ, לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְנֵנוּ וְ"ל בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ, שְׁאֲבִיךְ נִפְטָר לְעוֹלָמוֹ, הִיָּה רְאוּי לָךְ לְהַפִּיץ הַרְבֵּה אֶת הַסֵּפֶר "אֶשֶׁר בְּנַחַל", וְאֵת קוּנְטָרַס "סִדְרֵי־דִרְךָ־הַלְמוּד" בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַיְקָרִים, הַגָּרִים בְּשִׁכּוֹנוֹת הַדְּתִיּוֹת דִּיקָא, פִּי בְּזֶה תִּהְיֶה מְמוֹזְבֵי הַרְבִּים.

וְנָא וְנָא אֵל תַּתְּבַיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, רַק תִּמְסֹר נִפְשֶׁךָ עַל דְּבַר זֶה, פִּי יֵשׁ לָךְ הַרְבֵּה הַרְבֵּה מֵה לְתַקֵּן, מֵרַב קְלָקוּל מִעֲשִׂיךָ מִהָעֶבֶר, וּבִפְרָטִיּוֹת מַגְנֵבָה וּגְזֵלָה, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְשׁוּב עַל זֶה פִּי אִם עַל־יְדֵי עֶסֶק בְּצֻרְכֵי הַרְבִּים.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָךְ לְצֵאת מִכַּבְּלֵי הָעֲגוּן, וְתִהְיֶה לָךְ אִשָּׁה, וְתוֹכְלוּ לְדוֹר בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְלַחֲיוֹת עַל־פִּי הַתּוֹרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תתלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מַסְעֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... בְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֶעֱמַח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּבּוֹדָאֵי לֹא

יעזב אותך השם יתברך, וכמו שכתב הרמב"ן הקדוש בפרשה זו, שהקדוש-ברוך-הוא הוליקך את עם ישראל דרך המדבר, אך לא זרועה, ואשר שם לא היה שום מציאות בעבור פרנסה, לא מאכל ולא משתה, והכל — פרי להכניס בהם אמונה ברורה בו יתברך, שהפרנסה היא רק בידו יתברך. וכמו-כן לדורות, עלינו להכניס בידענותנו, כמו שעשה אז נסים עמנו, וזן ופרנס אותנו, בן יעשה עמנו עכשו נסים, וזיון ויפרנס אותנו. על-כן ראה להכניס את עצמך תמיד באמונה פשוטה בו יתברך, ותדע שפרנסתך תלויה רק בידו יתברך, ולא תדאג כלל.

העקר ראה להרבות בלמוד התורה הקדושה, על-פי דרך הלמוד של רבנו ז"ל, ותתבודד הרבה עמו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.

והשם יתברך יעזר לך ולאשתך, לגדל את בניה היקרים, ויגדלו צדיקים קדושים, שומרי ברית קדש, ויזמין להם זיוגם בצעירותם, באפן שיהיו שמורים מן החטא, ותנפה לרוות רב נחת דקדשה מהם.

הדורש שלומך...

ראה לכתב לי, וממש חיים חדשים תנפח בי, מרב אהבתי אליך לפי שרש נשמתיך.

כל מי שזוכה לומר בכל לילה סדר תקוין חצות, נמשך עליו חוט של חסד כל היום, והחוט הזה הוא של נעם ואהבה וישוב הדעת, והולך רק עם חסד ואהבה עם כל בריה.

ה' תתלד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מסעי, כ"ג בתמוז ה'תשד"ם.

שלום רב.

את מכתבך פָּרַגַע קראתי, פי לא הייתי בביתי כשבוועים, ומאד נשבר לבי בקרבי לשמע את כל התלאות שעוברות עליכם מחמותך.

ולדעתי, אסור לך להכניס אותה בביתכם בשום אפן שבעולם, הן אמת, את לא צריכה לענות על הקללות שלה, וגם לא לפחד מהקללות שלה, פי כָּבֵר אָמַר הַחֶכֶם מִכָּל אָדָם (משלי כו): "קללת חנם לא תבוא", ועל-פן אין לך מה לפחד מהקללות שלה, וגם לא להתחצף פּנְגֵדָה, חס ושלום, פי סוף כל סוף היא אמא של בעלך, אכל לא להכניס אותה בביתכם בשום אפן שבעולם. ובכלל ראי שלא יהיה לכם עסק עמה באפן שלא תוכל לצער אותך כָּבֵר כָּל-כָּף, ומה שמדברת ומה שהיא עושה וכו', זו לא על האחריות שלך כלל, ואין לך מה לדאג כלל.

אודות לעקר לדירה אחרת, זו אינה עצה כלל, פי היא תרוץ ותדרף אחרים היכן שתגורו, ועל-פן שבו במקומכם, ואל תבלבלי עצמוך כלל, והשם יתברך יתן לך כח לגדל את הילדים בדרך התורה והיראה, ותחיי בשלום ובאהבה רבה עם בעלך היקר, ותעזרי לו שיוכל ללמד תורה, והוא יעזר לך בבית, ותהיו רק בשמחה, פי בבית ששונה שמחה, הוא מקום להשראת השכינה.

המאחל לכם כל טוב...

הכסף הוא בשביל הצלחה רבה בביתכם, ויפתח לכם צנור השפע בעזרתו יתברך.

ה' תתלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מְסַעֵי, כ"ג בְּתַמוּז ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גִּירוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד אֲנִי שֹׁמֵחַ לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד לְדוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זְכוּת, וּתְקִים מְקַרָּא שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ב, כד): "עַל-כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד", הֵן אֲמַת שְׁאֵתָה מְחִיב בְּמַצּוֹת כְּבוֹד אִם, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מְזֵה, אָבֵל לֹא עַל חֲשָׁבוֹן אֲשֶׁתְּךָ, שְׁכַל-כֶּךָ מְתִינַעַת עִם הַיְלָדִים, וּבִפְרָטִיּוֹת עִם בְּתָכֶם הַיְקָרָה, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּקִרְוֹב. וְאֵתָה צְרִיף לְהַבִּין אֶת אֲשֶׁתְּךָ, שְׁלֹא בָּא לָהּ שׁוּם דְּבָר בְּגִנְיָל, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הִיא מְשַׁתְּדֶלֶת לְעֹזֹר לָךְ בְּכָל הַעֲנִינִים, וְלִכֵּן כַּמִּים הַפְּגִים לְפָנִים בֵּן לֵב הָאָדָם לְאָדָם (מְשָׁלִי כז, יט), כַּפִּי הַפְּגִים שְׁאֵתָה תִרְאֶה לָהּ, בֵּן הִיא תִרְאֶה לָךְ חֲזָרָה, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְדוֹר עֲמָה בְּיַחַד בְּאֵהָבָה, בְּאַחֲוָה וְרַעוּת, וְאִזּוּ יִמְלֵא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לָכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה.

חֲמִדַּת לְכַבִּי! רְאֵה לְהַתְמִיד בְּתוֹרָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְאֵל יַחֲסֹר לָךְ יוֹם מְבִלִי לְמוֹד מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמֵרָא, מְדַרְשׁ, וּבֵן אִישׁ חֵי לֹא יִזוּז מִיָּדְךָ, הֵינּוּ לְגִמּוֹר בְּכָל שְׁבוּעַ פְּרִשְׁתׁ הַשְּׁבוּעַ שְׁשָׁם, וּבְאִפְסָן הַזֵּה תִהְיֶה בְּקִי בְּהַלְכָה.

וְעַל כָּלֶם — רְאֵה לְהַתְבוֹדֵד הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ כָּל מְשָׁאֲלוֹת לְבָבְךָ, וּבְיַדֵּי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קמח, יח): "קִרְוֹב ה' לְכָל קִרְאִיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאוּהוּ בְּאַמַּת".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תתלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִסְעֵי, כ"ג בְּתַמּוּז ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָה הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ שְׂאֵתָה מִתְחַזֵּק, בֶּן רֵאוּי לָךְ.

מָה אִמַּר לָךְ! הַחַיִּים מְלֵאִים גְּסִיוֹנוֹת, וְרוֹדְפִים אֵת הָאָדָם מְאֹד, וְהַעֲקָר צָרִיף לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְדָאִי לְהִיּוֹת מִהַנְּרֻדְפִים וְלֹא מִן הָרוֹדְפִים. וְתִדַּע כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְאָרִיף אִפּוֹ וְלִכְסוּף גָּבִי דְלִיָּה. הָעוֹלָם אֵינוֹ הַפְּקָר, מִי שֶׁעוֹשֶׂה רְשָׁעוֹת לְחֻבְרוֹ, נִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא יִהְיֶה תָמִיד עַל הַגְּבוּהָ, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי בֹא יָבוֹא יוֹם אִידוֹ וּמִפְּלֹתוֹ בְּאִפְּן רַע.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו אֵת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, וְתִשְׁפֹּף לְפָנָיו כָּל מַה שֶׁמַּעִיק לָךְ וּמַה שֶׁמְבַלְבֵּל אוֹתְךָ, וּמִי שֶׁרוֹדֵף אוֹתְךָ, הַכֹּל לְכָל תְּגַלֶּה וְתִסְפֹּר לְפָנָיו בְּאֵר הַיֵּטֵב, כַּאֲשֶׁר יִדְבֹּר אִישׁ עִם רַעְיוֹ, וְאִזּוֹ תִרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת.

נָא וְנָא לֹא לִפְלַ בְּדַעְתְּךָ בְּשׁוּם אִפְּן שֶׁבְּעוֹלָם, רַק לְחַזֵּק אֵת עֲצָמְךָ בְּכָל מַה שֶׁתּוֹכֵל, וּבְפִרְטֵיּוֹת עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁלָּךְ, שְׂאֵתָה זוֹכָה לְחֻטֵּף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, רְאֵה לְהִיּוֹת שֹׂמֵחַ וְטוֹב לֵב עִם כָּל נְקֻדָּה וּנְקֻדָּה שְׂאֵתָה חוֹטֵף, אֲשֶׁרִיף!

וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ עַל הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה שֶׁשִּׁמְעָתִי, שְׂאֵתָה מְדַפֵּס עֲכָשׁוֹ חֵלֶק ב' מִסְפֵּר "גַּחְלֵי אֵשׁ", מִכְּתָבִים קְלָלִיִּים לְתַלְמִידֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", בֶּן יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיַּעֲשֶׂה פְּעֻלָּה גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, וַיִּתְרַבּוּ הַתַּלְמִידִים בְּחֻדְרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, הַגִּקְרָא "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" (כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נט).

נָא וְנָא לֹא לְהַתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, אִף הַכֹּל שֶׁיְהִיָּה

בהצנע לכת ולא להתפרסם, שלא יהיו לך צרות מהוריך ומהורי אשתך. ראה ללמד הרבה תורה, כי היא חיינו וארך ימינו, ואין לך טוב מתורה, ובפרטיות מי שמרגיל עצמו ללמד על-פי סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, מרגיש קבלת התורה מחדש בכל יום ויום, כי באפן הלמוד הזה, נכנס באדם תמידו דאורייתא, חשק התורה, עד שזוכה להתבטל אל התורה מרב תשוקתו, שהוא משתוקק אחריה, והיא משתוקקת אחריו.

תמידת לבבי! ראה לעזור לאשתך, ותקל ממנה את עלה הכבד, ובפרטיות עכשו בעת הריונה. והשם יתברך ישרה שכנינתו תמיד ביניכם.

הדורש שלומך...

ה' תתלוז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מסעי ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתביך לנכון אני מקבל בכל פעם, ומאד מאד מתפעל מהם, איך שמהלה להשם יתברך, אפה מחזק עצמך בתקוף דחקייתך ובלבולך.

ובקאמת אם נתבונן — נראה ונשפיל, כי מה אנו יודעים מה השם יתברך רוצה מאתנו, בכל פעם מוליכנו בדרך ובארח אחר — פעם לטוב ופעם להפוך, פעם בעשירות ופעם בעניות, פעם בבריאות ופעם בחלי, חס ושלום, ועלינו להמשיך על עצמנו תמיד רק אמתת מציאותו יתברך, ולחזור אליו — הן בתפלה, לדבר הרבה עמו יתברך, והן בתורה שעורים כסדרן: מקרא, משנה, גמרא, מדרש וכו' וכו', והן בקיום המצוות: ציצית ותפלין, צדקה, מזוזה, שבת וכו' וכו', והן בשמחה, להיות תמיד בשמחה על חלקו שגברא

מזרע ישראל, אשר שמחה זו עולה על הכל, כי בזה מגלה טהר לבו, איך ששמח וישש על אמתת אלקותו ותברך המצמצמת בתוך תוכו, ונברא בצלם אלקים.

תאמין לי, שאחרי כל הצרות והיסורים והמרירות וההרפתקאות שעובר עלינו, אף-על-פי-כן יש ויש לנו לשמח, שנפלטנו בחלקו וגורלו של רבנו ז"ל, המחזק ומחיה אותנו, ומנפח בנו רוח חיים חדשה בכל פעם, להרגיש את שרש הבריאה, שהוא שם הנו"ה ברוך הוא, המלבש בתוך דומם, צומח, חי, מדבר, אש, מים, רוח, עפר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח'). וככל שמכניסים את עיניו ולבו בזה, נתבטלים כל המרירות והיסורים, כי אנו יודעים, אשר "בכל צרתם לו צר" (ישעיה סג, ד), וכתוב 'לו' — להורות, שכביכול 'לו צר' בעצמו, כמאמרם ז"ל (תנא דבי אליהו רבה, פרק יח): בכל צער וצער שיש לישראל, כביכול, אני עמהם, עין שם; הינו שהאדם צריך לידיע, כי אין שום טבע כלל, רק הכל לכל אלקותו ותברך, ובכל מה שעובר על האדם — שם אלופו של עולם מסתתר, וכשידיע ידיעה זו, יתפרדו ממנו כל פועלי און, ויתחיל להאיר לו. ורבנו בחיי מפרש מה הלשון 'טבע' — לשון נטבע, מי שחושב שיש איזו מציאות של טבע, הרי הוא נטבע בין מצולה של הטמאה, ונעקר מן העולם (עין בפרשה זו).

ועל-כן, אהובי, אחי היקר! ראה לעשות בכל יום ויום התחלה חדשה, ותהיה בשמחה עצומה, ותשמע תמיד כלי שיר, ותדבר עמו ותברך, ותספר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, וכן תלמד השעורים הקבועים שלך לאט לאט, עוד דף וכו', ועוד שורה וכו', ועמוד וכו' וכו', עד שבמשך הזמן תזכה לעבר ולטליל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה.

הדורש שלומך...

ה' תתלח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מסעי ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאד אבקש אותך, שלבל תהיה בכעס ובקפדות, הרגל עצמך במדת הטוב והסבלנות, ואל תהיה נוח לכעס, ובפרטיות לא על אשתך וילדיך, כי הפעם בא מרע לב, שבא מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה (עין שיחות-הר"ן, סימן רמט); ובכלל, הפעם מפסיד השפע שמיעד לבוא לכל אדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סח).

והרגל עצמך לדבר הרבה עמו יתברך, ותדע כי אין לך שום ברירה שבעולם רק השם יתברך, ושום ברירה לא חייבת לך שום דבר, ולכן אסור שתהיה לך איזו טענה על שום בר ישראל, כל אחד מישראל יש לו נקדה אשר אין בחברו כלל, ועל-כן אין מה להתבלבל מהשני, כי לכל אחד יש נקדה אחרת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד); וצריך לקבל את נקדת חברו, הינו לראות איך הוא מוסר נפשו על נקדותיו, כך אני צריך למסר נפשי על נקדותי, אבל לא לפל מחברו, כי כל אחד הוא ענין אחר לגמרי, ובא ויבד לזה העולם לעשות תקונים וברורים באפן אחר לגמרי.

ובידיעה זו נופלות כל הקנאות והשנאות מאחד לשני, כי אני יודע, שאין שום ברירה יכולה לקחת דבר השני לי, ואני לא יכול לקחת דבר השני לו, ובידיעה זו נגאל אדם מכל צרותיו. ובשביל זה הקפידו חכמינו הקדושים על הלזה, שישלם את חובו, עד שאמרו (תהלים לו, כא): "לזה רשע ולא ישלם", וקראוהו רשע, כי מה ששניך באמת לחברו, ההכרח להחזיר לו, ומה שהוא הלזה לו, זה היה רק מצד מדת החסד שהלה עשה עמו, ומכל שכן החובות שחייבים להצדיק, זה בודאי צריכים להחזיר, כי אם לא — יהיה לו ענש גדול, כמו שנאמר עם ר' שמעון, תלמידו של רבנו ז"ל,

שְׂבָזְבוּ אֶת מְמוֹנֹו, וְהִכְרַח לִילָךְ בְּגָלוֹת מְרָה וְכוּ', וְהָיוּ לוֹ הַרְבֵּה נִסְיוֹנוֹת, רַחֲמָנָא לְעֻלָּן.

על-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! יַעַן שֵׁשׁ בְּיַדְךָ כֶּסֶף שֶׁל הַדְּפָסָה, שֶׁהוּא הַמְּעוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, עֲלֶיךָ לְרֵאוֹת לְשֵׁלֶם חוֹבוֹתֶיךָ, כִּי הַבְּחֹר הַיְקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר, הַמְּשַׁתְּדֵל בַּהַדְּפָסָה, הוּא בַעַל חוֹב גְּדוֹל, וּבְיַדְךָ מִנַּח מְמוֹנֹו, וְהַמְּמוֹן זֶה גַם-כֵּן לֹא שָׁלוֹ, אֲלֵא שֶׁל הַמְּדַפְּסִים, עַל-כֵּן חוֹס וְחַמֵּל עָלָיו, וְתִרְאֶה לְשֵׁלֶם לוֹ אֶת חוֹבוֹתָיו.

נָא וְנָא בְּמָקוֹם לִילָךְ עִם רַע לֵב וְקִשְׁיוֹת עַל בְּנֵי-אָדָם, אֲשֶׁר זֶה עוֹקֵר מִמֶּךָ אֶת הַקָּאמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, יוֹתֵר טוֹב לְשֵׁלֶם אֶת כָּל הַחוֹבוֹת שֶׁאַתָּה חַיֵּב, כִּי זֶה בְּיַדְּךָ רַצוֹן רַבְּנוּ ז"ל. וְחַכְמֵינוּ ז"ל הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (נְגַעִים ב, ה): כָּל הַנְּגַעִים אָדָם רוֹאֶה חוּץ מִנְּגַעֵי עֲצָמוֹ.

וְעַל-כֵּן נָא וְנָא אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! אֵל תִּשְׁאַל קִשְׁיוֹת עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבַע עוֹלָם, אֵף אֶחָד לֹא חַיֵּב לָךְ אִיזוֹ תִּשׁוּבָה אוֹ הַתְּנַצְלוֹת בְּשׁוֹם דָּבָר, אֲבָל מָה שֶׁאַתָּה חַיֵּב מְעוֹת לְאַחֲרִים — רֵאֵה לְשֵׁלֶם, כִּי בַעֲבוּר חוֹבוֹת צְרִיכִים לִירֹד וְלִהְתַּגַּלְגַּל כַּמָּה פְּעָמִים בְּזֶה הָעוֹלָם, לְכֵן הִזְהִירֵנוּ רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד עַל חוֹבוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֵא נִהְיֶה חַיֵּבִים מְעוֹת בַּעֲבוּר רַבְּנוּ ז"ל.

רֵאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְשִׁים אֵל לְבָךְ, כִּי הַבְּחֹר הַעֲדִין וְהַנְּחָמָד הַגָּדוֹל, הוּא צְרִיךְ לְשֵׁלֶם לַמְּדַפְּסִים, וְאִין בְּיַדוֹ לְפָרְטָה אֶפְלוֹ פְּרוּטָה, וְאַתָּה חַיֵּב לוֹ, עַל-כֵּן תִּשְׁלֵם.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזוּר לָךְ לְהַגִּיעַ אֵל לֵב טוֹב, לֵב שְׂמֵחַ בְּשִׂמְחַת חִבְּרָךְ, וְתוֹנָפָה לְטוֹב עֵינַי, לְהַסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים בְּעֵינַי טוֹבָה, וּבְזָכוֹת זֶה יִפְתַּח לְבָבְךָ, וְתוֹנָפָה לְזָכֹר תְּמִיד בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, וְתִתְחִיל כְּבָר לַעֲשׂוֹת לְמַעַן נִשְׁמַתְךָ, וְיִתְאָכַל בְּכָל יוֹם וְיוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְיִתְשַׁתֵּה אַחֲרֶיךָ כַּמָּה מְזִמּוֹרֵי תִּהְלִים, כַּמְּאָמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כג), וְאִז טוֹב לָךְ בְּזֶה וּבְכָא.

הַדְּיוּרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

הרב הַחֲסִיד ר' מִיכָל, נֶכֶד מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל הַתְּבַטָּא, שְׁהִכְפָּה שְׁלוֹ
אִינְה נַחֲה עָלָיו בְּלִי מְקוּהָ, דָּאס קאַפּל האַלט זײַךְ נִישֶׁטט אויף מִיין
קאַפּ אָן מְקוּהָ.

ה' תתלט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִסְעֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... בְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אַת מְכַתְּבָךְ עִם הַפְּדִיּוֹן נִפְשׁ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי. יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
לְכֶם בְּרַפּוּאוֹת וַיִּשׁוּעוֹת וְהַרְחִיבוֹת גְּדוּלוֹת, וַיְהִיֶה בְּבֵיתְכֶם רַק שְׁלוֹם
וְאַחֲוָה וְרַעוּת, וְתִרְוּוּ נַחַת מֵהִילָדִים, וַיִּגְדְּלוּ בְּרִיאִים, וְאַשְׁתַּף תּוֹלַד
בְּנִקְל, אָמֵן בֵּן יְהִי רְצוֹן.

אַחִי, אַחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת וְאַרְיַכַת
אַפִּים, וְאַל תְּהִיֶה נוֹחַ לְהַקְפִיד, רַק רְאֵה לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל עַל כָּל
מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִרְגִּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׁאַתָּה
רְגִיל בָּה, וְתִדְבֵר בְּדִיוֹק כְּמוֹ שְׁאַתָּה מְדַבֵּר עִם חֵבֵר טוֹב, כִּי הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא מְחִיָּה וּמְהִיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה,
וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל.
וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִתְמַיֵד בְּדַבֵּר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאַיִן לָךְ עוֹד דְּבַר הַמְּכַנִּים
שְׁמַחָה בְּאָדָם, כְּמִי שְׁזוֹכָה לְשַׁפְּךָ שִׁיחוֹ וְתַפְלָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי
בְּדַרְךָ כָּל לְכָל אֶחָד מַעִיק צָרָה וּמְאַרֵעַ אַחֵר, וּמְחַפֵּשׁ חֵבֵר אַחֵר
שְׁיִוֵּכַל לְפָרֵשׁ לוֹ אֶת כָּל לְבוֹ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת וְכוּ', אֲבָל קָשָׁה לְמַצֵּא
אָדָם כְּזֶה, שֶׁתְּהִיֶה לוֹ הַסְּבָלָנוֹת הַנִּכְוָנָה לִישָׁב וְלִשְׁמַע אוֹתוֹ עַד
הַסּוּף, מְכָל שְׁפָן לְהִבִּין אוֹתוֹ, וְאַפְלוֹ כְּשִׁמְצָא כְּבָר אָדָם כְּזֶה, סִפְק
אִם יוֹכַל לַעֲזוֹר לוֹ, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵינּוּ כֵּן, הוּא מְלֹא כָל הָאָרֶץ,
וְשׁוֹמֵעַ כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים וּמְשִׁיחִים עִמּוֹ, וְהוּא בְּנוֹדָי עוֹזֵר
תְּמִיד — אִם רַק סוּמְכִים עָלָיו.

ועל-כן יותר טוב לך לברח תמיד רק אליו יתברך, ולספר את כל מה שעובר עליך רק לפניו. ורבנו ז"ל ספר לנו, שכל הצדיקים שהוא הכיר שהיו צדיקים, ספרו לו, שלא הגיעו אל מדרגתם, כי אם על-ידי עבודה קדושה זו של שיחה בינו לבין קונו, הנקראת התבודדות (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ק').

נא ונא לא לפל בדעתך כלל משום דבר שבעולם, יהיה איך שיהיה, כי בנפילה וחלישות הדעת וכו' לא תפעל מאומה, אדרבה עוד תכביד מצבך.

ראה ללכת תמיד בפנים שוחקות, ובפרטיות לגבי אשתך, ואז "כמים הפנים אל פנים כן לב האדם" (משלי כו, יט), כפי הפנים שתראה — כן תראה לך. ודבר זה סובב ביותר בבית, כי כל אחד בזה העולם רגיש לאיזו נקודה, והוא רוצה תשומת-לב, ושוכח כי גם אשתו זקוקה לתשומת-לב, ועל-כן הוא מזניחה, וממילא נובעות מזה בעיות קשות בחיי הבית. אבל כשידע דבר זה, שהוא צריך לתת תשומת-לב לאשתו, אז ממילא היא תחזיר לו. ותמיד צריך להיות הבעל המתחיל, כי הלא הוא הגבר המשפיע וכו'.

והשם יתברך ירחיב לכם בכל ענייניכם.

הדורש שלומך...

ראה לכתב לי, ואז אכתב לך עוד, אם ירצה השם.

ה' תתמ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מסעי ה'תשד"ם.

שלום רב.

הנני להודיע, כי בנה נעלם היום, ואיני יודע להיכן, ועל-כן עלי להודיע, כי מהיום איני לוקח שום אחריות עליו, ומכל שכן

שְׁלֹא אֶקְבְּלֶנּוּ בַחֲזָרָה. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזָרֵנוּ, שְׁנֹזְפָה לַעֲמֹד עַל עַמְדָּנוּ
כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּקִרְשֵׁת יְהוּדוּתֵנוּ, וּבִיסוּד הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא נִכְרַח,
חֵס וְשְׁלוֹם, וְנִחְזִיק בְּהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבְרַבֵּנוּ וְ"ל עַד הַנְּשִׁימָה
הָאֲחֵרוֹנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תתמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִסְעֵי ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לַיְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד אֶתָּה מְחַיֶּה אוֹתִי עִם כָּל מִכְתָּב
וּמִכְתָּב שְׂאֵנִי מִקָּבֵל.

הִזָּה לִי הַהִכָּרַח לְנֹסֵעַ עִם זִוְגָתִי תַחֲיָה לַעֲשֹׂרָה יָמִים, אֲשֶׁר כָּל
הַשָּׁנִים מֵאֶז שֶׁהַתַּחַתַּנְתִּי לֹא עָשִׂיתִי זֹאת, כִּי מְרַב הַתְּלָאוֹת שֶׁעָבְרוּ
עֲלֵינוּ בַּחֲדָשִׁים הָאֲחֵרוֹנִים, הִזָּה זֶה דְּבַר פְּקוּחַ נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַרְחִיב לָנוּ, וַיִּמְתִּיק מֵאֲתָנוּ כָּל הַדֵּינִים, כִּי עֲדִין
צְרִיכִים לְרַחֲמִים רַבִּים, כִּי הִלָּה עֲדִין נוֹסֵעַ בְּעוֹלָם עִם שְׁקָרִים כְּאֵלוֹ
וְכוֹי וְכוֹבִים וְכוֹי, וְקָשָׁה לְהֵאֲמִין שְׂאֲדָם זֶה מוֹצְאוֹ מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל.
וּבַחֲסֵדוֹ יִתְבָּרֵךְ, רַחֲמוּ עֲלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם וְהוֹצִיאֵנוּ מִהַפַּח הַנִּשְׁפָּר
הַזֶּה, וְהִזָּה לָנוּ גַם נוֹרָא וְנִפְלָא עַד מְאֹד, אִךְ עֲדִין אָנוּ צְרִיכִים לְנֹסִים
גְּדוֹלִים, שְׂיִסְכַּר פִּי דוֹכְרֵי שְׁקָר, וַיִּפְלוּ שׁוֹנְאֵינוּ בַּנִּפְּלָה שְׂאִין לָהּ
תְּקוּמָה.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רְאֵה לַחֲזוֹק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָגִים, וְהַעֲקָר שִׁיְהִיָּה
לְךָ בְּטַחֲוֹן בְּה' וּבְעֲצָמְךָ, שְׁבֹדָאֵי תוֹכֵל לַעֲבֹר עַל פְּגַעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן
וּבֹדָאֵי תַצְלִיחַ, כִּי בְּטַחֲוֹן צְרִיף הָאָדָם מְאֹד מְאֹד, וְכֵן בְּטַחֲוֹן
בְּעֲצָמוֹ, שִׁיְהִיָּה בְּטוּחַ שֶׁהוּא יְכוֹל לַעֲבֹר עַל הַכֹּל, וְזֶה תְּלוּי בְּזוּה —
כִּפִּי שְׁבוּטִחַ בְּה' שֶׁהוּא אָב הַרַחֲמָן בְּוֹדָאֵי יַעֲזֹר לִי, כְּמוֹ־כֵן צְרִיף

לְבַטַח בְּעֲצָמוֹ, שְׁגַם הוּא יְכוּל לְהִצְלִיחַ, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ אֲמוּן
 בְּעֲצָמוֹ, וְלֹא יִהְיֶה שְׁלוּמֵיֶאל, לְחֹשֶׁב כְּאֵלוֹ אָבֵד מְנוּס וְתַקְוָה, חֹס
 וְשֵׁלוֹם מִמֶּנּוּ, וְכֵאלֹהֵי הוּא כָּבֵד אָבוֹד וְכוּ', אָסוּר לְחֹשֶׁב מִחֻשְׁבוֹת
 כְּאֵלוֹ כְּרַגַע. וְכִדְאֵי לָךְ לְעֵינַי וְלִלְמַד בְּהִסְפּוּר שֶׁל בְּטַחְוֹן, שְׁסַפֵּר רַבְּנוּ
 וְ"ל, שְׁמִבְאָר שָׁם, שֶׁהָיָה יְהוּדֵי שְׁתַּמִּיד הָיָה בְּשִׁמְחָה, וְהָיָה דוֹאֵג רַק
 עַל יוֹמוֹ, וּבְכָל יוֹם יֵצֵא לְחוּץ, וְאִיזוֹ מְלֹאכָה וּפְרֻנְסָה שְׁמַצָּא —
 לְקַח בְּיָדוֹ, וּכְשֶׁהָרוּיחַ כְּדֵי חֵיווּנוֹ, חָזַר וְהָיָה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה. וְזֶה
 מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל; הֶעֱקַר אֲמוּן וּבְטַחְוֹן בְּעֲצָמוֹ, וְלֹא לְהַנִּיחַ אֶת הַרְצוֹן
 כָּלֵל, רַק לְבָרַח אֵלָיו יְתַבְרַךְ. וְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ יְרַחֵב לָךְ, וְאִזְכָּה לְשִׁמְעַע
 מִמֶּךָ רַק בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת תִּמְיֵד.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ...

כְּפִי הַנִּרְאָה אֶהְיֶה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁלֶּשָׁה שָׁבוּעוֹת אַחֵר חַג
 הַסֻּכּוֹת, אִם יִתֵּן הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ אֶת הַחַיִּים.

ה' תתמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדֵּר דְּבָרִים, רֹאשׁ חֹדֶשׁ מְנַחֵם-אָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר
 חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ וְיֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח וְנִצָּחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מַצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ
 הַקָּשָׁה, וּבִפְרָטִיּוֹת עַל הַבְּזִיוּנוֹת שֶׁעָבְרוּ עֲלֶיךָ.

מָה אֵמַר לָךְ! הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאַרִיךְ אֶפְרַי, וְגַבִּי דִילָהּ. מָה
 אַתָּה חוֹשֵׁב, הַעוֹלָם הַפְּקָר?! הַכֹּל הוּא בְּחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל, בְּהַשְׁגָּחָה
 פְּרָטִי פְּרָטִית, וּמָה שְׂאֵנִי צָרִיךְ לְסַבֵּל בְּזִיוּנוֹת וְחַרְפוֹת — הַכֹּל מֵאִתּוֹ
 יְתַבְרַךְ. וְזְכוּתָא דְּבַר יוֹחָאֵי הַגֵּן עָלַי, בְּרוּךְ הוּא יְתַבְרַךְ, שֶׁזְּכִינוּ לְצֵאת
 מִנְּגַע הַצָּרַעַת הַזֶּה, כִּי הָיָה גַם מִן הַשָּׁמַיִם וְכוּ', בְּדוֹאֵי הַכֹּל תְּלוּי
 בְּסִתְרֵי גִסְתָּרוֹת לְמַעַלָּה מִהַשְׁגַּת דַּעְתָּנוּ, לְמָה הַצָּרְכָנוּ לְעַבֵּר אֶת

הַמְשַׁבֵּר הַזֶּה, אָבֵל בְּעֵנְיָנִים אֵלֹו אָסוּר לְשָׂאֵל שׁוּם קְשִׁיּוֹת כָּלֵל, כִּי דָבָר זֶה תְּלוּי בְּמָקוֹם עֲלִיּוֹן וְנוֹרָא מְאֹד. אָבֵל בְּהֵעֲנֵן שְׁהוֹלֵךְ לַגָּנֹב וְלַגְזוֹל בְּשִׁקְרִים וְכוּ', וּמָה גַם לְבִזּוֹת וּלְבִישׁ אוֹתִי וְכוּ', תִּדְעַ כִּי מִי שְׂרָדַף אוֹתִי עַד עַכְשָׁו, הָיָה לוֹ סוּף מְרַמָּד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּמִי שֶׁעוֹד לֹא קָבַל אֶת שְׁלוֹ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאַרִיךְ אֵף, וְגַבִּי דִילָהּ.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כֹּל עֲסָקֵי זֶה יוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים שָׁנָה — רַק לְגִלוֹת וּלְפָרֶסֶם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיזוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ יֵשׁ בְּעֵבֹדָה זוֹ, אֵילֹו חוֹבוֹת וְצָרוֹת וְיִסוּרִים וּבִזְיוֹנוֹת יֵשׁ בְּעֵסֶק הַקְדוּשׁ הַזֶּה, וְאִיזוֹ מַחְלָקַת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים וּמְרִירוֹת יֵשׁ בְּכֹל הָעֲנָן הַזֶּה, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הָאֲמַת יוֹדֵעַ, וְאֲנִי רַק שֶׁמֶשׁ אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, וּבּוֹדָאֵי לְבִסוּף תִּרְאֶה גִפְלֹאוֹת רַבּוֹת.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד! אָסוּר לָךְ לִפְלֵ בְּדַעְתָּךְ מִכֹּל דְּבָר בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי אֵין זוֹ עֲצָה לִפְלֵ בְּכֹל פְּעַם בְּמְרִירוֹת וּבְדַכְאוֹן, אֲדַרְבָּה רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עַצְמְךָ וְאֶת אַחֲרִים, וְכֵן אַל תִּקַּח עֲלֶיךָ עַל גְּדוֹל בְּלִמּוּד, רַק בְּכֹל יוֹם קִצַּת וְעוֹד קִצַּת, עַד שֶׁתִּלָּךְ לְבִטַח דְּרַכְּךָ.

רְאֵה לְאָכֵל וּלְשִׁתּוֹת וְלִישֵׁן וְלֹא לְסַגֵּף אֶת עַצְמְךָ כָּלֵל בְּעֵנְיָנִים אֵלֹו, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ: כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה חוֹר קֶטֶן בְּהַגּוּף — נַעֲשֶׂה חוֹר גְּדוֹל בְּהַנְשָׂמָה; כְּשֶׁאֲדָם נִחְלָשׁ בְּגִשְׁמִיּוֹת — נִחְלָשׁ בְּרוּחָנִיּוֹת, כְּכֹר אֵינוֹ יְכוֹל לְלַמֵּד וְלַהֲתַפְלֵל, וְכֹל זֶה רֵוַח וְקֶרֶן גְּדוֹל אֲצֵל הַבַּעַל-דְּבָר — לְשִׁבֵר אֶת הָאָדָם.

עַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, לַהֲיֹוֹת בְּרִיָּה! וְאַל תִּירָא וְאַל תַּחַת מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, וּמִי שֶׁיִּתְבַּע עֲלֵבוֹנִי, כְּכֹר יִתְבַּע גַּם אֶת עֲלֵבוֹנְךָ.

חֲמִדַּת לְבָבִי! הַעֲקֹר הַכְּנֵס אֶת כָּל מַחְךָ וְחוּשֶׁיךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדְעַ כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וְאַל תִּדְחַק אֶת הַשְּׁעָה כָּלֵל, וְתַמִּיד רְאֵה לַהֲיֹוֹת בֶּן חוֹרִין,

הִינוּ שְׁלֵא תַחֲיָה תַחַת מִתַּח, כְּאֵלוּ יֵשׁ עֲלֶיךָ עַל כָּבֵד לַעֲשׂוֹת וְכוּ',
אֵין עֲלֶיךָ שׁוּם עַל כָּלֵל.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֶלְקֶךָ, שְׂזֻכִּית
לְהַתְּוֹדֵעַ מִרְבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר זֻכְיָה זֹו הִיא זְכוּת נִרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד
מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

אֲנִי מְקַוֶּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ לְנִסְעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל אַחֵר חַג הַסְּכוּת
הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, אִם יִתֵּן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים.

ה' תתמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי דְבָרִים ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... גִּירוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּחַ נִצְחִים.

אֶת מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי עִם הַחֲמֻשִׁים דּוֹלָר, וְכֵן גַּם הַמְּכַתֵּב
הַקּוֹרֵם עִם הַחֲמֻשִׁים דּוֹלָר, וְגַם אֶת הַחֲבִילָה — הַכֹּל קַבְּלָתִי,
וְתַשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

אִם מְצַד אֶחָד אֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ, שְׂאֵתָה בְּדַרְבְּךָ אֶל בֵּית
חַיֵּינוּ, צִיּוֹן הַמְּצַיֶּנֶת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, בְּעִיר אוֹמֵן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה
מִזֶּה, וּבּוֹדָאֵי אִם תִּרְבֶּה בַתְּפִלָּה, תִּזְכֶּה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל
חֲשָׁקֶךָ וְכִסּוּפֶיךָ וְתַגִּיעַ לְשֵׁם, כִּי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, רַק
עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה. אֲבָל מְצַד שְׁנֵי מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצַטְעֵר, עַל
מָה וְלָמָּה אֵתָה בּוֹרַח וְנוֹסֵעַ עַל דְּרָכִים, הֲלֹא יוֹתֵר טוֹב לִישֵׁב בְּמִקּוֹם
קְבוּעַ, וְלַעֲסֹק שֵׁם בְּעַבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וּבְכַפְרֵי אַחֲרֵי שְׂזֻכִּית
לְהִיּוֹת אֲצִלְנוּ כֹּל-כֶּף הַרְבֵּה זְמַן, וְנִכְנַס בְּךָ חֲמִידוֹ דְּאוֹרֵייתָא, אֵתָה
צְרִיךְ לִישֵׁב עַל מְקוֹם אֶחָד, וְלֹא לְהִיּוֹת פּוֹזֵן, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה הוֹרֵם
אֶת הָאָדָם. וּבְכַפְרֵי בַּחֲוֹר צְעִיר, שְׁפַעַם קוֹפֵץ לְמַרוֹן, פַּעַם קוֹפֵץ

לְחִבְרוֹן, וּפַעַם לְעִיר זו, וּפַעַם לְעִיר זו, וְאִינוּ מֵיִשָּׁב, וּבֵין כֶּף עוֹבְרִים הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים.

וְעַל-כֵּן אֲבָקֵשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, מֵאַחַר שְׂאֵתָה קוֹרָא אֶת עֲצֻמָּךְ לְתַלְמִידֶנּוּ, שֶׁתִּרְאֶה רַק לְקַדֵּשׁ אֶת שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, וְשִׂיְהִיָּה נֶכֶד שְׂאֵתָה תַלְמִיד "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְלֹא, חֵס וְשְׁלוֹם, פָּרָא אָדָם. רְאֵה לְדַבֵּר עִם כָּל בְּרִיָּה בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, וּתְחַזֵּק אֶת כָּל מִי שְׂבָא אֵלֶיךָ, וּתְדַבֵּר עִמוֹ דְּבוּרֵי אֱמוּנָה עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶצְלָנוּ, וּתְעוֹרְרֵם עַל סִדְרֵי-הַדָּרָךְ-הַלְמוּד, וְגַם אֵתָה רְאֵה לְהַחֲזִיק בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּתְתַבּוֹרֵד הַרְבֵּה עִמוֹ יְתַבְרָךְ.

נָא וְנָא לְהַתְנַהֵּג בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה יְסוּד גְּדוֹל אֶצְלָנוּ בְּיַדוּעַ לָךְ, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִימָן טו): מִי שְׂאוּהֵב אֶת הַצְּדִיק, צָרִיף לְשַׁמֵּר אֶת הַצְּדִיק שֶׁלֹּא יֵצֵא עֲלָיו שֵׁם רַע, עֵינַי שָׁם. וּמוּבָא גַם בְּחֵי-מוֹהַר"ן (סִימָן פה), הַסְּפּוֹר שֶׁסִּפֵּר רַבְּנוּ ו"ל, שְׂאוּרַח נִכְנָס אֶל הַבַּעַל הַבַּיִת וכו', וְאָמַר לוֹ: אֲנִי מִבְּקֵשׁ לְלַמֵּד מִכֶּם אֵיךְ לְהַתְנַהֵּג בְּכַבּוּדְכֶם וכו', עֵינַי שָׁם; פִּי תִכְף-וּמִיד כְּשִׁזּוֹכִים לְהַתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק, צָרִיף לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שֶׁיִּלְמַד אוֹתוֹ אֵיךְ לְכַבְּדוֹ, כִּי זֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַהַתְקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֵת, שֶׁמְכַבְּדוֹ וּמְתַנַּהֵּג בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, שֶׁלֹּא יֵצֵא, חֵס וְשְׁלוֹם, עֲלָיו שֵׁם רַע, וּבִפְרָטִיּוֹת תַלְמִיד "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, מְחַדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, צָרִיף לְדַקֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר, שֶׁלֹּא יֵצֵא שׁוֹם שֵׁם רַע, חֵס וְשְׁלוֹם.

עַל-כֵּן נָא וְנָא רְאֵה לֵילֶךְ בְּבִגְדִים נְקִיִּים, וְגַם תֹּאכַל בְּדַרְךְ אֶרֶץ, וְכֵן כָּל הַהַתְנַהֲגוֹת שֶׁלָּךְ צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוֹל: הַלְמוּד וְהַתְפָּלָה וְקִיּוּם הַמְצוּוֹת וכו', וְלֹא בְּפִזְיוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק בְּיִשׁוּב הַדַּעַת, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה תּוֹכָה עַל-יְדֵי רַבּוּי הַתְּבוּדָּדוֹת. וְאָמַר הַחֶכֶם: "הַמְתוּן מְגַדֵּל עֵז, וְהַמְהִירוֹת מְבִיאָה אֶל הַחֲרָטָה".

אֲנִי מְקוּוֶה לְהֵשֵׁם יְתַבְרָךְ, שֶׁעֲדֵינִי אֵתָה מְחֻזָּק בְּתַמָּךְ, וְלוֹמַד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י, וְאֵתָה רְגִיל בְּאֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְכֵן לּוֹמַד כְּסִדְרָן דְּפִים גְּמָרָא, וּמְסִים אֶת הַמְדַרְשׁ רַבָּה עַל פְּרִשְׁתַּת הַשְּׁבוּעַ.

תִּאֲמִין לִי, שְׁאֲנִי אוֹהֵב אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, וְאַתָּה צְמוּד בְּפָנֵימִיּוֹת
לְכָבִי, אֶף הַמְהִירוֹת וְהַפְּזִיזוֹת שְׁלֶךְ הֵן שֶׁהִגְלוּ אוֹתָךְ. אֲנִי מְקַנְהָה
לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה אֲצִלְךָ. אֶף נָא וְנָא לְקַיֵּם כָּל
הַנִּ"ל וְגַם לְהִרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה לְהִדְפָּסָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תִּרְאֶה לְכַתֵּב לִי.

ה' תתמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ב' בְּאֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל-הַקִּדְּשׁ" קִדְּשׁ קִדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל אֶתֶר
וְאַתָּה, הַנּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תְּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְשִׂמְחַת תְּמִיד עַל נַעַם חֶלְקְכֶם, אֲשֶׁר
בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלְכֶם, וְאֵינְכֶם חוֹלְקִים עָלָיו, וְהַשְׂמָחָה הַזֹּאת תִּרְחִיב
לְבָבְכֶם לְהַתְּמִיד יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים. וְתִדְעוּ כִּי עַקֵּר
הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׂקִינָה רַבָּה בְּסַפְּרֵי
הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר בָּהֶם גְּנוּזִים פְּנֵיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ (עֵינֵי לְקוּסֵי-מוֹתֵר"ו).
חֶלֶק א', סִימָן קצב); וּבְזֶה שֶׁתְּשֻׁמְחוּ עִם הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו, בְּזֶה אַתֶּם
מְרְאִים שְׂרַבְנוּ ו"ל חָשׁוּב בְּעֵינֵיכֶם, כִּי מֵה שֶׁחָשׁוּב לְאָדָם, הוּא שְׂמִיחָה
בּוֹ.

נָא וְנָא אַל תִּטְעוּ אֶת עֲצֻמְכֶם כָּלֵל, עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי כָּל דְּבַר
רַבְּנוּ ו"ל הוּא רַק לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מֵהַבֶּץ וְהָרַע וְהַטְּנוּף וְכוּ' שֶׁנִּפְלַתֶם
שָׁם, כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינּוּ וְכוּ', וְרַבְּנוּ ו"ל מוֹצִיא אֶתְכֶם מִשָּׁם, וּמְכַבֵּס
וּמְנַקֵּה אֶתְכֶם, וּמְלַבֵּשׁ וּמַעֲטָף אֶתְכֶם בְּלְבוּשִׁים נְאִים וְיְקָרִים וְכוּ',
שֶׁהֵם כָּל־לִיּוֹת לְמוֹדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא (בְּכָלֵי,
יְרוּשְׁלָמֵי תוֹסֵפְתָא), רַמְבַּ"ם, טוֹר, וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ, וְכָל סַפְּרֵי

הַמְדַרְשִׁים, וְהִזְהַר הַקְדוֹשׁ וְהַתְקוּנִים וְכוּ', וְקִיּוֹם הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. עַל־כֵּן אַל תִּהְיוּ בְּטֻלָּנִים, רַק רְאוּ לְזָרוּ אֶת עֲצֻמְכֶם מְאֹד מְאֹד, וְאַל יַעֲבֹר עֲלֵיכֶם יוֹם מִבְּלֵי לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי זֶה חֻלְקֶכֶם לְגִצַּח גִּצְחִים. וְכָל יוֹם וָיוֹם הוּא קָרָן גִּצְחִית מֵה שְׂזוּכִים לְלֶקֶט בּוֹ, וְהַבְּעַל־דָּבָר יוֹדֵעַ זֹאת, עַל־כֵּן מֵבִיא לְכָל אֶחָד בְּכָל יוֹם וָיוֹם מְגִיעוֹת וּבְלִבּוֹלִים וּבְכַבּוֹת תְּדוּשִׁים, לְעַקְרוֹ הַיּוֹם הַזֶּה מִלְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וּמִלְחָשׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ.

וְעַל־כֵּן רְאוּ מַה לְפָנֵיכֶם, וְתַמְשִׁיכוּ עֲצֻמְכֶם בְּכָל יוֹם וָיוֹם מִחֲדָשׁ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְתַחֲשְׁבוּ כֹל יוֹם וָיוֹם רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר נִגְדַּד דְּבָקוֹת אַחַת בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, נִגְדַּד מִחֲשֶׁבָה אַחַת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, הַכֹּל הַכֹּל הַבָּלִים, כֹּל הַתְּאֻוֹת וְחֻמְדוֹת עוֹלָם הַזֶּה הַבְּלִי הַבָּלִים, וּכְשִׁיבּוֹא הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַרְגַע, שְׂתִזְכּוּ לְהַפְשִׁיט אֶת גּוּפְכֶם, אֲזִי תִרְאוּ מַעֲלַת כָּל רְגַע וְדָקָה שָׂרָק וְכִיתֶם לַחֲשֶׁב וּלְדַבֵּק עֲצֻמְכֶם בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכֵן מַעֲלַת מִי שְׂזָכָה לְסִיִּם תַּנ"ךְ, מִשְׁנֵיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', עֵינַי לֹא רָאִתָּה.

נָא וְנָא רְאוּ לֹא לֵהִיּוֹת בְּטֻלָּנִים, וְתַמְסְרוּ נַפְשְׁכֶם לְהַפִּיץ אֶת אֹרֹו הַגְּנוּזֵי שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, מֵאַחַר שְׂאֵתֶם זוֹכִים לְהַרְגִישׁ אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב. וְכֵן רְאוּ לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם גַּם לְאַחֲרִים, וְהוּא תְקוּנָה גְדוֹלָה עַל הַעֲבָר, כִּי בְזָה שְׂמֻקָּרְבִים רַק אֶחָד, וְהוּא גַם־כֵּן מִתְחִיל לְלַמֵּד וּלְהַתְבַּוֵּד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, בְּזָה יִמְחַל כָּבֹד גַּם לְכֶם הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ. וּמִכָּל שֶׁכֵּן אִם תִּזְכּוּ לְקַרֵּב הַרְבֵּה, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ ז"ל בִּקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִדְבְּרוּ עִם אַנְשִׁים מְעַצּוֹתָיו הַקְדוּשׁוֹת וּמִלְמוּדָיו הַיְקָרִים, אֲשֶׁר אֵין עֲרֵךְ אֲלֵיהֶם.

נָא וְנָא רְאוּ אֵיךְ עוֹבְרִים לָנוּ הַיָּמִים וְהַלִּילוֹת, הֵנָּה יוֹם וְהֵנָּה לַיְלָה, וְהֵנָּה פָּרְחוּ שְׁנֵיהֶם בְּיַחַד, וּמַה שְׂזָכּוּ לְחֻטָּף בּוֹ אֵינָה לַמּוֹד, אֵיזוֹ תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, אֵיזוֹ מְצוּנָה, אֵיזוֹ חֲדוּשׁ בַּתּוֹרָה אוֹ הַתְּחַדְּשׁוֹת בְּאַמוּנָה וּבְדְבָקוֹת, זֹו קָרָן נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד מְאֹד, וְיָבּוֹא הַיּוֹם שְׂתַצְטַרְכוּ אֶת כָּל הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת הָאֵלוּ. וְעַל־כֵּן אַל תִּהְיוּ בְּטֻלָּנִים,

וְרָאוּ מַה לְפָנֵיכֶם! וְהָשֵׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר לָכֶם תָּמִיד, לֹא לְהִטְעוֹת
עֲצָמְכֶם כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' תתמה.

בְּעֶזְרַת הָשֵׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר דְּבָרִים, ב' בְּאֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֶךָ,
אֲשֶׁר בְּנַחֵל שָׁם גּוֹרְלֶךָ, וְזָכִיתָ לְהִתְוַדַּע מִרַבְּנוּ ו"ל וּמִתְלַמִּידוֹ
הַקְּדוּשִׁים.

אוֹדוֹת לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנַת חֲכָמִים, עֲלֶיךָ לְלַמֵּד הַרְבֵּה בְּלִקּוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֻלֵּק א', סִימָן י"ב, וְלוֹמַר עַל זֶה הַתְּפִלָּה מ"לִקּוּטֵי-
תְּפִלוֹת", כִּי מְבֹאֵר שָׁם, אֲשֶׁר לְמִדָּן שְׁלוֹמֵךְ בְּדַרְךָ לְמִדְּנוֹת, הוּא יָכוֹל
בְּנִקְלָה לְהִתְהַפֵּף וּלְחַלֵּק עַל הַצְּדִיק, וּלְדַבֵּר עֲלָיו בְּגִאוּת עֵתָק וְכוּז,
וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שֶׁכָּל לְמוֹד תּוֹרָתוֹ יִהְיֶה רַק לְשֵׁם
אֵל עוֹלָם, לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַיֵּי הַחַיִּים, לְהַרְגִישׁ אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ,
אֲשֶׁר הוּא נוֹתֵן הַתּוֹרָה, וּלְהַמְשִׁיךָ עַל עֲצָמוֹ הָאֶרֶת שֶׁפַע מַחִין וְדַעַת
בִּידִיעַת הַשְּׂגָת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֵּל, בְּשַׁעַת שְׁלוֹמֵךְ תּוֹרָה צְרִיף לִידַע, כִּי הָשֵׁם
יִתְבַּרְךָ יוֹשֵׁב, כְּכִיכּוֹל, מְמוּלוֹ, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (אֲבוֹת ג, ב): מִנֵּין שֶׁאֲפִלוּ
אֶחָד שְׁיֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה שֶׁשְׂכִינָה עִמּוֹ? שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כ, כא):
"בְּכֹל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֵת שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבִרְכָתֶיךָ". וְכֵן
הַתְּנָאִים וְהָאֲמוּרָאִים וְהַצְּדִיקִים, שֶׁאֲנוּ לוֹמְדִים תּוֹרָתָם, הֵם שָׁם
בְּשַׁעַת הַלְמוּד, וְרוֹצִים לְדַבֵּק עֲצָמָם עִם הַלְמוּד תּוֹרָתָם וּמֵאֲמָרָם.
וּכְשֶׁאֲדָם יִתְחַיֵּל לְהִתְבּוֹנֵן בְּזוֹה, תִּפְגַּס בּוֹ יִרְאָה וּפְחַד מִצַּד אֶחָד,
וְאֵהָבָה וְתִשׁוּקָה מִצַּד שֵׁנִי, יִרְאָה וּפְחַד מִרַב לְכֻלּוֹ וְטַנְנַף מַעֲשֵׂיו

וּמַחְשְׁבוֹתָיו הַרְעִים, אִיךָ לֹא יִירָא וַיִּפְחַד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרַךְ וּמֵהַצְדִּיקִים
שְׂיֹשְׁבִים עִכְשָׁו מוֹלוֹ, אֲהָבָה וּתְשׁוּקָה — אִיךָ לֹא תִכְנַס בּוֹ שְׂמֵחָה
וְחֵדוּהָ וַיִּדְבְּקוֹת זַיּוֹ מֵאוּרוֹ יִתְבַּרַךְ הַמְּסַבֵּב אוֹתוֹ עִכְשָׁו. וְכֵן עַל-יְדֵי
שְׂיִכְנִיס אֶת זֹאת בְּמַחְשְׁבֹתוֹ, יִכְנַס בְּתוֹכוֹ עֲרֵבוֹת נֶעַם זַיּוֹ אוֹר
הַצְדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים הַיּוֹשְׁבִים פֶּאֶן וְשׁוֹמְעִים אֶת לַמּוֹדוֹ. וּכְשֶׁאָדָם
לוֹמֵד בְּאֲהָבָה וּבִירְאָה פְּזוֹ, אִזּוֹ לַמּוֹדוֹ פּוֹרַח לְעֵילָא, וּכְבָר אֵינּוּ
מִתְנַגֵּד, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל הַצְדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר מִתּוֹךְ סִפְרֵיהֶם נִפְרָא
אֶל מֵה שְׁזָכּוּ, כִּי פָנָיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ שֶׁל כָּל בְּעַל מַחְבֵּר, מִנְחִים
וּגְנוּזִים בְּתוֹךְ סִפְרוֹ (עֵיִן לְקוּי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב).

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַתְמִיד בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, וּמִמְשִׁיךְ
עַל עֲצָמוֹ אוֹר אֱמוּנַת חֻכְמִים, אֲשֶׁר זֶה יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָהּ, כִּי אִי
אֶפְשֶׁר לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, כִּי אִם עַל-יְדֵי אֱמוּנַת חֻכְמִים, כְּמוֹ
שִׁפְתוֹב (שְׁמוֹת יד): "וַיֵּאמְרוּ בְּה' וּבַמֶּשֶׁה עַבְדוֹ", דְּהֵינּוּ לְהִתְקַרֵּב
לְצְדִיקִים אֱמִתִּיִּים וּלְהֵאמִין בָּם, וּלְבַטֵּל דַּעְתוֹ נִגְדָם לְגַמְרִי, כְּאֵלוֹ אֵין
לוֹ שׁוֹם שְׁכָל כְּלָל, אֲשֶׁר רַק זֶה נִקְרָא שְׁלֵמוֹת אֱמוּנַת חֻכְמִים,
לְהֵאמִין עַל כָּל דְּבָרֵיהֶם אֲשֶׁר יֵאמְרוּ כִּהְיָ זֶה, דְּבָר גְּדוֹל וְדְבָר קָטָן,
שְׂאֵז זוֹכִים לְקַבֵּל הַרְבֵּה מֵהֶם (עֵיִן לְקוּי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קכג); כִּי
בְּאֵמַת הַצְדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים הַזּוֹכִים לְהִתְיַגֵּעַ בְּעַבֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ,
וּבְזוּפוֹךְ וְטְהַרַת הַמַּחְשְׁבָה יָמִים וְשָׁנִים רְצוּפִים בְּהַתְמַדָּה רַבָּה
וּנְפִלְאָה, זוֹכִים אַחֲרֵי-כֵן לְעַבֵּד (אוּיִס צוֹ אַרְבָּטוֹן) אֶת מַח מַחְשְׁבָתָם,
עַד שְׁזוֹכִים תְּמִיד לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים, וּמְנַחֲדִים יְחִוּדִים
קְדוּשִׁים, וּמְרַגְּשִׁים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, וְאִיךָ שְׂאוּרוֹ יִתְבַּרַךְ מְסַבֵּב
אוֹתָם, כִּי מְרַב זְכוּף הַמַּחֲיִין, הֵם מְרַגְּשִׁים אִיךָ שֶׁהַכֹּל לְכֹל אוֹר הָאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהֵם עוֹמְדִים בְּאִמְצַע וְכוּ', עַד שְׁמַרְב יִגִּיעַה וְעַבֹדָה
זוֹכִים לְבִרְוֹר וְזוּפוֹךְ הַמְדַמָּה, עַד שְׁמֵאִיר בְּהֵם רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ וּנְבוּאָה
וְכוּ'. אֲבָל אֲנִי עֵדִין רְחוּקִים מִזֶּה בְּתַכְלִית הַרְחוּק, כִּי עֵדִין מַחְנוּ
וְדַעְתָּנוּ מְטַנֶּף, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, בְּכָל מִינֵי הַרְהוּרִים רְעִים וְרַעֲיוֹנוֹת זָרִים
וּמַחְשְׁבוֹת מְגַנּוֹת וְכוּ'. וְעַל-כֵּן אֵין לָנוּ יַעֲצָה אַחֲרֵת, רַק לְהִתְקַרֵּב אֶל
הַצְדִּיקִים הָאֵלוֹ, שְׂכָבֵר זְכוּ לְכָל זֶה, וּבְזֶה שְׁנִבְטֵל אֶת מַחְנוּ לְגַמְרִי

ותהלה להשם יתברך, דָּבָר אֶחָד מִדְּבוּרָיו לֹא שָׁב רִיקָם, מִי
הָאָמִין דָּבָר כְּזֶה, שְׁבַמְחַנִּיכֶם תִּהְיֶה נְעֻשֵׁית הַתְּעוּרָרוֹת כְּזוֹ, וַיִּתְחִילוּ
לְהִתְקַרֵּב הַמּוֹן אֲנָשִׁים, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֶלְקֶךָ, יְהִי חֶלְקִי עִמָּךְ!

חֲמַדַּת לְבָבִי! בְּשִׁבְעָה-עֶשֶׂר בְּתַמּוֹז וּשְׁבַרָה הַחֹמֶה, וּבַתְּשַׁעָּה-
בְּאָב וּשְׁרָף בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וּבִינְיָהִם כ"א יוֹם, וְזֶה מְרַמֵּז אֶצְל כָּל אָדָם
בְּפָרְטֵי פְּרָטִיּוֹת, קָדָם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת לַעֲצֻמוֹ חוֹמָה חֲזָקָה "וְאֲמוֹנְתָךְ
סְבִיבוֹתֶיךָ" (תהלים פט, ט), שְׂיִהְיֶה מְסַבֵּב עִם אֲמוֹנָה, וְאִזּוֹ יֵאִיר שְׁכֻלוֹ,
שֶׁהוּא הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ שְׁלוֹ, בְּאוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא עַד מְאֹד. כִּי כִּשְׁאָדָם
מְסַבֵּב עִם הָאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, וְיוֹדֵעַ וְעַד שֶׁהִפְלֵל לְכָל אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
אִזּוֹ אֵינוֹ מְפַחַד מְשׁוּם דָּבָר, וּמַחֲוֹ מֵאִיר לוֹ מְאֹד מְאֹד, כַּדְּגַמַּת
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁשָּׁם הָאִיר אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּגִלּוּי, אִף תִּכְרַף-וּמְיָד
כִּשְׁנִשְׁבַּרָה הַחֹמֶה, שֶׁהִיא הָאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, וְנִכְנָסוּ הָאוֹיְבִים וּשְׁרָפוּ
אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא בֵּית הַמַּחֲיִן שְׁלוֹ, וְאִזּוֹ מְרִים וּמְרוֹרִים לוֹ
הַחַיִּים, כִּי הִפְלֵל חָרַב וְנִחְרַב.

וְהִגָּה אָנוּ רוֹאִים אֶת גִּדְּל רַחֲמָנוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁאֶפְלוּ בְּתַקְףָּהּ הַחֲשָׁף
מַעַת שְׁכִירַת הַחֹמֶה עַד שְׁרַפַּת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ י"ש כ"א יוֹם, שֶׁזֶּה נִקְרָא
'בֵּין הַמְּצָרִים', וְאִזּוֹ הַפְּלֶךְ בַּחוּץ וַיְכוּלִים לְמַצֵּא אוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן יֵשׁ
כ"א יוֹם כְּמַנִּין שֵׁם אֱקִי"ק, לְהוֹרֹת שְׁאִזּוֹ דִּיקָא בְּעַת פְּרִיצַת הַחֹמֶה
וּשְׁרַפַּת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שְׁנֹדְמָה לְאָדָם כִּי אֲבַד מְנוּס וְתַקְוָה מִמֶּנּוּ,
אִף-עַל-פִּי-כֵן גַּם אִזּוֹ יֵשׁ כ"א יוֹם כְּמַנִּין אֱקִי"ק, הוּא שֵׁם שֶׁל
הַתְּשׁוּבָה, אָנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת, אֶהְיֶה, אָנָּה זְמִין לְמַהְרֵי (עֵין לְקוּשֵׁי-
מוֹהַר"ז, חֶלֶק א', סִימָן ר'), אֶפְלוּ מִתּוֹךְ הַחֲשָׁף וְהַעֲרָפֵל יְכוּלִים עַדִּין
לְכַסֵּף וּלְהַשְׁתַּוֵּק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ וּלְצֵאת.

וְיִהִי רְצוֹן שְׁנֹזְפָה לְזֶה בְּקָרוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תתמוז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים, ב' באב ה'תשד"ם.

שלום רב לאהובי ידידי היקר לי מאוד מאוד, צמוד בפנימיות
לבבי לטוב כל הימים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה ...
זכותו יגן עלינו, גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי. ומה מאוד נתת שמחה בלבי על גדל
תמימות לבך, אשר בתקף הספקות והבלבולים שלך, אתה מתחזק
מאד מאד, ואתה עקשן גדול לא להרפות כלל ממה שהתחלת.

מה אמר לך! צריך שתדע, כי מלמעלה מנסים את כל אדם,
ורוצים לראות אל מי יפנה בעת צרה וצוקה, ועל-כן על-פי-רב
קשעובר על איזה בר ישראל איזה מארע או איזו ירידה וכו', קשה
לו לחזור אליו יתברך, מפל שפן פשעברו עליו ירידות ונפילות,
קטנות וחלישות הדעת ימים ושנים וכו'. לא-כן כל אלו אשר זכו
בזכיות חנם להתודע מרבי אמת כזה, הם אינם מתנאשים כלל,
ובכל הקטנות והירידות והנפילות והבלבולים, הם חוזרים אליו
יתברך במסירות גפש, ואינם מתפעלים משום בריה כלל, מגדל
האור שמאיר בהם רבנו ז"ל, שהוא הרב האמתי, המאיר עיני בני
ישראל בהארת זיו אורו יתברך.

ועל-כן מאחר שעזר לך השם יתברך, והתודעת מרבנו ז"ל,
אסור לך לפל בדעתך כלל, יהיה איך שיהיה, ובפרטיות אחרי שכבר
עבר עליך במעט השנים מה שעבר, מרירות דמרירות, וישבת
בכלא, מקום חשך וכו', וזכה אותך השם יתברך לחזור אליו, ועשה
עמך נסים נגלים ממש, פי כנגד זה שהיית עברין, רחמנא לצלן,
זכית להתהפך ולהיות חכם ומנהיג ומקרב אחרים, דבר זה נפלאות
תמים דעים. ועל-כן כמו שעזר לך עד עכשו, בודאי יעזר לך עוד
ועוד. העקר אסור לך להיות בחלישות הדעת פרגע ממש, כי אתה
צריך להכניס במחך היטב ידיעת אמת מציאותו יתברך, אשר הוא

מַחֲיָה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָהּ, וְהַכֵּל לִפְנֵי מַשְׁגָּח
בַּהֲשָׁגָה נֹרְאָה וְנִפְלְאָה.

וְעַל-כֵּן עַד עַכְשָׁיו הִיִּית מְכַרַח מִטַּעַם הַהֲשָׁגָה לְגוֹר בְּעִיר
אֲשֶׁרִיד, וְתִהְיֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שֵׁם נִתְבַּשְׁלַת וְשֵׁם עֲשִׂית לְעֲצָמָךְ
בְּסִיס, וְשֵׁם זְכִית לְהַעֲשׂוֹת מִשְׁפִּיעַ, וְעַל-כֵּן עַכְשָׁיו מִצְוָה אוֹתָךְ הֵשֵׁם
יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּקְפַּל אֶת כָּל בֵּיתְךָ וְכִלֵּי תַשְׁמִישְׁךָ, וְתִכְנַס בְּעִיר אַחֲרַת,
וְתַעֲשֶׂה שֵׁם נִפְשׁוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וְהִנֵּה הָעֶבֶר יִלְמַד אוֹתָךְ לְקַח עַל הָעֵתִיד, וּמֵהַכְּשִׁלוֹנוֹת לוֹמְדִים
לְהַצְלִיחַ, עַד עַכְשָׁיו הִשְׁקַעְתָּ כֶּסֶף וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂית בְּעַל חוֹב
וְכוּ', וּמֵעַכְשָׁיו עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל הָעִירָה הֵם אַחֲנֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
וְעַל-כֵּן אַתָּה צְרִיךְ לְהַפִּיךְ אֶת כָּל הָעִירָה לְכוֹלֵל גְּדוֹל, וְאִין עָלֶיךָ
לְהַכְנִיס בְּעַסֵּק מְאוּמָה, תִּקְדִּים שְׁלוֹם לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְתִדְבֵר עַל
לְבוֹ דְבוּרֵי אַמוּנָה וְדְבוּרֵי נְחוּמִים, וְתִחַזַּק אוֹתוֹ לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין וְלִשְׁמֹר
שַׁבַּת וְכוּ' וְכוּ', וּלְקַיֵּם יְתֵר הַמִּצְוֹת, וְכָךְ לְאֵט לְאֵט יִזְכֶּה אוֹתָךְ הֵשֵׁם
יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּשָּׂא חַן בְּעֵינָיו כָּל רוּאֶיךָ, וְתִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת מֵהַפְּכָה בְּכָל
הָעִיר, וּלְקַרֵב כָּלֵם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! נָא וְנָא לֹא לִפְנֵי בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיָה,
סוּף כָּל סוּף כְּכַר רְאִיתָ הִרְבֵּה נְסִים נְגִלִים. הֲלֹא כְּשִׁישְׁבַת בְּתַא הַכֵּלָא
לֹא חִלַּמְתָּ לְהִיּוֹת חֲכָם וּמְנַהִיג וּמִשְׁפִּיעַ, וְהִנֵּה אַתָּה כְּכַר מְסֻתָּבֵב
בַּחוּץ חֲפָשִׁי וְכוּ', וְעַל-כֵּן אִם לֹא תִתְיַאֵשׁ כָּלֵל, רַק תִּתְחַזַּק בְּאַמוּנָה
וּבִשְׁחוֹן, וְתִדְבֵר הִרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אִין אַתָּה יוֹדֵעַ לְאִילוֹ מְדַרְגוֹת
וְהַשְּׁגוֹת עוֹד תִּזְכֶּה, וְכִמוֹ שְׁלֹא הָאֲמַנְתָּ אֹז, כֵּן עַכְשָׁיו קִשָּׂה לְךָ
לְהֲאֲמִין, שֶׁאַתָּה עוֹד יְכוֹל לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ לְדְבִקְנוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ
וּלְגִלוֹי אֵלָיָהוּ, וּלְלַמַּד תּוֹרָה.

עַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֵלָן! רְאֵה לְחַזַּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים
שְׁבַעֲוֹלָם, הָעֶקֶר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְמִצַּב רוּחַ מְצִין.

הַכּוֹתֵב בַּחֲפוּזוֹן וְדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תתמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר דְּבָרִים, ג' בָּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיב הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִיְמֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי בּוֹ כְּעַל כָּל הַיּוֹן.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עָלֵינוּ לְשִׁבַח לְאֲדוֹן הַכֹּל עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְּנִידֵע מְרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, וְרְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, לִידַע שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא מְחִיָּה וּמְהִיָּה אוֹתְךָ, וְהַכֹּל אֶלְקוֹת גְּמוּר הוּא, וְאִין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמֶטָה, אֶלָּא אִם-כֵּן מְכַרְיִין עָלָיו מִלְמַעְלָה (חֲלִין ז:); וְאֶפְלוּ רִישׁ גְּרִיָּתָא מִן שְׂמִיא מְנוּ לֵה (בְּרִכּוֹת נח.); וְאִין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׂמוּכָן לְחִבְרוֹ, וְאִין מְלָכוֹת נוֹגְעַת בְּמְלָכוֹת חִבְרָתָהּ אֶפְלוּ כְּמֵלָא גִימָא (יומָא לח.); וּבִידִיעוֹת אֵלוּ תִזְכֶּה לְעַבֵּר עַל הַכֹּל, כִּי תָמִיד יִהְיֶה עַל לְשׁוֹנְךָ "גַּם זֶה לְטוֹבָה" (תַּעֲנִית כא.), "כָּל מָה דְּעֵבִיד רַחֲמָנָא לְטַב הוּא עֵבִיד" (בְּרִכּוֹת ס:), וְכָךְ מְנַהֵיג הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, וְתַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּתוֹךְ הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע שְׂאִין זֶה דְּבַר פְּשׁוּט, רַק צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּיַצֵּעַ, לְחַפֵּר וּלְהַעֲמִיק בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע אַחַר הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, כִּי זֶה אֵינוֹ בָּא בְּנִקְל, וּמָה גַם כְּמוֹ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ אִין סוּף, כִּךְ אִין סוּף לְאַמוּנָה בּוֹ, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַתְּחִיל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אַחֲרָיו. וּבִאֲפִן הַזֶּה יִזְכֶּה בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן, שֶׁתִּמְשֵׁךְ עָלָיו הָאֲרָה עֲצוּמָה וְזִיו וְחַיּוּת אִין סוּפִי, כִּי כְּפִי מָה דְּמַדְבֵּק עֲצָמוֹ בְּרַגְשׁ בְּהֵאִי עֲלָמָא, כֵּן מְמַשִּׁיכִים עָלָיו מְעֲלָמָא דְאַחֲרֵי.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, דְּהֵינּוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּלְהַפְּךָ הַכֹּל לְטוֹבָה, כִּי עַקֵּר הַשִּׁבְחָ שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי לְמַעְלָה בְּכָל הַעוֹלָמוֹת הוּא רַק כְּפִי שְׂזוּכָה לְהַתְּחַזֵּק בְּזֶה

העולם המלא הסתרות, כמובא (בהקדמות הוהר): וּפְאָה מֵאֵן דְּעָאֵל
 הָכָא בְּלֵא כְּסוּפָא וְנִפְאָה מֵאֵן דְּקֵאִים בְּהֵהוּא עֲלֵמָא כְּעֵמוּדָא תְּקִיף
 בְּכֵלֵא [נִאֲשָׁרִי מִי שְׂבָא לְכָאן (לְעוֹלָם הַבָּא) בְּלִי בְּזִיוּנוֹת, וְנִאֲשָׁרִי מִי
 שְׂעוּמִד בְּזֵה הָעוֹלָם (הָעוֹלָם הַזֶּה) כְּעֵמוּד חֲזָק]. וְיֵשׁ לּוֹמֵר, שְׂשֻׁנִיָּהֶם
 תְּלוּיִים זֶה בְּזֵה; הֵינּוּ כְּפִי שְׂהָאֲדָם זוֹכֵה לְהִתְחַזֵּק בְּזֵה הָעוֹלָם,
 וְנַעֲשֶׂה כְּעֵמוּד תְּקִיף, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִפְּגַעֵי הַזְּמַן, כְּמוֹ-כֵן עוֹלָה
 לְמַעַלָּה בְּלִי בְּזִיוּנוֹת, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

וְהָאֲדָם צָרִיף לְעֵבֵד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּפִי כַחוּ וְהִשְׁגָּתוּ, וְלֹא
 לְקַפֵּץ וְלַעֲשׂוֹת עֲבוּדוֹת קָשׁוֹת, שֶׁהֵן לְמַעַלָּה מִכַּחוּתֵיּוֹ וְהִשְׁגָּתוֹ, כִּי
 כָּל זֶה פָּגַם מִדַּת הַצְּמֻצוֹם, שְׂשׁוּבֵר אַחֲר־כֵּף אֶת הָאֲדָם לְגַמְרִי, עַד
 שְׂמִשְׁנַע אוֹתוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְלֵךְ וּרְאֵה, שְׂכָל הַמְּשַׁנְעִים שְׂנִשְׁתַּגְּעוּ
 וְכֵן כָּל אֵלוֹ שְׂסוּבָלִים עַל הַעֲצָבִים, זֶה רַק מַחֲמַת קִלְקוּל הַצְּמֻצוֹם
 וְכוּ', שְׂרוּצִים לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים שֶׁהֵם לְמַעַלָּה מִכַּחַם וְכוּ', וְכִשְׁלֵא הוֹלֵךְ
 לְהֵם, הֵם נִשְׁבָּרִים לְגַמְרִי וְנוֹפְלִים וְכוּ'. וְדַבֵּר זֶה סוּבֵב בֵּין עַל
 גְּשָׁמִיּוֹת וּבֵין עַל רוּחַנִיּוֹת, מַחֲמַת חֲסֵרוֹן הַצְּמֻצוֹם — נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי,
 וְנוֹפֵל אֶל תוֹךְ דְּכָאוֹן פְּנִימִי, וּמִשְׁבֵּר נַפְשׁוֹ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם.

עַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְצַמְצֵם עֲצָמָךְ — הֵן
 בְּגִשְׁמִיּוֹת, שְׂתִרְאָה לְהִתְעַסֵּק בְּאִיזָה עֵסֵק בְּעֵבוּר פְּרִנְסָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ
 ו"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה וְאָמַר, שְׂרוּצָה שְׂלֵכָל אֶחָד יִהְיֶה כְּלִי בְּעֵבוּר
 פְּרִנְסָה (עֵין סִי-מִוֵּהֲר"ן סִימֵן חֲקֵא), וְהֵן בְּרוּחַנִיּוֹת, שְׂאֵל תַּעֲשֶׂה יוֹתֵר
 מִכַּחַךְ. וְאִם אַתָּה מַתְיַגֵּעַ, לֵךְ לַעֲשׂוֹת מַצּוּוֹת, וְתַפְיֵן סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל,
 כִּי זֶהוּ תַקּוּן נִפְלֵא עַד מְאֹד.

הַעֲקֵר רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמֵחַ עַל נַעַם חֻלְקָךְ, שְׂזִכִּיתָ לְהִתְנוּדַע
 מִרַבְּנוּ ו"ל. וְעֲלִיף לְדַעַת, כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְקַפֵּץ בְּפַעַם אַחַת אֶל
 הַקְּדוּשָׁה, כִּי לוֹקַח הַרְבֵּה זְמַן, הַעֲקֵר סְבָלְנוֹת גְּדוּלָּה. וּבְמִדְרָשׁ
 תְּנַחֲמָא פְּרָשָׁה זוֹ אִיתָא (דְּבָרִים סִימֵן א'), שְׂבִשְׂעָה שְׂהַקְדוּשָׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא מְגַלָּה שְׂכִינָתוֹ עַל יִשְׂרָאֵל, אִינוּ נִגְלָה עֲלֵיהֶם כְּאַחַת, מִפְּנֵי שְׂאִינָן
 יְכוּלִים לַעֲמֹד בְּאוֹתָהּ טוֹבָה בְּפַעַם אַחַת, עֵין שָׁם. וְעַל-כֵּן הִתְכַּרַח
 לְחַפּוֹת וּלְקוּוֹת בְּסְבָלְנוֹת גְּדוּלָּה, אֲשֶׁר זֶה בְּעַצְמוֹ סוּד הַצְּמֻצוֹם, לֹא

לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר מִכַּחוּ, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מְשׁוּם דְּבַר בְּשׁוּם אַפֵּן שֶׁבְעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תתמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, הַרוֹצֵה לְצִאֵת מֵהַחֲשֵׁף שְׁנֹלְכָד בּוֹ, וְלְהֵאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֵת מִקְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי.

וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ שְׂאֵתָה מִתְחִזֵּק, עַל אֵף שְׂאֵתָה נִכְשָׁל כָּל-כָּף כָּל-כָּף וְכוּ', הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלֶיךָ וַיּוֹצִיאֲךָ מֵהַרְגָלֶיךָ הַרְעִים. וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה בְּפִרוּשׁ, אֲשֶׁר אָפְלוּ אוֹתָם הָאֲנָשִׁים שְׁנֹלְכָדוֹ וְעוֹשִׂים מַה שְּׁעוֹשִׂים, אִם יִקְבְּעוּ לְעֶצְמָם חֵק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם "כָּף וְכָף", הַתּוֹרָה תּוֹצִיאֵם מֵהַרְעַ שְׁנֹלְכָדוֹ בּוֹ (עֵינֵי שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ט); וּמִקְבָּל אֲצֵל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּשֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, שְׁנֵה סוֹבֵב עַל אַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל גָּתַן גַּם תִּקּוֹן לְכַמָּה אֲנָשִׁים, שְׂיֵאמְרוּ ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת (עֵינֵי שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפ"ה).

וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלָן! רַק לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְתִהְיֶה רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וְרָאָה לְדַבֵּר עִם חֲבֵרֶיךָ מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-פִּי הָעֲצוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, וְתִרְאֶה לְעֲשׂוֹת "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ" בְּעִיר חוּלוֹן, כִּי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּאִיזָה עִיר שָׂרַק גָּר, שֶׁם עָלְיוֹ לְהַתְעוֹרֵר בְּעֶצְמוֹ בְּתִשׁוּבָה וּלְקַרֵּב גַּם אַחֲרִים, וּלְבַנּוֹת "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", שֶׁהוּא חֲדָרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט); כִּי זֶה שֶׁמְקַרֵּב נַפְשׁוֹת בּוֹנֵה "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ", עֵינֵי שָׁם. וְצָרִיךָ לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד חֲזֵק בְּדַבְּרֵי זֶה, וְלֹא לִפְלֹא בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, כִּי מְעַט מִן הָאוֹר דוֹחָה הַרְבֵּה מִן הַחֲשֵׁף, וְאֶחָד מִן הָעִיר מְצִיל כָּל הָעִיר.

חסדי השם יתברך, עסקנו הוא רק גלוי אמונה, אשר זה יסוד דעתו של רבנו ז"ל, ובפרטיות בזמן האחרון הזה, שנעשה בלבול המחזות בעניני הבחירות, וכל אחד עסוק בשטותו שקורין מפלגתו, שהוא יושב בראשו כו', עלינו לברח רק אליו יתברך, ולהתמיד בתורה הקדושה, ולהרבות בתפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו. זה עקר חסידות ברסלב, לישוב מן הצד בקרן זוית, ולא להתערב בשום פוליטיקה של שקר, רק להתבודד עמו יתברך, ולקום בכל לילה בחצות, ולכפות ולהתאונן על חרבן בית-המקדש וגלות ישראל, חרבן בית-המחין של כל אחד ואחד. כי למעשה עם ישראל לא נברא שילכו בכח היר, כחננו הוא רק בפנה, תורה ותפלה, ורק זה פלי הזין שלנו, לשבת בקרן זוית וללמד הרבה תורה הקדושה, ולהרבות בתפלה והתבודדות, וכשמתייף ילף להפיץ ספרי רבנו ז"ל בעולם, אשר כל הגאולה תלויה רק בזה, להכניס בני-אדם תחת כנפי השכינה, שכל אחד יהיה רגיל לדבר עמו יתברך, אשר אין לך עוד נעם וערבות יותר מזה.

ראה לקרב אליך חברים טובים, ותקרבים אל דעת רבנו ז"ל, ותפתחו בית-המדרש על שם רבנו ז"ל בעירכם דיקא, כי דבר רבנו ז"ל אינו מצמצם במקום אחד, רבנו ז"ל הוא מתנה לכלל ישראל, ואשרי מי שיפיץ אורו, ובזה יהיה לו חלק בגאולתנו הנצחית.

הדורש שלומך...

ה' תתנ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר דברים, ו' באב ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך בצרוף החמשים דולר — לנכון קבלתי, ותשואות חן לך על זה.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהַחְיֹת אֶת עַצְמְךָ עִם
הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁלְּךָ, וְכָל אֵלֹהֵי הַשְּׁעוּרִים שְׂאֵתָה לֹוּמֵד, אֶפְלוּ מֵעַט
דְּמַעַט, מִכָּל דְּבַר צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה מְאֹד יָקָר בְּעֵינֶיךָ.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם אָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, כְּזֶה רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח
מְאֹד מְאֹד, חֻבְלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, אֲשֶׁרֵינוּ! וְצָרִיכִים אָנוּ לְבַקֵּשׁ
בְּכָל לַיְלָה בְּחֻצוֹת, עַל אֲשֶׁר עָרִינְךָ הָאוֹר הַטוֹב הַזֶּה נֶעְלַם וְנִסְתָּר עוֹד
מְרַב הָעוֹלָם, כִּי רַבְנוּ ו"ל הוּא אוֹר הָאוֹרוֹת הַמְּאִיר אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְכִשְׁהוּא נֶעְלַם וְנִסְתָּר מִן הָעוֹלָם, מִתְגַּבְּרִים הַמְּאֹרֵי אֵשׁ, שְׂמֵשׁ
בָּאָה אֵשׁ הַקְּנָאָה. וְאֵל תְּנִיחַ לְשׁוֹם סִפְקוֹת וְקִטְנוֹת שְׂיִכְנְסוּ בְּךָ,
אֲדַרְבָּה רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּעַקְשָׁנוֹת גְּדוֹלָה לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְתַדַּע, שְׂיֵשׁ מִלְּאָךְ נוֹרָא וְשִׂמוּ עֲזָרִיא"ל, שֶׁהוּא מְמַנֶּה עַל כָּל
אֵלֹהֵי שְׂנֵאֲשָׁלוּ בַּחֲטָא הַמֵּר הַזֶּה, וְכִשְׁהֵם בָּאִים בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכָה וְכו'
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמְסַפְּרִים לוֹ הַכֹּל, וּמְתוֹדִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם, נֶעֱשִׂים מִזֶּה
שְׂעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּדְבַר
זֶה! וּבְכַרְטִיּוֹת אֵתָה, שְׂזַכִּיחַ לְהִתְרַדַּע מְרַבְנוּ ו"ל, רְאוּי לְךָ לְשַׂמַּח
מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵין לְךָ עוֹד שְׂמִחָה בְּעוֹלָם כְּמוֹ הַשְּׂמִחָה הַזֶּה, שְׂאֵחָד
שְׂהִיָּה וְעָרִינְךָ הוּא נִמְצָא בְּשִׂאוֹל תְּחַתִּית וּמִתְחַתִּיו, וְיִתְרַדַּע מְאֹד נוֹרָא
וְנִפְלָא כְּזֶה, אוֹר עֲלִיוֹן וְגִנוּז כְּזֶה.

עַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשְׂמִחָה תְּמִיד, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי אֶפְנִים
לְגִרְשׁ מִמֶּךָ הָעַצְבוֹן, שֶׁהִיא מַחְלַת הָעַצְבִּים, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִרְחַם
עֲלֶיךָ, וְיִרְחִיב לְךָ לְהִיּוֹת תְּמִיד רַק בְּשְׂמִחָה עֲצוּמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְךָ...

רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כְּפֶה מְכַתְּבִים בְּסִפֵּר הַחֲשׁוּב "אֲשֶׁר
בַּנְחַל".

ה' תתנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר דְּבָרִים, ו' בָּאֵב ה'תשר"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נִצְחִים.
אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּפָנַם הַבְּרִית — הוֹצָאֵת זָרַע לְבִטְלָה, רַחֲמֵנָא לְצִלָּן, עַד שֶׁנִּלְפְדֶּת בַּחֲטָא הַחֲמוֹר הַזֶּה, וְקָשָׁה לָךְ לְצֵאת מִמֶּנּוּ.

וְהִנֵּה לְחֻזְקָךָ וְלִנְחֻמְךָ כִּכְּבֵר נִדְפַס סֵפֶר "אוֹת בְּרִית", אֲשֶׁר יֵשׁ שָׁם תְּפִלוֹת נוֹרְאוֹת, וְכֵן לְקוּטֵי שְׂאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", מִכְתָּבִים הַמְדַבְּרִים מִהַחֲטָא הַמֵּר הַזֶּה, וְעֲצוֹת אֵיךְ לְצֵאת מִמֶּנּוּ, וּבּוֹדָאֵי הַסֵּפֶר הַזֶּה בְּיָדְךָ, רְאֵה לְהַפֵּךְ בּוֹ וְלַחְזוֹר בּוֹ תָּמִיד, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ, וּבַפְּרָטִיּוֹת תַּעֲיִן בְּהַקְדַּמַת סֵפֶר "שְׁמִירַת הַבְּרִית" וְתַקִּים כָּל הַנֶּאֱמָר שָׁם.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, חֲק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכֵן תִּרְאֶה לְלַכֵּת לְמַקְוֶה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְלֹאמַר אֵת ה'תְּקוּן הַכִּלְלִי, וְתִרְגִּיל אֵת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֵת כָּל לִבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת. וְרְאֵה לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן עַל זֶה, שֶׁלֵּבֵל תַּעֲשֶׂה שׁוּם חֲשָׁבוֹנוֹת מַה לְמַעֲלָה וְכוּ', אַתָּה רְאֵה לְמַחֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ וְכוּ', וְיֵמֵי גוֹרֵם לָךְ דְּבַר וְכוּ', וְעַל־יְדֵי מַה בָּאתָ לְחֲטָא זֶה וְכוּ', הַכֵּל תִּבְאָר בְּאֵר הַיֵּטֵב לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ מְדֵי פַעַם בְּפַעַם, וְאֵל תַּנִּיחַ אֵת מְקוֹמְךָ בְּשׁוּם אִפְּן שֶׁבְּעוֹלָם כָּלֵל וְכוּ'. וּבּוֹדָאֵי מְכַנִּים בְּךָ הַסֵּמ"ךְ־מ"ם מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל וְשֶׁל שֶׁקֶר, כְּאֵלוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לֹא שׁוֹמֵעַ לָךְ וְכוּ', וּבְרַגְזוֹ וּבְכַעַס עֲלֶיךָ וְכוּ', וּבְאֵמַת הַכֵּל דְּמִיּוֹנוֹת וְכוּ', כִּי אִם הִיִּיתָ יוֹדֵעַ אֵיזָה רִשְׁמֵי טוֹב עוֹשֶׂה לְמַעֲלָה כָּל דְּבוּר וְשִׁיחָה וְתַפְלָה שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ וּמְתַפְּלֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הִיִּיתָ מִתְמַיֵּד בְּזֶה מְאֹד.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! אַל תִּהְיֶה בְּטֹלָן כָּלֵל, וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם
 חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת. תִּדַּע, אָחִי הַיְקָר! כִּי אֶצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד
 יִקָּר הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין, בְּזֶה שְׂאָדָם רוּצָה וְכוּסָף לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
 וּמִדְבַר עֲמוּ וְכוּ', וְאֵף שְׁעֵדִין מִתְעַכְּבֹת לוֹ הַיְשׁוּעָה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן
 הוּא אֵינוֹ מִפְּסִיק מִלְּכַסֵּף וּמִלְרִצוֹת, דְּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד יִקָּר בְּעֵינָיו
 יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁתָּמִיד רַק כּוֹסֵף אֶתְרִיו יִתְבָּרַךְ, וּמִשְׁתוֹקֵק
 לְצֵאת מֵהַבַּיִת שְׁלוֹ וְכוּ', וַיֵּשׁ לוֹ כְּסוּפִים לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, אֵין
 לְמַעַלָּה מִכְּסוּפִים טוֹבִים כְּאֵלוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשׂוֹזֵכָה לְהוֹצִיא מִפִּיו
 הַכְּסוּפִים טוֹבִים שְׂיֵשׁ לוֹ — אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסַפֵּר מֵהַ שְׁנַעֲשֶׂה מִזֶּה
 בְּכָל הָעוֹלָמוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לא, וְכֵן הוּא בְּסִימָן סו), עֵין
 שֵׁם וַיִּנְעַם לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי בְּכָל שָׁבוּעַ מִכְּתָב אֶחָד, וְזֶה יִהְיֶה לָךְ לְתוֹעֵלַת
 גְּדוּלָה בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

תִּפְלֶה בְּכַח פְּרוּשָׁה לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּכַחוֹת עֲצוּמִים לְקֶשֶׁר
 אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבֹר, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הַמַּחְשָׁבָה חוֹשֶׁבֶת מִחְשָׁבָה
 אַחֲרַת, וְהַדְּבֹר מְדַבֵּר בְּלִי לְחֹשֵׁב מֵהַ שְׂאוֹמֵר, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים
 לְהַתְּפִלֵּל תִּפְלֶה בְּכַח, לְקֶשֶׁר אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבֹר בְּקֶשֶׁר אֲמִיץ
 וְחֹזֵק.

ה' תתנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר דְּבָרִים, ו' בְּאֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר
 חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ לְקִרְאָת חֹזֵק לְבָךְ וּתְשׁוּקַת נִפְשְׁךָ לְחִזּוֹר

אליו יתברך. מה אמר לך! אין אתה יכול לתאר במח ובשכל אנושי מעלת הרצון והכסופין אחריו יתברך, כי בזה מגלה פנימיות נשמתו, ומכל שכן כשזוכה להוציא מפיו את הכסופין והרצונות שלו, ואמר תמיד: "רבונו של עולם, אני רוצה לזכור בך תמיד. רבונו של עולם, אני רוצה לדבק עצמי בך תמיד. רבונו של עולם, אני רוצה להיות בשמחה עצומה בקיום המצוות שלי. רבונו של עולם, אני רוצה ללמד ולטייל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה" וכו' וכו', וכן מאריך ברצונות ובכסופים טובים, אין לשער ולספר מה שנעשה מזה בכל העולמות העליונים, באשר האריך לנו רבנו ו"ל ומוהרנ"ת ז"ל ממעלת הרצון והכסופין אחריו יתברך, אין לשער ולספר כלל מה שנעשה מזה למעלה. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל!

חמדת לבבי! צריך לכסף ולהשתוקק ברצונות חזקים גם אחרי הצדיק, ואפלו שמרגיש שעדין רחוק ממנו, אסור לעזוב את הרצונות כלל, יהיה אף שיהיה. ורואים אנו, שאחי יוסף, אשר מכרו את יוסף למצרים, ואחר-כך תקף-ומיד ראו בגדל צער אביהם, והתחילו להתחרט עד מאד מאד, והתחילו לבקשו ולחפשו, וכה חפשוהו ובקשוהו עשרים ושתים שנים רצופות, ולא נחלושו כלל, על-כן לבסוף זכו למצא אותו. וכמו-כן צריך האדם לכסף ולהשתוקק אחר הצדיק, ואף שבין כך עוברים ימים ושנים ונדמה לו שעדין לא מצא אותו, ונדמה לו פאלו אבד מנוס ותקנה, אף-על-פי-כן לא יעזב את הרצון והכסופין, וסוף כל סוף יזכה למצא אותו.

הדורש שלומך...

ה' תתנג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר דברים, ו' באב ה'תשד"ם.

שלום רב להבחור היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד אבקש אותך שתשאיר על מקומך, עד שתוכל לקבל ויזה, ולהיות על ציין רבנו ז"ל, ואם תזכה לקבל — מה טוב ומה נעים, ותסע בשלום ותחזור בשלום, ואם, חס ושלום, לא תקבל לעת עתה, גם-כן אל תתיאש, רק חזר לארץ ישראל, כי שם מקומך.

ואבקש אותך מאד מאד, לא לבא לכאן, כי הוא נגד רצון אביך, וכבוד אב ואם היא מהמצוות החמורות ביותר (דברים רבה, פרשה ו', סימן ב'), ועל-כן שמע בעצתי ויהי אליקים עמך, שתחזור לארץ ישראל ותשב לה בקרן זוית, ותלמד בכל יום ויום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש וכו' וכו'.

נא ונא לא לבוא לכאן, כי אין לי מקום בשבילך, ובפרטיות שאיני רוצה לצער את אביך, גרו יאיר, וסתם להסתובב כאן ברחובות, חבל על הזמן, כי "ימינו כצל עובר" (תהלים קמד, ד), והיום והלילה פורחים, ומה שהאדם זוכה לחטף בכל יום ובכל לילה — זו קרן נפלאה עד מאד. על-כן חזר לארץ ישראל, כי פה לא אקבל אותך חזרה, ויותר טוב שתהיה מקשר עמי על-ידי מכתבים, ותקבל על-ידי-זה יותר ממני, כמו שהיית מקבל פנים אל פנים בפדוע לה; כי כשאחד רחוק מחברו, יקבל ממנו יותר מאשר יהיה קרוב, ובפרטיות עם רב, כשהתלמיד הוא בהתקרבות יותר מדאי, לבסוף הוא מתרחק לגמרי. ועל-כן היתה דרכו של רבנו ז"ל לשים מניעות עצומות לכל אלו שבאו אליו. ואפלו מוהרנ"ת ז"ל, שהיה כל-כף חביב אצל רבנו ז"ל, ורבנו ז"ל אמר עליו כל-כף הרבה שבחים, וכן אנו רואים את המציאות, כי לולא מוהרנ"ת ז"ל לא היינו יודעים לגמרי מרבנו ז"ל, כי הוא היה היחידי ממש מכל תלמידי רבנו ז"ל, שכתב את כל תורותיו ושיחותיו וספוריו וכו' ופרסמו בעולם, אף-על-פי-כן כל-כף פחד מרבנו ז"ל, עד שבכל פעם כשהיה צריך לבא אל רבנו ז"ל, הצרך למצא תרוץ אחר למה הוא בא, כי רבנו ז"ל היה שואלו בלשון קפדה קצת: מפני מה באת עכשו?! כי כשאחד מקרב ביותר, הוא מאבד את הדרך ארץ שלו,

וממילא אינו מקבל וכו'. על-פּן יותר טוב שתקבל ממני דרך
מכתבים, מאשר תקבל פנים אל פנים.

הכפל הדבר, בשום אפן שבעולם אל תבא לְכָאן, כי לא אקבל
אותך, ותצטרך להסתובב, וחבל על הזמן היקר. זכור פמה ימים
ושבועות וחדשים דברתי עמך, שתזכה כבר להיות מיִשָּׁב, ולא
תהיה פּוֹזוּז, כי הפוזיות היא מום, והמהירות היא סכלות, ושניהם
הורסים את האדם.

אחי היקר! כל ענין רבנו ז"ל הוא דבקות אמתית בו יתברך,
ולתביאו אל ישוב הדעת עמך, לידע כי אין בלעדיו יתברך כלל,
והכל משגח ממנו יתברך, ועל-ידי-זה יזכה להיות סבלן על כל
הבא אליו, ועל כל בוזיונותיו ידם וישתק, ויקבל הכל באהבה
לתשובה. אין אתה יכול לתאר את גדל האהבה שיש לי אליך, אף
מצד שני, אני מאד מאד מפחד על בריאות העצבים שלך,
על-כל-פנים הפוזיות והמהירות יחרסו אותך לגמרי, חס ושלום,
ובפרטיות שאתה הולך ועושה מיני רמאות וכו', אשר רבנו ז"ל
מאד מאד הקפיד על זה, וסוף גנב לתליה, ובחסדו יתברך בחדרנו
לא לומדים למודים כאלו, פידוע לך.

על-פּן נא ונא ראה לחזור לארץ ישראל, והתמד בלמוד התורה
הקדושה שעורים כסדרן, ולך בכל לילה אצל שער השמים ותתפלל
בעדי ובעד כלל ישראל, וכשיש לך פנאי, ראה לעסק בהפצת דעת
רבנו ז"ל בין אחינו בני ישראל הספרדים, ותעזר לתלמידי
"היכל-הקדוש" להפיץ ספרי רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ראה לכתב לי תכף-ומיד, כי אני מאד משתוקק לדעת מה
התכניות שלך, ובפרטיות אני רוצה לדעת אם תצית אותי בכל זה.

ה' תתנד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן ה'תשד"ם.

שלום רב להבחור היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח גצחים.

את מכתבך המלא מרירות — לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות שספרי רבנו ז"ל ב'דידך, וכן כל חלקי שאלות ותשובות "אשר בנחל" ב'דידך — הפך בהם, ושם תמצא מרגע לנפשך.

חמדת לבבי! אין זו עצה למרר לעצמו כל-כף את החיים, הן אמת שכל המרירות דמרירות פלענה מה שעובר עליך, הוא מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כי חטא זה מכניס באדם דפאון ועצבון פנימי, וכל מה שאדם סובל בחייו — הפל גמשך מחטא הוצאת זרע לבטלה. ורבנו ז"ל גלה לנו, שהחטא הזה בא מהקלפה הנקראת על שם יללה (לילית), ומוכא ב'קהלת יעקב' (בערפה), שהיא נקבא טמאה דסטרא אחרא, ויש לה ת"פ מחנות כמנין לילית, וכלם מיללים ובוכים, וממנה נמשכים בעלי מרה שחרה, בעלי יגון ואנחה, רחמנא ל'לן. והכנעתם על-ידי צער ודאגת העוונות, וצער ויגון על חרבן בית-המקדש, וזה הצער מבטל ומכניע הקלפה הזאת, עין שם.

נמצא, שכל המרירות והדפאון והמרה שחרה שנופל על האדם בכל פעם, זהו רק מסבת העברות שלו, ובפרטיות כשנלכד בחטא המגנה של השחתת זרעו על הארץ וכו', שדבר זה מכניס בו עצבון עמוק, והמצפון הורס אותו עד מאד, ואינו יודע מה לעשות.

ובאמת זו טעות גדולה, כי רבנו ז"ל ירד אל העולם לתקן חטא זה, וגלה לנו את העשרה מזמורי תהלים (העולה ת"פ כמנין "שמה"), ומי שאומרם בכל יום, אין לו פבר מה לדאג, כי נכנסו בו העשרה מיני נגינה ונעשה שמח, והשמחה מרפאת אותו מכל מיני עצבון ודפאון. ולזאת גלה לנו רבנו ז"ל גם מעלת ההתבודדות

ומעלת אמירת תקוון חצות, כי בזה שאדם מתבודד עמו יתברך ומספר לפניו את כל לבו וכל מה שעובר עליו, ומצטער על צונוֹתָיו, וכן פשוטה לומר בכל לילה תקוון חצות, על-ידי-זה מבטל ממנו כל מיני דאגות ועצבות ומרירות, הבאות מחטא המר הזה.

על-כן אהובי, אחי היקר! ראה להיות שמח וטוב לב, ואל תדאג כלל, רק תהיה רגיל לומר בכל יום את ה'תקוון הכללי, העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, ותתבודד הרבה עמו יתברך, ותאמר בכל לילה סדר תקוון חצות, ועל-ידי-זה יתבטלו ממך יסורי המצפון.

נא ונא לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות אף ורק בשמחה עצומה תמיד, כי עקר תקוון הברית הוא שמחה.

הדורש שלומך...

ה' תתנה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

עליך לדעת כי על-ידי חטאיך הרבים של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה והרהורים רעים של נאוף, גרמת לעצמך צרות רבות, כי בראת אלפי אלפים ורב רבי רבבות קלפות, ומשם נמשכו לך כל הצרות והחלישות הנדעת, ועל-כן עליך לדעת זאת היטב, מאין נמשכות לך הצרות והיסורים.

ועל-כן אבקש אותך מאד מאד, שאל תתרעם על שום ברחה שבעולם, כי אף אחד אינו חייב לך כלל, כי בפרוש אמר רבנו ז"ל

(ספר-המדות, אות גאוף, סימן כז): על-ידי הוצאת זרע לבטלה, בורא קלפות המתלבשים בבגיי-אדם מתנגדים וחולקים עליו, ועושין לו יסורין; ועל-כן אם אתה רוצה לשוב, עליך לסבל על כל העובר עליך, ולדם ולשתק לכל מתרפך, יהיה איך שיהיה.

וצריך שתדע, כי זה עקר הנסיון שלך, שיבזי ויצערו אותך, ואתה ראה לשתק. הן אמת, אני יודע שהלב שלך יתפוצץ מרב צער, ולא תוכל לסבל את הבושות והתכרות, אך עליך לדעת שכל זה עונותיך הרבים גורמים לך, ואין לך עצה אחרת, רק לקיים שלשה דברים אלו, ואז תזכה לשרף את כל הקלפות שבראת, ויתהפך הכל לטובה:

א. תהיה רגיל בטבילת מקוה, ותטבל הרבה טבילות, אם תזכה ליחד יחודים בשעת הטבילה — אין למעלה מזה. ב. תרבה להתבודד עמו יתברך, ותספר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך. ותתמיד בדבר זה מאד מאד, כל מה שרק עובר עליך בפרטי פרטיות, הפתכת הראשונה היא רק השם יתברך, רק לפניו יתברך תספר צרותיך, ויסוריך, ובזיונותיך, ותבקש רחמים רבים רק ממנו יתברך. ג. תדם ותשתק לכל המבזים והמחרפים אותך, הן שהיא אשתך, והן שהם בנך, והן שהם סתם בגיי-אדם. שתק, שתק, אהובי, אחי! ותקבל הכל באהבה רבה ובשמחה ובלב רחב. גם תהיה רגיל בשתיקה, ואל תתחיל לדבר עם שום ברך אפלו עם אשתך וילדיך, זולת בהכרח גדול, אבל סתם פך תהיה רגיל לא להתחיל לדבר עם שום נכרא, רק כשאחד שואל אותך, ראה לענות לו בקצור.

אחי, אחי היקר! עליך לדעת, כי דינים רבים שורים עליך, כי אחד שהוציא זרעו לבטלה זה ימים ושנים אלפי פעמים, בנודאי ההכרח לו לסבל הרבה בזיונות וכו', ועל-כן אם אתה מתרעם תמיד עליו יתברך, בזה אתה משרה דינים עליך.

ועל-פֶּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיֶּקֶר! חוּסָה עַל נַפְשֶׁךָ, וּרְאֵה לְקַיֵּם אֶת
כָּל הַנְּאֻמֹת כָּאֵן, וְאִז תִּזְכֶּה לְתַקֵּן הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנִי מֵעוֹלָם לֹא אֶמְרוּ לְאַחֵר מִה לַעֲשׂוֹת, רַק עוֹרְרוּ
אוֹתוֹ עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְשִׂיחָה בֵּינֵנו לְבֵין קוֹנֵנו, וְזֶה כְּבָר יִגְלֶה
לוֹ מִה לַעֲשׂוֹת, כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, נִזְדַּכְּכִים
לוֹ הַמַּחְזִין וְהַכְּלִיֹּת, וְיִודַע לְתֵן עֲצָה לְנַפְשׁוֹ.

ה' תתנו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאַתְחִנּוּ ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיֶּקֶר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּחַ נִצָּחִים.

אֶת מַכְתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מִה אֶמַר לָךְ! טֹבֵעַ הָאָדָם לְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ אֶל הַעֲצָבוֹת
וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּפֹאוֹן וְכוּ', הֵן מַצֵּד הַהִרְפָּתָקְאוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עָלָיו
בְּחַיָּיו, וְהֵן מַצֵּד עֲוֹנוֹתָיו הַרְבִּים, וְהֵן מַצֵּד בְּגִי-אָדָם הַמְדַכְּאִים אֶת
רוּחוֹ וְכוּ', וְכֵן מִכָּל פָּרֵט וּפְרֵט בְּחַיָּיו מִמֶּה שָׂרֵק עוֹבֵר עָלָיו, דְּרֹךְ
הָאָדָם לִפְלֵ אֶל תוֹךְ מְרָה שַׁחְרָה וְעֲצָבוֹן. וְרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא שֶׁמַּחְתֵּן
שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הַצַּדִּיק הַמְּנַחֵם הַכֹּל וּמְשַׁמֵּחַ הַכֹּל, כִּי בְשִׁבִיל זֶה נִקְרָא
רַבִּי נַחֲמָן בֶּ"ן שֶׁמַּח"ה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), הוּא נִשְׁלַח
אֶל הַדּוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה לְהַחְיֹת נַפְשׁ כָּל חַי, וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכָה
לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו! אֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכָה לְהַטוֹת אֶזְנוֹ קִשְׁבַת אֵלָיו! וְאֲשַׁרִּי
מִי שְׁזוֹכָה לִילֵךְ בְּדַרְכָּיו הַקְּדוֹשׁוֹת!

וְדַע, אֲשֶׁר יִסוּד דַּעְתוֹ הוּא בְּרֵאשִׁי תְּבוֹת ש'מ'ת'ה', הֵינּוּ הַיִּסוּד
שֶׁכָּל קַיִם הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת תְּלוּי בְּזֶה, הוּא מִדַּת הַשְּׁמִיחָה,
שֶׁיִּשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיָּה לוֹ תְּמִיד מַצַּב רוּחַ טוֹב, וְיִדִּין אֶת עַצְמוֹ לְכַף זְכוּת,

וַיִּמְצָא תָמִיד בְּעֶצְמוֹ רַק הִרְחִיבוֹת וּנְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וַיִּהְפֹּךְ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה לְשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נֵעַם חֶלְקוֹ. וְאַיִךְ זֹכִים לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה?
עַל-יְדֵי הַד' תְּקוּנִים, שְׂמָאד מְאֹד מִכְרָחִים לְטְהָרַת הָאָדָם: א. שִׁלְחַן עֲרוּף; לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בְּשִׁלְחַן עֲרוּף, עַד שְׂיִהְיֶה בְּקִי בְהִלְכָה.
ב. מִקְּוָה; לְטְהַר אֶת עֲצְמוֹ בַּמְקוֹה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. ג. חִצּוֹת; לֹאמַר בְּכָל לַיְלָה אֶת סֵדֶר הַתְּקוּן, שְׂאֹז הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל מְאֹד בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַתְּפִלוֹת שְׂיִתְפַּלֵּל אֹז — תִּקְבְּלֶנָה בְּרַחֲמִים וּבְרְצוֹן.
ד. ה'תְּבוֹדָדוֹת; לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפָרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, כְּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ.

מַה אָמַר לָךְ, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! כְּשֶׁאָדָם מְקַיֵּם זֹאת, מַה יֵּשׁ לוֹ לְהִיּוֹת עוֹד בְּעֶצְבוֹת וּבְמִרְהָ שְׁחִרְהָ? ! הֲלֹא כָּל קִיּוֹם וְתִקּוּן הָאָדָם שִׁיף בְּאַרְבָּעָה דְּבָרִים אֵלּוּ, הַיְנוּ: לְהַתְּמִיד הַרְבֵּה בְּשִׁלְחַן עֲרוּף, וּלְהַשְׁתַּדֵּל לֹא לְטָעוֹת כִּהוּא זֶה מִהַשְׁלִיחַן עֲרוּף, כִּי הֵם חַיִּינוּ וְאֵרָף יְמִינוּ, וְהוּא הַמּוֹרָה דְרָף שְׁלֵנוּ, לְדַעַת אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג, וּמַהוּ רְצוֹן הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ. וְכֵן לְטָבֵל בַּמְקוֹה, וּלְהַתְּפֹסוֹת בְּמִימֵי הַדַּעַת (עַן רַמְבַּ"ם, הַלְכוֹת מְקוּאוֹת, פָּרָק י"א, הַלְכָה י"ב), וּלֹאמַר בְּכָל לַיְלָה חִצּוֹת, וּלְכַפּוֹת עַל עוֹנוֹתָיו וְעַל מַעֲשָׂיו הַרְעִים וְהַמְרִים, וּלְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

אַחֵי, אַחֵי הַיְקָר! מִי שְׂמַקְיֵם זֹאת, מַה יֵּשׁ לוֹ עוֹד לְהִיּוֹת בְּמִרְירוֹת וּבְמִרְהָ שְׁחִרְהָ? ! וּבְפָרֵט אַתָּה, שְׂזַכָּה אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם בַּת נְחֻמָּדָה, אַתָּה צְרִיף לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עִם הַמַּתְנָה הַיְקָרָה הַזֹּאת. מַה יֵּשׁ לָךְ לְהַתְּרַעַם עָלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂאִין לָךְ בֵּן, הֲלֹא, בְּרוּךְ הוּא, יֵשׁ לָךְ בַּת, וְכֵן מִי אָמַר שְׂלֹא יִהְיֶה לָךְ יוֹתֵר יְלָדִים? ! וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מִלְּהִיּוֹת כָּל-כָּף בְּמַתַּח וּבְעֶצְבוֹת וּבְדַכְאוֹן, רֵאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמָּה וּלְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵל תִּמְשִׁיף אֶת הַצַּעַר עָלֶיךָ, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. הַעֲקֹר רֵאֵה לְהִיּוֹת סְבָלָן עַל כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת הִיא הַעֲקָרִית בְּהַחַיִּים, וְלֹא אֶת כָּל מַה שְּׂרוֹצִים מְקַבְּלִים, "צַדִּיק ה' בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו" (תְּהִלִּים קמ"ז), וּמִי יְכוֹל לְחַקֵּר אַחַר סִתְרֵי נִסְתָּרוֹת וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי, בּוֹדָאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה. רֵאֵה לְשִׂמְחָה עַל נֵעַם חֶלְקָךְ, שְׂאֵתָהּ יוֹדַע מְרַבִּי

אָמַת כְּזָה, מִקְדָּשָׁה נִרְאָה וְנִפְלְאָה כְּזוֹ, מְאֹר הָאוֹרוֹת, מִה הָיִיתָ עוֹשֶׂה אִם לֹא הָיִיתָ יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ, בְּאִיזָה פָּגַם הָיִיתָ מְסֻתָּבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם. חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אַתָּה יוֹדֵעַ מִרְבֵּנוּ וְ"ל, רָאָה לְשִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד עִמּוֹ, וּבִדְרָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ.

ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר וְ"ל הִתְבַּטָּא פַּעַם: בְּמָה זְכִיתִי לְקַבֵּל מִמוֹהֲרֵינִי וְ"ל יוֹתֵר מִכֶּלֶם? כִּי כָל הַתְּלִמִּידִים בָּאוּ רַק בְּאַמִּירַת הַתּוֹרָה, אָבֵל אֲנִי יִשְׁכַּחְתִּי אֶצְלוֹ בְּקִבְיָעוֹת, וְהָיִיתִי אִתּוֹ וְעִמּוֹ אֶפְלוֹ בְּמִצְבִּים שֶׁל הַקְּטָנוֹת וְכוּ', וְעַל-כֵּן חֲטַפְתִּי מִמֶּנּוּ דְבוּרִים כְּאֵלוֹ, שְׁשׁוּם בְּרִיָּה לֹא תִפְסָה.

ה' תתנו

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר וְאַתְחַנּוּ, י"ב בָּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲקֻמָּה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח וְנִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְאַחַר עַד עָתָה, מְרַב טְרַדוֹתֵי בְּעוֹלוֹתֵי הַרְבִּים.

מִה אִמְרֵ לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחַת עַל נֵעַם חֲלֻקְנוּ, שְׁזָכֵינוּ לְהַתְּרוּעַ מִרְבֵּנוּ וְ"ל, שֶׁהוּא אוֹר הַמְּאִיר, אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ בְּגִלּוּי נִפְלְאָה לְכָל הַמְּתַקְרָבִים אֵלָיו, כִּי הַצְּדִיק הָאֲמִתּ מֵאִיר אֵת הָאֶרֶת הָאֵין סוּף לְכָל הַמְּקַרְבִּים אֵלָיו, עַד שְׁנִתְּרוּעַ לָהֶם, שְׁפָל מִה שְׁעוֹבֵר עָלֵיהֶם הַכֹּל לְטוֹבָה, אֶשֶׁר יִדְיָעָה זֶה הִיא מַעֲיִן עוֹלָם הַבָּא (עֵיִן לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵינֵינוּ, חֲלֻק א', סִימָן ד').

וְעַל-כֵּן רָאָה, חֲמַדַּת לְבָבִי, לְהִכְנִיס בְּעֶצְמִי אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּתְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּתְסַפֵּר לוֹ אֵת כָּל לְבָבִי וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלַי בְּפִרְטֵי פִּרְטֵיּוֹת, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ.

וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת חֲשׁוּב מְאֹד מְאֹד דָּבָר זֶה, שֶׁבְּשֵׁר וְדָם הַמְּסֻתָּבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם הַגָּשְׁמִי, עוֹלָם הַעֲשִׂיָּה, וְעוֹבֵר עָלָיו כָּל-כָּף הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסּוּרִים, מְרִירוֹת וְנִסְיוֹנוֹת רַבִּים וְכוּ', וְנִכְשָׁל בְּכָל פַּעַם בַּמָּה שֶׁנִּכְשָׁל וְכוּ', כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינּוֹ וּמִצְבוֹ וְכוּ', וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ מְיָאֵשׁ עֲצָמוֹ, רַק מוֹשֵׁף אֵת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ, אֵין לְשַׁעַר אֵת גְּדֹל הַתַּעֲנוּג וְהַשְּׁעִשׁוּעִים וְהַצְּרוּפִים וְהַיְחוּדִים שְׂגוּרִם עַל-יְדֵי-זֶה לְמַעַלָּה.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! רָאָה לְחִזּוֹק אֵת עֶצְמִי בְּעִבּוּדָה קְדוּשָׁה זוֹ, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה הִיָּה יְסוּד גְּדוֹל אֲצֵל רַבְּנוֹ ו"ל. וּבְיַדָּי יִמְשְׁכוּ עָלַי עַל-יְדֵי-זֶה הַרְחָבוֹת רַבּוֹת בְּפִרְנִסְתָּךְ, שִׁיְהִיָּה לְךָ שִׁפְעַ, וְכֵן רְפוּאוֹת לְךָ וּלְאִשְׁתְּךָ וְלִילְדֶיךָ הַיְקָרִים, וַיִּשׁוּעוֹת לְכָל הַמְּשֻׁפָּחָה, שֶׁכֵּלֵם יִזְכּוּ לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה בְּמַהֲרָה בְּתוֹךְ כָּלֵל נְשָׁמוֹת? שִׁרְאֵל.

נָא וְנָא לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִיָּגֵי אַפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, כִּי אֵין זוֹ עֲצָה לִפְלֵ בְּדַעַתוֹ כָּלֵל, רַק רָאָה לְהִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ מִדַּת הַשְּׂמִחָה, וְתָמִיד תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּמִצְבַּ רּוּחַ טוֹב, וּתְשַׂמַּח אֵת אִשְׁתְּךָ, וְאֵת יְלָדֶיךָ, וְאֵת שְׂכֵנֶיךָ, כִּי הַשְּׂמִחָה מְרַחֶבֶת אֵת הַדַּעַת וּמְגַבִּיָּהָ אֵת הָרוּחַ, עַד שֶׁעַל-יְדֵי רַבּוּי הַשְּׂמִחָה וְהַתְּדוּהָ, יְכוּלִים לְהַגִּיעַ אֶל מְדֻרְגַת הַנְּבוּאָה מִמֶּשׁ.

הַעֲקָר רַק לְרִצּוֹת אֵת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵז אֶף שִׁיֵּאֲחִזּוּ אֵת הַלְּבוּשִׁים, סוּף כָּל סוּף יִתְגַּלָּה אֵלָיו הַמְּלָךְ בְּעֶצְמוֹ, אֲבָל כְּשֶׁרוּצָה לְרִאוֹת אֵת הַמְּלָךְ בְּלֵי הַלְּבוּשִׁים, לֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם דָּבָר. עַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֶלֶן כָּלֵל, וְתִמְשִׁיךְ אֵת עֶצְמִי תָּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל מִצְבֶּיךָ, וּמִמִּילָא תִזְכֶּה כְּבָר לְהַפֵּל: בְּגִי, חַיִּי וּמְזוּנִי.

הַדּוּרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

תראה לכתב לי, וממש חיים חדשים תנפח בי.

כשאדם נזהר מפרסום של שקר, אזי הקדוש-ברוך-הוא מצילו מדמיונות והזיות וכו', מה שאין כן מי שמחפש תמיד פרסום של שקר, וכנסים בו תמיד דמיונות והזיות חדשות וכו', השם יתברך יצילנו.

ה' תתנח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר ואתחנן, י"ב באב ה'תשד"ם.

שלום רב לאהובי, ידידי היקר לי מאוד, זוכה ומזכה את הרבים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

וגדל שמחתי שאתה עוסק בעסק הרבים במסירות נפש, אין אתה יכול לשער ולספור כלל, פי עצם העבודה שהאדם זוכה למסר נפשו בעבור דבר שבקדשה, הוא מאד מאד חשוב למעלה בכל העולמות, פי האדם הוא גיד ובשר ועצמות, לבוש גשמי, ענין מצמצם, אשר בתוך תוכו נמצא האין סוף ברוך הוא בחמש בחינות, שהם החמשה פרוצופים: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה, אך הכל נסתר ממנו, עד שמרב העוונות — הכל לבוש עב וגשם חזק, עד שלא מרגיש כלל את השם יתברך, ותכלית ההפוך מרגיש, הינו תכלית החשף, ומשם נמשכים לו כל המרירות והיסורים וההרפתקאות, עד שנדמה לו, שלעולם כבר לא יהיה לו טוב, וכאלו כבר לעולם לא יראה אור וכו', וכל זה נמשך מההסתר שנסתר ממנו אמתת מציאותו יתברך שמו.

אבל כשאדם זוכה לעשות איזו מסירות נפש להשם יתברך בקיום איזו מצוה, או באיזה למוד התורה הקדושה במקרא, או

בְּמִשְׁנֵה, אוּ בְגִמְרָא, אוּ בְמִדְרָשׁ (אֲשֶׁר כָּל לְמוּד עוֹשֶׂה תְקוּנָה אַחַר
 בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים), אוּ שְׁמוּסָר נִפְשׁוֹ בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֶת,
 שְׁעַל-יָדֵי מְסִירוֹת נִפְשׁוֹ, הוּא יוֹצֵא מִגֶּשֶׁם גּוֹפוֹ, וּמִתְחִיל לְהֵאִיר לוֹ
 עֵצִם נִפְשׁוֹ, מֵאַחַר שֶׁמָּסַר אֶת נִפְשׁוֹ. וְכֵן מֵה שְׁמוּסָר נִפְשׁוֹ יוֹתֵר,
 כְּמוֹ-כֵן מֵאִיר אֲצִלוֹ יוֹתֵר נִפְשׁוֹ, עַד שֶׁמֵּאִיר אֲצִלוֹ נִפְשׁוֹ שֶׁבִּנְפֶשׁ, וְאִם
 זוֹכֵה יוֹתֵר לְמָסַר נִפְשׁוֹ, מִתְחִיל לְהֵאִיר בּוֹ רוּחַ שֶׁבִּנְפֶשׁ, וְכֵן לְמַעְלָה,
 נִשְׁמָה שֶׁבִּנְפֶשׁ, חַיָּה שֶׁבִּנְפֶשׁ, עַד יְחִידָה שֶׁבִּנְפֶשׁ וְכוּ', וְכֵן עוֹד
 לְמַעְלָה לְמַעְלָה, הַכֹּל כְּפִי מְסִירוֹת נִפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וּמִכָּל שֶׁכֵּן
 כְּשֶׁאֲדָם מִשְׁלִיף נִפְשׁוֹ מִנְּגוּד, וּמוֹסֵר שְׁמוֹ וְנִפְשׁוֹ, כִּסְפוֹ וּכְבוֹדוֹ וְכֹל
 אֲשֶׁר לוֹ, לְגִלוֹת אֱמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, אֵין לְשַׁעַר מֵה הוּא
 עוֹשֶׂה, וְאֵין לְסַפֵּר אֶל מֵה יִזְכֶּה עַל-יְדֵי-זֶה, כִּי הוּא מְדַלֵּג הַרְבֵּה
 מִדְּרָגוֹת דְּרָגָה בְּתֵר דְּרָגָה, כִּי אֵין צְרִיף לִילֵךְ כְּסִדְרָן, מֵאַחַר שֶׁהוּא
 מוֹסֵר נִפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר הַכָּלֵל, וּמִזְכֶּה אוֹתָם בְּגִלּוֹי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲז
 גַם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹפִיעַ עָלָיו לְמַעְלָה מִסִּדְרַת הַמְּדֻרָגוֹת, וְקוֹפֵץ
 וּמְדַלֵּג עַל הַרְבֵּה פְתָחִים וּשְׁעָרִים, כִּי הַכֹּל פְּתוּחַ אֵלָיו.

עַל כֵּן, חֲמֻדַּת לְבָבִי! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְעֵסֶק בְּעֵסֶק הַרְבִּים,
 לְהִדְפִּיס וּלְהַפְיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁשָּׁם מְקוֹם הָאֱמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה, וְשָׁם הַקִּים עֲכָשׁוֹ הַסֵּמ"ך-מ"ם אֶת תְּאִי גִזּוֹ הַכְּפִירָה
 וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת, לְהַמִּית אֶת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּדַעוֹת נַפְסוֹת, וּבְכַרְטוּת
 בְּאֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִּים, שֶׁמְעַבְּרִים אוֹתָם עַל הַדָּת, רַחֲמָנָא
 לְצַלָּן. וְעַל-כֵּן מִי שְׁזוֹכֵה בְּעֵתִים הַלְלוֹ לְהַפְיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
 בִּינֵיהֶם, וּבְכַרְטוּת הַסֵּפָרִים הַחֲדָשִׁים, הַמְּסַבְּרִים אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל
 בְּאִפְּן פְּשוּט, עַד שֶׁכָּל יֶלֶד יְכוּל לְהַרְגִּישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נַעַם זִיו חַיּוֹת
 אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסַפֵּר אֶל אִיזוֹ הָאֲרָה יִזְכֶּה, בְּזִכּוֹת
 עֵסֶק הַרְבִּים, כִּי לֹאט לֹאט יִקְלַף מִמֶּנּוּ כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַמְּסָכִים, עַד
 שְׂיִזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ עַל עֲצָמוֹ אֱמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיֵּדַע כִּי הַכֹּל
 לְטוֹבָה, וּבּוֹדָאִי לֹא יַעֲזוּב אוֹתוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

ה' תתנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, י"ב בָּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבֹרֶךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה גְּצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

כָּבֵר שְׁמַעְתִּי מֵה שְׂקָרָה לָךְ מִקְרָה רַע, עַל־יְדֵי שְׁמִסְרֶת לְמַשְׁהוֹ הַפֶּאֶסְפוֹרְט שְׁלֶךְ בְּהִלּוּאָה (שֶׁהוּא הוֹצִיא מִמֶּךָ בְּאִפְּן שֶׁל שְׂקָר, כְּאֵלוֹ הוּא צָרִיךְ אֵת זֶה לְחֹלָה מְסֻכָּן), וּבֵין כֶּף רְצָה לְמַסֵּר אֵת זֶה לְרוֹצֵחַ לְבָרַח מִהַמְּדִינָה וְכוּ', וְעַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ עָלֶיךָ עֲנֹשׁ שֶׁל מְאַסֵּר שֶׁלֹּשָׁה חֲדָשִׁים, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלֶיךָ וַיִּמְתִּיק מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים.

הִנֵּה בְּעֵצָם מְסִירַת פֶּאֶסְפוֹרְט אֶחָד לְשָׁנִי וְכֵן לְזִיף תְּעוּדוֹת וּפֶאֶסְפוֹרְטִים, כָּבֵר יִדְעֶתָ שְׁכָּל הָעִנְיָן הַזֶּה הוּא אֲצִלִּי מִתְּעַב עַד מְאֹד, וְעַל פֶּרֶט זֶה נֹאמֵר 'דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא' (גְּדִרִים כַּח), וְזֶה שִׁיף בְּכָל הָעוֹלָם, כִּי עִנְיָן שֶׁל פֶּאֶסְפוֹרְט שִׁיף לְכָל הַמְּדִינוֹת, כִּי הוּא עִנְיָן בֵּינְלָאֲמִי, וְעַל־כֵּן אֵף שְׂאִין אָנּוּ מְקַבְּלִים עָלֵינוּ הַחֲקִים וְהַמְשַׁפְּטִים שֶׁל הָעֶרְב־רַב וְכוּ', אֶף־עַל־פִּי־כֵן עִנְיָן שֶׁל פֶּאֶסְפוֹרְט זֶה 'דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא', וְזֶה עִנְיָן בֵּינְלָאֲמִי, וְעַל זֶה צְרִיכִים לְהִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד. וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁכָּל הָעִנְיָן הַזֶּה הוּא עִנְיָן חֲדָשׁ, חֲדָשִׁים מְקָרֹב בָּאוּ, כַּת מְשַׁעִים שֶׁהָיוּ עַד עַכְשָׁו עֲבָרְיָנִים וַיּוֹשְׁבֵי כְּלָא וְכוּ', כִּי כָּל הָעִנְיָן שֶׁל זִיוֵף פֶּאֶסְפוֹרְטִים נִמְשָׁךְ מֵהֶם, וְאָנּוּ מוֹחִים עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא לְגַמְרֵי בְּנִגּוּד לְחִסְדוֹת בְּרִסְלָב, כִּי דָּבָר רַבְּנוּ ז"ל הוּא נֵעֵם אֲמַתִּי, וְלֹא פְּרָאוֹת וְשִׁגְעוֹנוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם. אֶף־עַל־פִּי־כֵן מֵאַחַר שְׁהֵייתָ אָנוּס בַּדְּבָר, וּכְבֵר גְּזָרוּ עָלֶיךָ מְאַסֵּר שֶׁל שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים, עַל־כֵּן לְדַעְתִּי, אֵל תִּבְרַח, כִּי אֵין זֹו עֲצָה, הֲלֹא יֵשׁ לָךְ אִשָּׁה וּבָנִים, וְלָמָּה תִּסְכֵּן אוֹתָם? ! רַק עֲצַתִּי שֶׁתִּלָּךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ

שֶׁל רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר, שֶׁהוּא מְמַנֶּה עַל פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, וְתֹאמַר שֶׁ
אֵת כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים בְּבַת אַחַת, וּכְשֶׁם שֶׁעֵסֶק בְּמִצְוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים,
כֵּן יַעֲסֹק גַּם עִכְשָׁיו בְּמִצְוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, וְעַל יְדוֹ תִּזְכֶּה לְרֵאוֹת
נֹסִים וְנִפְלְאוֹת.

הַעֲקָר רְאֵה לֹא לִפְחוֹד כָּלֵל, רַק הַרְגֵל עֲצֻמָּךְ לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִילִים בָּהֶ, וְאֵל תְּנִיחַ אֶצְלֶךָ הַעֲצָבוֹת כְּרֹגַע, כִּי הַכֹּל
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, וְעַל-יְדֵי שְׂמֵרָגִילִים אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, אִז אֵין עֲנִיָן שֶׁל גְּלוּת וּמֵאָסֶר, כִּי בְּכֹל מְקוֹם שֶׁהוּא רַק נִמְצָא,
מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִמְשִׁיף אֵלָיו אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ. אִף יַעַן
שְׂרַחֲמָנוֹת גְּדוּלָה וְנוֹרָאָה עַל אֲשֶׁתְּךָ וּבְנֵיךָ הַיְקָרִים, לַעֲזֹב אוֹתָם לְבַד,
עַל-כֵּן לְדַעֲתִי, קִבַּל אֶת הַהֲצָעָה שֶׁהֵם הֲצִיעוּ לְךָ, שֶׁתִּשָּׂאֵר בְּעִירְךָ,
וְתִכְנַס בְּכֹל יוֹם לַעֲבֹד בַּמִּשְׁטָרָה, וּבִאֲפֶן הַזֶּה תּוּכַל לִילֵךְ בְּכֹל לַיְלָה
אֶל בֵּיתְךָ — זוֹ אֲשֶׁתְּךָ, וּלְדִידֵךְ הַיְקָרִים. וְאִף שֶׁעֲצָם הַעֲבוּדָה שָׁם,
הִיא עֲבוּדָה בְּזוּיָה, לְנִקּוֹת וְכוּ' וְכוּ', רְאֵה לְקַבֵּל אֶת הַבְּזִיוֹן לְכַפֵּרֵת
עוֹנוֹת.

וְאֵנִי מְקַוֶּה לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁעַל-יְדֵי שֶׁתְּתַבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ גַּם
בְּעַת הַעֲבוּדָה, יִחְשְׁבוּ עֲלֶיךָ מַה שִׁיִּחְשְׁבוּ וְכוּ', וְכֵן עַל-יְדֵי שֶׁתִּקְדִּים
וְתִלָּךְ בְּכֹל יוֹם אֶל צִיּוּנוֹ שֶׁל הַתְּנַא רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר, עַל-יְדֵי-זֶה
תִּנְצֵל לְגַמְרִי, כִּי יִגְרְשׁוּ אוֹתְךָ גַּם מִהַעֲבוּדָה. הַעֲקָר תְּלוּי רַק כְּפִי
שֶׁתִּחַזַק עֲצֻמָּךְ בְּאִמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדְבֹר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְתִהְיֶה חֲזַק בְּשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת, וּכְפִרְטִיּוֹת
שֶׁאֵתָה אִמְלָל, וְאֵינְךָ אֲשֶׁם כָּלֵל בְּכֹל הַעֲסֹק בִּישׁ הַזֶּה.

וְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לְךָ, בְּזִכּוֹת כָּל הַצְּדִיקִים וּבְזִכּוֹת רַבְּנוּ
הַקְּדוֹשׁ, שֶׁאֵנוּ חֹסִים בְּצִלוֹ, צֵלָא דְמַהִימְנוּתָא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ה' תתס.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן, י"ב בָּאָב ה'תשד"ס.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, אַחִי וְרַעִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד, וַרְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְכַתֹּב לִי, כִּי אַתָּה פְּשׁוּט מַחִיָּה אוֹתִי בְּזוּהַ. וּבִפְרָטִיּוֹת, שְׁבִשְׂרָתְךָ לִי בְּשׁוֹרָה טוֹבָה, שֶׁהִתְחַלַּת לַעֲסֹק בְּהַפְצַת אוֹר רַבְנוּ ו"ל בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

מָה אָמַר לְךָ! הֲלֹא עַל־יַד־יְהוָה יִשְׁפַע עָלֶיךָ גַּם שְׁפַע גַּשְׁמִי, כִּי כָּל הַמַּעוֹת שִׁישְׂאָרוֹ אַחֵר שֶׁתִּשְׁלַם אֶת מַחִיר הַסְּפָרִים, תִּקַּח לְפָרְנֶסֶת בֵּיתְךָ, וְאַתָּה יְכוּל לְקַחַת סְפָרִים בְּאִפְּן כְּזוֹהַ, שֶׁאַתָּה תִּשְׁלַם לוֹ אֶת הַמַּחִיר אֲשֶׁר יִשִּׁית לְךָ, וּכְשֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ בְּעֵבוֹר צְדָקָה, אַתָּה יְכוּל לְקַחַת אֶת הַמּוֹתֵר לְפָרְנֶסֶת בֵּיתְךָ. הַעֲקֹר רְאֵה לְהִיּוֹת קְבוּעַ בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּמַקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר מְכַל לַמוּד נַעֲשִׂים תְּקוּנִים גְּדוֹלִים לְמַעַלָּה בְּכָל הַעוֹלָמוֹת.

אוֹדוֹת הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוּ יָאִיר, כְּתִבְתִּי לוֹ מִכְתָּב, רְאֵה לְמַסֵּר לוֹ, וְתִמְצִית הַמִּכְתָּב, כִּי אֲנִי מִתְנַגֵּד לְדַרְכִּים נְבוֹכוֹת כְּאֵלוֹ שֶׁל זִיּוּף פְּאִסְפוֹרְטִים, אֵךְ הוּא אֲמַלֵּל, וְלֹא יָדַע כָּלֵל אֶת הַמְּלַכְדָּת שֶׁשָּׂמוּ לְרַגְלָיו וְכוּ', כִּי הוּא אָנוּס בְּדָבָר, עַל־כֵּן הַעֲקֹר מַעֲכָשׁוּ שִׁיקְבֵּל אֶת הַגְּזֵרָה לְהַשְׂאֵר בְּעִירְכֶם וְלַעֲבֹד בְּמִשְׁטָרָה, וְעַל־יַד־יְהוָה יוּכַל לְחַזֵּר בְּכָל לַיְלָה לְבֵיתוֹ, אֲבָל אֲנִי מְקַנֶּה לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל־יַדִּי רַבּוּי תִּפְלָה, וּבִפְרָטִיּוֹת שִׁהְיֶה רַגִּיל לַיְלָךְ אֶל צִיּוֹן הַתְּנַא רַבִּי פְּנַחֵס בֶּן יָאִיר, הַמְּמַנֶּה עַל פְּדִיּוֹן הַשְּׁבוּיִים, יִזְכֶּה לְצִאֵת לְחֵרוֹת לְגַמְרִי.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה בְּעֵינֶיךָ אֵיךְ שִׁימְנֵנו כְּצֵל עוֹבֵר, וְהַיְמִים וְהַלֵּילוֹת פּוֹרְחִים, וְלֹא נִשְׂאֵר לְהַאֲדָם רַק מַה שִׁזוּכָה לְחֻטָּף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם נִקְדוּת טוֹבוֹת, הַעֲקֹר שִׁתָּה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, אֲשֶׁר זֶה מְאֹד מְאֹד

חשוב למעלה, פי אדם המנח בתכלית הגשמיות, וממשיך את עצמו אליו יתברך, ומדבר עמו יתברך, ומכל שכן כשזוכה גם ליחד יחודים קדושים, אין לשער מה שנעשה מזה בכל העולמות, פי היחודים וההתבודדות ממשיכים אורו יתברך בדרך כל העולמות, עד שנמשכת הארה גם על נשמתו.

אשרי הזוכה ליחד יחודים קדושים בכל יום ויום, וכן להתבודד עמו יתברך; אשרי לו בעולם הזה, ואשרי לו בעולם הבא!

הדורש שלומך...

ה' תתסא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר ואחחנן, י"ב באב ה'תשר"ם.

שלום רב להבחור הרוצה להאיר נפשו באור המאיר אורו יתברך, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, אשר בו אתה שופך את שכרון לבך מפל מה שעובר עליך בפגם הברית וכו'.

והנה לכתב לך את חמר האסור, הוא לדעתי אף למותר, פי אתה כבר מרגיש בגשמיות התוצאות הרעות מזה וכו', ומכל שכן מה שפוגם ברוחניות וכו'. והנה רבנו ז"ל אמר בפרוש: אם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן (לקוטי מוה"ן, חלק ב', סימן קיב); ודבר זה דבר רבנו ז"ל, איך שאסור לפל בדעתו משום דבר שבעולם, ומי שחוגר מתניו לשוב בתשובה, אין לשער מעלתו בשמים, פי תכף-ומיד פשרק מתעורר בעצמו לשוב אליו יתברך, מתעורר נגדו אור נשמתו להופיע בו, וכל מה שישתוקק יותר לשוב אליו יתברך, כמו-כן ישפע עליו אור וחייות וזיו אל תוף נשמתו.

אך מאליו מוכן, שְׁלִפֵי רבוי פְּגָמיו, לוקח זמן עד שִׁיתְחִיל לְהַרְגִישׁ את עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זיו חיות אֶלְקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁעַל-יְדֵי פְּגָמֵי הַבְּרִית — גִּחְשָׁף מִמֶּנּוּ הַכֹּל וְכוּ'. וְעַל-כֵּן עֲצָתוֹ, שְׁיִרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לִילָךְ לְמָקוֹם פְּנוּי, שְׂאִין שֵׁם בְּגִי-אָדָם, וַיִּתְחִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וַיִּסְפֹּר לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ הַכֹּל לַכֹּל, כָּל מֵה שְׁעָבַר וְעוֹבֵר עָלָיו וְכוּ', וְזֶה בְּכָלֵל הַתְּשׁוּבָה, כִּי הוּדוּי דְבָרִים הוּא הַעֲקָרִי בְּמִצְוֹת הַתְּשׁוּבָה, וְאֶפְלוּ כְּשִׁישׁוּב מִמַּעֲשָׂיו הָרָעִים וְהַפְּגוּמִים, כָּל זְמַן שֶׁלֹּא הִתְנַדְּהָ לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, עַדִּין לֹא קָיָם מִצְוֹת הַתְּשׁוּבָה, כֵּן פֶּסֶק רַבְּנֵי הַרְמְבִ"ם, יְכַל הַמְרָבָה לְהִתְנַדְּוֹת, הָרִי זֶה מְשַׁבַּח' (ע"ג שֵׁם בַּהֲלָכוֹת תְּשׁוּבָה, פֶּרֶק א', הַלְכָה א').

וְהִנֵּה הַהִתְבּוֹדְדוֹת הַיָּא עֲצָה כְּלָלִית עַל כָּל הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת שְׂרָק עָבַר, כְּדָאִי לוֹ לִיחַד לְעֲצֻמוֹ מְקוֹם פְּנוּי, מְקוֹם מִיחַד, שְׂאִין שֵׁם בְּגִי-אָדָם, וַיִּדְבַּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ, וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפָרְטֵי פְּרָטִיּוֹת, וְעַל-יְדֵי רַבּוּי הַדְּבֻרִים וְהַתְּפִלוֹת יִזְכֶּה שְׁיִדְבַּק לוֹ מַחוּ, וַיֵּאִיר בּוֹ אוֹר נִשְׁמָתוֹ, וַיִּתְחִיל לְהַרְגִישׁ אֲמַתַּת מִצִּיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּגִלּוּי נִפְלָא.

אך עֲלִיף לְדַעַת, כִּי מִלְחָמָה גְּדוֹלָה מְחַכָּה עָלֶיךָ, כִּי מִי שְׂכַבֵּר נִפְל בְּפַח יְקוּשׁ, אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְצַאת מִשֵּׁם, רַק עַל-יְדֵי לְמוֹד תּוֹרָה, שְׁהוּא הַתְּכַלִּין שְׂבָרָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נֶגֶד הַיִּצָּר הָרַע (קְדוּשִׁין ל:); וְעַל-כֵּן רָאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת חֲזָקָה לֹאמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, בְּאֶפֶן שְׂבַכְל חֲדָשׁ תִּזְכֶּה לְסִיִּם שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה.

מָה אָמַר לָךְ, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! אִי אֶפְשָׁר לְתָאֵר מַעֲלַת הַזּוֹכָה רַק לֹאמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, כִּי בְּאֶפֶן הַזֶּה הוּא הַזְּרָג אֶת יִצְרוֹ הָרַע שְׂבוּעֵר בּוֹ, וּמוֹצִיא אֶת הָאָדָם מֵהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית שְׁנַפֵּל לְתוֹכּוֹ. וְזֶה שְׂאֵנוֹ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם (תְּהִלִּים ל, ד): "הַעֲלִיתָ מִן שְׂאוּל גִּפְשִׁי", רָאשֵׁי תְבוֹת מִשְׁנִיָּה', "חֵייתִנִּי מִיְרֵדֵי בּוֹר", כִּי עַל-יְדֵי מִשְׁנָה יְכוּלִים לְצַאת מֵהַשְּׂאוּל, וּלְקַבֵּל חֵיית הַקְּדָשָׁה. גַּם מִשְׁנִיָּה' אוֹתִיּוֹת גִּפְשִׁיָּה', מִי שְׂאָבַד נִשְׁמָתוֹ עַל-יְדֵי לְמוֹד

אָשֶׁר ה' תתסב בנחל סא
מ'שנ'ה', יזכה להכניס בו חזרה נשמתו, וגם משנ'ה אותיות
משנ'ה, שזוכה לשנות הרגלו הרע.

ועל-כן ראה לקבץ את עצמך בקביעות עצומה לומר בכל יום
ח"י פרקים משניות בתמימות ובפשיטות גמורה. ודעת לגבון,
שתהיה נזהר לומר כל יום מימי חייך את העשרה מזמורים שגלה
רבנו ז"ל, בשביל תקון הברית, הנקראים 'תקון הכללי', וכבר נדפסו
בכל ספר מספרינו הקדושים. ועל כלם — ראה להיות בשמחה
עצומה על נעם חלקך, שזכית להברא מזרע ישראל.

הדורש שלומך...

אנשי שלומנו האמתיים אינם מטעים את עצמם כלל, רק
מתבודדים בכל יום ויום עמו יתברך, ומרבים לדבר את כל מה
שעובר עליהם לפניו יתברך, ושופכים נפשם פנים אליו יתברך,
אשריהם ואשרי חלקם!

ה' תתסב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ד באב ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

והנה אני שלחתי לך פבר כמה מכתבים, וכפי הנראה
שהבעל-דבר רוצה להתניק אותך וכו', זה סימן שיש בך כחות
עצומים, והטוב פבוש אצלך, וצריכים רק להוציאם ולעוררו ולחזקו,
ואז יאיר לך תמיד אורו יתברך בגלוי נפלא.

מה אמר לך, ידידי היקר! אסור לך לפל כלל בחלישות הדעת
כרגע, אתה צריך להיות תמיד רק בגדלות המחין ובמצב רוח טוב,

ובפּרטיטיות עכשוו, שאַשְׁתָּף מְעַבְרַת, עֲלֵיכֶם לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל
הַמְתַּנְּה הַטּוֹבָה שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם, וּבְבֵית שְׁשׁוּרָה
הַשְּׂמֵחָה — שֶׁשׁ שׁוּרָה הַשְּׂכִינָה. וְעַל-כֵּן זֶהוּ הַסִּימָן אִם יֵשׁ בְּבֵית
הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה — אִם הָרוּחַ בְּבֵית הוּא רוּחַ שֶׁל שְׂמֵחָה, וּמָה גַם
שֶׁשְׂמֵחָה עוֹזֶרֶת לְהַרְיוֹן קָל, כִּי הַשְּׂמֵחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת,
וּבְהִרְחֵבַת הַדַּעַת יְכוּלִים לְקַבֵּל הַכֹּל, וְלֹא מְרַגְּשִׁים כָּל-כָּף הַכְּאָבִים
וְהַחֲבָלִים וְכוּ'. עַל-כֵּן רְאֵה שֶׁתְּשֶׁרֶה רַק שְׂמֵחָה בְּבֵיתְכֶם, וְהֵשֶׁם
יִתְבָּרַךְ יִרְחִיב לָכֶם תָּמִיד.

מְבֹאָר בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, שֶׁעַקֵּר הַתְּכָלִית שֶׁל הָאָדָם, שְׂבָא
לְעוֹלָם הַזֶּה, הוּא כְּדֵי לְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵיךְ זוֹכִים לָזֶה? עַל-יְדֵי
עֲשִׂית הַמַּצּוֹת בְּשְׂמֵחָה עֲצוּמָה, עַד שֶׁמֶרֶב שְׂמֵחָה, שְׂאָדָם יִשְׂמַח
בְּעֲשִׂית מַצּוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, יְכוּל לְזַכּוֹת שְׂמֵחוֹ וּמַחֲשֵׁבָתוֹ יַעֲלוּ מַעְלָה
מַעְלָה, וְיִשְׁיֵג אֶת הָאוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, בְּבַחֲיִנַת מְטִי וְלֹא מְטִי
(עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כד); הֵינּוּ שְׂאוּרוֹ יִתְבָּרַךְ קָשָׁה לְתַפְסוֹ
בְּמַח, אֲפָלוּ בְּבַחֲיִנַת מְטִי וְלֹא מְטִי, הַשְּׂגָה וְלֹא הַשְּׂגָה, הֵינּוּ רַק
הַתְּנוּצָצוֹת אַחַת, אֲבָל עַל-יְדֵי שְׂמֵחַת הַמַּצּוֹת יְכוּל לְזַכּוֹת שְׂיֵאִיר לוֹ
אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּגִלּוּי כְּזֶה, שֶׁהֵנָּה תוֹפֵס הָאוֹר וְהֵנָּה גִּחְשָׁף מְמַנּוּ, כִּי אֵי
אֲפָשׁר לְהִיּוֹת תָּמִיד דְּבוּק רַק בְּבַחֲיִנַת מְטִי וְלֹא מְטִי. וְאֵל כָּל זֶה
זוֹכִים עַל-יְדֵי עֲשִׂית הַמַּצּוֹת וּבְשְׂמֵחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לָזֶה!

וְזֶה עַקֵּר הַמַּצּוּה — לְהַעֲמִיד בְּנִים בְּעוֹלָם, כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ הַמַּחֲזִין
מִדוֹר לְדוֹר, כִּי מִחַ הַבֵּן מִמֶּנּוּ הָאָב, כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה שְׂיִרְדֶּף מִחוּ לְהַשִּׁיג
אוֹרוֹת הַצְּחָצְחוֹת, שֶׁהֵם אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְהֵנָּה מְבֹאָר שֶׁם בִּ"לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן", שֶׁלְהַשִּׁיג אֶת הָאוֹר הָאֵין
סוֹף בְּחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי, צְרִיכִים לְשִׁתִּי מְדַרְגּוֹת בְּמַח, וְהִיא
הַרְדִּיפָה וְהַמְעַפֵּב, הַרְדִּיפָה — שְׂמֵחוֹ צְרִיךְ לְרַדֵּף וְלְהַשִּׁיגוֹ יִתְבָּרַךְ,
אֲבָל אֵין זֶה שְׂלֵמוֹת, כִּי יְכוּל לְהַתְּבַטֵּל לְגַמְרִי, עַל כֵּן צְרִיכִים אֶת
הַמְעַפֵּב שְׂיַעֲפֵב אֶת מִחוּ. וְזֶה כָּל עֲנָנִן מְטִי וְלֹא מְטִי; מִצַּד אֶחָד
צְרִיכִים תָּמִיד לְרַדֵּף אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ וְלְהַמְשִׁיכוֹ אֵלָיו, עַד שֶׁתָּמִיד
יִרְגִּישׁוּ, וּמִצַּד שְׁנֵי כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְבַטֵּל מִמְּצִיאוֹת, הַהֲכָרַח שְׂיִהְיֶה לוֹ

מְעַכְב, וְזֶה בְּבַחֲיִנַת אִישׁ וְאִשָּׁה, שְׂדִיקָא עַל יְדֵיהֶם נוֹלְדִים הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת, כִּי אִישׁ זֶה בְּחִינַת רְדִיפָה, וְאִשָּׁה זֶה בְּחִינַת מְעַכְב, וְעַל-כֵּן עַל-פִּי-רַב נֶאֱחָזוֹת בָּהּ הַקְּלָפוֹת, וְהִיא מוֹנַעַת מִהִקְדָּשָׁה, כִּי הִיא בְּחִינַת מְעַכְב, וְעַל-כֵּן הִיא תְּמִיד בְּבַחֲיִנַת דִּינִים וְצַמְצוּמִים, אָבֵל כְּשׂוֹזָכִים לְהַפֵּךְ אוֹתָהּ, הֵינּוּ לַעֲשׂוֹת מִהִמְעַכְב וְהַצְּמָצוּם כְּלִי לְהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי הִיא נִקְרָאת (מְשַׁלֵּי יב, ד) "אִשָּׁת חַיִל עֲטָרַת בַּעֲלָה", כִּי נִתְהַפְּכַת לְהִיּוֹת עֶזֶר לְבַעֲלָה, שְׂאֵז הַרְדִּיפָה וְהִמְעַכְב בְּבַחֲיִנַת פֶּתֶר וּמַלְכוּת, שְׂשֻׁנֵיהֶם צְרִיכִים לְהַשְׁגַּת הַקְּדָשָׁה, מִצַּד אֶחָד לְרוּץ אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִצַּד שְׁנֵי לְצַמְצֵם עֲצָמוֹ, שְׂזֶה בְּעֲצָמוֹ פֶּתֶר, רְצוֹן, מַלְכוּת, צַמְצוּם.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִצְאוּ מִכֶּם בָּנִים חַיִּים וְקַיָּמִים, וְתִמְשִׁיכוּ אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וְתִהְיֶה תְּמִיד שְׂמַחִים וְעֹלִיזִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְכֶם וּמְאַחַל לָכֶם כָּל טוֹב בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה...

ה' תתסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת עֲקֵב, י"ד בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׂלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׂוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עִם הַמְּעוֹת לְפִדְיוֹן, וְיִהִי רְצוֹן שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, וְיִמְשֹׁךְ עֲלֶיךָ וְעַל בְּנֵי בֵיתְךָ שְׂפַע רוּחַנִי וּגְשָׁמִי גַם יַחַד.

חֲמַדַּת לְכִבִּי! הַעֲקֹר רְאֵה לֹא לְכַלְכֵּל אֶת עֲצָמָה מִהֲרַבָּה שְׂעוּרִים, שְׂאֵז יִתְבַּטֵּל הַסִּדְרַת לְגַמְרִי, יוֹתֵר טוֹב מְעַט וּבְטוֹחַ מִהֲרַבָּה וְאִינוּ בְטוֹחַ, הֵינּוּ כְּשִׂתְקִיבַע לְעֲצָמָה מְכַל לְמוֹד שְׂעוֹר קָטָן, אֲזִי יַחְזִיק אֲצִלְךָ, אָבֵל אִם תְּרַבָּה בְּשְׂעוּרִים, אֲזִי יִתְבַּטֵּל הַתְּמִיד לְגַמְרִי.

עַל-כֵּן, לְדַעֲתִי, רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׂעוֹר בְּחַמְשׁ וּרְשׁ"י עִם

התרגום, ובאפן הזה עד שבת תזכה לסיים שנים מקרא ואחד תרגום, שהוא תקון נפלא להנשמה. וצריכים להקפיד על זה עד מאד, לבל יחסר לו שבוע מלעבר על פרשת השבוע, כי כלל זה תנקט בידיך — כל הצרות שעוברות על האדם בזה העולם, הן רק מפני שאינו מעביר את הסדרא: שנים מקרא ואחד תרגום. ובאותו שבוע שאין מסיימים את הסדרא, יהיה מוכן לפרענות, חס ושלום. ועל-כן צריכים מאד מאד להזהר בזה, ומאד מאד להקפיד בזה, לבל יחסר לו שבוע מבלי למוד חמש ורש"י והתרגום. והשעור הזה בחמש ורש"י, זה שעור אחד.

ושעור בתנ"ך הוא שעור אחר, הינו שגם יקבע לעצמו שעור באמירת הרבה תנ"ך כסדרן דיקא (יש להשיג פהיום תורה, נביאים, כתובים בכרך גדול אחד), ויתחיל מבראשית, ויאמר כסדרן פרק אחר פרק, עד שיזכה לסיים את כל התנ"ך, אחר-כך יתחיל עוד פעם מבראשית, וזה שעור בתנ"ך, אשר כל אנשי שלומנו נוהגים לומר הרבה תנ"ך כאזהרת רבנו ז"ל. ובפרטיות בימי אלול, צוה רבנו ז"ל לומר את כל ספרי תנ"ך עד הושענא רבה (עין שיחות-הר"ן, סימן רנא); ואנשי שלומנו מתחילים ביום חמשה-עשר באב, שאז כבר מתחלת הארת חדש אלול, כי אז מתחילים הארבעים יום מימי אלול. ועל-כן אל תבלבל את עצמך בבלבולי חנם, רק תעשה כמו שכתבתי לך, שתלמד בכל יום ויום חמש ורש"י מפרשת השבוע. ומה טוב ללמד השעור הראשון אם אפשר בטלית ותפלין, כי כך נהג הגר"א ז"ל, ושעור באמירת תנ"ך כסדרן מהתחלה עד הסוף, ואל תערב את שני השעורים, ואז תצליח דרכך. ולא כמו שאתה נוהג עד עכשו, שרק יבלבל דעתך וייגע מחך, ולבסוף לא תעשה שום דבר, וזה בדוק.

והיא עצה נפלאה להיות בקי בכ"ד ספרי קדש, אשר בתקונם מפליא מאד מאד ואומר, שהם הכ"ד לשאב בהם מימי התורה (עין תקון כא): כ"ד ספרין דאורייתא, ודאי אינון כד דאתמלי מן ימא עלאה דאורייתא וכו', עין שם; כי בהם ממלאים הצדיקים תורה. וזה מה שנוהגים כל הצדיקים לומר תורה על איזה פסוק מפסוקי

תנ"ך, כי באמת הוא יתברך אור אין סוף ברוך הוא, ואי אפשר לתפסו ולהשיגו כלל, והוא פעין ים גדול, שאי אפשר לשתות ממנו, כי הנופל בו יכול לטבע, מה שאין בן פשלוקח כד, הוא יכול לשאב לעצמו מים, כמו-כן הצדיקים מלבישים את השגתם בתוך פסוק מפסוקי תנ"ך, שהם הכ"ד לשאב בהם מי התורה. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו!

וכבר ידעת מה שאמר רבנו ז"ל; 'מיין מוסר ספר איז ספר התנ"ך [הספר מוסר שלי הוא ספר התנ"ך], על-כן ראה לקים כל הנאמר באן, ואז תצליח דרכך תמיד.

אחי, אחי היקר! ראה לא לפל בדעתך משום דבר שבעולם, ואף שאני יודע את מרירות לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, אף אין זו יצאה לפל כל-כך (שקורין צו פאלן), הן אמת שצרתך צרה גדולה, אבל בזה שתמשיך עצמך אל הצער, הצער ימשך עליך יותר ויותר, ומה יהיה הסוף? ! על-כן ראה להפוך את כל היגון והאנחה אל תקף הששון והשמחה, ותחזק את עצמך בכל מיני אפנים, ואז משמחה תמשך שמחה, כמאמר הזוהר הקדוש (ח"ב קפד:): חדנה דבר גש משיך חרוא עלאה, פי באתערוותא דלתתא אתער דלעילא.

הדורש שלומך...

העקר סבלנות, לסבל על הכל מבית ומחוץ.

ה' תתסד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב, י"ד באב ה'תשד"ם.

שלום רב וכל טוב סלה אל היקר והנעלה, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

שְׂמַחְתִּי מְאֹד מְאֹד לְקִרְאֵת הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה, שְׂתִּהְלֶה לְהֵשֶׁם
 יִתְבָּרֵךְ, בְּנֹכַח הַיָּקָר אֵינוֹ צָרִיף לְעֵבֶר נְתוּחַ, וְכֵן צָרִיכִים לְנַהֵג בְּכָל
 פַּעַם כְּשֶׁחֵס וְשָׁלוֹם, צָרִיכִים לְעֵצַת רוֹפְאִים, יוֹתֵר טוֹב לְהִתְיַעֵץ עִם
 הַרְבֵּה רוֹפְאִים, כִּי בַּפְּקוּחַ נֶפֶשׁ לֹא צָרִיכִים לְהִתְבַּיֵּשׁ לְשֵׂאל אֶפְלוּ
 דַּעַת חֲמָשִׁים רוֹפְאִים — קִדְּם שְׂמֵנֶת־חַיִּים, וּבְחִסְדּוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּזִכּוֹת
 הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים, שְׂאֵנוּ חוֹסִים בְּצֵלָם, בְּנֹכַח אֵינוֹ צָרִיף לְעֵבֶר
 נְתוּחַ.

כֵּן יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂתִּזְכְּרוּ לְרוּחַ מְמַנּוֹ רַב נַחַת וְכֵן מְכַל
 הַיְלָדִים, וְשִׁיְהִיו תְּמִיד בְּרִיאִים, וַיִּגְדְּלוּ שְׂמֵחִים וְעֵלִיזִים, יִרְאֵי הַשֵּׁם
 וְאוֹהֲבֵי תוֹרָה וְלוֹמְדֶיהָ. וְהַבְּרָכָה אַחַת גַּם לָכֶם, שְׂתִּהְיוּ בְּרוּכִים
 וּמְאֻשְׁרִים, וְתַחֲיוּ חַיִּים שְׂמֵחִים וְעֵלִיזִים, וּפְרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ וְאַרְיִכּוֹת
 יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם כָּל טוֹב תְּמִיד
 הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' תתסה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַ עֲקֵב, ט"ו בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר
 חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת שְׂשֵׂאֵלֶת בְּעֵנֵן אֲמִירַת תְּהִלִּים בְּלִילָה וְכוּ', יֵשׁ בְּזוֹה
 מַחְלָקֶת בֵּין הַפּוֹסְקִים, כִּי הָאָר"י ו"ל אָמַר, שְׁבַלִּילָה לֹא קוֹרְאִים
 מִקְרָא, וְלִכֵּן יֵשׁ הַרְבֵּה פּוֹסְקִים הָאוֹמְרִים, שְׁבַלִּילָה לֹא אוֹמְרִים
 תְּהִלִּים, אָבֵל בַּסֵּפֶר "אֲשֵׁל אֲבִרְהֵם", שֶׁהוּא פּוֹסֵק גְּדוֹל, מְבִיא שֵׁם,
 שְׂמֵתֵר לוֹמֵר תְּהִלִּים בְּלִילָה, כִּי תְּהִלִּים זֶהוּ תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנֹת אֶל
 הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִף שְׁזֶה בֵּין הַכ"ד סְפָרִים, שֶׁהֵם הַתַּנ"ךְ, עִם כָּל
 זֹאת זֶהוּ סֵפֶר תְּהִלוֹת, וְתַפְּלָה יְכוּלִים לְהַתְּפַלֵּל עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע שְׁעוֹת.

וּבְנֵי סֵפֶר הַתְּהִלִּים מֵיַעַד לְכֻלָּם, וְלֹא רַק לַגְּבָרִים, אֲלָא גַם לְנָשִׁים, שְׂיִכּוּלוֹת לְהִרְבּוֹת בַּתְּהִלִּים. וְאֲדַרְבָּה, רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר, שְׂתַפְלוֹת הַנָּשִׁים מְאֹד מְקַבְּלוֹת וּמְרַצוֹת בְּשָׂמִים, כִּי אִשָּׁה — דְּמַעֲוִיתֶיהָ מְצוּיֹת (בְּכֹא מְצִיעָא נט.), וּבְנִקְלָה לָהּ לְהוֹזִיל דְּמַעֲוֹת, וְאֲצִלוּ יַתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה תַּפְּלָה בְּבִכְיָה. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי הָאִשָּׁה הָאוֹמֶרֶת בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים! וְאֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי הַנָּשִׁים הַזּוֹכוֹת לוֹמַר בְּצוֹתָא תְּהִלִּים, וְלִסִּים אֶת כָּל הַסֵּפֶר — עַל-יְדֵי חֲלָקְתּוֹ וְכוּ'. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי"מֹהֲר"ן, חֲלֵק ב', סִימָן עג), שְׂמַעְלַת אֲמִירַת תְּהִלִּים עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי עַל-יְדֵי אֲמִירַתָם — זּוֹכִים לְחֲשׂוּבָה, זּוֹכִים לְפִתּוּחַ אֶת הָעוֹלָמוֹת הַשְּׂיִכִּים לְשֶׁרֶשׁ גִּשְׂמָתוֹ. וְלָכֵן דְּבַר גְּדוֹל לְהִיֹּת רַגִּיל בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים.

וְאוֹדוֹת שְׂשֹׂאֵלָתָ בְּעֵינֵי פְּנוּת הַמַּלְיָם, אִם רְצוּי לוֹמַר הַתְּהִלִּים, אִף כְּשֶׁאֵין מְבִינִים פְּרוּשׁ הַמַּלּוֹת; מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֲמִירַת תְּהִלִּים — אֲפֹלוּ הָאֲמִירָה לְבָד, חֲשׂוּבָה אֲצִלוּ יַתְבָּרַךְ. כִּי דוּד הַמְּלִיךְ בִּקְשָׁה אֶת הַשֵּׁם יַתְבָּרַךְ, שְׂפָל מִי שְׂיֵאמַר תְּהִלִּים, יִהְיֶה חֲשׂוֹב כְּאִלוּ לְמַד מִסְּכָתוֹת נְגַעִים וְאִתְּהִלוֹת (עֵין מִדְּרַשׁ תְּהִלִּים א'). וְלָכֵן אִף שְׂלֵא מְבִינִים אֶת הַמַּלְיָם בְּעַת שְׂאוֹמְרִים, זֶה עוֹשֶׂה רִשָּׁם גְּדוֹל לְמַעְלָה, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה הָעֵקֶר אֶת הַלֵּב, וְרַחֲמָנָא לְבָא בְּעֵי' (סִנְהֶדְרִין קו:), וְאִם מִתּוֹךְ הַלֵּב אָדָם אוֹמֵר אֶת הַמְּזֻמּוֹרִים, זֶה עוֹשֶׂה זַעֲזוּעַ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים. וְכַמוֹכָא בְּשֵׁם הַמְּקַבְּלִים עַל סֵפֶר הַתְּקוּנִים, שְׂאֲפֹלוּ כְּשֶׁאֵין מְבִינִים מָה שְׂאוֹמְרִים, זֶה מְזַכֵּךְ אֶת הַנְּשִׂמָה, וְכַמוֹ-כֵּן לְעֵינֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים, אִף בְּלֹא כְּנֻגָה — יֵשׁ בָּזָה זְכוּת וְטַהוֹר הַנְּשִׂמָה. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהִרְבּוֹת בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים!

וְדַעַת לְנִבּוֹן, אֲשֶׁר בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן כְּדָאֵי וְרָאוּי מְאֹד גַּם לְלַמַּד פְּרוּשׁ הַמַּלּוֹת, וְכַשְׂיִלְמַד פְּרוּשָׁן, יְבִינן אֶת אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר, וְאִף שְׂזָה אוֹרֵךְ זְמַן מָה, אֲבָל אֵט אֵט יִזְכָּה לְהִבִּין. אִף לְעַת עֵתָה, כְּדָאֵי לוֹמַר הַתְּהִלִּים כְּפִי הַשְּׂגָתוֹ וְהַבְּנָתוֹ, וְהָעֵקֶר לְשַׁפְּךָ בְּהֵם נִפְשׁוֹ לְהַשֵּׁם יַתְבָּרַךְ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹבָנוּ.

וּבְעֵינֵי אִפְּן אֲמִירַתָם; בְּדִרְךָ כָּלֵל רָאוּי לְאָדָם, שְׂיִתְפַּלֵּל אֵלָיו

יתברך בעמידה, אבל כשאין לו כח לעמוד, יכול לישב, ואם חלוש-כח הוא מאוד, יכול אפלו בשכיבה לומר תהלים; כי עקר התפלה להקדוש-ברוך-הוא צריכה להיות עם אמת, וכפי שיותר קל לו, כך ישפך צקון לחשו, העקר בננת הלב, שישפך נפשו בעת אמירת התהלים, המסגלת מאוד; כי הוא יתברך חפץ במי שאומר תהלים, אשר הן תפלות דוד המלך, וחסובות ורצויות ומקבלות מאד לפניו יתברך, והבן למעשה.

הדורש שלומך הטוב...

ה' תתסו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו באב ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאוד, שותה ממך הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הפעות לפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממך כל הדינים, ותזכה לישועות.

בענין ששאלת וכו', עליך לדעת, אשר תפלה תמיד מועלת. ובודאי אם תמשיך להתפלל אליו יתברך — תראה נסים ונפלאות, שהשם יתברך יזמין לך זיוג הגון מאוד, שלא תארף ולא שערת כלל, ובגס בא פתאם.

והעקר בשדוף, צריכים לזכור מאמרם ו"ל (יבמות סג): נחות דרגה ונסיב אתתא; בדרך כלל, מדוע קשה כל-כך למצא זיוג? הלא חכמינו הקדושים אומרים (סוטה ג), שארבעים יום קדם יצירת הולד, כבר מכריזים למעלה: בת פלוני לפלוני, ולמה, אם-כן, ישנם כל-כך הרבה רוקים ורוקות, המסתובבים בך, ואינם מוצאים זה את זה? אלא כתוב בתקוני זהר (תקוני יד), כשאדם חוטא — מרחק ממנו את הזיוג, ואם חזר בתשובתא, חזר ויהיבנא ליה זיוגא (עין שם, דף ל); אם אדם שב בתשובה — מוצא את זיוגו על נקלה.

ועם כל זאת, רואים אדם ששׁב בתשובה, ועדין קשה לו למצא זיווג? אלא יש לכל אחד ואחת גאונה וישות: "וכי אני אקח את ההוא? ! הלא אני יותר משפיל ממנו, אני יותר מצלח ממנו, אני יותר מייחוס ועשיר ממנו" וכדומה, כל מיני דמיונות של גדלות וכו', והגאות הזו מעפכת את מציאת הזיווג. אבל אם אדם היה מוריד את עצמו, ומתחנן לשם שמים, היה נוכח לראות, שישנם המון זיווגים טובים. ולכן ראה להמשיך להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, ולתקן את המעשים, ולהוריד את הגאות והיאוש, ואז תזכה למצא זיווגך.

הדורש שלומך, ומצפה לשמע הטוב ממך...

ה' תתסז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב, ט"ו באב ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומה מאד נצטערתי לשמע מה שעובר עליך.

אף זאת ההכרח לי לומר לך, אשר בן נשאר בן, וצריכים לקרב את הדין מאד. וזו צריכה להיות עבודתנו בכלליות עכשו — לקרב את נשמות ישראל; כי אנו רואים, שהערב-רב עמלים קשות העקר לנתק את נשמות ישראל ממקור חיותם, מקונם ומבוראם, ובכל מיני תחבולות וטכסיסים מנסים לעקר את הנשמות הקדושות והטהורות ממנו יתברך, על-ידי קלפת הליצנות, שמתלוצצים מכל דבר שבקדשה, ולועגים מהמצוות, רחמנא לצלן. ולכן עקר החוב המנוח עלינו עתה — לקרב יותר ויותר נשמות אליו יתברך, ולהחזיר בהם אמונה. ועל אחת כמה וכמה על ההורים לקרב את הדין שירד וכו' ונתרחק וכו', ולא להפגס עמו בעמות, כי על-ידי ופוחים — מאומה לא משיגים, אלא אוכלים עצמם חיים ונשברים. אף העקר לקרב את הדין בכל מיני התקרבות, כאלו לא ארע דבר,

וּלְהִרְאוֹת לוֹ יוֹתֵר קִרְבָּה וְאַהֲבָה, וַיִּרְאֶה שֶׁהָאֵב וְהָאֵם שׁוֹפְכִים לְבָם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; בְּעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, תַּעֲמֵד הָאֵם, וְתִשְׁפֹּף לְבָהּ בְּדַמְעוֹת שְׁלִישׁ לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עַל בְּנָהּ וַיִּשְׁיבוּ חֲזָרָה, כִּי אִזּוּ הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׂמַיִם. וּבְעַת בְּרִפְת־הַמְּזוֹן יִבְרַךְ הָאֵב בְּקוֹל וּבִדְבָקוֹת וּבַחֲמִיוֹת, וַיִּשְׁפֹּף דְּמָעוֹת כַּמַּיִם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וַיֹּאמֶר: "הִרְחַמְן הוּא יִבְרַךְ אֶת בְּנִי, שְׂיָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה". וּכְשֶׁתַּעֲשׂוּ שְׂנִיכֵם יוֹתֵר מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְתִרְבּוּ יוֹתֵר בְּתַפְלוּת, הֲבֵן יִחְזֹר בַּחֲזָרָה.

וְהַכֹּפֵל הַדָּבָר, הַעֲקֹר רְאוּ לְקִרְבֵּי אֶת הַבֵּן, וְחַס וְשָׁלוֹם, לֹא לְהַקְנִיטוֹ, וְלֹא לְהַפְגִּס עִמּוֹ בּוֹכּוּחִים, וְלֹא לְצַעֵק עָלָיו. אֲלֵא יִרְאֶה הַבֵּן בְּעַצְמוֹ אֶת הַקִּרְבָּה שֶׁהַהוֹרִים מְקַרְבִּים אוֹתוֹ וּמְחַבְּבִים אוֹתוֹ, וְזֶה בְּעַצְמוֹ יִשְׁבֵּר אֶת הַרְעַל וְהָאָרֶס, שֶׁהַכְּנִיסוֹ בּוֹ נִגְדַּת הָאֲמוּנָה, וַיֵּצֵא מִמֶּנּוּ כָּל הַרַע, וַיִּחְזֹר בְּעַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְבִשָׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרַת עֵקֶב, ט"ו בְּאֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַיְקָר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ מִזֶּה זְמַן רַב, אֵךְ לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאֵי לְהִשְׁיבָךְ.

בְּעֵנִיךְ שֶׁשְׂאֵלָתְךָ וּבִקְשֶׁתְּךָ הִסְבֵּר עַל מֵאֵמֶר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא קָמָא צ.ב.): הַמִּתְפַּלֵּל עַל חֲבֵרוֹ וְהוּא צָרִיף לְאוֹתוֹ דְּבָר — נִעְנָה תַּחֲלָה; בְּאֵמֶת נִתְגַּלָּה בְּזֶה כָּל עֵנִין אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל, כִּי כִּשְׂאֵדָם מִבְּקָשׁ עַל זִוְלָתוֹ שְׂיִשְׁעֵעַ, מוֹרָה וּמִגְלָה, שֶׁכְּלָנוּ בְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יד, א): "בְּנִיִּים אַתֶּם לְהוֹי"ה אֱלֹקֵיכֶם". כִּי בְּמָה מִתְבַּטָּא

שָׁאֲנוּ בְּנֵי יִתְבָּרֵךְ? בְּזֶה שְׂאָחַד דּוֹאֵג לְזוּלָתוֹ, וְכוּאֵב לוֹ כְּשִׁרְוֹאָה שְׁחִבְרוּ נִמְצָא בְּצָרָה וְצוּקָה, וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדוֹ, שְׂיֵצֵא מֵהֲצָרָה. כְּגוֹן, שְׂאָדָם חוּלָה, לֹא עָלִינוּ, וְרַעְהוּ מִתְפַּלֵּל בְּעֵבֹרוֹ, אוֹ אֶחָד הַסְתַּבֵּף בְּעֵסְקֵי וְכוּ', אוֹ פְלוֹנִי נִתְהַפֵּף עָלָיו הַגְּלָגַל, וְעוֹבְרֵת עָלָיו עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, וְחִבְרוּ מִתְפַּלֵּל בְּעֵדוֹ, שְׂיִבְרִיא וְיֵצֵא מִחֲלָיו, אוֹ שְׂיִתְרַחֵב לוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת וְכוּ', בְּזֶה מוֹכִיחַ אֶת גְּדָל אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל שְׂיֵשׁ בוֹ, שְׂאוֹהֵב אֶת הַזּוּלָת כְּנַפְשׁוֹ, אֲכַפֵּת לוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא חֵלֶק מִמֶּנּוּ, הוּא אָחִיו מִמֶּשׁ. וְצוּפָה וְרוֹאָה הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׂמוֹ אֶהְבֵּת הַבְּרִיּוֹת שְׂיֵשׁ בֵּין בְּנֵי, שְׂיִהְיֵי אוֹהֵב כָּל-כֶּף אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וּמִתְפַּלֵּל לִישׁוּעָתוֹ, לְרַפּוּאָתוֹ, לְהַצְלַחְתּוֹ, תוֹרָם מִזְמַנּוֹ בְּעֵבֹר קְרוּבוֹ, שְׂכֵנּוֹ וַיְדִידוֹ, אֲזִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹנֶה לוֹ, שְׂבַעְצָמוֹ לֹא יִגִּיעַ לְמַצֵּב כְּזֶה.

וְלִכֵּן מְצוּה גְדוּלָה תְּמִיד לְהִתְפַּלֵּל עַל חוּלֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂבַעְוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, יִשְׁנָם מֵאוֹת וְאַלְפִים סוּבְלֵי חֲלָאִים, בְּכָל בְּתִי הַחוּלִים בְּעוֹלָם, יְהוּדִים סוּבְלִים סְבָל גְּדוּל. וְכֵן יִשְׁנָם כָּל-כֶּף הַרְבֵּה עֲנִיִּים מְרוּדִים, הַסּוּבְלִים עֲנִי עַד כְּדֵי רַעְבוֹן מִמֶּשׁ, שְׂזֶה בְּתִי נִתֵּן לְתֵאוֹר כָּלֵל. וְכֵן יִשְׁנָם הַסּוּבְלִים מִיְלְדֵיהֶם, וְיִשְׁנָם הַסּוּבְלִים מֵעֲצָמָם, שְׂלֹא מְצָאוּ זְוֹגָם, וּמִסְתּוּבְכִים כְּבַעוֹלָם הַתְּהוּ, אֲזִי יֵשׁ וַיֵּשׁ עַל מֵה וְעַל מֵי לְהִתְפַּלֵּל, וְאִם יִרְאָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֲנוּ מִתְפַּלְלִים בְּעֵבֹרָם, יַעֲזוֹר לָנוּ, שְׂלֹא נִגִּיעַ לְזֶה. וְלִכֵּן דְּבַר גְּדוּל לְהִתְפַּלֵּל בְּעֵבֹר זוּלָתוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמָךְ...

ה' תתסט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר עֵקֵב, ט"ו בְּאֵב ה'תשד"ם.

שְׂלוֹם רַב אֶל הָאֲבָרָף הַיְקָר, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה.

לְנִכוּן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֵקֶר רָאוּ לֹא לְהַתְיָאֵשׁ כָּלֵל, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹבְכֶם. וְעֵקֶר הַעֲצָה — רַק תְּפִלָּה! וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה סג, סִימָן ה') עַל יִצְחָק וְרַבְקָה: זֶה עוֹמֵד בְּזוּיֵת זוּ, וְזוּ עוֹמֵדֵת בְּזוּיֵת זוּ וְהַתְּפַלְלוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֶקֶד אוֹתָם. וְכֵן אוֹמְרִים (שָׁם, פָּרָשָׁה מה, סִימָן ד'): לָמָּה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ עֲקָרִים? מִדּוּעַ לֹא זָכוּ אֲבָרְהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, לְהַפְקֵד תַּכְף-וּמִיד בְּזֵרַע שֶׁל קַיְמָא? אֵלֶּא מַחֲמַת שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתָם שֶׁל צַדִּיקִים. וְלָכֵן הַעֵקֶר — לְהִרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהַתְיָאֵשׁ כָּלֵל! וְאִזּוֹ תִרְאוּ יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, כִּי מֵה שֶׁתְּפִלָּה פּוֹעֵלֶת, שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יִכּוֹל לִפְעֹל. וְהָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁכִּמְעַט הַתְיָאֵשׁוּ, אוֹ הָרוּפְאִים יִיאָשׁוּ אוֹתָם, שְׂאֵינָם יְכוּלִים לְהִבְיֵא יְלָדִים, וְהִלְכוּ לְקַבְּרוֹת צַדִּיקִים, וְהִרְבּוּ שָׁם בְּצַדָּקָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפְקְדוּ בְּזֵרַע שֶׁל קַיְמָא, וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (הוֹשֵׁעַ י, יב): "וְזָרְעוּ לָכֶם — לְצַדָּקָה"; עַל-יְדֵי שְׁנוֹתָנִים צַדָּקָה, זוֹכִים לְזֵרַע שֶׁל קַיְמָא. וְרַבֵּנוּ ז"ל גָּתַן לָנוּ סִגְלָה, שֶׁהָאִשָּׁה תִלְדֵּךְ עִם ה"א שֶׁל כֶּסֶף, כְּדֵי לְהַפְקֵד בְּזֵרַע שֶׁל קַיְמָא, אוֹ שֶׁתִּשָּׂא עִמָּה תְּמִיד חֲתִיכַת עֵץ מִקְבֵר שֶׁל צַדִּיק.

וְלָכֵן רָאוּ לְהַמְשִׁיךְ בַּתְּפִלָּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנִדְאֵי יִשְׁמַע בַּתְּפִלַּתְכֶם, וְתַפְקְדוּ בְּזֵרַע שֶׁל קַיְמָא. וְהַעֵקֶר — שֶׁתִּלְכוּ לְקַבְּרֵי צַדִּיקִים, וְתִשְׁפְּכוּ שָׁם נַפְשְׁכֶם.

וְכֵן הָיָה טוֹב מְאֹד, אִם אַתֶּם יְכוּלִים לִילֹךְ לְקַבֵּר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי, וְלִדְר גְּדֵר, שֶׁהֵבִין שְׂיִגְלֵד יִקְרָא: "שְׁמַעוֹן", וּבְנִדְאֵי תִרְאוּ יְשׁוּעָה, כִּי הִרְבָּה נִפְקְדוּ עַל-יְדֵי כָף.

אַקוּהָ לְשִׁמְעַע בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת מִכֶּם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ...

ה' תתע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֵקֶב, ט"ז בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה,
שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַעֲקָר מַה שָּׁעַם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים עֲכָשׁוּ — רַק לְהַתְחַזֵּק בְּאִמוּנָה
בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּבְאִמוּנַת חֲכָמִים, לְשִׁמְעַ בְּקוֹל דְּבָרֵי הַחֲכָמִים.
כִּי מַה נוֹתֵר לָנוּ? רַק חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, גְּדוּלֵי הַתּוֹרָה, צַדִּיקֵי הַדּוֹר.
וְאֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוֹב כְּשִׁמְתַקְרְבִים אֶל צַדִּיקֵי הַדּוֹר וּבָאִים
אֲלֵיהֶם, כִּי הֵם פּוֹעֲלִים בְּמִקְרָב אֲלֵיהֶם, שָׁגַם הוּא יַחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה. וְלָכֵן אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל הִיָּה דְבַר גְּדוּל מְאֹד, שְׁבִנֵי-אָדָם יְבוֹאוּ
אֶל הַצַּדִּיק. וְאָמַר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יט), שְׁלֵא דֵי לְלַמַּד אֶת
סַפְרֵי הַצַּדִּיק, אֲלֵא צְרִיכִים גַּם לְבֹא אֶל הַצַּדִּיק וְלִשְׁמַע תּוֹרָה מִפִּיהוּ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְעוֹרְרִים בְּתִשׁוּבָה.

וְלָכֵן דִּיקָא בְּעַת כּוֹזָת, שְׁמִשְׁפִּילִים אֶת צַדִּיקֵי הַדּוֹר, גְּדוּלֵי
הַתּוֹרָה וְחֲכָמֵיהּ, וְשׁוֹפְכִים דָּמָם כַּמִּים, צְרִיכִים לְהַתְאָזֵר בְּיִתְרָה שְׁאֵת
וּבְיִתְרָה עַז לְכַפְדָּם וּלְיַקְרָם כְּרָאוּי, כִּי בְּזִכּוּתָם נִזְכָּה לְגֵאֲלָה הַשְּׁלֵמָה,
שְׁבוּא תְּבוּא וְלֹא תֵּאֱחָר, וְנִזְכָּה כְּלָנוּ לְרֵאוֹת כְּמוֹ עֵינֵינוּ גְלוּי שְׁכִינָה.
אֲשֶׁר זֶה הַבְּרָכָה הַכִּי גְדוּלָה, שְׁיַקִּים כְּנוֹ (וְשִׁעְיָה נב, ח): "כִּי עֵינִי בְּעֵין
יִרְאוּ בְּשׁוֹב ה' צִיּוֹן", "וּכְאֵל לְצִיּוֹן גּוֹאֵל".

וּמִפְּאֵת טְרֻדוֹתֵי עֵתָה בְּעֶסֶק הַרְבִּים — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ הַטּוֹב...

ה' תתעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ז בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

הַעֲקֵר לִילְךָ לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, אִם אֲפָשָׁר בְּאַיִזָּה שְׂדָה אוֹ יַעַר, וְלַצֶּעֶק קוֹלֵי קוֹלוֹת אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ (תהלים קמב, ז): "הַצִּילֵנִי מִרְדְּפִי", (שם טז, א): "שְׁמַרְנִי אֵל כִּי חִסִּיתִי בְךָ", וְכַדוּמָה כָּל מִינֵי קוֹלוֹת וּזְעָקוֹת לְהִתְחַנֵּן עַל גַּפְשֶׁךָ, שְׁתַּצֵּא מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית שְׁנַפְלֶתָ אֱלֹיו. וּכְבָר אָמַר פַּעַם רַבְּנוּ ו'ל לְאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ (שיחות-ה"ן, סימן ש"ב): הַעֲקֵר לַצֶּעֶק (יונה ב, ג): "מִבְּטֵן שְׂאוֹל שְׂוַעֲתִי אֵלֶיךָ", וְהִיָּה מוֹבֵן מִדְּבָרָיו, אֲשֶׁר צָרִיכִים רַק לַצֶּעֶק וְלִזְעַק אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין עֲצָה אַחֲרָת, אֲפִלּוּ בְּשִׂאָדָם נוֹפֵל, צָרִיכִים לַצֶּעֶק וְלַצֶּעֶק וְלֹא לְהִתְיַאֵשׁ, אֲפִלּוּ שְׂאִינוּ רוֹאֵה שׁוֹם תּוֹצְאוֹת, צָרִיכִים לְזַכֵּר, אֲשֶׁר אֲפִלּוּ צֶעֶקָה אַחַת אֵינָה הוֹלֶכֶת לְאִבּוֹד, וְסוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, שְׁתּוֹפָה לְהַפְּלֵל בְּמִלְךָ הַכְּבוֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתעב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֶקֶב, ט"ז בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה, אֲשֶׁר אֵין עֶרְךָ לְצַדִּיקָה כְּזוֹ, שֵׁישׁ בָּה זְכוֹת הַרְבִּיּוֹם.

מָה אָמַר לְךָ! רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח עִם רַבְּנוּ ו'ל, שְׂדָה עֲקָר תִּקְוַתְנוּ לְנִצְחָה, כִּי רַבְּנוּ ו'ל גָּלָה לָנוּ עֲצָה לְבוֹא אֱלֹיו אַחַר הַהִסְתַּלְקוֹת, לְהַשְׁבֵּעַ שְׁבוּעָה בְּגִיקִיטַת חֶפְץ, שְׁתַּכְּרֵי-ימִיד אַחַר סְתִימַת הַגּוֹלָל, שְׁיִוְלִיכוּ אוֹתוֹ אֱלֹיו, וְזֶה מוֹעִיל. רוֹאִים מִזֶּה אֵיזוֹ טוֹבָה נְצִחִית נִקְבַּל

מִמֶּנּוּ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. אָבֵל צְרִיכִים לְהִקְדִּים עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם —
 לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹן, וּכְבָר אָמַר מוֹהַר-נִתְּוִ"ל,
 אֲשֶׁר בְּגוֹף שִׁיחָהּ בּוֹ הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹן, הַתּוֹלְעִים בְּקָבָר לֹא יִגָּשׁוּ,
 הָאֵם יֵשׁ עוֹד יַעֲצֶה יוֹתֵר טוֹבָה וְקִלָּה מִזֶּה? ! וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן!
 רָאָה לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ וִ"ל, וְאָז תִּהְיֶה בְּאֵמֶת מְקַרֵּב
 אֵלָיו, כִּי פָּנָיו, שְׂכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ הֵם בְּתוֹךְ הַסִּפֵּר, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵיו
 הַקְּדוֹשִׁים (לְקוּטֵי-מוֹהַר"וֹן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), וְרַק זֶה נִקְרָא מְקַרֵּב —
 מִי שְׁלוֹמֵד סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתעג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרַ עֲקֵב, ט"ז בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ.

וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבָךְ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וְאֲשַׁתְּדֵל לְקַצֵּר מִפְּנֵי
 רַב טְרֻדוֹתֵי בְּעֵתִים הַלָּלוּ.

עֲלִיךָ לְהַבִּין, שֶׁהַחַיִּים אֵינָם קָלִים, וְהַכֹּל תְּלוּי כְּפֵי הָאָדָם, אִם
 הוּא מְחַדִּיר בְּעַצְמוֹ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְחֻזַּק בְּאֲמוּנָה בּוֹ
 יִתְבָּרַךְ, אֲזוֹ עוֹבֵר עַל הַכֹּל, וְחַי חַיִּים גְּעִימִים, אָבֵל אִם, חַס וְשְׁלוֹם,
 אֵין אֲמוּנָתוֹ שְׁלֵמָה, וּמָה גַם שְׁעוּלִים עַל לְבוֹ עֲקֻמוּמִיּוֹת וְקִשְׁיוֹת,
 אֲזִי מִסְפֵּן, הַחַיִּים שְׁלוֹ מְלֵאֵי מְרִירוֹת, וְסוּבֵל סֵבֶל גְּדוֹל מְאֹד. וְלִכֵּן
 הַבְּחִירָה בְּיָדְךָ.

וְהִנֵּה לְהַגִּיעַ לְאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַפְּכָת, אֵין זֶה אֶלָּא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה
 וְהִתְבּוֹדָדוֹת, וְשִׁיחָה בֵּינּוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, שְׂצוּרִיכִים לְהַרְגִּיל עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר

אליו יתברך, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְזֶה הַמָּקוֹם
הַכִּי בְטוּחַ לְבָרַח אֵלָיו יתְבַרַךְ, וְכֹךְ מְצַלִּיחִים בַּחַיִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֵקֶב, ט"ז בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צְרִיךְ שֶׁתִּדַע, אִם לֹא תִקְבַּל עַל עֲצָמָךְ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לְהַתְבַּוֵּד
עִמּוֹ יתְבַרַךְ אֶפְלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת בַּיּוֹם, אֲזִי אֲתָה אֶבּוֹד לְגַמְרִי, כִּי בְּזֶה
הָעוֹלָם צְרִיכִים יֵשׁוּב הַדַּעַת, וְלִישׁוּב הַדַּעַת זֹכִים עַל-יְדֵי שִׂיחָה בֵּינוֹ
לְבֵין קוֹנֵו, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל כָּל-כָּף הִזְהִינּוּ עַל כָּף.

מֵה יֵשׁ לָךְ עִם אַחֵר?! הָאֵם אֵינְךָ מִבֵּין שְׁאַחֵר הוּא חֲזָה טוֹרְפָת,
וְלֹא אֶכְפַּת לוֹ מִמֶּךָ?! הָאֵם עֲדִין לֹא לְמִדָּתָ לְקַח עַל בְּשָׂרְךָ, אֲשֶׁר
בְּגִי-אָדָם הֵם רְשָׁעִים, וְאֵין לָהֶם שׁוֹם שְׂמִיץ רַחֲמָנוּת עַל הַזּוֹלָת?! הֵם
רַק 'אֲנִי', 'אֲנִי', 'אֲנִי', רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְלִכֵּן הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּקַּח עֲצָמָךְ
בְּיַדְךָ, וְתִתְבַוֵּד עִמּוֹ יתְבַרַךְ לְכָל הַפְּחוֹת חֲמֵשׁ דְּקוֹת בַּיּוֹם, כְּדִי
שֶׁתַּעֲשֶׂה לְעֲצָמָךְ חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ — מֵה כֵּן וּמֵה לֹא. וְלִרְחֹם אֲתָה
צְרִיךְ לְרַחֵם רַק עַל עֲצָמָךְ, וְזָכַר אֶת זֹאת הַיֵּטֵב, כִּי אֵף אֶחָד לֹא
יִרְחַם עֲלֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתעה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, ט"ז באב ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וממש החייתיני.

מה אמר לך! אשרינו, שאנחנו יודעים מרבי אמת פזה, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד שעשה עמנו, שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל.

עקר ההתקרבות היא רק על-ידי שקינה בספרו הקדוש "לקוטי-מוהר"ן", עד שיהיה שגור על פיך בעל פה ממש, ובלא זה כל ההתקרבות היא רק מן השפה ולחוץ, וזה ברור.

אני מאד מבקש אותך, שאל תפל בדעתך כלל משום בריה שבעולם, אין לה בזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, תהיה רגיל להתבודד רק עמו יתברך.

הדורש שלומך...

ה' תתעו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, ט"ז באב ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! העצה להפסיק מחלקת זה חד משמעי, להפסיק לדבר עם החולק ולברח מופוחים, שזה רק מוסיף שמן על המדורה. טבע של אדם שהוא רוצה להיות המנצח, אף אחד אינו רוצה להיות המנצח, וזה ברור! ולכן בו ברגע שסוגרים את הפה,

וְלֹא נִכְנָסִים בְּכּוֹפּוֹתֵימָם — מְנַצְּחִים. וְזֶה מֵה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ וי"ל (ספֿר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן לה): מִי שֶׁהוּא עֹצוּר בְּמַלְיָן, לֹא יוּכַל אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם. וְלִכֵּן זֶה מֵה שֶׁאֲנִי יְכוּל לְיַעַץ לָךְ, כְּכֹר הַבְּעֵרָה לְלֵהֵב יָצָא, יֵשׁ כְּכֹר מִחֻלְקֵת בְּבֵית, עַל־כָּל־פָּנִים שְׂתַק, שְׂתַק, וְאֵל תְּדַבֵּר מִזֶּה מְטוֹב וְעַד רַע, וְאִזּו יִגְמַר הַכֹּל. אַבְּל אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂכַח הַבְּהֵמִיּוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּךְ, לֹא יִתֵּן לָךְ לֵהִיּוֹת הַמְנַצֵּחַ, וְתִרְצָה לְנַצֵּחַ, וְזֶה רַק יוֹסִיף שָׁמֶן עַל הַמְדוּרָה. וְלִכֵּן רְאֵה לֵהִיּוֹת חֲכָם, וְשִׂתַּק שְׂתַק! וְאֵל תַּעֲנֶה לָהּ שׁוּם דְּבָר, תֵּן לָהּ אֶת הַהִרְגָּשָׁה שֶׁהִיא צוֹדֶקֶת, וְאִזּו תִּרְגֵּשׁ טוֹב. וְלִכֵּן הַשְׁמַר מְאֹד לֹא לַעֲנוּת, וְאֵל תִּהְיֶה חֲכָם בְּעֵינֶיךָ. וְעַל־יַד־יָהּ הַכֹּל יִרְגַע.

הַלֵּוֹאֵי שֶׁתַּצִּיֵּת אוֹתִי; הֲרִי אֲנִי מְפִיר אֶת טְבַעְךָ, שֶׁהֲנֶךָ עַקְשָׁן גְּדוֹל מְאֹד, וְאִתָּה צְרִיף תְּמִיד לֵהִיּוֹת צוֹדֶק, אֲשֶׁר אוֹלֵי זֶה יְכוּל לֵהוֹעִיל בַּחוּץ, אַבְּל בְּבֵיתְךָ תִּרְאֶה שֶׁהִיא תִּהְיֶה צוֹדֶקֶת, אַחֲרַת יִהְיֶה לָךְ חַיִּים מְרִים וּמְרוֹרִים עַד מְאֹד.

מֵה אָמַר לָךְ! תִּתְחִיל לֵהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִזּו יִהְיֶה לָךְ חַיִּים טוֹבִים וּנְעִימִים, וְכֹל חֲזִיף יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה. אִם רַבֵּנוּ וי"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר 'הַתְּבוֹדָדוֹת', וְשִׂיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵין קוֹנוֹ, זֶה הַפְּתוּרֹן הַיְחִידִי, שֶׁאָדָם בּוֹרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּמְסַפֵּר לוֹ אֶת כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד, אִזּוֹ אֵין טוֹב יוֹתֵר מִזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתעז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עַקְב, ט"ז בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַשְּׁגָעוֹנוֹת שֶׁלָּךְ וְכוּ', בּוֹדְאֵי אִם הַרוּפָא נָתַן לָךְ תְּרוּפּוֹת

— תקח אותן, אַבְל מַלְבָּד זֹאת, יֵשׁ תְּרוּפָה בְּדוּקָה וּמְנִסָּה מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְהִיא: לְהִתְמִיד בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, כִּי מִשְׁנֵי"ה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָ"ה, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שֶׁהֵיִצֵּר הֶרַע מִשְׁגָּע אֶת הָאָדָם בְּעוֹנוֹת, כִּי אֵין אָדָם עוֹבֵר עַבְרָה אֶלָּא אִם-פֶּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת (סוּטָה ג.), וְלָכֵן כְּמוֹ שֶׁאֵת הַמִּשְׁגָּע צְרִיכִים לְהַפּוֹת בְּמַקְל, שְׁלֹא יַעֲשֶׂה שְׁטִיּוֹת בְּמִזִּיד, כִּף הֵיִצֵּר הֶרַע אֵי אֶפְשָׁר לְהַכְנִיעוֹ, אֶלָּא עַל-יְדֵי מַקְל, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת ו', שֶׁהִיא צוּרַת מַקְל, וְהוּ' הַזֶּה אֵלּוֹ הֵם שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה. וְלָכֵן הִרְגַּל עֲצָמָךְ לְגַרְסַּ בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְאֵז תִּרְאֶה הַצְּלָחָה בְּכָל דְּרָכֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתעח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר עֲקֵב, ט"ז בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק בַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ! רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן לח) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עֲשֶׂה דְּבָרוֹ", מִי גוֹרֵם הָרוּחַ סְעָרָה בְּמַחֲוֹ שֶׁל אָדָם? הַדְּבֹר שֶׁמְדַבֵּר מֵה שְׁאִינוֹ צְרִיף; כִּי הַדְּבֹר הוּא עֵקֶר הָאָדָם, וְהוּא הֵיִם שֶׁכָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים וְנִמְשָׁכִים בּוֹ; הֵיִנוּ יֵשׁ לְאָדָם רַמ"ח אֵיבָרִים וְשֵׁס"ה גִּידִים, וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֵה וּמְזַכֵּךְ אוֹתָם, אֲזִי מִשָּׁף בָּהֶם אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָל אֵיבָר הוּא כְּנֻגַד מְצוֹת עֲשֶׂה אַחֲרַת, וְכֵן כָּל גִּיד הוּא כְּנֻגַד מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה אַחֲרַת (מִכּוֹת כג:), וּכְשֶׁאָדָם מְקִים מְצוֹת עֲשֶׂה, אֲזִי מְאִיר בּוֹ הָאוֹר אֵין סוֹף בְּתוֹף אוֹתוֹ הָאֵיבָר, אֲשֶׁר מְכּוֹן נִגַד מְצוֹת עֲשֶׂה זו, וְכֵן כְּשֶׁאָדָם נִזְהָר לֹא לַעֲשׂוֹת אוֹ לֹא לַעֲבֹר, חַס וְשְׁלוֹם, עַל לֹא תַעֲשֶׂה, אֲזִי מְאִיר בְּגִיד הַזֶּה, שֶׁהוּא כְּנֻגַד לֹא תַעֲשֶׂה הַזֶּה, שְׁנִמְנַע מִלַּעֲשׂוֹתוֹ — הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּף הוּא, עִם כָּל זֹאת הַכָּל תְּלוּי בַּדְּבֹר, כִּי שְׁקוּל לְשׁוֹן הֶרַע כְּנֻגַד כָּל

התורה בלה (עין ערכין טו:), ורחמנא לצלן, אם נפקיר את פינו לדבר לשון הרע, בזה קלקלנו את כל איברינו ואת כל גידינו, כי הדבור עולה עד המח, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט), ונתז הדם אל המח, ואז בא חלי נופל, רחמנא לצלן, בין גשמי ובין ברוחני, שאדם נופל, רחמנא לישזבן; בגשמיות אנחנו רואים בחוש, כשאדם מדבר כל העולה על רוחו, על-ידי-זה נתבלבל המח, ואינו יכול לחשב וכו', כי אין לו ישוב הדעת, והוא נעשה מבהל ומבלבל מאד. וכן ברוחניות שוכח מהדבקות בו יתברך. וכמו שאמר הגאון ז"ל: היסוד הראשון בהשגת החכמה העליונה הוא לשחק, ולא יוציא שום דבור בטל, וכמאמר התנא הקדוש (אבות ג, יג): 'סיג לחכמה שתיקה'; ודבר זה בא לאדם מאד מאד קשה, יותר מכל העבודות שבעולם, כי אדם הרגיל מגעוריו לדבר ולפטפט כל העולה על רוחו, לבסוף מתחיל לדבר שטיות, ספורי מלחמה, תכניות התקפה וכו', "האם נעשית שר הבטחון הממנה על צבא? ! מה אתה צריך לדבר על עניני כלכלה, האם נעשית שר האוצר של המדינה? ! " וכן הלאה כל אחד מדבר שטיות ודמיונות, כאלו שאלו אותו... עד שיש בני-אדם, שנכנסים בעמות עם חברם בעבור זה.

הינו — זה מחזיק שפך צריכים להנהיג מדינה, מלחמות, כלכלה, וזה מחזיק בדיוק ההפוך, וכשכיל זה רבים ביניהם, ונעשים שונאים עם זה או עם זה; הוי טפשים, מי שואל אתכם? ! מי שמכם לאיש שר ומושל? ! האינכם רואים, שהכל רק מהסמ"ך-מ"ם לשבר אתכם, להפסיק אתכם מהדבקות האמתית, להיות דבוקים בו יתברך בלב אמת? !

ולכן ראה העקר להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ועל-ידי- זה תזכה להיות דבוק בו יתברך בדבקות אמת, והכל יתהפך לטובה.

ההכרח לקצר מפני הטרדות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' תתעט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב, ט"ז באב ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל הרב הגאון, חובר חבורים נפלאים, איש חי רב פעלים, שמו מפארים ... שליט"א.

לנכון קבלתי את מכתבו המלא חדושי תורה.

הנה מה שאני מרבה להביא את מאמרם ו"ל (ראש השנה ו.):
אשה — בעלה משמחה; אף שזה שיה רק לענין עלית הרגל
בבית-המקדש, שאשה לא חיבת, פי כתיב (דברים טז, טז): "כל
זכורך וגו', ולכן אשה אינה חיבת, ואם מצד שמחת יום טוב, הרי
אשה — בעלה משמחה בזמן הזה בגדי צבעונין וכו', (כמו שפרש
רש"י שם, ועין שם קשיות התוספות). עם כל זאת, כל מאמר
חכמינו הקדושים נתן לדרש אם זה לא להוציא הלכה משבשת, חס
ושלום.

והנה בענין מצות שמחה לאשה, בנדאי גם לה יש מה לשמח
בנקדת יהדותה, ולא תפחות ולא תגרע מגבר, כי גם לה יש מצות
שמחה.

ובענין פלפולים, יש בזה הרבה, אבל לא בזה עסקי, רק לחזק
את כל הנשמות השבורות וכו', וספרי פלפולים יש, תהלה לאל,
הרבה מאד, ויש מי שמפלפל, כי לא אלמן ישראל, יש גם היום
לומדים עצומים, ומה גם כי אכשור דרא היום אברכים יקרים,
המוציאים לאור ספרים נפלאים: הן בבאורי הלכות, והן בחדושים
על הש"ס בדרך פשוט ובדרך פלפול, יוסיף עליהם הקדוש-ברוך-
הוא כהנה וכהנה אלף פעמים ככה.

והנה אכתב לכם רק דבר אחד, פי המעין בדברי הרמב"ם, פרק
א' מהלכות חגיגה, שפוסק בפרוש, דנשים חיבות במצוה זו של
שמחה, והראב"ד השיג עליו, ואמר: לא בקרבן, אלא בשמחה
שתשמח עם בעלה שתעלה עמו, והוא ישמח אותה, עין שם. ומכל

זֶה יְכוּלִים לְלַמֵּד בְּפִשְׁטוּת, שְׂרָאוּי לְאִשָּׁה גַם-כֵּן לְשִׁמְחָה, אִף שְׂאִינָה מְחִיבֶת בְּעִלְיַת הַרְגֵּל מִצַּד רַק "כָּל זְכוּרָךְ", וְהַסְּבָרָה הִיא כְּמוֹ שְׂפִתְכֵתִי, שְׁיִישׁ גַּם לְאִשָּׁה לְשִׁמְחָה שֶׁנִּבְרָאָה מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ לָהּ מִצּוֹת הַשְּׂיִכוֹת לָהּ. וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁגָם הִיא מְחִיבֶת עַל לֹא תַעֲשֶׂה.

וּכְשֶׁנִּפְגַּשׁ פָּנִים אֶל פָּנִים נִדְבֵר מִזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם כָּל הַיָּמִים...

ה' תתפ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה, כְּבָר הַזְהֵרְתִּיךָ כְּמָה פְּעָמִים, שְׁכָל נִפְלִיתְךָ שְׂאֵתָה נִכְנָס בּוֹכּוּחִים עִם אֲנָשִׁים, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵתָה מְרַבָּה לְדַבֵּר וּלְפִטְפֹּט כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵתָה נוֹפֵל אַחֲרֶ-כֶּךָ בְּדַעְתְּךָ, וְנִשְׁבֵּר לְבָבְךָ, וְאֵתָה מְרַגֵּשׁ לְחָצִים בְּרָאשׁ, הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לֹא לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם, יִהְיֶה מִי שְׂיִהְיֶה, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

זָכוֹר, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ, וְכָל צַעַר וְעִגְמוֹת נִפְשׁ זֶה רַק מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, לְעוֹרֵר אוֹתְךָ שֶׁתִּשׁוּב אֵלָיו, כִּי הַצַּעַר וְהַיִּסּוּרִים בָּאִים מִצַּד הַקְּלָפוֹת, שֶׁנִּבְרָאוּ מִהַעֲבֵרוֹת שְׁלָךְ; כִּי עַל-יְדֵי כָּל עֲבָרָה נִבְרָאת קְלָפָה אַחֲרֶת, וּכְשֶׁאֲדָם עוֹשֶׂה הַרְבֵּה עֲבֵרוֹת — מְרַבָּה קְלָפוֹת, וְאֵלּוּ הֵם מְסַבְּבִים אוֹתוֹ וּמְחַשְׁיָכִים עֵינָיו, עַד שֶׁזֶּה בְּעֲצָמוֹ הוֹרֵס לוֹ אֶת כָּל הַחַיִּים. וְלִכֵּן עֲקֵר הַעֲצָה — לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה עִם עֲצָמוֹ וְעִם אַחֲרִים, וְאִז תִּזְכֶּה לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי. וּבְזֶה תוּכַל לְבַחֵן, אִם זְכִיתָ כְּבָר לְאִיזוֹ הָאָרֶז בְּקִדְשָׁה וְכוּ' — אִם אַחֲרֵי שְׂאֵתָה מְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, אֵתָה זוֹכֶה לְיִשׁוּב הַדַּעַת וּלְהָאָרֶת

המחין, זה סימן שאפלו הדבורים שדברת — הם מצד הקדשה, אבל אם אחר הדבורים — נתבלבל מחך, תדע שהכל מצד קלפת נגה, ועדין אתה מטעה את עצמך מאד.

נא ונא ברח לך מחקירות של הכל, ואל תהיה חוקר גם על עצמך, כי כמו שאסור ללמד ספרי חקירות כאזהרת רבנו ו"ל, כמו-כן אסור להיות חוקר גם על עצמו. וידוע, שר' אברהם בר' נחמן ו"ל אמר פעם: כשאדם אינו מתבודד, אזי הסמ"ך-מ"ם לומד עמו בעל פה ספרי חקירות. התבודדות מוציאה את האדם מכל מיני ספקות, ומכניסה בו בטחון בהשם יתברך, ומצילה אותו מכל מיני נזקים. ולכן ראה להתחיל לדבר עמו יתברך, ואז הכל יתהפך לטובה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' תתפא.

בצורת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל האברך הנקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין ששאלת וכי, עליך לדעת, כי במקרה כזה צריכים לחזק את הדין, ולא לשבור אותו, וצריכים סבלנות של ברזל, כי אסור לשבור בן שנכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, כי הוא בעצמו מבהל ומבלבל, מביש ושבור. והנה אם גם האבא מתחיל להציק לו, זה שובר אותו לגמרי. ולכן אין זו עצה, שגם האב יצא נגד הדין. תבין היטב היטב, שהחטא הזה מכניס דפאון באדם, ולכן צריכים לשמר מאד מאד לא לזרות מלח על פצע טרי, ובפרט כשזה

בְּנוּ וְכוּ' וְכוּ', וְעֵבֶר עָלָיו מֵה שְׁעֵבֶר וְכוּ' וְכוּ', צְרִיכִים רַק לְדַבֵּר
דְּבוּרֵי חֲזוּק וּלְשִׁמְח אוֹתוֹ, וּלְהַכְנִיס בּוֹ רַק עֲדוּד.

הַהֲכָרַח לְקֶצֶר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נֶחַל נוֹבֵעַ
מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אִמַר לָךְ! אֲנִי כָּל-כּוֹף מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה.

אוֹדוֹת בְּנֶךָ שֶׁיֵּצֵא לְתַרְבוֹת רַעַה וְכוּ', וְאַתָּה אוֹכֵל אֶת הַלֵּב וְכוּ',
מָה אֲדַבֵּר וּמָה אֲשִׁיחַ לְפָנֶיךָ וְכוּ', אֵיךְ יְכוּלִים לְנַחֵם אֶדָם כְּזֶה, וְאֵיךְ
יְכוּלִים לְחַזֵּק וּלְשִׁמְח בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁרוּאָה אֶת בְּנוֹ בּוֹעֵט בְּכָל הַקְדוּשׁ
לְעַם יִשְׂרָאֵל וְכוּ'!? אֵךְ דְּבָר זֶה הַהֲכָרַח לוֹמַר לָךְ, כִּי כָּבֵד הָיָה גְדוּלֵי
עוֹלָם, מִלְּאֲכִי אֵשׁ, שְׂאֲרַע לָהֶם דְּבָר כְּזֶה. לָךְ גַּא וְרָאָה מֵה שֶׁכְּתַב
בְּפָרִי עֵץ חַיִּים (שֶׁעַר הַעֲמִידָה): שֶׁמְעַתִּי שְׁמוּרֵי, הֵרַב מִשָּׁה אֶלְשִׁיךְ,
בְּקֶשׁ מְמוּרֵי עַל אוֹדוֹת בְּנוֹ, לְהַחֲזִירוֹ בְּתִשׁוּבָה וְכוּ'. וְכֵן יְדוּעַ עַל
בְּנוֹ שֶׁל הַבָּאֵר מִים חַיִּים, וְעַל בְּנוֹ שֶׁל בְּעַל הַתְּנִיָּא וְכוּ', וְעַל בְּנוֹ
שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְרִיזִין וְכוּ', וְיֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה כְּזֶה וְכֵהֵנָּה וְכֵהֵנָּה. וְאִם זֶה
אֵינוֹ נִחְמָה כָּלֵל וְכוּ', עַם כָּל זֹאת בְּנִקְל לְקַבֵּל זֹאת, כְּשִׁיּוֹדְעִים, שְׁגָם
אֶצֶל גְּדוּלִים כְּאֵלוֹ אֲרַע דְּבָר זֶה. וְלָכֵן אַתָּה צְרִיךְ לְהַחֲזִיחַ עֲצָמָךְ עִם
דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבְפָרְטִיּוֹת עִם הַגְּלוּי שְׁגָלָה (לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א',
סִימָן רפב), שְׁצִרִיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת, וְלָדוֹן
עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אַחֵר הָעֲצָבוֹת
וְהַדְּבָאוֹן, שְׁזָה רַק הוֹרֵס אֶת הָאֶדָם לְגַמְרֵי, וּמְאוּמָה אֵין זֶה מְבִיא,
רַק לְהַרֵס אֶת הַבְּרִיאוֹת, כִּיְדוּעַ אֲשֶׁר רַב הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רַעִים,

ובפֿרטיִות מחלות הלב, באות רק מחמת עצבות ומרה שְׁחָרָה. וכמוֹבא גַם בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חלק ב', סימן כד); וְלִכְן רָאָה לְכַרַח רַק אֵלָיו יִתְפָּרֵךְ, וְהַדְּבֵק עֲצָמָה בּוֹ יִתְפָּרֵךְ, עַד שֶׁלֹּא תִרְצֶה כָּבֵר שׁוֹם דְּבַר, רַק לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְפָּרֵךְ, וְאִז תִּרְאֶה אֶל אֵילֹו מְדַרְגּוֹת תְּבוֹא וְכוּ'. פִּי בְּאֵמֶת מַה שֵּׁישׁ לָךְ בַּחַיִּים אַבְדָּת כָּבֵר וְכוּ', וְכֵן מַה שֶּׁקוֹרָה עֲכָשׁוּ עִם בְּנֵי חֲבִיבָה וְכוּ', וְלִכְן הַדְּבֵק עֲצָמָה בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִצְיֵר בְּדַעְתָּהּ, אֵיךְ הַפֵּל לִפְלֵ אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאֵין לָךְ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אוֹתוֹ יִתְפָּרֵךְ, וְאִז יִתְגַּלּוּ אֵלֶיךָ מְרֵאוֹת וְחִזְיוֹנוֹת הַמוֹבָאוֹת בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חלק א', סימן רנד), וְתִתְעַנֵּג עַל זֵיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְפָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ תְּעַנּוּג יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה.

כֵּלָךְ מִבְּנֵי־אָדָם, מַה לָּךְ וְלָהֶם וְכוּ', וּבִפְרָטִיּוֹת אֵלוֹ הַמְדַּבְּרִים עֲלֶיךָ, הֵם הַשְּׂדִינ יְהוּדָאִין, פִּי כָּף מוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חלק א', סימן כח), אֲשֶׁר יֵשׁ שְׂדִין יְהוּדָאִין וְכוּ', וְכֵן מוֹבָא בְּדַבְרֵי הַקְּדוּשִׁים (סְפָרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ג'); אֲשֶׁר הַמְדַּבְּרִים אֵלוֹ הֵם הַשְּׂדִין, שֶׁהֵם מִתְּפָאָרִים שֶׁהִזְיָקוּ וְכוּ'. נִמְצָא, שֶׁאֵלוֹ הַשְּׂדִין יְהוּדָאִין הֵם סְתָם מִזִּיקִים, וְכֵן מוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חלק ב', סימן ה'), אֲשֶׁר הֵם מִזִּיקֵי עֲלָמָא לֹא מַעֲנִישִׁים, אֲלֵא מִזִּיקִים, וְהֵבֵן.

מַה אָמַר לָךְ! סִלְסַל סִלְסַל בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ז"ל, וְאִז עוֹלָמָךְ תִּרְאֶה בְּחַיִּיךָ, פִּי דְבַרֵי רַבְנוּ ז"ל — הֵם כְּמַעֲזִין שְׁאִינוּ פּוֹסֵק מִמֶּשׁ, פִּי הוּא הַמְשַׁכַּת הָאוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא עַד לְמַטָּה לְמַטָּה וְכוּ', עַד שֶׁגַם הַיְרֻדִים וְהַפְּחוּתִים, גַּם־כֵּן יִשְׁיִגּוּ אוֹרוֹ יִתְפָּרֵךְ. וְהַגְּלוּי הַזֶּה הוּא גְלוּי מְשִׁיחַ, אֲשֶׁר רַק הוּא יוֹכַל לְהַחְזִיר אֶת כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה, וַיַּעֲלֶה וַיַּגְבִּיֵה אֶת כָּל הַנְּפֹשׁוֹת הַנְּפּוֹלוֹת וְכוּ', אֲבָל תִּהְיֶה עֲלֵיו הַרְבֵּה מִחֻלְקַת וְכוּ'. וְכֵל זֶה מִסְתָּרֵי נִסְתָּרוֹת הַבוֹרָא יִתְפָּרֵךְ שְׁמוֹ הַנְּעֻלָם וְנִסְתָּר וְכוּ', וְכִמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חלק ב', סימן סז), אֲשֶׁר הַצְּדִיק הוּא הַחֵן וְהַיְפִי וְהַפָּאָר שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְכִשְׁהוּא יִתְגַּלֶּה, אִז יִתְגַּלֶּה הַמְּאוֹרֵי אוֹר וְכוּ'. אֲבָל לְעַת עַתָּה מִתְגַּבְּרִים הַמְּאוֹרֵי אֵשׁ, בְּבַחֲנִיַת (אֵיכָה א, יג): "שְׁלַח אֵשׁ בְּעַצְמוֹתַי" וְכוּ', שְׁזוֹ תֵאוֹת נְאוּף, אֲשֶׁר בּוֹעֵרַת עֲכָשׁוּ מְאֹד מְאֹד בְּעוֹלָם. וּבְכֵי־אָדָם

נכשלים בזה מאד, עד כדי כך, שפמעט אין מי שיהיה נקי מתאוה זו בכל הדור הזה, כי אם מועטין וכו'. ורבונו ו"ל בא לעקר את התאוה הזו וכו'. ולכן עלינו לגלותו ולפרסמו בעולם, וזה יהיה קרוב הגאולה.

אבל מי שיעסק בזה, ההכרח שתהיה עליו מחלקת, ויהיה בסכנה גדולה, פמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפא), אשר על-ידי מחלקת יכולים להפילו, ואם מפילים אותו, זה בתאות נאוף, רחמנא לצלן; כי באמת הקלפות מתגרות מאד מאד בנשמה קדושה, שיכולה להחזיר בני-אדם בתשובה, עד כדי כך, אשר גם לממעלה שולחים עליו מחלקת, פמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכח), כי רוצים לראות אם אלו שמתקרבים, הם עם אמת וכו', כי בלי אמת, אין לזה שום ערך כלל, כי למעלה חפצים רק אמת, 'רחמנא לבא בעי' (סנהדרין קו:), לב אמת, לב נשבר באלפי שכרים.

העקר שתק, שתק, בעת שבא עליך צער, ואל תצא אז לריב, כי בנגל תקלקל יותר וכו', כי אין לך טוב ממדת השתיקה, להם ולשתק — זה עקר התשובה, פמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ר): עקר התשובה — להם ולשתק.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' תתפג.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין וכו', לא פדאי להפגס בכווחים עם חולני (חילוני הוא תרגומו של זר), ומי שהוא איש זר, מספן הוא חולה, כי נשמתו פצועה, כי האמונה שלו התרסקה וכו', ולכן אסור להפגס עם

אֲנָשִׁים כָּאלוּ בּוֹכּוּחִים, כִּי הֵם מוֹצִיאִים זָבַל מִפִּיהֶם, שָׂזוּ כְּפִירוֹת
 וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, אֶפִיקוֹרְסֵי יִשְׂרָאֵל כֹּל שְׂכֵן דְּפֶקֶר טָפִי (סְנֵהֲדָרִין ל:ח), לְמָה
 אֲנִי צָרִיף לְשִׁמְעַ אֶת הַלְכְלוּף וְהַצּוֹאָה וְהַסְרָחוֹן שְׂיוֹצֵא לוֹ מִפִּי
 הַטָּמֵא?! וְלִכֵּן רַק צָרִיכִים לְדַבֵּר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה
 פְּרָטִית, אִם יִקְבְּלוּ — הֲרֵי טוֹב, וְאִם לֹא — זֶה הַבְּעִיָּה שְׁלֵהֶם, לֹא
 מַחְיָבִים לְסַפֵּן עֲצָמוֹ לְשִׁמְעַ אֶת הַזָּבַל וְהַקְשִׁיּוֹת שְׁלֵהֶם, שְׂוִיָּה פּוֹגֵם
 בַּנְּשִׂמָה, רַק לְדַבֵּר וּלְדַבֵּר, וְאִיִּדִי דְּפֶלֶט לֹא בְּלַעִי (עֵין חֲלִין ח:), בְּרָגַע
 שְׂאֵתָה רַק פּוֹלֵט מִפִּיךָ דְּבוּרֵי אַמוּנָה, אֲזִי לֹא תוּכַל לְבַלֵּעַ אֶת הַזָּבַל
 שְׁלֵהֶם וְזֶה בְּרוּר. וְאֲסוּר לְהַכְנִס עִם אֶף אֶפִיקוֹרְסֵי וְכוּפֵר בּוֹכּוֹת, כִּי
 עָלִיו נֶאֱמַר (מִשְׁלִי ב, יט): "כָּל בְּאֵיָה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיִגּוּ אֲרָחוֹת
 חַיִּים".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתפד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל, אֶהוּבִי, יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק בַּחַל
 נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲקָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּעֵינֵי מְלַמְדוֹת, זֶה עֲבוּדָה מִיְחָדָת, לְדַעַת אִיף לְהַתְנַהֵג עִם כָּל
 תַּלְמִיד וְכוּ', הַעֲקֹר לֹא לְבִישׁ שׁוֹם תַּלְמִיד בְּרַבִּים, אֲלֵא לְקַרְבוֹ
 וּלְהִרְאוֹת לוֹ אֶהֱבָה, כְּמוֹ אָבָא הָאוֹהֵב אֶת בְּנוֹ הַיְחִיד, בְּדִיוֹק כָּף
 צָרִיכִים לְאַהֲבֵה אֶת כָּל תַּלְמִיד, מִמָּשׁ כְּמוֹ בֵּן יְחִיד, וְאֶפְלוּ שְׁיִלְף
 אַחֲרֵי-כֵן מִמֶּךָ — מַה בְּכֶךָ?! מַה שְׂמִשְׁקִיעִים בְּיָלֶד אַמוּנָה, זֶה מַה
 שְׂיִשְׂאֵר אֲצִלוּ כָּל יְמֵי חַיָּו, וְזוֹ הַזְכוּת הַכִּי גְדוֹלָה. וְחַכְמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּבֵא בַתְּרֵא ח:): "וּמַצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּפוֹכְבִּים" (דְּנִיֵּאל
 יב, ג) — אֵלוּ מְלַמְדֵי תִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן, כִּי כְּמוֹ שֶׁהַפוֹכְבִּים אֵי

אָפֶּשֶׁר לְסַפֵּר אוֹתָם, כְּמוֹ-כֵן אֵי אָפֶּשֶׁר לְסַפֵּר אֶת הַזְכוּת שֵׁישׁ לְמַלְמֵד
תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, שֶׁמַּלְמֵד אֶת תַּלְמִידָיו אֲמוּנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתפה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם רִבְעִי לְסֵדֵר עֵקֶב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת! הִיָּה פִקֻּת, וּרְאָה לְלַמֵּד
בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, רַש"י וְתוֹסְפוֹת, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְזוֹ סִגְלָה לְהַנְצִיל
מִכָּל רַע. וּמוֹבָא בְּסֵפֶר "וְנִי הַעֲמוּדִים", שְׁדַף גְּמָרָא יְהִיָּה חוֹבָה
לְאָדָם כְּמוֹ הַנְּחִת תַּפְלִין, עֵינַי שָׁם וְהֵם דְּבָרִים נוֹרְאִים.

בְּעֵינַי שֶׁשְּׂאֵלָתְךָ וְכוּ', מוֹבָא בְּסֵפָרִים, אֲשֶׁר אֶסוּר לומר לְמַלְוִים
חֲזוּר, רַק שֶׁהֵם בְּעֵצָמָם יִחְזְרוּ, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה שׁוֹלְחִים בְּחֻזְרָה אֶת
מִלְּאֲכֵי הַשְּׂמִירָה. וְלָכֵן כְּשֶׁאֶחָד נוֹסֵעַ — מִצְוָה לְלוֹת אוֹתוֹ
עַל-כָּל-פָּנִים ד' אַמוֹת, וְזוֹ סִגְלָה לְהַצִּיל אֶת הָאָדָם מִכָּל מִיַּי
פְּרַעֲגִיּוֹת וּמִשְׁחִיתִים. וְכִתְבוּ רָמְזוֹ לְדָבָר (שְׁמוֹת יב, כג): וְלֹא יִתֵּן
ה' מִשְׁחִית לְבוֹא, רֵאשִׁי תְבוֹת: לְיַיָּה, וּבְסֵפֶר "כִּף הַחַיִּים" כְּתֹב:
לְיַיָּה רֵאשִׁי תְבוֹת: לְיַיִם וּלְשִׁלּוֹם יִלְךְ ה'אוֹרֶת. וּלְמַפְרַע ה'מִלְוָה
יִלְךְ וְיִשׁוּב לְיַיִם. וְלָכֵן מַה טוֹב לְלוֹת אֶת הַנוֹסֵעַ, וְזֶה עוֹזֵר לוֹ
לְהַגִּיעַ לְשְׂמִירָה בְּדַרְךָ. וּבְאֵמֶת זֶה שֶׁיְךָ לְכָל אוֹרֶת שְׂבָא, וְנוֹתְנִים לוֹ
לְאָכַל וּלְשִׁתוֹת, צָרִיכִים גַּם לְלוֹתוֹ. וּכְיָדוּעַ, שֶׁפַּעַם הִיָּה בְּעַל מִכְנִים
אוֹרֶת גְּדוּל, וְהִיָּה נוֹתֵן לְאָכַל וּלְשִׁתוֹת בְּשִׁפְעַ, וּפַעַם אֶחָת נִשְׂרַף
בֵּיתוֹ, וְהִיָּה לוֹ צַעַר גְּדוּל, וְשֶׁאֵל: לְמַה זֶה קָרָה לוֹ? וְהַשִּׁיב לוֹ צַדִּיק,
כִּי הוּא קָיָם רַק אֲכִילָה שְׂחִיָּה שְׁנֵתֵן לְעֵנִים, אֲבָל הִיָּה חֶסֶד לוֹ גַּם
לְיַיָּה, וְלָכֵן נִשְׂאָר רַק אִשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וּמִזֶּה נִשְׂרַף בֵּיתוֹ. וְלָכֵן

צָרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד בְּדַבְרֵי אֱלֹהֵינוּ, וְאֵל תִּקַּל בְּעֵינֶיךָ מִצְוַת לְוַי"ה,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר דְּרַכְנֵנוּ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתפו.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר ...
גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רַבְּנוּ ו"ל אֹמֵר (שיחות-הַר"ן, סימן כט), שְׁכַל יְהוּדֵי
מְחִיב לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם שְׁלֹחַן עֲרוּךְ, אֲשֶׁר זוּהִי הַתְּמַצִּית שֶׁל תּוֹרָה
שְׁבַע-עַל-פֶּה. וְכֹל זְמַן שֶׁיְהוּדֵי לוֹמֵד שְׁלֹחַן עֲרוּךְ, וּמִתְנַהֵג עַל-פִּיו, הוּא
יְהוּדֵי, וְאִפְלוּ אִם הוּא נִכְשֵׁל, אֲבָל חוֹזֵר אֶל הַמְּסֻלָּל, וּמִסְתַּכֵּב
סָבִיב הַשְׁלֹחַן עֲרוּךְ, הוּא בְּכֹלל יְהוּדֵי, וְזוּכָה לְבִטּוּל אַמְתִּי, וּמִבְּטֵל
אֶת הָאֲנוּכִיּוֹת שֶׁלוֹ, שְׁאִין אֲנִי, כִּי הַתּוֹרָה הִיא הַמְּלַמֶּדֶת אוֹתוֹ אִיךְ
לְהִתְנַהֵג בְּחַיֵּי יוֹם יוֹם, אִיךְ לְחַיּוֹת עַל-פִּי הַשְׁלֹחַן עֲרוּךְ. וְלִכֵּן הַקְּפִיד
רַבְּנוּ ו"ל עַל לַמּוֹד שְׁלֹחַן עֲרוּךְ יוֹתֵר מִכֹּל הַלְמוּדִים. וְאָמַר
(לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן ח'): כְּשֶׁאֲדָם לוֹמֵד שְׁלֹחַן עֲרוּךְ פּוֹסְקִים,
עַל-יְדֵי-זֶה מְבַרֵּר אֶת הַטּוֹב מִהַרְע, וְהַרְע נוֹפֵל לְגַמְרֵי, וְנִשְׁאָר הַטּוֹב.
יְהוּדֵי הוּא זֶה שֶׁמִּתְנַהֵג עַל-פִּי שְׁלֹחַן עֲרוּךְ.

וְעַל-פִּי שְׁלֹחַן עֲרוּךְ אֲדָם מְחִיב לְפָרְנֵס אֶת אִשְׁתּוֹ וְיִלְדָיו, וְלֹא
יֹעִיל לָךְ דְּבָר. הַתְּחַתְּנָת, כְּתוּב בְּכַתְּבָה, שְׁאֵתָה מְפָרְנֵס אוֹתָהּ וְיִלְדֶיהָ,
וְכֵן עֲלֶיךָ לְהַכְנִיס אֶת יְלָדֶיךָ לְתַלְמוּד תּוֹרָה לְלַמְדֵם תּוֹרָה.

כְּמוֹ-כֵן אִם פְּלוּנִי עֲשָׂק אוֹתָךְ, גּוֹל מִמָּךְ, יֵשׁ דִּין תּוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל,
יֵשׁ הַלְכוֹת, וּבָאִים אֶל רַב יָרָא שָׁמַיִם, הַבְּקִי בְּשְׁלֹחַן עֲרוּךְ, הוּא מְבַרֵּר
אֶת הַדִּין לְאַמְתּוֹ, נִכְנָס בְּעַבֵי הַקּוֹרָה, שֶׁהִיא בְּאֵמֶת עֲשָׂק אוֹתָךְ, אֲזִי
מְקִים (וַיִּקְרָא ה', כג): "וְהַשִּׁיב אֶת הַגּוֹזֵלָה", וּפּוֹסֵק: שְׁפִלוּנִי אוֹ אֲלִמוּנִי

צָרִיף לְהַחְזִיר לָךְ אֶת הַכֶּסֶף. וְאִם אֵין בְּכַח בֵּית־דִּין לְהַכְרִיחוֹ, אָזִי
בֵּית־דִּין מוֹצִיא פְּסָק שְׂיֻכַּל לִילֵךְ לְעַרְכָּאוֹת, וְדִקָּא עַל־יְדֵי עַרְכָּאוֹת
מוֹצִיאִים מִמֶּנּוּ אֶת הַכֶּסֶף. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סימן כ'): אִם אֵין כַּח בְּיַד יִשְׂרָאֵל, צָרִיכִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַכַּח שֶׁל
עֶשֶׂו.

וְלָכֵן בַּעַת שְׂיִהְיֶה זֹכֶה וְלוֹמֵד שְׁלַחַן עֲרוּף, זֹכֶה לְבַטֵּל אֶת
הָאֲנִי שֶׁלוֹ, וְהָאֲנִי שֶׁלוֹ הוֹלֵךְ רַק עַל־יְדֵי הַשְׁלַחַן עֲרוּף, אֲשֶׁר הוּא
תַּמְצִית תּוֹרָה שְׁבַע־לִפְנֵי. וּבְזֶה הוּא נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא. וְלָכֵן
אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת יִרְאָה, חֶלֶק ב', סימן ג'): עַל־יְדֵי לְמוֹד
שְׁלַחַן עֲרוּף — בְּאֵים לִירְאָה. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק
א', סימן סב): לָמָּה אָדָם אֵינוֹ יְכוֹל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא? כִּי
אֵין לוֹ אֲמוּנָה, כִּי אִם הֵיטָה לְאָדָם אֲמוּנָה, שְׁמֵלָא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ,
וְהוּא מְמַלֵּא כָּל עַלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עַלְמִין וּבַתוּף כָּל עַלְמִין, וּבְכָל
תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שׂוֹקֵד עַל
שְׁפָתָיו, הִנֵּה מְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וּמְסַפֵּר לוֹ כָּל אֲשֶׁר מַעֲיֵק וּמַצִּיק
לוֹ.

אָבֵל כְּשֵׁיִשׁ לְאָדָם עַקְמוּמִיּוֹת בְּלֵב, וְהוּא מְלֵא סִפְקוֹת וְקִשְׁיּוֹת
עַלְיוֹ יְתִבְרַךְ, מַהִי הַעֲצָה? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל — תִּלְמַד פּוֹסְקִים, שְׁזָה
(תְּהִלִּים קִיט, ז): "אוֹדֶךָ בְּיִשָּׁר לֵב, בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךְ", אִם אַתָּה
רוֹצֵה לְהַגִּיעַ לְיִשְׁרוֹת לֵב, מְתִי תִזְכֶּה לָזֶה? "בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךְ",
תִּלְמַד פּוֹסְקִים שְׁלַחַן עֲרוּף. הֲרִי שְׁלָךְ לְפָנָיִךְ, כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד שְׁלַחַן
עֲרוּף, זֹכֶה לְבַטֵּל אֶת הָאֲנִי שֶׁלוֹ, וְעַל־פִּי הַשְׁלַחַן עֲרוּף אָדָם צָרִיף
לְפָנֶיךָ אֶת אִשְׁתּוֹ וּילְדֵיו, וְכֵן אָדָם יְכוֹל לְתַבַּע אֶת מִי שֶׁעָשָׂה לוֹ
עוֹל, אוֹ גָּנַב מִמֶּנּוּ וְעָשָׂקוֹ וְכוּ', וְלִקְרֹא לוֹ לְדִין. וְהַחֲכָמִים מוֹצִיאִים
אֶת הַדִּין לְאוֹר.

וּבְאֵמֶת כָּל מָה שְׂאָדָם סוֹבֵל מֵהַזּוּלָת, זֶה בָּא מִחֲטָאֵיו וְעוֹנוֹתָיו,
כִּי אָנוּ רוֹאִים, שְׁפַתָּאִם אֶחָד מִתְחִיל לְדַבֵּר עַל פְּלוֹנֵי רַע, מַצִּיק לוֹ
וּמַצְעֵר אוֹתוֹ, גּוֹזֵל לוֹ וְעוֹשֵׂק מִמֶּנּוּ מַה שְׁשִׁיף לוֹ, וְיֵשׁ לוֹ צַעַר
וְעַגְמַת נֶפֶשׁ גְּדוֹל מְזָה, וְאֵינְנוּ יְכוֹל לְקַרֵּר אֶת עַצְבֵּינוּ, וְנִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי,

כֹּל זֶה בָּא מִחֶמֶת הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת שְׂאֵדָם חָטָא, שְׂאֵלוֹ הַטְּפוֹת
 שְׂאֵבֶד בַּחֲטָאִיו, וְעַל־יְדִי־זֶה מִתְּלַבְּשִׁים בְּבְנֵי־אָדָם, שְׂיַצִּיקוּ לוֹ
 וַיַּצְעֲרוּ אוֹתוֹ. וּמַהִי הַעֲצָה? לְחֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה, וּלְבִקְשׁוֹ יִתְּבַרֵּךְ:
 "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תִּמְחַל לִי עַל עֲוֹנוֹתַי הַמְּרַבִּים, הִנֵּה נִטְפַל אֵלַי
 אֵיזָה בֶן בְּלִיעֵל, וְעוֹשֶׂה אֹתִי רְשָׁעוֹת וְאֶכְזָרִיּוֹת, וּמִבְּטֵל אוֹתִי מִלְמוּד
 תּוֹרָה, וּמַה לֹּא עוֹשֶׂה לִי, אָנָּא, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה
 שְׁלָמָה", עַל־יְדִי־זֶה לְבִסּוּף הַפֶּל יִחֹזֵר לוֹ. וְאָמַר הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב
 הַקְּדוֹשׁ זי"ע: כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּמַחְשְׁבָה, הוּא הִרְהַר הִרְהוּרִים רָעִים,
 עַל־יְדִי־זֶה סוֹבֵל סִבָּל גְּדוֹל מִהִילָדִים שָׁלוֹ, וּכְשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בְּדַבָּר,
 שְׂמַדְבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, הוּא סוֹבֵל מֵאֲשֶׁתּוֹ שְׂמַצִּיקָה לוֹ,
 וּכְשֶׁאָדָם סוֹבֵל מִבְּנֵי־אָדָם, סִימָן שֶׁקִּלְקַל בְּמַעֲשָׂיו, כִּי כָל מָה שְׂאֵדָם
 סוֹבֵל מִבַּעַל בַּחִירָה, זֶה רַק מִפְּנֵי מַעֲשָׂיו הָרָעִים. וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי
 רַבְּנֵינוּ ז"ל (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת גֵּאֲוָה, סִימָן כו): עַל־יְדִי הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה,
 בּוֹרָא קְלָפוֹת הַמִּתְּלַבְּשִׁים בְּבְנֵי־אָדָם מִתְּנַגְּדִים וְחוֹלְקִים עָלָיו,
 וְעוֹשִׂים לוֹ יְסוּרִים. אִזּוֹ הַעֲצָה לְבוֹא וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְּבַרֵּךְ, וְלוֹמַר לוֹ:
 "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה לְלַמֵּד תּוֹרָה, אֲנִי אוֹהֵב אוֹתָךְ, וְאֲנִי
 אוֹהֵב אֶת הַתּוֹרָה וְרוֹצֵה לְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹת. וְהִנֵּה בָּא אֵלַי אִישׁ
 בְּלִיעֵל, וּמַצִּיק לִי וּמַצְעֵר אוֹתִי, וְאֵין לִי שְׁלוֹם־בַּיִת, אֵינִי מִסְתַּדָּר
 בַּבַּיִת, אֵין לִי נַחַת מִיְלָדִי, אֵינִי מוֹצֵא לָהֶם שְׂדוּכִים, הִנֵּה יֵשׁ לִי אִתָּם
 בְּעִוֹת בַּתְּלִמוּד תּוֹרָה, בְּבֵית־סֵפֶר, אָנָּא רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תִּמְחַל לִי,
 אֲנִי חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה" וְכוּ' וְכוּ', וְאִזּוֹ אִם אָדָם בָּא אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־
 הוּא וּמִתְּבוֹדֵד לְפָנָיו, וּמוֹרִיד דְּמַעוֹת כַּמִּים, הוּא מוֹחֵק אֶת כָּל
 הַקְּלָפוֹת וְהַמְּשַׁחִיתִים שְׂבָרָא, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מַחְזִיר לוֹ בַּחֲזָרָה
 מֵהַ שְׂגָנוֹבוֹ וְגָזְלוֹ מִמֶּנּוּ, וְרוֹוֶה נַחַת מִיְלָדָיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תתפז.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר עקב ה'תשר"ם.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! עלינו לראות לזרו את ביאת המשיח, ואיך? על-ידי גלוי אמונה. רבנו ו"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'): עקר הגלות אינה אלא מחמת חסרון אמונה. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (עין תנחומא בשלח י'): אין הגלות מתכנסת אלא בשכר אמונה. את מוצא שבגאולה הראשונה לא נגאלו ישראל אלא בזכות האמונה, וכן הגאולה האחרונה תהיה בזכות האמונה. ולכן אמר רבנו ו"ל (שיחות ה"ן, סימן קכו), שקדם הגאולה לא צדיק אחד יצעק להתחזק באמונה, אלא הרבה צדיקים יצעקו להמון-עם — באו ותתחזקו באמונה, עד שיהיה נחר גרונם מרב צעקות. וצריכים להתחזק הרבה באמונה, כי האמונה זו השכינה וזו הנשמה, ולכן כדי למהר ביאת הגואל, עלינו לחזק את עצמנו ואת אחרים באמונה, שנהיה כלנו כלי לקבל בו הארת המשיח, שיגלה לנו אור אין סוף ברוך הוא בגלוי בזה, שנהיה דבקים בהקדוש-ברוך-הוא. ולכן עוד עתה בעת הגלות צריכים להמשיך על עצמנו אמונה. ואומר רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות אמונה, סימן ג'): בראותך שנוי מעשה, אל תאמר מקרה הוא, אלא תאמין כי זו השגחת השם יתברך. וצריכים לדעת, שהכל זה מאת הקדוש-ברוך-הוא, דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון. וזה מה שמשיח יכניס בעולם. ורבנו ו"ל אומר: מה ההפרש ביני למשיח? אלא עכשו יש עדין נסיון קשה מאד, הנה אנו יכולים לדבר מגלוי אמונה, ולהיות דבוקים בהקדוש-ברוך-הוא, והנה אנו נופלים בדעתנו ונשברים ומתרחקים לגמרי, אבל כשיבוא משיח — לא תהיה בחירה, ולכן המעלה עכשו יותר גדולה מאחר-כך, כי הנסיונות עתה כל-כך קשים ומרים, עוברים על בני-אדם כל-כך הרבה צרות ויסורים ומרירות, ואם אף-על-פי-כן הוא מתחזק

בְּאִמוּנָה, וּבָא אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמִים.
וְלִכֵּן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, אֲלֵא רָאֵה לְקַיֵּם אֶת כָּל זֹאת, וְתִרְאֶה עוֹלָמְךָ
בְּחַיִּיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תתפח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר עֶקֶב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא צַעַר — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פט): הַדַּעַת מְשַׁדָּךְ כָּל
הַשְּׂדוּכִים. וְלִכֵּן מִי שֶׁצָּרִיךְ שְׂדוּף — שְׂיָבֹא אֶל הַצַּדִּיק וַיִּשְׁמַע תּוֹרָה
מִפִּיהוּ, שְׂזֶה רֵאשִׁי תְבוֹת שִׂידוּ"ף (מִלְּאֲכִי ב, ז): "כִּי ש'פְּתִי כ'הֵן
יִשְׁמְרוּ דַעַת וְתוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ"; כִּי הַצַּדִּיק, עַל-יְדֵי אֲמִירַת
הַתּוֹרָה שְׁלוֹ, מִכְּנִיס דַּעַת בְּאָדָם, וְכֵן זוֹכֵה לְמַצָּא זְוִיגוֹ. כִּי אֲנוּ עֲדִים,
לְצַעֲרֵנוּ הַרְבֵּי, שְׁמִסְתּוֹכְבִים אֶלפֵי אֶלפִים וְרִכְבוֹת רְנָקִים וְרִוְקוֹת,
וְאִינָם מוֹצְאִים זֶה אֶת זֶה, וְכָל זֹאת מִפְּנֵי שְׂאִינָם שׁוֹמְעִים בְּקוֹל
הַצַּדִּיק הָאֵמֶת. הַצַּדִּיק מְגַלֶּה תּוֹרָה. וּמַהִי תּוֹרָתוֹ? גְּלוּי אֱלֻקוֹת,
שְׁמִגְלָה אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אִיךְ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ גְּמַצָּא, וְאִין
בְּלַעֲדֵיו גְּמַצָּא. וּמִפְּרָסֵם לְכֻלָּם, שְׂאִין לְנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְצָרִיךְ לְבַטֵּל עֲצֻמְנוּ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וּמַה הַמוֹנֵעַ אֶת
הָאָדָם מִלְּמַצָּא אֶת זְוִיגוֹ? הַדַּעַת וְהַשְּׁכָל הַעֲצָמִי, כְּשֶׁאָדָם חוֹשֵׁב
שֶׁהוּא חָכֵם וּפְקֻחַ, הוּא גְבוּן וּמְבִין אֶת הַכֹּל, אֲזִי אִךְ פֶּעַם לֹא יִמְצָא
אֶת זְוִיגוֹ; כִּי טֵבַע שֶׁל הָאָדָם שְׁמַחְזִיק אֶת עֲצָמוֹ לְהַכִּי חָכֵם וְגְבוּן,
וְלִכֵּן הוּא מְחַפֵּשׁ, שְׁלֵכֵל הַפְּחוֹת בֵּן הַזְּוִיג שְׁלוֹ יִהְיֶה חָכֵם כְּמַהוּ,
וְעַדִּין הוּא מְחַפֶּה וּמַצְפֶּה לָזֶה. אִךְ כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
(יְבָמוֹת גו): גַּחְוֹת דְּרַגְּהָ וּנְסִיב אֲתָתָא; אִם אֲתָה רוֹצֶה לְמַצָּא אִשָּׁה
— תִּרְדּ מְדַרְגָּה; הֵינִי הֵלֵא אֲתָה מְחַזִּיק עֲצָמְךָ לְחָכְמָה, גְבוּן, מְצָלַח,
מְכָשֶׁר וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל אִם תִּרְדּ מְדַרְגָּה, וְתִבּוֹא לְהַפְּרָה שְׂאִינְךָ כָּל-כֵּן

חכם ומצלח וכו', לכן עליך להתפטר עם השדוף הראשון שפציעים, אזי תקף-ומיד תזכה להתחתן. וזה שיך הן לרנן והן לרנקה, שצריכים לרדת מדרגה, אזי ימצאו זוג הגון, כי לכל אחד ואחד יש זוגו, אך הגאון והגאות אינם נותנים להם למצוא. רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עב), שהצדיק האמת מכניס באדם שפלות, שינגיש שהוא לא כלום, אומרים חכמינו הקדושים: לא די שתחזיק עצמך לכלום, אלא נחות דרגה ונסיב איתתא', תרד מדרגה ותדע שאתה כלום שבכלום, ואז תמצא זוג. ודבר זה רואים היום, שמתוכבים כל-כף הרבה רננים ורנקות, ואינם מוצאים זה את זה, אין זאת אלא מחמת הגאות והישות, שאינם רוצים להשלים עם המציאות, שצריכים להתחתן לשם שמים וכו', ואז מרצים ממה שיש. וזו הדעת מקבלים אצל הצדיק האמת, וצריכים הרבה לבקשו יתברך שנוקה לדעת הזו, ואיזוהי? "אתה הראת לדעת כי הוי"ה אלקים, אין עוד מלבדו" (דברים ד), כל רנן ורנקה צריכים להתחתן לשם שמים, ואז יזכו למצא איש את זולתו, ויבנו בית נאמן בישראל, ולא יחסרו דבר.

אשרי מי שבא לשמע דברים אלו אצל הצדיק האמת, שמחזיר את הדעת האמת הזו, והבן למעשה.

הדורש שלומך...

ה' תתפט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום רב.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות השאלה וכו'; אין לבת להתערב בעסק האמא, אם האמא מסכנה, אינה יודעת שהטלויזיה זה כלי משחית, לא צריכים להפריע לה, מצות כבוד אם קדושה מאד, צריכים לעזור לאם, ולתת

לֵה לַעֲשׂוֹת כְּרִצּוֹנָה, סוּף כֹּל סוּף זֶה הָאָמָא, וְאֵל לְהַתְּעַרֵב בְּעֵנִינִיָּה.
 פֶּה וְשֵׁם יְכוּלָה הַבַּת לֹמֵר: "אָמָא, זֶה לֹא חֲנוּכִי לִילְדִי, וְאֵינִי יְכוּלָה
 לְהִבְיָאֵם לְכֹאן שְׂיִסְתַּפְּלוּ בְּעִבּוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיזוֹת, וְשִׁפְיִכוֹת דְּמִים
 שְׂמֵרָאִים בְּכָלִי הַמְּשַׁחִית הַזֶּה וְכוּ', וְחַס וְשְׁלוֹם אֵין בְּרִצּוֹנִי לְהִצִּיק
 לָךְ, אֲבָל לְהִבְיָא אֶת יְלָדִי — אֵינִי יְכוּלָה" וְכוּ', וְכֹאֲשֶׁר מְסַבִּירִים
 יְפֵה אֶת הַדְּבָרִים, הָאֵם תְּבִין אוֹתָם, כִּי הֶעֱקָר לְהַזְהֵר מְאֹד בְּמִצְוֹת
 כַּבּוּד אָב וְאֵם, שֶׁהִיא מִהַחֲמוּרָה שְׂבַח־מִוֹרוֹת וְכוּ' (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה
 ב', סִימָן ו'), וְצָרִיף לְעֹזֵר לְהוֹרִים בְּכָל צָרְכֵיהֶם, וְאֵין זֶה נוֹגֵד לְזֶה,
 שֶׁהֵם עֲדִין מְסַפְּנִים וְלֹא שָׁבוּ בְּתִשׁוּבָה וְכוּ', וְאוֹכְלִים טְרֵפוֹת וּנְבִלוֹת
 וְכוּ', וּבּוֹדָאֵי בְּמָה שְׁנוּגַע לָךְ — אֲסוּר שְׂתַשְׁפִּיעַ עֲלֶיךָ, שְׁגַם אֶת
 תַּחֲלִילֵי שַׁבַּת, חַס וְשְׁלוֹם, וְגַם אֶת תַּסְתַּפְּלֵי בְּכָלִי הַמְּשַׁחִית וְכוּ', אֲלֹא
 בְּמָה שְׁנוּגַע לָהֶם — צָרִיכִים לְעֹזְרָם בְּכָל הַפְּחוֹת בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי
 גְּדוּלָה, כִּי אֵין מִצְוָה גְּדוּלָה יוֹתֵר מִכַּבּוּד אָב וְאֵם, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (תְּנַא דְּבִי אֵלֵיהּ רַבָּה כו'): כֹּל הָעוֹלָם כְּלוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְאֵין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבַקֵּשׁ אֶת הָאָדָם, רַק שְׂיִכְבֹּד אָב וְאֵם.
 וְלִכֵּן צָרִיכִים מְאֹד לְהַזְהֵר בְּכַבּוּדָם, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִצְוָה גְּדוּלָה יוֹתֵר
 מִזֶּה, אִךְ מַה שְׂשִׁיף לְקִיּוֹם הַמִּצְוֹת וְכוּ', בְּזֶה לֹא צָרִיכִים לְשַׁמַּע
 לָהֶם, כִּי גַם הֵם מְחַיְבִים לְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם וְטוֹבַתְכֶם כֹּל הַיָּמִים...

ה' תתצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֲרֵךְ וְכוּ'.

מוֹתֵרְנִיָּת ו"ל מְדַבֵּר בְּאֲרִיכוֹת נִפְלְאָה מְאֹד (לְקוּשִׁי-הַלְכוֹת, הַלְכוֹת
 שְׁלוּחִין, הַלְכָה ה'), עַל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שְׂאָמֵר (לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן
 ח'), בַּתוֹרָה הָאֲחֻרּוֹנָה שְׁגָלָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה תַקע"א, שְׂשֵׁם גְּלָה רַבְּנוּ

ו"ל איך שְׁצַרִיכִים לַחֲפֵשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא אֶת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְלַהֲשִׁיג
 אֶת רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ שְׁלוֹ, כִּי עַל-יְדֵי שְׁמִתְקַרְבִּים אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, הוּא
 מִזְבֵּךְ אֶת מַחֲנוֹ, שְׁנֹזְפָה לַחֲדוּשׁ הָעוֹלָם, שְׁנֹבֵיץ שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מְחַדֵּשׁ אֶת הַבְּרִיאָה בְּכָל יוֹם, בְּכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים
 לַחֲפֵשׁ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד אַחֵר מִנְהִיג אֵמֶתִי לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו. כִּי פֶל מִנְהִיג
 וּמִנְהִיג יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת רוּחַ נְבוּאָה, וְגַם עֲכָשׁוּ שְׁבֻטְלָה הַנְּבוּאָה,
 אַף-עַל-פִּי-כֵן בְּהִקְרַח שְׁיִהְיֶה לְמִנְהִיג רוּחַ אַחֲרָת, וְלִכֵּן צְרִיכִים
 לַחֲפֵשׁ אַחֵר מִנְהִיג כְּזֶה. וּבְאֵמֶת הַרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, הַרוּחַ נְבוּאָה שֶׁל
 הַצַּדִּיק, נִמְצָא בְּתוֹךְ סִפְרוֹ, אִם אָדָם רוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל,
 הוּא מְכַרַח לְלַמַּד הַרְבֵּה אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן",
 "סִפְרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" וְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, וְאָמַר רַבְּנוּ
 ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנִיו, שְׁכָלוֹ וְחֻקְמָתוֹ
 וְנִשְׁמָתוֹ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, וְלִכֵּן מִי שְׁרוֹצֵה לְרַאוֹת אֶת הַצַּדִּיק,
 צָרִיךְ לְלַמַּד הַרְבֵּה סִפְרָיו. וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
 קעג): הַנֶּפֶשׁ וּפְנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַפֶּתַח, שְׁזֶה סוּד מַה
 שְׁאוּמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת קה.): אֲנִכְ"י — רְאִשֵׁי תְבוֹת: אֲנָא
 נִפְשֵׁי כְּתִבִית יְהִיבִית, בְּתוֹךְ הַפֶּתַח שֶׁם הַנֶּפֶשׁ, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְלַמַּד
 סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְשֵׁם נִמְצָא בְּרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ שְׁלוֹ. אַף-עַל-פִּי-כֵן סִיִּים
 מוֹהַרנ"ת ו"ל: הַצַּדִּיק הָאֵמֶת מְשַׁאֵיר תְּלִמִּידִים, וְהַתְּלִמִּידִים הָאֵלוֹ
 מְשַׁאֵרִים עוֹד תְּלִמִּידִים, וּבְנוֹדָאֵי נִמְצָאִים בְּכָל דוֹר וְדוֹר תְּלִמִּידִים
 כְּאֵלוֹ, שְׁיִוָּדְעִים אֶת הַתּוֹרָה שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּעַל-פִּיהָ יֵשֶׁר וְהַפּוּף, הַפּוּף
 וְיֵשֶׁר, וּבְנוֹדָאֵי אֲצֵלִים נִמְצָאִים הַרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק. וְלִכֵּן צְרִיכִים
 לַחֲפֵשׁ בֵּינָם כָּל הַתְּלִמִּידִים תְּלָמִיד כְּזֶה, שֶׁהוּא בְּקִי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל,
 שְׂגָם הוּא יְכוֹל לְהַאִיר בְּנוֹ אֶת אֹרֶךְ רַבְּנוּ ו"ל, אֹרֶךְ הַצַּדִּיק הָאֵמֶת,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַגִּיעַ לְכָל הַתְּקוּנִים שְׁמֻקְבָּלִים מִהַצַּדִּיק הָאֵמֶת;
 אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַפֵּשׁ וּמוֹצֵא, וְאֵז יִהְיֶה לוֹ פֶל טוֹב בְּחַיִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְרֵ לְיוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר ... נִרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אִוֹרוֹת שְׁאַלְתָּךְ וְכוּ', עֵקֶר חֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה תְּלוּי רַק כְּפִי שְׁאֵדָם מְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת שֶׁל הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְלוֹמֵד אֶת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עַיֵן יוֹמָא פו.): בְּשַׁעֲרֵי שְׁאֵדָם מְקַדְּשׁ אֶת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, מְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, וּמִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ עִם הַבְּרִיּוֹת, מַה בְּרִיּוֹת אוֹמְרוֹת? אֲשֶׁרֵי הֶרֶב שְׁלוֹמְדוֹ תּוֹרָה, אֲשֶׁרֵי אָבִיו וְאִמּוֹ שִׁילְדוּהוּ, וּמְקַדְּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ. לְמַדִּים מִכָּאֵן, שֶׁחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה הֵינּוּ לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְקַיֵּם מְצוּוֹת, וְיִשְׁתַּדֵּל שִׁיתְקַדְּשׁ עַל יְדוֹ שֵׁם שְׁמַיִם.

וּכְשֶׁאֵדָם שָׁב בְּתִשׁוּבָה, וְכָל מִשְׁפַּחְתּוֹ עֹדִין לֹא שָׁבוּ, מַה עָלָיו לַעֲשׂוֹת? לֹא לְרִיב עִמָּהֶם, אֲלֵא לְכַבֵּד אֶת הוֹרָיו יוֹתֵר וְיוֹתֵר, שְׁכַלְמֵם יוֹכַחוּ וְיִרְאוּ וְיִאֲמְרוּ: "רַגַע אֶחָד, מֵאִז שְׁפִלוּנֵי זֶה שָׁב בְּתִשׁוּבָה, הוּא מְכַבֵּד אֶת הוֹרָיו יוֹתֵר, אֲשֶׁר לֹא הִיָּה כְּזֹאת עַד כֹּה", וְזֶה יִכְנִיס הַרְגָּשָׁה טוֹבָה בְּהוֹרִים, בְּאֲחִים וּבְאֲחֵיּוֹת לְהַתְּבַוֵּן — מַה כְּתוּב בַּתּוֹרָה: "כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ", וְכֵן צְרִיכִים לְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים! וְזֶה כְּבָר יִמְחִישׁ לָהֶם אֶת הַיְהוּדוּת בְּאוֹר חַיּוּבֵי; וְכֵן כְּשֶׁאֵדָם מְקַפֵּיד לֹא לֶאֱכַל טְרֵפוֹת וּגְבִילוֹת, וְנִזְהָר מִחִלוּל שַׁבָּת, אִף שֶׁיִּכּוֹל לְהַרְוִיחַ הוֹן רַב, וּמְקַדְּשׁ אֶת הַשַּׁבָּת לֹא לְחַלְּלָהּ, וְכֵן מְקַפֵּיד עַל טְהֻרַת הַצְּנִיעוּת, וְנוֹהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוּל, כֹּל הַסּוֹבְבִים יִתְחִילוּ לְהַתְּבַוֵּן: "הִנֵּה מֵאִז שְׁאֵדָם זֶה חֲזָר בְּתִשׁוּבָה, כְּבָר אֵינּוּ מְסֻתָּבֵב כְּחִיָּה טוֹרְפָת, אֵינּוּ מוֹצִיא אֶת הָעֵינַיִם לְזוּלַת, אֵינּוּ מְקַלְל, אֵינּוּ מְגַבֵּל פִּי" וְכוּ', וְגַם-כֵּן יִתְחִילוּ לְהַתְּעַנֵּן — מַה זֶה חֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה, מַהֵי שִׁיבָה לְמִקְדוּרוֹת וְכוּ'. נִמְצָא, שֶׁהוּא מְקַדְּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם, וְזִכּוּתוֹ גְּדוּלָה מְאֹד. אֲבָל אִף פַּעַם אֶסוּר לְצַאֵת וְלְרִיב עִם הַזּוּלַת, אוֹ לְהַתְּנַפֵּחַ בְּכּוֹפּוּחֵי סֶרֶק, אֲשֶׁר אֵינּוּ בָּהֶם מִמֶּשׁ, וְלֹא יְבִיאוּהוּ לְשׁוּם תְּכִלִּית. הַעֵקֶר לְקַדְּשׁ

שם שמים בהתנהגות נאותה, וכך זוכים לקרב את ההורים, האחים והאחיות ושאר בני המשפחה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' תתצב.

בעזרת השם ותפריך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא להיות תמיד שמח ולא להיות בטלן, כי השמחה זה יסוד העבודה ותחלת היראה. כי על-ידי שמחה נתרחב הדעת, וזוכים להיות דבוקים בו ותפריך.

בענין הרשע וכו', שאומר שרוצה רק לעקר אותך, קבלה מפי צדיקים איש מפי איש, אם אחד אומר לחברו: "אני אעקר אותך לגמרי" וכו', על האדם לא להשיב לו, אלא יתבטל לגמרי אליו ותפריך בבטול גמור בבטול כל הרגשותיו, ועל-ידי-זה יפל הרע על רודפו. וזה בדוק ומנסה. ולכן אם הרשע הזה, ימח שמו, יורד לחייה, ראה לבטל עצמך רק אליו ותפריך, ואז תראה את הנסים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, רק אל תפחד. וכן אמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: סגלה לרשעים — לא לפחד מהם כלל.

מה מכניס באדם בטחון עצמי? רק אמונה, כשאדם חזק באמונה, אזי אינו מתפחד משום בריה שבעולם, ותמיד צריכים לדבר רק ממנו ותפריך, וזה ישרף את כל הקלפות.

מה טוב ומה נעים, שתלמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, חק ולא יעברו, כי הארבעה למודים האלו — הם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, ותמשיך עליך אור וזיו וחיות ודבקות באין סוף ברוך הוא.

רָאָה לְהַתְּפַלֵּל בְּמַגֵּן דְּיִקְא, וְאִזּוּ הַשׁוֹנְאִים שֶׁלָּךְ יִפְלוּ תַּחַת רַגְלֶיךָ
(צִיָּן גִּטִּין ז.)

הַדִּוְרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֶקֶב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יֵאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ בְּצֵרוּף הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִתּוֹרָה,
וְאַצֵּל רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה הַעֲקָר תּוֹרָה, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים
(שיחות-הַר"ן, סִימָן יט), שֶׁהַעֲקָר הוּא עֲשִׂיָּה, לְלַמֵּד הַרְבֵּה, וְלֹא כְּמוֹ
שֶׁחֲדָשִׁים בָּאוּ לְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן בְּשֵׁה"י פֶּה"י [שִׁבְתַּת הַיּוֹם, פֶּסַח
הַיּוֹם], וְעוֹשִׂים מֵיָהֶם כְּתַגִּים, הֲרֵי רַבְּנוּ ז"ל לְלַמֵּד הַרְבֵּה כָּל יְמֵי
חַיָּו, אִפְלוּ בְּעַת הַחוֹלְאוֹת הַכְּבֹדוֹת שֶׁתִּקְפּוּ אוֹתוֹ, וְהוֹרָה לָנוּ גַם-כֵּן
לְלַמֵּד הַרְבֵּה.

אוֹדוֹת הַרְשָׁעִים שְׂרוּדָפִים אוֹתָךְ וְכו' — אֵל תִּדְאָג, גַּם סוֹפֵם
יִגִיעַ בְּאִפְּן מֵר מְאֹד, וַיְהִיָּה לָהֶם סוּף כְּמוֹ כָּל אֵלוֹ שֶׁרָדְפוּ אֶת
הַצַּדִּיקִים, רַק תִּשְׁמַר עַל עֲצֻמָּךְ, כִּי הַסַּמ"ךְ-מ"ם רוֹדֵף אַחֲרֶיךָ
לְהַכְשִׁילָךְ בְּרָאיוֹת אֲסוּרוֹת וּבְהַרְהוּרִים רָעִים. כִּי בְּרַגַע שֶׁאַדָּם שׁוֹכַח
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְנִכְנָסִים בּוֹ הַרְהוּרֵי גֵאוּף וּכְפִירוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, הוּא
כְּבֹר מִסְכֵּן, שֶׁלֹּא יִפֹּל בְּנוּ"ן שֶׁעָרִי טְמֵאָה, חֵס וְשְׁלוֹם, עַד שֶׁלֹּא יוּכַל
לְצַאת מִשָּׁם, וַיִּשְׁכַּח לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן הַדְּבָק עֲצֻמָּךְ רַק בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וַיִּתְצִיר בְּדַעְתָּךְ, אֵיךְ שֶׁהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְעַל-יְדֵי-
זֶה תָּבוֹא לִיְדֵי זְכִינְיָה, לְזַכֵּר רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ יִתְפָּרְדּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי
אֲנִי.

מָה אִמְר לָךְ! כָּל זְמַן שֶׁאַדָּם נִמְצָא בְּזֵה הָעוֹלָם, הוּא בְּסִכְנָה
גְּדוֹלָה, שֶׁלֹּא יִפֹּל בְּשִׁכְחָה, שְׂזוּ מִיַּתַּת הַלֵּב, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל

(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), הינו שהלב שלו כבר אינו בווער אָל
הקדוש-ברוך-הוא. והנה חכמינו הקדושים אמרו (יומא כ): השט"ן
מספרו שס"ד כמנין ימות השנה, לבר מיום כפור, דלא אית ליה
רשות לאסטוני, פי אז "משטין בכבל אסר" (מפיוט ליום הכפורים),
ואין יכול להשטין. והנה יש שתי קלפות שרצות אחר האדם, והן:
סמא"ל וכן לילי"ת, זה בכפירות וזאת בנאוף. שנה פרוש (זכריה ג,
ב): "ויאמר הוי"ה אל השט"ן, יגער הוי"ה בך השט"ן", שתי
פעמים השט"ן — ס"מ ונוקבא, וזה לא תשכ"ח מה שעשה לה
עמלק, שכלול משתי הקלפות האלו: ס"מ ונוקביה. ולכן פעמים
השט"ן עולה בדיוק תשכ"ח, פי שתי הקלפות ס"מ — כפירות,
ונוקביה דיליה — נאוף, מכניסים שכח"ה באדם, לשכח ממנו
יתברך. פי צריך האדם לשמר על הזכרון, כדי שלא יבוא לידי
שכח"ה.

ויש לומר, שכח"ה עולה של"ג, הינו על-ידי תאנת נאוף
שנקראת שג"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נ), וזכרון עולה רס"ג,
ומובא (קהלת יצקב, ערך זכירה), זכירה הוא סוד היסוד, וזה סג"ר,
שצריכים לסגור לא להוציא את הטפות לבטלה, חס ושלום, אשר
החטא הזה עוקר את הזכרון לגמרי.

מה אמר לה! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, על
"אשר בנחל" שם חלקנו וגורלנו, ומה היינו עושים בלעדי רבנו
ו"ל, טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה
עמנו.

העקר לא להטעות עצמך קלל, וזכר מה שאמר רבנו ו"ל
(שיחות-הר"ן, סימן נא): את זה תקבלו ממני, שלא יטעה אתכם העולם,
פי העולם הזה מטעה מאד; והיום עובדים על בני-אדם מאד מאד,
אחד שהיה בעל עברה עד עכשו, אינו יכול להיות צדיק האמת...
למה לא תבין את זה...

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' תתצד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות קניית דירה וכו', בודאי אין יותר מזה, וכמאמרם ז"ל (ירושלמי מועד קטן ט:) : שמחה לאדם בשעה שהוא דר בתוך שלו; פי פזור הנפש הכי גדול — כשגר בשכירות אצל אחרים, שבכל יום יכולים להוציא אותו, וזו בעיה רצינית. ולכן ראה ללכת בכיוון זה — לקנות דירה משלך, וכדאי אפלו ללוות על זה, ובלבד שיעשה בחשבון, שלא יקפץ יותר מדאי למעלה מכחותיו, כי גם ללוות צריכים שכל, לדעת מה ומי ואימת וכו', ולא להיות סתם מפקר וכו', אבל בודאי בזמן כזה כדאי לקנות דירה משלו. ואני מאד מאד מקווה, שתוכל לעמד בזה, והפל יסתדר על צד היותר טוב.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' תתצה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל הבחור ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה שכתבת וכו', הרי ספרי רבנו ז"ל בנדר, ושם יש תקונים על הכל, ובפרטיות על פגם הברית. וכבר ידוע לך מעגן ה'תקון הכללי, שצריכים להזהר לומר אותו כל יום, ואם תזכה להיות אצל ציון רבנו ז"ל — אין למעלה מתקון זה. ויש ספר "אות ברית", אשר הוא לקוט מכל ספרי רבנו ז"ל המדברים מעגן זה,

וְלִכֵּן תִּקַּח וּתְעִיז בְּסִפְרֵי זֶה, וּתְקַיֵּם כָּל אֲשֶׁר נֹאמַר שָׁם, וְשָׁב וּרְפָא לךְ.

הַעֲקֹר לְבָרַח מִרְשָׁעִים אַרְוֵרִים הַחֹלְקִים עַל הַצַּדִּיק, וְזֶה הַנְּסִיּוֹן הַכִּי גָדוֹל לְמִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִיתוֹ — שֶׁצָּרִיף לְשֹׁמֵעַ רִשָּׁע עָרוּם מְדַבֵּר עַל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְעַל־יְדִי־זֶה יֵשׁ בְּחִירָה, כַּמּוּבָא (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'; וְכֵן בְּלְקוּטִי־הַלְכוֹת, תַּפְלִיין, הַלְכָה ד') ; וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינִי מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, וּבֹרַח מִרְשָׁעִים אַרְוֵרִים הַמְּלֵאִים זְהֵמָה שֶׁל גֵּאוּף, וְזֶה הַתְּקוּן שֶׁל מִי שֶׁפָּגַם — שֶׁבֹרַח מֵהֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרֵי עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מֵה אִמַּר לְךָ, אֵל תִּחַלֵּשׁ דַּעְתְּךָ מֵאֵלֹהֵי הַרְשָׁעִים, קְלִי עוֹלָם, שֶׁחֲרַפּוּ וּבִזּוּ אוֹתְךָ בְּרַבִּים, הֵם עוֹד יִקְבְּלוּ עָנְשָׁם, אֲשֶׁר לֹא צָפוּ לָזֶה.

אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהוּא יְכוּל לְצַעַר אֶת הַזּוּלָת, וַיֵּצֵא נְקִי, אִף טוֹעֵה הוּא טְעוֹת חַמּוּרָה, כִּי עַל כָּל אֵלֹהֵי שְׁלָם הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא חֲזָרָה. וְלִכֵּן שָׁתַק, שָׁתַק, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר! וְעַל־יְדִי־זֶה יְאִיר עֲלֶיךָ מְלֶךְ הַכְּבוֹד, וְתִזְכֶּה לְהַעֲשׂוֹת אָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַפֶּסֶא, וְמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'), שֶׁעַל־יְדִי דְמִימָה וּשְׁתִּיקָה גַּעֲשֵׂה בְּחִינַת חִירִיק, נִקְדָּה זְעִירְתָא, וְאִזּוּ נִתְבַטַּל הַכָּל מִלְּפָנָיו, וְהוּא גַּעֲשֵׂה מְרַכְּבָה לְשִׁכְנֵי עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ. וַיִּזְכֹּר, אֲשֶׁר עָקַר הַתְּשׁוּבָה הוּא — לְדָם וּלְשִׁתָּק לְמַחְרָפִי וּלְמַבְקָשִׁי גַּפְשֶׁךָ, וְעַל־יְדִי שְׁכֻרוֹן לְכַבְּךָ, אִזּוּ "וְשָׁב וּרְפָא לךְ" (וַשְׁעִיהֵי ו'), שֶׁהִדָּם שֶׁבַחֲלָל הַשְּׂמָאֵלִי יִזְדַּכֶּךָ.

כְּדִי לְהַחְיֹת אוֹתְךָ, אֲכַתֵּב לְךָ גִּרְגָר אֶחָד: בְּרֵאשִׁי"ת יֵשׁ בּוֹ

אִישׁ שִׁיט בִּית, וְזֶה רָמַז עַל הָעֵשֶׂר סְפִירוֹת, אִישׁ הֵם הַג' ראשונות: אלף זה הכתר, יו"ד זה החכמה, השי"ן זה הבינה, שי"ת זה הזעיר אַנפִּין, ב"ת זו המלכות, והכּוּנָה, שְׁבָאֵלו הָעֵשֶׂר סְפִירוֹת בְּרָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, בְּסוּד עֲגוּלִים וַיִּשֶׂר, וְאִף שָׁחַשֵׁף עַל פְּנֵי תְהוֹ"ם — אוֹתִיּוֹת הַמְּנׁוֹת, זֶה רַק בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, אֵלו הִרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, שְׁגוּרָמִים צֶעַר לְשִׁכְנָה הַקְּדוּשָׁה, הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם בְּטָלִים לַגְּמָרִי אֶל הָעֲצָמוֹת, צְרִיכִים לְסַבֵּל עֲלֻבוֹנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים מִהִרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים הָאֵלוֹ, סוּד הַקְּלָפוֹת שֶׁבְּחָלָל הַפְּנוּי, אֲבָל בְּזֶה שְׁזוּכִים לְחֻזֵק עֲצָמוֹ, אֶפְלוּ בְּתֻקָּה הַצֶּעַר וְהָעֲגָמַת נַפֶּשׁ, מִמְּשִׁיכִים אֶת הָאוֹר בְּתוֹךְ הַחָלָל וְנִתְמַלֵּא הַחָלָל, וְאִז כָּל הַקְּלָפוֹת נִתְבַּטְּלוּ כְּלִיל לַגְּמָרִי.

תו"ק, תו"ק, תו"ק — עוֹלָה מְסַפֵּר מִשָּׁה; הַצְּדִיק נִקְרָא מִשָּׁה, צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים נֶגֶד הִרְשָׁעִים שֶׁקָּמִים עֲלָיו, וְרוֹצִים לְהַעֲלִים מִמֶּנּוּ אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, מִסוּד הָעֵשֶׂר סְפִירוֹת, ג' ראשונות: כֶּתֶר, חֲכָמָה, בִּינָה, זַעִיר אַנְפִּין, חֶסֶד, גְּבוּרָה, תְּפָאֶרֶת, נִצְחָה, הוֹד, יְסוּד, וְנוֹקְבָא דְזַעִיר מְלָכוֹת. מִשָּׁה הוּא סוּד הַדַּעַת, וְשֵׁם צְרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת, לֹא לְהַשְׁבֵּר בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֲשֶׁרִינוּ, שְׁאַנְחֵנוּ זוֹכִים לְדַעַת מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה! וּמָה שְׁנִתְעוֹרֵר עוֹד פְּעַם הָרַע, סִימֵן שְׁהַסְמִ"ךְ-מ"ם מִפְּחַד מִמֶּךָ, שְׁאַתָּה עוֹזֵר לִי לְגַלוֹת אֶת הָאוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן אֵל תְּשִׁים לִב אֶל הַבְּזִיווֹנוֹת וְהַחְרוּפִין וְהַגְּדִיפִין, רַק תִּרְאֶה לְהִתְחַבֵּא בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וּתְצַיֵּר בְּדַעְתְּךָ אֵיךְ שֶׁהַכֹּל אוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאַתָּה נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתצו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל אהובי, ידידי היקר
לי מאד ... נרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, שכל ימי אני מוסר את נפשי רק על נקדה אחת
— איך למסר את הירשה שקבלנו מרבנו ו"ל גם לאחרים, פי זה
הנה רצון רבנו ו"ל. ובפרוש גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סח),
אשר אלו התלמידים יעשו תלמידים אחרים, וכן להלן, ותהלה לאל,
חפץ השם הצליח בידי, שזכיתי בזכיות חנם לשמש את רבנו ו"ל,
ולפרסם דעתו הקדושה בכל העולם כלו, פשוטו כמשמעו, הן אמת
שעל-ידי-זה גרמתי לעצמי מה שגרמתי וכו', מחלקת ויסורים וכו',
וקם עלי מי שקם וכו', עם כל זאת הדפסתי את כל ספרי רבנו ו"ל
כמה וכמה פעמים, והפצתי אותם בכל קצוי תבל ממש, והקמתי
תלמידים, שגם הם הדפיסו את כל ספרי רבנו ו"ל. והעולה על הכל
— זכני השם יתברך לספרים נפלאים, פלאי פלאים, המחיים נפש
כל חי, והכל בנוי ומיסד על דברי רבנו ו"ל, ובזה זכיתי לקרב
רקבות נשמות קדושות אליו יתברך, על-פי דרך התם שגלה לנו
רבנו ו"ל, וחסדי השם יתברך, שמו הטוב של רבנו ו"ל נתפרסם
בכל העולם כלו.

מה אמר לך! זו כל שמחתי, זו כל תקנותי בחיים, ואני מקנה
כשיגיע היום שאצטרך לעזוב את העולם, תשארו ממני ירשה גדולה
ונפלאה עד מאד, ספרים קדושים אשר יחזקו את כל העולם כלו.
ואשרי מי שיזכה להדפיס את ספרי, ואבקש עבורו למעלה בכל
העולמות, ואהיה לו למליץ ישר בשמים.

הדורש שלומך באהבה רבה עד מאד...

ה' תתצח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברהם היקר ...
נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! בכל יום ויום צריכים התחזקות חדשה, כפי רבוי המרירות והצרות שעוברים על כל אחד ואחד, והקדוש-ברוך-הוא הקדים תרופה למכה דיקא בדור הזה, שעובר על כל אחד מה שעובר, שלח לנו את רבנו ז"ל, אשר הוא 'מנחם' הכל 'ומשמח' הכל, שעל שם זה רבי 'נחמן' בן 'שמחה', וכמרמז דבר זה בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), שמזכיר דבר זה. ושמעתי מאנשי שלומנו בבחרותי, שבשעה שאמר רבנו ז"ל את המאמר הזה, היה אז נוכח אביו הקדוש ז"ל, וכלל אותו בתוך התורה. והנה התורה הנפלאה הזאת היא חיות חדשה למי שמבין בה, כי רבנו ז"ל מחדיר בנו, איך שצריכים להרגיל עצמו לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל פרט מפרטת הבריאה, וכן מפל מה שעובר עליו, העקר רק להרגיל עצמו לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על כל החסדים שהוא נותן לו, כי בדרך כלל האדם מלא טענות וכו', שחייבים לו וכו', והוא מלא תלונות ומענות עליו יתברך, וכן על כל אחד ואחד, פאלו כלם חייבים בצרותיו, ובה שאדם מרגיל עצמו לתן תודה והודאה לפניו יתברך על כל החסדים שעשה עמו, על-ידי-זה נתרחב לו, והדמים מפסיקים ללחץ לו על הלב, ונתרחב לו בגשמיות וברוחניות.

ודבר זה הוא עמק עמק מי ימצאנו, שאדם מכניס עצמו בתוך הארת עולם הבא, שזה שעשוע עולם הבא, כי מי שמרגיל עצמו לתן להקדוש-ברוך-הוא תודה על הכל וכו', כל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרת לגמרי, כי ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות אלקיות יתברך, אשרי מי שמקים את דברי רבנו ז"ל המובאים

בתורה זו, ומה גם שהוא שוטףם (ער פאר וואסערט דאס) עם דברי מוהנ"ת ו"ל, כל ההלכות השיכות לתורה זאת.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' תתצט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל ידידי היקר היקר לי ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! רבנו ו"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קמט):
 חצות מסגל כמו פדיון, הינו על-ידי אמירת חצות — נמתקין כל
 הדינים. ולכן אל תהיה בטלן, ראה לחטף בכל לילה אמירת סדר
 תקון חצות, ואף שזה אורך פרבע שעה או יותר, אבל למעלה
 בשמים זה עושה תקון גדול, והקדוש-ברוך-הוא משתעשע אז עם
 נשמות הצדיקים בגן-עדן, ואשרי מי שמצטרף אז עמהם וכו'.
 תאמין לי, זה נראה כחלום, אבל המציאות היא כך, אף שבשכל
 אנושי לא יכולים להבין דבר כזה, אבל בפשוטים להשליך את
 השכל המדמה, יודעים שאין יודעים כלל, רק אומרים בעת חצות
 את סדר תקון רחל ותקון לאה, ובוכים אז בבכיות עצומות על גלות
 השכינה, צרות ישראל וצרות עצמו, ממה שעובר עליו בגשמיות
 וברוחניות, מה אמר לך! אפלו דמעה אחת להוציא מן העינים —
 זה דבר גדול (איין הייסע טרער איז זייער טייער אויבן), ומי שזוכה
 גם ליחד איזה יחוד, נמשך עליו אור וזיו וחיות דבקות אמת בו
 יתברך.

עליך להבין, אשר בזה העולם חשוב למעלה הרצונות
 והכסופין החזקים, שיש לאדם לחזור אליו יתברך, כי באמת אדם
 צריך להיות חזק בדעתו, שאפלו שינסו אותו בכל הנסיונות הכי
 קשים שרק ישנם בזה העולם, ממש העשרה נסיונות שנסו בהם את

אֲבָרְהָם אָבִינוּ, גַּם־כֵּן לֹא יַעֲזֹב אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְלֹא יִקְשֶׁה
עָלָיו שׁוֹם קִשְׁיוֹת שְׁפָעוּלִים, יִהְיֶה מַה שְׁיִהְיֶה, בְּבַחֲיַנֵּת (יְכַמּוֹת צב.
פְּנֵהוּרִין ו'): יִקָּב הַדִּין אֶת הַהֵר; דְּהֵינּוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת עֲקָשָׁן בְּזֶה,
אֲפִלוּ שְׁצִרִיכִים בְּעֲקָשְׁנוֹת לַחֲתָךְ הֵר — חוֹתְכִים הֵר, וְלֹא חוֹזְרִים
אֲחוֹרָנִית.

וַיֵּשׁ לומר, אָשׁר יִקָּב הַדִּין אֶת הַהֵר רֵאשֵׁי תְּבוּת: א'ה'י'ה',
כִּי הַשֵּׁם הַזֶּה הוּא תַקְוַת הַרְצוֹן, שֶׁהוּא כְּתוּב, רַעוּא דְרַעוּיָן, רַצוֹן
שְׁפָרְצוּנוֹת וּכְבֹד הָאָרִיז מוֹהַרְנָת ו"ל (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, הַלְכוֹת עֶרְב, הַלְכָה
ג') מִמַּעַלֵּת הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה, וּמֵאָרִיז בְּאֵרִיכוֹת גְּדוּלָה לְהַסְבִּיר, אִיךָ
שְׁכַל גְּדֻלַּת הַנְּשֻׁמָּה, זֶה כְּפִי עֲרַךְ הַרְצוֹן שְׁלוֹ לְהַתְּבַטֵּל אֶל אֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא. וְהִיךָ רֵאוּי שְׁתִּלְמַד וּתְעִיֵן עֲכָשׁוּ בְּהַלְכָה זו, וּמִמָּשׁ תַּחֲיֶה
עֲצָמְךָ בְּזֶה. וְזֶה יוֹסִיף לָךְ אור בְּנִשְׁמָתְךָ.

נָא וְנָא תַחֲזִיק מַעֲמַד בְּכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וּכְדֵי שְׁתַּצְלִיחַ
בְּחַיֶּיךָ, תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ גְּדֵר גְּדוּלָה — לֹא לְהַרְבוֹת בְּדַבּוּרִים עִם כָּל
עוֹבֵר וְשׁוֹב וְכוּ', כָּל אֲרַחֲי פָּרַחֲי וְכוּ', כְּדֵי שְׁלֹא תְּבוּא לִידֵי לְשׁוֹן
הַרְע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת שְׁאֵלוּ לֹא זוֹכִים לְקַבֵּל אֲנִפֵי שְׂכִינְתָא (סוּטָה
מ"א:), יוֹתֵר טוֹב רַק לְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים הַמְדַּבְּרִים פְּתוּחַ
מֵאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת וְשִׁמְחָה וּדְבָקוֹת בּוֹ תַּבְרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתק.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרְךָ הַרוּצָה לְהֵאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת,
צַח הַצַּחְצַחוֹת שֶׁל הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים וְכוּ', דַּע לָךְ כִּי כָל צְדִיק כְּפִי שְׁרֵשׁוּ

וְעִבְדֶּתוּ יֵשׁ לֹו שְׂרֵשׁ בְּשָׁמוֹת הַקִּדְשׁ, כְּגוֹן: מִשָּׁה הוּא בְּסוּד שֵׁם
 מִה"ש, הִלֵּל שֵׁם לִ"ה, שְׁסֻמוּכִין זֶה לְזֶה בְּסוּד שֵׁם ע"ב דְּוַיִּסַּע וַיָּבֵא
 וַיֵּט, עֵינַי בְּשַׁעַר הַגְּלִגּוּלִים הַקִּדְמָה ל"ד, שְׁמֵאֲרִיךְ בְּזֶה. רוֹאִים מִזֶּה,
 כִּי יְכוּלִים לְהִבִּין בְּזֶה פְּלֹאוֹת, אִיךְ שְׁכָל צְדִיק כְּפִי עֲבוֹדָתוֹ וְקִדְשָׁתוֹ,
 יְכוּל לְזַכֵּף אֶת שְׁמוֹ, עַד שְׁיִהְיֶה נֶעֱשֶׂה שֵׁם שְׁמֻסְגָּל לִישׁוּעָה, וְכִדּוּמָה.
 וְזֶה שְׁמֻסְפָּרִים, שֶׁהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע נָתַן קָמִיעַ מִשְׁמוֹ,
 וְהוֹאִיל וַיֵּשׁ בְּזֶה עוֹד דָּבָר שֶׁהֵם מְסוּד ה', וְדִי בְּזֶה כְּדִי שְׁתַּבִּין וְכו'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתקא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
 זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ וַיֵּאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רַק חִזּוֹק וְאַמֶּץ מְאֹד, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכֹב. הַעֲקָר
 הוּא אֲמוּנָה, לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע אֲשֶׁר דָּבָר
 גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מִעֲצָמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה תוּכַל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין דָּבָר גְּדוֹל מִזֶּה.

חִזּוֹק וְאַמֶּץ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי מֵהַהַפְּסָדָתָ בְּזֶה הָעוֹלָם! ? תִּהְיֶה
 לְאֵל, יֵשׁ לָךְ נִקְדוּת טוֹבוֹת רַבּוֹת מְאֹד: צִיצִית תְּפִלִּין שֶׁבֶת וְכו',
 וְאַתָּה מִתְּפַלֵּל כָּל יוֹם שְׁחֵרִית, מְנַחֵה, עֲרֻבִית, חֲצוֹת, וְאַתָּה לוֹמֵד
 בְּכָל יוֹם: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, הִלְכָה וְכו', מֵהַיֵּשׁ לָךְ
 לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת? ! רְאֵה לְהַחֲיוֹת עֲצָמָךְ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֵׁשׁ בָּךְ,
 וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

וּמַחֲמַת הַטְּרָדָה — הַהֲכָרַח לְקִצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתקב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

פֶּה תִקְבַּל מֵעֵטְפָה עִם כֶּסֶף בְּעִבּוֹר פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, תִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל מַחִיר לְהוֹצִיא אֶת הָאֲבִירָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, מִהַמָּצָר שֶׁעָצְרוּ אוֹתוֹ עַל לֹא דִבֵּר, רַק מִחֲמַת עֲלִילַת שָׁוְא, וּבּוֹדְאֵי צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מֶה שֶׁכִּיכְלַתְנּוּ לְהוֹצִיא, וְלַפְעַל בְּכָל מִינֵי מְאֲמָצִים וְהִשְׁתַּדְּלִיּוֹת — הֵן תִּפְלֶה וְהֵן שֹׁחַד, וְהֵן לַפְדּוֹתוֹ, וְהֵן לְקַחַת עוֹרָךְ דֵּין טוֹב, כִּי מְחַיְבִים מִן הַדֵּין לְהוֹצִיא. וְכָל אֱלוֹ שְׁהַעֲלִילוּ עָלָיו עֲלִילַת שָׁוְא — יִשְׁלְמוּ מַחִיר כָּבֵד. הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַמְּרַחֵם יְרַחֵם עָלֵינוּ יוֹצִיא אוֹ כָּבֵד לְחַרוֹת.

מְרַב צַעַר אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

זָכֹר! יָפָה שְׁעָה אַחַת וְרַגַע אֶחָד קִדְּם.

ה' תתקג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְמִסֹּר אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, אֵין גְּאֻנְצָעֵן זִיף אֵיבְעֵר גְּעֵבֵן צוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

מה אמר לך! אין עצה אחרת, רק כף מצליחים בחיים, פי באמת מהו האדם? גוש עפר, היום כאן ולמחר בקבר, ומה נשאר ממנו? רק הנשמה שהיא חלק אלוה ממעל ממש, וזה דבר רוחני שנשאר לנצח, ולכן כבר עכשו כדאי להתחבר ולהדבק עמו יתברך בעודו בחיים חיותו, ולגלות גם כאן בעולם העשיה את אמתתו יתברך. וזה בכלל מה שרבונו ז"ל גלה לנו את הסוד של "הנעור בלילה" (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב), להחזיר את העולם למחייב המציאות, להיות בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' תתקד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הספר, ותשואות חן לך על זה.

מה אמר לך! בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום.

רבונו ז"ל אמר פעם: צריכים מאד לשמר על השנה, פי חסרון שנה זה מזיק למח, רחמנא לצלן. ואמר, שביותר מועילה שנה לאמונה, וצריכים לתת נוחא למחין. ולכן פשאתה מרגיש עיף, לך תכף-ומיד לישן, וכשתקום — תהיה אדם אחר לגמרי. וכן אמר פעם: אם מתעוררים חלילה באמצע השנה, וכבר לא יכולים לישן יותר, צריכים לקום ולעסוק בעבודת השם יתברך, ואת חשבון השנה עושים אחר התפלה. ולכן ראה לשמר מאד מאד על השנה, ואסור לסגף עצמו בענייני שנה, פי אחר-כך תסתובב כל היום בלי ראש, וזכור אשר גם סוס ממצט בשנה, אכל נשאר סוס, ודי לחכימא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' תתקה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר הַצְּדִיק נַחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

לְנֹכַח קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ! אָדָם אֵינוֹ יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מַה מְחַפֵּה לוֹ בְּכָל
יוֹם. וְלָכֵן אֲשַׁרֵּי מִי שְׁזוּכָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו"ל, שְׁאָמַר (שיחות-הַר"ן,
סימָן ב'), שְׁתַּכְּף-וּמְיָד בְּשֵׁקֶם, יֹאמַר שֶׁהוּא מוֹסֵר אֶת כָּל הַיּוֹם אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִפִּי שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ רוֹצֵה פֶּן יִהְיֶה, וְיִקְשֶׁר עֲצָמוֹ
אֶל הַצְּדִיק הָאָמֵת, וְאַחֲרֶיכֶם אֵין לוֹ מַה לְדַאֵג, מֵאַחַר שֶׁמָּסַר עֲצָמוֹ
לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ.

וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם אָדָם זוֹכֵה לְדַבֵּר אֶז חֲמֵשׁ דְּקוֹת אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שִׁישְׁמְרֵהוּ כָּל הַיּוֹם מִכָּל רַע,
וַיִּזְכֶּה הַיּוֹם לְקִדְשֵׁת הַמַּחְשְׁבָה, לְחֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן יִזְכֶּה
לְקִדְשֵׁת הָעֵינַיִם, שֶׁלֹּא יִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם דְּבַר הַמְּכִיֵּא לִידֵי הַרְהוּרִים
רָעִים, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק שִׁיזְכֶּה לְהִסְתַּכֵּל בַּחַיּוֹת אֱלֹקוֹת שִׁישׁ בְּכָל דְּבַר,
וְכֵן יִשְׁמַר הַיּוֹם מִכַּעַס וּקְפָדוֹת. וְעַל כֵּלָם — יִהְיֶה שְׁמוֹר מְלִשׁוֹן-
הָרַע וּדְבָרִים בְּטָלִים, שְׁזָה אָבִי אֲבוֹת הַטְּמָאָה, וְכֵן יִבְקֶשׁ עַל כָּל
פָּרֵט וּפָרֵט שֶׁרַק זוֹכֵר, וְעַל כֵּלָם — יִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ קַבְלוֹת חֲזָקוֹת
מֵהַיַּעֲשֶׂה הַיּוֹם: יִתְפַּלֵּל בְּמִגֵּן שַׁחֲרִית, מְנַחֵה, עֲרִבִית, וַיֹּאמֶר בְּלִילָה
חֲצוֹת. וְכֵן שִׁיזְכֶּה לְלַמֵּד הַרְבֵּה תוֹרָה הַיּוֹם: מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא,
בְּבֵלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסֶפְתָּא, רַמְב"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף, מְדַרְשׁ רַבָּה,
וּמְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא, זֵהר וְתַקוּנִים וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וְכו', הָעֵקֶר לֹא
לְהַבְנִים בְּלַחֵץ, אֲלֵא יִזְכֵּר אֶת הַכֵּלָל הַזֶּה, שְׁאָמַר רַבְּנוּ ו"ל לְמוֹהַר"ן פֶּתַח
ו"ל: 'מְעַט גַּם-כֵּן טוֹב', טוֹב לְלַמֵּד מִכָּל דְּבַר אֶפְלוֹ קֶצֶת, אֲבָל
שִׁיחֵהּ בְּקַבִּיעוֹת, וְלֹא יַחְסֹר יוֹם אֶחָד, וְאֵז לֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, וַיִּרְאֶה
כִּמָּה כָּבֵד זָכָה לְהִסְפִּיק לְלַמֵּד, כִּמוֹ שְׁרוּאִים בְּחוּשׁ, כְּשֶׁאָדָם בּוֹנֵה
בְּנֵינוּ, עוֹשֶׂה קִדְּם יְסוֹד חֲזָק, וְאַחֲרֶיכֶם שֵׁם לְבַנָּה אַחַר לְבַנָּה, וְלֹא

אורֶךְ הַרְבֵּה זְמַן, וְהִנֵּה עוֹמֵד כְּבָר קוֹמָה שְׁלֵמָה, וְאָז מוֹסִיף עוֹד וְעוֹד לְבַנָּה, וְהִנֵּה כְּבָר עוֹמֶדֶת עוֹד קוֹמָה. וְזֹאת רוֹאִים בְּחוּשׁ, בְּבִגְנָן גְּשָׁמִי, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּבִגְנָן רוֹחָנִי, זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר, כִּי זֶהוּ דָבָר שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְתֵאָר בְּשִׁכָּל אָנוּשִׁי. כִּי דָבָר רוֹחָנִי אֵינוֹ מְתַלַּבֵּשׁ כָּלֵל בְּשִׁכָּל אָנוּשׁ. וְלָכֵן אַל תְּהִיָּה בְּטָלָן! רֵאֵה לְנֹצֵל כָּל יוֹם יוֹם עִם טוֹב גְּצָחִי.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, שְׂאֶפְלוֹ אָדָם שְׂפָכָר קִלְקַל וְנִפְל לְמָקוֹם שְׁנִפְל וְכוּ', יֵשׁ תִּקְוָה לְתַקֵּן הַכֵּל, אִם זוֹכֶה לְקָרֵב גַּם אַחֲרַיִם, זֶה הַתְּקוּוֹן הַכִּי גְדוֹל, וְכַמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד), בְּסוּד: "אִם תּוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל" — מְזוּלוֹתָא דְגְלוּתָא, יָקָר אוֹתִיּוֹת קַרְיָי, מִי שְׁנִכְשֵׁל בְּפָנָם הַבְּרִית, תִּקְוֹנוֹ — לְהַחְזִיר אַחֲרַיִם בְּתִשׁוּבָה.

וְלָכֵן מֵאַחַר שְׂפָכָר עָבַר עָלֶיךָ מַה שְּׁעָבַר, עֲצָתְךָ — לְעֶסֶק בְּצָרְכֵי הָרַבִּים, וּבְפָרְטִיּוֹת לְעֶסֶק בְּהַפְצַת מַעְיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, תְּפִיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל כָּל יוֹם יוֹם מִימֵי חַיֶּיךָ, וְכֵן תּוּכַל לְתַקֵּן אֶת הַכֵּל. כִּי הַזְכוּת שֶׁל הָאָדָם שְׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, תִּזְקַק עַל זְכוּתְךָ. וְלָכֵן תְּפִיץ בְּכָל יוֹם יוֹם אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל.

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זְכָנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּסִפְרֵים יָקָרִים הַמְּחַיִּים וּמְחַזְקִים נַפְשׁוֹת חַלוּשׁוֹת וְשִׁבּוּרוֹת, וְלָכֵן אֲשַׁרֵּי מִי שִׁיתֵּן דָּד וְכֶתֶף לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ אֶת הַסִּפְרֵים, וְהַזְכוּת הַזֹּאת תִּגָּן עַל כָּל הָעוֹסְקִים וְהַמְתַּעַסְקִים בָּזֶה, כִּי אֵין עוֹד זְכוּת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה.

תִּתְאָר לְעֲצָמְךָ, בְּחוֹר שְׁנִפְל לְמָקוֹם שְׁנִפְל וְכוּ' וְכוּ', וּמְחַפֵּשׁ הַתְּחַזְקוֹת. וְהִנֵּה הַבָּאָת לּוֹ קוֹיְנֵטְרַס, שְׂמַצִּיל אֶת גְּשַׁמְתּוֹ, וּמְחַיֶּה וּמְחַזֵּק עֲצָמוֹ בָּזֶה, הֵיִשׁ צְדָקָה גְדוֹלָה יוֹתֵר מִזֶּה? ! וּבּוֹדָאֵי תַכְף-וּמְיָד יְבוֹא הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, אוֹ שְׁלוּחוֹ, אוֹ שְׁגִינְהֵם יַחַד, וְיֹאמְרוּ לְבַחֲרוּ: "אַתָּה יוֹדֵעַ, לֹא מְחַזְקִים מְזֵה" ... שְׁמוֹ שְׁמֵים! הַבְּחוֹר שְׁבוּר וְכוּ', פָּגוּם וְכוּ', אֵין מִי שִׁיעִזּוֹר לוֹ, וְהִנֵּה דִיקָא אֵלוֹ הַסִּפְרֵים מְצִילִים אוֹתוֹ, וְעַל זֶה הַפְּלָבִים נוֹבְחִים וְכוּ'.

וְלָכֵן הַעֲקוּר עֲלִינוּ לְעִזּוֹר לְגַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכָל בְּחוֹר וְכָל אַבְרָהָ

שְׂיֹדֵעַ שְׁקִיבֵל פֶּעַם טוֹבָה מֵהַסְּפָרִים הָאֵלוּ, שְׂיִשְׁתַּדֵּל לְהַפְיֵץ אוֹ לְנַדֵּב
לְהַדְפֹּסֵת אֵלוּ הַסְּפָרִים דִּיקָא, וְזָכוּתוֹ תִּגְדֵּל מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתקו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֵקֶב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַחֲדוּשִׁים, וְזֶה מְאֹד יָפָה, וְזָכַר
מִה שְׁאַמַּר רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטִימוֹהֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), אֲשֶׁר חֲדוּשֵׁי
הַתּוֹרָה זֶה תִּקְוֵן גְּדוּל עַל הַהֲרוּרִים רְעִים, כִּי כִּנְגֹד שְׁהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ
זָבֵל שֶׁל גְּאוּף וְכו', עֲכָשׁוּ יִרְאֶה לְחַדֵּשׁ וּלְתַקֵּן אֶת מַחוּ.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מְסַפְּרִים (שַׁבַּת קמז): רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָף הִגִּיעַ
לְמִקּוּם שֶׁל מְרַחֲצָאוֹת, וְנִמְשָׁף אַחַר הַיַּיִן, וְשָׁכַח אֶת תְּלַמּוּדוֹ,
וּכְשֶׁחֲזָר — רָצָה לְקָרוֹת בַּתּוֹרָה, וּבְמִקּוּם (שְׁמוֹת יב, ב): "הַחֲדָשׁ הַזֶּה
לָכֶם", קָרָא "הַחֲרַשׁ הִיָּה לָכֶם", וּבִקְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים רַחֲמִים
עָלָיו, וְחֹזֵר וְנִזְכָּר בְּתַלְמוּדוֹ.

וַיֵּשׁ לְדַקְדַּק, לָמָּה נִקְטוּ דִּיקָא פְּסוּק זֶה, וְלָמָּה בְּאַמַּת בְּפִסּוּק
הַזֶּה טָעָה? אֵלָּא יְדוּעַ, שְׂרַבּוּ רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זַבְדַּי, שְׁבָחוּ מְאֹד (עֵין
אֲבוֹת, פָּרָק ב'): אִם יִהְיֶה כָּל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֵאֲזָנִים, וְרַבִּי אֶלְעָזָר
בֶּן עֲרָף בְּכַף שְׁנָיָה — מְכַרֵּיעַ אֶת כָּלָם. וְהוּא אָמַר, שְׂאָדָם יִבְחַר
לְעֲצָמוֹ ל"ב טו"ב. וַיֵּשׁ לוֹמַר שְׁנָיָה עוֹלָה מ"ט, וּכְמִסְפַּר הַסְּפִירָה ל"ב
יָמִים עַד ל"ג בְּעֵמֶר, וּמִל"ג בְּעֵמֶר עַד קִבְּלַת הַתּוֹרָה טו"ב יָמִים, כִּי
עָנָן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הִיָּה אֲהָבָה. וְהִנֵּה הָאִישׁ הַאֵלֶּקִי רַבִּי
שְׁמַשׁוֹן מְאוּסְטְרִפּוּלְיָא זי"ע אָמַר: יֵשׁ קְלָפָה הַנִּקְרָאת רִי"ב, וְקְלָפָה
זוֹ מְמַנָּה לְהַשְׁפִּיחַ וּלְעַקֵּר אֶת הַתּוֹרָה מֵהַתְּלַמֵּי־דִי חֲכָמִים, וְזֶה מִה
שֶׁהוּא קָרָא: "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם", "הַחֲרַשׁ הִיָּה לָכֶם"; כִּי מְאוֹת ד'
שֶׁל הַחֲדָשׁ נִעְשָׂה ר', וּמְאוֹת ז' שֶׁל הַזֶּה נִעְשָׂה י', וּמְאוֹת כ' שֶׁל

לכם, נעשה ב'. נמצא, שהחליף את האותיות ד' ז' כ' אל אותיות: רי"ב, שזו הקלפה המשפחת את התורה.

ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא), אֲשֶׁר יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁקוּרִין עֲצָמָם רַב־י, וְאֵינָם רְאוּיִים לָזֶה, וְאֶסוּר לְתוֹן לָהֶם תְּקוּף וְכוּ', עֵינַי שָׁם. רַב־י דִּיקָא, כִּי הֵם בְּקִלְפָה, וְזֶה גַם מֵה שֶׁאָמַר רַבְנֵי ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קיא): רַב־י רְאֵשֵׁי תְבוּת: רִשְׁעִים בִּיחֻשָּׁף יִדְמוּ; כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ רְאוּי, מִמְשִׁיף אֶת הַרְשָׁעִים בַּחֲשָׁף. וְכֵן אָמַר רַבְנֵי ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מח): בְּחוּץ לְאֶרֶץ הוּא רִי"ב וּבְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל רַב־י, כִּי חוּץ לְאֶרֶץ הֵנוּ חוּץ לְאֶמוּנָה, אִזּוּ הוּא רִי"ב, הַקִּלְפָה הַמְשַׁפַּחַת אֶת הַתּוֹרָה. כִּי אִם אֵין לוֹ אֶמוּנָה, אִזּוּ שׁוֹכַח אֶת הַתּוֹרָה, מֵה שֶׁאֵין בּוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁם הִיא הָאֶמוּנָה (דְּבָרִים יא, יב): "תְּמִיד עֵינַי הַנִּי"ה בָּהּ מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית הַשָּׁנָה", אִזּוּ הוּא רַב־י, מְנַהֵג אֲמִתִּי. וְהִנֵּה מְצַנֵּת קְדוּשׁ הַחֲדָשׁ — זֶה גְלוּי אֱלֻקוֹת, שֶׁמְנַקְדָּה קִטְנָה נִתְמַלֵּאת הַלְבָנָה. אַבְל לָזֶה צְרִיכִים ל"ב טו"ב, שְׁתִּהְיֶה אַחַדוֹת אַחַת, וּבְרַגַע שֶׁנַּעֲתָקִים מֵהַתּוֹרָה וְהוֹלְכִים לְהַתְעַנֵּג, אִזּוּ מִתְחַבֵּרַת הַקִּלְפָה שֶׁל רִי"ב, שֶׁהִיא מִחֻלְקַת, ל"ב ר"ע, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, וְזֶה מֵה שֶׁגוֹרֵם שְׁכַחַת הַתּוֹרָה. וְכַמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְנֵי ז"ל (שיחות מוהר"ן, סימן צא), שֶׁסְּגָלָה לְהַתְמַדָּה — לֹא לְדַבֵּר עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם; וּכְשֵׁי רִי"ב, אִזּוּ הַקִּלְפָה מְשַׁפַּחַת אֶת הַתּוֹרָה, וְאֵין חֲשֵׁק לְלַמֵּד. וְלָכֵן דִּיקָא רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרֻף, שֶׁהִיָּה מְעִין הַמַּתְגַּבֵּר, רַק הַסְּתוּבָב בֵּין הַרְשָׁעִים בְּמִרְחָצָאוֹת, כְּכֹר הַתְּדַבֵּק בּוֹ הָרַע שֶׁלָּהֶם, וּבָאָה קִלְפַת רִי"ב, וְהִשְׁפִּיחָהּ לוֹ אֶת הַתּוֹרָה, וְקָרָא: "הַחֲרַשׁ הִיָּה לָבָם" — הַפּוּף: "הַחֲדָשׁ הִזָּה לָבָם", שֶׁזֶה עָקַר הַקִּלְקוּל. וְלָכֵן צְרִיכִים לְבוֹרַח מִרְשָׁעִים שְׁגוֹרְמִים רִי"ב וּמִחֻלְקַת, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפַח אֶת הַתּוֹרָה, וְאִם בְּאֶרְזִים נִפְלָה שְׁלֵהֶבֶת, מֵה יֹאמְרוּ אֲזוּבֵי הַקִּיר' (מוֹעֵד קָטָן כה:); אֲקוּהָ שְׁתַּבִּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, כִּי יֵשׁ בָּזֶה עוֹד אַרְיכוֹת, רַק כְּתַבְתִּי רְאֵשֵׁי פָּרְקִים.

רק חזק ואמץ, ואז טוב לך כל הימים.

ראה רק לקנות לעצמך מדת הסבלנות, אשר אין ערוך אליה.

ובפּרטינות בלישיבה עם בחורים, צריכים הרבה סבלנות — לא להכות ולא לצעק, רק בנעם. 'דברי חכמים בנחת נשמעים' (קהלת ט, יז), ואז תראה ברכה במעשה ידיך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ה' תתקז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום אל אהובי, ידידי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם כסף הפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממך כל הדינים, על-ידי פלא עליון.

מה אמר לך, בודאי זה כואב וכו', כי אין עוד צער כצער ילדים, שהאב צריך לראות איך הבנים הצעירים מתחננים לפני הבכור וכו', זהו הצער הגדול ביותר. עם כל זאת כבר אמרו חכמינו הקדושים (מועד קטן כז:): כל הנמשך אחר הצער — הצער נמשך אחריו; וכל הנדחה מהצער, הצער נדחה ממנו; כי סוף כל סוף על-ידי תפלה ומצוות מעשיות דיקא, מהפכין חשוכא לנהורא, ויזכה לראות בישועתן ובגדלתן של ישראל.

הדורש שלומך באהבה רבה...

רק סבלנות, ולא להכות את הילדים, רק לדבר עמהם בנחת.

ה' תתקח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום וברכה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים עַד מְאֹד, וְהַעֲקָר לֹא לִפְלִ בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּנֵי. וּבִפְרֹט לֹא לְהִיּוֹת עֲצָבִנִי, שְׁנֵה אֵינּוּ מְבִיא אֶל שׁוֹם דְּבָר, רַק תִּכְרֶךְ אֶל הַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית, כִּי הַסְּבָלָנוֹת שְׂאָדָם קוֹנֶה לְעֲצָמוֹ — זֶה מֵה שְּׂמַצְלִיחַ דְּרָכוֹ, כִּי הַסְּבָלָן הוּא הַמְּנַצֵּחַ.

בְּעֵנֶיךָ שְׂפִתְכֶתָּה וְכו', אֵינּוּ זֶה כָּל-כֶּף פְּשׁוּט, וְרֵאוּי לָךְ לְלַמֵּד עֲכָשׁוֹ סִימָן רל"ז בַּטּוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּף, חֲשֵׁן מִשְׁפָּט, וְתִדְקָדֵק בְּדַבְרֵי הַסֵּמ"ע שָׁם, וְכֵן מֵה שְׂפִתְיֹכ בְּפִתְחֵי תְּשׁוּבָה שָׁם, וְתִרְאֶה שְׂהַעֲנִיךָ מִסְּבָר וְנִקְרָא רָשַׁע וְכו', וְטוֹב וְנִכּוֹן אַחַר שְׂתַלְמֵד אֶת הַסִּימָן הַזֶּה, שְׂתִשְׂאֵל מוֹרָה הוֹרָאָה יִרְא שְׂמִים בְּמַחְנֹכֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתקט.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדֵּר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׂלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵנֶיךָ הַדְּלָקַת גְּרוֹת, אֲצַלְנוּ נוֹהֲגִים תִּכְרֶף-וּמִיד כְּשִׂמְתַחֲתָנִים, שְׂהַאֲשֶׁה מְדַלְקַת אֲרִבְעָה גְרוֹת שֶׁל חֵלֶב, כְּנִגֵּד אֲרִבְעֵי אוֹתִיּוֹת שֶׁל שֵׁם הַנְּי"ה בְּרוּף הוּא, וּשְׁנַיִם שֶׁל שְׂמֵן זַיִת, כְּנִגֵּד שְׂמֹר וְזָכוֹר, וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשִׂהַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא עוֹזֵר וְנוֹלֵד בֵּן אוֹ בַת — מוֹסִיפִים גֵּר אֶחָד, וְכֵן בְּכָל פְּעַם כְּשִׁנּוּלֵד עוֹד בֵּן אוֹ בַת מוֹסִיפִים גֵּר אֶחָד, אֲבָל אֵינּוּ עֵנֶיךָ סֵתֵם לְהִרְבּוֹת גְּרוֹת.

וּבְעֵנֶיךָ לְהִבְהִיב אֶת הַגְּרוֹת קָדָם שְׂבֵת, עֵינֶיךָ בְּשִׁלְחָן עָרוּף, אֲרַח חַיִּים (סִימָן רסד, סְעִיף ט'), כְּתַב מְרֵן: אֵינּוּ צָרִיךְ לְהִבְהִיב הַפְּתִילָה. וְהַרְפ"א כְּתַב: וּמִכָּל מְקוֹם נִהְיֵה לְהַדְּלִיק אֶת הַפְּתִילָה וּלְכַבּוֹתָהּ, עֵינֶיךָ

שם. ומי צריך לעשות את זה? עין בטור: ומכל מקום נהגו הנשים להדליק הפתילה ולכבותה, כדי שתהא חרוכה ויאחז בזה האור יפה. רואים מכאן, שכל זה האשה עושה, ויש גורסים מדפוסים ישנים, שהיה כתוב: 'האנשים', וכן נוהגים העולם, שהפעל מכין את הנרות, והאשה מדלקת.

ובענין ששאלת וכו', זה קשה לרשם על פני הכתב, כשתבוא נדבר מזה, ואקנה להקדוש-ברוך-הוא שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, רק חזק ואמץ מאד מאד.

עכשו שהתחנתה, ראה לקבע שעורים בכל יום בטור שלחן ערוך, הלכות גדה. והעקר תלך לשמע שעורים אצל מגיד שעור. לא מספיק מה שלומדים לבד, כי מה שלומדים אצל הזולת, זה עולה פי כמה ממה שלומדים לבד. וזה ברור.

העקר אהבה וקרוב לכבות וכו', ולא לעשות בקרת על חמך ונחמותך, כי זה לא יתרם לשלום-בית.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ה' תתקי.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק מפל מה שעובר, והדבק עצמך תמיד באין סוף ברוך הוא, ותציר בדעתך, איך שהוא יתברך מחיה ומנהיג את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והכל אור, ואתה נמצא בתוך האור. ואם תחשוב תמיד כך, אזי תחיה חיים נצחיים, ועולמך תראה בתייך.

כי באמת אין בלעדיו יתברך כלל, "אתה קדם שפראת העולם, ואתה משפראת העולם". ואשרי מי שאינו מטעה עצמו כלל, ותמיד רק חושב ממנו יתברך, ואינו מסיח דעתו ממנו יתברך, אשר זה הדבר הכי חשוב בזה העולם הגשמי והחמרי, כי כן אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נשא טו): מיום שפרא הקדוש-ברוך-הוא עולמו, נתאנה שיהיה לו דירה בתחתונים; הקדוש-ברוך-הוא רוצה שנפירו כאן בזה העולם, כדגמת שמפירים אותו בעולם האצילות, בלי שום לבושים כלל. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן לג), אשר זה אורייתא דעתיקא סתימאה, ששם אין כבר שום לבושים, ואוהב עצמו עם הקדוש-ברוך-הוא ועם התורה ועם הצדיקים.

כי כשאדם בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, וכבר אינו רואה ואינו שומע ואינו מרגיש רק את אמתתו יתברך, אז הוא מתחיל להרגיש נעימות חיים כדגמת עולם האצילות, וזו התכלית שאדם צריך להגיע אליה בזה העולם, שאין עוד טוב מזה, כי אין טוב אלא הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב הויה לכל" וגו', ואין טוב אלא תורה, כמו שכתוב (משלי ד, ב): "כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו", ואין טוב אלא צדיק, כמו שכתוב (ישעיה ג, י): "אמרו צדיק כי טוב" וגו'.

תאמין לי, ידידי הנקר! כי רק זה נקרא חיים אמתיים ונצחיים, כשזוכים להיות דבוקים בו יתברך, וצריך שתדע, אשר אין דבר יותר חשוב מזה, מלחשב תמיד ממנו יתברך, אשר כל מחשבה זו דבקות אמתית, וזו מצות עשה של "ובו תדבק" (דברים י, כ), שזו מצות יחוד הויה והיא מצוה תמידית, ותכף כשאדם דבוק בו יתברך, אז אין לו שום פחד משום בריה רק מהקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ואין עוד אדם יותר מאשר ממנו.

מאד מאד אבקש אותך, שתקח עצמך בידיך, וראה להתמיד מאד מאד בלמוד משניות, שזה זכוך הנפש, כי משננה היא אותיות נשמ"ה. והבית יוסף זכה להתגלות מגיד מן השמים, שגלה תורה

אָשֶׁר ה' תתקיא בַּנַּחַל קיט

וּגְלוּי אֱלָקוֹת, רַק בְּזָכוֹת שְׂקִידָה בְּלִמּוּד מְשָׁנִיּוֹת, כַּמּוּבָא בַּסְּפָר
"מַגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל", וְהִתְהַדְּרָכוּ לְגַרְסַ אַרְבָּעִים חֲמֵשִׁים פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת
בְּפַעַם אַחַת, וְהָיָה הַמַּגִּיד מְדַבֵּר עִמוֹ, וּמְגַלֶּה רְזִי דְרִזִּין וְסִתְרֵי
נִסְתָּרוֹת.

הִנֵּה כְּדַאי לָךְ לְהַשְׁיֵג אֶת הַסְּפָר הַזֶּה, וְתִרְאֶה שָׁם נִפְלְאוֹת.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתקיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהֲוֵבִי, יְדִידֵי הַיְקָר
לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ
יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא אַמוּנָה, לְהֶאֱמִין שְׂדָבֵר גְּדוֹל וְדָבֵר קָטָן
לֹא נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֶלֶּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וּבְכָל תְּנוּעָה
וְתַנּוּעָה שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּבִידִיעוֹת אֵלּוּ הָאָדָם עוֹבֵר עַל הַפֶּל, וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁהוּא חֹזֵק בַּתְּפִלָּה וּבַהֲתַבּוֹדוֹת, לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ,
שְׂזֶה מְגַלֶּה כִּי הוּא חֹזֵק בְּאַמוּנָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה
סִימָן שֶׁהוּא מְלֵא אַמוּנָה, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, וְזֶה הַגְּלוּי שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל
לְדַבֵּר תְּמִיד עִמוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ה' תתקיב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר
לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גַּר
יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָה אָמַר לָךְ! כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מְלֵא נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים עַד
מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחֲזִיק מֵעַמֵּד בְּעוֹלָם הָעוֹבֵר הַזֶּה, וְעַקֵּר הַנְּסִיוֹן
זֶה בְּעֵינֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי סוּף כָּל סוּף אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּזֶה
הָעוֹלָם בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם, עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, וְהַשֶּׁקֶר וְהַכֶּזֶב מִתְפַּשֵּׁט
בְּעוֹלָם, וּבִכְרִטוּת בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן, הַרְוַחוֹת זָרוֹת נוֹשְׁבוֹת גַּם בְּפָנִים,
וּמְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, כִּי רִשְׁעֵי וּפְרִיצֵי עֲמָנוּ מְפִיעִים
כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, עַל-יְדֵי עֲגָל הַזָּהָב, שֶׁהִקִּימוּ מַלְכוּת הַרְשָׁעָה
נֶגְדַת מַלְכוּת דִּקְדוּשָׁה, וְצָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים מְאֹד לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, לֹא
לְהִגָּר אַחֲרֵיהֶם, וְזֶה מִהַעֲבוּדוֹת הַכִּי קָשׁוֹת, כִּי רַב רַבִּם שֶׁל אַחֲנוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִתְפָּסוּ אֶל רַעֲיוֹן הַטְּמָאָה הַזֶּה, וְשִׁמְחִים לְאִידִם וְכוּ' וְכוּ'.
וְלִכֵּן דִּיקָא עֲכָשׁוּ כָּל-כֶּף נַחוּץ לְהַתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה,
לִידַע שְׂאִין בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדַבֵּר גְּדוּל וְדַבֵּר קִטָּן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה
מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן. וְצָרִיכִים לְהַפְרִיד אֶת
הַקְּלָפָה מִהַפְּרִי, וְאִז דִּיקָא יִתְגַּלֶּה לָנוּ הָאוֹר כִּי טוֹב, כִּי יִתְרוֹן הָאוֹר
מִן הַחֲשֶׁךְ דִּיקָא, הֵינּוּ כִּי אִם הַכֹּל הָיוּ רוֹאִים אֶת הָאוֹר, לֹא הָיָה
נְסִיוֹן כָּלֵל, רַק מֵאַחַר שֶׁהַכֹּל מְסַבֵּב עִם חֲשֶׁךְ כְּפוֹל וּמְכַפֵּל, אֶפְלָה
מִמֶּשׁ, בְּחִינַת "וַיִּמַּשׁ חֲשֶׁךְ" (שְׁמוֹת י, כא), שֶׁהַחֲשֶׁךְ בְּעַצְמוֹ הוּא
מִמְשׁוֹת, וְצָרִיכִים רַחֲמִים לֹא לְהִגָּר אַחֲרֵיהֶם כָּלֵל, זֶה הַנְּסִיוֹן הַכִּי
קָשָׁה, וְעַל זֶה צָרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת, וּלְדַבֵּר מִכֶּף הַרְבֵּה מְאֹד אִישׁ
עִם רַעְהוּ, וְהָאֲבָא עִם הַיְלָדִים, וְכֵן לֹא לְהַתְבַּיֵּשׁ לְפָרְסֵם גַּם לְאַמּוֹת
הָעוֹלָם יְחוּד הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר הוּא לְבָדוּ נִמְצָא, וְאֵין בְּלַעֲדֵי
נִמְצָא, בְּבַחֲיַנַּת (תְּהִלִּים צו, ג): "סִפְרוּ בְּגוֹיִם כְּבוֹדוֹ".

נָא וְנָא אַל תִּירָא וְאַל תַּחַת, עַל אֶפֶס הַקָּשִׁי שֶׁבְדָבָר, רַק זֹאת תִּדַע, אִם תִּהְיֶה חֶזֶק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, לֹא יוּכְלוּ לָךְ כָּלֵל שׁוֹנְאֵיךָ וּמְתַנַּגְדִּיךָ כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה, הֵם יִפְלוּ תַּחַת רַגְלֶיךָ, וּבִלְבָד שְׁתִּהְיֶה חֶזֶק וְאַמִּיץ בְּאַמוּנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתקיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזְרֵנוּ לְיוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַפְחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי, שׁוֹתֵה מִיָּמִי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח וְנִצְחִים.

אַת מְכַתְּבָךְ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וּלְחִתּוּקָךְ הוּא אֶפֶס לְמוֹתֵר, כִּי תִהְלֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶזְרֵךְ לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּזִכּוֹת נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר זְעִירִין אֵינּוּן הַזּוֹכִים לָזֶה, וְהִיא — לְעֶסֶק בְּקָרוֹב הַגְּאֻלָּה, עַל-יְדֵי הַדְּפֶסֶת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם. הָאֵם אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר כַּמָּה הַהוֹרֵי תְּשׁוּבָה אַתָּה מְכַנֵּס בְּאַחֲרֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?! הָאֵם אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר כַּמָּה נְפֻשׁוֹת שְׁבוּרוֹת וְנִפְּוִלוֹת אַתָּה מְחִיָּה וּמְשַׁמַּח?! הָאֵם אַתָּה יוֹדֵעַ כַּמָּה בְּעָלֵי תְּשׁוּבָה אַתָּה עוֹשֶׂה בְּיוֹדְעִים וּבִלֹּא יוֹדְעִים?! וְעַל כֵּן מַה וְלָמָּה לָךְ לְהִיּוֹת שְׁבוּר. הֵן אַמֵּת, אֲנִי מִבֵּין הַיֵּטֵב אַת מְכַאֲבֵי לְבָבְךָ וּבְחִלְשׁוֹת דַּעְתְּךָ, שְׁקֻשָּׁה וְכִבְד לָךְ לְמִצָּא אַת בַּת זִוְגָךְ, וְדָבָר זֶה מִחֲלִישׁ לָךְ מְאֹד מְאֹד אַת דַּעְתְּךָ וְכוּ', וּמַה גַּם שְׁאַתָּה נוֹפֵל בְּכָל פֶּעַם יוֹתֵר וַיּוֹתֵר וְכוּ', וְכוּ', עִם כָּל זֹאת כִּנְגֵד זֶה אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, כִּי דְרָכֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִגְעָלִים מְאֹתָנוּ, וְאֵין אָנוּ יוֹדְעִים מַה וּמִי וְאֵימַת וְכוּ', עָלֵינוּ רַק לְהַתְחַזֵּק וּלְחַכּוֹת עַד עֵת בֹּא דְבָרוֹ. וְאַף שְׁכַבְּרָךְ כָּלֵל הַקָּצִין, עִם כָּל זֹאת אֵין זֶה עֲצָה לְפַל בְּדַעְתּוֹ בְּשׁוּם אַפְּן שֶׁבְּעוֹלָם כָּלֵל, וּבְיַדֵּי סוֹף כָּל סוֹף אַחַר הָרַע יָבֵא הַטּוֹב.

הַעֲקֹר צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק עִם רַבְּנוּ ז"ל, בְּךָ רַבְּנוּ נְגִילָה, בְּךָ רַבְּנוּ וְנִשְׁמָחָה, נְגִילָה נְגִילָה וְכוּ'. מָה הֵיינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, בְּלִי עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת וְלִמּוּדָיו הַנִּפְלְאִים? וּבִפְרָטִיּוֹת אֵתָּה, שְׁפָל עֶסֶק הַהֲדַפְסָה עִכְשָׁו תְּלוּי רַק בְּךָ. הֵן אֲמַת, שְׂבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אִירוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל נֶעְלַם וְנִסְתָּר עַדִּין לְגַמְרֵי מִן הָעוֹלָם, (וּכְפִי דְבוּרוֹ שֶׁל הָאִישׁ הָאֱלֹקִי ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל, הָאִוֵּר נֶעְלַם גַּם מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ), וְאֲשֶׁר עַל זֶה אֲמַרְנוּ בַּתְּשַׁעָּה בָּאָב אֵיכָה, עַל הַסְּתַלְקוֹת וְהַעֲלַמַת הַצַּדִּיק הָאֲמַת, שֶׁשְׁקוּלָה כְּפָלִים כְּחֶרֶב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, כִּי עָקַר הַקְּיִנוֹת הֵם עַל הַסְּתַלְקוֹת הַצַּדִּיקִים הָאֲמַתִּיִּים, אֲשֶׁר יֵשׁ בְּכַחֲם לְהַמְשִׁיךְ אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ לְמִטָּה, וַיְכֻלִּים לְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיחַ אֶת כָּל הַנִּפְשׁוֹת הַיְרֻדוֹת וְהַנְּפֻלוֹת וְהַמְּנַחֲחוֹת בְּתַאוּתֵיהֶם וּבְמִדּוֹתֵיהֶם הַרְעוֹת וְהַמְּגַנּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְעִכְשָׁו שְׁנַעֲלָמוּ וְנִסְתַּלְקוּ וְנִאֲבָדוּ מֵאֲתָנוּ הַצַּדִּיקֵי אֲמַת הַיְכֻלִּים לְקַרְבָּנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה אָנוּ עִכְשָׁו כְּצֵאת אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוּעָה, כִּי אֵין אָנוּ יוֹדְעִים מִי הוּא הַצַּדִּיק הָאֲמַת, כִּי הַבַּעַל־דְּבַר עַרְבַב אֶת הָעוֹלָם, וְהַעֲמִיד שְׁקָרָנִים וְעַמֵּי הָאָרֶץ קָלִים וּפּוֹחֲזִים וְכוּ', בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים. וְעַל־כֵּן עָלֵינוּ לְצַעֵק וּלְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ: אֵיכָה אֵיכָה הַצַּדִּיק הָאֲמַת, שֶׁנִּחַשְׁשׁ אִירוֹ מֵאֲתָנוּ, וְאֵין אָנוּ זוֹכִים לַיַּדַּע מִמֶּנּוּ הֵיטֵב, אֲדַרְבֵּה אָנוּ נִתְרַחֲקִים מִמֶּנּוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְנִתְעַים בְּדַרְכֵים נְבוֹכוֹת, מֵאַחַר שֶׁאָנוּ נּוֹפְלִים בְּדַעַתְנוּ, זֶה סִימָן שֶׁאָנוּ רְחוּקִים מִמֶּנּוּ, כִּי אִם הֵיינוּ מְקַרְבִּים אֵלָיו, לֹא הֵיינוּ נּוֹפְלִים בְּדַעַתְנוּ, וְלֹא הֵיינוּ נִחַלְשִׁים כָּל־כָּף, רַק הֵיינוּ יוֹדְעִים, שֶׁאֵין בְּלַעַדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְצַדִּיק הַשֵּׁם בְּכָל דְּרָכָיו. וּבְזֶה שֶׁאֵין אָנוּ יוֹדְעִים זֹאת, זֶה סִימָן שֶׁאָנוּ רְחוּקִים לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ. וְעַל־כֵּן עָלֵינוּ לְצַעֵק וּלְחַפֵּשׁ: אֵיכָה אֵיכָה אֵתָּה רַבְּנוּ, אֵיכָה אֵיכָה אֵתָּה מוֹרְנוּ? וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שִׁירְמִיָּה הַנְּבִיא קוֹנֵן "אֵיכָה יוֹעַם זָהָב" (אֵיכָה ד. א), שֶׁנִּחַשְׁשׁ אִירוֹ אֲצִלָּנוּ, וְאֵין אָנוּ זוֹכִים לְהִנּוֹת מֵאִירוֹ. וְלֹא דֵי לָנוּ בְּזֶה, כִּי אִם עוֹד נוֹסֵף יְגוֹן עַל מְכַאוֹבָנוּ, כִּי גַם "יִשְׁנֵא הַפֶּתֶם הַטּוֹב", שֶׁהַצַּדִּיק הָאֲמַת הַנִּמְשָׁל לְכַתֵּם הַטּוֹב, כָּל־כָּף נִחַשְׁשׁ אִירוֹ מִיִּשְׂרָאֵל, עַד אֲשֶׁר נִשְׁתַּנָּה הָאֲמַת לְגַמְרֵי, כִּי אוֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רַע. וְזֶה "יִשְׁנֵא

הַפֶּתֶם הַטּוֹב", שְׁנִשְׁתַּנֶּה הַפֶּתֶם הַטּוֹב, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שְׁמִדְבָרִים עָלָיו כָּל הַרְעוֹת, וּמִשְׁנִים וּמַחְלִיפִים הָאֵמֶת בְּשֶׁקֶר, וְעַל־יְדֵי־זֶה "תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אַבְנֵי קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת", שֶׁזֶה נֶאֱמַר עַל הַסְּתַלְקוֹת וְהַתְּעַלְמוֹת הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא רֹאשׁ־בַּיִת, וּמִתְגַּבְּרִים וּמִתְפַּשְׁטִים הַמְּפָרְסְמִים שֶׁל שֶׁקֶר, שֶׁהֵם רֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, כַּמּוּבָא (בְּלֻקוּי־מִוְהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), אֲשֶׁר דְּבַרְנוּ מִזֶּה הַרְבֵּה בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, וְהִזְהִי תַהֲלֵה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, אֲרִיכוֹת גְּדוּלָּה כְּדָרְכֵנוּ.

וְהַיּוֹצֵא מִדְּבָרֵינוּ, שְׁאֵנוּ צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה: אֵיכָה אֵיכָה הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְאִיךָ? עַל־יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדָּה וְאִמִּירַת חֲצוֹת. אִיךָ אֲסוּר לְהִשְׁאָר רַק בְּאֵיכָה, רַק עָלֵינוּ גַם לְהַתְּנַחֵם בְּבַחֲנֵינָת 'שִׁבְתַּת נַחֲמוּ', שִׁיְהִיָּה בְּשִׁבְת־קֹדֶשׁ זֶה, וְעַקֵּר הַנְּחֻמָּה, שֶׁתַּהֲלֵה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ הַצַּדִּיקֵי אֵמֶת הַשְּׂאִירוּ לָנוּ אוֹצֵר נוֹרָא וְנִפְלָא, שֶׁהֵם סִפְרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים, הַמְּלֵאִים גְּלוּי אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַגְּלוּי, וּמַגְּלִים וּמְפָרְסְמִים אֶת הָאֵמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַד אֲשֶׁר מְזַכְּכִים אֶת הַמְּדַמָּה אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַד אֲשֶׁר מִתְחִיל לְהֵאִיר אֲצֵל כָּל אֶחָד הָאֵמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

וְעַל־כֵּן עָלֵינוּ לַעֲסֹק בְּעֵסֶק זֶה בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְּדוּלָּה, לְהַפְיִץ דַּעַת רַבָּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר זֶהוּ עַקֵּר הַנְּחֻמָּה, שְׁאֵנוּ יְכוּלִים לְנַחֵם אֶת הָעוֹלָם. וּבְכַפְרֵטִיּוֹת שֵׁם בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עוֹבְרַת שׂוֹאָה רִוּחַנִית עַל אַחֲנֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי תָאִי גַז הַכַּפִּירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת פְּתוּחִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְשׁוֹרְפִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְכֵן הַתִּירוּ נְאוּף וְעָרִיוֹת בְּפִרְהֶסְיָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲשֶׁר רַבָּם כָּכֵלִם נִכְשָׁלִים בְּנְאוּף, וּמַנְאָפִים כָּכֵלְבִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּמִשְׁחִיתִים זֶרְעֵם עַל הָאָרֶץ, כִּי מַה יַעֲשֶׂה הַבֵּן שְׁלֵא יַחֲטֵא? ! וְעַל־כֵּן עָלֵינוּ לְהַזְרִים אֲלֵיהֶם אֶת אוֹר רַבָּנוּ וְ"ל. וְאִיךָ שֶׁהַעֲרַב־רַב נִכְנַס גַּם־כֵּן בְּפָנִים, עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלָנוּ. וְעַל־כֵּן פֹּה אֲנִי שׁוֹלַח לָךְ אֶת קוּנְטֵרֵס "שׁוֹמֵר הַבְּרִית", שֶׁתְּדַפְּסוּ שֵׁם בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁהוּא, וְאֵל תִּשְׁנֶה כָּלֵל, כִּי הַלְּשׁוֹנוֹת הַכְּתוּבִים שֵׁם הֵם בְּשִׁבִיל הַרְחוּקִים, שֶׁבְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אֵינָם יוֹדְעִים שֶׁזֶה אֲסוּר. וּמַה גַּם שְׁלִפְנֵי כְּמָה יָמִים, בָּאוּ אֵלַי כְּמָה בַּחוּרִים מִיִּשְׁבֵּה בְּעִיר הַעֲתִיקָה, וּבָאוּ לְבַקְרָנִי, כִּי הֵם פָּאן

עכָּשׁוּ בְטִיּוֹל, וְסִפְרוּ לִי, שֶׁקָּבְלוּ אֶת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, וּמְאֹד מְאֹד נִתְעוֹרְרוּ, וּבִפְרָטִיּוֹת שֶׁעֲכָשׁוּ הַפַּעַם הִרְאֵשׁוּנָה שְׁנוּדָע לָהֶם, שֶׁפָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא עֲבָרָה חֲמוּדָה, וְעַל-כֵּן בִּקְשׁוּ מִמֶּנִּי יְצוֹת. וְכֵן הַדָּבָר סוֹבֵב עֲכָשׁוּ בֵּין פּוֹרְקֵי הָעַל, שְׂאִינָם יוֹדְעִים שְׁזָנוּת הוּא בְּכָלֵל עוֹן, מְרַב הַרְגָּלֵיהֶם הָרָעִים וְהַמְרִים, עַל-כֵּן רָאָה לְהַדְפִּיסוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא, וְאֵל תִּשְׁנֶה אֶת הַלְשׁוֹן כָּלֵל.

מה לעשות? ! לולא המחלוקת עלי, היינו יכולים כבר להגאול, ועכָּשׁוּ עֲלִינוּ עוֹד פַּעַם לַחֲכוֹת וּלְקַיִם "עַד יַעַת בֹּא דְכִרּוּ", שְׁנִזְכֶּה שְׂבִיא מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ וַיִּגְאֹלְנוּ גְאֹלַת עוֹלָם בְּהַתְגַּלוֹת מַלְכוּת שָׁמַיִם.

הדורש שלומך...

ה' תתקיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשר"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּכַבֵּד, לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח וְנִצְחִים.

אֵת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר עַל כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בַּפְּגָם הַבְּרִית וְכוּ'. וְהִנֵּה עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי חֲכָמֵינוּ ז"ל הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (פְּחָבוֹת נט.): הַבִּטְלָה מְבִיאָה לִידֵי זָמָה וְלִידֵי שְׁעָמוּם. עַל-כֵּן רָאָה לְשַׁמֵּר אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד מְאֹד מִבִּטְלָה, שֶׁהוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (דֶּרֶךְ אֶרֶץ זוּטָא), שְׂרַב בְּנֵי-אָדָם מֵתִים מִהַבִּטְלָה, עַיִן שָׁם. וְעַל-כֵּן רָאָה שְׂלֵא יִהְיֶה לָךְ זְמַן כָּלֵל לַחֲשֵׁב מֵעֲצֻמְךָ, אוֹ שֶׁתַּעֲסֵק בְּלַמוּד אֲשֶׁר הַתּוֹרָה הִקְדוּשָׁה, שֶׁהִיא הַשְּׂמִירָה הַכִּי טוֹבָה, וּבִפְרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת רְגִיל בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁר הִיא הוֹרֶגֶת אֶת הַיֶּצֶר הָרָע שֶׁל נְאוּף, וּמִבִּטְלָת אוֹתָהּ לְגַמְרִי, אוֹ שֶׁתִּלְךָ לְהַפְיֵן סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אוֹ שֶׁתִּלְךָ לְעַבֵּד, אוֹ שֶׁתִּרְשָׁם לָךְ דְּבוּרֵי

אָשֶׁר ה' תתקיד בַּנְחַל קכה

אַמוֹנָה וְחִדּוּשֵׁי תוֹרָה וְכוּ' וְכוּ'. וְהַפְּלֵל — אָסוּר לִילֵךְ בְּטֵל כְּרָגַע, וְאָדָם אֲשֶׁר הוּא עָסוּק תָּמִיד, אֲזִי אֵין לוֹ פְּנָאֵי לַחֲטָא כָּלֵל.

וְהֵרֵב הַקְדוּשׁ מִטְשֶׁהֲרִין ו"ל, פִּרְשׁ אֶת הַמְשָׁנָה בְּאֲבוֹת: טוֹב תוֹרָה עִם דְּרָךְ אֶרֶץ, שְׂיִגִיעַת שְׁנֵיהֶם מִשְׁפַּחַת עוֹן — לְשׁוֹן שְׂכָחָה, כְּשֶׁאָדָם עָסוּק כָּל הַיּוֹם בְּתוֹרָה וּבַמְּלָאכָה, אֲזִי כִּכֹּר שׁוֹכַח לַחֲטָא, וְדַבְרֵי פִי חֲכָם חֵן. כִּי עֵקֶר הַצְּרוּת בָּא לְאָדָם מִהַבְּטָלָה, עַל-כֵּן רָאָה לְשִׁמּוֹר עֲצָמָהּ מְאֹד מְאֹד מִבְּטָלָה, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּזְרַק עֲצָמָהּ בְּעֵבֹדֶת הַפְּלֵל, וְתִתְחִיל גַּם-כֵּן לְקָרֵב רַחוּקִים, וְלִלְמַד עִמָּהֶם דַּעַת רַבְּנֵי ו"ל, וְאֲזִי יִהְיֶה נֹעֵשֶׂה אֶצְלָהּ אוֹר יִשְׂרָאֵל וְאוֹר חוּזֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִמָּן קפד); וְרַבְּנֵי ו"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד שְׁנַחֲזִיר אֶת אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שֶׁפָּגַם בְּקִרְיָי, עָלָיו לַעֲסֹק בְּזוּהַ בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִרְמְיָה טו, יט): "אִם תּוֹצִיא יִקְרָר מְזוּלָל", אֲתַנֵּן דְּדִין דְּדִין (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִמָּן יד), שֶׁלְּהַחֲזִיר לְמוּטָב הוּא תְּקוּן קִרְיָי.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! חֲזוּק וְאַמֵּץ לַהֲיִוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׁמְחָה וּבְמִצַּב רוּחַ טוֹב, כִּי נִשְׁבַּע הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלֹּא יַעֲזֹב אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְהוּא אוֹהֵב אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וּמֵה שֶׁמִּיִּסֵּר אֶת בְּנָיו, הוּא עַל דְּרָךְ אֲבָא שְׂאוּהָב אֶת בְּנוֹ, הוּא מִיִּסְרוֹ וּמִפְּהוֹ, מֵה שֶׁאֵין כֵּן כְּשֶׁאֵין זֶה בְּנוֹ — לֹא אֲכַפֵּת לוֹ. וּכְמוֹ-כֵּן עִם יִשְׂרָאֵל נִקְרְאִים בְּנִים לְמִקּוֹם, עַל-כֵּן הוּא מִכָּה אוֹתָנִי וּמִיִּסֵּר אוֹתָנִי. מֵה שֶׁאֵין כֵּן אֲמוֹת הָעוֹלָם הֵם לֹא בְּנָיו, וְעַל-כֵּן מְנִיחַ אוֹתָם. עֵין בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ה'אוֹר הַחַיִּים' הַקְדוּשׁ בְּפִסּוּק (דְּבָרִים א, לא): "כִּי כַּאֲשֶׁר יִיִּסֵּר אִישׁ אֶת בְּנוֹ, ה' אֲלֶקֶיךָ מִיִּסְרֶךָ", שֶׁמִּפְּרֵשׁ אֶת זֶה, עֵין שָׁם; וּבְזוּהַ יִתְרַץ לָךְ כְּכֹר הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

ה' תתקטו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום ששי לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום רב.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד שמחתי לשמע שהשמחה בביתכם, ואת עוזרת לבעלך שיוכל ללמד תורה הקדושה, ואשר חכמינו ז"ל הקדושים אמרו (תנא דבי אליהו רבה, פרק ט'): איזוהי אשה כשרה, העושה רצון בעלה; וכשבעלה לומד תורה, אזי היא מתחלקת עמו חלק כחלק שוה.

מאד מאד אני מבקש אותך לא להיות, חס ושלום, בכעס, פי כעס האשה בבית הורס את הבית, אדרבה ראי להיות סבלנית, ובפרטיות לבעלך, ולדבר על לבו דבורים המישיבים את דעתו באהבה וכו', ואז הוא יעשה בדיוק כף עמך וכו'. וכן סבלנות גדולה ליילד, תהלה להשם יתברך, הוא המתנה הכי יפה שנתן לכם השם יתברך, ואתם צריכים לשמרו מאד, ולהיות עמו בשמחה, צריכים לשמר מאד מאד להיות עמו בשמחה.

ואודות הנתוח שאמר הרופא שצריך לעשות, קדם כדאי לשאל לעוד רופא, כי בדבר נתוח, טוב תמיד לשאל חנות דעתם של שלשה רופאים ממחים, ואם יאמרו שצריכים, אזי תעשי את זה. בודאי תפלה היא עקר חרבנו, כי חרבם של ישראל פיהם (מדרש שוחר טוב, תהלים קמה), ואין כחנו אלא בפה לבד, ומה שתפלה פועלת שום דבר לא יפעל. וכן אמר רבנו ז"ל לר' שמעון תלמידו, כשאשתו התפללה כל הלילה אצל עריסת בנם, "אה וואה, ידעתי שתפלה פועלת, אבל לפעל לשבר גזר דין גמור, ועוד להמשיך לו אריכות ימים, את זה לא תארת לעצמי", כף אמר רבנו ז"ל בפרוש.

על-כל-פנים אתם צריכים לידיע, כי הנתוח הזה הוא דבר קטן ומעשים בכל יום ויום, ואין מה לפחד מזה, ודבר זה כדאי לעשות

עוד בצעירותו כָּשָׁהוּא יְלֵד קָטָן. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הֵרֹפֵא חוֹלִים, יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וַיִּמְתִּיק מִכֶּם כָּל הַדֵּינִים, וַיִּמְשִׁיךְ לָכֶם רְפוּאוֹת וַיִּשְׁוּעוֹת, וַשְׁתַּהֲיֶה הוֹלְדָה בְּנִקְל, בְּלִי שׁוּם פְּאָבִים.

נָא וְנָא לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיאוֹתֶיךָ וְתַנּוּחֵי הַרְבֵּה, וּבּוֹדָאֵי מִצְוֹת אֲכִילַת מְלוּוֹה-מְלִכָּה מְסֻגְלַת לְאִשָּׁה, שְׁתַּהֲיֶה לָּהּ הוֹלְדָה בְּנִקְל, וְכֵן תֹּאמְרֵי "מִזְמוֹר לְתוֹד"ה", שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת הוֹלְד"ה, גַּם-כֵּן מְסֻגָּל לְהוֹלְדָה בְּנִקְל. וְעַקֵּר הַסְּגֻלָּה לְהוֹלְדָה בְּנִקְל הוּא שְׁמֻחָה, לְהִיּוֹת רַק בְּשְׁמֻחָה תָּמִיד, וְלִשְׁמֵעַ כְּלֵי זִמְרָה, וְלִקְבֹּל הַכֹּל בְּנִקְל, כִּי חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה כ', סִימָן ו'): "בְּעֶצֶב תִּלְדֵי בָנִים" (בְּרֵאשִׁית ג, טו) — זֶה צִעַר הַלְדָּה, מִשְׁמַע מְזוּהָ, אֲבָל אִם בְּשְׁמֻחָה תִּלְדֵי — לֹא יִהְיֶה לָּךְ צִעַר הוֹלְדָה כָּלֵל.

עַל-כֵּן הָעַקֵּר לְאִשָּׁה הָרָה, וּבִפְרֻטִּיּוֹת בַּחֲדָשׁ הַתְּשִׁיעִי, לְהִיּוֹת בְּשְׁמֻחָה עֲצוּמָה, וְלַעֲשׂוֹת עֲצָמָה כְּמוֹ שֶׁהִיא שְׁמֻחָה, וְאִזּוֹ בְּאַמַּת תִּבָּא לְשְׁמֻחָה, וְתַהֲיֶה לָּהּ הוֹלְדָה בְּנִקְל, וּבִפְרֻטִּיּוֹת בְּשִׁעָה שֶׁהִיא כּוֹרַעַת לִילָד, תַּעֲשִׂי כָּל הַמְּאַמְצִים לְהִיּוֹת בְּשְׁמֻחָה, וְאִזּוֹ יִהְיֶה לָּהּ בְּנִקְל לְקַבֵּל הַכֹּל.

הַמְּאַחַל לָכֶם הַצְּלָחָה וְכָל טוֹב...

ה' תתקטז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרֶב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר עֵקֶב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח גִּצְחִים.

אֵת מִכְתָּבֶיךָ לְנִכּוֹן אֲנִי מְקַבֵּל בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שׁוֹמֵחַ לְשִׁמְעַתְּ מִמֶּךָ, כֵּן יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתּוֹכֵל לְבִשָּׂר לִי בְּכָל פַּעַם בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.

מְרַב הַתְּלָאוֹת וְהַצָּרוֹת שֶׁעָבְרוּ עֲלֵינוּ, הַצָּרָכָתִי לְנִסְעַ עִם זִוְגָתִי קָצַת לְמַרְחָקִים, וְלְהַעֲבִיר מִדַּעְתָּנוּ הַכֹּל, אֲבָל "תְּהוּם אֶל תְּהוּם

קורא" (תהלים מב, ח), צָרָה קוֹרֵאת לַחֲבֵרְתָּהּ (רש"י שם), וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְצֵאת כָּבֵד מִכָּל הַצָּרוֹת לְגַמְרֵי.

וְהִנֵּה מִבְּאֵר בְּדַבְרֵי מוֹהֲרָנִ"ת ז"ל, כִּי עָקַר גְּדֵלוֹת הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, שְׂיָכוֹל לְהַעֲלוֹת אֶפְלוֹ מִשְׁמַד לְרָצוֹן (עַיֵן לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן רטו), וְאִיךָ? עַל-יְדֵי שְׂמֻכְנִים בְּאֶדָם רָצוֹן נוֹרָא וְנִפְלָא לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ אֶפְלוֹ שְׂיִהְיֶה בְּעִמְקָא דְתַהוֹמָא רַבָּה, בְּתַכְלִית הַיְרִידָה שְׂאִין לְמִטָּה מְזֵה, כְּמוֹ שְׂמ"ד (ה' יִצְיִלְנוּ), עַל-יְדֵי תַקְפָּה הַרְצוֹן שְׂמֻכְנִים בּוֹ הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, הוּא יְכוֹל לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַרְצוֹן הוּא עוֹלָם הַחֲרוּת, כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּכֻלְלִיּוֹת, כְּמוֹ-כֵן הוּא בְּפִרְטִיּוֹת אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הֵינּוּ בְּכֻלְלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, שֶׁהוּא מִשָּׁה, וְהוּא יִהְיֶה מְשִׁיחַ, הַכְּנִיס וּמְכַנֵּס וְיַכְנִיס בְּעַם יִשְׂרָאֵל רָצוֹן חֲזָק כְּזֶה לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ קִיּוּם לְעַם יִשְׂרָאֵל, כִּי מֵרַב רָצוֹנָם הַחֲזָק שְׂמֵאִיר בְּהֵם תְּמִיד, חוֹזְרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-פִּי עַל-יְדֵי מִשָּׁה רַבְּנוּ, שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְעוֹלָם יִשְׁאָרוּ עִם יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִתְבָּטְלוּ כָּלֵל, כִּי מ'ה שְׂיִהְיֶה ה'וּא שְׂיִהְיֶה (קִהְלַת א, ט), רְאֵשֵׁי תְבוֹת מ'שָׁה', כְּמוֹכָא בְּזִהַר (חֶלֶק ב' קכ.), כִּי עַל-יְדֵי מִשָּׁה רַבְּנוּ, שְׂמֵלְבָשׁ בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר מִיִּשְׂרָאֵל, לְעוֹלָם יִחְזְרוּ וְיִמְשְׁכוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְכְמוֹ-כֵן הוּא בְּפִרְטִיּוֹת הָאֶדָם, הַצַּדִּיק הָאֲמֵת מֵאִיר בּוֹ רָצוֹן חֲזָק כָּל-כּוֹף לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׂאֶפְלוֹ יִהְיֶה בְּתַכְלִית הַצִּיּוֹרָה, מֵרַב הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִין שְׂנֻכְנָסוּ בּוֹ נִתְהַפֵּף לְרִצְיָה', וְתְמִיד עוֹלָה לְמַעְלָה מְעַלָּה (עַיֵן לְקוּטִי-הַלְכוֹת, בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר, הַלְכָה ה', אוֹת סב).

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר! כְּמוֹ שֶׁהוּא אֶצְלִי, שְׂאִינִי מְנִיחַ אֶת הַרְצוֹן כָּלֵל, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן אֶתָּה אַל תִּנְיַח אֶת הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין כָּלֵל, וְאִזּוֹ סוּף כָּל סוּף נִגְיַע שְׂנִינּוּ אֶל מְחוּז חֶפְצָנוּ. וְכְמוֹ שְׂבֻכְלָלִיּוֹת עִם יִשְׂרָאֵל תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה, עַל-יְדֵי תַקְפָּה הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין, שְׂלֹא הַנִּיחוּ אֶת רָצוֹנָם כָּלֵל, אֶפְלוֹ בְּתַקְפָּה הַגְּלוּת הַמְּרָה וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן בְּפִרְטִיּוֹת אֶצֶל כָּל אֶחָד, שְׂיִזְכֶּה לְגְאֻלָּה פְּרֻטִית,

אֲשֶׁר ה' תתקיו בַּנְחַל קַכְט

עַל-יְדֵי שְׁלֹא הַנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ לַפֶּל, וְהָיָה חֶזֶק עַד מְאֹד.

הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יַעֲזָרֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

פֹּה תִקְבַּל הָעֵתָק שְׁרָשָׁם אַחִיךָ, גֵּרוֹ יְאִיר, וְהוּא מְזֻפָּה אֶת הַרְבִּיּוֹם.

ה' תתקיו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבֶךָ לְנִכוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד שִׂמְחָתִי לְרְאוֹת אִיךָ שְׁאַתָּה מְחֻזָּק עֲצָמָךְ בְּכָל הַמַּצָּבִים, לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּשִׂקְיָה נִפְלְאָה, אֲשֶׁר רַק זֶה תִּכְלִיתֵנוּ, וְאַךָךְ יִמִּינוּ וּשְׁנוֹת חַיֵּינוּ, וְכִמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י הַקְדוּשׁ בְּפָרְשַׁתְנוּ עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים י"א, טז): "וְסִרְתָּם" — לְפָרֵשׁ מִן הַתּוֹרָה, וּמִתּוֹךְ כֹּךְ "וְעַבְדְּתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים", שֶׁפִּינֹן שְׁאֵדָם פּוֹרֵשׁ מִן הַתּוֹרָה, הוֹלֵךְ וּמַדְבֵּק בְּעַבּוּדָה זָרָה, עֵינֵי שָׁם. כִּי כָּל לַמּוֹד וְלַמּוֹד מְלַמּוּדֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, יֵשׁ בּוֹ סִגְלָה אַחֲרֵת לְקִשֵּׁר אֶת נִשְׁמַת הָאָדָם אֶל שְׂרָשָׁה הָעֲלִיוֹן, כִּי מְכַל לַמּוֹד נַעֲשֶׂה לְמַעַלָּה תִּקּוּן אַחֵר, כִּי מִקְרָא בְּעֵשִׂיָּה, וּמִשְׁנֵה בִּיצִיָּה, וְתַלְמוּד בְּכַרְיָאָה, וּמִדְרָשׁ וְקַבְלָה בְּאַצִּילוּת, וְעַל-כֵּן מִי שְׁמַטִּיל בְּכָל יוֹם בְּכָלֵם, יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֶת הַבְּרָכָה מִהַבְּרָכָה הָעֲלִיוֹנָה דְרָךְ כָּל הַד' עוֹלָמוֹת, וְהַתּוֹרָה בְּד' הָעוֹלָמוֹת נַעֲשִׂית חוּמָה בְּצוּרָה וּמְבָצֵר לְהָאָדָם לְהַנְצִיל מִכָּל רַע, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאחֲזוּ בָּהּ תָּמִיד!

הַתּוֹרָה נִקְרְאָת "עֵדוּת ה' נְאֻמָּנָה" (תְּהִלִּים י"ט, ח), וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: נְאֻמָּנָה הִיא לְהַעֲיֵד בְּלוּמְדִיָּה (יִזְמָא ע"ב), וְהַתּוֹרָה נִקְרְאָת

חק, וצריכים לקימה וללמד בה בלי שום טעם, על דרך 'נעשה' קודם ל'נשמע', כשארם חזק לקיים את המצוות בשמחה עצומה, וכן ללמד את התורה, אפלו שעדין אינו מבין, רק מצד חק, אז סוף כל סוף יזכה להשגת 'ונשמע', הסודות שבחקי התורה.

ובתחלה צריכים לקיים וללמד את התורה רק מצד אמונה פשוטה, כמו שכתוב "זאת" חקת התורה, אם עדין התורה אצלך חק, בלי שום טעם, אז תקימה ותלמודה מצד "זאת", שהיא האמונה הקדושה, וזה "זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר" וגו' (במדבר יט, ב), שיהיה קדם באמירה, על דרך "ונשלמה פרים שפתינו" (הושע יד, ג), כי על-ידי האמירה יזכה לירד ולהבין את תבינות התורה לעמקה (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יא). וכמו שהיא בקיום מצוות התורה, כמו-כן הוא בלמוד התורה הקדושה, עלינו לקיים — ללמד אפלו שעדין לא מבינים היטב, ואז נזכה אחר-כך לירד לעמקו של כל פרט ופרט. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ולוקט בכל יום ויום טוב אמתי ונצחי, אשרי לו! כי בזה העולם יכולים לעשות טוב הרבה, אם רק לא יטעה את עצמו. והשם יתברך יאיר עינינו במאור תורתו.

הדורש שלומך...

פה תקבל רצוף העתק ממה שדברנו בשבוע שעבר, אשר נרשם על-ידי תלמיד אחד מישיבתנו.

ה' תתק"ח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר עקב ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך אני מקבל בכל פעם, וממש אתה מחיה אותי בבשורות טובות שאתה מבשרני.

מָה אָמַר לָךְ! לְקָרֵב רְחוּקִים אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה בְּעוֹלָמוֹת
הָעֲלִיּוֹנִים, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר עִם בַּר יִשְׂרָאֵל הַזּוֹכֶה לְהַחְזִיר בְּנָיו
אֵלָיו, וְיוֹצֵאִים לְקִרְבָּתוֹ כְּרוֹזִין נִפְלְאִים: "אֲשֶׁרִי הֵבִין הָעוֹשֶׂה רְצוֹן
קוֹנוֹ, אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חִלְקוֹ!" וּבִכְפָּרְטִיּוֹת אַתָּה, שְׂגַם הַנֶּדֶךְ עוֹסֵק
בְּהֶאֱכֵלֵת הַמְקַרְבִּים שְׁלָךְ בְּמֵאֲכָל כֶּשֶׁר, וְאַתָּה בּוֹנֶה לֹא רַק אֶת
נִשְׁמָתְךָ, אֲלֵא גַם אֶת גּוּפְךָ שְׂיִתְהַפֵּף לְרוּחֲנִי — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה;
כִּי בְּאֵמֶת עֶקֶר הַתְּכֵלִית שְׂיִרְדְּנוּ אֵל זֶה הָעוֹלָם, הוּא רַק לְהַפִּיר אֶת
הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ. וְהוֹרִיד נִשְׁמָה מְאֻצִּילוֹת, וְהִלְבִּישָׁה בְּגוּף עָכוּר, וּבִיחַד
יִפְּירוּ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְהִנֵּה הַגּוּף הָעָכוּר מוֹשֵׁף אֶל הָאֲרֻצִּיּוֹת, שְׂמֵשֵׁם לְקַח, וְהַנִּשְׁמָה
מוֹשֶׁכֶת לְמַעַלָּה, שְׂמֵשֵׁם לְקַחָהּ, וְזֶה הַיִּצָּר טוֹב וְהַיִּצָּר הָרַע, זֶה מוֹשֵׁף
אֶל רוּחֲנִי וְזֶה מוֹשֵׁף אֶל גְּשָׁמִי, וְעַל-כֵּן הָאָדָם נִמְצָא תָמִיד בְּמַצַּב
מְתוּחַ, וְהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, כִּי זֶה מוֹשֵׁף לְכָאן וְזֶה מוֹשֵׁף לְכָאן,
וּמְכַל שְׂכָן כְּשַׁעֲדִין רְחוּק מֵהַצְדִּיק הָאֵמֶת, כֹּל אֶחָד מִנְהִיגוֹ בְּדַרְךְ
אַחֵר, עַד שֶׁנִּתְבַּלְבַּל לְגַמְרִי, זֶה רוֹצֵה לְהַגְבִּיר אֶת הַנִּשְׁמָה עַל הַגּוּף,
וּכְשֵׁלֵא הוֹלֵךְ לוֹ אֲזִי הוּא נוֹפֵל לְעַמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וְזֶה מוֹשֵׁף
וְעוֹבֵד עַל גּוּפוֹ לְסַגְפוֹ וּלְיִסְרוֹ, וּכְשֵׁלֵא הוֹלֵךְ לוֹ, אֲזִי נִשְׁפָּר לְגַמְרִי.

וְדַע, כִּי מִן הַמְלַחְמָה הַזֹּאת נִמְשָׁכוֹת כָּל הַצָּרוֹת וְהַיְרִידוֹת לְכָל
אָדָם, וּבִכְפָּרְטִיּוֹת אֵלוֹ אֲשֶׁר בּוֹעֵר בְּלִבָּם אֵשׁ וְחַמִּימוֹת דִּקְדָּשָׁה לְחֹזֵר
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שְׁעַל-פִּי-רַב מְתִיאֲשִׁים לְגַמְרִי וְכוּ'. וְכֹא רַבְּנוּ ז"ל
וּמַגְלָה לָנוּ גְלוּי חֲדָשׁ, שְׂצָרִיכִים לְהַפֵּךְ הַכֹּל לְאֵלֵינוּ גָמוּר,
וְלְהַשְׁלִים בֵּין הַנִּשְׁמָה לְבֵין הַגּוּף (עֵינֵי לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָנִים: יד,
כב), שְׂגַם הַגּוּף יִרְגִישׁ הָאֲרֶת הַנִּשְׁמָה, וְגַם הַנִּשְׁמָה תִּרְגִּישׁ אֶת הַגּוּף,
וּבְאִפְסוֹ הַזֶּה נִתְהַפְּכִים שְׁנֵיהֶם לְהִיּוֹת כְּאֶחָד, וְלֹא צָרִיכִים לְחַלֵּק
וְלְהַתְּנַכַּח זֶה עִם זֶה, וּנְעַשֶׂה הַשְׁלוֹם הַנִּפְלֵא, שֶׁהוּא שְׂמוֹ שֶׁל
הַקְּדוּשׁ-כְּרוּךְ-הוּא הַנִּקְרָא שְׁלוֹם (שְׁבַת י.). וְכִמוֹ-כֵן בְּעֵינֵינוּ, בְּנֻדָּא
אַתָּה חֲפִץ יוֹתֵר טוֹב לִישֵׁב בְּמַחְנֵנוּ בְּבֵית-הַמְדַרְשׁ, וְלְהִיּוֹת בְּצוּמָא
חֲדָא עִם תְּלַמִּידִים קְדוּשִׁים, אֲשֶׁר תּוֹרְתָם אֲמֻנוֹתָם, אֲבָל מִן הַשְּׂמִים
הוֹלִיכּוּ אוֹתָךְ אֶל מְקוֹם רְחוּק כְּזֶה, וּבְנֻדָּא כְּנֻתוֹ יִתְבָּרַךְ הִיא,

בשָׁבִיל שְׁגָם אַתָּה תִּהְיֶה רוֹחֲנִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת לְרוֹחֲנִיּוֹת לְקָרֵב רְחוּקִים, וְתֹאֲרֶוּ זֶה בְּזֶה, עַד שֶׁתּוֹכְלוּ לְהַעֲלוֹת הַכֹּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן אָסוּר לָךְ לִפְלֵי בְדַעְתְּךָ כָּלֵל, שֶׁזֶהוּ מַחְלָקָת, כִּי הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְשִׁבְרֵת הַלֵּב וְהַסְּפָקוֹת וְכוּ' — זֶה מַחְלָקָת מִמֶּשׁ, כִּי הַנֶּשְׁמָה מוֹשֶׁכֶת אֶל מְקוֹם אֶחָד, וְהַגּוֹף אֶל מְקוֹם אֶחָד וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁאֵדָם מִסְּפִים עִם הַנְּהַגְתּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִדְעַ וְעַד שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה, אִף שֶׁלְכַאוּרָה הִזָּה נִדְמָה, שֶׁיֵּשׁ כָּאֵן בַּחֲרִירָה חֲפָשִׁית, שֶׁאַתָּה בַּחֲרָתָ לְנִסְעַ לְמַרְחָקִים וְכוּ', אֲבָל הַמֶּאֱמִין הָאֱמֵתִי, יוֹדֵעַ שְׁגָם הַטְּבַע הוּא אֱלֻקוֹת, וְגַם הַבַּחֲרִירָה הִיא בִּידִיעַתּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵז בִּידִיעָה זֶה, כִּכָּר אֵין מַה לְהַצְטַעַר כָּלֵל, רַק לְהַשְׁלִים בֵּין הַגּוֹף וּבֵין הַנֶּשְׁמָה, בֵּין הַמְּצִיאוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת, לְהַפְּךָ הַכֹּל אֶל אֱלֻקוֹתָ יִתְבָּרֵךְ, וּבִאֲפֵן הִזָּה אִף פַּעַם לֹא יִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא יִהְיֶה שָׁבוּר וְלֹא יִתְחַרֵּט, רַק יִהְיֶה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נֵעַם חִלְקוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

פֶּה תִקְבֵּל הָעֵתָק מִמֶּה שֶׁדַּבְּרָנוּ בְּשִׁבּוּעַ שְׁעֵבֵר, וְנִרְשָׁם עַל-יַדִּי תִלְמִיד אֶחָד מִתְּלַמִּידֵינוּ הַיְקָרִים.

ה' תתקיט

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר עֲקֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצּוֹן נְצָחִים.

אַתְּ מְקַתְּבֵךְ עִם הַסְּפָרִים לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְגִדְלֵ שְׂמֵחָתִי — אֵין לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר כָּלֵל, אֲשֶׁרִיךָ שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בְּצַרְכֵי צְבוּר בְּאִמּוּנָה, וּבְנִדְאֵי יִשְׁלֵם לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִשְׁפּוֹרְתְךָ שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.

הָעֵקֶר רֹאה לְהִיּוֹת עֲקָשׁוֹן גְּדוֹל, וְשִׁתְּהִיגָה לָךְ עֲזוֹת דְּקֻדְשָׁה, אַל תִּתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת בְּשַׁעַת שְׁתַּלְּךָ בְּקִשְׁר

לְשִׂדּוּכִים, אֵל תֵּלֶךְ בְּקוֹמָה נְמוּכָה וּבִשְׂבִירַת לֵב וּבִיאוּשׁ וְכו', כָּאֱלוֹ
אָבֵד מְנוּס, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק לֶךְ בְּגֵאוֹן וְכו', כִּי בְּחִסְדּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֵין
לֶךְ מִמָּה לְהִתְבַּיֵּשׁ.

וְהֶעֱקַר תְּדַע, כִּי יֵשׁ לֶךְ כָּל הַמַּעֲלוֹת, וְעַל-כֵּן אֵין אַתָּה צְרִיף
לְחֻטֶּף, רַק כְּשִׂיחָהּ אֵיזָה דְבַר טוֹב, וּבּוֹדָאי עֵינֵינוּ כְּלוֹת רַק אֱלִיו
יִתְבַּרֵךְ, שֶׁהוּא יוֹלִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, כִּי מָה אָנוּ יוֹדְעִים מַה שֶּׁטוֹב
לָנוּ?! וְעַלֵּינוּ רַק לְבַטַח בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר בּוֹדָאי לֹא יַעֲזֹבֵנוּ.
וּבְפִרְטוּיּוֹת, שְׁאָנוּ חוֹסִים בְּצֵלָא דְמַהִימְנוּתָא, צֵל הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ
ו"ל, אֲשֶׁר בּוֹדָאי כָּל הַמַּחְבֵּר אֶל הַטְּהוֹר וְהַקְּדוּשׁ — טְהוֹר וְקְדוּשׁ.
יַעֲזוּר הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׁנוֹנָפָה בְּאֱמֶת לְהִיּוֹת מַחְבָּרִים אֱלִיו כָּל יְמֵי
חַיֵּינוּ.

מָה אָמַר לֶךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! צְרִיכִים הֵרְבֵה הַתְּחַזְּקוֹת בְּכָל יוֹם
יּוֹם מְחֻדָּשׁ, וּבְפִרְטוּיּוֹת אַתָּה, שְׁלֵכְאוּרָה נְדָמָה כָּאֱלוֹ סָגְרוּ לְפָנֶיךָ כָּל
הַפְּתָחִים וְכו', אֲבָל בְּאֱמֶת עֲלֶיךָ לְזַכֵּר, כִּי כָּבֵד עֲבַר בְּחַיֶּיךָ הֵרְבֵה
פְּעָמִים שְׁאִמְרַתְּ נוֹאֵשׁ וְכו', וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ לֹא עֹזֵב אוֹתָךְ, וְעוֹזְרֶךָ
בִּישׁוּעָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפָּר, וּבְפִרְטוּיּוֹת הַנֵּס שְׁזָכִיתָ לְהִיּוֹת
עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל בְּכַבּוּד גְּדוֹל, וְכָל הַרְשָׁעִים נִתְּהַפְּכוּ שָׁם לֶךְ
לְעוֹזְרִים, וְהִגַּעְתָּ לְשָׁם.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יַעֲזוּר לֶךְ גַּם עַכְשָׁו בְּמַצִּיאת זְוִיגָךְ, אַף שְׁנַדְמָה לֶךְ
שְׁכָאֱלוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, אָבֵד מְנוּס וְכו', אֵל תֹּאמַר כֶּף, כִּי תִשׁוּעַת ה'
כְּהֶרֶף עֵינַי, וּבּוֹדָאי תִּשְׁעַע בִּישׁוּעָה שְׁלֵמָה. וּבְפִרְטוּיּוֹת אִם תִּתְנַהֵג כְּפִי
הַהַקְּדָמוֹת שְׁקִבְלַת אֲצִלְנוּ, אִז תִּצְלִיחַ עַד מָאֵד, אֲפִלוּ בְּגַשְׁמִיּוֹת,
שִׂיחָהּ לֶךְ תְּמִיד שְׁלוֹם-בֵּית אֱמֶתִי, וּמְכַל שְׁכֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, שְׁתַּחֲטֵף
טוֹב אֱמֶתִי וְנִצְחִי בְּכָל יוֹם יּוֹם.

נָא וְנָא לֹא לַעֲזוֹב אֶת הַשְּׁעוּרִים הַקְּבוּעִים בְּמַקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא,
מְדֻרָשׁ וְכו', וְאִז סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת.

הַדּוּרָשׁ שְׁלוּמָךְ...

פּוּה תִּקְבֵּל הָעֵתָק שְׁדַּבְּרָנוּ בְּשָׁבוּעַ שְׁעֵבֵר, שְׁנֹרְשִׁם עַל־יַדֵי תִּלְמִיד מִיִּשְׁיבְתָנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְנִרְאָה, שְׁתִּהְלֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, בְּקִשְׁתִּי הַחֲלֶה לְהִתְקַיֵּם, שְׁיִהְיֶה אֶחָד שְׁיִרְשֵׁם מֵה שְׁאֲנוּ מְדַבְּרִים בְּשִׁבְתִּי אַחַת, לְמַעַן יַעֲמִד לְיָמִים רַבִּים.

כָּל מִי שְׁזוֹכָה לֹאמַר בְּכָל לַיְלָה סֵדֵר תְּקוּן חֲצוֹת, נִמְשָׁךְ עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד כָּל הַיּוֹם, וְהַחוּט הַזֶּה הוּא שֶׁל נֶעֱם וְאַהֲבָה וְיִשׁוּב הַדַּעַת, וְהוֹלֵךְ רַק עִם חֶסֶד וְאַהֲבָה עִם כָּל בְּרִיָּה.

ה' תתקב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֵר עֵקֶב הַיְתַשְׁדָּ"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

אַת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי.

חֲמִדַת לְבָבִי! רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמַח וְטוֹב לֵב, וְדַבֵּר זֶה יִרְחִיב לְךָ מִחָךְ, וְתִשְׁמַר עֲצָמְךָ מִקְטָנוּת הַמַּחֲזִין וְהַדַּעַת, שְׂמִשְׁם נִמְשָׁכִים לְהָאָדָם כָּל מִיָּנֵי דִינִים, עֲצָבוֹן וְדַכְאוֹן, וְרְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה. וְתִהְלֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לָנוּ עַל מַה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי אָנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֱמֶת פְּזֹה, מִלְמוּדִים כְּאֵלוֹ, חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חַנּוּם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

עֲלֶיךָ לְצַמְצֵם עֲצָמְךָ בְּשִׁעוּרִים שְׂקִבְעָתָ לְעֲצָמְךָ, וְלִלְמַד מְכֹל דְּבַר רַק מְעַט מְעַט, בְּאִפְּן שְׁלֹא תִתְבַּלְבֵּל דַּעְתְּךָ כָּלֵל, חַס וְשְׁלוֹם. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד), שְׁגַם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה צְרִיכִים לְמַדַת הַהִסְתַּפְּקוּת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וּבְפִרְטִיּוֹת שְׁעֵבֵר עֲלֶיךָ לְאַחֲרוּנָה מִתַּח חֶזֶק כָּל־כָּף, אֵין רְאוּי לְךָ לְהִתְבַּלְבֵּל כָּל־כָּף מְכֹל דְּבַר.

אֲשֶׁר ה' תתקב בַּנְחַל קלה

חֲמַדַּת לְכַבִּי! עֵקֶר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ וְ"ל הִיא עַל-יַדֵּי הַדְּבוּר, לְדַבֵּר תָּמִיד מִמֶּנּוּ, וּלְגַלוֹת אֶת עֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת — הֵן לְעֲצָמוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים. וְכֵן לְדַבֵּר הַרְּבִיחַ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז כְּשֶׁזֹּכֶה שְׂיֵשׁ לוֹ דְבוּר קְדוֹשׁ כְּזֶה הַמְדַבֵּר רַק מִרַבְּנוּ וְ"ל, הֵן עִם עֲצָמוֹ וְהֵן עִם אַחֵרִים, וְהֵן עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, זֹו נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוֹת, כִּי אֵינוּ יָכוֹל לִהְיוֹת בְּלִי הַצְדִּיק כְּרָגַע. וּמוֹהַרְנֵ"ת וְ"ל הַתְּפָאֵר פָּעַם וְאָמַר, שְׂמִיּוֹם שְׂזִכִּיתִי לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ וְ"ל, לֹא מִבְּעֵינִי שְׂאִינִי יָכוֹל לְחַדֵּשׁ בְּתוֹרָה אֶפְלוּ חֲדוּשׁ קָטָן, שְׂלֹא יִהְיֶה מְקַשֵּׁר אֶל תּוֹרַת רַבְּנוּ וְ"ל, אֶלָּא אֶפְלוּ מִלְתָּא דְבְדִיחוּתָא גַם-כֵּן אֵינִי יָכוֹל לוֹמַר, בְּלִי שְׂיִהְיֶה מְקַשֵּׁר אֶל תּוֹרַת רַבְּנוּ וְ"ל, וְדַבְרֵי פִי חֲכָם חֵן.

וּבְכַאֲמַת כֵּן צָרִיךְ לְהִתְנַהֵג כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְדַבֵּר תָּמִיד רַק מִרַבְּנוּ וְ"ל, וְכִמוֹ שֶׁסִּפֵּר מוֹהַרְנֵ"ת וְ"ל, בְּשַׁעַר שְׁהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ וְ"ל, הַתְּאֲכִסֵּן בְּבֵית אֶחָד מִתְלַמְּדֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וְר' בְּעַרְיֵשׁ שָׂמוּ, וְהוּא דַּבֵּר הַרְּבִיחַ רַק מִרַבְּנוּ וְ"ל, וְאָמַר מוֹהַרְנֵ"ת וְ"ל: אֵיךְ בֵּין גְּעֻקוּמָעֵן אֵין וַיִּין שְׂטוּב, הָאֵב אֵיךְ גְּעֻעֵן דָּאס שְׂטוּב אֵיז פּוֹל מִיט'ן רַבִּין [כְּשֶׁבָּאתִי לְבֵיתוֹ, רָאִיתִי שְׁהַבִּית מְלֵא מִרַבְּנוּ וְ"ל, כִּי דַבֵּר רַק מִרַבְּנוּ וְ"ל].

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן כָּלֵל, רַק רֵאֵה לְשַׂמַּח אֶת עֲצָמְךָ, וְתָמִיד תְּדַבֵּר רַק מִרַבְּנוּ וְ"ל עִם כָּל מִיִּדְעֵיךָ, וְתִבְנֶה "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", שֶׁהוּא הֵיכְלוֹ שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל בְּקִרְוֹב רְחוּקִים, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַצְלִיחַ תָּמִיד דְּרַכְךָ.

רֵאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב עַל כָּל פְּנִים אַחַת בְּשָׁבוּעַ, שְׁלֵבֵל יִנְתַק הַקֶּשֶׁר, חֵס וְשְׁלוֹם.

אַחֵי, אַחֵי הַיְקָר! רֵאֵה לְחַזֵּק עֲצָמְךָ בְּכָל מֵינֵי אַפְּנִים שְׂבַעוּלָם, וְתִתְבַּדֵּד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבָב וְכָל מַה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ. וְכֵן רֵאֵה לְקַיֵּם שְׂיַחַת חֲבָרִים, אֶפְלוּ רַק עִם בַּחוּר אֶחָד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי הוּא יְסוּד גְּדוֹל בְּדַעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל, לְדַבֵּר עִם חֲבָרִים מֵעֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְכַךְ נִהְיֶה כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים, שְׂבַכְּל

יום ויום דברו אחד עם השני בעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ועל-ידי-זה התחזקו, כי לבד יכולים לפל, חס ושלום.

הדורש שלומך...

פה תקבל העתק ממה שדברנו בשבוע שעבר, שגורשם על-ידי תלמיד אחד משיבתנו, וזכותו גדולה מאד מאד.

ה' תתקבא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר עקב ה'תשר"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לשמע ממך.

העקר ראה לדבק עצמך ברבנו ז"ל, ולהתמיד בספריו הקדושים "לקוטי-מוהר"ן וכו', אשר שם גנוזים פניו, שכלו וחקמתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב). וראה לאהב אותו מאד מאד, שהאהבה להצדיק צריכה להיות גדולה ביותר, וכמו שכתוב (שמואל-ב' א, כו): "נפלאתה אהבתך לי מאהבת נשים", ופרש רבנו ז"ל, שאהבת הצדיק צריכה להיות יותר וכו', וזה עקר ההתקשרות אל הצדיק — לאהב אותו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קלה). ועל-פני, לדעתי, ראה לאהב את רבנו ז"ל מאד מאד, ולהתמיד בספרו הקדוש, ולא תצטרך לבוא לידי אכזבות מבני-אדם, רק תכניס כל עיונה בספרי רבנו ז"ל, כי באמת בלי למוד ספרי רבנו ז"ל, לא שיהיה מקרב אליו כלל, והכל רק דמיון גדול, שמטעה את עצמו ומטעה את אחרים, ואם אחד מרגיש את גדלת רבנו ז"ל, אף אינו יכול ללמד ספרו, אם-כן מה שיהיה מקרב אליו! על-פל-פנים אדם כזה יעשה עצמו שמש אצל רבנו ז"ל. ובדרך השמש, שהוא תמיד אצל המלך ומשמשו, ואף שאינו יודע שום

דְּבַר מִתְּכַסִּי וְעִנִּי הַמֶּלֶךְ, הוּא תָּמִיד יוֹצֵא וְנִכְנָס אֶצְלוֹ, לֹא-כֵן שֶׁר אֵינוֹ יָכוֹל לְהִיּוֹת, רַק מִי שְׁלוֹמֵד תְּכַסִּי וְעִנִּי הַמֶּלֶךְ. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁמְרַגֵּשׁ שְׂאֵינוֹ יָכוֹל לְלַמַּד סֵפֶרוֹ, עַל-כָּל-פָּנִים אִם רוֹצֵה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ז"ל, צְרִיךְ לְשַׁמֵּשׂ אֶת רַבְּנוֹ ז"ל. וְעַקֵּר הַשְּׁמוּשׁ — לְהַפְיֵץ אוֹר תּוֹרָתוֹ וְדַעְתּוֹ בְּעוֹלָם, שְׂאִיךְ שֶׁהוּא עַל-כָּל-פָּנִים יְהוּדֵי אַחֵר יֵדַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה וּמְלַמּוּדִים נִפְלְאִים כְּאֵלוֹ. וְצְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל זֶה בְּאַהֲבָה נִפְלְאָה עַד מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי שִׂיאֲחֻז בְּזֶה, שִׁיְהִיָּה שְׁמֵשׁ אֶצֶל רַבְּנוֹ ז"ל, לְהַפְיֵץ דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם, וְגַם מְזַה אֵל תַּנַּח יָדָךְ — לְהִיּוֹת שֶׁר לְלַמַּד סֵפֶרוֹ הַקָּדוֹשׁ, וְלִידַע עִנִּינֵנו וְתַכְסִּיסוֹ.

אוֹדוֹת הַשְּׂאֵלוֹת שְׂאֵתָה שׂוֹאֵל בְּכָל פַּעַם, אֲמַרְתִּי וַיְהִי מָה אַרְוֵצָה אִךְ הַפַּעַם דְּבַרֵי אֱלִיךְ, אִם תִּקְבְּלֵם — מוֹטָב, וְאִם לֹאוֹ — אֲזִי מַה יֵּשׁ לִי אֵתָךְ; וּכְדֶרְךָ רַבְּנוֹ אִישׁ הָאֱלֹקִים הַחַת"ם סוֹפֵר ז"ל, הִיָּתָה דִּרְכּוֹ לְכַתֵּב רַק פַּעַם אַחַת, וְלֹא רָצָה לְהַשִּׁיב עַל עִנְיָן אַחַד שְׁתֵּי פַעַמִּים.

עֲלִיךְ לְדַעַת, פִּי דְבַרֵי רַבְּנוֹ ז"ל שְׁרִירִים וְקִיָּמִים, וְאִי אֶפְשֶׁר לְהִזְיֵם כָּלֵל, וְכָל הַנְּהַגָּה שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל הִיא כְּפֹךְ כְּמוֹ שֶׁהוּא צָוָה, וְאִין מַה לְהוֹסִיף וְאִין מַה לְגַרֵעַ, וְכִשְׂאֲחָד לֹא יָכוֹל לְקִיָּמוֹ, עֲלָיו לוֹמַר שְׂאֵינוֹ יָכוֹל לְקִיָּמוֹ, אֲבָל לֹא יֹאמֵר, שְׂאִין זוֹ דֶּרֶךְ רַבְּנוֹ ז"ל, וּבִידִיעָה זוֹ יִצְלִיחַ כָּל הַחַיִּים, וְהוּא יְקִיָּם כְּמוֹ שְׂרָאָה אֶצֶל רַבְּנוֹ ז"ל, וְלֹא יִקְשֶׁה קִשְׁיוֹת עַל מִי שְׂאֵינוֹ מְקִיָּמוֹ.

א. עִנְיָן תְּפִלַּת הַנְּתִיקִין, זֶה יְסוּד גְּדוֹל אֶצֶל רַבְּנוֹ ז"ל, וְעַל-פִּי שְׁלַחַן עֲרוּף הִיא מְצוּה מִן הַמְּבַחֵר, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂוֹכָה לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם תְּפִלַּת הַנְּתִיקִין, וְאִין מַה לְהוֹסִיף עַל זֶה, וְאִין מַה לְגַרֵעַ מִזֶּה. אִךְ מַה יַּעֲשֶׂה מִי שְׂאֵינוֹ יָכוֹל לְקוֹם לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלַּת הַנְּתִיקִין, אָדָם כְּזֶה כְּבָר לֹא יִתְפַּלֵּל כָּלֵל?! אִם-כֵּן לֹא שְׂבָקַת חַיֵּי לְכָלֵּלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵלוֹ שְׂאֵינָם יָכוּלִים לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלַּת וְתִיקִין, עַל-כָּל-פָּנִים מִתְּפַלְּלִים יוֹתֵר מְאַחֵר, וְאִי אֶפְשֶׁר לְכַנּוֹתָם בְּשׁוּם כְּנוּי. מַה שְׂאִין כֵּן מִי שְׂשׁוֹכֵב בְּמִטָּה עַד אַחֵר הַצְּהָרִים, וּמִתְּפַגֵּר בְּמִטָּתוֹ כְּמוֹ גְּבֻלָּה, וְהִרְבָּה פַעַמִּים אֵינוֹ מִתְּפַלֵּל כָּלֵל, וּמִכָּל שְׂכָן שְׂאֵינוֹ מְנִיחַ תְּפִלִּין,

רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, בַּיּוֹם הַזֶּה, הוּא קַרְקַפְתָּא דְלֹא מִנַּח תְּפִלִּין, וְדִי לְחַפְיָמָא.

ב. אַמִּירַת חֲצוֹת הוּא הֶכְרַח וְעָקֵר גְּדוֹל בְּדַעַת רַבְּנֵי ו"ל, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּמְרוּ בְּכָל לַיְלָה, וְאִין לְמַעְלָה מְזָה, כִּי חוּט שֶׁל חֶסֶד נִמְשָׁךְ עָלָיו כָּל הַיּוֹם, וְאִזּוּ הַשָּׂמַיִם פְּתוּחִים.

וּתְהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כָּל תַּלְמִיד מִתְלַמְּדֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" חִזַּק בְּזֶה שְׂאוּמֵר בְּכָל לַיְלָה סֵדֵר תְּקוּנַת חֲצוֹת, אִךְ יֵשׁ הַרְבֵּה שְׂאִינָם יְכוּלִים לְקוּם לְחֲצוֹת כְּרִצוֹן רַבְּנֵי ו"ל, וְעַל-כֵּן הֵם נִשְׂאָרִים עָרִים עַד חֲצוֹת וְאוֹמְרִים אִזּוּ, אֲבָל אֵינָם אוֹמְרִים שְׁלֹא צְרִיכִים, אֲדַרְבֵּה, הֵם יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת, אֲבָל אֵינָם יְכוּלִים, עַל-כֵּן הֵם עָרִים, וּבִכְפָּרְטִיּוֹת אֱלוֹ שְׁלוֹמְדִים רַב הַלַּיְלָה הֵם בּוֹדְאֵי נִשְׂאָרִים עָרִים.

ג. תְּפִלָּה בְּכַח זֶה עֲנִין גְּדוֹל בְּדַעַת רַבְּנֵי ו"ל, אֲבָל צְרִיכִים לִידַע מֵה פְּרוּשׁ תְּפִלָּה בְּכַח, בּוֹדְאֵי מִי שֶׁהוּא בְּקַטְנוּת הַמַּחֲזִין, וְרַחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי, וְהַמַּחֲזִין שְׁלוֹ בְּבַחֲזִינַת עֲבוּר, הוּא צָרִיךְ לְצַעֵק הַרְבֵּה בַתְּפִלָּה, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא), אֲבָל לְצַעֵק בַתְּפִלָּה, זֶה לֹא נִקְרָא תְּפִלָּה בְּכַח כָּלָל, תְּפִלָּה בְּכַח הוּא לְקַשֵּׁר אֶת הַמַּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבִוּר, שְׁעַל זֶה צְרִיכִים כַּחוֹת עֲצוּמִים, וְכוּלֵי הָאֵי וְאוּלֵי יִזְכֶּה לְזֶה הָאָדָם.

וְדַע, כִּי זֶה דְבַר הַכִּי קָשָׁה — לְקַשֵּׁר אֶת הַמַּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבִוּר, אֲשֶׁר תְּפִלָּה כְּזוֹ הִיא מִינַּי מְתִיקִין (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נ'), וּמִוִּרְיָדָה שְׁפַע גְּדוֹל לְאָדָם בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עג); וְעַל זֶה צְרִיכִים כַּחוֹת עֲצוּמִים, לְעַבֵּד עַל עֲצָמוֹ לְקַשֵּׁר הַמַּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבִוּר. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁמְרַגֵּישׁ שְׁצָרִיךְ לְצַעֵק בַתְּפִלָּתוֹ, שִׂיִּצְעֵק וְיִצְעֵק בְּקוּלֵי קוּלוֹת, כְּדֵי שִׁיּוֹלִיד אֶת הַמַּחֲזִין, וְאִין מִי שִׂיִּעֲבֹב אוֹתוֹ וְשִׂיִּהְיֶה בְּרִיא, וְיֵשׁ הַרְבֵּה חֲסִידִים, שְׁמָאֵד מְדַקְדָּקִים עַל זֶה, וְצוּעֵקִין בְּקוּלֵי קוּלוֹת, אִךְ כָּל זֶה לֹא נִכְנָס בְּגֵדֵר שֶׁל תְּפִלָּה בְּכַח, כִּי יְכוּלִים לְצַעֵק בְּקוּלֵי קוּלוֹת, וּלְהַתְנוּעֵעַ בְּכָל מִינֵי גַעְנוּעִים, אֲבָל הַמַּחֲשָׁבָה תִּהְיֶה רַחוּקָה לְגַמְרֵי מִהַדְּבִוּר. הוּא יִצְעֵק בְּקוּלֵי קוּלוֹת, וְיִחַשֵּׁב מִהַחֲמוּר אוֹ מִהַרְכָּב שְׁלוֹ וְכַדוּמָה וְכוּ', אֲבָל תְּפִלָּה בְּכַח הוּא

לְקִשֵׁר הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבֹר, שְׁנֵה הַעֲקָר. וְעַל-כֵּן אָנוּ מַצְדָּנוּ לֹא מוֹנְעִים שׁוּם בְּרִיָּה שְׁתַּצְעַק בְּתַפְלָתָהּ, אֲדַרְבָּהּ, מִי שְׁרוּצָה לְצַעַק שְׂיָבֵא וַיִּצְעַק... אִךְ הַעֲקָר שְׁלֹא יִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ, רַק יִקְשֵׁר מִחֻשְׁבָּתוֹ אֶל דְּבוּרָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה כָּבֵר לֹא צְרִיכִים לְצַעַק...

ד. בְּעֵינַי רֹפְאִים, אָנוּ מְאֹד מְאֹד נִזְהָרִים בְּזֶה, וְאִפְלוּ כְּשֶׁכָּבֵר צְרִיכִים לִילֵךְ אֶל רֹפֵא, אֲזִי בּוֹדְקִים אוֹתוֹ בְּשִׁבְעַת חֻקִּירוֹת וּבְשִׁבְעַת בְּדִיקוֹת, וְשׂוֹאֲלִים דַּעַת כְּמָה רֹפְאִים, אָבֵל לֹא יְכוּלִים לוֹמַר לְאַחֵר: אֵל תֵּלֵךְ אֶל רֹפֵא, לְעֲצָמוֹ יְכוּל לְעֲשׂוֹת מַה שְׁרוּצָה, אָבֵל אֲסוּר לוֹמַר לְאַחֵר שְׁלֹא יֵלֵךְ, רַק מִזְהִירִים אוֹתוֹ שִׂישְׁמֹר מְאֹד מְאֹד, וְשִׂישְׂאֵל אֶת דַּעַת כְּמָה רֹפְאִים, וְזוֹ דַרְכֵנוּ.

וְעַכְשָׁו אָנִי מְקַנְהָ לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁפָרְשִׁי לָךְ אֶת כָּל מַה שְׁמַעִיק לָךְ וְכוּ', וְכֵל אֶחָד צְרִיךְ לְהַסְתַּפֵּל עַל עֲצָמוֹ וְלֹא עַל אַחֵר, וְאֵז הַלְוָאִי שְׂיִצְלִיחַ.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזָרֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׁנִזְנֶכֶה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְיִלְקִים אֶת עֲצוֹתָיו בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת כָּלֵל, רַק נִזְנֶכֶה לְקִיּוֹן בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּפִשִׁיטוֹת, וְיִלְבַּקֵּשׁ הַרְבֵּה מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לֹא לְחַקוֹת אֶת שׁוּם אָדָם, וְאֵז מִמִּילָא לֹא יִהְיֶה לָנוּ קִשְׁיוֹת וְאֲכֻזָּבוֹת מִשׁוּם אָדָם.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְשִׁמְרֵ מְאֹד מְאֹד בְּכָבוֹד אֲשֶׁתֵּךְ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל הַקְּפִיד עַל כָּךְ מְאֹד מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ הַצְּלַחָה רַבָּה
וְהַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

נָא וְנָא לְסִיעֵ לךְ... גֵּרוּ יְאִיר, לְשִׁלָּם לוֹ אֶת הַחֻבוֹת, שְׂיִוְכַל לְהַמְשִׁיךְ לְהַדְּפִיס, וְהַחֹב שְׁלוֹ הוּא חֹב שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְצְרִיכִים לְהַשְׁמֵר בְּדַבָּר זֶה מְאֹד.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְאֵל תִּשְׂאֵל קִשְׁיוֹת עַל אַחֵרִים, אַתָּה רְאֵה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּפִשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

ה' תתקכב.

בְּצוֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָה רְאֵה, כ"א בָּאב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נִצָּחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי, שְׁתַּהֲלֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אַתָּה מִתְחַזֵּק. הַעֲקָר לְקַיִם אֶת כָּל הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְרֵאוּי לָךְ לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, עַל-כָּל-פְּנִימִים מְצוּה אַחַת מִסְפֵּר הַחֲנוּכָה, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׂיִזְכֶּה לְקִיּוּמוֹ, וּבְזוֹה יִמְשִׁיךְ עָלָיו אֹר גְּדוֹל עַד מְאֹד. וְאַפְלוּ אֵלֶי הַמְצוּוֹת שֶׁלֹּא שִׁיךְ לְקִיּוּמוֹ, כְּמוֹ דִּינֵי כֹהֵן וְדִינֵי מִקְדָּשׁ וְכַדוּמָה, עַל-כָּל-פְּנִימִים בְּזוֹה שְׂיִלְמַד אוֹתָם וַיִּבְקֶשׁ עֲלֵיהֶם, הָרִי נִכְלָל בְּכָלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וּבְכָלֵל הַקּוּמָה הַעֲלִיּוֹנָה, וְהָיָה כְּמוֹ שְׂקִיּוֹן.

אֲבָל הַעֲקָר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה בְּשַׁעַת קִיּוּם הַמְצוּוֹת, כִּי רַבְּנוּ הָאֲר"י ו"ל גָּלָה לְאִישׁ סוּדוֹ, שֶׁהוּא הִגִּיעַ לְמִדְרַגְתּוֹ, רַק עַל-יְדֵי תַקְוָה הַשְׂמִיחָה בְּעֵת קִיּוּמוֹ מְצוּוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (עַיֵן בְּסֵפֶר הַחֲרָדִים בְּתַחֲלָתוֹ). וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִדְרַשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרָשַׁת תְּזַרְעֵ): אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם אַתָּם מְשַׁמְרִים אֶת הַמְצוּוֹת וְתִשְׁמַחוּ בָהֶן, אֲנִי מוֹסִיף לְכֶם שְׂמִיחָה, עַיֵן שָׁם; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ט): אֲדָם גְּדוֹל יִשְׂמַח בַּמְצוּוֹת, עַיֵן שָׁם (נִרְאָה מְזוּהָ, שֶׁזֶּהוּ עַקֵּר גְּדֻלַּת הָאָדָם, כְּשִׂזְזוּכָה לְשִׂמְחָה בַּמְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ). וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'), שֶׁעַל-יְדֵי שְׂמִיחַת הַמְצוּוֹת יְכוּל לְהַפְלִיל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִצְפוֹת בְּמִרְכָּבָה הַעֲלִיּוֹנָה, וְלִידַע בֵּין קִדְּם גְּזוּר דִּין וְלֵאחֵר גְּזוּר דִּין, עַיֵן שָׁם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְרוּשְׁלַמִי שְׁקָלִים, פֶּרֶק ה', הִלְכָה ד'): "אֲשֶׁרֵי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל" (תַּהֲלִים ל.ב, א), זֶה שְׂמִסְתַּכַּל בַּמְצוּהָ הַיְאֵר לְעִשׂוֹתָהּ, עַיֵן שָׁם. וְאִם הָיָה בְּגִי-אָדָם יוֹדְעִים חֲשִׁיבוֹת הַמְצוּוֹת, הָיָה רוֹקְדִים וְשִׂמְחִים בְּעֵת עֲשִׂית הַמְצוּהָ, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוֹטָה ג): כָּל הָעוֹשֶׂה מְצוּה אַחַת בְּעוֹלָם הַזֶּה, מְקַדְּמָתוֹ וְהוֹלֵכֶת לְפָנָיו לְעוֹלָם הַבָּא, עַיֵן שָׁם. וְרַבְּנוּ אִישׁ הָאֱלֹקִים הָאֲשִׁירֵךְ הַקְדוּשׁ (בְּפִרְשָׁתָנוּ) אָמַר, שֶׁכָּל מְצוּהָ וּמְצוּהָ מִמְצוֹת ה',

אָשֶׁר הָאָדָם עוֹשֶׂה, הִיא עֲצָמָה מְקַנָּה בּוֹ קִדְשָׁה, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים
 בְּכִרְכַּת הַמְצוּוֹת: "אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו", כִּי הַמְצוּוֹת בְּעֲצָמָן
 מְקַדְּשׁוֹת אוֹתָנוּ, כִּי בְשִׁעָה שְׂאָדָם מְקַיֵּם מִצְוָה הִיא תִּקְדָּשׁוֹ וְתִזְכְּכוּ,
 וְלֹא בְלִבְדֹּ אֶת נַפְשׁוֹ, כִּי אִם גַּם אֶת גּוּפוֹ. כִּי כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה שֶׁרָשָׂה
 לַמַּעֲלָה עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכֹאֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָה פֶּה הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה,
 יִתְעוֹרֵר בְּאוֹר הַהוּא, וְיִתְרַבֶּה וְיִתְפַּשֵּׁט עַד תְּמֵרוֹ, וְיִכְרָא לוֹ מְלֶאךָ
 אֲשֶׁר יֵאִיר לוֹ, וְיַעֲטֵרוּ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְהוּא הַמֵּאִיר לוֹ וְתַעֲדָנוּ בְּגֵן
 עֵדֶן. כִּי הַמִּצְוָה בְּעֲצָמָה הִיא הַמֵּאֲשֶׁרֶת וּמְעַנְגָת וּמַעֲטֵרֶת אֶת הָאָדָם,
 כִּי אוֹר שֶׁרֶשׁ הַמִּצְוָה לַמַּעֲלָה מִתְבָּרֵךְ וּמִתְרַבֶּה, עַיִן שָׁם.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! רְאֵה לְקַיֵּם אֶת כָּל
 מִצְוָה וּמִצְוָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְזֶה תִּקּוֹן נַפְשֶׁךָ, לְלַמֵּד כָּל הַתְּרִי"ג
 מִצְוֹת, וְלִהְתַּפְּלֵל וְלִבְקֹשׁ עַל כָּל מִצְוָה וְלִקְיָמָהּ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
 וְאִזּוֹ יֵאִיר עֲלֶיךָ אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת. וְאֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְשִׂמְעַ וְלִקְיָם אֶת כָּל
 הַנִּ"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ה' תתקבג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדְרֵי רְאֵה, כ"א בְּאָב ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

אֶת מִכְתָּבֶךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

שְׂמִיחָתִי לְשִׂמְעַ, שֶׁתְּהַלֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַשְּׂכַנְתִּי שְׁלוֹם-בֵּית
 בֵּינֵיכֶם, וְאֶת מְנוּחָתְךָ עַל הַרְבֵּה. עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 אָמַר: יִמְחָה שְׁמִי עַל הַמַּיִם, כְּדִי לְהַשְׁכִּין שְׁלוֹם (שְׂבַח קטז). וּמְכַל
 שֶׁכֵּן אֵיךְ רָאִי לְכָל אֶחָד מֵאַתָּנוּ לְהַנִּיחַ לְמַחוֹת אֶת שְׁמֵנוּ, וְלִסְבֵּל
 בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים בְּשָׂבִיל לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ,
 וּכְמוֹ שְׂאֵמֵר דָּוִד הַמְּלֶךְ, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם: וְאֲנִי יְדֵי מְלַכְלָכוֹת וְכו', כְּדִי

קמב אָשׁר ה' תתקכד בנחל

לטהר אשה לבעלה (ברכות ד.), ועל-פן מאד מאד שמחתי על
הבשורה טובה שבשרתני.

אודות להקיץ את בעלך לתפלה, פן את צריכה להקיצו, אבל
בדרך עדינות וכו', ואף יכולה לעשות את זה בדרך שיר, לעשות
איזה שיר לכבוד הקימה, שיקום בפקר לעבודת הבורא ותברך,
שיקום לתפלה, כי תפלה בצבור עולה על הכל.

אודות שאף מבשלת ועוזרת לבחורים הלומדים ב"היכל-
הקדש", היי ברוכה, ובפרטיות לעזור להבחור היקר לי מאד ... גרו
יאיר, שהוא מתמיד גדול בתורה, וכן עוסק בעסקי זכות הרבים,
בהדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל, בודאי הזכות גדולה שאף עושה,
וכן מה שאף מחזיקה את הספרים בבית, זה רק יביא לכם ברכה
והצלחה תמיד.

ראי להיות באהבה ובשלום עם בעלך, ואל תקחי פל דבר
פל-כף אל לבך, ותכניסי שמחה בך ובבעלך, וראי שהרוח בבית לא
תהיה פל-כף במתח, חס ושלום, רק להפך הכל אל תקף הששון
והשמחה.

המאחל לכם פל טוב וברכה והצלחה.

ה' תתקכד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד מאד, שותה מימי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך עם המעות לפדיון לנכון קבלתי, וימתקו ממך פל
הדינים, וימשיך השם יתברך עליכם רק ברכות וישועות תמיד.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להיות תמיד רק בשמחה
עצומה, שזה מה שמחזיק את האדם, כי טבע האדם להמשיך אל

הַעֲצָבוֹן וְהַדְּפֹאוֹן, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׂמְחָה וּבְמִצְב רֹחַ טוֹב.

וְאָמַרְתִּי לְפָרֵשׁ מֵאַמְרָם ו"ל (וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרֵשָׁה יֵא, סִימָן ז'): אֵין וְהִיָּה אֵלֵא לְשׁוֹן שְׂמֻחָה, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר 'וַיְהִי' הוּא צֶעֶר, הֵינּוּ כִּי דָבָר שֶׁעֵבֶר כְּמוֹ שֶׁהִיָּה זֶה לְשׁוֹן שְׂמֻחָה, כִּי מֵה דִּתְהוּה הָנוּה, וּמִי שֶׁרַק מֵיִשָּׁב אֶת עֲצָמוֹ, יוֹדֵעַ בִּידִיעָה מְבֻרָרֶת, כִּי כָּל מֵה שֶׁכָּבַר עֵבֶר וְהִיָּה, אֵין מֵה לְדַאֵג עַל זֶה כָּלָל, רַק לְשַׁכַּח, רַק מֵה שֶׁיְהִיָּה, עַל זֶה צָרִיף לְדַאֵג. 'וַיְהִי' לְשׁוֹן הָנוּה וַיְהִיָּה, עַל זֶה צָרִיכִים לְהַצְטַעַר, אֲבָל תִּתְּנָהּ-וּמִיד כְּשֶׁרַק עֵבֶר רָגַע, הוּא כָּבַר בְּכָלָל הִיָּה, וְצָרִיף לְשַׁמַּח, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

אוֹדוֹת לְמוֹדֵד בְּמִקְרָא, עֲלֶיךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם פָּרֵשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁוֹ, וּמִלְבָּד זֹאת שְׁעוֹר כְּסֻדְרָן בְּתַנּוּף מֵהַתְּחִלַּת בְּרֵאשִׁית עַד גְּמַר דְּבָרֵי הַיָּמִים, וְלִהְתַּחֲמִיל עוֹד פַּעַם, וַיּוֹתֵר מִזֶּה אֵין לָךְ מֵה לְהַתְּבַלְבֵּל כָּלָל. וּמוֹבָא בְּדְבָרֵי רַבְּנֵי הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ מִן הַרִי"ח ו"ל בְּסִפְרוֹ: "תּוֹרָה לְשִׁמְחָה" (תְּשׁוּבָה רַנֵּד), כִּי תִלְמִיד חָכֵם צָרִיף לְהִיּוֹת בְּקִי גַם בְּכ"ד סִפְרֵי קִדְשׁ, וּבְלִי זֶה נִקְרָא עִם הָאֲרָץ, בְּוֹדָאֵי צָרִיף לְהִיּוֹת בְּקִי גַם בְּמִשְׁנָה וּבְגִמְרָא, וּבְפּוֹסְקִים כְּדִי שֶׁיְהִיָּה לוֹ שֵׁם תִּלְמִיד חָכֵם, אֲבָל אֲפִלוֹ כְּשִׁיּוֹדֵעַ כְּבָר זֹאת, אֲבָל אֵינוֹ בְּקִי בְּכ"ד סִפְרִים, עֲדִין נִקְרָא עִם הָאֲרָץ, עֵינֵן שָׁם. וְעַל-כֵּן צָרִיף כָּל אֶחָד לְחֹזֵר הַרְבֵּה גַם בְּתַנּוּף, וּרְבִנוּ ו"ל אָמַר, שְׂזֵה הַסִּפֵּר מוֹסֵר שְׁלוֹ. וַיְמָה שֶׁהַתְּרַחְקוּ מִלְּמוֹד תַּנּוּף, כִּי בַדּוֹר שֶׁלְּפָנֵינוּ הִתְאַחֲזוּ פּוֹרְקֵי הָעַל וְהַכּוֹפְרִים רַק בְּתַנּוּף וְכו', וְכָל שֶׁכֵּן כְּדִי לְהוֹצִיא מִלְּבָב הַתְּרַשְׁלוֹ מִלְּמוֹד זֶה, אֲבָל כְּהִיּוֹם הַכּוֹפְרִים נִפְלוּ כָּל-כָּף כְּבָר, עַד שֶׁגַם סִפְרֵי הַתַּנּוּף לֹא מְעַנִּין אוֹתָם, עַל-כֵּן עָלִינוּ לְהַחֲזִיר הַעֲטָרָה, וְלִלְמַד הַרְבֵּה בְּתַנּוּף, בְּאִפְּן שֶׁנִּהְיָה בְּקִיָּים בְּזֵה.

וְאוֹדוֹת שְׂאָר הַלְּמוֹדִים, גַּם-כֵּן אֵל תְּבַלְבֵּל עֲצָמָךְ, וְאַל תַּגִּיחַ אֶת מַחֲךָ בְּמַתַּח, חַס וְשָׁלוֹם, אֵלֵא מִכָּל דְּבָר לְמַד רַק מְעַט, וּמְעַט גַּם-כֵּן טוֹב, כְּמוֹ פֶּרֶק מִשְׁנִיּוֹת עִם מִפְרָשִׁים, דִּף גְּמִרָא וּמִפְרָשִׁים וְכו'.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַכְנִיס בְּךָ תָּמִיד שְׂמֻחָה וְחֻדוּהָ, בְּאִפְּן שֶׁיִּתְרַחֵב לָךְ

תמיד לבך, ותזכה לירש עולם הבא בעולם הזה ממש, והפית שלכם
יתהפך לגן-עדן התחתון.

הדורש שלומך...

ה' תתקכה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב באב ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לך! מרב טרדותי קשה לי לענות תכף-ומיד,
אף-על-פי-כן בכל מכתב שאתה פותב לי, ומבשר לי בשורות
טובות מגדל ההתעוררות שיש עכשו במחנכם בדבר רבנו ז"ל,
תורתו ונצותיו הקדושות, ונתפשט למודו בין אחינו בני ישראל,
אין לשער ואין לספר את גדל הששון והשמחה שיש לי מזה. הלא
זה כל חיותי, וזו כל מסירות נפשי כבר חצי יובל שנים, שאני עוסק
בזה, לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, אם אמנם בין כן
הספיקו-מ"ם בעצמו לוחם עמי — מה לעשות?! כבר לא יועיל
לו שום דבר, אנהנו נפיץ את דבר רבנו ז"ל בכל העולם פלו
במסירות נפש הכי גדולה, יהיה אף שיהיה ויהיה מה שיהיה.

אחי היקר! ראה להחיות את עצמך עם כל נקדה ונקדה קטנה
שיש בך, ובפרטיות בזה שאתה עוסק לגלות ולפרסם את אורו
הגנוז של רבנו ז"ל, בזה ראוי לך לשמח מאד מאד, כי כל הגאולה
תלויה בזה, שכל אחד מישראל יפתח פיו, וידבר עמו באשר ידבר
איש עם רעהו, שזה בעצמו תקף הגלוי אלקות שיכניס משיח
בעולם, עד שכל אחד יגיש אותו יתברך בפרטי פרטיות ביחידה
שבנפשו, כי אצל כל בר ישראל נשמתו אצולה מעצם האצילות,
אך נתלבשה בלבוש גשמי ועב, וצריכים להורידה ולכבשה וכו'.

אָשֶׁר ה' תתקכו בנחל קמה

חֲמַדַּת לְבָבִי ! רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֵּה לָנוּ (סְפֹרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה א'), אֵיךְ
לְהוֹצִיא אֶת נַשְׁמָתוֹ שֶׁהִיא הַבַּת מֶלֶךְ מַחִילוֹת הַסֵּמ"ך-מ"ם ? עַל-יְדֵי
בְּעֻנְיָן אֹן וְעֵלִין אֹן הָאֶפֶן, כְּסוּפִין, רְצוּנוֹת, וְלִבְטַח. וְנִקְט שְׁלֹשׁ
לְשׁוֹנוֹת אֵלוֹ הֵיכָא, כִּי בְלִי זֶה אֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אֶפֶן, הֵינּוּ כְּסוּפִים
יֵשׁ לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל לְשׁוּב אֵלָיו יְתַבְרָךְ, אֵךְ בְּמִשְׁךְ הַזְמַן נִתְקַרְרִים
מִמֶּנּוּ הַכְּסוּפִין. וְכֵן אֶפְלוּ בּוֹ בַּיּוֹם שֶׁנִּכְנַס בְּלֵב אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי כְּסוּפִין
לְחֹזֵר אֵלָיו יְתַבְרָךְ, כִּי מִלְמַעְלָה מְכַנִּיסִים בְּכָל יוֹם בַּמַּחְשָׁבָה
שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל כְּסוּפִים לְחֹזֵר אֵלָיו יְתַבְרָךְ, שֶׁזוֹ הַבַּת קוֹל
שִׁוִּיצָא בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֵךְ תַּכְף-וּמִיד מִתְכַּפֶּה הָאוֹר הַזֶּה וְשׁוֹכְחִים
מִמֶּנּוּ. עַל-כֵּן צְרִיכִים גַּם רְצוּנוֹת, וְרְצוֹן זֶה כָּבֵד יוֹתֵר מִכְּסוּפִין, רְצוֹן
הוּא עֲנִין שֶׁמְקַשֵּׁר רְצוּנוֹ בְּקֶשֶׁר אֲמִין וְחֹזֵק, וְרוֹצֵה לְהַשִּׁיג אֹו לְהַגִּיעַ
אֶל מִשְׁהוֹ וְכו', אֶף-עַל-פִּי-כֵן אִם אָדָם מְחַזֵּק עֲצָמוֹ יָמִים וְשָׁנִים
בְּרְצוּנוֹת, וְלִבְסוּף רוֹאֶה וְנִדְמָה לוֹ שֶׁמְאוּמָה לֹא פָעַל כָּלֵל, עַל זֶה
צָרִיךְ בְּטָחוֹן לִבְטַח, שֶׁבּוֹדָאֵי מוֹצֵא עַל-יְדֵי כָּל רְצוֹן, וּבּוֹדָאֵי סוּף כָּל
סוּף אִם לֹא יַעֲזֹב אֶת הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִים, יִזְכֶּה לְהוֹצִיא אֶת נַשְׁמָתוֹ.
וְעַל-כֵּן אֲמָרָה הַבַּת מֶלֶךְ לְהַשְׁגִּי לְמֶלֶךְ, שֶׁלֹּא תוּכַל לְהוֹצִיא אוֹתִי,
רַק שֶׁתַּבְחַר לְעֲצָמְךָ מְקוֹם, וְתַכְסֵּף — בְּעֻנְיָן, וְתַרְצֵה — וְעֵלִין,
וְלִבְטַח — אֹן הָאֶפֶן, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תוּכַל לְהוֹצִיאֲנִי, עֵין שֶׁם
בְּפָנִים, וַיַּעֲרַב לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

פֹּה תִקְבַּל הָעֵתָק מִמֶּה שֶׁדַּבְּרָנוּ בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ, וְנִרְשָׁם עַל-יְדֵי
תַלְמִיד יִשִּׁיבְתָנוּ.

ה' תתקכו.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר רֵאָה, כ"ב בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, יְקִירֵי מְאֹד מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר הַחֲמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נִרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

את מכתבך עם המאה דולר להדפסה — לנכון קבלתי, ותשואות חן לך על זה, כי הצדקה הזו עולה על כל הצדקות, פי על-ידי הפצת דעתו וספריו של רבנו ז"ל, מתקרבים מקרבים בכל חלקי העולם, וגם-כן מתחילים ללמד ולהתפלל, ולהמשיך את עצמם אל השם יתברך בתשוקה חדשה, אשר לא הייתה להם אף פעם בחיים וכו'.

ועל-כן ראה להתישב באמת, האם יש עוד צדקה יותר גדולה מצדקה זו — להחזיר בני-אדם אליו יתברך ואל התורה הקדושה. אשרי מי שיעזר בזה, ויהיה לו חלק בהגאולה, פי כל הגאולה תלויה רק בתשובה, שייחזרו וידברו עמו יתברך בלשון שרגילים בה.

ראה, אהובי, אחי הקר! לנצל את הזמן הקר. כל זמן שאתה שם באירופה, ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה שעורים כסדרן, ואל תסתפל על שום טפש שאומר אחרת, פי בין כך ובין כך ימינו עוברים כצל עוף הפורח, הנה יום הנה לילה, ולא נשאר לו לאדם, פי אם השחרית, מנחה, מעריב, חצות, שהתפלל, הברכות והברכת-המזון שברך, המשנה, גמרא, מדרש וכו' וכו' שלמד, המצוות: ציצית, תפלין, צדקה וכו' וכו' שקים, הדבורים והכסופים והרצונות שהוציא בשעת התבודדות, השמחה והרקודים ששמח ורקד, רק זה נשאר מכל יום ויום, אם אינו בטלן ועושה זאת. ועל-כן ראה לא להיות בטלן ותעשה זאת. וכן תתמיד באספת צדקה בעבור הדפסה ותשלח לכאן, ובעוד שבועים או שלשה, הינו סמוך לראש השנה תבא לכאן.

העקר ראה לקדש שם שמים ושם רבנו ז"ל בכל מקום בואך, ואל תדאג כלל אודות הנסיעה אל הציון הקדוש, פי בעזרתו יתברך עוד תזכה לזה.

הדורש שלומך...

ה' תתקכוז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ה באב ה'תשד"ם.

שלום רב.

את מכתבך לנכון קבלתי, מאד מאד אני מצטער בצערך ובגורלך הקשה.

לדעתי, אסור להמשיך את עצמו כל-כף אל הצער, כי החושב תמיד מצטרו, הצער מתגבר עליו ביותר.

עת רצון לאשה הוא בשעת הדלקת הנרות, ועל-כן רצוי להדליק שני נרות של שמן וית מלבד ארבעה נרות פשוטים, ואז בעת הדלקתן וסגירת העינים, לעמד לפני הנרות, ולבקש כל מה שצריכים. וראי אז להרבות בבכיה ובהתבודדות, כי לאשה אז הוא העת רצון הכי גדול עד מאד, וכל המארכת אז בתפלה, אינה וזה עד שתפלתה מתקבלת.

גם טוב לומר בכל יום הרבה תהלים, אם אפשר לומר יום תהלים, באפן שיזכו לסיומו בכל שבוע — אין למעלה מזה.

המאחל ומברך אתכם בישועה שלמה...

ה' תתקכח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה, כ"ב באב ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל אהובי, ידידי היקר, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך מיום שני פרשת פנחס רק עכשו קבלתי.

מאד מאד אני מצטער, איך נתעכב המכתב שלך כל-כף הרבה זמן, ובפרטיות שהענינים כל-כף נחוצים לך.

והנה קדם אִמְרָתִי לְהַקְדִּים לך הַקְדָּמָה אַחַת, שְׁמַאד מְאֹד חֲשׂוּבָה וְיִסוּדִית אֲצִלְנוּ, הִיּוֹת שְׁדַעַת רַבְנוּ ו"ל הִיא עֲנִין גְּלוּי כָּלְלִי, וְשִׁיף לְכָלְלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבַחֲסֵדוֹ יִתְבַּרַךְ אָנוּ עוֹסְקִים כָּבֵד זֶה חֲמֵשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה לְהַפִּיץ דַּעְתוֹ בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי הַדְּפָסֶת וְהַפְּצַת סִפְרָיו הַקְדוּשִׁים, וּבּוֹדָאֵי נַעֲשׂוּ נִפְלְאוֹת בְּחֻצֵי יוֹבֵל שָׁנִים אֵלּוּ, שְׁתַּהֲלֶה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרַךְ, נִתְקַרְבוּ מְאוֹת מְאוֹת מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים. תוֹדָה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרַךְ, אוֹדוֹת הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים.

וְאִף שֶׁהִסְמַ"ךְ-מ"ם בְּעֲצָמוֹ יֵצֵא בְּחֵרוֹף וּבְגִדוּף, וְהַלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּמֵי שְׁתַּחֲלַבֵּשׁ, אִף-עַל-פִּי-כֵן שׁוֹם דְּבַר אֵינוֹ מְעַבֵּב אוֹתָנוּ, כִּי כָּל זְמַן שִׁיְהִיָּה הַרוּחַ חַיִּים בְּאַפְנוֹ נַעֲסֵק בְּזֶה, אִם שִׁיְהִיָּה לָנוּ מְעוֹת... אִם שְׁלֹא יִהְיֶה לָנוּ מְעוֹת... לֹא אֶכְפַּת לָנוּ, אוֹרוֹ שֶׁל רַבְנוּ ו"ל מְכָרַח לְהַתְפַּשֵּׁט בְּיַמֵּינוּ בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וְשְׁלֹא יִהְיֶה בֵּית יְהוּדִי, שְׁלֹא יִהְיוּ נִמְצָאִים שָׁם סִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל.

והנה חפץ ה' בְּיַדֵּי הַצְּלִיחַ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, וְנַעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת, עֲנִינִים חֲדָשִׁים בְּדַבַּר רַבְנוּ ו"ל מְשַׁנֵּת תִּשְׁכַּ"ה, אִף יַעַן שֶׁהִיא חֲסִידוֹת פְּתוּחָה, וּבָאִים וְנִכְנָסִים בָּהּ מִכָּל הַחֲדָרִים וְהַמְקוֹמוֹת, וּמְכַל שְׁכֵבוֹת הָעַם, וְכָל אֶחָד מְבִיא אֶת שְׁטִיּוֹתָיו וְדַמְיוֹנוֹתָיו עִמּוֹ וְכוּ', עַל-כֵּן בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן חוֹשְׁבִים שֶׁזֶה חֵלֶק מְבָרְסֵלֵב, כְּפִי שֶׁמְשַׁנֵּעַ זֶה מִתְּנַהֵג... אוֹ כְּפִי שֶׁזֶה הַמְטַמֵּט מִתְּנַהֵג... אֲבָל בְּאַמַּת בְּלִי לְמוֹד סִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל, אֵי אֲפָשֶׁר בְּשׁוֹם אֲפֹן שֶׁבְּעוֹלָם לְהַקְרֵא עַל שֵׁם רַבְנוּ ו"ל, כִּי לֹא עִם הָאֲרָץ חֲסִיד' (אֲבוֹת ב, ה), בְּאַפֵּן לְהַקְרֵא חֲסִיד, צְרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה אֶת דַּעַת רַבְנוּ ו"ל, וְלִהְיוֹת בְּקִי בְּזֶה בְּעַל פֶּה, וְשֵׁם יִרְאֶה, שֶׁכָּל אֵלּוּ הַדַּמְיוֹנוֹת, הַצָּעֲקוֹת וְהַשְּׁטִיּוֹת, הַעֲבוּדוֹת וְהַחֲמֵרוֹת, הַמְרִיבוֹת וְהַפְּרָאוֹת וְכוּ' וְכוּ', לֹא שִׁיכִים כָּלְל בְּחֵדֵר רַבְנוּ ו"ל, וְזֶה לֹא נִלְמַד בְּחֵדֵר שְׁלָנוּ, כִּי אֵינוֹ מוּבָא בְּסִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל. רַבְנוּ ו"ל רַק מְגַלֶּה אֶת הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלְאָה כְּזֶה, עַד שֶׁמִּי שֶׁרַק טוֹעַם אֶת אוֹרוֹ הַגָּנוּז, נִפְתָּח פִּיו לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם מִתְחִיל לְהִתְמִיד בְּדַבּוֹר עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, הוּא כָּבֵד אֵינוֹ צְרִיף שׁוֹם עֲבוּדוֹת וְסִגּוּפִים וְכוּ' (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן, חֵלֶק ב', סִימָן פו).

ועל-כֵּן צָרִיכִים לְהוֹדִיעַ זֹאת לְכָל מְקָרֵב חֹדֶשׁ, כִּי אֶצְלָנוּ אֵין שׁוּם פְּרָאוֹת וְשׁוּם מְרִיבוֹת עִם הַבְּנֵי בֵּית, אֶצְלָנוּ הַעֲקָר רַק לְדַבֵּק עֲצֻמָּנוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְיוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוֹשָׁה בְּתוֹכָנוּ, וּבִתְוֹךְ בֵּיתָנוּ, וְלִהְתְּמִיד בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, וְלִחְזוֹר בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְפָּלֵל בְּכָלֵל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן תִּכְפֹּי-וּמִיד בְּשֵׁרוּאִים שְׂאָחֵד עוֹשֶׂה אֵיזוֹ מִהַפְּכָה, וְיוֹצֵא שֵׁם רַע עַל יָדוֹ עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, וּמְפָל שֶׁכֵּן עַל רַבָּנוּ ז"ל, צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע-עוֹלָם, כְּדִי לְפָרְסֵם זֹאת, שְׂאֵין לְאָדָם הַזֶּה שׁוּם שְׂיָכוֹת אֵלֵינוּ כָּלֵל.

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַקְּבוּץ שְׁלָנוּ הוּא קְבוּץ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא עַד מְאֹד מְאֹד, כָּל אֶחָד נִזְהָר לֹאמַר בְּכָל לַיְלָה חֲצוֹת, וּמִתְבוֹדְדִים רַב הַיּוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִתְמַיְדִים מְאֹד מְאֹד בְּתוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, לְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַשְּׁעוּרִים שְׁלוֹ בְּמִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשְׁלַחַן עָרוּךְ וְכוּ' וְכוּ', כְּפִי שְׁמוּבָא בְּסִדְרֵי-דְרַבֵּי הַלְמוּד, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָם! וּבּוֹדָאֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינּוּ שׁוֹתֵק, וְיוֹרָה חֲצִיו עֲלֵינוּ, אַף, בְּרוּךְ ה', אֵין אָנוּ מִתְפַּחְדִּים מִמֶּנּוּ, כִּי רַבָּנוּ ז"ל הִתְפָּאָר וְאָמַר: 'נִצְחָתִי וְאֲנִיחָא'. וּבְכָל דּוֹר וְדוֹר סָבְלוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים מֵאֵלוֹ הַפְּרָאִים, מְשַׁנְעִים וּמְטַרְפִּים וְכוּ', שֶׁהִתְדַבְּקוּ בֵּינֵינוּ, וּבִפְרָטִיּוֹת הַעֲזִי פְּנִים שְׁבַדּוֹר וְכוּ', כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד מְאֹד מְפַחֵד מֵאוֹר וְדַעַת רַבָּנוּ ז"ל, הַמְּגַלֶּה אֶת אֲמַתּוֹ מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוֹי גִּפְלָא, עַד שְׂאֵפְלוֹ הֵכִי רְחוּק וְהֵכִי מְגֻשֵׁם גַּם-כֵּן יָכוֹל כְּבֹר לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְתַּעֲלוֹת בְּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְלִהְתַּפְּלֵל בְּדַבְּקוֹת אֲמַת, עַל-כֵּן מְעַרְבִים בֵּינֵינוּ כָּל מִינֵי עַרְבֵי-רַב.

הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יְרַחֵם עֲלֵינוּ, וְיִסִּיר מֵאֲתָנוּ אֶת כָּל הַחֲרָפוֹת וְהַבְּזִיוּנוֹת, וְשִׁתְּנֶנּוּ הָאֲמַת בְּעוֹלָם.

הַהֲקָרַח לִי לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ מִהַמְּנִיעָה שְׁנַת־הַיָּהוּה לִי כְּרָגַע, וְעוֹד חֲזוֹן לְהֶאֱרִיךְ לָךְ עַל יְתֵר שְׂאֵלוֹתֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ה' תתקכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ג בְּאֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחָיִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

וְאוֹדוֹת לְכַתֵּב לְךָ דְּבָרֵי חֲזוֹק לְתַקֵּן אֶת הַמַּדּוֹת, עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל חִבֵּר "סִפְרֵי-הַמַּדּוֹת" וְהוּא שְׁלַחַן עָרוּךְ שֶׁל מַדּוֹת, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁשׁוֹקֵד בָּהֶם, וְעֲלֵיהֶם אֵין מָה לְהוֹסִיף אוֹ לְגַרֵּעַ.

וְהַלְמוּד מְבִיא לִידֵי זְכִירָה, וְזְכִירָה מְבִיאָה לִידֵי קִיּוּם, שְׁזָהוּ תְּכֵלִית הַלְמוּד, וְכִשְׁאָדָם לּוֹמֵד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, זוֹכֵה לְזַכּוֹת אֶת גּוֹפּוֹ, עַד שֶׁתֵּאִיר בּוֹ נִשְׁמָתוֹ. וְהַאֲוֶרֶת-הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ מְבִיא בְּפִרְשָׁתָנוּ, אֲשֶׁר אִם יִזְכֶּה הָאָדָם לְטַעַם טַעַם עֲרֻבוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲזִי צָרִיךְ עוֹד לְשַׁלֵּם לְהַנּוֹתֵן תּוֹרָה שְׂכָר, שֶׁנִּתֵּן לָנוּ נְעִימוֹת עֲרֻבוֹת כְּזוֹ, וּמִכָּל שֶׁפֶן שְׁלֵא יִרְצָה שׁוּם שְׂכָר בְּעַבּוּר לְמוּדוֹ, עֵינֵי שֵׁם.

וּבִבְאֻמַּת עֵקֶר הַגָּאוֹת בָּא לְהָאָדָם, רַק עַל-יְדֵי שְׁרוּצָה אֵיזָה שְׂכָר בְּעַבּוּר עֲבוֹדָתוֹ וְלְמוּדוֹ, כִּי מִי שֶׁלְמוּדוֹ הוּא רַק בְּעַבּוּר נִשְׁמָתוֹ, הוּא לּוֹמֵד תְּמִיד אֶפְלוּ נִים וְלֹא נִים, תִּיר וְלֹא תִיר, וְאֵינּוּ חִפְץ לְהַתְעַלּוֹת וְלְהַתְנַשְׂאוֹת עַל חֲבֵרוֹ, וְאִז אֵין שִׁיךְ אֶצְלוֹ כָּל הָעֲנָנִים שֶׁל גְּאֻוָּה, כִּי הוּא חִפְץ רַק אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַתּוֹרָה, וְאֵין לוֹ שׁוּם עֵסֶק לְהַתְנַשְׂאוֹת וְלְהַתְגַּדֵּל עַל חֲבֵרוֹ.

וּבִבְאֻמַּת גָּאוֹת מְבִיאָה לִידֵי פִגְם הַבְּרִית, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל בְּסִפְרֵי-הַמַּדּוֹת (אוֹת גְּאֻוָּה, סִימָן ב'): עַל-יְדֵי גְּאֻוָּה בָּא לִידֵי תֵאוֹת מְשַׁכָּב זָכָר, גַּם בָּא לִידֵי כְּעֵס; כִּי זֶה תְּלוּי בְּזוּה — גָּאוֹת וּפְגָם הַבְּרִית. וְכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שֵׁם סִימָן לד'): גְּאֻוָּה בָּא עַל-יְדֵי שְׁלֵא תִקְנֶת חֲטָאוֹת נְעוּרִים, עֵינֵי שֵׁם. וְכֵן כְּעֵס וּפְגָם הַבְּרִית תְּלוּיִים זֶה בְּזוּה, כִּי מִי שֶׁפְּגָם בְּבְרִיתוֹ וּבִפְרֻטִּיּוֹת בְּהוּצָאוֹת זָרַע לְבִשְׁטָלָה, הוּא תְּמִיד כְּעֵסֶן (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רמט); וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזּוֹכֵה לְשׁוּב אֵלָיו

יתְבַרְךָ. וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא עַל-יְדֵי וְדוּי דְבָרִים, שְׂיִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יתְבַרְךָ בְּמָקוֹם פְּנוּי שְׂאִין שָׁם בְּנִי-אָדָם, וַתִּפְלֶה וְשִׁיחָה זֹו נִקְרָאת אֲצִלְנוּ הַתְּבוּדוֹת, שְׁמֵתְבוּדָד עִם קוֹנוֹ, וּמִסְפָּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוּ. וּבּוֹדָאֵי בַּהֲתַחֲלָה זֶה קָשָׁה לְקַיֵּם, כִּי אֵל זֶה צְרִיכִים אֲמוּנָה בְרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, לִידַע שֶׁהוּא יתְבַרְךָ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְהוּא נִמְצָא וְאִין זוּלָתוֹ נִמְצָא, וְכָל מָה שֶׁהָאָדָם מְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ יְדִיעָה וְאֲמוּנָה זֹו, כְּמוֹ-כֵן יִפְתַּח פִּיו לְדַבֵּר עִמוֹ יתְבַרְךָ, כִּי יִרְגִישׁ שֶׁהוּא יתְבַרְךָ אִתּוֹ, עִמוֹ וְאֲצִלוֹ.

וּבִיּוֹתֵר זֹוכִים לָזֶה עַל-יְדֵי רַבּוּי לַמוֹד מִשְׁנָ"ה, שֶׁהִיא אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָ"ה. לְכֵן רְצוּי שְׂיִתְמִיד הַרְבֵּה בְּאֲמִירַת מִשְׁנִיּוֹת, לוֹמֵר פֶּרֶק אַחַר פֶּרֶק מֵהַתְּחִלַּת בְּרִכּוֹת עַד סוֹף עֲקָצִין בְּלֵי שׁוּם פְּרוּשִׁים, רַק אֲמִירָה בְּעֲלָמָא, אִם יִזְכֶּה לְאֲמִירַת ח"י פֶּרְקִים לְיוֹם — אִין לְמַעְלָה מִזֶּה בְּתַקּוֹן הַבְּרִית וּבִטּוּל כָּל הַרְעָ, אֲקַנְהָ שְׁתַּקְנִים וַתְּצַלִּיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' תתקל.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ד בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם רֵאשׁוֹן עֵקֵב לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי, שְׁזָכִיתָ לְשַׁבַּת שְׁבַת-קִדְשׁ בְּעִיר הַקִּדְשׁ צֶפֶת יצ"ו, וְהֵייתָ בְּיַחַד עִם תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקִּדְשׁ", קִדְשׁ קִדְשִׁים, אֲנָשִׁים תְּמִימִים וַיִּשְׂרִים. וְכֵן זָכִיתָ לְהַשְׁתַּטַּח שָׁם כַּמָּה פְּעָמִים עַל צִיּוּנֵי הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים הַגְּנוּזִים שָׁם. וַתְּשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה שֶׁבִקְשָׁתָּ בְּעַבּוּרִי, כֵּן יַעֲזֹר הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, שֶׁתִּפְלָתְךָ תִּקְבַּל וְאִזְכֶּה לְהַנֹּשֵׁעַ.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, אֲצִלְנוּ בְּ"הַיְכָל-הַקִּדְשׁ" לוֹמְדִים רַק לְקַרֵּב

אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְאֵין לָנוּ עֶסֶק עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוֹת אֵלּוּ הַקּוֹרְאִים עֲצָמָם "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", יֵאָחֵז כָּל אֶחָד אֶת דְּרָכּוֹ, וְאֲנַחְנוּ נִתְמַיֵּד רַק בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר רַק בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַהִתְקַרְבוֹת, כִּי בְּלִי לַמוֹד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אֵינִי יוֹדֵעַ אִיךָ יְכוּלִים לְהִקְרֹא תַלְמִיד רַבֵּנוּ ז"ל, יִהְיֶה מִי שְׂיִהְיֶה, וְעַל גְּקֻדָּה זוֹ אָנוּ מוֹסְרִים נִפְשָׁנוּ, לְעַקֹּר אֶת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ הַמְּסוּתוֹכְבִּים בִּיגִינוּ, וְלֹא קָרָאוּ וְלֹא שָׁנוּ וְלֹא שָׁמְשׁוּ תַלְמִידֵי חֻכְמִים (שְׁזוֹ הַתְּמָדָה בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל), וְהֵם גּוֹרְמִים מַחְלֶקֶת, שׁוֹעֲלִים קִטְנִים מַחְבְּלֵי פְרָמִים, וְלֹא בְּאֵלֶּה חִפְצָנוּ, וְלִי אֵין שׁוֹם שְׂיִכּוֹת עִמָּהֶם. וּמֵה שָׁרַק אוֹמְרִים בְּשָׂמִי — הַכֹּל שָׁקֵר וְכֹזֵב, כִּי אֲצִלִּי הוּא רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה וְהַפְּצַת דַּעְתּוֹ וְתוֹרָתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָּה, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, כִּי סִפְרֵי שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל וְדַעְתּוֹ, הַהִכְרַח לְהַמְצֵא בְּכָל בֵּית שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, הֵיכֵן שָׁרַק גֵּר בְּר' פְּנוֹת הָעוֹלָם.

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר רַק עַל־יְדֵי־זֶה נִזְכָּה לְקָרֵב אֶת גְּאֻלָּתָנוּ.

אוֹדוֹת הַרְמָזוּ בְּמֵאֲמָרָם ז"ל (שֶׁבַת מַה): כְּדָאִי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמְךָ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק; כְּשֶׁאָדָם בַּעַת צָרָה וְדַחַק, כְּדָאִי רַבִּי שְׁמַעוֹן לְנִסְעֵ אֵלָיו, וּלְבַקֵּשׁ שֵׁם רַחֲמִים רַבִּים, וְכֵן שֶׁהוּא הִבְטִיחַ, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי סִפְרוֹ הַזֶּה יִפְקוּן מִן דְּחָקָא דְּגָלוּתָא, דִּחַק הַגְּלוּת, כָּל זֶה מוּבָא כְּכֹר בְּדַבְרֵי הַרַב הַקְּדוֹשׁ בַּעַל "מִנְחַת אֶלְעָזָר" מִמוֹנְקָטָשׁ בְּסִפְרוֹ "שְׁעָרֵי יִשְׁשַׁכָּר" וּבְסִפְרוֹ "דְּבָרֵי תוֹרָה", עֵין שָׁם.

הַעֲקָר, חֲמִדַת לְבָבִי! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְקַיִם אֶת מֵאֲמָרוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי (בְּרִכּוֹת ז): כָּל הַקּוֹבֵעַ מְקוֹם לְתַפְלָתוֹ, אוֹיְבָיו נוֹפְלִין תַּחְתָּיו; וּבַתְּקוּנִים הוֹסִיף: גַּם כָּל הַקּוֹבֵעַ מְקוֹם לְתוֹרָתוֹ (כָּף מוּבָא בַתְּקוּנִים, תְּקוּן ר' כ'), הֵינּוּ שְׂיִהְיֶה קְבוּעַ בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה בְּקַבִּיעוֹת, אֲזִי תִשְׁרָה בּוֹ הַשְּׂכִינָה, שֶׁהוּא אוֹר אֲמַתַּת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְלִכֵּן רָאָה לְהַתְּבוּדָד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּקַבִּיעוֹת, מִהֲרַגַע שְׂאֵתָה פּוֹקֵחַ אֶת הָעֵינַיִם עַד שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ לִישׁוֹן, רָאָה רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

ובְּאֲמַצֵּעַ תִּלְמַד וְתִתְפַּלֵּל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת, וְתַעֲסֵק בְּעַסְקֶיךָ וְתֹאכַל וְתִשְׁתֶּה וְכוּ', אָבֵל הַקְּבִיעוֹת צְרִיכָה לְהִיּוֹת רַק בְּתִפְלָה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, אִזּוּ יִפְלוּ כָּל הָאוֹיְבִים שְׁלוֹ, וְלֹא תִהְיֶה לָהֶם שׁוּם תְּקוּמָה. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֵת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמּוֹנֵי, שְׁלֹא לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמְכֶם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעָה אוֹתָנוּ, עֵינֵי שָׁם.

ראה, חֲמֻדַּת לְבָבִי! שְׁלֵבֵל יַחֲסֹר לָךְ יוֹם מִבְּלִי לַמּוֹד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר, שְׁלַחַן עֲרוּף, אִפְלוּ מְעַט דְּמַעַט מִכָּל דְּבָר, כִּי רַק זֶה יִשְׁאָר לָךְ, וְזוֹ הַסְּעֵדָה לְנִשְׁמַתְךָ, שְׂאֵתָה צְרִיף לְעֶרְףְךָ לְפָנֶיהָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם. וְכִמוֹ שְׂאִינְךָ מִטְעָה אֶת עַצְמְךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת, אֵתָה מְדַקְדֵּק שִׁיְהִיָּה לָךְ מִכָּל מִין וּמִין בְּפִרְטִיּוֹת, כְּמוֹ-כֵן צְרִיף לְדַקְדֵּק עַל נִשְׁמַתּוֹ. וְכִמוֹ שְׁיוֹם אֶחָד כְּשְׂאִינוּ אוֹכֵל, אִזּוּ גּוֹפּוֹ רַעֲב, כְּמוֹ-כֵן בְּרוּחַנִיּוֹת, יוֹם שְׂאִין לוֹמְדִים תּוֹרָה, הַנִּשְׁמָה נִשְׂאָרַת רַעֲבָה בְּיוֹם זֶה, וְאִי אִפְשָׁר כְּבָר לְהִשְׁלִים, כִּי בְּגִשְׁמִיּוֹת יוֹם תַּעֲנִית יְכוּלִים לְהִשְׁלִים, אָבֵל בְּרוּחַנִיּוֹת אֵין לָהֶם תְּשְׁלוּמִים, וְעַל זֶה נֹאמַר (קֹהֶלֶת ד'): "מְעַנֶּת לֹא יוֹכֵל לְתַקֵּן"; וְעַל-כֵּן הֶחָכֶם עֵינָיו בְּרָאשׁוֹ, וּבִוְרַח מִכָּל מִינֵי מַחְלָקַת, שֶׁהוּא אוֹתִיוֹת חֲל"ק מו"ת, כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ רַק חֲלֵק בְּאִיזּוֹ מַחְלָק"ת, כְּבָר יֵשׁ לוֹ חֲלֵק בְּמוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי מִמִּית עַצְמוֹ, כִּי נִכְנַס בְּגֶדֶר רִשְׁעֵי הָרוֹדֵף אֶת חֲבֵרוֹ, וּרְשָׁעִים בְּחִיָּיהֶם קְרוֹיִים מִתִּים (בְּרִכוֹת יח:). וְעַל-יְדֵי מַחְלָקַת גּוֹרֵם שְׂאִינוּ מִתְפַּלֵּל וְאִינוּ לוֹמֵד, וְאִינוּ מְקַיֵּם שׁוּם מִצְוָה, וּמִסְתּוֹכֵב בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמַת מִמֶּשׁ.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! בְּרַח לָךְ מִכָּל מִינֵי מַחְלָק"ת, תְּמִיד רְאֵה לְהִיּוֹת מִהַמְבַּחְרִים שְׂבָאנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תִּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", שְׁבוּנָה רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימָן נט), וְתִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה, שְׂתוֹפָה לְהִשְׁאָר וְלֹא לְהִתְרַחֵק, בְּבַחֲנִיַת (יִשְׁעִיהַ ד, ג): "וְהַגּוֹתֵר בִּירוּשָׁלַיִם קָדוֹשׁ יֹאמַר לוֹ", עֵינֵי שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ראה, בְּנִי! לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הוּא תְּקוּן הַבְּרִית, לְקָרֵב

עוד בר ישראל אליו יתברך, בסוד (ימיה טו, יט): "אם תוציא יק"ר מזולל" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד).

ה' תתקלא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה, כ"ד באב ה'תשר"ם.

שלום רב וברכה לידידי היקר לי מאד, זוכה ומזופה את הרבים, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאד אני שמח בפשוטה טובה שאתה מבשרני, על שתהלה להשם יתברך, נדפסו מחדש עכשו כל הספרים החדשים, ומפיצים את זה בכל ארץ ישראל, יעזר השם יתברך, שיעשו את הפעולה הנכונה, ויקרבו את כל ישראל אליו יתברך, וכלם יקבלו עליהם על מלכות שד"י, וינתחילו לדבר עמו יתברך, אשר זה יסוד דעתו של רבנו ז"ל, שיזכה כל אחד לגלוי אלקות כזה, עד שיגיש את אמתת מציאותו אצלו, עד שלא תהיה שיכת איזו מין ירידה. וכשאדם זוכה להגיע אל דעת האמת הזו, אשר מלא כל הארץ כבודו, והכל לכל אלקות גמור הוא, אז לא שיף שום ירידה ונפילה כלל, באשר אמר דוד המלך, עליו השלום (תהלים קלט, ו): "פליאה דעת ממני נשגבה לא אוכל לה, אנה אלף מרויחך, ואנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנג, אשא כנפי שחר, אשכנה באחרית ים, גם שם ידך תנחני ותאחזני מינה, ואמר אף חשף ישופני ולילה אור בעדני, גם חשף לא יחשיף ממני, ולילה כיום יאיר כחשכה כאורה" וגו'. כי מרב גלוי אלקות, שהאיר דוד מלך המשיח בעולם, אזי הוא מתפלא — אחר גלוי כזה, כבר מה שיף איזו ירידה או אינה חשף, איזו עליה או אינה אור, הלא תמיד האדם צריך לדבק עצמו בו יתברך, ולא אכפת לו שום דבר. וכשידע האדם ידיעה זו, אז תמיד יהיה בשמחה.

ודבר זה רוצה רבנו ז"ל להכניס בנו, שנהיה תמיד בשמחה

אָשׁר

ה' תתקלב

בַּנְחַל

קנח

עצומה, ולא נדאג כָּלֵל, כִּי בְּנֵדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִם רַק נִזְכֶּה לְהִתְאַחֵז בּוֹ וּלְהִדְבֵּק עִמּוֹ.

וּבִפְרָטִיּוֹת אַתָּה, אַחִי, אֶהוּבִי, חֲבִיבִי הַיְקָר לִי מְאֹד! בְּנֵדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּזִכּוֹת שְׂאֵתָה זֹכֶה לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ וְ"ל. וְיִמָּה שְׁנֵתְעַכְבֵּת הַיְשׁוּעָה, כֹּל זֶה נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים.

הַעֲקָר רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְרְאֵה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ עִם אֵיזָה נְגוּן, וְתִשִּׁיר לְעֲצָמְךָ אֶת הַנְּגוּן אִיךָ שְׂאֵתָה יְכוּל, כִּי עַקֵּר רְפוּאָת נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הוּא עִם נְגוּן (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רעג). וְזֶה שְׂשִׁירָה דְּבוּרָה הַנְּבִיאָה וְאִמְרָה (שׁוֹפְטִים ה, א): "אֲנֹכִי לֵה' אֲנֹכִי אֲשִׁירָה אֲזַמֵּר לֵה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל", אִם אֲנִי רוֹצֵה שְׂשִׁירָה "אֲנֹכִי לֵה'", הַעֲצָה עַל זֶה הִיא "אֲנֹכִי אֲשִׁירָה", לְהַרְגִיל עֲצָמִי לְשִׁיר אֵיזָה נְגוּן וְזַמֵּר, "אֲזַמֵּר לֵה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל", כִּי הַעֲקָר הוּא שִׂמְחָה. וְעַל-כֵּן הָאָדָם צְרִיךְ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִשְׂמַח תָּמִיד כָּל-כַּף, עַד שֶׁתַּחֲדֹר הַשִּׂמְחָה אֲצִלוֹ, וְיִכוּל גַּם לְהַחֲיוֹת וּלְשִׂמַח אֶת אַחֵרִים.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תתקלב

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר רְאֵה, כ"ד בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב, לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתָו יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּירוֹ יִאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְצָרְכֵי בֵּיתִי לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְתִשְׁאוּת חֵן לְךָ עַל זֶה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַחֲיֶה אוֹתְךָ כְּמוֹ שֶׁהַחַיִּית אוֹתִי.

הִנֵּה אוֹדוֹת שְׂאֵלְתְךָ בְּתַפְלָה וְכו', קָדָם עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עֲנִין הֵהֱתַבּוֹדוֹת, אֵין לוֹ שׁוֹם שְׂיִכּוֹת אֶל הַתַּפְלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֲרִיב, חֲצוֹת, וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ מַה כֹּל קִשְׁיֶתְךָ. וּבְכֻלֵּל עֲנִין הֵהֱתַבּוֹדוֹת הוּא תַּפְלוֹת וְדְבוּרִים, שִׁיחוֹת וּבִקְשׁוֹת, שְׂאָדָם מְמַצִּיא מִדַּעְתּוֹ וּמִדְּבַר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה

ממשיך על עצמו שכינת עזו יתברך, ונזדפק לו מחו. פי בהכרח בשעה שמדבר עמו יתברך, שיכונן מה שהוא אומר, פי הלא הוא ממציא דבורים חדשים, ולשם אין להסטרך אחר אעדין אחיזה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן צז); ואדרבה, אם ירגיל את עצמו בהתבודדות, אזי לאט לאט יזכה, שיטהר מחמשתבותו, עד שגם התפלות הקבועות שלו תהיינה מזככות, בלי מחשבות זרות ופגניות; פי מרב דבורים ושיחות עמו יתברך, יזכה כבר להתפלל גם את התפלות הקבועות.

אך בענין אמירת י"ג מדות הרחמים בשעת ההתבודדות, זו כבר הלכה בשלחן ערוך: "אין היחיד רשאי לומר שלש-עשרה מדות דרך תפלה ובקשת רחמים, דדבר שבקדשה הם, אבל אם בא לאמרם דרך קריאה בעלמא — אומרם (עין ארח חיים, סימן תקסה, סעיף ה'); הינו מאחר שזה דומה לדבר שבקדשה, כגון: קדיש וקדשה, שאין אומרם אלא בעשרה, אבל אם בא לומר בדרך קריאה בעלמא, הינו פקורא בתורה — מותר.

ובאמת לפי מה שהאדם אומר בשעת ההתבודדות, הוי ענין של תפלה ולא פקורא בתורה, פי בשעה שמתבודד, מה שיהי אז קורא בתורה! אלא על כרחך אומרם בלשון תחנונים, וזה על-פי הלכה אסור רק עם מנין. ויש לומר, שדוקא בשעת התבודדות אסור לומר י"ג מדות הרחמים, פי אז אינו פקורא בתורה כלל, פי הרי הוא עומד באמצע שיחה ותפלה עמו יתברך. מה שאין כן יחיד המתפלל שחרית, כשמגיע לתחנון, הוא יכול לומר י"ג מדות הרחמים, פי אז שיהי שיאמרם, כמו שקורא בתורה, בדיוק כמו שקורין פרשת הקרבנות לפני התפלה, וזה דבר פשוט, בתפלת שחרית יחיד יכול לאמרם באפן של קורא בתורה, אבל בהתבודדות, שאז בודאי עוסק בתפלה ותחנה ובקשה, אז לא שיהי ענין זה של קורא בתורה, ועל-כן אסור לומר. ולפי זה, גם בפתיחת הארון אסור לומר י"ג מדות הרחמים רק עם מנין, אף ששאר התפלות מנהגנו לומר כל השנה, כגון: "רבוננו של עולם", הנסח שאומרים העולם בראש השנה וביום כפור, אנו אומרם בשני ובחמישי, והנסח

שׂאומרים העולם בשלש רגלים, אָנוּ אומרים בשבת, ועוד מאריכים אַז בתפלות ובתחנונים, כִּי אַז הוּא עַת רְצוֹן מְאֹד מְאֹד, כִּידוּעַ. אַבְל הִי"ג מְדוּת אִי אֶפְשֶׁר לומר אַז רַק עִם מְנִין, כְּדֶרֶךְ שְׁאֵר דְּבָרֵי קְדוּשָׁה, כְּרָכוּ וְקַדִּישׁ, כִּי אַז לֹא שִׁיף כְּקוּרָא בַתּוֹרָה, כִּי הֲלֹא אומר כֹּל מִינֵי תַחֲנוּת. וּכְשִׂיאֵמֶר לְעֲצָמוּ י"ג מְדוּת הַרְחָמִים, הָיוּ וַדַּאי אֶמִּירַת תְּפִלָּה, וְזֶה אָסוּר כְּדַעַת הַמַּחְבֵּר.

וְרֵאִיתִי בַּסֵּפֶר "אַרְחוֹת חַיִּים" (לְהַגְאֹן מְסַפִּינְקָא ו"ל), שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם ר' יְהוּדָה הַחֲסִיד, שְׂצִוָה לְפַחַד הַדֶּרֶךְ לומר ט' פְּעָמִים בְּיַחֲדֵי, הֵינּוּ מִי שֵׁישׁ לוֹ פַּחַד בְּדֶרֶךְ, שִׂיאֵמֶר אֶפְלוּ בְּיַחֲדֵי י"ג מְדוּת הַרְחָמִים, וְאומר שֵׁם, דִּישׁ לְאַמְרָן בְּנִגּוּן וּבִטְעָמִים, כְּדֶרֶךְ הַקּוּרָא בַתּוֹרָה, כִּי אַז לֹא אומרים בְּלִשׁוֹן תְּפִלָּה.

חֲמֻדַת לְבָבִי! לְדַעַתִּי, אַתָּה צְרִיף לְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל מָה שְׁמַבְלִבְלִים אוֹתָךְ. וּמָה טוֹב אִם תּוֹכָה לְהַחֲבִיא אֶת כָּל עֵינַי הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל מַחְבְּרִיךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּפְטָר מֵהַרְבֵּה צָרוֹת, וּבְדָבָר הַשְּׁלוֹם מִתָּר לְשָׁנוֹת, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תתקלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ד בְּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח וְנִצָּחִים.

אַתְּ מַכְתְּבָךְ מִיּוֹם שְׁשֵׁי לְסֵדֶר וְאַתְחַנֵּן — לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי, וְשִׂמְחַתִּי מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְעַ מִמֶּךָ.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אַחִיךְ ... גֵּרוּ יְאִיר, מִתְקַדֵּם אֶצְלָנוּ מְאֹד, וַיֵּשׁ לוֹ זְכוּרָן נִפְלֵא, וּמַעֲתִיק בְּכָל שָׁבוּעַ מֵה שְׁאָנוּ מְדַבְּרִים בְּשַׁבַּת אַחַת בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", בְּוַדַּאי זֶה רַק כְּטָפָה מִן הַיָּם, כִּי, תְהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כֹּל שַׁבַּת אֶצְלָנוּ הִיא בְּאַרְיִכוֹת נִפְלְאָה, יִתֵּן הַשֵּׁם

יתברך, שפכר נזפה לשבת יחד בארץ ישראל, אבל לעת עתה גם זה טוב, למען תשאיר השארה לדורות, למען ידעו הדורות, כי עדין אור רבנו ז"ל מאיר בלבות רבים רבים מבני ישראל, כמוהם ירבו בישראל.

חמדת לבכי! ראה להחיות עצמך עם יום השבת-קדש שאתה זוכה לשמור, ותהיה כל יום השבת-קדש רק שמת, וראה שתמשך שמתת השבת על כל השבוע. ומוכא בזהר הקדוש (חלק ב' פח:), כי בשבת נשפע להאדם שפע על כל השבוע, וכל יום ויום בפרטיות מתברך מיום השבת (עין פרשת בשלח סג.). ועל-כן כפי מה שזוכה לשמח בשבת-קדש, כמו-כן ימשך עליו שפע בהרחבה ובשמחה על כל יום ויום. ורבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות שבת, סימן א'): השבת נותנת חיים גשמיים גם-כן. ויש לומר על-פי הזהר (הנ"ל), שבשבת נשפע שפע על כל יום ויום מימי השבוע, על-כן נותנת חיים גשמיים גם-כן. ומלבד זאת הפרוש הוא גם בפשיטות, כי בשבת זוכים לנוח מהטרדות של כל ימי החל, ובגמרא אמרו: אלו היו ישראל משמרין שבת אחת בתקוננה, מיד היה בן דוד בא (ירושלמי תענית, פרק א', הלכה א').

ידוע מה שפרש הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע את הפסוק (תהלים סט, י'): "קרבה אל נפשי גאלה", לשון יחיד, כי גאלה פרטית כבר כל אחד יכול להמשיך לעצמו. וכמו שפרש רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עט), שצריך כל אחד לראות, שמצדו לא יהיה עכוב משיח. ומאמר מוהר"ן ז"ל ידוע: מיין חלק המשיח איז שוין דא, החלק שלי במשיח כבר נמצא; הינו כפי שהאדם שומר שבת פהלקתה, זוכה שכן דוד שהוא משיח, כבר בא.

ועל-כן, חמדת לבכי! ראה רק להיות תמיד בשמחה עצומה בשבת-קדש, כמו שהזכירנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יז), ועל-ידי-זה תזכה להמשיך על עצמך שפע רוחני וגשמי על כל ימי השבוע, חיים גשמיים ורוחניים.

אודות ... גרו יאיר, עדין אין שום חדשות, בודאי לא יעזב

אותו השם יתברך, וימצא את זויגו האמת, והכל מן השמים, שנפל בפח יקוש פֶּזֶה של צועניים (שקורין ציגינינער), אשר בעוונותינו הרבים, אינם מחזיקים טהרת המשפחה, רחמנא לצלן, אף בתסודו יתברך, הפח נשבר ואנחנו נמלטנו מן הצרה הזו, ובנדאי לא יעזב אותו השם יתברך.

ואני בתסדו יתברך, עומד להגיע תכף-ומיד ביום שני אחרי ספוט, אם יתן השם יתברך את החיים.

הדורש שלומך...

ה' תתקלד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ה באב ה'תשד"ם.

שלום רב לאהובי, ידידי הנקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך בצרוף המעות להדפסה — לנכון קבלתי. ותשואות חן לך על זה, אשריך, שיש לך חלק בזכות הרבים כל-כף גדולה לדורי דורות, כי אור רבנו ז"ל ימשך רק על-ידי הפצת דעתו בעולם, שזה נעשה על-ידי הדפסת ספריו הקדושים, ולהפיצם בכל שכבות העם בזול גדול.

חמדת לבבי! עליך לדעת, שכל מה שעובר עליך, הוא רק מפני שאתה מפקיר את דבורי פיך, ומדבר כל העולה על לבך ודעתך.

ובאמת עקר הבלבולים והמחלות של המוח, רחמנא לצלן, שעוברים על בני-אדם, הוא רק על-ידי שהדמים מתזזים במוח (עין לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט); ועל-פן אלו האנשים הסובלים כאבי ראש, או הראש סובב להם (סחרחרת בראש), צריכים לשמר מאד מאד על דבורי פיהם, לא לדבר כל העולה על רוחם, כי אז תתבלבל יותר דעתם. ועצתם — לדבר הרבה עמו יתברך, אשר זה מוצף ומטהר את הדמים, ומישב את מוח האדם.

ובכלל טוב מאד מאד לדבר עמו יתברך בכל פעם, כי על-ידי-זה נזדבף לו המחין, וגם זוכה לאמונה ברוחה ומזככת, וכן אינו לבד אף פעם, כי תמיד יש לו עם מי לדבר.

אשרינו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, שגלה את מעלת השיחה בינו לבין קונו, ואנשי שלומנו היקרים רגילים לומר: אלמלא לא זכינו להתקרב אל לרבנו ז"ל, רק בשביל עצמה זו — לדבר עמו יתברך, הייתה כבר כדאית כל ההתקרבות. ומכל שפן, שקבלנו מרבנו ז"ל עוד עצות נוראות ונפלאות על כל פרט ופרט. והעולה על הכל — סדר-דרגת-הלמוד, שעל ידו אפלו מי שיש לו ראש מטמטם, סוף כל סוף יפתח לו ראשו, ויזכה להבין עמקי התורה הקדושה.

העקר ראה לברח מכל מיני לצים, ומכל מיני מחרחרי ריב המסתובבים בינינו. עליוף לזכר תמיד אחריתך, איך שיבא היום והשעה והרגע האחרון, ואז לא יועיל שום דבר כלל, ותשאור לבד, בלי חברים וכלי משפחה וכו', ומה ילונה אותך? רק התורה שזכית לחטף בכל יום.

זכר, זכר, אהובי היקר! את רגע האחרון בחייה, מה תעשה אז — אם לא לדבר עמו יתברך?! זכר, זכר, אהובי, אחי! את המראה איך שתשכב בארון, ומה תעשה אז — אם לא לדבר עמו יתברך, על-כל-פנים במחשבה?! זכר, זכר, אהובי, אחי היקר! את מצבך, איך שתשכב בקבר מכסה באבנים ועפר, ומה תעשה אז — אם לא לדבר עמו יתברך על-כל-פנים במחשבה?! כי כלל זה תנקט בידך, מה שתעשה בחיים חיותך, זה אשר תעשה אחר-כך.

ועל-כן אל תהיה בטלן! ושמר את עצמך מכל מיני פגם הדבור, ואל תצא לריב עם שום ברךה שבועולם, ומכל שפן שלא תהיה מערב בשום מחלקת ורדיפות על שום ברךה, ואז תלך לבטח דרכך כל ימי חייה.

הדורש שלומך...

ה' תתקלה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה, כ"ה באב ה'תשד"ם.

שלום רב נגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, שוטה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

פה תקבל רצוף את קונטרס "דרך אמונה" למען הדפיסו, והשם יתברך יזכה אותך בקרוב למצא את זיווגך. העקר אל תפל בנדעתך משום דבר שבעולם, וראה לקבל על עצמך להמשיך כל ימי חייך בהדפסת ספרי רבנו ז"ל בכלליות, והספרים החדשים, שהם השער להכנס אל ספרי רבנו ז"ל בפרטיות, כי אם אין שער נפתח, איך יכולים להכנס?! ובפרטיות בדורות אלו, שעובר על כל אחד מה שעובר, ובפירטי פרטיות אצל המון העם, אחינו בני ישראל הספרדים, לעולם לא היו מתקרבים אל דעת רבנו ז"ל בלי הספרים החדשים. ועל-כן אשרי מי שנותן יד וכתף לעזור להדפיסם, ובזה יקרב את הגאולה.

חמדת לכבי! חזק ואמץ מאד מאד, ותחשב בכל יום על אחריתך, ואז טוב לך לגצח, ובנדאי לא יעזב אותך השם יתברך תמיד, ובפרטיות פשתנפה להיות שמש נאמן אצל רבנו ז"ל. ועל-כן הייתי מיעץ אותך, שאתה אל תכנס בשום חובות צדדיים, כגון: לקנות או לשכור איזה בגן בעבור "היכל-הקדש", ענייני צריכים להיות רק הדפסה והפצה, ואל תסתפל על שום בריה שבעולם, רק על אחריתך.

יש מדרש (הוא במדרש תנחומא, פרשת פקודי), שמציר היטב היטב את חיי האדם, איך שגולד ואיך שנתגדל, ואיך שהתחתן, ואיך שרץ בעבור פרנסה, ואיך שמזקין, ואיך שכל אחד לועג עליו, ואיך שבא מלאך המות אליו, והוא צועק ובוכה, ואיך שמתחיל עמו רעש גדול עם קול דממה דקה של יום הדין והמשפט, עין שם. וראוי לחזר הרבה על המדרש הזה, ואז כבר המוח שם כל הימים, וזוכה ומזכה

אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל. אִם יֵשׁ וְנִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם
אוֹר בְּזֶה, שְׂיִכּוֹל לְהַחְיֹת אוֹתִי כָּל-כֶּף, וּלְקַרֵּב אוֹתִי בְּקִרְוֵב בְּזֶה אֵלָיו
יִתְבַּרֵּךְ, הַהִכָּרַח לִי לְגִלּוֹת אֶת הָאוֹר הַזֶּה כָּל יְמֵי חַיֵּי.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! תִּאֲמִין לִי שְׂאֵת הַמְדַרְשׁ הַזֶּה לְמִדְתֵּי מִיּוֹם
שְׁהִיִּיתִי בַּחוּר צָעִיר, וְזָכִיתִי לְהַתּוֹדֵעַ מִרַבְּנוּ ו"ל, וּמֵאֲזוּ וְעַד עַכְשָׁו
זֶה כְּבָר קָרוֹב לְשִׁמוּנָה וְעֲשָׂרִים שָׁנָה, הַמְדַרְשׁ הַזֶּה חֲקִיק הֵיטֵב הֵיטֵב
בְּזַכְרוֹנִי, וְאֵינִי מְסִיחַ דַּעְתִּי כָּלֵל מִכָּל הַנְּאָמָר שָׁם, וְזֶה סוּד הַצְּלַחְתִּי
בַּחֲבוּר וּבַהֲדַפְסַת וְהַפְצַת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תתקלו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרֶב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר רֵאָה, כ"ו בָּאָב ה'תשד"ם.
שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוּר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ אָשֶׁר בּוֹ אָתָּה מְבַשְׂרָנִי בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, אֵיךְ שְׂאֵתָה
מִפִּיךָ אֶת אוֹר וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.
מָה אִמַּר לְךָ! גִּדְּל עֵצִים שְׂמִחָתִי — אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסַפֵּר כָּלֵל,
כִּי כָּל זֶה חֲשָׁקִי וְרִצּוֹנִי, וְכָל זְמַן שְׂיִתֵּן לִי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ חַיִּים בְּזֶה
הָעוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה לְעַסֵּק בְּזֶה, וּמָה גַם לְעוֹרֵר אַחֲרַיִם, שְׁגַם הֵם
יַעֲסִקוּ בְּזֶה, לְהַפְיֵץ אֶת אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

הַעֲקָר, חֲמֻדַת לְבָבִי! רֵאָה לְגִמּוֹר עִם כָּל הַבְּעִיּוֹת שְׂיֵשׁ בֵּינֵיכֶם,
כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְהַיּוֹת תּוֹלָה בְּאוֹיֵר. אָדָם מְכַרֵּחַ עַל-פִּי הַתּוֹרָה,
שְׂתַהֲיָה לוֹ אֲשֶׁה, וּלְקַיִם מַצּוֹת פָּרוּ וּרְבוּ, לְהוֹלִיד בְּנִים וּבָנוֹת,
וְעַל-כֵּן אוֹ שְׂתַשְׁלִים עִמָּה, אוֹ שְׂתַתֵּן לָהּ גִּט, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ לֹא יַעֲזֹב
אוֹתָךְ, כִּי כֶּף כְּמוֹ שְׂאֵתָה חַי — אֵין זֶה חַיִּים.

וּבַפְּרָטִיּוֹת עַכְשָׁו, שְׁנַפְטֵר אַבִּיךָ, אָתָּה צְרִיךְ לְעַסֵּק בְּתַקּוּן

נִשְׁמָתוֹ. וְעַקֵּר הַתְּקוּן לְהוֹלִיד בְּנִים בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְלְהוֹלִיד בְּנִים
בְּרוּחַנִיּוֹת — לְקָרֵב אֲנָשִׁים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִכְן רָאָה שְׁתַּהֲיֶה לָךְ
אִשָּׁה.

וּמִוֵּהֲרַנְתָּ ו"ל אָמַר פְּעַם לְאַחַד: אִם תֵּשֵׁב עִם אִשָּׁה, וְתֹאמַר
לִי שְׂאֵתָה אִישׁ כָּשֶׁר — אֲאָמִין לָךְ, אָבָל אִם תַּהֲיֶה לְבַד — לֹא
אֲאָמִין לָךְ. וְנִכְדוּ ר' מִיכָלִי אָמַר פְּעַם לְאַחַד, שֶׁלֹּא רָצָה לֵישֵׁב עִם
אִשָּׁה (הֵינּוּ לְהִתְחַתֵּן וְלִגְוֹר עִמָּה), הֲלֹא אֵתָה אֵינְךָ טוֹב, דּוּ בִּיֶסֶט
נִישֵׁט גּוֹטְעֵר, כִּי הַתּוֹרָה מְעִידָה (בְּרֵאשִׁית ב, יח): "כִּי לֹא טוֹב הֲיִוֹת
אָדָם לְבַדּוֹ". וְעַל-כֵּן גָּא וְנָא אֵל תִּסְתּוֹכֵב לְבַד, כִּי זֶה יָכוֹל לְהִבְיֵא
אוֹתָךְ לְעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יִשְׁמַר אוֹתָךְ מִכָּל רָעָה.

וְכֵן רָאָה לְהַפְיֵץ סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, כִּי
אֵין לָךְ עוֹד תְּקוּן הַנְּשָׁמוֹת יוֹתֵר גְּדוֹל מִהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל
בְּעוֹלָם, הַמְקַרְבִּים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! רָאָה לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְתִלְוֶךָ
תָּמִיד בְּנִקְיוֹן — בֵּין בְּגוּפָךָ וּבֵין בְּלִבּוֹשְׁךָ, בְּאִפְּן שֶׁלֹּא יֵצֵא אֵיזָה
חֲלוּל ה', חֶסֶם וְשָׁלוֹם, עַל יָדְךָ. וּבְפִרְטִיּוֹת מִי שְׁהוֹלֶךָ לְהַפְיֵץ סִפְרֵי
רַבְּנֵי ו"ל, שְׁבִזָה הוּא עוֹבֵד אֶת הַמֶּלֶךְ, הוּא צְרִיף לְהַקְפִּיד מְאֹד מְאֹד
לִילָךְ נָקִי בְּגוּפּוֹ וּבְלִבוֹשׁוֹ, כְּדִי שְׁיִהְיֶה שֵׁם שְׁמַיִם מִתְאַהֵב עַל יָדוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ, וּמֵאַחַל לָךְ כָּל טוֹב...

ה' תתקלוז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרֶב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר רָאָה, כ"ו בָּאָב ה'תשד"ם.

בְּרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה גִיעֵו וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוֹבִי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

נא ונא להתחזק בכל מיני אפנים באמונה ובטחון, ואל תפל בדעתך כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

עליך לדעת, כי מה שנכנסות תמיד בלבך מחשבות של קטנות וחלישות הדעת — הכל לנסותך, לראות מה תעשה בזמן ההוא, ואם יהיו לך אילו נצנוצי דעת לסבל הכל, אז פתאם יבא המלך, ויאיר לך אור נורא ונפלא כזה, עד שתטעם טעם עולם הבא בעולם הזה ממש. כי קדם שאדם מרגיש ערכות נעימות זיו חיות אורו ותברך, מנסים אותו בכל מיני נסיונות של קטנות וחלישות הדעת, ומרחיקים אותו בתכלית הרחוק וכו', וכשאין לו דעת הצדיק האמת, עוזב את הכל ובורח, לא-כן מי שזוכה לידיע מהצדיק האמת, הוא אינו עוזב בשום אופן את מקומו, רק משתוקק אחריו ותברך ואינו מפסיק וכו', עד שיוזכה למה שיוזכה.

חמדת לבבי! ראה לגרש ממך כל מיני דאגות, אשר הורסות את החיים לגמרי. וכמאמרם ו"ל (יבמות סג): אל תצור צרת מחר, כי לא תדע מה ילד יום, שמא מחר בא ואיננו, נמצא מצטער על עולם שאינו שלו. ואמרו (סנהדרין ק): לא תעיל דוֹא (דאגה) בלבך דגברי גברין קטיל דוֹא (אנשים גבורים הרגה הדאגה).

ראה רק לבטח בו ותברך, אשר חכמינו הקדושים אמרו (מנחות כט): כל התולה בטחונו בהקדוש-ברוך-הוא, הרי לו מחסה בעולם הזה ולעולם הבא. ובמדת הבטחון צריכים להתחזק מאד מאד. וכמאמר רבנו ז"ל: "פרנסה נאר בטחון" [לפרנסה — רק בטחון], ובדרך כלל בא היצר ומפתה את האדם: איך תבטח בו ותברך, הלא אתה חוטא ופושע וכו', לזאת צריכים לזכר מה שאמר דוד המלך, עליו השלום (תהלים לב): "רבים מכאובים לרשע, והבוטח בה' חסד יסובבנו". ואמרו על זה חכמינו הקדושים (והוא בילקוט תהלים, רמז תשיט): אפלו הרשע הזה שסובבים אותו מכאובים, אם הוא יבטח בה' — חסד יסובבנו, יזכה להמשיך עליו חסד, ומכל שכן אתה, תהלה להשם ותברך, יש בך נקודות טובות, בודאי אתה צריך לבטח בו ותברך.

אָשׁר ה' תתקלח בנחל קסה
וְהַעֲקֹר לְהַיּוֹת וְדָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם
רֵעֵהוּ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ וְכָל מַה שְּׁצָרֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תתקלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רֵאָה, כ"ו בָּאָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֶךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְהִנְנִי מְבָרְכְךָ בְּרֶפֶת מְזֹל טוֹב, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִנְכֵּה אוֹתְךָ לְרֵאוֹת
בָּנִים וּבָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבַמְצוּוֹת, וְתוֹרָה נַחַת מְפֹל יוֹצְאֵי
חֲלָצֶיךָ יַחַד עִם אֲשֶׁתְךָ תַּחֲוִי.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! מְאֹד אָנִי שֹׂמֵחַ, שְׂאֵתָה עוֹסֵק בַּמְצוּה הַיְקָרָה הַזֶּה,
לְהַחֲיוֹת אֲבִיוֹנִים וְנִדְכָּאִים, וּלְקַרְבֵּם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הֲלֹא זֶהוּ עֲקֹר
תִּקּוּן הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֲלֵק א', סִימֵן יד):
לְקַרֵּב רְחוּקִים הוּא תִּקּוּן הַבְּרִית, עֵינֵי שָׁם. וּמוֹבָא גַם בְּדַבְרֵי הָאִישׁ
הָאֱלֹקִים ר' יַעֲקֹב אַבּוּחֲצִירָא ז"ל, שְׂתַבַּח בְּר' אִשְׁוִית' רֵאשֵׁי תְּבוֹת:
תִּקּוּן בְּרִית ר' חַסֵּם יְרַחֵם אֲבִיוֹנִים שׁוֹמְמִים, וְאֵינָה אֵיפָה יֵשׁ עוֹד
אֲבִיוֹנִים שׁוֹמְמִים כְּמוֹ בְּמַחְנֵכֶם, שֶׁהוּא מְדַבֵּר שְׂמָמָה. וּמִי יוֹדֵעַ לְמָה
שְׁלַח אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שָׁם, אִם לֹא לְהַחֲיוֹת וּלְרַחֵם עַל הָאֲבִיוֹנִים
הַשׁוֹמְמִים, אַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּתְרַחֲקוּ מֵאֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים. וּבּוֹדֵאֵי
בְּזֶה שְׂתַעֲסֵק עִמָּהֶם, זֶה יִהְיֶה לְךָ לְתִקּוּן נִפְלָא.

עַל־כֵּן רֵאָה מְאֹד מְאֹד לְשֹׂמֵחַ בְּחֻלְקָךָ, וְאֵל תִּהְיֶה שְׁבוֹר כָּלֵל,
אֲדַרְבָּה, רֵאָה מִשָּׁם לְהַמְשִׁיךְ עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּלְעַבֵּד עַל מְדוּתֶיךָ,
שְׂתוֹפָה לְזַפְכֶם וּלְבָרְרָם.

וּמְאֹד מְאֹד נַחוּץ שְׂתִלְמַד הַרְבֵּה בְּ"סִפְרֵי־הַמְּדוּת", וּבְמִדָּה

שְׁאֲדָם מוֹדֵד — בַּהּ מוֹדְדִים לוֹ (תּוֹסֵפֶתָא סוּטָה, פֶּרֶק ב'). וּבִפְרָטִיּוֹת
בְּבֵיתוֹ, צָרִיף לְהִיּוֹת תָּמִיד מַעֲבִיר עַל מְדוּתָיו, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ ז"ל
הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (יוֹמָא כג.): כָּל הַמַּעֲבִיר עַל מְדוּתָיו, מַעֲבִירִין לוֹ עַל
כָּל פְּשָׁעָיו; וּפְרוּשׁ שֶׁל מִדָּה הוּא צְמִצוּם, הֵינּוּ תִכְף־וּמָיד כְּשֵׁישׁ לוֹ
אֵיזָה יֶעֱסֵק עִם אַחֵר, כְּבָר צָרִיף שֶׁהָיָו לוֹ מְדוּת, הֵינּוּ צְמִצוּם, לְהוֹרִיד
עֲצָמוֹ אֵלָיו וּלְהִבִּין אוֹתוֹ. וְעַל־כֵּן מְדוּת אוֹתִיּוֹת דְּמוּת, כִּי
בְּמְדוּתָיו שֶׁל אָדָם יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת כָּל דְּמוּת הָאָדָם, וּבְאִפְסָן שֶׁהוּא
יֵלֵךְ עִם אַחֵרִים — כִּף יֵלְכוּ עִמּוֹ מִלְמַעְלָה.

וְעַל כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי! רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד נוֹחַ לְבְרִיּוֹת וּתְקַרְבָּם
אֶל הַתּוֹרָה, וְכֵן תִּקְרַב אֶת אֲשֶׁתְךָ וּתְחַזְקֶהּ וּתְשַׁמְחֶנָּה תָּמִיד,
וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְרַחֵב מַחֲךָ, וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת כְּלִי לְהַמְשִׁיכַת אוֹר זִיו וְחַיּוֹת
הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, וְיֵאִיר לְךָ תָּמִיד אֲמַתַּת מְצִיאוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, עַד
שֶׁמִּמֶּלֶא יִפְתַּח פִּיךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַמְּאֲמִין בְּאֱמוּנָה אֲמַתִּית,
אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרֵךְ אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, בְּנוֹדָי יְדַבֵּר תָּמִיד רַק עִמּוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ כָּל טוֹב בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה,
וְדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ כָּל הַיָּמִים...

ה' תתקלט.

בְּצוֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי — עֶרֶב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר רְאֵה, כ"ו בְּאֵב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֶךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת אֲשֶׁתְךָ, שֶׁתָּמִיד הִיא נִמְצָאת בְּמַצַּב רוּחַ אַחֵר וְכוּ', תִּדְעַ, כִּפִּי
שָׁאֲנִי מִבֵּין מִמְכַתְּבְּךָ, שֶׁהִיא רוֹצֶה אֶת תְּשׁוּמַת לְבָבָהּ, וְהִיא מְאֹד
מְאֹד מְתַקְנָאת אִם אֶתָּה הוֹלֵךְ וּמְדַבֵּר עִם אֵיזָה חֶבֶר, שְׁמָא פֶּן וְאוּלֵי
יִקַּח מִמֶּנָּה אֶת תְּשׁוּמַת לְבָבָהּ. וְעַל־כֵּן, לְדַעַתִּי, רְאֵה לְדַבֵּר עִמָּה
וּלְכַבְּדָהּ מְאֹד, כָּמוֹ שֶׁהִזְהִיר רַבֵּנוּ ז"ל אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד — לְשִׁמּוֹר
עַל כְּבוֹד וְשְׁלוֹם בֵּיתוֹ (עֵינִ שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רסד).

אָשׁר ה' תתקלט בַּנְחַל קסז

וְהִנֵּה כְּתִיב "וַיֵּט אֱהֱלָהּ" (בְּרֵאשִׁית יב, ח), וּפְרָשׁ רַש"י: תְּחִלָּה
 נָטָה אֱהֵל אֶשְׁתּוֹ, וְאַחֲר־כֵּן נָטָה אֱהֵלוֹ; כִּי בְּאֵמֶת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדָרִין עו.): הָאוֹהֵב אֶת אֶשְׁתּוֹ כְּגוֹפוֹ וְהַמְּכַבְּדָה יוֹתֵר
 מִגּוֹפוֹ וְכוּ', עָלָיו הִכְתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעָתָּ כִּי שְׁלוֹם אֱהֱלֶךָ", כִּי בָּזָה
 שְׂזוּכִים לְכַבֵּד אֶת אֶשְׁתּוֹ כְּמוֹ אֲבָרְהָם אָבִינוּ, שֶׁהָקִים קִדְּם אֱהֵל
 אֶשְׁתּוֹ וְאַחֲר־כֵּן אֱהֵלוֹ, עַל־יַד־יָזָה נִתְקַזֵּם אָצְלוֹ: "וַיִּדְעָתָּ כִּי שְׁלוֹם
 אֱהֱלֶךָ". וּבְאֵמֶת הוּא דִּין מְדִינָא דְגַמְרָא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (הוֹרֵיּוֹת יג.), דְּאִישׁ וְאִשָּׁה הַצְּרִיכִין כְּסוּת, אִשָּׁה קוֹדֶמֶת
 לְאִישׁ, וְכֵן נִפְסַק בְּיִזְרְהָ דְעָה (סִימָן רנא), עַיִן שָׁם; וְזֶה הָעֲנָן שֶׁהָקִים
 אֲבָרְהָם אֶת אֱהֱלָהּ קִדְּם, כִּי אֱהֵל הוּא כְּמוֹ לְבוּשׁ אֲשֶׁר נֶעֱשֶׂה
 לְצְנִיעוּת, וְהַכֵּן. עַל־כֵּל־פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא רָאָה לְתַן לָהּ תְּשׁוּמַת לֵב,
 וְאִתָּה בָּרַח לָךְ תְּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִתְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
 וְאֵל תְּבַלְבֵּל עֲצָמְךָ הַרְבֵּה כָּל־מְכַל מַה שֶׁהִיא מִתְפַּנֶּקֶת כָּל־כֶּף, רַק
 הַרְגֵל עֲצָמְךָ לְחֹשֶׁב תְּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְכִשְׁאָדָם מְכַנְּסִים בְּדַעְתּוֹ
 אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזוֹ שׁוֹם דְּבָר שֶׁבְעוֹלָם לֹא יִחְלִישׁ דַּעְתּוֹ וְלֹא
 יִשְׁבֹּר אֶת רוּחוֹ, וְתְמִיד יֵצֵא הַמְנַצֵּחַ; כִּי מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ
 תְּמִיד אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה אֵין לְשַׁעַר וְלִסְפָּר כָּל־ל, כִּי
 עַל־יַד־יָזָה נִתְרַחֵב לוֹ מִחוּ וְדַעְתּוֹ תְּמִיד, אֲשֶׁרִי לוֹ!

רָאָה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמַח אֶת אֶשְׁתּוֹ, וְרָאָה לֹא לְהִיּוֹת
 כָּל־כֶּף רְצִינֵי עִמָּה, וּמְכַל שְׂפָן שְׁלֹא תִדְאָג כָּל־ל, וְכֵן אֵל תְּכַנְּסִים שׁוֹם
 פְּתוּדִים יִתְרִים בְּבִיתְךָ, וְכֵן אֵל תְּדַקְדַּק כָּל־כֶּף עָלֶיךָ, מַה שֶׁהִיא
 אוֹמֶרֶת לָךְ, וּמַה שֶׁהִיא מְדַבְּרַת עִם חֲבֵרוֹתֶיהָ, אֲסוּר לְהִיּוֹת רְגִישׁ לְכָל
 דְּבָר קָטָן. הַבְּעַל צָרִיךְ לְהִיּוֹת גָּבֵר בְּגֵאוֹן וְלֹא שְׁלוּמִיָּאֵל. וְכֵל זֶה
 תּוֹפָה עַל־יַד־י רַבּוּי דְּבוּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתְּרַגֵּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה
 עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יִרְחִיב לָךְ עַד מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תתקמ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב־שבת־קדש לסדר ראה, כ"ו באב ה'תשד"ם.

שלום רב להבחור היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו ואיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו הזמן וריעות. ואמתי רק להשיב לך בקצרה, ועוד חזון למועד.

הנה בדבר שיצרך מתגבר עליך וכו', רבנו ז"ל אמר: השם יתברך האט ליב א געפרעגלטין חסיד [השם יתברך אוהב "חסיד מטגן"], הינו מי שעובר עליו מה שעובר, ואף־על־פי־כן אינו נופל בדעתו, ומחזק עצמו בכל מיני אפנים שבועולם. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק ב', סימן מט), שזה עקר מעלת האדם, בפשיש לו עדין יצר הרע ומתגבר עליו, ויכול לעבד אותו יתברך עם חמימות היצר, עין שם.

ובענין המחלקת שאתה שומע על רבנו ז"ל ועל אנשיו וכו', כבר אמר רבנו ז"ל, שכל זה למען הנסיון, לנסות את האדם, ואם האדם יזכה להתישב בדבר, וידע שהסבה ששומע מחלקת על הצדיקים, היא רק בשבילו — כדי שיתרחק, מפני שאינו ראוי להיות מקרב אל רבי נורא ונשגב כזה, ואם היה זוכה לישוב הדעת אמתי הזה, היה חוזר אליו יתברך בלי שום קשיות כלל (עין לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ה').

ועליך לידע, כי הנסיון הזה עברו רב רבם של אנשי שלומנו היקרים, שבתחלה שמעו כל מיני התנגדות על דרכי רבנו ז"ל ועל אנשיו, אבל מי שהסתפל בעין האמת וחיפץ באמת את האמת, הוא זכה למצא את האמת, ומהי האמת? השם יתברך! ואיך אני יודע שיש לי שיכות עמו יתברך? בזה שאני מדבר עמו יתברך, ואף שאחר הדבור עדין עובר עלי מה שעובר וכו', "כל משבריה וגליה עלי עברו" (תהלים מב, ח), אף־על־פי־כן מאחר שיש עמי הדבור,

אֲשֶׁר ה' תתקמא בנחל קסט

וְאֵי מְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יתְבַרֵךְ, וְאֵינִי מִפְסִיק לְעוֹלָם לְדַבֵּר עִמּוֹ יתְבַרֵךְ, בְּזוֹה אֲנִי מֵרָאה לְדַעַת, שְׂאֵנִי רוֹצֵה אוֹתוֹ יתְבַרֵךְ.

וּבְאֵמַת מִי שְׂמַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יתְבַרֵךְ, הוּא מְרַגֵּישׁ כִּי הַכֹּל לְכָל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יתְבַרֵךְ, הֵינּוּ שְׂאִין שׁוֹם דְּבַר גְּשָׁמִי כָּלֵל, רַק בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, הַמְחִיָּה וְהַמְהִיָּה אֶת כָּל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה כְּלָה. וְכֹל מֵה שְׂזוֹכִים לְדַבֵּר יוֹתֵר עִמּוֹ יתְבַרֵךְ, מֵאִיר לוֹ הָאוֹר הַגְּנוּז הַזֶּה.

וְאוֹדוֹת שְׂאֵלְתָךְ — הָאֵם כְּדַאי לְלַמֵּד שְׂאֵר סִפְרֵי חֲסִידוֹת, כְּגוֹן: "קִדְשֵׁת לִוִי", "נִעַם אֱלִימֶלֶךְ" וְכוּ', בְּוִדַאי בְּלִי שׁוֹם סִפֵּק, וְכֵן מְנַהֵג אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים לְלַמֵּד בְּכָל הַסִּפְרִים, כְּמֻבָּא (בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח), שְׂרַצָּה רַבְּנוּ ז"ל, שְׂנֻזָּפָה לַהֲיִוֹת וּלְטִיֵּל בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תתקמא

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, מוֹצֵאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסֵדֵר רָאה, ז"ךְ מִנְחָם אָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְחִיָּה אֶת עֲצָמֵי עִם כָּל מַכְתָּב מִמֶּךָ, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת בְּכֻלְיָוִת, אֲשֶׁר קָשָׁה וְכָבֵד לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הוּא אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזוֹה, שְׂאִין לְשַׁעַר וְאִין לְסִפֵּר כָּלֵל, כִּי הוּא מְגַלֵּה אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יתְבַרֵךְ בְּגִלּוֹי כְּזוֹה, עַד שְׂמַרְב אוֹר, נִפְתַּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יתְבַרֵךְ, כִּי מְרַגֵּישׁ אוֹתוֹ יתְבַרֵךְ בְּגִלּוֹי נִפְלָא. וְעַל-כֵּן מֵאֲחַר שְׂפָל אֲחַד חָטָא וְכוּ', כָּל אֲחַד כְּפִי שְׂיֻדַע נִגְעֵי לְכַבּוֹ וּמְכַאֲוֵבֵי וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זוֹה קָשָׁה וְכָבֵד לוֹ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר בְּעֲצָמוֹ, שְׂפָל אֵלּוֹ שְׂנַפְגָּמוֹ, הַהֲכָרַח לָהֶם לְשִׁמְעַ מַחְלָקַת

כְּדֵי שְׂתַרְחֲקוּ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), אָבֵל בְּשֹׂאֲדָם זוֹכָה וְיוֹדֵעַ, שֶׁכָּל הַמַּחֲלָקֶת הִיא רַק בְּשִׁבְלֵוֹ, כְּדֵי לְרַחֲקוֹ וְכוּ', וְשֵׁב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, אֲזִי לֹא יְכוּלִים לְהִרְחִיקוֹ כָּלֵל.

עַל-כֵּן-פְּנִימִים זֶה דְּבַר בְּרוּר, כִּי לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ וְ"ל זֶהוּ דְּבַר הַכִּי קָשָׁה אֲפִלּוֹ לְבָנֵי הַנְּעוּרִים, מִכָּל שֶׁפֶן בִּדּוּר הָאֲחֵרוֹן הַזֶּה, שֶׁכָּל מֵה שֶׁנִּתְגַּלֶּה יוֹתֵר הָאוֹר, כְּנִגְדַּד זֶה עוֹמֵד הַסֵּמ"ך-מ"ם, וּמִסְתִּיר וּמְכַסֶּה עַל-יַדֵּי שְׁלוּחָיו, בְּפִטְפוּטֵי דְּבָרִים בְּטִלִּים וְלִיצְנוּת וְכוּ', וְעַל-כֵּן נִתְרַחֲקִים בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּמִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן אֲבָרָה, וּמִכָּל שֶׁפֶן מִי שְׂיוֹתֵר מְבַגֵּר, לוֹ כְּבָר מְאֹד מְאֹד קָשָׁה וְכָבֵד לְהִתְקַרֵּב, כְּמוֹ שֶׁבָּאֵר רַבְּנוּ וְ"ל הַטַּעַם (בְּלְקוּטִי-מוֹהַרֵן, חֶלֶק א', סִימָן רו), עֵין שָׁם.

וְעַל-כֵּן כְּשֹׂאֲנֵי מְקַבֵּל מִמֶּךָ מְכַתֵּב, וְרוֹאֶה שֶׁעֲדִין בּוֹעֵר וּמְאִיר בְּךָ אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל, זֶה מְכַנֵּס בִּי שְׂמִיחָה עֲצוּמָה. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ לְהִתְעַלּוֹת בְּתוֹרָה וּבִירְאַת שָׁמַיִם, וְתִהְיֶה אֶת אוֹתִיּוֹת בְּיָשׁוּעָה אֶל שְׂוִיבָה. וּבְפִרְטוּיּוֹת עֲכָשׁוּ, שְׂיָמִי הִרְחַמִּים וְהִסְלִיחוֹת, יָמֵי הַתְּשׁוּבָה גְּכֻנָּסִים, אֶתְּהָ צְרִיף לְשׁוּבָה בְּאַמֶּת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְיֶה עַל עֲצֻמָּה זֵיו אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִזְוָה יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּךָ כָּל מִינֵי בּוֹשׁוֹת מִבְּנֵי-אָדָם, כִּי מִי שְׂזוֹכָה לְדַבֵּק עֲצוּמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְכַנֵּס תְּמִיד בְּדַעְתּוֹ אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אוֹתוֹ כְּבָר לֹא מְבַלְבֵּלֶת שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם כָּלֵל. וְזֶה מֵה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ וְ"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת בּוֹשָׁה, סִימָן ט): תִּצְיֵר לְפָנֶיךָ אוֹתִיּוֹת אֲמוּנָה, וּבִזְוָה לֹא תָבֵא עָלֶיךָ שׁוּם בּוֹשָׁה, הִינּוּ כְּנִ"ל, עַל-יַדֵּי שְׂמִיחָה בְּדַעְתּוֹ אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדֵעַ וְעַד, שֶׁאֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּרָה הוּא, וְיֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, הָאָדָם הַזֶּה כְּבָר אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' תתקמב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, כ"ח בְּמִנְחָם-אָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
 "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִידֵי "הַיִּכְל־הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, דֵּי בְּכָל
 אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינְתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרֵעֵי הַיְקָרִים! חֲזָקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד מְאֹד, וְזָכְרוּ הַיֵּטֵב פִּי
 הַשְּׁבוּעַ כְּבֹר מִתְחִיל חֲדָשׁ אֱלֹוֹל, שֶׁהוּא חֲדָשׁ הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת,
 וְהוּא הַכְּנֵה לְיוֹם הַדִּין הַנּוֹרָא. וְאַצֵּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הִזָּה חֲדָשׁ אֱלֹוֹל
 עֲנִין יוֹצֵא מִן הַפֶּלֶל, פִּי כְּבֹר מְזַכֵּרִים אֶת עֲצָמָם מִהֶרָאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל
 רַבְּנוּ ו"ל. וְעַל-כֵּן כָּל אֱלוֹ שֶׁהִזָּה לָהֶם מְעַט דַּעַת, יִדְעוּ אִיךָ לְנִצֵּל
 אֶת הַזְּמַן הַיְקָר שֶׁל חֲדָשׁ הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת; הַתְּמִידוּ בְּדַבּוּרֵי
 אֲמוּנָה, בְּדַבּוּרִים אֱלֹוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהִרְבּוּ מְאֹד מְאֹד בְּשַׁעֲוִרִים קְבוּעִים,
 שֶׁהוֹסִיפוּ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְמָדוּ כָּל הַשָּׁנָה. וְעַל-כֵּן רְאוּ מְאֹד מְאֹד
 לְהִזְדַּרֵּז לְקַבֵּל אֶת הַחֲדָשׁ הַזֶּה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

וְלִמְעַן טוֹבְתְכֶם הַנִּצְחִית, רְאוּ לְהִיּוֹת חֲזָקִים בְּאֲמִירַת ח"י
 פְּרָקִים מְשֻׁנוּת בְּכָל יוֹם, שֶׁבִּזְהַר הוֹרְגִים אֶת הַיִּצָּר הָרַע לְגַמְרֵי,
 וּמְכַנְּסִים בְּאֶדָם נִשְׁמָה חֲדָשָׁה. וּמִלְכּוּד זֹאת רְאוּ גַם לומר בְּחֲדָשׁ זֶה
 הַרְבֵּה תְקוּנֵי זֶהר, אֲף שֶׁרַבְּנוּ ו"ל לְמַד בְּכָל הַשָּׁנָה, אָבָל בִּיּוֹתֵר הִזָּה
 בְּחֲדָשׁ הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת, חֲדָשׁ אֱלֹוֹל. וְכֵן לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד
 בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזֹּכֵה לְסִים אֶת כָּל הַתְּהִלִּים בְּכָל שְׁבוּעַ,
 וְהוּא שֶׁעַר וּפְתַח לְתִשׁוּבָה (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג). וְכֵן
 תְּתַמִּידוּ מְאֹד מְאֹד בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר יְדוּעַ, שְׁמוֹהֲרַנְתָּ ו"ל
 אָמַר, שֶׁהֵם סִגְלָה לְהַנְשָׁמָה, וּבְפִרְטִיּוֹת בְּחֲדָשׁ אֱלֹוֹל, לְזָכוֹת לְטִיֵּל
 בְּכָל הַ"לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן" וּבְכָל "סַפְרֵי-הַמִּדּוֹת" וְ"סַפְרֵי-מַעֲשֵׂיּוֹת"
 וְהַשִּׁיחוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁבְ"חֵי-מוֹהֲר"ן" וּבְ"שִׁיחוֹת-הַרְ"ן".

הַעֲקֹר רְאוּ לֹא לְהַטְעוֹת עֲצָמְכֶם פֶּלֶל, וּרְאוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
 עֲצוּמָה כָּל יוֹם וְיוֹם. וְעַקֵּר הַשִּׂמְחָה — שְׁזַכֵּנוּ לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל
 רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהַשִּׂמְחָה הַזֹּאת עוֹלִית עַל כָּל הַשִּׂמְחוֹת, פִּי מָה הֵיִינוּ

עושים בלי רבנו ו"ל?! מי היה מאיר בנו עצות נפלאות כאלו, דרכים והנהגות יקרות כאלו?! טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

ועלינו לשפט את עצמנו על כל פרט ופרט מחיינו, מה שאנו עושים, ומה שאנו מדברים, ומה שאנו חושבים, עלינו לספר אליו יתברך בתמימות ובפשטות, ולשפט את עצמנו היטב היטב — איך... ומה... והיכן... ואימתי... באפן שנוזקה לבא אל ישוב הדעת אמתי, להתדבק בו יתברך. ואין לשער ולספר כלל, מה שנעשה בכל העולמות, בשעה שאדם קטן מסתובב בזה העולם, ומדבק עצמו בו יתברך, אי אפשר לתאר אילו יחודים ושעשועים נעשים על-ידי-זה בכל העולמות, אילו כרוזים וצאים בכל העולמות על בר ישראל, שזוכה לחשב תמיד ממנו יתברך, שזוכה לדבק עצמו בו יתברך.

אשרינו ואשרי חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו!
הדורש שלומכם...

ה' תתקמג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים, כ"ח במנחם-אב ה'תשד"ם.

שלום רב לאהובי, ידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמתתי מאד לראות איך שאתה מחזק עצמך בכל הענינים.

מאד מאד אבקש אותך, שלבל תכנס בשום ופוחים עם שום בריה, כי כך שמענו ממוהרנ"ת ו"ל: כל אלו שהתוכחו, לא החזיקו מעמד כלל. ובזו הלשון אמר: "די אלע וואס האבן גערעדט, האבן זיך נישט דערהאלטן". ומספרים על הרב הקדוש הבעל התניא והשלחן ערוך זי"ע, שלעת זקנתו לא שמע, ופעם התבטא: "מה

אָנִי צָרִיף לְשִׁמְעַנִּי! מַה שֵּׁשׁ לִי לֹאמֵר, אָנִי מִמִּילָא אֹמֵר, וּמַה שְּׂאֲתֶם אֹמְרִים — לֹא מַעֲנִין אוֹתִי כָּלֵל, וְאִם-כֵּן מָה אָנִי צָרִיף לְשִׁמְעַנִּי... וְאָמְרוּ עַל זֶה אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמֵנו, כִּי כִּף צָרִיכִים לְהִתְנַהֵג עִם כָּל לֵץ וְכוֹפֵר וּמִתְנַגֵּד, לְדַבֵּר וְנִגְדוּ רַק דְּבוּרֵי תוֹרָה וְדְבוּרֵי אַמּוּנָה, וְלֹא לְחִכּוֹת לְשִׁמְעַנִּי מַה יֵשׁ לוֹ לֹאמֵר.

הַעֲקֵר רְאֵה לְדַבֵּר עִם כָּל מִידְעִיךָ רַק דְּבוּרֵי אַמּוּנָה וְעֲצוֹת רַבְּנוּ ו"ל, אֲפִלוּ בְּלִי הַזְכָּרַת שְׁמוֹ, כִּי כִּף אָמַר רַבְּנוּ ו"ל: "מַה אֲכַפֵּת לִי, שְׂיֵהוּדִי יִכְרֵךְ בְּרִכְת־הַמְּזוּן אַחַת רְצִינִית, וְלֹא יַדַּע שֶׁבֶּא מִמְּנִי" (הֵינּוּ מִהִתְעוֹרְרוּתִי). וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאֲסוּר לְהַפְנִים בְּשׂוּם וּכְחוּסִים.

אוֹדוֹת שְׂאֲלַתְךָ בְּעֲנִין הַמְּחַצֵּת כִּף וְרַקוּדִין, אֵיךְ מֵתָר בְּשַׁבָּת? כָּכֵר הָאָרִיף בְּזֶה הַגְּאוּן, בְּעַל "מְנַחַת אֶלְעָזָר" (חֶלֶק א', סִימָן כט) וְהַעֲלָה לְהַתִּיר, וּמַסִּים שֶׁם אַחַר פְּלִפּוּל בְּדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "רוֹקְדִים בְּרַגְלִים וְסוֹפְקִים בְּלִי כָּלֵל, צַדִּיקִים יִלְכוּ בָּם וְחִסְדִּים יִרְנְנוּ וּמֵתָר", עֵינֵי שָׁם.

וְכֵן בְּעֲנִין שְׂאֲלַתְךָ אוֹדוֹת הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקִים, מְקוּרוֹ הוּא בְּדַבְּרֵי אָבִינוּ הָאָרִי ו"ל בְּפִנּוֹנוֹת: "וְשִׁים חֲלָקֵנוּ עִמָּהֶם" וְכוּ' (בְּכַרְפֵּת "עַל הַצַּדִּיקִים"), שְׁעַל-יָדֵי שְׂהַאֲדָם חוּטָא, הַסְּטָרָא אַחֲרָא יֵשׁ לָהּ אַחִיזָה בְּמַצּוּוֹתֶיהָ וּבְתוֹרָתוֹ וּבְעִבּוּדָתוֹ, וְאָנּוּ מְבַקְשִׁים שְׂיֵשִׁים חֲלָקֵנוּ בְּחֶלֶק הַצַּדִּיקִים, כִּי הֵם לוֹקְחִים אֶת הַטּוֹב, וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁחֹזְרִים בְּתַשׁוּבָה, מִתְּזַרְרִים אֶת אוֹתָם הָאוֹרוֹת שֶׁנִּזְרְעוּ עַל-יָדֵי הָעִבּוּדָה בְּתוֹרָה וּבְמַצּוּוֹת, עֵינֵי שָׁט. וְרַבְּנוּ ו"ל מְבִיא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב' וְסִימָן נה), מַעֲלַת הַהִתְקַשְׁרוֹת בְּתַפְלָתוֹ עִם הַצַּדִּיקִים, כִּי הֵם מַעֲלִים אֶת עִבּוּדָתָנוּ, עֵינֵי שָׁם; וּמוֹהַר"ן ו"ל מוֹסִיף, שֶׁגַּם בְּשַׁעַת עֲשִׂיַת הַמַּצּוּוֹת, צָרִיכִים לְהִתְקַשֵּׁר אֶל הַצַּדִּיקִים (עֵינֵי בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַעוֹשֶׂה שְׁלִיחַ לְגִבּוֹת חוֹב, הַלְכָה ד', אוֹת ב', עֵינֵי שָׁם).

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחַתְךָ תָּמִיד עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַרְבֵּה בְּאַמִּירַת תְּהֵלִים, וְאִם תִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל סֵפֶר תְּהֵלִים בְּכָל שְׁבוּעָה — מַה טּוֹב וּמַה נְּעִים, כִּי תְהֵלִים מְסַגֵּל לְתַשׁוּבָה, וּפּוֹתַח לוֹ אֶת הַשַּׁעַר הַשֵּׁיף לוֹ, וּמְקַשְׁרוֹ

אֵל הָאוֹת שְׁבַשְׁרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ, הַפְּלוּל בְּשִׁבְטֵי יִי"ה (עֵינִי לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג).

נָא וְנָא לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, רַק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר, שְׁלַחַן עָרוּף, מִכָּל לְמוֹד שְׁעוֹר אֶחָד מֵעַט אוֹ הִרְבֵּה, וְזֶה יִזְכֶּךָ אוֹתָךְ מֵאֵד מֵאֵד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

כְּשֶׁאֲדָם נִזְהָר מִפְּרָסוּם שֶׁל שְׁקָר, אֲזַי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצִילוֹ מִדְּמִיּוֹנוֹת וְהִזְיוֹת וְכוּ', מֵה שְׁאִין בֵּן מִי שְׁמַחֲפֵשׁ תְּמִיד פְּרָסוּם שֶׁל שְׁקָר, נִכְנָסִים בּוֹ תְּמִיד דְּמִיּוֹנוֹת וְהִזְיוֹת חֲדָשׁוֹת וְכוּ', הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יִצְיָלְנוּ.

ה' תתקמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, כ"ח בְּמִנְחָם-אָב ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבֹרֶךְ הַיְקָר לִי מֵאֵד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲבָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מֵאֵד מֵאֵד.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְאַבֵּד אֵת עֲצָמָךְ, שְׁקוֹרֵין פֶּאֶרְלִירֵן זִיךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת וְהַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם יוֹם מִחֲדָשׁ. וְתַהֲלֵה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, אֲנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֱמֶת בְּזֶה, אֲשֶׁר מְגַלֶּה לָנוּ עֲצוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת בְּאֵלוּ, אֶף שֶׁהָאֲדָם כְּבָר נִמְצָא בְּנִקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה, בְּשֵׂאוֹל תְּחַתִּית, עֲדִין יְכוּל לְצֵאת מִשָּׁם, וְהַעֲקָר — עַל-יְדֵי הַבְּקִיאוֹת, לִידַע שְׁהַגְיָה הוּא אֱלֹקִי"ם, אֲשֶׁר שְׁנִיחָם עוֹלָה מִסְפָּרָם בְּק"י (כ"ו פ"ו הִינּוּ שֵׁם הַגְּוִיָּה וְשֵׁם אֱלֹקִי"ם עוֹלָה מִסְפָּר בְּק"י), לְהוֹרוֹת שְׁנָה עֲקָר הַבְּקִיאוֹת שְׁצָרִיךְ הָאֲדָם שְׁיִהְיֶה לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׂיִתֵּן תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְיַדַּע כִּי ה' הוּא אֱלֹקִי"ם, הֵן חֲסֵד וְהֵן דִּין — הַכֹּל

מִמֶּנּוּ יתְבַרֵךְ, וְלֹא יתִיאֵשׁ כָּלֵל, אֲשֶׁר זֶה כְּוֹנֵת אֱלֹהִים, שְׁעוֹשִׂים לְעִצְמוֹ דְר"ף כּוֹז, שֶׁהִיא שְׁתֵּי פְעָמִים בְּק"י, הֵינּוּ כִּי פְעָמִים בְּק"י עוֹלָה דְר"ף (עֵינִי לְקוֹטֵי-מִוֶּהֱרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ו'; וּבְחֶלֶק ב', סִימָן פּוֹ); כִּי הָאָדָם צָרִיף לְשִׁתֵּי בְּקִיאִוֹת: בֵּין בְּרוּחָנִיּוֹת — צָרִיף לְהִתְחַזֵּק וְלִידַע, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יתְבַרֵךְ, וְלֹא יפֹל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל מִשּׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה אִיף שִׁיְהִיָּה, וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת — צָרִיף לְהִתְחַזֵּק וְלִידַע שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יתְבַרֵךְ, וְלֹא תִחַלֵּשׁ בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל מִשּׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאִזּוֹ כְּשֶׁאָדָם בּוֹנֶה לְעִצְמוֹ שְׁתֵּי הַבְּקִיאִוֹת הָאֵלֹהִים, שְׁתֵּי פְעָמִים בְּק"י, אִזּוֹ עֲשֵׂה לְעִצְמוֹ דְר"ף לְעַבְרֵת אֶת הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, וְזוֹכֶה לְשׁוֹט בַּיָּם הַחֲכָמָה בְּלִי שׁוּם עֲפֹב כָּלֵל.

וּבִזְהָ פִּרְשָׁנוּ בְּסַעְדָּה שְׁלִישִׁית בְּשַׁבַּת אֶת מִצְוֹת סִימָנֵי דָג טְהוֹר, "אֶת זֶה תֹאכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר בַּמַּיִם, כָּל אֲשֶׁר לוֹ סִנְפִיר וְקִשְׁקֶשֶׁת תֹאכְלוּ, וְכָל אֲשֶׁר אֵין לוֹ סִנְפִיר וְקִשְׁקֶשֶׁת, לֹא תֹאכְלוּ, טָמֵא הוּא לָכֶם" (וַיִּקְרָא י"א, ד); וּבִאֲרָנוּ, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה נִקְרָא יְבִשָּׁה, וְהָעוֹלָם הַבָּא יָם, וְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל נִקְרָא דָג, כְּבִרְכַּת יַעֲקֹב: "וַיִּדְגּוּ לְרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ", כִּי בְּאֶפֶן שִׁיזְכֶּה לְקִשְׁרֵת אֶת הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הַמְּשַׁכֵּת רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹת, עַל זֶה צָרִיכִים בְּקִיאוֹת עֲצוּמָה. וּבַפְּרָטִיּוֹת בַּר יִשְׂרָאֵל הַנִּקְרָא דָג. וּכְשֶׁבַר יִשְׂרָאֵל רוֹצֵה לְשׁוֹט בַּיָּם הַחֲכָמָה, צָרִיף לְעִשׂוֹת לְעִצְמוֹ דְר"ף, וְהִיא שְׁתֵּי פְעָמִים בְּק"י, הַנְּוִי"ה אֱלֹקִי"ם, הֵינּוּ כִּי צָרִיף בְּקִיאוֹת — הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת וְהֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, וְעַל-כֵּן דָּג יֵשׁ לוֹ סִנְפִיר שֶׁשָּׂט בּוֹ, שֶׁזֶה שֵׁם הַנְּוִי"ה, שִׁיּוֹדַע תְּמִיד שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יתְבַרֵךְ, מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית. וְכֵן הַדָּג הַזֶּה יֵשׁ לוֹ קִשְׁקֶשִׁים, שֶׁשׁוֹמְרִים אוֹתוֹ מִכָּל דְּבַר רַע, שֶׁזֶה שֵׁם אֱלֹקִי"ם, אִזּוֹ הוּא דָּג טְהוֹר, כִּי הוּא מְלַבֵּשׁ בְּשָׂנֵי הַשְּׁמוֹת: סִנְפִיר — שֵׁם הַנְּוִי"ה שֶׁשָּׂט בּוֹ, וְקִשְׁקֶשֶׁת — שֵׁם אֱלֹקִי"ם שֶׁשׁוֹמֵר אֶת גּוּפוֹ, הֵינּוּ כִּי צָרִיף לְהִיּוֹת בְּקִי לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וְאִזּוֹ דִּיקָא יוֹכֵל לְעַבְרֵת עַל הַכֹּל.

חֲמַדַּת לְבָבִי! הִיְתָה בְּזֶה אַרְיִכוֹת גְּדוּלָּה, וּבּוֹדָאֵי אַחִיף הַיְקָר, גִּירו יְאִיר, הָעֵתִיק הַכֹּל כְּדַרְכּוֹ בְּכָל שְׁבוּעָה, וַיִּשְׁלַח לָךְ בְּקָרוֹב, וְשֵׁם תִּמְצָא אֶת אַרְיִכוֹת דְּבוּרֵינוּ, אָפֶס קִצְהוּ תִרְאֶה, וְכֹלֹ לֹא תִרְאֶה, כִּי יוֹתֵר מִמָּה שֶׁפָּתַב דְּבַרְנוּ.

והשם יתברך יעזר, שגנזכה כבר להתועד יחד, ותשמע את כל זה פנים בפנים. אקנה להשם יתברך להיות בירושלים בשבת-קדש פּרַשַׁת נח, ולהיות בצפת בשבת-קדש פּרַשַׁת לך-לך, אם ימן השם יתברך את החיים, ואז נדבר את אשר ישים ה' בפינו.

העקר חזק ואמץ לא לפל בדעתך כלל, יהיה איה שיהיה, פי בודאי הכל לטובה ממנו יתברך.

הדורש שלומך...

ה' תתקמה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים, כ"ח במנחם-אב ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

לנכון קבלתי את המאמץ דולר למען הדפסת ספרי רבנו ו"ל, ותשואות חן לך על זה.

נא ונא שתדון אותי לכף זכות תמיד, פי מרב שיחי וצערי ממה שעבר ועובר עלי, הנה ההכרח לצעק עליך, אבל בפנימיות לבבי עדין אהבתך תקוּעָה מאד מאד.

חמדת לבבי! תאמין לי, שאני מבין אותך מאד מאד, וכמעט שלא יוכל אחר להתפאר בזה, כי אני יודע היטב מכאובי נפשך ולבבך, מפל מה שעבר עליך וממה שעובר עליך עד היום הזה.

אף מה אמר לך! הרבה פעמים מנסים את האדם מלמעלה בכל מיני נסיונות, והאדם בא אל תוף קטנות, תהו ובהו וחשך ועצבות, שבירת לב ומרירות, צרות ויסורים והרפתקאות וכל מיני גליות וכו', שהולך נע ונד וכו', ואם אף-על-פי-כן בתוף תקף החשך, אפל וצלמות, מחזק עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ויודע ועד, שאלופו של עולם נמצא אתו, עמו ואצלו, וחזק היטב היטב בלב

וְדַעְתוּ לִידַע בִּידֵיעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָת, שְׁאִין שׁוּם מְצִיאוֹת, דְּבַר קָטָן
וְדְבַר גָּדוֹל, בְּלִמְתֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ אַמּוֹנָה שְׁלֵמָה,
וּמְאַרְיָף אַפּוֹ עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וּבָא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְשׁוֹפֵף נִפְשׁוֹ
לְפָנָיו, וּמְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרַךְ הַכֹּל, וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ
עִם רֵעֵהוּ בַּפְּרִטִי פְּרִטִיּוֹת בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר מָה
שְׁנַעֲשָׂה אָז, כִּי נִתְעוֹרַר בּוֹ רוּחַ טְהוֹרָה וְקִדְשָׁה, וְסָרִין מִמֶּנּוּ הַדֵּינִים,
וְהוּא בָּא לְפָנָי מְלָךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים בְּרוּחַ נְמוּכָה וּבְנִפְשׁ חֲפִצָּה, עַד
שְׁמַשִּׁיג עַל-יְדֵי-זֶה זִיו וְאוֹר וְחַיּוּת אֱלֻקוֹתוֹ מִמֶּשׁ, אֲשֶׁרִי לוֹ.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי! מֵאַחַר שְׁכַבְר עֵבֶר בְּחַיִּים חַיּוּתָךְ מָה
שְׁעָבַר, "כָּל מִשְׁבְּרִיךְ וְגִלְיָךְ עָלֶיךָ עֲבָרוֹ" (תהלים מב, ח), רָאָה לְהַחַיּוּת
אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִשְׁמַח אֶת עֲצָמְךָ, וּבְכַפְרִטִיּוֹת
בְּשִׁמְיעַת כְּלֵי זָמֵר, שְׁמַבְרֵר אֶת הַרוּחַ טוֹבָה מִהַרוּחַ נִכְאָה, עֲצָבוֹת
רוּחַ (עַיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רַפּ"ב, וְסִימָן נ"ד), וְתִהְיֶה תָּמִיד
בְּמַצַּב-רוּחַ טוֹב, מַצַּב-רוּחַ מְצִיָּן.

וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכֶּה דִּיקָא עַל-יְדֵי שְׁתַּתְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
וְעַל-כֵּן הָיָה טוֹב לָךְ לְחֹזֵר הַרְבֵּה בְּשִׁיחוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל
בְּ"חַיִּי-מוֹהַר"ן" וּבְ"שִׁיחוּת-הַר"ן" וּבְ"סִפְרֵי-הַמֵּדוּת", וְהֵם יִתְּנוּ לָךְ
חֲזוּק עֲצוּם עַד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְלִשְׁמַע בְּקַבִּיעוֹת קוֹל
שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה מְקַסְטָה טִיִּיפָּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּח לְבָבְךָ לְהַתְּפַלֵּל לְפָנָיו
יִתְבָּרַךְ, הֵן בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רָגִיל בָּהּ, שֶׁהוּא הַתְּבוּדָדוֹת, וְהֵן הַתְּפִלוֹת
הַקְּבוּעוֹת: "חֲצוֹת, שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב", אֲשֶׁר כָּל תְּפִלָּה הִיא
הַמְּשַׁכַּת הַמַּחֲזִין לְאָדָם, שְׂיִזְכֶּה לִידַע וּלְהַפִּירוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהַבִּין רַחֲמֵי
הַמְּרַבִּים.

נָא וְנָא רָאָה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְתַחֲזֹק עֲצָמְךָ לֹא לִירָא וְלֹא
לְפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, יְהֵא אֵיךְ שְׂיִהְיֶה, וְתַדַּבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְתִשִּׁיר לְעֲצָמְךָ נְגוּנִים שֶׁל שְׁמְחָה, וְתַצְחֹק מִכָּל הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ה' תתקמו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שופטים, ערב ראש-חדש אלול ה'תשד"ם.

שלום רב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
 "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, דֵּי בְּכָל
 אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְיָ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי היקרים! זכרו היטב כי היום הזה הוא ערב ראש
 חדש אלול, התחלת ימי התשובה. הן אמת מי שזוכה להיות מקרב
 אל רבנו ז"ל, אזי בכל השנה שב בתשובה, ואינו מחכה עד היום
 הזה, על-פל-פנים היום הזה כבר בא, ועל-כן עליכם להזדרז מאד
 מאד לשוב אליו יתברך, על-ידי רבוי תפלה ושיחה בינו לבין קונו.
 וראו להיות עקשנים גדולים על דבר זה, לדבר ולשיח הרבה עמו
 יתברך, ומי שמרגיל את עצמו לדבר הרבה עמו יתברך, הוא כבר
 אינו צריך את שום ברירה שבעולם, וכן אינו 'מקנא' שום ברירה, וכן
 אינו 'חולק' על שום ברירה, כי הוא זוכה להפיל בחי החיים.

והנה כשפרא הקדוש-ברוך-הוא את כל הפריאה פלה, בראה
 בדגמת אורות וכלים, פמוכא בכתיבי האר"י ז"ל, רוחניות אלקותו
 יתברך נקראת אורות, שהוא דבר למעלה מהשגת האדם, פי באור
 אינו שיף השגה, רק רואה אור, אבל אינו יודע מהו, וכן גשמיות
 העולם הזה נקראת פלים, פי כל מדרגה שהיא למעלה — נקראת
 אור, פנגד המדרגה אשר למטה — הנקראת פלי, וצריכים לתברם
 יחד, הינו את האורות בכלים, ואז דיקא יוכל לקבל הפל; פי פלי
 פלי אי אפשר לקבל שום דבר.

והנה האורות והפלים הם בחינת יש ואין, "יש" זה מציאות
 העולם הזה, "אין" זה רוחניות אלקות שהוא בלתי מציאותי לתפסו
 במח, פי כל מה שתעלה למעלה מעלה, לא יוכל להגמר, אשר
 בשביל זה נקרא אור אין סוף, פי אין לו סוף וגבול פלל. וצריך
 להפך ה"יש" שהוא "הפלי", עולם הזה — "לאין", שהוא עולם

הָבֵא, וְכֵן לְהַפִּיף, לְהַפִּיף אֶת "הָאֵינן", "הָאוֹר" — אֶל "הַיֵּשׁ" וְהַפְּלִי, וְלִכְלֹלֵם יַחַד, וּבְאִפְסָן הַזֶּה יִשְׁיג הַשְּׂגוֹת נִפְלְאוֹת בְּאֻלְקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

וְכִמוּ שֶׁהוּא בְּכֻלָּיוֹת הַהִשְׁגָּה, כְּמוֹ-כֵן הוּא בְּכֻלָּיוֹת הַמַּדּוֹת דִּיקָא, כְּשֶׁאֲדָם מְצַמְצֵם עֲצָמוֹ, וְאֵינּוּ כּוֹעֵס וּמְקַפֵּיד עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וּמְאָרִיף אִפּוֹ עַל כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו, דִּיקָא הוּא יָכוֹל לְהִשְׁיג רוּחַנִיּוֹת אֻלְקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכֵן לְהַפּוֹף — דִּיקָא מִי שְׁמִשְׁיג רוּחַנִיּוֹת אֻלְקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא מְאָרִיף אִפּוֹ עַל כָּל דְּבָר, וַיֵּשׁ לוֹ סְבָלְנוֹת וְאֵינּוּ כּוֹעֵס כְּלָל, אֲשֶׁר זוֹהִי שְׁלֵמוֹת הָאָדָם, שְׂיִהִיָּה מְקַשֵּׁר וּמְיַחַד יַחְדּוֹ הָאוֹרוֹת וְהַפְּלִים, רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֻלְקוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת הַגּוֹף, וְכֵן לְהַפּוֹף — הַגּוֹף בְּהִנְשָׁמָה. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁרוֹאִים אָדָם, שְׂיִשׁ לוֹ סְבָלְנוֹת, וְהוּא מְאָרִיף אִפּוֹ עַל כָּל דְּבָר, וְאֵינּוּ כּוֹעֵס וְאֵינּוּ מְקַפֵּיד כְּלָל, הוּא דִּיקָא זָכָה כְּבָר לְהַגִּיעַ אֶל הַשְּׁלֵמוֹת הָעֲלִיוֹנָה. וְזוֹ עוֹד פְּנֹת אֱלוֹל: אֲנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי, שֶׁהוּא הַתְּפִלָּוֹת הָאוֹרוֹת בְּכֻלֵּים וְהַפְּלִים בְּאוֹרוֹת.

וְלִכֵּן רְאוּ לְעַבֵּד עַל עֲצַמְכֶם לֹא לְכַעַס וְלֹא לְהַקְפִּיד עַל שׁוֹם דְּבָר, רַק לְהִיּוֹת מְאָרִיף אִפּוֹ, שְׂזָה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה. וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֵין מַסְכַּת כֶּלֶה, פָּרָק ה'): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנִי אֵינִי נִגְלָה לְמִי שְׁכוֹעֵס. וְכֵן אָמַר אֱלֹהֵינוּ הַנּוֹבֵיא: אֲנִי אֵינִי נִגְלָה לְמִי שְׁכוֹעֵס; כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה תְּלוּי רַק בְּנִקְדָּה זוֹ, אִיף יֵשׁ לוֹ סְבָלְנוֹת לְאַחַר, וְאֵינּוּ מִתְפּוֹצֵץ מְרַב עֲצָבְנוֹת, אֲשֶׁר כָּל זֶה בָּא — אוֹ מִשְׁבִּירַת הַפְּלִים, שְׂאֵינִם יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת הָאוֹרוֹת, אוֹ מְרַבּוּי אוֹר, שֶׁהַפְּלִים אֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לְקַבֵּל כְּלָל.

וְעַל נִקְדָּה זוֹ צְרִיכִים לְעַבֵּד הַרְבֵּה, הֵינּוּ לְהֶאָרִיף אִפּוֹ וְלֹא לְהַתְּעַצֵּב בְּשׁוֹם אִפְסָן שְׁבַעֲוֹלָם כְּלָל. וְזֶה בָּא עַל-יַדֵּי הַתְּפִלָּוֹת הָאוֹרוֹת וְהַפְּלִים, הַנְּשָׁמָה בְּתוֹךְ הַגּוֹף, הָעוֹלָם הַזֶּה בְּעוֹלָם הָבֵא. אֲשֶׁרִי מִי שְׂיִזְכֶּה לְשׁוּב בְּשְׁלֵמוֹת אֱלֹו יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּזְכֶּה לְהַעֲשׂוֹת כְּפִלִי לְקַבֵּל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֻלְקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. הַעֵקֶר אֵל תְּהִיּוּ בְּטָלְנִים, וְאִם תִּתְמִידוֹ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֵינְכֶם יוֹדְעִים מֶה רַבְּנוּ ו"ל רוּצָה לְהִבְיֵא

וּלְזוֹכוֹת אֹתְכֶם, "עֵינַי לֹא רָאִתָּה אֱלֹקִים וּזְלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְפָּה לּוֹ"
(ישעיה סד, ג).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' תתקמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרָאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר וְהַנְּעֵלָה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַ בְּשׁוֹרָה טוֹבָה הַמְדַשְּׁנַת עֲצֻמוֹת, שְׁזִכִּיתָ לְהַתְדוּעַ
מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ לְמִי שְׁזוֹכָה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ
שְׁדֵרְךָ לְפָנֵינוּ רַבֵּנוּ ו"ל, חֲזוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד! וְתִרְאֶה לְשִׁקְדַת הַרְבֵּה
בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי שֵׁם גָּנוּז פָּנִיו, שְׁכָלוֹ וְחֲכָמְתוֹ, כַּמּוֹבָא
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן קצב), עֵינַי שָׁם.

הַעֲקָר רָאָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה שְׂאִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי שְׂמַח בְּנִקְדַת יְהוּדוּתוֹ, זֶה מְעוֹרָר אֶת הַשְּׂמֵחָה הָעֲלִיּוֹנָה,
הַאֲהָבָה שֶׁל הָאָב אֶל הַבֵּן, וְנִמְשָׁךְ עָלָיו אֹר עֲלִיּוֹן וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד,
אֲשֶׁרִי מִי שִׂישְׂמַח תָּמִיד! וְהַשְּׂמֵחָה בְּאֵלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ מְכַפֶּרֶת עוֹנוֹת,
וְכָל מַה שִׂישְׂמַח יוֹתֵר, כַּמּוֹ-כֵן תִּמְשָׁךְ עָלָיו יוֹתֵר תְּשׁוּקָה לְחֹזֵר אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ. וְכָל מַה שִׂישׁוּב, יִזְכֶּה שִׂימְחֵלוּ לוֹ עוֹנוֹתָיו, עַד שֶׁלֹּא יִשְׂאָר
אֲצִלוֹ שׁוּם זְכָר שֶׁל עוֹן.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם הֵייתָ מְרַגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ בְּאַמִּירַת תְּהֵלִים,
אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְסִים אֶת כָּל סִפְרֵי הַתְּהֵלִים בְּכָל שְׁבוּעָה, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ
ו"ל אָמַר (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג), שְׂאֲמִירַת תְּהֵלִים מְסַגֵּל
לְתִשׁוּבָה, וְשִׂיפְתָּחוּ לוֹ אֶת הַשְּׁעָרִים הַסְּגוּרִים מִלְּפָנָיו, וַיִּקְשְׁרוּ אֶת
נִשְׁמַתוֹ אֶל הָאוֹת הַשְּׂיֻכָת אֵלָיו, עֵינַי שָׁם.

וּבְפֶרְטִיּוֹת עֲכָשׁוּ בִימֵי אֱלוֹל, חֲדָשׁ הַתְּשׁוּבָה, צְרִיכִים לְהִזְהַר
בְּיִתְרָה לֹמַר תְּהִלִּים, וְכֵן לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן
שְׂרָגִיל בָּהּ, בְּאִפְּן שְׂיִיכַל לְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וּמֵאַחַל פְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה...

הַרְבֵּה הֶחְסִיד ר' מִיכָל, נֶכֶד מוֹהֲרֵינ"ף ו"ל הַתְּבַטָּא, שֶׁהִכְפָּה שְׁלוֹ
אִינָה נָחָה עָלָיו בְּלִי מְקוּהָ, דָּאֵס קֵאפֵּל הָאֵלֶּט זִיף גִּישֵׁט אוֹיף מִיִּין
קָאפ אָן מְקוּהָ.

ה' תתקמח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֵאשׁ חֲדָשׁ אֱלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל
נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצֻחִים.
אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אֲחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים, וְאַל תִּמְשָׁךְ
עָלֶיךָ בְּלִבּוֹלֵי חֲנָם. הֵן אִמַּת שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שְׁעוֹבֵר, הָעֵקֶר הוּא
מִפְּנֵי שְׂאִינְךָ מִתְּבוֹדֵד עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִינְךָ מִכְּנִיס בְּדַעְתְּךָ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב
אִמַּתֵּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ וְהַשְּׂגָחַתוֹ הַפְּרִטִי פְּרִטִית. כִּי כְּשֶׁאָדָם מִכְּנִיס
בְּדַעְתּוֹ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, אִזּוֹ הוֹלֵךְ לוֹ כְּסֵדֶר (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵינ"ן, חֶלֶק ב',
סִימָן פב).

וְהָעֵקֶר לְהִיּוֹת רְגִיל לְסֹגֵר עֵינָיו בְּחֶדֶר מִיְחָד, וּלְיִחָד יְחוּדֵי
שְׁמוֹתָיו יִתְבַּרְךָ: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שֶׁהֵן הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת,
בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשָׁךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻכוֹת נֶעֱם זִיו
אוֹר שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרְךָ.

תֵּאֱמִין לִי, אֵינִן זֹו עֲצָה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּמֶרְהָ שְׁחֲרָה וּבְמִרְרוֹת
וְכוֹ', כֹּל זֶה בָּא מִהָעֵדֶר הָאוֹר, כִּי כְּתִיב (תְּהִלִּים ה, ה): "לֹא יִגּוֹרְךָ

רַע", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְדַרְשׁ רַבָּה, פְּרָשַׁת בֵּא): בְּכִסָּאוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵין דְּבָר רַע נוֹגֵעַ, שְׁנֹאֲמַר: "לֹא יִגְוֶרְךָ רַע". וְלִכֵּן בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת, שֶׁהוּא כִסֵּאוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת דְּאֲצִילוֹת, מְלַבֵּשׁ הֵקוֹ מְאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֵין דְּבָר רַע נוֹגֵעַ, וְלִכֵּן גַּם קְלָפוֹת דְּאֲצִילוֹת אֵין עוֹמְדִין בְּאֲצִילוֹת דְּקַדְשָׁה, כִּי אִם בְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה (בַּמּוּבָא בַּתְּכִיבִים); נִמְצָא, מִי שֶׁתָּמִיד רֵאשׁוּ בְּאֲצִילוֹת, בְּהֶאֱרַת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּקַבִּיעוּת, שֶׁם אֵין שׁוּם קְלָפוֹת כְּלָל, וְאִז אֵין לוֹ מַמָּה לְהִיּוֹת שָׁבוּר וּבִמְרִירוֹת כְּלָל.

עַל-כֵּן אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! רְאֵה לְבָרַח תָּמִיד רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִישָׁב בְּבֵית יְחִידִי, וְלִדְבֹק עֲצָמוֹ בְּאוּרוֹ הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִיְחַדֵּד יְחִידִי שְׁמוֹתָיו הַקְדוּשִׁים. אָחִי, אָחִי הַיְקָר! אֵין לָךְ טוֹב וְנֹעִים מִזֶּה, וְתִרְגִּישׁ עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה מִמָּשׁ. וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכֶּה עַל-יְדֵי הַתְּמִדָּה בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוּת, שְׁמַאִיר אוּרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא אֲתַעְרוּתָא דְלַתְתָּא, שֶׁהָאָדָם מִתְעוֹרֵר בְּעֲצָמוֹ, וְעַל-יְדֵי זֶה מְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַחֲר־כֵּן יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל הַזְּדִכְכוּת הַמַּחִין, שְׁמַאִיר עֲלָיו חֲשֶׁק נִפְלָא לְלַמַּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיֵלָא, כִּי הִיא חֲכָמְתוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְאִירָה בְּכַתֵּר, שֶׁהוּא סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין. וְעַל-כֵּן בְּזֶה שֶׁהָאָדָם מִתְעוֹרֵר בְּעֲצָמוֹ, וּמִתְבוּדֵד הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מְמַלֵּא אֶת הָעוֹלָם עִם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַחֲר־כֵּן נִמְשָׁךְ עֲלָיו חֲשֶׁק נִמְרָץ לְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה, וְלַהוֹרִיד אֶת הַסּוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, אֲשֶׁר זֶה מֵה שְׁרַבְנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א), שֵׁישׁ לְאָדָם מְקִיף וּפְנִימִי, שֶׁהוּא סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּמְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין, שֶׁהֵם הַשְּׂגַת הַתּוֹרָה. וְכֵן לְהַפּוֹךְ (בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"ב), אוֹמֵר רַבְנוּ ו"ל, שֶׁתְּפִלָּה הִיא לְמַעְלָה, בְּחִינַת כְּתוֹר, כִּי כָּל בְּחִינָה כְּלוּלָה מִכָּל הַבְּחִינּוֹת. הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּכָל מֵינֵי אָפְנִים.

מַחֲמַת טְרוּדוֹתַי — אֶקְצֹר. וְרְאֵה לְכַתֵּב לִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ה' תתקמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרָאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוּל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב וְכֹל טוֹב סְלָה, יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לַיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב, תַּלְמִידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קְדוֹשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר
וְאֲתֵר, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! חֲזָקוּ וְאִמְצוּ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ — תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּחֹדֶשׁ הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת,
שֶׁהוּא כָּבֵד הַכֹּנֵה הָאֲחֵרוֹנָה אֶל הָרָאשׁ הַשְּׁנָה הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל,
אֲשֶׁר בּוֹ בַּיּוֹם נִזְכָּה לְהִתְקַבֵּץ יַחַד כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּל אֶחָד בְּעִירוֹ
וּבְהַקְבוּץ הַקְּדוֹשׁ, שְׁיִהְיֶה בְּהִתְקַשְׁרוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל.

וְדַרְכֵם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים, שְׁפָל אֶחָד מְבִיא אִיזָה
סִיוֹם אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שְׁלֵא חֲכָה לְחֹדֶשׁ אֱלוּל, רַק הַתְּחִיל
תַּכְּפֹּי-וּמִיד מִתְּחִלַּת הַשְּׁנָה, בְּיִדְאֵי יֵשׁ לוֹ עֲכָשׁוּ מַה לְהִבִּיא מִתְּנָה אֶל
רַבְּנוּ ו"ל: מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי
חֲלָקוּ!

עַל-כָּל-פָּנִים מִי שְׁלֵא זָכָה עֲדִין, יֵשׁ לוֹ חֹדֶשׁ שְׁלָם, וְצָרִיכִים
לְמַלֵּא בּוֹ כָּל טוֹב, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ!

וְכֵן בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁפָל אֶחָד מִתַּלְמִידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ"
יִתְקַבֵּץ בְּקַבּוּץ דִּיקָא בְּעִירוֹ, וַיִּתְאַחַד יַחַד עִם שְׁאָר הַתַּלְמִידִים,
וַיִּסְיף שְׁכָנִים וַיִּתְפַּלְלוּ בְּיַחַד בְּהִתְקַשְׁרוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵל יִסְעוּ
מֵעִיר לְעִיר, רַק כָּל אֶחָד יִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת קַבּוּץ עַל רֹאשׁ הַשְּׁנָה בְּעִירוֹ
דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהִרְבּוֹת נְפִשׁוֹת אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָנוּ,
אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל עוֹשֶׂה בְּזֶה יַחּוּדִים וְצְרוּפִים נְפִלְאִים, אֲשֶׁר אֵין הַפָּה
יָכוֹל לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר מִזֶּה כָּלֵל.

אֲשֶׁרֵינוּ, שְׁזָכִינוּ לְהִתְוַדַּע מִרַבְּנוּ ו"ל, וְנָא וְנָא אֵל תִּתְפַּעְעֵלוּ

משום בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, לא מִבֵּית וְלֹא מִבְּחוּץ, עָלֵינוּ רַק לְדַבֵּק עֲצֵמֵנוּ
בו יתְּבַרֵךְ, וְלִהְפִיץ אֶת אוֹרוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם בְּמִסִּירוֹת
נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' תתקנ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יתְּבַרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, א' דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלּוּל הַזֶּה שֶׁד"ם.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה נִגִיעוֹ וַיִּרְדְּפוּ לְכַלְלִיּוֹת אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, תַּלְמִידֵי "הַיִּבְלֵ-הַקְּדוֹשׁ", קֹדֶשׁ קִדְּשִׁים, דִּי בְּכָל זְנוּרָא
וְאַתָּה, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינְתוֹ תְּמִיד.

אחי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לַחֲזֹק עֲצֵמְכֶם מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תְּמִיד
בְּשִׂמְחָה עַל נֵעַם חֶלְקֵנוּ, שְׁזַכֵּנוּ לְהַתְּרַע וְלִהְתַּקְרַב אֶל אוֹר גְּנוּז
כְּזֶה, הַמְּאִיר בְּנוֹ אוֹרוֹ יתְּבַרֵךְ, וַיִּוֹרֵד אֵלֵינוּ בְּתוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְהַתְּרוּמָה,
הַקְּטָנוֹת וְהַלְּכוּף, שְׂאֵנוּ נִמְצָאִים שָׁם, וּמַעַלְנוּ אֵלָיו יתְּבַרֵךְ, וַיִּזְכַּבְּס
וַיִּמְנַקֵּה אוֹתֵנוּ, וַיִּמְלַבֵּשׁ אוֹתֵנוּ לְבוּשִׁים יְקָרִים, שֶׁהֵם כָּל מִינֵי 'לְמוֹדֵי
הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וְקִיּוּם הַמְּצוּוֹת, וְהַצְּרוּפִים וְהַיְחודִים שְׁנַעֲשִׂינֵם מִכָּל
דְּבוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יתְּבַרֵךְ.

אחי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רַבֵּנוּ וְ"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מִתְּבַרְוֹן, חֶלֶק א', סִמָּן
כה), שְׁעַכְשׁוֹ נִקְרָא הַיִּצָר הַרַע 'פֶּתַח הַמְּדַבָּה', עֵינֵי שָׁם; כִּי כְּנֹגֵד אוֹר
הַשָּׁכָל, אוֹר הָאֱמוּנָה, אוֹר חַיִּית זִיו גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יתְּבַרֵךְ, כְּבָר אֵינוֹ
יְכוּל לְבוֹא הַיִּצָר הַרַע בְּשׁוּם אִפֶּן אַחַר, כִּי אִם בְּכַח הַמְּדַבָּה,
בְּדַמְיוֹנוֹת שֶׁל שׂוֹא וְשָׁקֵר וְכוּ'. הֵינּוּ כִּי בְּאַמַּת אֱמָרוֹ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים, אָשֶׁר שְׁבָעָה שְׁמוֹת יֵשׁ לַיִּצָר הַרַע, כִּי בְּכָל פַּעַם בָּא אֶל
הָאָדָם בְּאִפֶּן אַחַר — כְּפִי הַדּוֹר, וְכִפִּי הַמְּקוֹם וְכוּ' וְכוּ', אִף
תַּכְּף-וַיִּמְדֵּד בְּשִׁזְכִּינוּ בְּזִכְיוֹת חֲנָם, שֶׁהוֹרִיד לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-שְׁבָרוּךְ-הוּא אֶת
נְשִׂמַת רַבֵּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם, וְהִתְחִיל לְגַלוֹת חֲדָשׁוֹת נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת
לְגַמְרֵי, מֵה שְׁעַדִּין שׁוּם בְּרִיָּה לֹא קִדְּמוּ כָּלֵל בְּגִלּוּי אַמַּתָּת מְצִיאֹתוֹ,
עַל-כֵּן הַתְּחַפָּם הַיִּצָר הַרַע, וּבֹא כְּנֹגֵד רַבֵּנוּ וְ"ל עִם פֶּתַח הַמְּדַבָּה, שְׁזֶה

כָּלֵל הַדְּמִיוֹנוֹת שָׂרַק יֵשׁ בְּעוֹלָם. כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֵּה אִמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ
 יִתְבַּרְךָ בְּגִלּוּי נִפְלְא כְּזֶה, עַד שֶׁכָּל יְרוּד וְכָל פְּחוֹת, כָּל מְלַכְלֵךְ וְכָל
 רְחוֹק יְכוֹל גַּם-כֵּן כָּבֵר לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ פָּנִים אֶל
 פָּנִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן מֵצֵא לְעַצְמוֹ הַיֵּצֵר הָרַע עֲצָה נִגְדוֹ, שֶׁהַעֲמִיד נִגְדוֹ כָּל
 מִינֵי בְּעֵלֵי דְמִיוֹנוֹת וְכוּ', בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים וְכוּ', וְזֶה הֵנוּ מוֹנֵעַ
 וּמַעֲכָב, שְׂאוּרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל לֹא יִתְפַּשֵּׁט וְיִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם.

עַל-כֵּן אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, עֲמְדוּ נָא וְהִתְיַשְׁבוּ נָא מֵהַ
 קוֹרָה פֹּה בְּעוֹלָם?! זְכְרוּ הֵיטֵב בְּאִיזָה מַעֲמָד וּמַצָּב מֵצֵא אֶתְכֶם רַבְּנוּ
 ז"ל! וְהִתְבּוֹנְנוּ מֵהַ שֶׁכָּבֵר עָשָׂה רַבְּנוּ ז"ל לְנִפְשָׁכֶם! וְעַכְשָׁיו יְכוֹא כָּל
 בַּעַל דְּמִיּוֹן בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים, וְיִרְצָה לְקַחַת אֶתְכֶם מֵרַבְּנוּ ז"ל?!
 הֲלֹא עֲלִיכֶם לְדַעַת — מֵה אִם מִי שְׂאִינוֹ חוֹלֵק עַל רַבְּנוּ ז"ל, צְרִיכִים
 לְשֹׁמֵר אֵת עַצְמוֹ מִמֶּנּוּ כְּמוֹ שֶׁנִּשְׁמְרִים מִנְּחָשׁ וְשֶׁרֶף, עַל אַחַת כַּמָּה
 וְכַמָּה אֵיךְ שֶׁצְרִיכִים לְשֹׁמֵר מִזֶּה שְׁגָם חוֹלֵק עַל רַבְּנוּ ז"ל, הֲלֹא
 צְרִיכִים לְבָרַח מִמֶּנּוּ כְּמוֹ שֶׁבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֶף, וְאֵל תְּסַתְּפְלוּ אִם
 הוֹלֵךְ בְּמַצְנֶפֶת עַד הַעֲנָנִים... וּבְחִלּוֹק עַד הָאָרֶץ... הַפֵּל דְּמִיּוֹן גְּדוֹל.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כָּל זְמַן שְׂאִין הָאָדָם זוֹכֵה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ,
 וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּפִרְטִיּוֹת, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו אֵת כָּל לְבוֹ, עַדִּין הוּא
 שְׂרוּי בְּדְמִיוֹנוֹת, וּמְכַל שֶׁכֵּן מִי שֶׁחוֹלֵק עַל זֶה, הוּא בּוֹדָאֵי עַדִּין מְלֹא
 דְּמִיוֹנוֹת. וּבְשֶׁבִיל זֶה חָלַק רַבְּנוּ ז"ל וְהִתְלוּצֵץ מִכָּל אֱלוֹ הַשֶּׁקֶרְנִים
 וְהַזְּיָפָנִים, כִּי יָדַע הֵיטֵב כְּפִי עֲרֵךְ גְּדֻלַּת הַשְּׁגָתוֹ בְּהַשְּׁגַת אֱלֻקוֹת, שְׂמִי
 שְׂאִינוֹ מִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם וְיוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, עַדִּין הוּא בְּדְמִיּוֹן גְּדוֹל,
 וּמְכַל שֶׁכֵּן מִי שֶׁעוֹד חוֹלֵק עַל זֶה, בּוֹדָאֵי הוּא מְלֹא דְמִיוֹנוֹת וּקְלָפוֹת.

זְכְרוּ הֵיטֵב מֵהַ שְׂאֵמֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל: בְּנֵי, כִּף
 חֲשַׁבְתִּי, בֶּן חוֹרִין מִן הַמַּלְכוּיּוֹת, מִנֵּין? שְׂנֵאֲמֵר (יִרְמְיָה ב, כד): "פֶּרֶה
 לְמַד מְדַבֵּר", כָּשֵׁם שֶׁהִפְרָא גְּדֹל בְּמִדְבָּר, וְאִין אִימַת אָדָם עָלָיו, כִּף
 חֲשַׁבְתִּי שְׂלֹא תִּהְיֶה אִימַת מַלְכוּת עֲלֵיכֶם, אֲבָל אַתֶּם לֹא בִקְשַׁתֶּם כֵּן,
 אֲלֹא מְלֵךְ וְכוּ' (עֵין מִדְרַשׁ רַבָּה, פֶּרֶשׁת׃ שׁוֹפְטִים, פֶּרֶק ה', סִימָן ח'). וְיִדוּעַ
 מֵהַ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁרְצִיתִי לְהַעֲמִיד תְּלַמִּידִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר

יסתובבו בשדות, וינהמו בתורה ובתפלה ובהתבודדות כחיות היער. וכן מוהרנ"ת ז"ל אמר, שאני זכיתי לתלמידים כאלו. למדים מפאן, מי שעוסק תמיד רק בתורה ובתפלה והתבודדות, אינו מתפחד משום ברזיה שבעולם, ושום בעל דמיון לא יכול להטעות אותו.

וידוע, שדרך של אנשי שלומנו היקרים האמתיים, אשר אינם מטעים את עצמם כלל, רק זוכרים היטב את אחריתם, הם אינם הולכים אל שום מקום שבעולם, כי מה שיך ללכת אל מי שהוא, הלא מה שאני צריך, כבר גלה לי רבנו ז"ל, ואם כן מה אני צריך לילך. כי באמת מי שרגיל תמיד בספרי רבנו ז"ל, ומתמיד בהם תמיד, הוא כבר אינו צריך את שום ברזיה שבעולם, כי רבנו ז"ל מגלה לו גלוי אלקות בהתגלות נוראה ונפלאה כזו, עד שמרגיש את אמתת מציאותו יתברך, ותמיד השם יתברך כאן עמי, ועל-כן מה לי ללכת אל כל בעל דמיון וכו', ואל כל איש משנה וכו', בשביל שאיזה מטריך מעורר אותי על זה וכו'!

אחי ורעי היקרים! הלא מי שמתבודד תמיד עמו יתברך, ושוקד תמיד בספרי רבנו ז"ל, הוא כבר לא ילך אל שום ברזיה שבעולם, ואף אחד לא יוכל להטעות אותו כלל.

וידוע, אשר תלמידי האיש האלקי ר' אברהם בן ר' נחמן ז"ל, כבר לא רצו ללכת לשמע אפלו את שאר אנשי שלומנו, כי אמרו — אחר דבורי ר' אברהם ז"ל, אין אנו צריכים שום דבורי אחרים. מפל שפן וכל שפן מי שפבר זכה לטעם טעם אורו הגנוז של רבנו ז"ל, הוא בודאי לא יתפעל משום לבוש וכו', משום מצנפת וכו', משום חלוק וכו', ולא ישתגע וכו', כי הוא רואה תכף-ומיד, אשר הכל הוא רק אחיזת עינים, המכסה את אור רבנו ז"ל.

זכרו היטב באיזו זקמה הייתם?! באיזה לכלוף הייתם?! באיזה שאל תחתית הייתם?! ועתה הוציא אתכם רבנו ז"ל, והלביש אתכם בלבושי תורה ותפלה, מצוות ומעשים טובים, ועכשיו בשביל כל בעל דמיון, קטני הדעת והשכל — תעזבו הכל?! על-כן נא ונא להתישב היטב היטב מה קורה פה בעולם!?

וּלְהִיכֵן אַתֶּם צְרִיכִים לְלַכֵּת סוּף כָּל סוּף?! וְאִז כְּשֶׁתּוֹפוּ לְהַתִּישֵׁב
 בְּדָבָר הַזֶּה, אִז יִהְיֶה יָקָר בְּעֵינֵיכֶם כָּל פְּסוּק תנ"ך שֶׁתְּלַמְדוּ, כָּל
 מִשְׁנֵה שֶׁתְּלַמְדוּ, כָּל מִימְרָא בְּגַמְרָא, בְּבַלִּי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסֶפֶתָא
 שֶׁתְּלַמְדוּ, כָּל דְּרָשָׁה בְּמִדְרָשׁ שֶׁתְּלַמְדוּ, כָּל הַלְכָה בְּרַמְבַּ"ם, טוֹר
 וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ שֶׁתְּלַמְדוּ, כָּל סוּד בְּזֵהָר וְתַקּוּנִים שֶׁתְּלַמְדוּ, כָּל נִקְדָּה
 קִטְנָה תִּהְיֶה יָקָרָה בְּעֵינֵיכֶם מְאֹד מְאֹד, מֵאַחַר שֶׁתּוֹכְרוּ, שְׁהִיא שְׁלֹכֶם
 בְּעֵצְמְכֶם, וּמָה שֶׁבִיד בְּטוֹחַ, וּבְלָבָד זֹאת הַכֹּל דְּמִיוֹנוֹת שְׂוֹא וְהֶבֶל,
 הֶבְלֵי הֶבְלִים, חֲשׂוֹךְ וְצִלְמוֹת וְכוּ'.

נָא וְנָא רְאוּ לֹא לְהַטְעוֹת עֲצְמְכֶם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפִירוּשׁ,
 שְׁהָעוֹלָם מְטֻעָה מְאֹד (שיחות-הַר"ן, סימן נא), וְהָעֵקֶר לֹא לְהַטְעוֹת
 עֲצְמְכֶם, אִז תּוֹכְרוּ לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' תתקנא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים, ב' דְּרָאשׁ חֲדָשׁ אֱלוּל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וְכָל טוֹב סְלָה יִרְדְּפוּ אֵל אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד,
 שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר
 וַיִּזְרַח לְנִצַּח וְנִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַת אֵת הַטּוֹב מִמֶּךָ, וְאִיךָ שְׂאֵתָה בּוֹרַח מִפְּעַם לְפַעַם
 אֵל שְׁעַר הַרְחָמִים, שְׁרִיד בֵּית מִקְדָּשְׁנוּ, וּמִתְפַּלֵּל שָׁם, אֲשֶׁר הִתְפַּלֵּה
 שָׁם רְצוּיָה עַד מְאֹד, כִּי דָרָךְ שָׁם עוֹבְרוֹת כָּל תְּפִלוֹת הָעוֹלָם, וְאֶפְלוּ
 אֶחָד עוֹמֵד בְּסוּף הָעוֹלָם, הַהֲכָרַח לְתַפְּלָתוֹ שֶׁתַּעֲלֶה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל
 וּמִשָּׁם לִירוּשָׁלַיִם, וּמִשָּׁם אֵל שְׁרִיד מִקְדָּשְׁנוּ. וְצְרִיכִים לְקַשֵּׁר אֵת
 הַמִּחְשָׁבָה לְשָׁם תְּמִיד, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשַׁעַת חֲצוֹת כְּשֶׁבוֹכִים וּמְקוֹנְנִים
 עַל חֲרַבַּן בֵּית מִקְדָּשְׁנוּ, צְרִיכִים לְזַכֵּר מִמְּקוֹם הַמִּקְדָּשׁ וְכוּ', וּמָה
 שֶׁנִּצְעָשָׂה שָׁם כְּהַיּוֹם, מְעַרַת פְּרִיצִים וְכוּ', כָּל צְרוּעַ וְכָל זָב וְכָל טְמֵא

לְנַפֵּשׁ מִסְתוֹבֵב שָׁם וְכוּ'. וְעַל זֶה בְּיַד אֵי לְבָנוּ שְׂבוּר כְּחָרִס הַנְּשֻׁבָר,
וְכָל הַצָּרוֹת שֶׁבְּעוֹלָם נִמְשָׁכוֹת רַק מִחֶרְבֵן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שְׁמָאז
נִתְגַּבְּרוּ הַקְּלָפוֹת וְהַרְמָאִים וְכוּ'.

כִּי בְּאֵמַת כְּשֶׁאָדָם מִתְבוּנֵן בְּאוּרוֹ יִתְבַּרֵךְ, אִז הַכֹּל יֵשֶׁר וְכוּ', אִךְ
מְרַב הַהִסְתָּרוֹת וְהַלְבוּשִׁים שֶׁנִּתְהוּוּ בְּשַׁעַת הַחֶרְבֵן, עַד שֶׁהַכֹּל מְכֻסָּה
בְּקְלָפוֹת עֲבוֹת וְכוּ', לֹא רוֹאִים שׁוֹם דְּבָר, רַק רוֹאִים אִיךְ שֶׁהַרְשָׁעִים
וְהַרְמָאִים מְצַלִּיחִים וְכוּ'. כְּמוֹ בְּעֵינַי שְׁלֵף, שֶׁכָּבֵר הַלְכָתָּ לְדִין תּוֹרָה,
וְאַתָּה רוֹאֶה אִיךְ שֶׁמְעַוְתִים הַדִּין, וְשׁוֹלְחִים אוֹתָךְ בְּלֵךְ וְשׁוֹב לֵךְ
וְשׁוֹב וְכוּ'.

מָה אַתָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת?! רַק לֹאמַר בְּכָל לִילָה תִקְוֶן חֲצוֹת, וּבְכָל
פַּעַם שֶׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת בִּירוּשָׁלַיִם, תִּקְפֹּץ אֶל שַׁעַר הַרְחֻמִּים, וְתִשְׁפֹּף
שָׁם שִׁיחַ וְתַפְלָה, וְתִבְקֶשׁ רַחֲמֵי שָׁמַיִם עֲלֶיךָ וְעָלַי, כִּי גַם אֲנִי צְרִיךְ
עֲכָשׁוֹ לְרַחֲמֵי שָׁמַיִם מְרַבִּים, שֶׁיִּמְתְּקוּ מִמְּנֵי הַדִּינִים.

וְאוֹדוֹת שֶׁשָּׂאֵלְתָּ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הָאֲבָרָךְ ... גִּרוּ יְאִיר, נִפְל
בְּפַח יְקוּשׁ, כִּי נִשְׁתַּדְּדָךְ עִם מִשְׁפַּחַת צוֹעֲנִים (שְׁקוֹרִין צִיגִינְעֵר), וְהָיָה
הַכֹּל לְבוּשׁ שֶׁל יְרֵאת שָׁמַיִם וְכוּ', וּלְבִסּוֹף נִגְלָה, שֶׁאֵינֶם שׁוֹמְרִים
טְהָרַת הַמִּשְׁפָּחָה כָּלֵל, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְכַמָּה וְכַמָּה קוֹנְצִים עָשׂוּ עִמּוֹ,
עַד שֶׁלְּבִסּוֹף נִתְוַדַּע כֹּל הָאֵמַת, שֶׁמִּשְׁהוּ אֵינוֹ בְּסֻדָּר עִמָּהֶם, וְדִי
לְחַפְיָמָא. וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, נִתְקִים אֲצִלוֹ: "הַפַּח נִשְׁבֵּר וְאֲנַחְנוּ נִמְלֻטְנוּ",
וְהִגֵּט הָיָה עוֹד לְפָנַי שֶׁלֵּשָׁה חֲדָשִׁים מִמֶּשׁ בְּנִסִּים נִגְלִים, אִךְ דָּא עָקָא
זֶהוּ הַצַּעַר, שְׁמָאז אַב הַמִּשְׁפָּחָה מִסְתוֹבֵב בְּעוֹלָם, וְנוֹסַע בְּעָרֵי הַשָּׂדֶה
וְעוֹשֶׂה מַגְבִּיּוֹת כְּאֵלוֹ עוֹד לֹא הָיָה הִגֵּט... דְּבָר שְׁלֵא רַק שְׁקָר גְּלוּי,
אֵלָא עוֹד עָלָה לְאֲבָרָךְ הַנ"ל כֹּל הָעֶסֶק בֵּישׁ הָיָה שֶׁלֵּשִׁים אֶלְף
דוּלָר... וּלְבִסּוֹף הֵהוּא נוֹסַע בְּעוֹלָם עִם סְפוּר כְּזֶה, וְכֹלֶם מְאֲמִינִים
לוֹ. וּבְכָבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשְׁלַמֵי שְׁקִלִים, פָּרַק א', הַלְכָה א'):
אֵין אַתָּה יָכוֹל לַעֲמֹד עַל אַפְיָה שֶׁל אִמָּה זוֹ, נִתְבַּעֵין לַעֲגֹל וְנוֹתְנִים,
נִתְבַּעִים לַמִּשְׁכָּן וְנוֹתְנִים, עֵינַי שָׁם; כֹּל אֶחָד נוֹתֵן בְּשַׁפְעַ, וְעוֹד
צוֹעֲקִים עַל מִי שֶׁמוֹחָה כְּנִגְדוֹ. כֹּל זֹאת הָיָה בְּאִירוּפָּה, וְהִנֵּה הוּא
מִמִּשְׁיָךְ גַּם בְּאַרְץ לְעָרֶךָ מַגְבִּיּוֹת, וּמִשְׁקָר בְּשִׁקָר גַּם כְּאֵלוֹ לֹא קָבַל

עדין גט וכו', ויש המאמינים לו וכו', מזה רואים את גדל הכח שמסרו עדין להסטרוא אחרא. ואני מקווה להשם יתברך כי לבסוף יקים אצלו מאמרם ז"ל (נזיר כג): 'יתגלה קלונו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, עין שם. וכן אומרים העולם פתגם: סוף גיב ליתליה, ואמרתי פעם בדרך צחות, שהראשי תבות הוא ס'ג'ל' כזה, שבכל כוון שתהפך אותו ישאר סגול (כי צורת סגול איך שתסובב אותו — מעלה, מטה, ימין ושמאל, ישאר תמיד סגול, להורות שגנב איך שרק תסבב אותו — ישאר גנב, ולבסוף יתלוהו).

וכתבתי לך את כל זאת, לנחמה, שלא תחשב שפכר סוף העולם שיעותו עמך את הדין, וכן גונבים ממך וכו', ראה מה שקרה שם וכו' בכלליות, ובפרטיות היום הזה, שקרה בבית הכנסת בצפת עם ... גרו יאיר, ולנו אין שום עצה אחרת, רק לברח אליו יתברך, ויבא בעל הפרם ויכלה את קוציו, ויבדאי תהיה לו מפלה גדולה, כי השקר אין לו רגלים, ויבדאי לבסוף מכרח לפל.

על-כן, חמדת לבבי! ראה רק לברח אליו יתברך, ואל תסתכל על שום בריה שבעולם, יהיה איך שיהיה, אתה ברח לך רק אליו יתברך, אשר הוא אב הרחמים, ורוצה בתשובת בניו, והוא מלא רחמים רבים, רק השטן והיצר והעצבים שנתהוו מן החטאים מסיתים את האדם כאלו הקדוש-ברוך-הוא בכעס וברגז עליו, חס ושלום, וכאלו רוצה לנקם בו, חס ושלום, ובאמת כל זה רק דמיון גדול, כי הוא יתברך טוב לכל וכמאמר רבנו ז"ל: השם יתברך איז תמיד גוט.

הדורש שלומך...

ה' תתקנב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שופטים, ד' באלול ה'תשר"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ושמחתי פעל כל הון, ובפרטיות שאתה מדבר תמיד דבורי
אמונה והשגחה פרטית, אשר דבר זה יסוד מוסד אצלנו ב"היכל-
הקדש", ועל זה צריך לבקש הרבה רחמים, שתחזיק מעמד ולא
תתהפך, חס ושלום, לחולק, כי הבעל-דבר גדול מאד מאד, ומנסים
את כל אחד כפי בחינתו.

ומאד מאד אני שמח, שעשית סעדת הודאה על גדל הנס
שעשה עמך השם יתברך, כן ראוי לעשות בכל שנה.

ועליך לדעת, כי לא בחנם השאיר אותך הקדוש-ברוך-הוא
בחיים, אלא כדי שתגלה את אמונתו והשגחתו הפרטית גם ליהודים
אחרים, על-כן עשה מה שתעשה, ותעסק בהפצת ספרי רבנו ז"ל
לאחינו בני ישראל, ובזה תתן תודה, ותשלם לרבנו ז"ל גמולו
הטוב שעשה עמך עד עכשו.

זכר, זכר, איך עבר עליך בימי בחרותך וכו', איזו מרירות
דמרירות וכו', אילו צרות ויסורים ושכרון לב ודפאון וכו', זכר,
זכר, דבר זה תמיד, ואחר כל זאת עזר לך השם יתברך, ומצאת את
בת זוגך, אשה צדקת וצנועה, ואחר-כך חשבת שאבד מנוס וכו',
והשם יתברך לא עזב אותך, ונתן לך בן נחמד, יעזרהו השם יתברך
לגדל ולעלות מעלה מעלה בתורה ויגדלה במקום אחד.

וכל זה אתה צריך לזכר תמיד, כי הוא מצוה גדולה להסתפל
על גדל החסדים שעשה ועושה עמו השם יתברך, למען יתרחב לבו
תמיד ויהיה בגדלות המחין.

אחי, אחי היקר! תאמין לי שזו לנו זכות נפלאה לידע מרבנו
ז"ל, על-כן עלינו לגלותו ולפרסמו לכל העולם כלו. ונא ונא אל
תדון לכף חוב את שום ברִיה שבעולם, ובפרטיות אלו אשר עוסקים
בעסק זה במסירות נפש, עליהם צריכים לחפש כל מיני למודי זכות,
כי שום ברִיה מאנשי שלומנו אינה רוצה לעסק בזה, ואומרים על
זה כל מיני דעות של שטות והבל, זה בכה... וזה בכה... זה אומר:

"צָרִיכִים לְמַכּוֹר בְּמַחִיר יָקָר, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה חָשׁוּב... וְלַחֲכוֹת עַד שְׂיִבְאוּ בְנֵי-אָדָם אֲלֵיהֶם" ... וְלָמָּה הַדְּבָר דּוּמָה? שְׂבוּעֶרֶת אֵשׁ, זֶה אוֹמֵר: "לֹא צָרִיכִים לְהֵבִיא מַיִם לְכַבּוֹת, רַק אֱלוֹ שְׂנֹשָׁרְפוּ, יָבֹאוּ וַיִּקְנוּ מַיִם בְּכַבּוֹד... וּבְמַחִיר יָקָר... אִזְ נִתֵּן לָהֶם מַיִם" ... וְזֶה לֹא צָחוּק כָּלֵל, כִּי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מֵאִז שֶׁהִכְרִיזוּ אֶת כָּל הַרְעִיוֹן הַטָּמֵא שֶׁל קִלְפַת הָעֶרְב-רֵב וְכוּ', מֵאִז הִתְחִילוּ חֻבְלֵי מְשִׁיחַ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁבַשְׂנַיִם הָאֲחֵרוֹנוֹת עָשׂוּ יָד אַחַת עִם הַמְסִיוֹן, יַמַּח שָׂמֶם, וְהֵם נוֹתְנִים לָהֶם הוֹן תּוֹעֲפוֹת, מְלִיוּנֵי דוּלָרִים, וּבְעֵבוֹר זֶה הֵם מְנִיחִים אוֹתָם לְהַפְיץ אֲמוֹנוֹת כּוֹזְבוֹת שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה, יַמַּח שָׂמֶם, בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוֹי מַמָּשׁ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִלְכָּדִים בְּהַצְנַע אֲלָפִים מֵאַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאִין מִי שְׂיַעֲזֹר לָהֶם. וְעַל-כֵּן הִתְקַרַח לְצֵאת בְּרִישׁ גְּלִי, וּלְגַלוֹת וּלְפָרֶסֶם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת סִפְרֵים עַל הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּבַר זְכִינוּ עַד עַכְשָׁו לְקוֹיְנֵטְרָסִים "אוֹר אֲמוּנָה", "בֵּית אֲמוּנָה", "גִּלּוֹי אֲמוּנָה", "דֶּרֶךְ אֲמוּנָה", יַעֲזֹרְנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַדְפִּיס עַל כָּל הָא"ב, וְלְהַפִּיצֵם בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהַעֲקָר הוּא אֲמוּנָה פְּשוּטָה, בְּלִי שׁוּם חֲקִירוֹת כָּלֵל. וְעַל-כֵּן אִין זְמַן עַכְשָׁו לְחֲכוֹת, אוּ לְכֶסֶף וְכוּ' וְכוּ', שֶׁהִכַּל חֻשְׁבוֹנוֹת עֲצָמִים וְכוּ', כִּי מִי שְׂרוּאָה אֵיךְ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִשְׂרָפוֹת מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ מַמָּשׁ, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, הוּא כָּבַר אֵינוֹ שׂוֹאֵל רְשׁוֹת, וְהוּא כָּבַר אֵינוֹ מִסְתַּפֵּל אֶת מִי לְהִכְנִיס בְּחֻבְרַת מְכַבֵּי-אֵשׁ, אֲלֵא כָּל מִי שֶׁמִּתְנַדֵּב וּבָא — לוֹקָחִים אוֹתוֹ. כֵּן הַדְּבָר בְּהַפְצָה, אֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֵלֶק בְּזֶה, וְאוֹי לוֹ לְמִי שֶׁמִּתְלוּצֵץ מִזֶּה.

אֲנִי מְקוּוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּקַּח גַּם-כֵּן חֵלֶק בְּפַעֲלַת כְּבוֹי אֵשׁ הַיָּצֵר, וְתִקַּח סִפְרֵים מֵהַיָּקָר וְהַנְּעֲלָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר, וְתִשְׁלַם לוֹ, וְאַתָּה לָךְ וְתַפִּיצֵם, וְהַנּוֹתֵר — תִּקַּח לָךְ לְפָרְנִסְתְּךָ, וְתַחֲלַק לְצַדִּיקָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ה' תתקנ"ג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים, ד' בְּאֵלּוּל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבַי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד נִכְסַפְתִּי לְשָׁמֵעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת שֶׁתִּכְתַּב לִי
אֵיזָה דִּין וְחֲשׁבוֹן מֵה קוֹרָה בְּמַחְנֹכְכֶם, בְּעֵנִין הַפְּצַת אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל
רַבְּנוּ ז"ל, מֵה אַתֶּם פּוֹעֲלִים?! וְעַם כַּמָּה אֲנָשִׁים אַתָּה בָּא בְּקֶשֶׁר?!
וְאִם יֵשׁ לָךְ שְׁעוֹר בְּרַבִּים בְּלִמּוּד דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הַכֹּל תִּכְתַּב לִי בְּאֵר
הַיֵּטֵב, כִּי מְאֹד מְאֹד חֲשָׁקָה נִפְשִׁי, שֶׁתִּקְיָמוּ "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" בְּמַחְנֹכְכֶם.

מֵה אִמַּר לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְשָׁמַח עַל נֵעַם חֻלְקָנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהִתְוַדַּע
מִרַבֵּי אֲמַת כְּזָה, וּמִלְמוּדִים נִפְלְאִים כְּאֵלוּ.

וּבִסְעֵדַת מְלוּוֶה-מְלָכָה דְּבִרְנוּ הִרְבֵּה שִׁיחוֹת יְקָרוֹת וְנִפְלְאוֹת עַד
מְאֹד, וְאַחַת מֵהִשִּׁיחוֹת שֶׁדְּבַרְנוּ הִיא, כִּי בְּשָׁבוּעַ זֶה נִכְנָסָה פְּרִשְׁת
"כִּי תִצֵּא", וּבְכָל שָׁנָה כְּשֶׁכָּבַר מַגִּיעָה פְּרִשְׁת "כִּי תִצֵּא", מִתְחִילִים
לְרַעַד מְאִימַת יוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל וְהַנוֹרָא שָׁבָא, "כִּי תִצֵּא" פְּרוּשָׁה —
עַכְשָׁו כְּבָר יוֹצְאִים מִן הַשָּׁנָה הָאֲרָכָה שֶׁעֲבָרָה עָלֵינוּ, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת
לְעִצְמוֹ חֲשׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ, אֵיךְ וּבַמָּה עֲבָרָה הַשָּׁנָה. וְכֵן כְּשֶׁמַּגִּיעַ אַחֲר־כֵּן
אֶל פְּרִשְׁת "כִּי תָבוֹא", מִתְחִיל לְהִכִּין אֶת עִצְמוֹ לְבוֹא אֶל הַקְּבוּץ
הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי מוֹצְאִים בְּהִרְבֵּה מִכְּתָבִים שֶׁכְּתַב מוֹהַרְנ"ת
ז"ל בְּפְרִשָׁה זֹאת: "כִּי תָבוֹא אֶל הַקְּבוּץ", או "כִּי תָבוֹא לְאוּמָן", מִצַּד
אֶחָד עוֹשִׂים בְּשָׁבוּעַ זֶה שֶׁל פְּרִשְׁת "כִּי תִצֵּא" חֲשׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ, אֵיךְ
יִצְאָה הַשָּׁנָה עִמָּנוּ, וְאַחֲר־כֵּן מִתְחִילִים לְהִכִּין אֶת עִצְמוֹ לְבוֹא אֶל
הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁלָּנוּ, שֶׁהוּא קְבוּץ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

וּמִנְהַג אֲנָשֵׁי שְׁלוּמָנוּ הַיְקָרִים לְהִבְיֵא מִתְּנֹת לְרַבְּנוּ ז"ל: זֶה עִם
תַּנ"ךְ, זֶה עִם ש"ס — בְּבַלְי, יְרוּשָׁלַּמִי, תּוֹסֵפֶתָא וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מֵה שְׁזָכָה לְחֻטָּף בְּשָׁנָה הַזֹּאת, הוּא מְבִיא מִתְּנָה לְרַבְּנוּ ז"ל,
שְׁיַעֲלָה אֶת זֶה לְמַעְלָה, וַיִּמְתִּיק מִמָּנוּ כָּל הַדֵּינִים וְכוּ' וְכוּ'. אֲשֶׁרִינוּ
וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָנוּ, מֵה טוֹב חֻלְקָנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמֵה יָפָה יִרְשָׁתָנוּ.

אֲשֶׁר ה' תתקנך בַּנְחַל קצב

ראה לעשות קבוץ אם אפשר במחנכם, ועל-ידי-זה תוכל לצרף
עוד בתים אל הקבוץ של רבנו ז"ל.

הדורש שלומך, ומאחל לך כתיבה וחתימה טובה, וכל טוב,
שנת גאלה וישועה.

הדורש שלומך...

ה' תתקנך.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שופטים, ד' באלול ה'תשד"ם.

שלום רב לאהובי ידידי הנקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אחי הנקר! ראה לחזק עצמך בכל מיני אפנים, והעקר לא
לדחק את השעה, כי כל הצרות והיסורים באים רק מדחיקת השעה,
ואף שלפי מרירותך כבר עברה מזמן השעה וכו', אף עליך לדעת,
כי אין לך אדם שאין לו שעה, ורבים מאבדים את השעה על-ידי
דחיקת השעה.

בדרך פלל בחור מאד מאד שבור, פשקשה לו למצא את בת
זוגו, וכן בחורה גם מאד שבורה, בשעה שקשה לה למצא את בן
זוגה, ומרב שברון לב נופלים אל עצבון ודפאון פנימי, ואין להם
לפני מי לספר את כל מה שעובר עליהם, וכל מה שפתוח לכתם
וכו', וזה מעיק להם יותר ויותר וכו', אבל באמת היא טעות, כי
אסור להתיאש פלל, כי כמו שבגשמיות, פשהבחור מוצא את
הבחורה, ונעשה קשר של קימא ביניהם ומתארסים, אזי קובעים
זמן החתונה, ושוכרים אולם וכו', ומדפיסים פרטיסי הזמנה, שכתוב
שם כל הפרטים, והם שמחים עד מאד, וסופרים כבר את השבועות,
הימים והשעות, עד שיגיע זמן החתונה וכו'. ובאמת קדם שנולדים
כבר הדפיסו בשמים בדיוק פרטיסי הזמנה רוחניים, וכתוב שם שם

הַשְּׁעָרָה, כִּי יֵשׁ לוֹ, תְּהִלָּה לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ, זְכוּרָן נִפְלָא, וְהוּא כְּבָר
 בְּעֵצָם מַעֲתִיק יוֹתֵר מִחֲצֵי שָׁנָה, אֲךָ מִפְּרֻשַׁת דְּבָרִים הַתְּחִיל לְהַעֲתִיק
 עַל מְכוֹנֵת כְּתִיבָה שְׁקֵנוּ לוֹ הַבְּחוּרִים, וְהִסְפֵּר נִקְרָא "תוֹף הַנְּחַל",
 וְהֵם תְּהִלָּה לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ דְּבוּרִים נִפְלָאִים, אֲקִנְהָ לְשַׁלַּח לָךְ אֶת זֶה,
 לְמַעַן תַּחֲיֶיהָ אֶת עֲצֻמָּךְ בְּהֵם, אֲךָ עֲדִין אֵינָם רְאוּיִים לְדְפוּס, כִּי
 צְרִיכִים לְתַקֵּן בְּהִרְבֵּה מְקוֹמוֹת אֶת הַלְּשׁוֹן, כִּי עֲדִין אֵינּוּ מְרַגְל
 בְּלִשׁוֹן שְׂיִהְיֶה מוּכָן לְדְפוּס, וְכֵן יְכוּלִים עוֹד לְהוֹסִיף בְּהִרְבֵּה
 מְקוֹמוֹת, כִּי לֹא הִבִּין כָּל צְרֻכּוֹ, עַל-כֵּן כְּשִׁישְׁלָחוּ לָךְ אֶת זֶה, עֲדִין
 אֵל תְּדַפְּסוּ, כִּי צְרִיכִים לְתַקְּנוּ.

הַעֲקָר, חֲמֻדַת לְבָבִי! חֲזוּק וְאַמֵּץ עַד מְאֹד, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת
 מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְרֵאָה לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי כֹף צִוְהָ
 וְהִזְהִיר אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן רסג, רסד), וְר' אַבְרָהָם בְּר'
 נַחֲמָן ז"ל (בַּעַל הַמַּחְבֵּר סֵפֶר 'בְּאוּר הַלְּקוּטִים'), הַתְּאַכְסֵן פְּעַם
 בְּאִיזָה בֵּית, וְשָׁמַע אִיךָ שֶׁהַבַּעַל צוֹעֵק עַל אִשְׁתּוֹ, וְהוֹכִיחוּ ר' אַבְרָהָם
 וְאָמַר לוֹ: עַל הָאִשָּׁה צוֹעֵקִים?! רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: עַל הָאִשָּׁה צְרִיכִים
 לְרַחֵם וּלְכַבֵּד אוֹתָהּ וּלְעֹזֵר לָהּ.

וּבְאַמַּת עֲלִיף לְדַעַת, כִּי בֵּית צְרִיכִים לְהִנְהִיג רַק בְּרַחֲמָנוּת
 וּבְאַהֲבָה, בְּלֵי שׁוּם פְּעַס וְהַקְפָּדָה, חַס וְשְׁלוֹם, וְאִזּוּ הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה
 בִּינֵיהֶם, וּכְשֶׁהַשְּׂכִינָה שָׁם, אִזּוּ כָּל מִינֵי בְּרִכוֹת בְּהֵם: בְּיָנִי, ח'יֵי
 וּמְזוּגֵי, שֶׁהוּא הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק ח'יֵל ב'לַע
 ו'יִקְיָאנוּ", הֵינּוּ תַּכְף שֶׁהִסְטָרָא אַחֲרָא כְּבָר בְּלַע מְמַנּוּ כָּל מִינֵי
 קְדָשׁוֹת, עַל-יְדֵי שְׂאָדָם זוֹכָה לְהַתְּחַתֵּן, וְלַגּוֹר עִם אִשְׁתּוֹ בְּאַהֲבָה
 וּבְרַחֲמָנוּת, אִזּוּ זוֹכָה לְתַקּוֹן הַבְּרִית, וְהִסְטָרָא אַחֲרָא הַהִכְרַח לָהּ
 לְהִקְיָא אֶת כָּל הַקְּדָשׁוֹת שְׁבַלְעָה מִמֶּנּוּ, וְנִשְׁפַּע עָלָיו בְּיָנִי ח'יֵי
 וּמְזוּגֵי. כֵּן יַעֲזֹר לָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ, וּמְאַחַל לָךְ כְּתִיבָה
 וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים, ד' בְּאֵלּוּל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.
אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

שְׂמַחְתִּי מְאֹד מְאֹד לְקִרְאָת הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה שְׁנוּלְדָה לְךָ בַּת לְמִזְל
טוֹב, יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂתַגְדֵּל בַּת תַּלְמִיד חֲכָם, שְׂאֲתָה תַעֲלֶה
בַּתוֹרָה וּבִקְרִאת שְׁמַיִם, וְתִשְׁפִּיעַ מִתּוֹרָתְךָ וְיִרְאָתְךָ בַּתוֹךְ הַבַּיִת, שְׂיִהְיֶה
בֵּיתְכֶם בַּיִת וְעַד לְחֲכָמִים תְּמִיד.

אָחִי הַיָּקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד לֹא לְהִתְרַשֵּׁל בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה, וְהִפְצַת הַסְּפָרִים שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, שְׁלֹא יִהְיֶה עַל חֲשׁבוֹן
הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה שְׁלֶךְ, רַק כְּשֵׁיִשׁ לְךָ זְמַן פְּנוּי, וְאֲתָה מִמִּילָא
מִתְבַּטֵּל, אֲזוּ רְאֵה לְעֶסֶק בְּזָה.

וְרֵאֵה מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם
חִלְקֶךָ, אָשֶׁר בְּנַחַל שָׁם גּוֹרְלֶךָ.

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה רְאוּ לַעֲשׂוֹת קְבוּצַת בְּעִירְכֶם, וְאֵל תִּסְעוּ לְמְקוֹם
אֲחֵר כָּלֵל, אֲקַנְוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂיִהְיֶה לְכֶם מִנְּזַן בְּהִרְחָבָה, כִּי
מַעֲלַת הַקְּבוּצָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁלָּנוּ — אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסִפָּר כָּלֵל. וְרַבֵּנוּ
ו"ל אָמַר: מָה אָמַר לְכֶם, אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִלְּהִיּוֹת אֲצִלִּי בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה,
וּמִי שֶׁזָּכָה לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, רְאוּי לוֹ לְשַׂמַּח בְּזָה כָּל
הַשָּׁנָה.

וּכְבֹּר יְדַעְתָּ דַעְתִּי, אָשֶׁר גְּלִיתִי זֶה כְּמָה פְּעָמִים, אָשֶׁר הַקְּבוּצָה
הַקְּדוּשָׁה הוּא בְּאוּמָן, וְאֵם אֵי אֲפֹשֶׁר לְבֹא לְשֵׁם מְאִיזוֹ סִבָּה, אֲזוּ בְּכָל
מְקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רְאוּי לְנִסְעַ וּלְתַחַב רֵאשׁוּ
בֵּינֵיהֶם. וְכֵן אָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: אָשֶׁר בְּמְקוֹם שֶׁמִּתְאַסְּפִים עֲשָׂרָה
מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רְאוּי לְנִסְעַ מִסוּף הָעוֹלָם, וּלְבֹא וּלְתַחַב אֶת רֵאשׁוּ
בֵּינֵיהֶם, וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֵׁיכוֹלִים כְּכֹר כְּהִיּוֹם לַעֲשׂוֹת קְבוּצָה קְדוּשָׁה בְּכָל

עיר ועיר, אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתַחֲבֵר רֵאשׁוֹ בְּהִקְבוּץ שְׁבָעִירוֹ דִּיקָא, וְלֹא יִסַּע לְמָקוֹם אַחֵר כָּלֵל.

וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים מִסְפָּרִים, שְׁבִקְבוּץ הַקְדוּשׁ שְׁלָנוּ בְּשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת עוֹד בְּאוֹמֶן, הָיוּ יְכוּלִים לְרֵאוֹת מָה נִקְרָא מוֹרָא רַבָּךְ, פִּי הִזָּה הַדְרָךְ אֶרֶץ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַד לְהַפְלִיא, פְּלֵאֵי פְּלֵאִים מִמֶּשׁ, וְהִרְגִּישׁוּ אֶת רַבְּנוּ ז"ל שָׁם.

וּבְעוֹנוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, אַחֵר הַחֲרָבָן הַנוֹרָא — הַכֹּל נִהְרָס וְכוּ', וְנִתְלַקְטוּ לְצִים וְכוּ', וְאָנוּ רוֹצִים לְחַדֵּשׁ מָה שֶׁהִזָּה פְּעַם, לְקַבֵּעַ קְבוּצִים קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׂיִזְכּוּ מִמֶּשׁ לְהִרְגִּישׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּעַת הַקְבוּץ, וְעַל־כֵּן רָאָה וְהִשְׁתַּדַּל כְּבָר לְדַבֵּר מֵעַנִּין רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזוֹר לָכֶם, שִׁיְהִיָּה לָכֶם מִנְיָן, וְלִהְתַּפְּלֵל בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַל לָךְ פְּתִיבָה וַחֲתִימָה
טוֹבָה וְכָל טוֹב, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקנו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קְדוּשׁ לְסֹדֵר שׁוֹפְטִים, ד' בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, הָרוּצָה לְהֵאִיר נַפְשׁוֹ בְּהַאֲרַת הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, הַיּוֹצֵא וְנוֹבֵעַ מִהַנְּחַל הַעֲלִיּוֹן, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי כְּבָר פְּמָה פְּעָמִים, וּמְרַב הַמְּרִירוֹת קָשָׁה וְכָבֵד עָלֵי לְעֻנוֹת עַל כָּל מִכְתָּב, אַךְ אַתָּה רָאָה לְהַמְשִׁיךְ לְכָתֵב לִי, פִּי עַל־יְדֵי רַבּוּי הַמִּכְתָּבִים, אֲנִי מִתְעוֹרָר לְכָתֵב לָךְ.

הִנֵּה תִקּוֹן הַבְּרִית — לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְמִקְנֵה טְהוֹרָה וְלִטְבֵּל, וְאֵם אֶפְשָׁר לְיַחַד אֵילוֹ יַחּוּדִים בְּשַׁעַת הַטְּבִילָה — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וּבַפְּרָטִיּוֹת הַיַּחּוּדִים שֶׁל הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה,

יְצִירָה, עֲשֵׂיָה, ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, הִינּוּ בְּכָל אוֹת טְבִילָה, דִּהְיִנּוּ
מִמַּטָּה לְמַעְלָה כְּזֹה: ה"ה טְבִילָה אַחַת, ו"ו טְבִילָה שְׁנֵיָה, ה"ה
טְבִילָה שְׁלִישִׁית, יו"ד טְבִילָה רְבִיעִית, וְכֵן לְהֵלֵן, עַד שְׁיַעֲשֶׂה דְרָךְ
הַד' עוֹלָמוֹת, אַחַר-כֵּן יֵרֵד עִמָּהֶם, הִינּוּ מְלַמְעָלָה לְמַטָּה כְּזֹה: יו"ד
טְבִילָה אַחַת, ה"י טְבִילָה שְׁנֵיָה, עַד לְמַטָּה בְּעוֹלָם הָעֲשֵׂיָה וְכו'. וּמִי
שְׁטוֹבֵל כֶּף יִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ שִׁפֵּעַ דַּעַת גְּדוֹל, וַיִּתְקַן אֶת מַחוּ
שְׁקָלְקָל.

וְרֵאָה לֹאמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם הָעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרִים שְׁגָלָה רַבְּנוּ ו"ל
בְּשִׁבִיל תִּקּוֹן הַבְּרִית, שֶׁהֵם הַתִּקּוֹן הַכֶּלְלִי, אִם יִזְכֶּה לְאַמְרָם עַל
צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל — אֵין לְמַעְלָה מְזֵה, אֲבָל עַל-כָּל-פְּנִים בְּכָל מְקוֹם
שֶׁרַק אוֹמְרִים אוֹתָם — מוֹעִיל עַד מָאֵד.

רֵאָה לְלַמֵּד וְלֹאמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, שְׁזֵה הוֹרֵג
אֶת יְצִרֵי הַרַע הַבוֹעֵר בּוֹ, וּמַטָּהֵר וּמוֹכֵף אֶת נַשְׁמָתוֹ לְגַמְרִי, וּמְכַנֵּס
בּוֹ נַשְׁמָה חֲדָשָׁה מִמֶּשׁ.

וְרֵאָה לְפָזֵר לְצַדִּיקָה, וְעָקֵר הַצַּדִּיקָה הוּא עַל הַדְּפָסַת וְהַפְּצַת סְפָרֵי
רַבְּנוּ ו"ל. וְכֵן לְהַפְּיֵץ סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל וּלְפָזֵרָם בֵּין שְׁכֻבוֹת הָעַם, פִּי
כְּנֶגֶד שְׁפָזֵר זֶרַע לְבִטְלָה, צָרִיכִים לְפָזֵר סְפָרִים בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל
וּלְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם כְּלִי שׁוּם בּוֹשָׁה, וְלֹא לְהַתְעַסֵּק
בְּשׁוּם עֵסֶק אַחַר כָּלֵל רַק כְּזֹה, הִינּוּ בַחֲזוֹר צָעִיר בְּזִמְן הַפְּנוּי שְׁיֵשׁ
לוֹ, וְאֵינּוּ לֹאמֵד אֹז, שְׁיַעֲסֵק רַק כְּזֹה, אֲשֶׁר גַּם הִיגִיעָה וְהִטְרַחָה כְּזֹה,
הִיא מְצוּהָ רַבָּה עַד מָאֵד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה, וּמֵאֲחַל לָךְ כְּתִיבָה וּחְתִימָה
טוֹבָה וְכָל טוֹב, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקנח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא, ה' באלול ה'תשד"ם.

שלום רב לידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.
את מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך. חסדי השם יתברך, אנו
אוחזים עכשו כבר בפרשת "כי תצא השנה", אשר באמת היתה
שנה קשה מכל הפחינות, ורבים רבים מאחינו בני ישראל סבלו
יסורים רבים, ובתוכם גם אני סבלתי צרות ומרירות רבות,
בעוונותינו הרבים, והשם יתברך יעזור לנו, שתכלה שנה וקלותיה,
ותחל שנה עם ברכותיה לכל אחינו בני ישראל בכל העולם כלו.

חמדת לבבי! תדע, כי רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות תשובה,
חלק ב', סימן א'): יום שהאדם עושה תשובה, הוא למעלה מן הזמן,
ומעלה כל הימים למעלה מן הזמן וכו', עין שם; נמצא, כשהאדם
עושה תשובה בכל יום ויום, ושב אליו יתברך, ומדבר עמו יתברך,
על-ידי-זה מקשר את הזמן אל למעלה מן הזמן, ונתבטל אצלו
הזמן לגמרי, ועל-ידי-זה יוצא לחרות.

כי עקר המצר והצרות הוא רק, כשעדין נמצא בתוך הזמן
והמקום וכו', שאז עובר עליו מה שעובר, מרירות ויסורים ודינים
וכו', אבל תכף-ומיד כשמרגיל עצמו לדבר עמו יתברך, ושופך את
כל לבבו לפניו יתברך, ומספר לו הכל בפרטי פרטיות, על-ידי-זה
נתבטל ממנו הזמן והמקום ונגאל מהכל, כי אין שיך אצלו כבר
זמן ומקום, ואז שום דבר לא יפילו. כי עקר הנפילה, כשעדין נמצא
בזמן ובמקום, שאז חושב — אולי המקום שאני גר עכשו אינו
טוב בעדי לעבודת השם יתברך, או הזמן אינו בשבילי עכשו וכו',
ועל-ידי-זה נופל בדעתו, אבל כשזוכה לשוב בתשובה אמיתית,
ומדבר תמיד עמו יתברך בלשון שרגיל בה, על-ידי-זה נתבטל ממנו
הזמן והמקום, ואז שום דבר לא יפילו כלל.

ועל-פֶּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהִיּוֹת חֶזֶק בְּנִקְדָּה זוֹ, לְדַבֵּר עִמּוֹ
 יתְּבַרְךָ בְּאֶשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְזֶה עָקַר הַתְּשׁוּבָה לְשׁוֹב אֵלָיו
 יתְּבַרְךָ, כִּי זֶה נִקְרָא שְׁלֵמוֹת פְּרוּשׁ "תְּשׁוּבָה", שֶׁהוּא מְשִׁיב עֲצָמוֹ
 אֵלָיו יתְּבַרְךָ. כִּי בְּאֵמַת נִבְרָא הָאָדָם כְּדֵי לְהַפְּיֵרוֹ יתְּבַרְךָ, אֲךָ מֵרַב
 חֲטָאִים עוֹקֵר עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יתְּבַרְךָ, עַד שֶׁשׁוֹכַח לְגַמְרֵי בְּשָׂבִיל
 מֵה יָרַד אֵל זֶה הָעוֹלָם, עַד שֶׁנִּפְרַד לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יתְּבַרְךָ, וְנִדְמָה כְּכֹר
 לְמַצִּיאוֹת בְּפָנָי עֲצָמוֹ, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁכוֹת לוֹ כָּל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים. מֵה
 שָׂאִין בֶּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יתְּבַרְךָ, וְשׁוֹב בְּתְשׁוּבָה אֵלָיו
 יתְּבַרְךָ, שֶׁמִּתְחַזֵּר לְעַצְמוֹ רְשׁוּתוֹ יתְּבַרְךָ, אֲזוֹ מִמִּילָא גַתְבִּטֵּל מִמֶּנּוּ
 הַזְּמַן לְגַמְרֵי, וְשׁוֹם דְּבַר כְּכֹר אֵינּוּ נִחָשֵׁב בְּעֵינָיו, כִּי רוֹאֵה רַק אֶת
 אִמְתַּת מַצִּיאוֹתוֹ יתְּבַרְךָ, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאֲחַל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה
 טוֹבָה וְכָל טוֹב, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקנט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יתְּבַרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרָה כִּי תֵצֵא, ה' בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבָי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע
 מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ וַנִּצְחֵם.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, אֲבָל אֶת הַסְּפָרִים שֶׁשָּׁלַחְתָּ בְּדָאָר
 אֲוִיר, עַדִּין לֹא קִבְּלָתִי.

מֵה אִמַּר לְךָ! אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְךָ, שֶׁאַתָּה זוֹכֵה לְהַדְפִּים
 וְלְהַפְּיֵץ אֶת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּבְכַרְטִיּוֹת בְּזִמְנֵי כְּזֹה, שֶׁהַחֲשֵׁךְ
 וְהָאוֹר מְשַׁמְשִׁים בְּעַרְבּוּבָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מִצַּד אֶחָד — בְּרוּךְ הַשֵּׁם
 בּוֹנֵים יְשִׁיבוֹת וְכַתִּי כְּנִסְיוֹת וְכַתִּי מִדְּרָשׁוֹת, וּמִתְרַבֵּים בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה
 וְכוּ', וּמִצַּד שֵׁנִי — זֶה לְעַמַּת זֶה יֵשׁ לְסִטְרָא אַחְרָא כַּחוֹת עֲצוּמִים,
 בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְהַמְסִיוֹן וְהַכּוֹפְרִים וְהָאֶפִּיקוֹרְסִים מְשַׁתְּלֻטִים
 בְּשִׁלְטוֹן רָשָׁע בְּיַד חֲזָקָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְעוֹקְרִים אֶת הָאֱמוּנָה

הַקְדוּשָׁה מֵאַחֲנֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַתְּמִימִים, וּבִפְרָטִיּוֹת מִבְּנֵי עַדוֹת
הַמִּזְרָח.

וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְהַדְפִּיס וּלְהַפְיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם
כֻּלּוֹ, וְלֹא לְהַתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירָנוּ מוֹהֲרַנְ"ת
ז"ל קֹדֶם הַסְּתַלְקוֹתָיו, וְאָמַר: "טְרִיף פְּסוּל" (שֶׁהֵם הַכַּפְּרִיּוֹת
וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת) מִתְּגַבְּרִים כְּמוֹ שֶׁמִּתְּגַבְּרִים, אָבֵל אֲנִי מְקוּהָ, שֶׁעָלָה
אֶחָד מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל יִהְיֶה תְּקוּן עַל הַכֹּל.

מָה אָמַר לָךְ, אַחֵי הַיְקָר! מִי שִׁיּוּדַע אֶת סֵדֵר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת אַחַד
רַבְּנוּ ז"ל, נוֹכַח שְׁמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל הֵיכָה סוּד גְּדוֹל, אֲפֵלוּ מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, וְלֹאֵף אֶחָד לֹא הֵיטֵה בּוֹ שׁוּם תְּפִיסָה כָּלֵל, מִבְּחוּץ הֵיכָה
מְכַסֶּה לְגַמְרֵי, שֶׁעַד הַיּוֹם מְדַבְּרִים עָלָיו מֵהַ שְׁמִדָּבְרִים (עֲפָרָא
לְפוּמִּיָּהוּ), וְאֲפֵלוּ מִבְּפָנִים, לֹא הֵיטֵה לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בּוֹ שׁוּם הַשְׁגָּה,
כִּי הֵיכָה סוּד גָּנוּז לְגַמְרֵי. אֵף מִי שֶׁרָצָה לְהִבִּין אֶת הַסוּד — הִלְךְ
וַחֲפַשׁ וְכוּ', עַד שֶׁגַּם לוֹ נִתְגַּלְּהַ הַסוּד הַנִּפְלָא הַזֶּה. וְכֵן עַד הַיּוֹם, מִי
שֶׁלּוֹמֵד בִּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", רוֹאֶה וּמְבִין וְטוֹעֵם וּמִשִּׁיג יוֹתֵר מִהַסוּד
הַזֶּה, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקוֹ! וְכֵן אַחֲר־כֵּן הָרַב מִטְּשֶׁהֲרִין ז"ל הֵיכָה
חֲדוּשׁ נִפְלָא, כְּמוֹ שְׁרוּאִים קִצַּת מִסִּפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אֵף הוּא בְּעַצְמוֹ
הֵיכָה סְגוּר וּמְסֻגָּר, וְלֹא הֵיטֵה לוֹ כְּמַעַט שְׂיָכוֹת אֵל שׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעְעוֹלָם, וְהַרְבֵּה הַרְבֵּה פָּעַל עִם סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים. וְכֵן אַחֲר־כֵּן
הָאִישׁ הָאֱלֹקִי ר' אֲבָרְהָם בְּר' נַחֲמָן ז"ל, הֵיכָה חֲדוּשׁ נוֹרָא וְנִפְלָא
מְאֹד, כְּמוֹ שְׁרוּאִים קִצַּת מִסִּפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וּמֵה גַם שֶׁהוּא הֵיכָה יוֹתֵר
פְּתוּחַ וְלָמַד עִם אַחֲרִים, אֵף מֵרַב הַהִסְתַּרְתָּה וְהַעֲלָמָה, לֹא הֵיטֵה לְשׁוּם
אָדָם בּוֹ הַשְׁגָּה כָּלֵל, מְלַבֵּד כְּמָה בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים שֶׁהִלְכוּ אַחֲרָיו,
וְכֵן הֵיכָה סוּד גָּנוּז מִכָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. אָבֵל מִי שֶׁרָצָה לְחַפֵּשׁ וּלְהִבִּין
אֶת הַסוּד, הִלְךְ וַחֲפַשׁ וְהִבִּין וְהִרְגִּישׁ אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב. וְכֵן הַדְּבָר
נוֹהֵג גַּם עַכְשָׁיו. יִזְכְּנוּ הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ לְאַחֲזוֹ אֶת עַצְמֵנוּ תְּמִיד עִם
הַצְּדִיקֵי אֱמֶת, תְּלַמִּידֵי רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה
טוֹבָה וְכָל טוֹב, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקס.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תצא, ה' באלול ה'תשד"ם.

שלום רב להאברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי עד מאד, שקבלת על עצמך לכתב לי בכל שבוע מכתב אחד, פן יעזר השם יתברך שתחזיק מעמד.

חמדת לבכי! עכשו התחיל חדש אלול, וגם השבוע הוא פרשת "פי תצא למלחמה על אויביך", שזה סובב על היצר הרע, שהוא אויב האדם, המכשילו בטפי קרי לבטלה וכו', והעצה על מלחמה זו: "ובכתה את אביה" — דא קדשא בריה הוא, "ואת אמה" — דא פנסת ישראל, "ירח זמים" — חדש אלול וכו', פן מובא בדברי האר"י ז"ל (עין ספר נגיד ומצוה). ועל-פן מי שיודע שפגם בטפי מחו, עליו ללמד בכל יום ויום מימי אלול הקדושים את המאמר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמ"א, ולומר עליה את התפלה מלקוטי-תפלות, חלק א', תפלה פ"ה, אשר מבאר, שימי אלול מסגלים למול את ערלת לבבו ואת לבב ורעו שהוציא לבטלה וכו', עין שם. וישוב בתשובה אמיתית על זה, וישתדל לבכות בדמעות שלישי לפניו יתברך בעת התבודדותו ושיחתו עמו יתברך, פי הבכיה משפרת את כל המנעולים הסגורים, שנסגרו ממנו מרב עוונותיו. וזה שגלה החכם האלקי, רבי יעקב אבוחצירא ז"ל, בתבת ב'ר'א'ש'י'ת', שהוא ראשי תבות: תקון ר'פואת א'ות י'בכה בדמעות שלישי, דהדמעות תקון גדול לפגם הברית, דכמו שהשחית ורעו מרתחת וחמימות גופו, כך היא תקנתו — כשמוציא דמעות מרתחת וחמימות גופו, וזה עקר תקנתו. והעקר שיהיה הבכי באמת מתוך הלב. וזה שתבת ב'כ"י עולה ל"ב, להורות פי הבכיה צריכה להיות באמת מהלב. ורבנו ז"ל גלה לנו סוד נפלא

בְּעֵינַי, שְׁעַקְר הַבְּכִי צָרִיף לְהִיּוֹת בָּרַב שְׁמָחָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם מִתְעוֹרָר
 בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה אֲחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ, לְהַשִּׁיג אֶת רוּחַנִיּוֹת חַיִּית אֱלֹקֹתָיו
 יִתְבַּרֵּךְ מִשְׁרֵשׁ הַבֵּינָה, שֶׁהוּא ס"ג, נִתְעוֹרָרֵת בּוֹ בְּכִי"ה מֵרַב תִּשׁוּקָה.
 וְזֶה עָקֵר שְׁלֵמוֹת הַבְּכִיָּה, שֶׁנַּעֲשִׂית מֵרַב שְׁמָחָה. וְזֶה בְּכִי"ה רָאשִׁי
 תְּבוֹת: "בְּשִׁמְךָ יִגִּילוּן כֹּל הַיּוֹם" (תְּהִלִּים פט, יז), כִּי רַק זֶה עָקֵר
 שְׁלֵמוֹת הַבְּכִיָּה, כְּשֶׁנַּעֲשִׂית מֵרַב תִּשׁוּקָה אֲחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְשִׁמַּח מְאֹד
 מְאֹד (עֵינ לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קע"ה).

חֲמַדַּת לְבָבִי! הָאָדָם צָרִיף לְבֹא לִידֵי בְּטוֹל כְּזֶה בְּאוּרוֹ הָאֵין
 סוּף בְּרוּף הוּא, עַד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה שׁוּם תְּנוּעָה בְּלִי קִשׁוּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
 וְאִזְּ הַיָּקָא יִשְׁפְּעוּ עָלָיו כָּל מִינֵי הַשְּׁפָעוֹת מֵה שְׁצָרִיף בְּרוּחַנִיּוֹת
 וּבְגִשְׁמִיּוֹת; כִּי עַל-יְדֵי עוֹנוֹנוֹתָיו עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ צַל. אָבֵל כְּשֶׁזוֹכָה
 לְבִטֵּל עַצְמוֹ לְגַמְרֵי בְּאוּרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אִזִּי אֵין עָלָיו שׁוּם צַל, וְכֵן אֵינוֹ
 בְּכַעַס וּבְקַפְדוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ צַל, מְרַגֵּשׁ
 תְּמִיד אֵיף שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא פְּנִיּוֹ שׁוֹחֲקוֹת אֵלָיו, וּכְמוֹ-כֵן הַצְּדִיק
 הָאֵמֵת מְרָאֶה לוֹ פְּנִיּוֹ בְּשִׁמְחָה. מֵה שֶׁאֵין כֵּן כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ
 צַל עַל-יְדֵי עוֹנוֹנוֹתָיו, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְנַעַת מִמֶּנּוּ הַשְּׁפָעַת הַשְּׁפָע, וְכֵן
 נִדְמָה לוֹ תְּמִיד, אֵיף שֶׁכְּבִיכּוֹל, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא בְּכַעַס עָלָיו,
 בְּאַנְפִּין חֲשׂוֹכִין, וּכְאֵלוֹ רוֹצֶה לְנַקֵּם בּוֹ, וְכֵן נִדְמָה לוֹ שֶׁהַצְּדִיק אֵינוֹ
 צָרִיף אוֹתוֹ (עֵינ בְּלְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קע"ב), וְתִבִּין אֶת קִשְׁר
 הַדְּבָרִים שֶׁם, עֵינ שֶׁם.

רְאֵה לְהִסְתַּפֵּל תְּמִיד בְּעֵינ טוֹבָה עַל כָּל בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל
 תִּסְתַּפֵּל עַל מִי שֶׁעָרִין לֹא זָכָה לְהִתְנוּעַ מֵרַבּוֹ ו"ל — בְּעֵינ רָעָה,
 חַס וְשְׁלוֹם, אֲדַרְבָּה, תֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, שֶׁאֵתָּה
 זְכִיתָ בּוֹזְכִיּוֹת חֲנָם לְהִתְנוּעַ מְאֹר גְּדוֹל כְּזֶה — אֲשֶׁרִיף וְאֲשֶׁרִי חֶלְקָה,
 וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָה!

וְהַעֲקֵר רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, כִּי רַבּוֹ ו"ל אָמַר: מִי שֶׁהוּא
 בְּשִׁמְחָה, אִזִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא בְּעַצְמוֹ יִשְׁמַר אֶת בְּרִיתוֹ (עֵינ
 לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קסט); וְדַבֵּר זֶה רְאוּ תְּמִיד אֲצֵל אֲנָשִׁי

שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁתַּמִּיד שְׂמַחוּ וְרַקְדּוּ עַל נַעַם חֻלְקָם, כִּן יַעֲזֹר גַּם לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת תַּמִּיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַל לָךְ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה
טוֹבָה וְכָל טוֹב, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקסא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֶךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר כִּי תַצֵּא, ה' בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד,
שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר
וַיִּזְרַח לְנֹצָח גְּצָחִים.

אֵת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּשְׂמַחְתִּי עַל גְּדֹל תְּשׁוּקָתְךָ לְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה, וּלְדַבֵּק
עֲצֻמָּה בּוֹ יִתְבַּרֶךְ, בְּהַתְּבוּדוֹת וּבִיחֻדֵי עַל קְבֻרוֹת הַצַּדִּיקִים
הַקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר סָמוּךְ לְמַחְנֵנְךָ: הָאֶרֶץ ו"ל, וְהַבַּיִת יוֹסֵף, וְהָאֱלֹשִׁיף
הַקְדוֹשׁ וְכוּ' וְכוּ', הֵקֵר הַטוֹב, שָׁבוּ גְנוּזִים צַדִּיקֵי יִסוּד עוֹלָם, וּבְכָל
פַּעַם שֶׁתִּלְךָ לְשֵׁם, רְאֵה לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים רַבִּים עָלַי וְעַל כָּל בְּנֵי בֵּיתִי,
כִּי אֲנִי זְקוּקִים לְרַחֲמִים גְּדוֹלִים וְכוּ'.

חֲמַדַּת לְבָבִי! תַּאֲמִין לִי, שֶׁלֹּא פְדָאֵי לְהַכְנִיס אֵת כָּל הָרֵאשׁ
בְּמַחְלָקָת וּבִקְטָטוֹת, הַשֵּׁם יִתְבַּרֶךְ יִשְׁלַם לוֹ כְּגַמּוּלוֹ, וַיָּבֵא עַל עֲנָשׁוֹ
כְּפֹל כְּפָלִים מֵאֲשֶׁר חוֹשֵׁב, כִּי בְּחִסְדּוֹ יִתְבַּרֶךְ הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק,
וְהָעוֹלָם אֵינוֹ הַפָּקֵר כָּלֵל. וְעַל-כֵּן לְדַעַתִּי, לֹא פְדָאֵי לְהַכְנִיס אֵת
הַצּוֹאָה וְהַטְּנֶפֶת הַזֶּה בְּמַח, כִּי יֵשׁ לִי הַרְגָּשָׁה, שֶׁאֵינוֹ מוֹרַע יִשְׂרָאֵל
כָּלֵל, וּבִכְרִטִּיּוֹת אַחֲרֵי שֶׁמִּצְאָתֶם כִּי בְּמוֹזוֹהָ שָׁלוֹ לֹא הִיָּה שׁוּם דְּבָר,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲשֶׁר זֶה מְרָאָה אֵת כָּל הָאָדָם, מִי שֶׁחָשׂוּד לְהַנִּיחַ עַל
בֵּיתוֹ גִּרְתִּיק יָפָה שֶׁל מוֹזוֹהָ, וּבְפָנִים יְהִיָּה רִיק לְגַמְרִי, הוּא כְּבָר
חָשׂוּד עַל כָּל הַעֲבֻרוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה רַק לְבָרַח לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֶךְ, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עָלַי

ועל נפשות ביתי, שנפטר מהצרה המרה הזו, אבל לא כדאי לצאת ולחלק עמו, מכל שכן לבוא לידי הפאות, כי תאמין לי, שבחסדו יתברך, אני איני שונא את שום בר ישראל, ומי שעושה לי רעה, השם יתברך בעצמו נוקם את נקמתי, ועל-כן לא כדאי לעשות מהפכה ובלגן פנה.

ראה לברח רק אליו יתברך, ותספר את כל לבך אליו יתברך. הנה מאד רצוי, שאתה תשב ותלמד בהתמדה רבה בתורה הקדושה, ולעסוק בהפצה רק בזמן שיש לך פנאי, ואתה רוצה לקרר עצביך ולנוח קצת וכו', אבל יתר הזמן ראה להתמיד בתורה שעורים כסדרן, כי הלמוד תורה שלך מאד חשוב בשמים, ובפרטיות עסק היחודים שלך, זה עושה רעש גדול למעלה, עין לא ראתה וכו'.

חמדת לבבי! כתב החכם האלקי ר' יעקב אבוחצירא ז"ל, שכתב ב'ראשית', ראשי תבות: תקון ברית יהיה אוהב רודף שלום, כי מי שפוגם בברית, הוא תמיד מחפש אחר מחלקת, כי הסטרא אחר הוא מסטרא דפרודא, וכזה ששב בתשובה, אזי הוא רודף אחר השלום. על-כן עקר תקון הברית — לרדף אחר השלום. וזה שהתורה הקדושה מתחלת בכתב ב'ראשית' לרמוז להנ"ל, שיהיה אוהב רודף שלום, וכזה יתקן את בריתו.

ועל-כן אני מחפש תמיד לברח ממחלקת וממריבות, מי שעושה לי רעה, השם יתברך בעצמו ינקם נקמתי, ואיני צריך לעזר מבשר ודם, חסדי השם יתברך, אני יודע שאין לי שום ברירה שבעולם, רק הוא יתברך יכול לעזר לי.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד לשמע תמיד כלי זמר (כהיום יכולים לקנות טייפ קסטה עם כל מיני נגונים של כל מיני כלי זמר ביחד: תוף וכנור וכו' וכו'), והכלי זמר יכניסו בך שמחה אמיתית והרחבת הדעת, שלא תפחד משום ברירה שבעולם. ראה שבביתך תהיה תמיד רק מדת השמחה.

הדורש שלומך...

ה' תתקסב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא, ה' באלול ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי. ושמתתי מאד על שאתה מחזק את עצמך לילה בדרך התם והפשוט שגלה לנו רבנו ז"ל.

נא ונא לחזק את עצמך בכל מיני אפנים, ואל תניח אצלך העצבות והמרירות פרגע, ראה להיות תמיד במצב רוח טוב, ואל זה תזכה רק כשתמשיך עצמך אליו יתברך בקביעות, ותמצא בעצמך נקודות טובות תמיד. ובחסדו יתברך, יש ויש בך בתוך כלל נשמות ישראל נקודות טובות רבות, פי אפלו הריקנין שפך מלאים מצוות פרמון (ברכות נו.). ואמרו (ירושלמי ברכות, פרק א', הלכה ה'): אין לך אדם מישראל שאינו עושה מאה מצוות בכל יום, עין שם. ורבנו ז"ל גלה לנו, שהעקר לעשות כל מצוה בשמחה עצומה, שאז יעלה למעלה מנפשין רוחין ונשמתין, שהוא עשיה, יצירה, בריאה, ויזכה להשיג את עצם האצילות, בבחינת מטי ולא מטי (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כד.). ואמר רבנו ז"ל, שעל-ידי שמחת המצוות יכול להכליל במקום שיכלל (הינו באין סוף ברוך הוא), עד שידע בין קדם גזר דין לאחר גזר דין (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כד.).

ועל-כן בשעה שאדם עושה מצוה, צריך להתבונן היטב מה הוא עושה, וישמח בזה כל היום, אשר זה עקר מעלת הצדיק. וכעין מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ט:): דאדם גדול הוא ושמח במצוות, עין שם; שזה הנה עקר גדלותו, שהיה שמח במצוות. וכן אמרו (ירושלמי שקלים, פרק ה', הלכה ד'): אשרי משכיל אל דל, זה שמסתפל במצוה היאך לעשות אותה, עין שם; הינו פי בכל מצוה צריכים להתבונן מה הוא עושה, וישמח מאד מאד במצוה ההיא. וזה עקר מעלת המצוה, ששומרת אותו מכל רע, פי בשעה שאדם עושה מצוה, ומתבונן מה הוא עושה, ושמח בה, על-ידי-זה נשפע

עָלְיוֹ אֹר עָלְיוֹן מִנְעֵם זַיִן הָעָלְיוֹן מִשְׁרַשׁ הַמְצֹנָה בְּמִקּוֹמָהּ הָעָלְיוֹן, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְשִׂמְחָה בְּמִצְוֹת כָּל הַיּוֹם כְּלוּ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל הַקְדוּשִׁים (סוֹטָה ג.): כָּל הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת בְּעוֹלָם הַזֶּה, מְקַדְּמָתוֹ וְהוֹלֵכֵת לְפָנָיו לְעוֹלָם הַבָּא, עֵינַי שָׁם; וְעַל-כֵּן מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים אִם תִּרְגִּיל עֲצָמָךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ב' אִו ג' מִצְוֹת מִסֵּפֶר הַחֲנוּכָּה כְּסֻדְרָן, וְתַתְּבוּדֵד עַל כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה שֶׁתִּזְכָּה לְקִיָּמָה, וְאִם אֶפְשָׁר לְחַדֵּשׁ אֵינָה חֲדוּשׁ עַל כָּל מִצְוָה — אֵינן לְמַעְלָה מִזֶּה.

חֲמִדַת לְבָבִי! הָעֶקֶר רָאָה לְהִיּוֹת חֲזוֹק בְּשִׂמְחַת הַמִּצְוֹת, וְאִז בְּנֻדָּאֵי תִרְאָה נִפְלְאוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַח לְךָ בְּתִיבָה וּחְתִימָה טוֹבָה וְכָל טוֹב, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשְׁוָעָה.

ה' תתקסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי כִי תַצֵּא, ו' בְּאֵלּוּל ה'תשר"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְהִיָּקֵר, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גִּרוֹ וְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַח נְצָחִים.

אַת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְפָדְיוֹן — לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וַיַּעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וַיְהִיָּה כְּכֹר בְּבֵיתְכֶם אֶךְ טוֹב וְחֻסֵד תְּמִיד.

אוֹדוֹת הַבְּנִים, עָלֶיךָ לְהַכְּנִס לְגוֹר בְּמִקּוֹם שֵׁשׁ יְשִׁיבוֹת, וְאֵל תְּהִיָּה חֲכָם בְּעֵינֶיךָ כָּלֵל, כִּי אֶפְלוּ בְּשֶׁהַבְּנִים לוֹמְדִים בִּישִׁיבָה, צְרִיכִים לְרַחֲמִים מְרַבִּים, וּמִכָּל שְׂכָן כְּשֶׁהֵבֵן אֵינּוּ מְקַבֵּל חֲנוּכָּה כְּשֶׁר, בְּנֻדָּאֵי אֶסוֹר לְסַמֵּךְ שְׁבָנָיו לֹא יִפְלוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, זֶה שְׂקֹר וְכֹזֵב, כְּלִי יְשִׁיבָה, הַבְּנִים לְבִסּוֹף יִתְרַחֲקוּ מֵהִיָּהוּדוֹת לְגַמְרֵי וְכו', וּמִי יוֹדֵעַ עַד הֵיכָן יִגִּיעוּ וְכו'.

ועל-בן עשה מה שתעשה, ותקריב את עצמך בעבור חנוך בניה ובנותיה, ותכניס אותם אל תוך ישיבה חרדית, ואז תצליח עמכם.

ואני הפרתי חכם כמוד, שלא רצה להכניס את בניו ובנותיו לישיבה, מפני טעמים של שטות כמו שיש לך... מה אתה חושב קרה? יש לו עשרה בנים ובנות, וכשמת — לא נשאר ממנו אחד שיאמר אחיו קדיש... רחמנא לצלן. ואני רציתי עוד להציל את שני נכדיו, וחזרו על ידי בתשובה, אף הוא בלבל להם את המוח, כי הזקנים אינם מתזיקים ממנו... מה היה הסוף? גם הם נתרחקו לגמרי, והלכו חזרה אל המקום שהיו שם, ואחד משניהם הדרדר עד שהתחבר עם עבודה זרה, שבאה מארצות המזרח (וכל מי שמסתובב לידי, יודע היטב את הספור באריכות יתר, למי אני מתכוון).

על-כל-פנים בחנוך הבנים והבנות אסור להיות חכם, ולהכניס בדעתו פוליטיקה של שקר, שאינם מהחסידות שלו... אינם מהמפלגה שלו... כל זה שטות, הבל הבלים, הבל נדף, ומשחק עם נשמות בניו ובנותיו. וברוסייה בפעם שפבר התגברו הקומוניסטים, ימח שמם, וסגרו את כל החדרים והישיבות ובתי המדרשות, נגש פעם ר' אברהם בר' נחמן ו"ל אל ר' אברהם שטערינהארץ ו"ל, ואמר לו בזו הלשון: "וויילסט האבן גוטע קינדער? אנטלויף מיט זיי קיין ארץ ישראל", אתה רוצה שיהיו לך ילדים טובים, הינו שישארו ביהדות? ברח לך לארץ ישראל.

וכהיום, ברוך ה', פאן בארצות-הברית לא אלמן ישראל, יש כל מיני ישיבות ובתי חנוך לבנות, ירבו כמוהם בישראל, אזי אין שום תרוץ של שטות. אקנה להשם יתברך, שתצית אותי בזה, ותקיים מה שאני מבקש אותך, קדם שתחשב בעבור חסידות... תחשב שישארו בניה ובנותיה יהודים. ובכלל — לא כל מי שקורא את עצמו 'ברסלבר חסיד', יודע בין מינו לשמאלו, כי כבר אמר התנא הקדוש (אבות ב, ה): 'לא עם הארץ חסיד'; מי שהוא עם הארץ, ואף פעם לא למד ספרי רבנו ו"ל, איך יקרא את עצמו

'בְּרִסְלָכָר חֲסִיד'?! הַסִּימָן הֶרְאֵנוּ לְמִי שֶׁמְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ו"ל — אִם הוּא בְּקִי בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וּבְלִי זֶה — הַכֹּל שֶׁקָּר וְכָזָב. הַרְבֵּי שֶׁלָּנוּ הוּא בְּתוֹךְ תּוֹרוֹתָיו וְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר בְּפִרוּשׁ (צִיִּן לְקוֹטִי-מֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצב); וְעַל-כֵּן מִי שֶׁלֹּא לוֹמֵד בְּהֵם, אֵיךְ יָכוֹל לְהִתְפָּאֵר שֶׁהוּא בְּכֹלֵל מְקַרֵּב אֵלָיו?! וְדַבֵּר זֶה בְּרוּר.

עַל-כֵּן רְאֵה מַה לְפָנֶיךָ, וְתִתְיַשֵּׁב בְּדַבָּר, לֹא מִפְּנֵי שֶׁתִּתֵּן צְדָקָה לְהַמוֹסְדוֹת... כְּבָר תִּקְרָא 'בְּרִסְלָכָר חֲסִיד'... בְּלִי לְמוֹד סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, עוֹמְדִים בַּחוּץ מִמֶּשׁ, וְרַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עָלָיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה
טוֹבָה וְכֹל טוֹב, שְׁנַת גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה...

ה' תתקסד

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ו' בְּאֵלוֹל ה'תשר"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת. וּבְפִרְטוּיֹת בְּדַבָּרִים כְּאֵלוֹ, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְבֹא בְּזֶה עַל פְּנֵי הַכְּתָב, כִּי יֵד הַכֹּל מִמֶּשְׁמֶשֶׁת בְּהֵם.

עֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת תְּמִיד חֲשָׁבוֹן לַעֲצָמְךָ לֹא לְבֹא לִיְדֵי עֲבֵרוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְרַק עַל גְּדָדָה זֹאת צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל וְאֵז תִּצְלִיחַ. וְעֲלֶיךָ לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד מֵאֵלוֹ הַצְּבוּעִים הַנִּקְרָאִים פְּרוּשִׁים, כִּי הַכֹּל הֶכֵּל וְרַעוֹת רוּחַ, אִם אֵתָּה בָּא לִיְדֵי עֲבָרָה אַחַת, רַק יֵצֵא שְׁכָרוֹ בְּהִפְסְדוֹ הַמְרַבָּה, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל עֲבָרָה אַחַת כְּבָר לֹא פְדָאִי לְחַיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, מִי שֶׁיִּדְעַע מַה נִּקְרָאת עֲבָרָה וְכוּ', וּמַה פּוֹגְמַת עֲבָרָה בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת וְכוּ', וְאִיזָה כְּתוּב' זֶה מִשְׁאִיר עַל הַנִּשְׁמָה, כִּי עַל-יְדֵי כָּל

חטא נעשה ב'ת'ם' שחור על נשמתו, ומכסה ומסתיר ממנו אורו ותברך, לכל יוכל לראות ולהרגיש ערבות נעם זיו ידידות חיות אלקותו ותברך, אם לא שימסר נפשו תמיד אליו ותברך, ויהיה מוכן ומזמן למסר נפשו למות על קדוש ה' בעבורו ותברך, שאז ינקה לכבס ולנקות את כל מיני פתמים מנשמתו. וזה שראשי תבות ב'ת'ם': ת'הא מ'יתתי ב'פ'רתי, וכן רבנו ז"ל פתח את התקון הכללי עם מ'כ'ת'ם', שהוא מרמוז בנ"ל, שעקר התקון הוא להיות מוכן ומזמן למסר נפשו על קדוש ה', ואז דיקא ינקה לכבס את הכתם.

ועל-כן, לדעת, ברח לה מפל מיני למודי הכל הנקראים פרישות, וחדע כי הכל שקר וכזב, אם תכשל רק פעם אחת בעברה, חס ושלום.

אחי, אחי היקר! הוי מחשב שכר מצוה כנגד הפסדה וכו' (אבות ב, א), ובכל דבר ראה לישוב דעתך, ולבקש הרבה ממנו ותברך, מה אסור ומה מותר, מה חמרא יתרה ומה הלכה פשוטה.

הדורש שלומך, ומאחל לה פתיבה וחתומה טובה וכל טוב, שנת גאלה וישועה...

ה' תתקסה.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר כי תצא, ו' באולול ה'תשד"ם.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש", קדוש קדשים, די בכל אתר ואתר, הו"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד לשוב אליו ותברך על-פי הדרכים והעצות שגלה לנו רבנו ז"ל, ראו להתמיד מאד בספרי רבנו ז"ל, ואף שאתם כבר בקיאים בהם, ראו לחזור עוד פעם ועוד פעם, כי אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים למאה ואחת

וכו' (עין חגיגה ט:), כי רבוי התורה בהם, ישרה בכם את רוחו הקדוש של רבנו ז"ל, השורה בספריו הקדושים. זכרו היטב באיזה מעמד ומצב מצא אתכם רבנו ז"ל, איך הייתם מלכלכים וכו', ורבנו ז"ל רחץ ונקה אתכם וכו', והלביש אתכם וכו', ועל-פן אם תחזיקו מעמד ומצב תמיד לחזור אל רבנו ז"ל, תזכו לעוד יותר ויותר מלבושים נאים ומכבדים, שהם כל מיני למודי התורה הקדושה.

נא ונא אל תהיו כמו אותו עני והבערגיר, ולבסוף חשב העני (שפכר נעשה מלך) מחשבות איה להעביר מן העולם את הבערגיר (עין בספורי מעשיות, מעשה י'); הבערגיר הוא הצדיק האמת, שרש נשמת משיח, שיוצא מבעז עובד גואל ישי רות (ראשי תבות ב'ע'ר'ג'י'ר'), העני הוא נשמת האדם, שנפלה בתוך הקלפות, ונתלכלכה בעברות וחטאים ועוונות, ולקחו ממנו את אשתו, שהוא נשמתו ותפלתו וכו', וכל הבערגיר ועשה בעבורו מסירות נפש וכו', עד שהחזירה אליו וכו', כי הצדיק האמת מוסר נפשו בעבור כל אחד מישראל, עד שמי ששומע בקולו, הוא מלבישו בלבושים נאים ומכבדים, ונעשה מלך מאן מלכי רבנן' (גטין סב.), ולבסוף כשפכר נתגדל בתורה וכו', הוא זורק את הצדיק האמת אל תוך הים וכו' (עין בפנים הספור); הינו תכף ומיד כשפכר זוכה להגיע אל מדרגתו, אזי הוא מתרחק מהצדיק האמת ומספריו הקדושים, ולא דעת ולא תבונה לו, אשר בלי אלו הספרים שזורק ומרחק עכשו, אף פעם לא היה בא אל מה שבא.

ועל-פן אחי ורעי היקרים! חמלו על נפשותיכם, ובכל יום ויום תתחילו מחדש להתקרב אל רבנו ז"ל, ותשקדו הרבה ב"לקוטי מוהר"ן הקדוש והנורא, וב"ספר-המדות", וב"ספורי-מעשיות", וב"השיחות הקדושות להתבודד הרבה עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, ואז תזכו להתעלות יותר ויותר. כי מה בעת שהייתם עניים לגמרי, ועדין לא זכיתם אל שום דבר, רבנו ז"ל עזר לכם, והוציא אתכם מנון שערי טמאה וכו', והעלה אתכם אל תכלית העליה וכו', על אחת כמה וכמה אם תתקרבו עכשו אל רבנו

ו"ל, ובכל יום ויום תהיה ההתקרבות שלכם חדשה לגמרי, אז תזכו לעוד יותר דברים גבוהים ורמים וכו'.

נא ונא לא לבטל את הזמן היקר, כי כל יום הוא יום, ומה שזוכים לחטף ביום הזה, זה קרן נצחית, ושום בריה לא תוכל לקחת את זה מכם. הלא בכל יום יום יכולים לקנות אוצרות ואוצרי אוצרות של קדשה ודעת, השגת אלקות וידיעת התורה וקיום המצוות, אשר הכל הצלחת הנפש גדולה מאד מאד, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו!

עליכם לדעת, פי נשמתכם ירדה מרום האצילות, ובכל מקום בואכם שם, אתם מאירים אורו יתברך — אם תזכו רק לחשב ממעלתכם ומי אתם. פי כל נשמה היא עצם אלקות, ועל-כן בכל מקום בואה היא שאבת קדשה, ומעלה כל מיני נצוצות קדושות שנפלו בגולה בין הקלפות, ובזה שהיא מלקטת את הקדשות, גם היא נתגדלת ביותר, ומאירה יותר ויותר וכו' וכו', ולהפוך — אם לא שומרת על עצמה, אזי נופלת יותר ויותר וכו' וכו'.

על-כן זכרו היטב היטב מעלת נשמתכם, ובפרטיות אחרי שזכייתם להתודע ולהתקרב אל רבנו ו"ל, עליכם לידע, כי עבודה רבה וגדולה מנחת על שכמכם, מאחר שפבר התחילה נשמתכם להאיר באורו יתברך, וגם אתם בוערים ומתלהבים תמיד אליו יתברך, ומרגישים אמתת מציאותו יתברך, לכן עליכם להאיר את האור הזה לנשמות אחרות, שגם הם יתעלו, ובכל מקום בואכם, אתם צריכים לדבר רק דבורי אמונה והשגחה פרטית.

ראו לשמור מאד מאד על כבוד נשמתכם, על כבוד רבנו ו"ל, אשר בהיכלו "היכל-הקדש" פלו אומר כבוד, שם רק מגלים את כבודו יתברך, ועל-כן אתם צריכים להיות לאות ולמופת לאחרים. וכן ראוי לקדש שם שמים ושם רבנו ו"ל בעולם, על-ידי התנהגותכם המוסרית והנפשה, ועל-ידי דבוריכם דבורי אמונה והשגחה פרטי פרטית.

ראו להתנהג בדרך ארץ גדול, ותלכו תמיד במדת האהבה, לאהב את כל בר ישראל, אשר גם הוא חלק אלוק ממעל, ובזה נכר האדם, איך שהוא מתנהג עם חבריו, אם הוא מתנהג עמם בצורה יפה, ומדבר על לבם, ומעוררם ומחזקם לעבודת השם ותפירה, בידוע שגם נשמתו נתקנה, וזכה לנקות אותה, עד שגם היא כבר מאירה לאחרים. לא-כן כשעדין בועט ומתעצבן על אחרים, בידוע שהוא עדין רחוק לגמרי, והוא מלא ביץ. והוא על דרך יהלום (דיאמנט), מקום מוצאו הוא בעמקי הימים, מכסה בביץ ולכלוך, ואינו מאיר כלל, אדרבה החשוך מכסה אותו וריח רע יוצא ממנו, עד שזורקים אותו. מה שאין כן כשלוקחים אותו ומשפשפים אותו ומנקים ומלטשים אותו ומכבסים אותו, ומצחצחים ומיפים אותו, אז הוא מאיר, והכל חפצים לקחתו. כמו-כן בדיוק היא הנשמה, כל זמן שהיא בעצמה מלכלכת בביץ וכו', אז אינה מאירה כלל, ומכל שכן שאינה מאירה לאחרים, ויוצאים ממנה ריחות רעים לרחק אחרים, ולגרם מריבות וקטטות ושנאות וקנאות עם אחרים וכו'. מה שאין כן כשזוכה שכבר נקה את עצמו, אז מאירה גם לאחרים, וכך מה שנקטה ונתרחצה וצחצחה ביותר, היא מאירה למקום יותר רחוק וכו', וזה הסימן אם כבר זכה לנקות את עצמו.

אחי ורעי היקרים! ראו אל מה רבנו ו"ל רוצה להביא אתכם, על-פני אל תתרחקו מרבנו ו"ל, יהיה איך שיהיה, אף שאתם כבר מתמידים הרבה בתורה ובתפלה תמיד, תזכרו מי הביאכם עד המקום הזה שאתם עומדים עליו עכשו, ותחזרו אל מקורכם הראשון. אשרינו ואשרי חלקנו, אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, חבלים נפלו לנו בנעימים, אשרינו!

הדורש שלומכם...

ה' תתקסו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי, לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ז' בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה לְכַבוֹד יְדִידֵי הַיְקָר, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נְרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַן נִצְחָיִים.

אָחֵי הַיְקָר! מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרָךְ הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֵת גְּדֹל הַיְסוּרִים שֶׁאַתָּה סוֹבֵל. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵין, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), שֶׁעָקַר הַיְסוּרִין הוּא רַק כְּשֶׁאָדָם בָּא לִידֵי עוֹנוֹת, שֶׁזֶה כְּוִנַּת מֵאֲמָרָם ז"ל (שְׁבַת נה.): אֵין יְסוּרִין בְּלֹא עוֹן; שֶׁכְּשֶׁאֵין בָּהֶם עוֹן — אֵינָם יְסוּרִים כָּלֵל, כִּי עָקַר הַרְחֻמְנוּת לְרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשׁ, לְהוֹצִיאֵם מִהַמְשָׁאוֹי הַכָּבֵד שֶׁל עוֹנוֹת, עֵין שָׁם. וּבְכַרְטוּיּוֹת מִי שֶׁנִּלְכַּד בַּחֲטָא הַחֲמוּר שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עָלְיוּ רַחֲמֵנוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי הַחֲטָא הַזֶּה מְכַנֵּס בְּאָדָם דְּכֹאוֹן וְעֲצָבוֹן וּמְרִירוֹת גְּדוֹלָה וְכוּ', עַד שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד לְצֵאת מִזֶּה, מִי שֶׁכָּבֵד נִתְרַגַּל בְּזֶה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ז"ל בָּא אֶל זֶה הָעוֹלָם, לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַזֶּה, אֲשֶׁר בְּאֵמַת בְּתַקוּן הַחֲטָא הַזֶּה יַעֲסֹק רַק מְשִׁיחַ בְּעֲצָמוֹ, כִּי מְרֵאשִׁית הַלְדָּת מְשִׁיחַ הִזִּיה לְתַקֵּן עוֹן זֶה, כִּי הַתְּחִלַּת הַתְּגִלוֹת מְשִׁיחַ הִזִּיה מִיְהוּדָה, שֶׁהוֹלִיד מִתְמַר אֶת פֶּרֶץ וְזֵרַח, וְהֵם הָיוּ תַקוּן עַל חֲטָא עַר וְאוֹנָן, שֶׁהִשְׁחִיתוּ דְרָכָם, וְעַל-כֵּן הִצְרִיךְ יְהוּדָה לְהַמְשִׁיךְ אֶת נִשְׁמַת מְשִׁיחַ, כְּדֵי לְתַקֵּן חֲטָא זֶה, כִּי תַקוּן עוֹן זֶה תְּלוּי דִּיקָא בְּמְשִׁיחַ (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, פְּרִיָה וּרְבִיָה, הַלְכָה א', אוֹת י').

וּבְאֵמַת, חֲמֻדַּת לְבָבִי! זֶהוּ עָקַר הַתַּקוּן לְחֲטָא זֶה, הִינֵנוּ מְשִׁיחַ אוֹתִיוֹת יְשׁמ"ח, מֵאַחַר שֶׁהַחֲטָא הַזֶּה גוֹרֵם לְאָדָם דְּאֵגוֹת וּמְרִירוֹת וְעֲצָבוֹן וְדְכָאוֹן וְכוּ', עָלְיוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיוֹת אַף וְרַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, לְהַפְּךְ אֶת הַיְגוּן וְהָאֲנָחָה אֶל תוֹף הַשְּׂמִיחָה, אֲשֶׁר זֶהוּ עָקַר תַּקוּן הַבְּרִית. וּבְשִׁבִיל זֶה גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל הָעֲשָׂרָה מִינֵי נְגִינָה, שֶׁהֵם הָעֲשָׂר לְשׁוֹנוֹת שֶׁל תְּפִלָּה, כִּי מְשִׁיחַ גַּם אוֹתִיוֹת

משיח, שפּוֹתַח אֶת הַפֶּה; הֵינּוּ כִּי תִקּוֹן הַבְּרִית תְּלוּי רַק בְּשָׁנֵי עֲנִינִים, שֶׁהֵם שְׂמֵחָה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁשְּׂגִייהֶם מְרַמְזִים בְּתִבְתּוֹ מְשִׁי"ח — יִשְׁמ"ח, הֵינּוּ עֲשֶׂרָה מִיָּנֵי נְגִינָה וְעֶשֶׂר לְשׁוֹנוֹת שֶׁל תְּפִלָּה; הֵינּוּ מִי שְׂכָבֵר פָּגַם בְּבְרִיתוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שֶׁנִּלְכַּד בַּחֲטָא הַחֲמוּר שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַד שֶׁקִּשְׁשָׁה לוֹ לְצֵאת מִזֶּה, עֵקֶר עֲצָתוֹ — שִׁיתְּגַבֵּר קִדְּם לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה עֲצוּמָה, וַיִּחַפֵּשׂ וַיִּבְקֹשׁ בְּעֲצָמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, וַיִּחְיֶה עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד עַל נְקֻדַּת יְהוּדוֹתוֹ, וְאָף שֶׁבֵּינ כָּף מְבַלְבְּלִים אוֹתוֹ חֲטָאֵיו הַמְרַבִּים שֶׁחֲטָא וּפָגַם כָּבֵר כָּל-כָּף, עַל-כָּל-פָּנִים יִחַפֵּשׂ וַיִּבְקֹשׁ בְּעֲצָמוֹ נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, אֵיךְ שֶׁהוּא בּוֹדֵאֵי נִמְצָא בּוֹ אֵיזָה מְעַט טוֹב שֶׁשֵּׁם אֵינּוּ רָשָׁע, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְשִׂמְחָה אֶת נַפְשׁוֹ (עֵינ לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַשְּׂמֵחַת הַבְּקָר, הַלְכָה א'). וְכֵן עַל-יְדֵי שִׁיתְּרַחֵב לְכַבּוֹ, עַל-יְדֵי הַשְּׂמֵחָה וּמְצִיאַת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שָׁבוּ, עַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּח לְכַבּוֹ, וַיִּזְכֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וַיִּסְפֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְכַבּוֹ עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וַיִּבְקֹשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ. וְכֵן יִהְיֶה רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שֶׁהוּא רָגִיל לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ הַטוֹב, אוֹ עִם אָבִיו, כִּי הָעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לְהִיּוֹת רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן עֲצָמִי (הֵינּוּ שְׂפַת הָאֵם שְׁלוֹ), וַיִּמְצֵא מִדַּעְתּוֹ דְּבוּרִים וְטַעֲנוֹת וּבִקְשׁוֹת, תַּחֲנוּת וְשִׁיחוֹת, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה!

וְעַל-יְדֵי שְׂתֵי עֲצוֹת אֵלֹהִים — שְׂמֵחָה וְהַתְּבוּדוֹת, יְכוּלִים לְצֵאת מִהַהֲרִגָל הַרַע הַזֶּה, וְאִפְלוֹ שְׂכָבֵר נִשְׁקַע בְּזֶה יָמִים וְשָׁנִים, סוּף כָּל סוּף אִם יִהְיֶה חֲזֵק וְאִמִּץ, יִזְכֶּה לְצֵאת מִזֶּה.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְכַבִּי! אֶתָּה חוֹזֵר עֲכָשׁוּ לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּרְבִנוּ ו"ל אָמַר, שְׂזֶה מְאֹד מְאֹד מְסֻגָּל לְתִקּוֹן הַבְּרִית, כִּי לְגוֹר בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּעֲצָמוֹ, זֶהוּ תִקּוֹן הַבְּרִית. וְלִכֵּן רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנֵי פְעֻלוֹת שְׂבַע עוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשְׂמֵחָה עֲצוּמָה, וְאֵל תְּנִיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְהַדְּאָגוֹת לְגִשְׁת אֵלֶיךָ פְּרָגַע, וּבְזֶה שֶׁתְּהִיָּה בְּשְׂמֵחָה, יִתְרַחֵב לְכָף וְדַעְתְּךָ, וְתוּכַל לְפָרֵשׁ שִׁיחַתְךָ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת אֲצֵל שְׂעַר הַשָּׁמַיִם.

אחי הנקר! עליך לדעת, כי אין לך מי שיצור לך, רק השם יתברך בעצמו, ועל-כן הרגל עצמך ללכת רק אליו יתברך, ויתברך עמו בעקשנות גדולה. והעולה על הכל — שתהיה תמיד במצב רוח טוב ובשמחה אמיתית, "פקודי ה' ישירים משמחי לב, מצות ה' ברה מאירת עינים" (תהלים יט, ט).

בענין הזווג, עליך לדעת, כי הדבר הראשון אפה צריך לחשב רק על נקדה זו — איך להקים בית, ועל-פן ההנדמנות הראשונה שמציעים לך איזה שדוה וכו', אסור לך לחכות, ואם אפשר לחדש את הדבור עם השדוה שהיא רצתה אותך — מה טוב, כי הרבה פעמים מן השמים מזמינים לאדם זווג טוב, והוא דוחה את זה בשתי דים.

ובענין ללמד עם אחרים, מה טוב שתמשיך בזה, כי סוף כל סוף להשאיר בתורה אין למעלה מזה.

אקנה להשם יתברך שתצית אותי בכל זה, הינו שתהיה רגיל לדבר הרבה עמו יתברך, אשר זה יכניס בך תשוקה חדשה אל האמונה הקדושה, וכן יכניס בך שמחה פנימית, כי השמחה פנימית נובעת מתוך הכרה בבורא כל עולמים.

ומה טוב ומה נעים אם היית מרגיל את עצמך לומר הרבה משניות, אם אפשר ח"י פרקים בכל יום — אין למעלה מזה, כי זה הורג את יצרו הרע. והשם יתברך יצליח דרכך ובכל אשר תפנה תצליח.

ראה להיות בכל יום אצל שער השמים בעת שהותך בעיר העתיקה.

הדורש שלומך, ומאחל לך כתיבה וחקימה
טובה וכל טוב, שנת גאלה וישועה...

ה' תתקסז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, וְ בְּאִלוֹל ה'חֲשֹׁד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שָׂמַח עַל שְׁנִכְנִסְתָּ בְּעֶסֶק הַפְּעִילוֹת לְנִסְעַ נְסִיעוֹת, וּלְעוֹרֵר אֶת אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, וְאִתָּה מִפִּיץ סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּאֵמַת זֶה הִיָּה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, כְּמוּבָא בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים (עֵין חַיִּי-מוֹתֵר ז"ל, סִימָן תַּקמ"ג), אִיךָ שֶׁהוֹכִיחַ אוֹתָנוּ וּבִזָּה אוֹתָנוּ לְמָה אֵין אָנוּ נוֹסְעִים נְסִיעוֹת בְּעֵבוֹר קְרוֹב רְחוּקִים, עֵין שָׁם.

וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, כְּמוֹ שֶׁבִּשְׂאָר עֲצוֹת רַבְנוּ ז"ל שְׂאָר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִתְרַשְׁלִים, כְּמוֹ מִלְמוּד כְּסִדְרָן וְהַתְּבוּדוֹת כָּל הַיּוֹם כָּלוּ, הֵינּוּ מִהֲרַגַע שָׂרַק פּוֹתְחִים הָעֵינַיִם עַד שֶׁהוֹלְכִים לִישׁוֹן, שְׂזָה הִיָּה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, שֶׁתְּהִיָּה לָנוּ הַתְּבוּדוֹת כָּל הַיּוֹם כָּלוּ, וּבְאֵמַצֵּעַ לוֹמְדִים וּמִתְפַּלְלִים וְאוֹכְלִים וּמְדַבְּרִים עִם בְּנֵי-אָדָם, אָבֵל כָּל הַיּוֹם רַק לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרַךְ, וְכֵן לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כְּמוֹ-כֵן בְּעִנְיָן לְדַבֵּר עִם אַחֵרִים, אֵינָם מְצִיִּתִים אֶת רַבְנוּ ז"ל.

וּבְחִסְדּוֹ יִתְבַּרַךְ, קָם עֲכָשׁוּ דוֹר חֲדָשׁ, תְּלַמִּידֵי "הַיְכַל-הַקְּדוֹשׁ", שֶׁתְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, מְקִימִים זֹאת בְּשִׁלְמוֹת, עַל-כֵּן עָלֵינוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד, שֶׁחֻבְלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, שְׂזָכִינוּ לְהִיּוֹת בְּצֵל הַקְּדוֹשׁ שֶׁל "הַיְכַל-הַקְּדוֹשׁ", קִדְשׁ קְדָשִׁים, אֲשֶׁרֵינוּ!

אוֹדוֹת שְׂטָעִיתָ בְּדַרְךָ, עָלֶיךָ לִידַע דְּבָרֵי הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: "יְהוּדֵי אֵינוֹ הוֹלֵךְ, יְהוּדֵי מוֹלִיכִים אוֹתוֹ", בּוֹדָאֵי הַכֹּל מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ הִיָּתָה זֹאת, וְהִיא נִפְלְאָת בְּעֵינֵינוּ, כְּשֵׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי טוֹעֶה בְּדַרְךָ, זֶה בְּכוֹנֵה מִיחֻדָּת, כְּדֵי שְׂיִבּוֹא אֶל הַדַּרְךָ וְהַמְקוֹם הַהוּא, וַיֵּאִיר שָׁם אוֹרוֹ יִתְבַּרַךְ, אֲשֶׁר רַק בְּשִׁבִּיל זֶה נִתְגַּלְגַּל לְשָׁם. וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת שְׂרָגִיל בְּהַתְּבוּדוֹת, אֲזִי בּוֹדָאֵי טְעוֹתוֹ שְׂטָעָה בְּדַרְךָ בְּהַשְׁגָּחָה

מִיְחַדָּת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כְּדִי שְׂיֵאִיר אֶת הַמָּקוֹם עִם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ.

ואודות שְׂמֵצָאָתָּ וּפְגִישָׁתָּ אֲנָשִׁים מְאוּסִים וְכוּ', עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָל דְּבַר שֶׁפִּל וּמְאוּס וְנִבְזָה, זֶה נִמְשָׁךְ מִמִּדַּת הַגְּבוּרָה, וּמִדַּת הַגְּבוּרָה הִיא בְּשִׁפְלוּת לְמַעְלָה, כִּי שְׂמַאל דּוּחָה וְכוּ'. וְעַל כֵּן עֲלִינוּ לְעוֹרֵר רַחֲמִים וְחֻסְדִּים רַבִּים עֲלֵיהֶם, וְלְהַמְתִּיק מֵהֶם הַדִּינִים, וּלְקַרְבֶּם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי צְרִיכִים לְהַפִּיךָ הַדִּין לְחֻסֵּד וּלְרַחֲמִים, וּבִפְרָטִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּפְּלוּ לְמִקְוֹמוֹת מְטֻנָּפִים וּשְׁפִלִים וְנִבְזִים, זֶה מוֹרָה עַל מִדַּת הַגְּבוּרָה שֶׁנִּתְאַחֲזָה בָּהֶם, וְעֲלִינוּ לְקַרְבֶּם כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם חֶסֶד הָאֱמֵתִי, אֲשֶׁר שָׂרְשׁוֹ הוּא בְּמִדַּת הַחֻסֵּד וְהַרְחָמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה, וּמֵאַחַל לָךְ כְּתִיבָה
וְחִתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, ז' בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבָרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח גַּצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד שְׂאֲתָה מִפִּיךָ אֶת אוֹרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּמַחְנֻכָּם.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתֵּאֱחָז מִדַּת הַצְּמִצּוּם, וְרַבְּנוּ ז"ל גְּלָה לְנוּ, שֶׁגַּם בְּלִמּוּד תּוֹרָה צְרִיכִים מִדַּת הַהִסְתַּפְּקוּת (עִי' לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), כִּי רַבּוּי אוֹר יִגְרַם לְכַבּוּי הַנֵּר לְגַמְרֵי, יוֹתֵר טוֹב לְלַמֵּד מִכָּל שְׁעוֹר קֶצֶת, מֵאֲשֶׁר לְלַמֵּד הַרְבֵּה, וְאַחֲרֵי-כֵן יִתְבַּטְּלוּ הַתְּמִידִים.

וּבְכָלֵל עֲלֶיךָ לְהַזְהֵר מְאֹד מְאֹד עַל זְמַנֵּי הַשְּׁנָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רנג), שֶׁמְעוּט שְׁנָה וְרַבּוּי שְׁנָה מְזַקֵּת לְהַמְחִין, עֵינֵי שָׁם; הֵינּוּ מְעוּט שְׁנָה גוֹרֵם לְאֵדָם לְהִיּוֹת בְּכַעַס, נְעוּרָוִיז וְעֶצְבָּנִי, וְרַבּוּי שְׁנָה גוֹרֵם לְאֵדָם לְעֶצְבוּת וּכְבוּדוֹת וַיֵּאוּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלָן, עַל-כֵּן אֲתָה צְרִיךְ לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל זְמַנֵּי הַשְּׁנָה.

וְנָא וְנָא אֵל תְּבַלְבֵּל עֲצָמָךְ בְּרַבּוּי הָעֲבוּדָה, זָכֹר דְּכָרִי רַבְּנוּ ז"ל
 שָׁאֵמַר, אָשֶׁר אֵין לְאָדָם מַה לַּעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, "מֵעַן הָאֵט
 גְּאֹרְנִישֵׁט וְוֹאס צו טָאָהֵן" (עֵין שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן שֶׁה), שׁוּם דְּבָר אָסוּר
 לְהִיּוֹת הַכֶּרֶח לְאָדָם, כִּי אִז מִתְגַּבְּרִים עָלָיו הַבְּלִבּוּלִים מְאֹד מְאֹד.
 הָעֵקֶר רָאָה לְהִיּוֹת חִזֵּק בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִידַע כִּי הַכַּל
 אֶלְקוּת גָּמוּר הוּא. וְהֵנָּה רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁהֵעָקֵר הוּא הַרְצוֹן, שְׁיִהְיֶה
 רְצוֹנוֹ חִזֵּק אַתְרֵיו יִתְבַּרֵּךְ. וְהָאֲרִיךְ בְּזֶה מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל (בְּהַלְכוֹת עֶרֶב,
 הַלְכָה ג'), סוּדוֹת גְּדוּלִים מִמַּעַלַת הַרְצוֹן וְהַפְּסוּפִין אַתְרֵיו יִתְבַּרֵּךְ, עֵין
 שָׁם.

וְהֵנָּה יְדוּעַ, שְׁיִשׁ שְׁנֵי מִיָּנֵי רְצוֹן: א. רְצוֹן שְׂבָא עַל-יַדֵּי
 שְׁמִתְבוֹנֵן בְּדָבָר שְׂרוּצָה, וְזֶה מְעוֹרֵר אוֹתוֹ לְהִיּוֹת רוּצָה, וְזֶה נִקְרָא
 אַתְעוֹרְרוּתָא דְלִתְמָא. ב. רְצוֹן שְׂבָא מִלְמַעְלָה, בְּלֵי שׁוּם הַתְּבוֹנָנוּת
 כָּלֵל, רַק בָּא פִתְאֵם וְרוּצָה אֶת הַרְצוֹן. וּבְאִמַּת אִם נִתְבוֹנֵן, הֵם שְׁנֵי
 זְמָנִים אֶצֶל הָאָדָם, בְּשַׁעַת קִטְנוּת הוּא צָרִיךְ לְהֵאִיר אֶת הַרְצוֹן
 מִעֲצָמוֹ, וְיִתְחִיל לְהַתְבוֹנֵן, כִּי עֲדִין גַּם הוּא יְכוּל לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
 וְזֶה יְעוֹרֵר אֶצְלוֹ הַרְצוֹן, וּבְשַׁעַת גְּדלוּת, אִז כָּבֵר אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַתְבוֹנֵן
 כָּלֵל, רַק נִשְׁפָּע עָלָיו רְצוֹן בְּלִמֵי פּוֹסֵק.

עַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְכַבֵּי! רָאָה מַה לְפָנֶיךָ, וְאֵל תִּהְיֶה שְׂבוּר כָּלֵל
 בַּעַת קִטְנוּת, רָאָה לְעוֹרֵר אֶצְלֶךָ הַרְצוֹן וְכוּ', וּבַעַת גְּדלוּת מִמִּילָא
 תִּתְעוֹרֵר לְבַד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תְּכַף-וּמִיד אַחַר חַג הַסְּפּוֹת, אָנִי נוֹסֵעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ בָּיוֹם
 רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר נַח, אִם יִתֵּן הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ אֶת הַחַיִּים.

ה' תתקסט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תצא, ז' באולול ה'תשד"ם.

שלום רב.

את דרישת השלום מבעלך קבלתי, ומאד מאד שמחתי שאתם מסתדרים.

ראי לעזר לבעלך, ואז פמים הפנים לפנים — הוא יעזר לך. ראי שישגרה רק שלום בביתכם, ותמיד ישמע פלי זמר בביתכם, כדי להרחיב דעתכם, ותקבלי עליך, שמצדך לעולם לא להתחיל לריב עמו, ואז יצאו מכם בנים חיים וקיימים, וצדיקים גדולים, פי שניכם שרש אחד, ועליכם לתקן עכשיו דבר גדול, ובשביל זה בא, שאת כל-כך ממאנת בו וכו'. ויש בזה טעם וסוד נסתר. אבל דעי, פי כל זה למען נסיון בשבילך, כדי חס ושלום, שייצא ריב ביניכם, ויתקלקל התקון שצריך להעשות על-ידי שניכם דיקא.

על-כן נא ונא לשמר מאד מאד בכבודו, וכן לעשות כל מיני פעולות שבעולם, שמצדך לא יתחיל הריב כלל, ותראי להשמע לו וכו'.

והשם יתברך יעזר לכם, שתזכו להאריך ימים ושנים טובות, ולהוליד בנים ובנות, ולתקן הכל על צד היותר טוב.

הדורש שלומכם, ומאחל לכם פתיכה וחתימה טובה, שנת גאלה וישועה...

ה' תתקע.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פי תצא, ח' באולול ה'תשד"ם.

שלום רב להאברך החשוב והיקר.

מה אמר לך! ראה ותתישב בינה לבין קונך, ואז תראה שנדבק

בְּךָ רוּחַ שְׁטוּת לְגַרְשׁ אֶת אֲשֶׁתְּךָ, אַתָּה שׁוֹכַח מִי אַתָּה?! וּמָה עֲשִׂיתָ
 בְּחַיֶּיךָ?! וּמַאיִזָּה בֵּית שָׁבוּר אַתָּה בָּא?! וְעַל-כֵּן אַתָּה מִסְתַּכֵּל תָּמִיד
 בְּעֵינַי רְעָה עַל אֲשֶׁתְּךָ, עַד שְׁעוּלָה עַל דַּעְתְּךָ לְגַרְשָׁהּ, אָשֶׁר אָמְרוּ
 חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (גטין ז.): כָּל הַמְּגַרֵּשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ רֵאשׁוֹנָה, אֶפְלוּ
 מִזִּבְחַ מוֹרִיד עָלָיו דְּמֵעוֹת. וַיֵּשׁ לוֹמַר בְּדַרְךָ צַחוּת, כִּי הִנֵּה עַל
 הַמִּזְבֵּחַ הָיוּ מִקְרִיבֵינִי קִרְבָּנוֹת, וּכְשֶׁאֲחַד שָׂאִין לוֹ שָׂכַל, הוֹלֵךְ לְגַרְשׁ
 אֶת אִשְׁתּוֹ הָרֵאשׁוֹנָה עַל לֹא דְבָר, רַק מִטַּעַם רוּחַ שְׁטוּת שֶׁנִּדְבַּק בּוֹ,
 אִזּוֹ אֶפְלוּ הַמִּזְבֵּחַ מוֹרִיד עָלָיו דְּמֵעוֹת, כִּי הָאָדָם הַזֶּה מִקְרִיב אֶת
 עֲצָמוֹ לְקִרְבָּן, וְהַמִּזְבֵּחַ בּוֹכָה: אֵינִי צָרִיךְ קִרְבָּנוֹת שֶׁל בְּנֵי-אָדָם, יֵשׁ
 לִי כִּבֹּר קִרְבָּנוֹת שֶׁל בְּהֵמוֹת...

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! רְאֵה לְהִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב עַל כָּל מַה שֶׁכָּבַר עָבַר
 עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ, עַד שְׁזָכִיתָ וּמְצַאתָ אֶת בֵּית זוּגָךְ, וְעַכְשֵׁיו בְּשִׁבְלֵי
 דְּמִיוֹנוֹת וְשִׁגְעוֹנוֹת שֶׁנִּדְבְּקוּ בְּךָ מִצַּד חֲטָאֵיךָ הַמְרֻבִּים, נִכְנָס בְּךָ רוּחַ
 שְׁטוּת לְגַרְשׁ אֶת אֲשֶׁתְּךָ?! הֲלֹא אַתָּה מִקְרִיב אֶת עֲצָמְךָ לְקִרְבָּן
 עַל-יְדֵי-זָה... וְתִהְיֶה הַכִּי אִמְלָל בְּעוֹלָם, כִּי עוֹד פַּעַם לֹא תוּכַל
 לְהִתְחַתֵּן כָּלֵל.

וְאֵל יִפְתָּה אוֹתְךָ יְצָרְךָ, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה שְׂדוּכִים, וְתִכְף-וּמְיָד
 כְּשֶׁתִּגְרָשָׁהּ תִּמְצָא אַחֲרֶת, עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹן גְּדוּל. וְעַל-כֵּן
 כִּלְךָ מִהֶהָבֵל הַזֶּה שֶׁנִּדְבַּק בְּךָ, שָׂכַל זֶה נִמְשָׁךְ מִרַב חֲטָאֵיךָ בַּפְּגָמֵי
 הַבְּרִית שֶׁפָּגַמְתָּ, וְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה אֲמַתִּית, וְאִזּוֹ תִשְׁמַח עִם הַמִּתְנַהֵּג
 שֶׁנִּתְּנוּ לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם.

וְהִיָּה טוֹב מְאֹד, אִם הֵייתָ חוֹזֵר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִשְׁנִיּוֹת כִּסְדָּרְךָ,
 אִם אֶפְשֶׁר חַ"י פְּרָקִים בְּכָל יוֹם — אִין לְמַעְלָה מְזָה, כִּי עַל-יְדֵי
 רַבּוּי חֲטָאִים, נִדְבַּק בְּאָדָם רוּחַ שְׁטוּת, וְעַל-יְדֵי אֲמִירַת מִשְׁנִיּוֹת,
 שׁוֹבֵר אֶת הָרָע וְהַשְׁטוּת מִמֶּנּוּ, כִּי הַתּוֹרָה בְּצוּרַת מַקַּל, שֶׁשָּׂה סְדָרֵי
 מְשָׁנָה, אָשֶׁר מְכַהֵם וּמְכַנִּיעַ אֶת יְצָרוֹ הָרָע הַרוֹצֵה לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ מְשַׁעַע
 מִמֶּשׁ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן א').

חֲמַדַּת לְבָבִי! זֹו דַעֲתִי, וְעַל-פֶּן אִם תִּרְצֶה לְקַבְּלָהּ — מֵה טוֹב,
וְאִם לֹא, אֲזִי גְבִיהַ טוֹרָא בִּינֵן, וְאֵל תִּבְלָבֵל אוֹתִי יוֹתֵר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ, וּמֵאַחַל לָךְ כְּתִיבָה
וּחְתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה...

ה' תתקעא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר פִּי תַצֵּא, ח' בְּאֵלוֹל ה'תשר"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... נִרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח וְנִצְחִים.

אֶת הַקְּסֻטָּה בְּצֵרוּף מְכַתְּבָךְ לְנִכוֹן קַבְּלָתִי, וּמֵאֹד יָפִים הַנְּגוּנִים,
וּחִבָּל שְׁלֹא לְקַחוּ אֶת אַבִּיךָ, שֶׁהוּא יָשִׁיר, עַל-כֹּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא
זֶה מְאֹד יָפָה.

וְשִׁלַּחְתָּ אֶת זֶה לִי בַּעֲתוֹ וּבְזַמְנוֹ בְּחֹדֶשׁ אֱלִילוֹ לִי, אֲשֶׁר הוּא
רְאִשֵׁי תְבוֹת (שְׁמוֹת טו, א): "וַיֵּאמְרוּ לֵאמֹר אֲשִׁירָה לַיהוָה", כִּי הִנֵּה
גְלוֹת מִצְרַיִם הָיְתָה עַל-יְדֵי פְגָמֵי הַבְּרִית, טַפְּי הַמַּחֲשֵׁל שֶׁל אָדָם
הַרְאֵשׁוֹן, כְּמוֹבָא בְּכַתְּבֵי הָאֲר"י ו"ל. וְרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר, שֶׁעֵקֶר תְּקוּן
הַבְּרִית הוּא רַק עַל-יְדֵי שִׁירָה וְזַמְרָה, בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִיְנֵי נְגִינָה (עֵין
שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קעז); וְעַל-פֶּן כְּשִׁיְצֵאוּ מִמִּצְרַיִם אָמְרוּ שִׁירָה, כִּי עֵקֶר
יֵצִיאַת מִצְרַיִם הָיָה עַל-יְדֵי יוֹסֵף שֶׁשָּׁמַר אֶת הַבְּרִית, וּבְשִׁבְלֵוֹ
וּבְזְכוּתוֹ נִקְרַע הַיָּם, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (מְדַרְשׁ תְּהִלִּים קיד): הַיָּם רָאָה —
מָה רָאָה? אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף רָאָה; וְעַל-פֶּן שָׂרוּ דִּיקָא עַל הַיָּם שִׁירָה,
כִּי זֶהוּ עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִית — לְשִׁיר וּלְזַמֵּר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְהִנֵּה כָּל הַחֲטָאִים נִכְלָלִים בְּפָגַם הַבְּרִית, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל,
שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת כָּל הַתְּאֻוֹת רְעוֹת שֶׁל כָּל הַשְּׂבָעִים אֲמוֹת (עֵין
לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו); וְעַל-פֶּן כָּל הַשְּׂנָה, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים,
נִפְגַּמְנוּ מְאֹד מְאֹד, וְעַכְשָׁו בִּימֵי אֵלוֹל אֲנוּ חוֹזְרִים בְּתִשְׁבָּה, וְעַל-פֶּן
צְרִיכִים לְרְאוֹת, שֶׁהַתְּשׁוּבָה תִּהְיֶה מְרַב שְׂמִחָה, כְּדִגְמַת הַגְּאֻלָּה

הֲרֵאשׁוּנָה, שְׁעִשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּשׁוּבָה עַל הַיָּם מִתּוֹךְ שְׂמֹחָה וְזִמְרָה, וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אֲשִׁירָה לַיהוָה. וְכִמוֹ-כֵן עֲכָשׂוּ בְיָמֵי אֱלִי'וִיל', צְרִיכִים לְשׁוֹב בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה, וְעַל-כֵּן הִיא מְרֻמָּזֶת בְּרֵאשֵׁי תְבוּת אֱלִי'וִיל', וְהִבֵּן.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רֵאָה לְהִזְדַּרְזוֹ עִם עֶסֶק הַהִדְפָּסָה, כִּי כָּל יוֹם הוּא דוֹר שְׁלָם, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ קֹהֶלֶת) עַל פְּסוּק (קֹהֶלֶת א, ד): "דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא", כָּל יוֹם הוּא דוֹר שְׁלָם; וְעַל-כֵּן יִפֶּה יוֹם קֹדֶם הֵינּוּ לְקָרֵב דוֹר שְׁלָם.

וְכֵן אֵי עֲצָדָה, רֵאָה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמָהּ מִחֻבּוֹת בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָהּ לְמַצָּא אֶת בֵּית זִוְגָהּ בְּקָרוֹב, וְאֵינִי מְסִיחַ דַּעַת מִמָּהּ כָּלֵל, רַק תְּמִיד תִּפְלְתִי עַל שְׂפָתַי בְּשִׁבְלָהּ, וְכֵד גַּבְיָהּ יִתְהַפֵּף (בְּכַא בְּתֵרָא עג:), כְּשִׁיכְמָרוֹ רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ, תִּתְהַפֵּף מִדַּת הַדִּין (עֵינִי לְקוֹשֵׁר מוֹהֲרָיו, חֶלֶק א', סִימָן ב') — קוֹ הַשְּׂמָאֵלִי, לְחֶסֶד וְרַחֲמִים — קוֹ יָמִין.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמָהּ, וּמֵאַחַל לָהּ כְּתִיבָה
וְחִתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ח' בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִיָּמֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבֶיךָ אָנִי מְקַבֵּל, וְאֵנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמֵחַ. וּבְפִרְטִיּוֹת עֲכָשׂוּ, שְׂזִכִּיתָ לְהַכְנִיֵס אֶת בְּנֵיךָ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת קל): כָּל מִצְוָה שֶׁקִּבְּלוּ עָלֵיהֶם בְּשִׂמְחָה, כְּגוֹן מִלָּה, דְּכִתִּיב (תְּהִלִּים קיט, קסב): "שֵׁשׁ אֲנֹכִי עַל אִמְרָתְךָ כְּמוֹצֵא שְׁלָל רַב", עֲדִין עוֹשִׂין אוֹתָהּ בְּשִׂמְחָה, עֵינֵי שָׁם. וְכִפִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל,

שְׁעַל-יְדֵי שְׁהָאָדָם שֵׁשׁ וְשֵׁמֶחַ, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ
 יִשְׁמַר אֶת בְּרִיתוֹ (עֵין לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קסט), עוֹלָה בְּקִנְיָה
 אֶחָד; כִּי כְּשֶׁאָדָם מְקַיֵּם מִצְוֹת מִלְּפָנֶיךָ וְשֵׁשׁ וְשֵׁמֶחַ כָּל
 יְמֵי חַיָּיו עַל עֲרֻבוֹת נַעַם חֶלְקוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה שְׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּעֶצְמוֹ יִשְׁמַר אֶת בְּרִיתוֹ שְׁלֵא יִפְגַּם בּוֹ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ ו"ל הַקְדוֹשִׁים
 (מְנַחוֹת מג:): בְּשִׁעָה שְׁנֹכְנֵס דָּוֵד לְבֵית הַמְּרֻחָץ, וְרָאָה עֶצְמוֹ עוֹמֵד
 עֵרֶם, אָמַר: אוֹי לִי שְׁאֲעַמֵּד עֵרֶם בְּלֵא מִצְוָה, וְכִיּוֹן שְׁנֹזְפֵר בְּמִלְּהָ
 שְׁבִבְשָׁרוֹ — נְתִיבָהּ דַּעְתּוֹ, וְלֵאחֲרַי שְׁיִצְאָ, אָמַר עָלֶיהָ שִׁירָה:
 "לְמַנְצַח עַל הַשְּׂמִינִית מְזֻמּוֹר לְדוֹד", עַל מִלְּהָ שְׁנֹתְנָה בְּשְׂמִינִית,
 עֵין שָׁם.

הָרִי לָךְ, שְׁיִכּוּלִים לְהַחֲיוֹת עֶצְמוֹ, שְׁתִּהְלֶה לְהֵשֶׁם יְתִבְרֵךְ, לֹא
 עֲשֵׂנִי גוֹי, וְהוּא מְהוּל, וּבְזֻכוֹת הַשְּׂמֻחָה הַזֹּאת, יְתִרְחַב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ,
 וְיִהְיֶה שְׂמוֹר מְחֻטָּאִים. וְזֶה שְׁנֹאֲמַר בְּשִׁעָה יְצִיאַת מִצְרַיִם (שְׁמוֹת טו,
 א): "וַיֹּאמְרוּ ל'אֲמַר אֲשִׁירָה ל'ה'", כִּי אֲזִי בְּשִׁעָה יְצִיאַת מִצְרַיִם
 בְּקָרִיעַת יַם סוּף, הֵיטָּם נִקְרַע בְּזֻכוֹת יוֹסֵף שְׁשִׁמְרָ אֶת בְּרִיתוֹ, וְעַל-כֵּן
 אָמְרוּ שִׁירָה, כִּי מִצְוֹת מִלְּהָ קִבְּלוּ בְּשִׂמְחָה.

וְעַכְשָׁו בִּימֵי אֱלוֹל, שְׁאָנוּ שְׁבִיִּים בְּתִשְׁבֻּחָה עַל פְּגָמֵינוּ שְׁפָגְמוֹ
 כָּל הַשָּׁנָה בְּבְרִית, עֶקֶר הַתִּשְׁבֻּחָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת מִתּוֹךְ שִׁירָה וְזֻמְרָה,
 אֲשֶׁר הִיא הַרְפוּאָה שֶׁל הַבַּת מְלֶךְ (כְּמוֹכָא בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יג, עֵין
 שָׁם)

וּבְעֵינֵינוּ שְׁזָכִיתָ לְחַדֵּשׁ אֵינָה חֲדוּשׁ עַל אֲגוּזֵינוּ, זֶה יָפָה מְאֹד, כֵּן
 תִּרְאֶה לְשִׁבֵּר אֶת הָאֲגוּז, שֶׁהוּא הַקְּלֵפָה הַמְּסַבֶּכֶת אֶת הַמֶּחַ (כְּמוֹכָא
 בְּתַקּוּנִים), וְתוֹצִיא תְּמִיד חֲדוּשֵׁי תוֹרָה חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל אָמַר,
 שְׁלַחֲדָשׁ בְּתוֹרָה, הוּא תַקּוּן הַבְּרִית (עֵין לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן קה).

וְהִנֵּה אֹדוֹת אֲגוּזֵינוּ מוֹכָא בְּזִהַר הַקְדוֹשׁ וּבְכַפְתָּבִים: "אֵל גִּנַּת
 אֲגוּז יִרְדְּתִי" (שִׁיר הַשִּׁירִים ו, יא), שְׁלֵמָה מְלָכָא כֵּד נְחִית לְעַמְקָא
 דְּאֲגוּזָא (הִיא הַקְּדֻשָּׁה שְׁבִתּוֹךְ הַקְּלֵפָה), נָטַל קְלֵפָא וְתִבֵּר יְתִיה
 וְהוֹצִיא אֶת מַחִיה וְכוּ', זָרִיק קְלֵפָא דִּילֵיהָ, וְאָכִיל מַחִיה, וְדָא אֲגוּזֵינוּ
 וְדָא דְטוּ"ב יְסוּד דְּדְכוּרָא. וְצָרִיךְ לְהַעֲבִיר מִנִּיה ג' קְלֵפִין, עַרְלָה

וּפְרִיעָה וְאַטוּפֵי דְדָמָא, וְאַחַר-כֵּן נִתְגַלָּה הָעֵטְרָה, אֹר הַגְּנוּז, טו"ב
הַגְּנוּז שֵׁשׁ בְּכָל בַּר יִשְׂרָאֵל, נִקְדַּת הַיְהוּדוּת שֶׁהוֹלֶכֶת עִמּוֹ כָּל יְמֵיו,
וּכְשִׁזְזָה לְנִטְרָא לִיָּה, הָרִי זֶה זֹכָה לְסוּדוֹת הַתּוֹרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה, וּמֵאַחַל לָךְ פְּתִיבָה
וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר פִּי תַצֵּא, ח' בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד שֶׁמַּחֲתִי לְשִׁמְעַע בְּשׁוֹרָה טוֹבָה עַל בְּנֵי הַנּוֹלָד לָךְ
לְמַזְל טוֹב, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָכֶם לְגַדְלוֹ בְּנִקְל עַל בְּרַכֵּי הַתּוֹרָה
וְהַיְרָאָה, יַחַד עִם כָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, וַיְהִי תוֹרָה וַיִּגְדְּלָה תְּמִיד
צְמוּדִים עַל שְׁלַחְנֶכֶם.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְהִסְתַּכֵּל בְּכָל פַּעַם עַל
הַהִשְׁגָּחָה, אֵיךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִשְׁגִּיחַ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת עַל כָּל פֶּרֶט
מִדּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, וְעַל-יְדֵי-זֶה תוּכַל לְעַבֵּר עַל הַכּל, עַל כָּל
הַבָּא עֲלֶיךָ, כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם מְכַנִּיס בְּעֲצָמוֹ הַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפִּרְטֵי
פִּרְטִית, עַל-יְדֵי-זֶה הוֹלֵךְ לוֹ הַכּל בְּנִקְל בְּיוֹתֵר, מֵאַחַר שֶׁהוּא יוֹדֵעַ,
שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאַצְלוֹ, אֲזִי הַכּל הוֹלֵךְ לוֹ בְּנִקְל, כִּי יוֹדֵעַ
שֶׁהוּא תַחֲתָיו יִתְבָּרַךְ.

וְהִנֵּה אָנוּ מוֹצְאִים אֶצֶל גְּדַעוֹן, שֶׁהִיָּה אֲזִי צַדִּיק הַדּוֹר, אָף
שֶׁבְּאֻמַּת מוֹבָא בְּזֹהַר חֲדָשׁ (פִּרְשַׁת נח), שֶׁגְּדַעוֹן בַּר יוֹאָשׁ לֹא הָיָה זַכָּאי
וְיָבֵר זַכָּאי, רַק מְשׁוּם דְּאָמַר טִיבוּתָא עַל יִשְׂרָאֵל — "וַיֹּאמֶר לוֹ ה',
לָךְ בְּכַחֲךָ זֶה, וְהוֹשַׁע אֶת יִשְׂרָאֵל"; הִינּוּ כִּי אָבִיו יוֹאָשׁ הִיָּה עוֹבֵד
אֶת הַבַּעַל, וְהִיָּתָה לוֹ אֲשֶׁרָה, וּבְנוֹ גְּדַעוֹן עָבַד אֶצְלוֹ, אָף הִיָּתָה בּוֹ
מַעֲלָה, שֶׁתְּמִיד מְצֵא טוֹב בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וְהִיָּה מִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וּכְשֶׁנִּתְגַּלָּה אֵלָיו הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עַל-יְדֵי מְלֶאכֶּה, "וַיֹּאמֶר אֵלָיו גְּדַעוֹן, בִּי אֲדֹנָי וַיֵּשׁ ה' עִמָּנוּ, וְלָמָּה מִצְאָתָנוּ כָּל זֹאת, וְאֵיךָ כָּל נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר סִפְרוּ לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ לֵאמֹר, הֲלֹא מִמִּצְרַיִם הֶעֱלָנוּ ה' וְעַתָּה נִטְשָׁנוּ ה'" וְגו' (שופטים ו, יג), שֶׁהַתְּפִלָּל אֵז תְּפִלָּה בְּבַחֲנֵינָת דִּין, אֵז "וַיִּפֶן אֵלָיו ה', וַיֹּאמֶר: לָךְ בְּכַחֲךָ זֶה, וְהוֹשַׁע אֶת יִשְׂרָאֵל", וְאֵז אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כִּפְרוֹשׁוֹ שֶׁל הַזֶּהָר חֶדֶשׁ: מֵאַחַר שֶׁאַתָּה מוֹצֵא טוֹב, וְאוֹמֵר טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל, לְכֵן תִּהְיֶה מְנַהֵג הַדּוֹר. וְכֵן הִיָּה, שֶׁיֵּצֵא לְלַחֵם עִם מְדִיָּן וְעַמְלֹק, שֶׁהֵם כָּלֵל הַדֵּינִים וְהַסְּפָקוֹת. מְדִיָּן זֶה בַּחֲנֵינָת דִּיָּן, עַמְלֹק זֶה בַּחֲנֵינָת סְפָקוֹת וְקִרְיָיוֹת, וְאֵז הַתְּלַקְטוּ אֵלָיו הַמוֹן רַב מֵעַם יִשְׂרָאֵל, וַיֹּאמֶר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּשְׁלַח חֲזָרָה אֶת כָּלָם, "פֶּן יִתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר, יְדֵי הוֹשִׁיעָה לִּי"; כִּי עָקַר קְלַפַּת עַמְלֹק — שֶׁהוּא סַפְ"ק, וּמְדִיָּן — שֶׁהוּא הַדֵּיָּן, הוּא לוֹמֵר, שֶׁיְדֵי פְעֵלָה זֹאת וְלֹא הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְזוֹהִי הַגְּאוֹת וְהַיְשׁוּת; כִּי מִי שֶׁהוּא בְּטָל וּמִבְטָל לְגַמְרֵי בְעֵינָיו, וְאֵינוֹ רוֹצֵה שׁוּם רְצוֹן אַחַר מִבְלַעְדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ, הָאָדָם הַזֶּה אֵין עָלָיו שׁוּם דֵּינִים, וְאֵין לוֹ שׁוּם סְפָקוֹת.

וְעַל-כֵּן שֶׁלַח אֶת כָּל שְׁכָרַע עַל בְּרַכְּיוֹ, שְׁזֵה סִימָן שֶׁהִיָּה עוֹבֵד מִקְדָּם לְבַעַל, וְנִשְׁאָרוֹ אֶצְלוֹ רַק שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת אִישׁ, וְכָל אֶחָד לְקַח שׁוֹפָר בְּיָדוֹ, וְאָמַר לָהֶם גְּדַעוֹן (שם ז, יז): "מִמֶּנִּי תִרְאוּ וְכֵן תַּעֲשׂוּ, וְהִנֵּה אֲנֹכִי בָּא בַקָּצֵה הַמַּחֲנֶה, וְהִיָּה כַּאֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה בֶן תַּעֲשׂוּן, וְתִקְעַתִּי בְשׁוֹפָר אֲנֹכִי וְכָל אֲשֶׁר אִתִּי, וְתִקְעֶתֶם בְּשׁוֹפְרוֹת גַּם אַתֶּם סְבִיבוֹת כָּל הַמַּחֲנֶה, וְאֶמְרַתֶּם לֵה' וּלְגְדַעוֹן", הִינּוּ שֶׁגִּלָּה לָנוּ סוֹד הַתְּקִשְׁרוֹת הַתְּפִלָּה אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֶת — "וְאֶמְרַתֶּם לֵה' וּלְגְדַעוֹן". וְגְדַעוֹן הִיָּה אֵז צְדִיק הַדּוֹר, כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ נוֹקְדוֹשִׁים (ראש השנה כה:): שְׁקוּל יִרְבַּעַל בְּדוֹרוֹ כִּמְשֶׁה בְּדוֹרוֹ, עֵינַן שָׁם; וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְחוּ בַּמַּלְחָמָה וְהַכְּנִיעוּ אֶת עַמְלֹק וּמְדִיָּן.

וְדָבָר זֶה סוֹבֵב בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וּבְכָל אָדָם בְּפָרְטֵי פְרָטִיּוֹת, עַל-יְדֵי הַתְּקִשְׁרוֹת אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֶת וְהַתְּפִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְלֹא לְכָרַע לְבַעַל שֶׁהוּא הַטְּבַע, וְעַל-יְדֵי תְקִיעַת שׁוֹפָר זוֹכִים לְהַכְּנִיעַ אֶת הַסְּפָקוֹת וְהַדֵּינִים.

וְעַל-כֵּן עָכָשׁ יְמֵי אֱלוֹל הַקְּדוּשִׁים, שְׁתּוֹקְעִים בְּשׁוֹפָר, עֲלֵינוּ
 לְהַתְּבוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהַתְּקַשְׁרוֹת אֶל הַצִּדִּיק הָאֵמֶת, וְעַל-
 יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְשִׁבַר מֵאֲתָנוּ כָּל הַדֵּינִים וְהַסְּפָקוֹת, וְנִזְכָּה לְתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה. וְעַל-יְדֵי בְּגִזַּן הַמְּלָכוֹת, לִידַע כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאׁוֹת בְּלַעֲדָיו
 יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה זֹכִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׂאֵז מְגַלִּים אֶת מֶלֶךְ מַלְכֵי
 הַמְּלָכִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִוְדָעִים שְׂאֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאָנוּ
 מְכַרְיִזִים לְפָנָי כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ: "ה' מֶלֶךְ וּמְלָכוֹתָו בְּכֹל מְשָׁלָה", כִּי
 אֵז בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה נִבְנִית הַמְּלָכוֹת וְנַעֲשִׂית פְּרָצוּף בְּפָנָי עֲצָמָה. וְזֶה
 שְׂאָנוּ מוֹצְאִים, אֲשֶׁר אַחֲרֵי שְׂגָדְעוֹן נִצַּח אֶת עַמְל"ק וּמְדַי"ן וְיֵאֱמָרוּ
 אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל גְּדַעוֹן, מְשַׁל בָּנוּ גַם אַתָּה, גַּם בְּנֵךְ, גַּם בֶּן בְּנֵךְ, כִּי
 הוֹשַׁעְתָּנוּ מִיַּד מְדַיָּן, וְיֵאֱמָר אֲלֵיהֶם גְּדַעוֹן, לֹא אֶמְשַׁל בְּכֶם וְלֹא
 יִמְשַׁל בְּנֵי בְּכֶם, ה' יִמְשַׁל בְּכֶם", כִּי גֵלָה לָהֶם, אֲשֶׁר זֶה עָקַר תְּקוּנוֹ
 בְּמִלְחָמָתוֹ עַל-יְדֵי הַשׁוֹפָר בְּקִלְפַת עַמְל"ק וּמְדַי"ן, וְכִּי שְׂתַתְּגֵלָה
 מְלָכוֹת שָׁמַיִם, וְלֹא שֶׁהוּא יִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

וּמַחְמַת שְׂעַכְשׁוֹ לְמִדְתֵי פְּסוּקִים אֱלוֹ, וְנִתְחַדַּשׁ לִי כָּל זֹאת,
 אֲמַרְתִּי לְרָשָׁם זֹאת בְּעִבְרוֹךְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאֲחַל לְךָ כְּתִיבָה
 וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה...

ה' תתקעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ח' בְּאֱלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ
 יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמְּךָ, וּבְפִרְטוּת בְּעִנְיַן שְׁלוֹם
 הַלְמוּדִים שְׁלָךְ, וְאֵיךְ שְׂאֵתָה מִתְחַזֵּק.

ראה, חֲמֻדַּת לְבָבִי, לְלַמֵּד הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת בְּקִי בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּ"חֵי-מוֹהַר"ן" וּבְ"שִׂיחוֹת-הַר"ן", וְלִקְיָם כָּל הַנֶּאֱמָר שָׁם. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר פַּעַם, שֶׁעַם כָּל שִׂיחָה וְשִׂיחָה שֶׁלוֹ יְכוּלִים לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֵׁר כְּמוֹ שֶׁהוּא רוֹצֶה, אִישׁ כָּשֵׁר אֲזוּי וְוִי אִיף מִיִּין אַ עָרְלִיכֶען אִיד. כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ מְאֹד מְאֹד, עוֹבְרִים יָמִים וְלֵילוֹת, שְׂבוּעוֹת וְחֻדָּשִׁים וְשָׁנִים, וּמָה יֵשׁ בְּיָדֵי? כָּלוּם! וּכְעֵין שֶׁסִּפֵּר רַבְּנֵנוּ ז"ל, שֶׁהֵיָצַר הָרַע נִדְמָה כְּאִדָּם שֶׁרָץ עִם יָד סְגוּרָה, וְכָל אֶחָד רָץ אַחֲרָיו, וְחוֹשֵׁב שֶׁיִּמְצָא שָׁם אֶת מְבַקְשׁוֹ, וְלִבְסוֹף פּוֹתְחָהּ, וְאִין מוֹצְאִים שָׁם שׁוֹם דְּבָר (עֵין שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ו'). כְּמוֹ-כֵן רוֹדְפִים אַחֲרֵי אָדָם וְכוּ', וְחוֹשְׁבִים מִי יוֹדֵעַ מָה יִמְצָאוּ אֶצְלוֹ, וְלִבְסוֹף הֵיךְ רִיקָה, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְאֲזוּ כָּבֵר מְאֹד.

כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֲשׁבוֹן צָדֵק — "מָה יֵשׁ לִי בְיָד", "כִּי מָה שֶׁבְיָד בְּטוֹחַ", וְעַל-כֵּן אִם זְכִיתִי לַחֲטֹף הַיּוֹם מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר, שְׁלַחַן עָרוּף, וְכוּ' וְכוּ', זֶה בְּטוֹחַ וְחֲתוּם בְּעוֹלָם הַנֶּצַח, מָה שְׂאִין כֵּן כָּל הַהֶבְלִים וְהַדְמִיוֹנוֹת, מִזֶּה לֹא יוֹצֵא מְאוּמָה, וְהַכֹּל כְּחִלוּם פּוֹרַח.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד לְבַל תִּבְלָבֵל עַצְמְךָ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְעוֹלָם, וְרֵאֵה לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם מְעַט מְכַל לַמּוֹד, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר: "מְעַט גַּם-כֵּן טוֹב", וְלֹאט לֹאט תִּזְכֶּה לְטִיֵּל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְהַעֲקֹר רֵאֵה לְהִיּוֹת מְצַמְצֵם, וְתִזְהַר מִרְבוּי אוֹר.

אוֹדוֹת סִפְרֵי הַזֵּהָר עִם פְּרוּשׁ הַסֵּלֶם וְכוּ', יֵשׁ לִי אוֹתָם, וְכֵן יֵשׁ לִי סִפְרֵי "תִּלְמוּד עֶשֶׂר סְפִירוֹת". וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר בְּפְרוּשׁ (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח): רֵאֵוִי לְאָדָם שֶׁיַּעֲבֹר וְיִלָּךְ בְּזֶה הָעוֹלָם בְּכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְלִלְמַד כָּלָם, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה בְּכָל מְקוֹם וְכוּ', עֵין שָׁם. הֵן אָמַת, שְׁלָנוּ יֵשׁ דְּרֹךְ אַחֲרַת בְּלַמּוּד קְבֵלָה, אָבֵל כָּל הַדְּרָכִים טוֹבוֹת, וּבִלְבָד שֶׁיִּכְנוֹן לְבוֹ לְשָׁמַיִם. עַל-כֵּן אֵל תִּבְלָבֵל עַצְמְךָ בְּבִלְבוּלֵי חֲנָם,

אֲדַרְבָּה אֶתְּהָ יְכוּל לְשַׁלַּח אֵלַי אֶת סֵפֶר הַ"עֵץ חַיִּים" עִם פְּרוּשׁוֹ
 "פְּנִינִים מִסְבִּירוֹת", כִּי אֵין לִי סֵפֶר זֶה, וּמְאֹד מְאֹד אֶשְׁמַח בְּקִבְּלָתוֹ.

רְאֵה אֵיךְ שְׁמֻטְעִים וּמְסַלְפִים תָּמִיד אֶת דְּבוּרַי, מַה לַעֲשׂוֹת?!
 הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ יַעֲזֹר, שְׁנוּזָה לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמַתִּית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ, וּמֵאַחַל לָךְ כְּתִיבָה
 וַחֲתִימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקעה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ח' בְּאֵלוֹל ה'תשר"ם.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְכָל־לַיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ,
 "חֲסִידֵי בְרִסְלָב", תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְּשִׁים, דֵּי בְּכָל
 אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! חֲזָקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד בַּעֲבוּרַת הַשֵּׁם
 יִתְפָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר לְמִדְנֵי רַבְּנֵי ו"ל. וְעֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי זוֹ לָנוּ זְכוּת
 גְּדוּלָּה, שְׁזָכִינוּ לְפַל בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל, סוּף פֶּל סוּף מִי שְׁזָכָה
 לְצִיַּת אֶת רַבְּנֵי ו"ל כָּל הַשָּׁנָה, עֲכָשׁוּ בְּצֵאת הַשָּׁנָה (כִּי תֵצֵא), אֲזִ
 הוּא כְּבָר רוֹאֵה בְּעֵינָיו אֶת הָאוֹצֵר הַמְּנַצֵּר, שְׁזָכָה לְצַבֵּר כָּל הַשָּׁנָה,
 עַל-יְדֵי הַהַקְדָּמוֹת הַנּוֹרְאוֹת שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל — הֵן בְּמִקְרָא, וְהֵן
 בְּמִשְׁנָה, וְהֵן בְּגִמְרָא, וְהֵן בְּמִדְרָשׁ, וְהֵן בְּרַמְבַּ"ם, וְהֵן בְּטוֹר, וְהֵן
 בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ וְכוּ' וְכוּ'.

וְהַעוֹלָה עַל הַפֶּל, מִי שְׁזָכָה לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְלִמַּד
 "לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי" כְּפִי הַסֵּדֶר שְׁנוֹסְדֵר — לְסִימּוֹ בְּכָל חֹדֶשׁ, וְאַפְלוּ
 לֹא לְמַד בְּכָל יוֹם רַק חֲצֵי הַסֵּדֶר, אֲזִי עֲכָשׁוּ כְּבָר גַּם-פֶּן זָכָה לְסִיִּים
 כָּשֶׁשׁ פְּעָמִים בְּנִקְל. וְכֵן הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מִנְחָה, מְעֲרִיב,
 חֲצוֹת, בְּכָל יוֹם בְּדַבְּקוֹת וּבִכְנוּנָה מֵתוֹךְ הַסֵּדוּר. וְעַל כָּלֵם — שִׁיחָה
 בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ וְכוּ' וְכוּ', עֵינֵי לֹא רְאֵתָה מַה שְׁלַקֵּט כָּל הַשָּׁנָה. וְכָל
 זֹאת — אִם זָכָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנֵי ו"ל, אֲזִי רוֹאֵה כְּבָר בְּחוּשׁ מַה פֵּעַל,

"מַעֲנֹת לֹא יוּכַל לְתַקֵּן, וְחֶסְרוֹן לֹא יוּכַל לְהַמְנוֹת" (קִהְלֵת א, טו), סוֹבֵב עַל אֵלוֹ שְׁלֹא רָצוּ לְצִיַּת, וְאָמְרוּ כְּאֵלוֹ אֵין זֶה דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ'. וְעַל-כֵּן עֲכָשׁוּ בְּצֵאת הַשָּׁנָה (כִּי תֵצֵא) יְכוּלִים כָּבֵר לְרֹאוֹת אֶת הַהִפְרָשׁ בֵּין תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", וּבֵין מִי שְׁאִינוֹ תַלְמִיד.

וְהִנֵּה מֵה דְהוּהָ הַנּוֹה, הַעֲקָר רָאוּ לְהִסְתַּפֵּל עַל לְהַבְּא, אֶל כְּנִיסַת הַשָּׁנָה (כִּי תֵבֵא), לֹא לְהִיּוֹת בְּטָלְנִים, רַק לְעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּלְהִתְקַרֵּב מִחֲדָשׁ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת שְׁאַתֶּם לּוֹמְדִים בְּהַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ, קֹדֶשׁ הַקְדָּשִׁים, וְאִזּוֹ כְּשֶׁתַּעֲבֹר הַשָּׁנָה לֹא תִתְחַרְטוּ כָּלֵל, אַדְרָבָה תִזְכּוּ לְכַפֵּל כְּפָלַים, אֲשֶׁרֵי הַמְצִיַת!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ה' תתקעו.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא, ט' בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מֵה אָמַר לָךְ! אֵין עֲצָה אַחֲרַת בְּזֵה הָעוֹלָם, רַק לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה גֹדֵם לְאָדָם הָעוֹמֵד בַּיָּם סוֹעֵר, וְעוֹד מַעֲט קָט יִטְבֵּעַ, אִזִּי עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים לְהִצִּיל עֲצָמוֹ וּלְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיחֶיָה, וְאִינוֹ מִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם דְּבַר, כְּמוֹ אִתָּה, שְׁכָבֵר עָבְרוּ עָלֶיךָ בְּחִיָּךְ כָּל מִינֵי מְשֻׁבְּרִים וְגָלִים, מִמֶּשׁ מִיּוֹם שְׁנוֹלְדָתְךָ עַד עֲכָשׁוּ, וּמִמֶּשׁ אֵין יוֹם שְׁלֹא תִהְיֶה קַלְלָתוֹ מְרַבָּה מִחֲבָרוֹ אֲצִלְךָ, מְרַב מְרִירוֹת לְבָךְ וְצָרוֹתֶיךָ שְׁעוֹבְרוֹת עָלֶיךָ, וּבִזְכוּיֹת חֲנָם זְכוּיֹת לְהַתּוֹדֵעַ מְרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶהוּ חֶסֶד נִפְלֵא עַד מְאֹד, שְׁמַגְשָׁמִים כְּמִנּוּ דִיקָא גִזְכָּה לְהַתּוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ.

וְעַל-כֵּן מֵאֲחַר שְׁאַתָּה יוֹדֵעַ מְרַבִּי כְּזֶה, אִתָּה צְרִיךְ לְשַׁמַּח מְאֹד

מאד בו: "בְּךָ רַבְּנוּ נִגְלָה, בְּךָ רַבְּנוּ נִשְׁמָחָה", "נִגְלָה וְנִשְׁמָחָה" (עם הנגון שְׁלֵנוּ).

מה אמר לך, ידידי הַיָּקָר וְהַחֲבִיב! הַרְגַל עֲצֻמָּךְ לְהִתְחַבֵּא מִפְּעַם לְפַעַם בְּאִיזָה מְקוֹם צְנוּעַ, שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, אוּ בְּאִיזָה בֵּית-מִדְרָשׁ צְנוּעַ, שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם בְּאֲמֻצֵּי הַיּוֹם, וְהִתְפָּרַשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתְךָ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יִדְבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר זֶה נִקְרָאת הַתְּבוּדוּת. וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם אֵינוֹ מִתְבוּדָד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינוֹ מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, מִשֶּׁהוּ חָסֵר לוֹ, וְעַדִּין הוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל עַד מְאֹד, כִּי אֵין לָךְ שְׂמָחָה כְּהִתְרַת הַסְּפָקוֹת. וְכָל זְמַן שְׂאִין הָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה סִימָן שֶׁעַדִּין אֲמוּנָתוֹ לְקוּיָהּ, כִּי הַמְּאֲמִין בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין בְּלִעְדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא תָּמִיד יִדְבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא יִהְיֶה שְׂבוּר כָּלֵל, כִּי כָּל מַה שְׂרַק עוֹבֵר עָלָיו, הוּא מְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא תָּמִיד שְׂמֵחַ.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ בְּעִבּוּדָה קְדוּשָׁה זֶה, וְאֵז אֵין לָךְ מִמָּה לְהִתְפַּחַד כָּלֵל, וְרָאָה שְׁשׁוּם בְּרִיָּה (לְרַבּוֹת אֲשֶׁתְּךָ) לֹא יוּכְלוּ לְהִפְחִיד אוֹתְךָ, כִּי הַמְּאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵינוֹ מִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, אֲפִלוּ לֹא מִהַמָּוֶת, וְהוּא תָּמִיד מוּכֵן וּמְזֻמָּן לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי מַה יֵּשׁ לוֹ כְּבֹר לְהַפְסִיד? ... וְהֵבֵן אֶת כָּל זֹאת וְאֵל תְּדַאֵג כָּלֵל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: יֵשׁ עֲנָן שִׁיתְּהַפֵּךְ הַכֵּל לְטוֹבָה, אֲשֶׁרִי הַמְּאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ, וּמֵאַחַל לָךְ כְּתִיבָה
וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

אֲנִי מְקַוֶּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל תְּכַף-וּמִנְד אַחַר
חַג הַסְּפּוֹת, אִם יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת הַחַיִּים.

ה' תתקעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר פִּי תִצָּא ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי וּקְרָאתִיו.

מָה אָמַר לָךְ! אֲנִי אוֹחֵז בְּשָׁלִי, אִם תְּדוּרוֹ בְּשְׁלוֹם, וּתְפָזְרוּ לְצִדְקָה, יִהְיוּ לָכֶם יְלָדִים חַיִּים וְקַיָּמִים, פִּי תִהְלֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂנִיכֶם בְּרִיאִים, יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֶּן תָּמִיד.

אוֹדוֹת אֲמוּץ יְלֵד, לְדַעֲתִי, אֵל תַּעֲשִׂי אֵת זֹאת בְּשׁוּם אִפֶּן שְׁבַעֲוֹלָם, פִּי הוּא אֵךְ לְמוֹתָר, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, יִהְיוּ לָךְ יְלָדִים, אִם רַק לֹא תִדְחֲקִי אֵת הַשְּׁעָה, וְאֵל תִּהְיִי בְּמַתַּח כָּל־כָּךְ.

אֵךְ יַעַן שָׂאתָ כָּל־כָּךְ אוֹהֶבֶת יְלָדִים, הִיָּה טוֹב אִם הִיִּית מְקַבְּלַת אִיזוֹ עֲבוּדָה בְּאִיזָה מוֹסֵד שֶׁל יְלָדִים בְּתוֹר עוֹזֶרֶת לְכַמָּה שְׁעוֹת, וּתְשַׁחֲקִי עִם הַיְלָדִים, וּתְלַמְדִי עִמָּהֶם "מוֹדָה אֲנִי" וְכוּ', וּבְרִכּוֹת וְכוּ', וּבְאִפֶּן הַזֶּה לֹא תִהְיִי מְשַׁעֲמַמַת, אֲשֶׁר כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּתוּבוֹת ט.): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי שְׁעָמוּם וְלִידֵי זְמָה וְכוּ'.

כָּל עֲנִיֵן הַטְּלוּיָזָה בְּבֵיתְכֶם, זֶה רַק נִגַע צָרַעַת, וּמְכַנִּים רַק זְמָה, נֶאֱוָף וְזָבֵל בְּבֵית, מַה טוֹב וּמַה נְעִים שְׁתַּפְּטְרוּ מִזֶּה כְּמָה שְׁיֹוֹתֵר מֵהַר. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר, שְׁתַּשְׁמְעִי לַעֲצָתִי, וְתִקְחִי אִיזוֹ עֲבוּדָה בְּתוֹר עוֹזֶרֶת לִילָדִים, וְזֶה יַעֲזֹר לָכֶם אַחֲר־כָּךְ, שְׁיִהְיוּ לָכֶם יְלָדִים.

פְּתִיבָה וּחְתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקעח.

מוֹצָאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר פִּי תִצָּא, י"א בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סְלָה גִיעֵנו וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצַחִים.

חֲמִדַּת לְבָבִי! מָאד מָאד אָנִי מִשְׁתַּוְּקָה לְרֹאוֹתָךְ, וּלְדַבֵּר עִמָּךְ
וּלְחַזֵּק אוֹתָךְ, כִּי יוֹדַע אָנִי, אֲשֶׁר מִי שְׁעוֹסֵק בְּעֶסֶק הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא
שֶׁל קְרוֹב רְחוּקִים, צָרִיף לְהִתְחַזְּקוֹת עֲצוּמָה, שְׁלֵא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל,
וּכְמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט): מִי שֶׁמְקַרֵּב
רְחוּקִים, הוּא בּוֹנֵה "הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ".

וְצָרִיף לְשָׁמֵר מָאד מָאד, שְׁלֵא יִתְאַחַז בּוֹ הָרַע שֶׁל אֱלוֹ
הַמְּקַרְבִּים שֶׁמְקַרֵּב, וְהָרַע הַזֶּה הוּא הָעֲצָבוֹת וְהַדְּפֹאוֹן וְהַמְרִירוֹת שֵׁישׁ
אֲצֵל כָּל אַחַד, כִּי עַקֵּר הַשְּׂמִחָה הוּא רַק דְּבִקּוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ וְקִיּוּם
הַמְּצוּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת, כִּי "פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרָיִם מִשְׁמַחֵי לֵב" (תְּהִלִּים יט, ט).
מֵה שְׂאִין כֵּן מִי שֶׁחוּטָא, נִכְנָסֵת בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, וְהַשְּׁטוּת הַזֹּאת הִיא
הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּפֹאוֹן; כִּי זֶה טֹבַע כָּל שׁוֹטֵה, שֶׁתְּמִיד שׁוֹרֵה
בְּעֲצָבוֹן וּבְדְפֹאוֹן פְּנִימִי, לֹא-כֵן אִישׁ בְּרִיא, הוּא תְּמִיד עֲלִיז וְשִׂמַּח.
וְעַל-כֵּן מִי שֶׁעוֹסֵק בְּקְרוֹב רְחוּקִים, הוּא עוֹסֵק לְהַפְּיֵךְ אֶת הַמְּרָה
שְׁחָרָה, שֶׁהֵם הָרְחוּקִים, אֶל הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁהִיא הַשְּׂמִחָה הָאֲמִתִּית,
וְעַל-כֵּן צָרִיף לְשָׁמֵר מָאד, שְׁלֵא יִתְאַחַז בּוֹ הָרַע, שֶׁהֵם הָעֲצָבוֹן
וְהַדְּפֹאוֹן שֵׁישׁ בְּאוֹתָם הָאֲנָשִׁים שֶׁמְקַרֵּב.

וְלָכֵן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! מֵאַחַר שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בְּעֶסֶק הַקְּדוֹשׁ
וְהַנּוֹרָא הַזֶּה לְקְרוֹב רְחוּקִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, רָאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּמַצַּב
רוּחַ מְצִיָּן, וְתַמְשִׁיף אֶת הַשְּׂמִחָה וּמַצַּב הַרוּחַ הַטּוֹב גַּם עַל הָרְחוּקִים.

וְצָרִיף שֶׁתִּדַּע, כִּי זוֹ הָעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל כְּשֶׁאַדָּם
מִתְעַסֵּק עִם רְחוּקִים, עַל-פִּי-רֵב הוּא נִשְׁבָּר, כִּי נִדְמָה לוֹ בְּכָל פַּעַם
— מֵה לִי וּלְצָרָה הַזֹּאת וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁנִּכְנָס בְּחוּבוֹת וְכוּ', שְׂאֵז
בְּנֻדָּא יִצְרוּ מְסִיתוֹ לְהִיּוֹת שְׁבוּר וְכוּ', רָאֵה מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה עִמָּךְ וְכוּ'.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רָאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ, וְאֵל תַּעֲזוֹב
אֶת הָעֲבוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת בְּשׁוּם אַפֵּן שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי זֶה עַקֵּר תְּקוּוּנָךְ
הַנּוֹצְחִי, כִּי כַּמָּה שֶׁקְלָקְלֵת — עֲלִיף לְתַקֵּן, וּבְנֻדָּא אִם תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת
חֲזָק וְאֲמִיץ בְּנִקְדַּתְךָ, יִהְיֶה אִיף שִׁיחָה, וְיִתְחַזֵּק וְיִתְשַׂמַּח אַחֲרַיִם, אִז

סוף פֿל סוף יתְהַפֵּף הַכֵּל אֶצְלֶךָ, וְכֵן אַתָּה תִזְכֶּה לְשִׂמְחָה אֲמִתִּית,
וְלִצְאֵת מִכָּל חוֹבוֹתֶיךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לְךָ עַד מָאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךָ, וּמֵאַחַל לְךָ כְּתִיבָה
וְחִתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה...

ה' תתקעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, י"א בְּאֵלּוּל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי
לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן
עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח וְנִצָּחִים.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִשְׁתַּוְּקֵק לְרֵאוֹתְךָ וּלְדַבֵּר עִמָּךָ, וּלְסַפֵּר לְךָ
מֵהִירָשָׁה הַגְּדוּלָּה שֶׁנִּשְׁאַרָה לָנוּ מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר עֲשִׂירוֹת כְּזוֹ יֵשׁ
וְיֵשׁ בָּהּ לְהִיּוֹת מְגֻדֵל אֹרֶךְ בְּעִיר אֲשֶׁדוּד, וְלִבְנוֹת שֵׁם "הֵיכַל-הַקִּדְשׁ".
בְּנֵדָאֵי רְאוּי לְךָ לְמִסֹּר מֵהִירָשָׁה הַגְּדוּלָּה שֶׁלָּנוּ בְּאַפֵּן שֶׁנִּחְיֶה עִם רַב.

מָה אִמַּר לְךָ! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה עַד מְאֹד עַל נֵעַם חֲלֻקְנוּ, אֲשֶׁר
בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלָנוּ וְנִחְלָתָנוּ, וּבְזֶה צְרִיכִים לְשִׂמְחָה כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, כִּי
מָה הֵינְנוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבֵּנוּ ו"ל וְעֲצוּתֵנוּ הַקְדוּשׁוֹת.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְחִזֹּק אֶת עֲצָמָךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים, וְאַל תִּפֹּל
בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְהַעֲקֹר — שְׁלֵא תִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָךָ שׁוּם פְּחָדִים שֶׁל
הֶבֶל, וְלֹא תִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם. וְאַל זֶה תִזְכֶּה דִיקָא עַל-יְדֵי
בְּחִינַת מִשְׁפָּט, כִּי כְּשֵׁיךְ דִּין לְמִטָּה, אִין דִּין לְמַעְלָה (עֵין לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָנִים טו, קנ"ד), כִּי כְּשֶׁאֲדָם שׁוֹפֵט עֲצָמוֹ בְּכֹל דְּבָר, אִיךָ
הוּא מִתְנַהֵג וּמִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט מִחַיָּיו, אֲזוֹ
מִוִּיד מַעְצָמוֹ כָּל מִינֵי פְחָדִים שֶׁל הֶבֶל. כִּי בְּאַמַּת אִין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַת, חֵי, מְדַבֵּר, הַכֵּל לְכֹל עֲצָם
עֲצָמִיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְשֶׁאֲדָם יוֹדֵעַ זֹאת, אֲזִי אִינוּ מִתְפַּחַד
— לֹא מְדוּמָם וְלֹא מְצוּמַח וְלֹא מְחֵי וְלֹא מְמַדְבֵּר, מֵאַחַר שֶׁמְקַשְׂרָם,

אָשֶׁר ה' תתקפּ בנחל רלה
הִירָאָה הָעֲלִיּוֹנָה מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּדִבְרִים חִיצוֹנִיִּים וְנֹעֲשִׂים יְרֵאִים,
וּמִפְחָדִים מְכַל דְּבַר שְׂבָעוֹלָם.

וְעַל־כֵּן רָאָה, אֲהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְהִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ,
וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתְךָ עַל כָּל מָה שְׂעוּבָר עֲלֶיךָ בְּפִרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְזֶה יֵצִיל אוֹתְךָ מִכָּל דְּבַר רָע.

וּבְאֵמֶת זֹהֵי הַמַּתָּנָה הַכִּי גְדוֹלָה שְׂקִבְלָנוּ מִרַבְּנוּ ו'ל, כִּי בְּאֵפֶן
הַזֶּה הָאָדָם אֵף פָּעַם אֵינּוּ נִמְצָא לְבַד, רַק תָּמִיד מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ עִמּוֹ
יִתְבַּרְךָ, וּמִסְפֵּר לוֹ אֶת כָּל לְבוֹ, אֲשֶׁרֵי שִׁיאֲחֹז בְּזֶה!

אַחֵי הַיָּקָר! הִזֵּה מְאֹד מְאֹד רְצוּנִי, שְׂתַעֲשֶׂה הַשָּׁנָה קְבוּץ בְּעִיר
אֲשֶׁדוּד, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְקַרְבוּ עוֹד מְקַרְבִּים, וְיִתְוַסְּפוּ עוֹד נְפִשׁוֹת וְכוּ',
כִּי כָּבֵד יְדַעַת דַּעַתִּי, אֲשֶׁר בְּכָל עִיר וְעִיר שְׂנַמְצָאִים שֵׁם אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמְנוּ, רְאוּי לָהֶם לַעֲשׂוֹת שֵׁם קְבוּץ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ, וּמְאַחַל לְךָ פְּתִיבָה
וּחֲתִימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקפּ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי־שְׁבֵת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תֵצֵא, י"א בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אַת מְקַתְבֵּךְ לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי.

וְהִנְנִי מְבַרְכֶּךָ בְּבִרְכַּת מְזֵל־טוֹב עַל הַלְדַת בְּנֶךָ הַיָּקָר, הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ יְנַכֶּה אוֹתְךָ וְאֶת אֲשֶׁתְךָ לְהַכְנִיסוֹ וְלְהוֹלִיכּוֹ אֶל הַחֲפָה
בְּבִרְיאוֹת הַשְּׁלָמָה, וְתַרְוּוּ רַב גִּנְחַת מִמֶּנּוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

חֲמַדַּת לְבָבִי! הַעֲקָר רָאָה לְהִיּוֹת סְבָלָן גְּדוֹל עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר
עֲלֶיךָ, וְתִרְאָה לְהִיּוֹת מְאָרִיךְ אַפָּךָ עַל פְּרֻט וּפְרֻט בְּבִיתְךָ, וּבְפְּרֻטִיּוֹת

עכָּשׁוּ, שְׁאִשְׁתְּךָ תַּחֲיִי הִיא יוֹלֶדֶת, אֲשֶׁר מָאֵד מָאֵד קָשָׁה לָּהּ, אַתָּה צָרִיךְ לְהִבִּין אוֹתָהּ, וּרְאֵה לְהִקְל מִמֶּנָּה צַעֲרָה וְכוּ'.

הַעֲקֹר רְאֵה לְשִׁמְחָה וּלְחֻזְקָה, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אִשָּׁה אַחֵר לִידָה מָאֵד מָאֵד חֲלָשָׁה, וּמָה גַם שְׂאֵז הִיא צָרִיכָה לְרַחֲמִים רַבִּים לְצַאת מִהַדְפְּאוֹן וְהַעֲצָבוֹן הַטְּבָעִי שֶׁנֶּאֱרַע לָּהּ עַל-פִּי-רַב אַחֲרֵי לִידָה וְכוּ', וְהַבֶּעַל צָרִיךְ לְחֻזְקָה וּלְאַמְצָה. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת מָאֵד מָאֵד סְבֻלָּן, וְתַעֲזֹר לָּהּ, וּרְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמָךְ עִם שְׁמִיעַת כְּלֵי זֶמֶר בְּבֵיתְךָ, וְזֶה יִרְחִיב לְךָ אֶת מִחְךָ וְדַעְתְּךָ, וְתוּכַל לַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

רְאֵה לְהַרְגִּיל עֲצָמָךְ לְעוֹלָם לֹא לְדַבֵּר — לֹא מֵעֲצָמָךְ וְלֹא מֵאַחֲרִים, וְאֵז תַּעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּשָׁלוֹם, וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּשֶׁלֹּא יִהְיוּ לְךָ עֲסָקִים עִם שׁוֹם בְּגִי-אָדָם שְׂיִבְלִפְלוּ אוֹתְךָ, אֵז דִּיקָא תַּעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הָעוֹלָה עַל הַכֹּל, רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כְּפִי דְרָךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְאֵל יַחֲסֹר לְךָ יוֹם בְּלִי לְמוּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר, שְׁלַחַן עָרוּךְ וְכוּ', אֲפִלוּ מְעַט דְּמַעַט מִכָּל שְׁעוֹר, וְסוּף כָּל סוּף יִצְטָרֵךְ לְחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל, וּבְמִשְׁךָ כַּמָּה שָׁנִים תִּזְכֶּה לְסִימָם.

חֲמִדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהִיּוֹת עַל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁלָּנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁעוּשָׂה אֵז תְּקוּנִים עִם כָּל הַמְּקַרְבִּים אֵלָיו, אֲשֶׁר הוּא בְּעֲצָמוֹ אֵינּוּ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת וּלְתַקֵּן אוֹתָם כָּל הַשָּׁנָה, אֲבָל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת לָהֶם תְּקוּן. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם הֵייתָ מִצְטָרֵךְ עִם הַמִּגְזֵן שְׁבִשְׁכֵנוֹתְךָ, שְׁעוּשִׁים אֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ הַיְקָרִים בְּהִיכַל-הַקֹּדֶשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ, וּמֵאַחַל לְךָ פְּתִיבָה
וְחִתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

נָא לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּבְאִפְנֵי הַזֶּה אֶכְתֹּב לְךָ,
לְמַעַן לֹא יִנְתַּק, חֵס וְשָׁלוֹם, הַקָּשֶׁר.

ה' תתקפא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבא, י"ב באולול ה'תשד"ם.

שלום רב יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

חמדת לבבי! העקר ראה לשפח בכל פעם את העבר, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כו): אצל העולם השכחה היא חסרון גדול בעיניהם, אבל בעיני יש בשכחה מעלה גדולה, כי אם לא הייתה שכחה, לא היה אפשר לעשות שום דבר בעבודת ה', אם היה זוכר כל מה שעבר, לא היה אפשר לו להרים את עצמו לעבודתו יתברך בשום אופן, וגם היו מבלבלים לו כל הדברים שעברו ועוברים עליו, אבל כן פשיש לו מדת השכחה, על-ידי-זה הוא יכול לעשות בכל פעם התחלה חדשה, עין שם.

ובאמת צריך שתדע, אהובי, אחי היקר! כי כל זה תלוי כפי שהאדם זוכה להכלל בכתר אוכמין, כתר עלאה, בטול אל אין סוף ברוך הוא, ששם העבר וההנה והעתיד — הכל אחד, ועל-כן לא שיה שיפל בדעתו כלל, מאחר שמחדש עצמו בכל רגע ודקה ממש. וזה היה רצונו של רבנו ז"ל, שהאדם יזכה להכלל כל-כך באין סוף ברוך הוא, עד שיעשה בכל רגע ודקה התחלה חדשה, ואז לעולם לא ישבר משום דבר.

מה אמר לך, ידידי היקר לי מאד! ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם לא להיות במקריות ובעצבון ובכפאון, המכלה את בריאות האדם, וראה לאכל דיקא ולישן דיקא, כי אין זו עבודה כלל לסגף עצמו באכילה ושתייה ושנה, אדרבה זה גורם לאדם חלשות הגוף והמח, ואז כבר אינו יכול ללמד ולהתפלל ולקיים את המצוות כפי שצריך.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רַבְּנוּ ו"ל אָמַר, שֶׁהַשִּׁיג יַחֲידָה בְּתַכְלִית מְדַרְגָּה
עֲלִיוֹנָה וְכוּ', שֶׁזֶה הַשָּׁגַת שְׁלֹשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק, הַשָּׁגַת מְשִׁיחַ, שֶׁשָּׁם
הוּא בְּטוֹל הַזְּמַנִּים לְגַמְרִי, וּבְטוֹל הַמְּקוֹם וְהַצְּמָצוּם וְכוּ', וְאִף-עַל-
פִּי-כֵן אֲנִי מִשְׁתַּוְּקֵק לְעֵלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ'.

וְהַפְּלֵל, שֶׁרַבְּנוּ ו"ל לֹא נָח לְרַגַע, וְתַמִּיד הַשְׁתַּוְּקֵק לְעֵלוֹת יוֹתֵר
וְיוֹתֵר וְלֹא עָמַד לְעוֹלָם, וְאֵת הַדְּרָךְ הַנּוֹרָא וְהַנּוֹפֵלָא פָּתַח לָנוּ, שְׁנַחֲקָה
אוֹתוֹ (אִים נְאֻכְמֵאכִין), אֲשֶׁרֵי שִׁיאֲחִז בְּדְרָךְ זֶה, לֹא לְהַנִּיחַ אֶת
מְקוֹמוֹ. וְהַעֲקָר לְהַרְבּוֹת בְּתַפְלָה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו
יְתַבְּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפָרְטֵי פָרְטִיּוֹת, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁאֲתָה רַק הוֹלֵךְ, רֹאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר
עִמוֹ יְתַבְּרֵךְ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה תִּטְהַר אֶת אֲוִיר הָעוֹלָם אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתָיָךְ, וְהַהֲסָתֵר פָּנִים וְהַפְּסוּיִים מִצַּד הַקְּלָפוֹת, שֶׁנִּבְרָאוּ
מִעוֹנוֹתָיו הַגְּדוֹלִים, יְתַבְּטְלוּ עַל-יְדֵי-זֶה לְגַמְרִי, וְיִזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ אֶת
רוּחַנִּיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יְתַבְּרֵךְ סְבִיבוֹ.

כִּי בְּאֵמַת כָּל אָדָם מְסַבֵּב עִם אֱלֹקוֹת, שֶׁזֶה אוֹר הַמְּקִיף אוֹתוֹ,
אֵךְ מִצַּד עֲבִיּוֹת הַגּוֹף וְהַחֲמֵר וְכוּ', קָשָׁה לוֹ לְהַכְנִים אֶת הַמְּקִיפִים
לְתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת הַמַּחֲזִין שְׁלוֹ, אָבֵל עַל-יְדֵי שִׁיחָה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ
יְתַבְּרֵךְ בְּתַמִּיּוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת, יוֹרִיד מִעֲצָמוֹ אֶת כָּל הַמַּחְיִצוֹת
וְהַהֲסָרוֹת וְהַפְּסוּיִים, וְיַרְגִּישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נַעַם זֵיו אֱלֹקוֹתוֹ יְתַבְּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאֲחַל לְךָ כְּתִיבָה
וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה.

ה' תתקפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדֵּר כִּי תֵבֵא אֶל הַקְּבוּץ הַיְתַשְׁדִּים.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיר הַיְקָר וְהַחֲכִיב, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

בְּאֵתִי לְבָרְכֵךְ בְּרַפְתּוֹ מְזֶל-טוֹב עַל הַלְּדַת בְּתָךְ, וְיֵהִי רְצוֹן מִלְּפָנָיו

אָשׁר ה' תתקפב בנחל רלט

יתברך, שתרוו ממונה ומכל יוצאי חלציקם רב נחת, ואתה תקח את עצמך בידך, ותתחיל ללמד בכל יום תורה הקדושה, באפן שבתך תהיה בת תלמיד חכם...

גא ונא לרחם על נשמתך, וראה ללמד בכל יום חמש ורש"י והתרגום, באפן שבכל שבוע עד שבת קדש תזכה לסיים את כל הסדרא.

וכן ראה ללמד בכל יום ויום בעקשנות על-כל-פנים פרק אחד משניות, אשר מאד מאד מוכרח להנשמה — בכל יום ללמד שעור במשנה, כמו שנחויץ לגוף אור לנשימה. וכן ראה ללמד בכל יום ויום דף גמרא בקביעות עצומה, אם אפשר להצטרף עם לומדי הדף היומי — מה טוב ומה נעים, מכל שפן אם תוכל להפגס באיזה בית-הפגסת, ששם לומדים ברבים שעור דף היומי, אין למעלה מזה, כי ברבים נקלט היטב הדף גמרא, ומכל שפן כשיש בעל מסביר טוב, וזה מקשה וזה מתרץ, על-ידי-יזה נתחדד המוח. וכן תלמד בכל יום שעור בקצור שלחן ערוך, ובפן איש חי חלק ההלכות. ומכל השעורים ראה ללמד אפלו מעט דמעט, אבל לבל יחסר לך יום בלי זה, כי חבל על הימים הטובים והנעימים שיכולים לקנות בהם טוב אמתי ונצחי.

והעולה על הכל, ראה להתפלל התפללות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, בכונה פרוש המלות, ותתבודד עמו יתברך, ובכל רגע פנוי שיש לך תדבר אליו יתברך.

חמדת לבבי! למען תקון נפשך אתה צריך למסור את עצמך בעבודת הפצת דעת רבנו ז"ל בארץ ישראל, ואל תתביש משום בריה שבעולם, כי בארץ ישראל בוער עכשו אש הגיהנום, אש הפירות והאפיקורסות, ובפרטיות לאחרונה, שעשו הסכם חשאי עם המסיון, שהם נוהגים אלפים ורובבות רבבות דולרים לקפתם, ובעבור זה מניחים להם לעשות כל אשר לבם חפץ, והם מפיצים האמונות כוזבות והשקרים של אותו האיש, ימח שמו וזכרו, ובעוונותינו הרבים, דבריהם הטמאים נכנסים בלב התמימים, אשר

אינם יודעים בין ימינם לשמאלם. ועל-כן עלינו למסור נפשנו, ולגלות ולפרסם את ספרי רבנו ז"ל בעולם, ועל קטב זה זפני השם יתברך להדפיס את הקוונטרסים: "אור אמונה", "בית אמונה", "גלוי אמונה", "דרך אמונה", "התגלות אמונה" וכו' (מסדר על כל הא"ב), והקוונטרסים האלו מצוה רבה וצו השעה להפיץ בין שכבות העם, פרי להחדיר באחינו בני ישראל את האמונה הפשוטה בו יתברך.

חמדת לבבי! ראה שיהיה קבוץ בעיר בני-ברק, ותמסר נפשך על זה, ומי יתן שבכל עיר מערי ארץ ישראל יהיה קבוץ, ועל-ידי-זה אחד מהעיר יזכה את כל העיר, ותתגלה מלכות שמים בכל העולם כלו.

הדורש שלומך, ומאחל לך פתיכה
וחתימה טובה, שנת גאלה וישועה...

ה' תתקפג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פי תבא אל הקבוץ ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותף מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

באתי לברכה ברפת מזל-טוב להלדת בנה היקר, השם יתברך יזכה אתכם לגדלו ולחנכו בתורה ויראת שמים, ותרוו ממנו רב נחת דקדשה, ומפל יוצאי חלציה לטובה כל הימים.

אחי היקר! אין אתה יכול להפסיק להודות ולהלל את השם יתברך על כל הטובה שעשה עמך, שהחזיר אותך בשלום לארצנו הקדושה, אשר זהו עקר השמחה של איש הישראלי, כמובא בדברי רבנו איש האלקים האור החיים הקדוש (בפרשת השבוע): "והיה פי תבא אל הארץ" וכו', אמר 'והיה' לשון שמחה, להעיר שאין לשמח אלא בישיבת הארץ, עין שם. והשם יתברך יזפנו גם-כן כבד

להוציא מהפּתַח אֶל הפּעַל, וּלְבֹא וּלְרִשֵׁת אֶת חֲלָקֵי שֵׁישׁ לִי בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל; כִּי בְּאֶמֶת לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ חֲלָק בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲךָ כְּפִי
שָׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ וְכְפִי יַחֲדוֹ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, יֵשׁ לְכָל אֶחָד הַזְּמַן
כְּשֶׁנִּשְׁלַמְתָּ גְלוּתוֹ וְכוּ', וְחֹזֵר אֶל מְקוֹר מִחֻצְבֹתוֹ וְכוּ'.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹרֵנִי עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ כְּבָר לְצֵאת מֵהַגְּלוּת
הַמְּרָה וְהָאֲרָפָה הַזֶּה, וְלַעֲלוֹת לְאֶרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה.

וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שִׁזְכִּיתָ לְחֹזֵר לְאֶרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, רְאוּי לָךְ לְשַׁמַּח
עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְכִמְאֻמְרָם ו'ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה לט, סִימָן ח'):
מוּטָב לָלוֹן בְּמִדְּבָרוֹת שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא לָלוֹן בְּפִלְטְרִין שֶׁל חוּץ
לְאֶרֶץ, וְאָמְרוּ (מִדְּרַשׁ תְּהִלִּים נו): "אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי בְּאֶרְצוֹת-הַחַיִּים"
(תְּהִלִּים קטז, ט) — זֶה סוֹכֵב עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְכֵן אָמְרוּ: "לְהַתְּהַלֵּךְ
לִפְנֵי ה' בְּאֹר הַחַיִּים" — זֶה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְאִךָ שֶׁכָּבֵד עָבְרוּ עָלֶיךָ
יְסוּרֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁקִּפְץ רָשָׁע בֵּין רָשָׁע (אֲשֶׁר סִפֵּק גְּדוֹל אִם הוּא
בְּכָלֵל מִזֵּרַע יִשְׂרָאֵל), וְהִפָּה אוֹתָךְ וְכוּ', יִשְׁלַם לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
כְּגִמּוּלוֹ הַרַע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, וּבָזָה בְּעַצְמוֹ שְׂאִין לוֹ שׁוּם בַּיּוֹשָׁה,
בְּיָדוֹעַ שְׂאִינוֹ מִזֵּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָמְדוּ רַגְלֵי אֲבוֹתָיו עַל הַר סִינַי וְכוּ'.
עַל-כֵּל-פְּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, רָאָה לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִקְרַב עֲצָמָה
מִחֲדָשׁ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְהַתְּבַדְּדוּת, וְשִׂיחָה בִּינְךָ
לְבֵין קוֹנֵךְ, שֶׁתִּשְׁפֹּף אֶת כָּל לִבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְכַפְרִיּוֹת בְּמִקּוֹם
הַקְּדוּשׁ, חֲלַקְתָּ מְחוֹקֵק סִפּוֹן, צִיּוּנוֹ שֶׁל הָאָרֶץ ו'ל וְהַבֵּית יוֹסֵף וְכוּ'
וְכוּ', וְתִבְקֵשׁ הַרְּבִה בְּעִבּוּרֵי, שְׂאֲצִלִּיחַ דְּרָכֵי בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

חֲמַדַּת לְבָבִי! עֲכָשׂוּ צוֹ הַשְּׁעָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְהַפִּיץ אֶת אוֹרוֹ
יִתְבָּרַךְ, הַמַּתְגַּלָּה בְּסִפְרֵי רַבּוּנוֹ ו'ל, לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְּבִים, הָעַרְב־רַב בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שָׂרְפוּ כָּל חֲלָקָה טוֹבָה מֵאַחֵינוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, וְהַכְּנִיסוּ בָּהֶם אָרֶס הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת וְכוּ', וְעֲלִינוּ רַק
לְהַכְּנִיס אֱמוּנָה בְּכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוּבִי, בְּנֵי, יְקִירֵי! אַל תְּהִיָּה בְּטָלָן, חֲזוֹק וְהַתְּחַזֵּק
וְהֵייתָ לְאִישׁ חֵיל! וּמָה שֶׁקִּבַּלְתָּ כָּאֵן אֲצִלְנוּ, רָאָה לְמַסֵּר לְאַחַר, כִּי
זֶהוּ עֵקֶר הַשְּׁלָמוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַתַּנָּא הַקְּדוּשׁ (אֲבוֹת א, א): 'מִשָּׁה קָבַל

תורה מסיני ומסרה ליהושע, כי זה עקר השלמות — מה שמקבלים תכף ומיד מוסרים לאחר, והוא על דרך 'אל תחזיק טובה לעצמך', רק תשפיע לאחר, ובפרטיות הירשה הגדולה שזכינו לקבל מרבנו ז"ל, בזה צריכים להתחלק גם עם אחר, וצריכים להיות טוב עין. וזה כל הענין של הראש השנה הקדוש והנורא של רבנו ז"ל, שפירוש אומר: כל העולם כלו תלויים ועומדים על ראש השנה שלו, והזהיר מאד מאד את אנשיו, שיפרסמו את זה לכלם, ושיעשו כרוז לבוא אליו.

ועל-כן מה טוב ומה נעים אם תזכו לעשות קבוץ בעיר צפת דיקא, ולהוסיף שכנים הרבה, ותראו שתהיה ביניכם אהבה, אחוה ורעות וכו', שאז בנדאי תזכו להמשיך אליכם את רבנו ז"ל, כי כן גלה לנו רבנו ז"ל: כשתאחזו עצמכם ביחד, תמשיכו אותי אליכם. ועל-כן במקום שיש ד' אמות נקיים, ומדברים שם רק מדברי רבנו ז"ל, ולומדים שם ספרי רבנו ז"ל, הוא נמצא שם, ולא נדקא במרון כמו שבמה שוטים רוצים לבלבל את המוח וכו'. ויש הרבה להאריך על קבוץ זה, אשר כל הקבוץ התחיל אחר שהרב החסיד ר' אברהם שטעריןהארץ ז"ל, היתה לו מחלקת עם אחד מאנשי שלומנו, שרדף ובזה אותו מאד מאד, ועל-כן הצרף ר' אברהם לצאת מבית המדרש בירושלים, ובחר לעצמו לנסע לעיר מרון, וזה היתה בשנת תש"ב, וכדרך כל דבר חדש שרוצים לבנות, צריכים לעשות מזה אמונה טפלה, על-כן עשו תעמולה גדולה בעבור הקבוץ במרון על ראש השנה, עד שהיום עשו מזה "אמונה טפלה", ומי שאינו נוסע לשם, כאלו לא היה אצל רבנו ז"ל וכו' וכו'... והנה מלבד שכל הענין הוא צחוק מכאיב, עוד זאת שמבלבלים את המוח בהבלי הבליים, יכולה לחלף כל השנה, ואף לא פתחו שום ספר של רבנו ז"ל, ולא יודעים לומר (נאכזאגין) שיחה אחת מ"שיחות-הר"ן", או מ"חיי-מוהר"ן" כראוי, ומכל שכן שאינם יודעים לומר מאיזו תורה ב"לקוטי-מוהר"ן", ועל אחת כמה וכמה וקל וחומר, שאינם יודעים בין ימינם לשמאלם ב"לקוטי-הלכות"... והם עוד

אָשׁר ה' תתקפד בנחל רמג

מוכיחים כאלו רבנו ז"ל נמצא רק במרון... שהכל צחוק מכאיב וכו'.

ועל-כן פלג מהאנשים האלו, מה יש לנו עמָהם? ! לנו אין רק רבנו ז"ל וספריו הקדושים, ועלינו מנח החוב להפיצו ולגלות אורו לכל העולם כּלו, ולידע פי רבנו ז"ל אינו מצמצם בשום מקום פרטי כּלל, רק בכל מקום שמדברים ממנו, בכל עיר ועיר שרק מתקבצים עשרה מאנשי שלומנו — שם הוא. וראוי לנסע מסוף העולם ועד סופו ולתחב את ראשו ביניהם.

הדורש שלומך, ומאחל לך פתיכה
וחתימה טובה, שנת גאלה וישועה...

ה' תתקפד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תבא, י"ג באולול ה'תשר"ם.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו ואיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד שאתה מחזק את עצמך.

עליך לדעת, פי שום ברִיה שבעולם לא יכולה להיטיב עמך או להרע לך מבלעדי השגחתו יתברך הפרטית, ועל-כן מה לך לירא ולפחד ולהתבלבל מכל דבר, ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים, פי השמחה בו יתברך תבער את כל הקלפות וההרהורים שמסבבים אותך.

וראה לספר תמיד עם כל חבריך ומידעיה מרבנו ז"ל, ועל-ידי-זה יתבטלו ממך כל ההרהורים רעים, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות הרהורים, סימן ד'): מי שמספר מעשיות שארעו לצדיקים, על-ידי-זה נמשכין לו מחשבות טובות.

הַעֲקֹר רָאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר תְּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ
 בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת גְּמוּרָה כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְזֶה יִמְשִׁיךְ
 עָלֶיךָ אוֹר הַמַּקִּיף, שֶׁתַּרְגִּישׁ אִיךָ שֶׁהַשְּׂכִינָה חוֹפֶפֶת עָלֶיךָ וּמִסַּבֶּכֶת
 אוֹתְךָ בַּבַּיִת, וְזֶה יִצִּיל אוֹתְךָ מִכָּל מִינֵי הַרְהוּרִים רָעִים, כִּי כִשְׂאָדָם
 חוֹשֵׁב תְּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמִצִּיר לְעֲצָמוֹ כְּאִלוֹ הוּא מִסַּבֵּב עִם
 אֱלֻקוֹת, וְהוּא עוֹמֵד בְּאִמְצָע, עַל-יְדֵי-זֶה נִצּוֹל מִכָּל מִינֵי הַרְהוּרִים
 רָעִים שֶׁהֵם הֵם הַקְּלָפוֹת.

וְעַל-כֵּן אֵינְךָ צָרִיךְ לְדַאֵג כָּלֵל בְּדִינְתְךָ, רַק תַּעֲשֶׂה כָּךְ, שֶׁתְּמִיד
 תִּמְשִׁיךְ עָלֶיךָ אוֹר אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְתִתְבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז
 לֹא יֵאָרֶע לְךָ שׁוֹם דָּבָר, וְאִפְלוּ אִם יֵאָרֶע לְךָ, תִּבְטָלֶם עַל-יְדֵי תוֹרָה
 וְתַפְלָה וְשִׁמְחָה וּדְבָקוֹת. בּוֹדְאֵי אִם אַתָּה יָכוֹל לַעֲבֹר לְדִירָה יוֹתֵר
 גְּדוּלָה — מֵה טוֹב, אֲבָל אִפְלוּ אִם לֹא, גַּם-כֵּן אֵין לְךָ מֵה לְהַתְּבַלְּבֵל
 אִם תִּקְיָם כָּל זֹאת. וּמֵה שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ו"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַרְהוּרִים,
 סִימָן יח): מִי שִׁיּוֹשֵׁב בֵּין אֲנָשֵׁי גְאוּף אוּ בְמָקוֹם שֶׁהִיָּה בּוֹ גְאוּף,
 עַל-יְדֵי-זֶה בָּא לְהַרְהוּרִים רָעִים; וְהַעֲצָה לְכַרֵּחַ מִשָּׁם, וְאִם אֵי אֶפְשֶׁר
 לוֹ, אֲזִי יִתְבוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִטְהַר אֶת הַמָּקוֹם עִם אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ. וּמִי יוֹדֵעַ לְמַה הַצָּרָה לְכוּא אֶל מָקוֹם יְרוּד וּפְחוּת כְּזֶה, אִם
 לֹא שִׁיעֵלָה אֶת הַמָּקוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְיֶיךָ שָׁם גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ.

אָחֵי הַיִּקָּר! רָאָה לְהַפִּיץ סִפְרִים מִסִּפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּכָל הָעִיר
 שְׂאֵתָה גֵר שָׁם, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ כָּלֵל, כִּי זֶה עֲקָר גַּחְמִתְנוּ, שְׂאֵנוּ זוֹכִים
 לְשִׁמְשׁ אֶת רַבֵּנוּ ו"ל בְּהַפְצַת דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה
 וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה...

ה' תתקפה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תִבֵּא, י"ד בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיִּקָּר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה

מימי הנחל נובע מקור חַכְמָה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

לנכון קבלתי את הספרים, ומאד שמחתי, כי יצאו, תהלה
להשם יתברך, בהדור רב, ומי יתן שיעשו הפעלות הנכונות, ויעוררו
ויחזקו את אחינו בני ישראל.

העקר ראה לעשות בעצמך ברגע זה התחלה חדשה, ותכניס
את עצמך בעבודת הקדש — להתבודד עמו יתברך בקביעות
עצומה, ולדבר ולשיח עמו יתברך, ולספר את כל אשר עם לבבו.

ועליך לדעת, כי אין לך שום ברירה שיכולה לעזור לך או לקלקל
לך, כי הכל תלוי רק בידו יתברך, וכפי שתמשיך עצמך אליו
יתברך, כן תמשיך עליך השגחתו יתברך יותר ויותר. ומי יודע מה
עוד השם יתברך רוצה לעשות ממך, על-כן ראה להתחזק בכל מיני
אפנים באמונה פשוטה בו יתברך, ותראה להרבות לדבר עמו
יתברך בלי שום חכמות, ותספר לו את כל לבך וכל מה שעובר
עליך, ואז טוב לך לנצח.

אחי הקר! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תניח את עצמך לפל
בשום אפן שבעולם, יהיה איך שיהיה, כי בודאי לא יעזב אותך
השם יתברך, ומה שמתעכבת ישועתך, כי הוא משתוקק לעוד
דבורים ממך. ומוכא בתנא דבי אליהו זוטא: יכול לעמד על כל
מדותי, אלא הריני מודיעך מקצת מדותי, כשאני רואה בני-אדם,
אף-על-פי שאין בהם תהלה ושבח של תורה — לא במעשה ידיהן
ולא במעשה אבותיהן, אלא רק בשביל שהן עומדין ומודיין ומברכיין
ומשבחיין ומרביין תחנונים לפני, אני נזקק להם וכופל להם פרנסתן
ומזונותיהן, שנאמר (תהלים קב, יח): "פנה אל תפלת הערער ולא בזה
את תפלתם", עיין שם.

חמדת לבבי! אין אתה יכול לשער ולתאר בדעתך מעלתך
בשמים, סוף כל סוף זכית, שעל ידך נדפסו הרבה ספרים באותיות
חדשות מאירות עינים, בתכלית ההדור והיפי, אשר מי שזוכה

להדפיס ספר בפעם הראשונה מכתב יד, וכותו גדולה מאחר, שחוזר ומדפיס איזה ספר הנדפס, כי בזה שגנדפס בפעם הראשונה, אז מי שיבא אחר-כך להדפיסו, הראשון יש לו חלק בזה, כמו בענין בכורה, שהבכור נוטל פיי-שנים בנחלה, כי הוא נותן כח להולדות הבאות וכו', כמו-כן הוא בעסק ההדפסה.

העקר ראה להדפיס ספר תמיד רק באותיות גדולות, שיהיה נקל לקרות בהם, פי עקר תכלית הדפסת ספר, באפן לזכות בו גם את חברו, ועל-כן צריכים להדפיס באותיות גדולות מאירות עינים, באפן שימשך לב הקורא בהם, ויזכה להתעורר ולהתחזק ולשוב אליו יתברך.

נא ונא אל תפל בדעתך פלל, ואל ירע לךבך ואל ישבר ריחך, כי בודאי לא יעזב אותך השם יתברך, ותמצא את זיווגך.

הדורש שלומך, ומאחל לך פתיכה וחתימה טובה, שנת גאלה וישועה...

ה' תתקפו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תבא אל הקבוץ, י"ד באול התשד"ם.

שלום וברכה להיקר והנעלה ...

את מכתבך לנכון קבלתי. ומאד שמחתי שאתה מתחזק בסדר-הדפסות של רבנו ז"ל, סוף כל סוף לא ישאר לך רק זה, וכל יום ויום הוא אוצר גדול, כי בכל יום ויום מאיר השם יתברך מחדש את כל מעשה בראשית, וכל יום כלול מפל הימים ומפל הדורות וכו', ועל-כן אשרי מי שמנצל את היום היטב היטב. והעקר — באמונה ושמחה ושיחה בינו לבין קונו, שזה עולה על הכל, ושלשתם תלויים זה בזה, כי כשהאדם מאמין בו יתברך, כמו-כן הוא שמת, וכן הוא מדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, כי הוא

יודע שהשם יתברך נמצא אתו, עמו ואצלו, ואינו מתפחד משום בריה שבְעוֹלָם.

חֲמַדַּת לְבָבִי! זוֹ לָנוּ זְכוּת גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עָרֶךְ אֵלָיו. רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּ"סִפְר־הַמִּדּוֹת", וּלְקַיֵּם אֶת כָּל הַנְּאֻמֵּי שָׁם, כִּי הוּא שֶׁלְחָן עֲרוּךְ שֶׁל מִדּוֹת, אֲשֶׁרֵי הַמְחַזֵּיק בָּזֶה תִּמְיֵד!

בְּעִנְיַן הַלְמוּדִים שֶׁלָּךְ, אֲסוּר לְהִיּוֹת מְבֹהֵל, רַק לְאֵט לְאֵט וְלֹא לְדַחֵק עֲצָמוֹ; "מְקַרָּא" — לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְסוֹן שֶׁעַד שַׁבַּת־קִדְשׁ יִסִּים אֶת הַפְּרָשָׁה שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, שֶׁהוּא תְּקוּן גְּדוּל לְנִשְׁמָה. "מִשְׁנָה" — אִם יִזְכֶּה לְלַמֵּד בְּגִרְסָא בְּכָל יוֹם וְיוֹם ח"י פְּרָקִים — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי הוֹרֵג עַל־יְדֵי־זֶה אֶת יָצְרוֹ, וְאֵף שֶׁעֲדִין אֵינוֹ מְרַגֵּשׁ, אֲבָל בְּרוּחַנִיּוֹת עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת לְנִשְׁמָתוֹ. וַיְכוּלִים לְחַלְקוֹ לְשֵׁשׁ פְּעָמִים ו', הֵינּוּ קִדְּם הַצְּהָרִים לְחֻטֵּף ו' פְּרָקִים, וְאַחַר הַצְּהָרִים ו' פְּרָקִים, וּבִלְיָלָה ו' פְּרָקִים. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר: ו' הוּא צוּרַת מַקַּל, לְשִׁבְרֵי אֶת הַשְּׂגֵעוֹן שֶׁנִּכְנָס בּוֹ (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'). "גְּמָרָא" — לְלַמֵּד כְּסֻדְרָן מֵהַתְּחִלַּת בְּרֻכּוֹת וְכוּ', דָּף אַחַר דָּף מְעַט אוֹ הַרְבֵּה כְּפִי מִדַּת הַפְּנְאִי. "מְדַרְשׁ" — לְלַמֵּד מְדַרְשׁ רַבָּה וְתַנְחוּמָא מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבִיעִי. "רַמְב"ם טוֹר שֶׁלְחָן עֲרוּךְ" כְּסֻדְרָן בְּכָל יוֹם אֲפִלּוּ מְעַט דְּמְעַט. "לְקוּטִי־מוֹהַר"ן" כְּפִי שֶׁחֻלְקָנוּהוּ לִימֵי הַחֹדֶשׁ, וְאֲפִלּוּ שְׁלֹא יוּכַל, יִרְאֶה לְדַלֵּג וְלְלַמֵּד רַבְעֵי אוֹ שְׁלִישׁ מֵהַיּוֹם הַהוּא, וּבַחֹדֶשׁ הַבָּא עוֹד רַבְעֵי אוֹ שְׁלִישׁ, וּבְאִפְסוֹן הֵזֶה בְּכָל שְׁלֹשָׁה חֻדָּשִׁים יִזְכֶּה לְסִימּוֹ.

רְאֵה לִילָךְ אֶל הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְלִדְבַר עֲמוֹ וְלִשְׁמַע שְׁעוֹרָיו, וְתַהֲיֶה לָּךְ תּוֹעֵלַת גְּדוּלָה מִמֶּנּוּ בְּעִזְרָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אוֹדוֹת הַשְּׂדוּף, רְאֵה לְכַתֵּב לִי כָּל הַפְּרָטִים, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִהְיֶה עִמָּדִי, כְּדֵי לְיַעֵץ לָּךְ עֲצָה טוֹבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ, וּמְאַחַל לָּךְ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

אנשי שלומנו האמתיים אינם מטעים את עצמם כלל, רק מתבודדים בכל יום ויום עמו יתברך, ומרבים לדבר כל מה שעובר עליהם לפניו יתברך, ושופכים נפשם פנים אליו יתברך, אשריהם ואשרי חלקם!

ה' תתקפז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תבא, י"ד באולול ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל היקר והנעלה, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לגבון קבלתי.

עליך לדעת, כי מי שחטא בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, וכל מחו ומחשבתו הוא בתוף נאוף וכו', הוא בטבעו כעסן ורגזן וכו', ואינו סובל את הבריות כלל וכו'. ועל-כן מי שידע שפגם בחטא זה, הוא צריך לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות איש טוב, וזה תקונו; כי החטא הזה נקרא רע, ופרש רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רמט), שהוא תמיד איש רע (בייז), וצריך לעבד על עצמו שיהיה איש בעל חסד, ולעשות רק טובות עם הבריות, כי החטא הזה נקרא אונן, על שם מי שהיה הראשון בחטא הזה, כמו שכתוב (בראשית לח, ז): "ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה'", וכן אחיו אונן, ע"ר אותיות ר"ע, להורות שהחטא הזה מביא לידי רע לב, להיות איש רע (צו זיין א שלעקטער), וכן החטא הזה מביא לידי מרירות ועצבות על שם אונן.

ועל-כן מי שידע שיש בו החטא הזה של הוצאת זרע לבטלה והרהורי נאוף וכו', שכל זה מעקם את לבבו להיות תמיד במרירות עצומה, וכן להיות רע עם כל אחד, על-כן עקר תקונו הוא לעשות

בְּדִיּוּק הַהַפּוּדָה, לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וַיְהִיָּה רָגִיל לְשִׂמְעַע כְּלֵי זָמֵר, וְכֵן לְשִׁיר בְּעֲצָמוֹ נְגוּנִים שֶׁל שִׂמְחָה וַיִּשְׂמַח אַחֲרֵיהֶם. וְכֵן יִרְגֵּיל עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת טוֹב עִם כָּל בְּרִיָּה, וְלַעֲשׂוֹת לָהֶם רַק טוֹבוֹת, שֶׁזֶה הַפּוּדָה טָבֵעוֹ, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנוֹ, וּמִמֶּשׁ אֵין עוֹד תְּקוּן לַחֲטָא הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה בְּגַשְׁמִיּוֹת, כִּי אִם כְּשִׂיְהַפּוּדָה אֶת מִדְתּוֹ הִרְעָה, שֶׁהוּא כְּעֵסֶן, עֲצָבָנִי וְעֲצוּב, וַיִּרְגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לִילָף מֵהַפּוּדָה אֶל הַהַפּוּדָה, לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׂמְחָה, וְלַעֲשׂוֹת לְבִנְי־אָדָם טוֹבוֹת.

וּבְרוּחָנִיּוֹת עֵקֶר תְּקוּנוֹ לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה שׁוֹרֶפֶת אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת שֶׁבָּרָא בְּעוֹנוֹתָיו הַרְבִּים וְהַעֲצוּמִים, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְנַחֵחַ ק"י): כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה אֵינוֹ צָרִיךְ — לֹא עוֹלָה, וְלֹא חֲטָאת, וְלֹא מְנַחָה, וְלֹא אָשָׁם, עַיִן שָׁם. וְזוֹ מַעֲלַת הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל בֵּין אַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי בָּזָה שִׂמְחָזִיר בַּתְּשׁוּבָה אַחֲרֵיהֶם, הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ מוֹחֵל גַּם לוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּסִפּוּר שֶׁל הָעֶשִׂיר שֶׁהִלָּךְ כֶּסֶף וְכוּ', וְאָמַר לְאַחַד: אִם תִּגְבֶּה אֶת כָּל הַחוּבוֹת שְׁלִי, אֲמַחֵל גַּם לָךְ עַל חוּבְךָ (עַיִן בְּתִי־מוֹהַר"ן, סִימָן תמו). וּבְכַפְרִטִיּוֹת אָשֶׁר בְּמִשְׁךְ הַזָּמֵן כְּשִׂירָאָה מֵהַפְּעַל, זֶה יִכְנִיֵס בּוֹ שִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְכֵן יַעֲקֹר אֶת מִדַּת הָרַע מִמֶּנּוּ, כִּי בָּזָה שִׂיּוּצָא וּמִפְּזוֹר סִפְרִים, בָּזָה מְגַלָּה טַהַר לְבוֹ.

הַסִּפְרִים עַל אֲמוּנָה, שִׂמְחָה, בְּרִית, שִׂיכִים גַּם לְאֵלוֹ שֶׁנִּפְלְאוּ בְּשִׁבְי יִצְרָם, וּפְרָקוּ עֵלּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל סִפְרֵי "אָשֶׁר בְּנַחַל" וְ"סִדְרֵי הַדָּרָךְ הַלְמוּד" הָעֵקֶר לְהַפִּיצֵם אֶצֶל הַחֲרָדִים לְדַבֵּר ה', וְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ וּפְנֵנוּ לְמִלָּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם גְּלוּי אֱלָקוֹת, עַד שֶׁכָּל אֶחָד יִשְׁתַּוְּקַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה, וּמֵאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה
וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקפח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פי תבא, י"ד באולול ה'תשד"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה, יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לך, בראש ובראשונה עליך לשמור על בריאות גופך, תראה לישן כל צרכך, וכן תאכל שתי סעודות קבועות בבקר ובערב, חק ולא יעבר, פי כבר אמרו הצדיקים: "בראשית ברא" (ברא לשון רפואה), בראש ובראשונה צריכים לשמור על הבריאות. וכידוע מה שאמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: כשנעשה חור קטן בגוף, נעשה חור גדול בהנשמה; כשאדם נעשה חולה, אינו יכול — לא ללמד ולא להתפלל.

ראה לחשב על תכליתך הנצחית, איך שיבוא היום והשעה והרגע, שיהיה ההכרח לך להחזיר את נשמתך אליו יתברך, ואז לא יועיל לך שום דבר, פי יהיה ההכרח לך להפשיט את הגוף, ושום ברירה לא תוכל לעזר לך אז, אדרבה, כל אחד יחפך פניו מך, ולא ירצה להסתפל בפניך המאזמות, שיהיו לך בשעת גסיסה ומיתה וכו' וכו'.

ועל-כן מה לך לחפות עד אז, ראה כבר לשוב אליו יתברך, ולהחזיר נשמתך אליו יתברך. ראה למעט בדבור מאד, ולעולם אל תתחיל לדבר עם שום ברירה שבעולם, פי אם לצורך גדול, פי הדבור הוא היסוד העקרי אצל האדם, וכפי שמפקיר את דבורו, כן נתבלבל מחו ונדעתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט).

עליך לדעת, פי חבל לך להכניס כל כחך באחרים עם דבוריך, פי לבסוף יבעטו בך וכו', ועל-כן ראה לדבר בקצור נמרץ רק המכרח לך.

וְכֵן רָאָה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד מִכַּעַס וּמִקְפֻדוֹת, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה עוֹקֵר אֶת הַנְּשָׁמָה לְגַמְרִי, כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר שְׁעוֹקֵר אֶת נִשְׁמַת הָאָדָם כְּמוֹ הַכַּעַס וְהַקְפֻדוֹת, כִּי בְּזֵה מוֹרִיד מִמֶּנּוּ הָאֲמוּנָה וְהַהֲשִׁגָּה, חֵס וְשָׁלוֹם. כִּי הַמְאָמִין הָאֲמֵתִי, שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא מוֹסֵר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ, וְיודֵעַ שֶׁהַכֹּל מִיָּדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵין לוֹ שׁוֹם עֲצָה לְפַעַל רַק אֲצֹלוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לְאַכֵּל אֶת עֲצָמוֹ (וְוֹאֵס דַּאֲרַפְסָטוֹ זִיךְ אוֹיפֶּעֶסִין), כִּי הַמְאָמִין הָאֲמֵתִי אֵינוֹ פּוֹעֵס וְאֵינוֹ מִקְפִּיד כָּלָל, רַק בּוֹרֵחַ אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ בְּלֵב נִשְׁפָּר וּבְרוּחַ גְּמוּכָה.

וְכֵן רָאָה לְשֹׁמֵר אֶת הָאֲזֻנִים, לְבָלִי לְהַשְׁמִיעַ בְּהֵם שׁוֹם דְּבָרִים בְּטִלִים, וְלֹא תִרְצֶה לְשַׁמַּע מֵה שְׁלֹא שִׁיךְ אֵלֶיךָ כָּלָל, כִּי עֲלֶיךָ לְחַקֵּק בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר מֵה שִׁשְׁיָךְ לָךְ, מִמִּילָא יְבוֹאוּ וְיִסְפְּרוּ לָךְ, וּמֵה שְׁלֹא שִׁיךְ לָךְ, מֵה זֶה מְעַגְּנִין אוֹתְךָ?! וְכֵן רָאָה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עֵינֶיךָ, שְׁלֹנְכַח ה' תְּמִיד יְבִיטוּ, וְתִמִּיד תִּסְתַּפֵּל רַק עַל רוּחַנִיּוֹת חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַמְחִיָּה וּמְהִיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְאֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלָל, וְתִמִּיד תִּסְתַּפֵּל רַק עֲלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְעֲלֶיךָ לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף רְגִיל בְּעַגְּנִין הַזֶּה — לְהִסְתַּפֵּל עֲלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׁלֹא תִרְאֶה רַק אֲמַתַּת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! רָאָה מֵה לְפָנֶיךָ, וְאֵל מֵה אַתָּה יְכוֹל לְזַכּוֹת, אִם לֹא תִהְיֶה בְּטָלָן; מֵה לָךְ עִם כָּל הַפְּרָסוּמוֹת וְכוּ', אִם הוּא יִתְבָּרֵךְ רוֹצֶה לְפָרְסֵם אוֹתְךָ — מִמִּילָא תִתְפָּרְסֵם, וְאִם לֹא, אֲזִי לֹא יוֹעִיל לָךְ שׁוֹם דְּבַר.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רַק חֲטָף וְאָכַל בְּכָל יוֹם לְחֻמָּא דַּאֲוִרִיָּתָא, וּשְׁתֵּה מִיָּא דְצֻלוֹתָא, וְזֶה מוֹזְנֵךְ הַנִּצְחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאֲחֵל לָךְ כְּתִיבָה
וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה...

ה' תתקפט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר פי תבא ה'תשד"ם.

שלום רב להאכרן היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי עם המעות לפדיון, יעזר השם יתברך, שימחקו ממך כל הדינים, ותקבל תפלתנו לרחמים ולרצון, אמן.

חמדת לבבי! עליך לדעת כי כל הבלבולים שעוברים עליך, הם מצד שאינך מסדר בסדר נכון, רק בכל יום ובכל שעה אתה קופץ אל ענן אחר וכו'. ומכל שפן בענין הנהגותיך אינך מישב כלל, פה אתה רוצה להחמיר ביותר, ופה אתה רוצה להקל ביותר. וכבר ידעת מה שאמרו חכמינו ו"ל הקדושים (ראש השנה יד): הרוצה לעשות כבית שמאי עושה, פדברי בית הלל עושה, מקולי בית שמאי ומקולי בית הלל רשע, מחמרות בית שמאי ומחמרות בית הלל, עליו הכתוב אומר (קהלת ב, יד): "כסיל בחשך הולך", אלא אי כבית שמאי בקוליהון ובחמריהון, אי כבית הלל בקוליהון ובחמריהון, עין שם; הינו שצריכים לקחת לעצמו דרך וכו' יתנהג, ולא שיקפץ — פעם הוא מחמיר ופעם הוא מקל וכו', פעם הוא כף ופעם הוא כף וכו', הכל צריך להיות מישב בישוב הדעת היטב. וטוב ללמד אפלו מעט דמעט, אבל שיהיה מסדר בסדר קבוע, מאשר ילמד הרבה בלי שום סדר קבוע, כי מה שהוא קבוע בסדר נכון, זה תקים אצלו עד הסוף, ומה שלא מסדר, זה יתבטל לבסוף לגמרי.

העקר ראה שתהיה תמיד מישב בדעתך, ותדע מה שאתה רוצה, ואל זה תזכה על ידי רבוי תפלה והתבודדות, אשר ההתבודדות מכנסת באדם ישוב הדעת אחר לגמרי, וכל מה שתזכה להתבודד עמו יתברך יותר, כמו-כן תזכה לישוב הדעת יותר, כי בזה שהאדם מדבר עמו יתברך, ומספר לפניו יתברך את כל פרטי עסקיו וכו', ומתיעץ עמו יתברך פעם אחר פעם וכו', על ידי זה

נְכַנְס בּוֹ יְשׁוּב הַדַּעַת הַנּוֹפֵלָא, עַד שֶׁהוּא מֵיִשָּׁב מְאֹד מְאֹד בְּדַעַתּוֹ,
אָשֶׁר דָּבַר זֶה הוּא בְּרָכָה בְּפָנַי עֲצֻמָּה.

אֹדוֹת צְרוּתֶיךָ וּמְרִירוֹתֶיךָ וְכוּ', אֵינִי יוֹדֵעַ מַה וְלָמָּה לָךְ לַחְזוֹר
וּלְדַבֵּר מְזָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עִם אֲשֶׁתְּךָ, הֲלֹא הִיא בְּעֲצֻמָּה בְּאוֹתָהּ צָרָה
שְׂאֵתָה נִמְצָא בָּהּ, וַיְמָה הִיא יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת אוֹ לַעֲזוֹר לָךְ?! אֲדַרְבָּה
הִיא רוֹצָה לִשְׁמַע מִמֶּךָ אֵיזָה דְּבוּר שֶׁל נְחֻמָּה, אוֹ דְּבוּר שֶׁל חֲזוֹק,
וּלְבַסּוֹף אַתָּה בּוֹכָה לְפָנַיָּה עַל כָּל צְרוּתֶיךָ, וְשׁוֹפֵף אֶת כָּל לִבְךָ אֵלַיָּהּ,
וְלֹא מִסְפִּיק לָהּ צְרוּתֶיךָ, עוֹד מְכַרַחַת לִשְׁמַע אֶת הָאֲנַחֲתוֹת שֶׁלָּךְ, אָשֶׁר
מְשַׁבְּרוֹת אוֹתָהּ לְגַמְרִי.

עַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! כָּלֶךְ מְזָה, יוֹתֵר טוֹב לָךְ לְבָרַח אֵלַי
יְתִבְרָךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל מְרִירוֹת צְרוּתֶיךָ, וְתַרְחִיב אֶת הַדְּבוּר
עִמּוֹ יְתִבְרָךְ, כִּי רַק הוּא יְתִבְרָךְ יְכוּל לַעֲזוֹר לָךְ וְלֹא אַחֵר.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, רְאָה לַהֲיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לַהֲיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי אֵין זוֹ עֲצָה לְהַמְשִׁיךְ
עֲצֻמוֹ אֶל הַמְּרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹן, אָשֶׁר רַק מִבִּיא אֶל דְּכַאוֹן פְּנִימִי
(שְׁקוֹרִין דְּעַפְרָעֶסִיא), שֶׁהִיא מַחֲלַת הַיְּאוּשׁ וְהַהֲתַרְשָׁלוּת מֵהַחַיִּים
וְכוּ', עַד שֶׁעוֹזֵב עֲצֻמוֹ לְגַמְרִי. סוֹף סוֹף כְּבָר עֲבַרְתָּ בְּחַיִּיךָ הַרְבֵּה מִינֵי
מְרִירוֹת, וְתַהֲלֵה לְהֵשֵׁם יְתִבְרָךְ, עֲבַרְתָּ עַל הַכֹּל, וְאֵנִי מְקוּהָ כִּי גַם
עַל זֶה תּוּכַל לַעֲבֹר וּלְדַלֵּג, הֶעָקֵר עַל-יַדֵּי עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ
וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ, וּמְאַחַל לָךְ כְּתִיבָה
וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ה' תתקצ.

בְּעוֹרַת הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר כִּי תְּבֵא, ט"ו בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתָה מִימֵי הַבְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה וְנִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְגִבּוֹן קִבְּלֹתִי. כֵּן קִבְּלֹתִי אֶת הַמָּאָה דוֹלָר לְצַרְף
הַדְּפֹסָה, וַיִּזְכְּהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּבָר לְצֵאת מִכָּל צְרוּתָיו בְּתוֹךְ כָּל
יִשְׂרָאֵל, וּכְבָר תִּגְמַר הַשָּׁנָה עִם קַלְלוֹתֶיהָ, וְתִתְחִיל שָׁנָה חֲדָשָׁה עִם
בְּרִכוֹת וַיְשׁוּעוֹת לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל.

הַשָּׁנָה הַיְתֵה שָׁנָה קִשָּׁה בְּרוּחָנִיּוֹת וְכוּ', וְהִרְבֵּה צַדִּיקִים מְדוֹרוֹת
הַקּוֹדְמִים פָּחְדוּ מִהַשָּׁנָה הַזֹּאת, יַעֲזוּר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂיִתְהַפֵּךְ כְּבָר הַכֹּל
לְטוֹבָה.

הַעֲקָר רָאָה לְחִזָּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַע עוֹלָם, וְאֵל
תְּנִיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת אֲצִלְךָ כְּרָגַע. וְאִף שְׁכָבָר סְבִלֹת בְּחֵייד כָּל-כֹּף,
הַעֲקָר הַרְגֵל עֲצָמָךְ לֹא לְחֻשָּׁב מִן הָעֶבֶר כָּלָל, וְאִף שָׁנָה דְבָר הַכִּי
קִשָּׁה, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן
צָרִיכִים לְהִתְיַשֵּׁב בְּדָבָר זֶה, כִּי מֵה כְּבָר יִהְיֶה אִם יִחְשָׁב תָּמִיד מִהָעֶבֶר
וְכוּ', הֲלֹא יֹאכַל אֶת עֲצָמוֹ, וַיִּקְלַקֵּל אֶת בְּרִיאֹתָיו, וַיָּבִיא אֶת עֲצָמוֹ
אֶל מְרִירוֹת וְדִכְאוֹן וְכוּ'. עַל-כֵּן אָמַר לְנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, שְׂאֲצִלוּ מִדַּת
הַשְּׂכַחָה הִיא מַעֲלָה טוֹבָה, וְתִכְרַף-וַיִּמְיֵד כְּשֶׁרַק עָבַר הַזְּמַן, כְּבָר שׁוֹכַח
הַכֹּל (עֵינִי שִׁיחוֹת-הַרְבֵּן, סִימָן כו). וּבִזְוָה פִּרְשֵׁתִי מֵאַמָּרִם ז"ל (מְגִלָּה י:):
אֵין 'וְהִיָּה' אֵלֶּא לְשׁוֹן שְׂמַחָה, דְבָר שְׁכָבָר הִיָּה — זֶה צָרִיף לְהִיּוֹת
אֲצִלוּ שְׂמַחָה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם זֶה כְּבָר עָבַר, וְכָל מְקוֹם שְׂנֵאָמַר, 'וְהִיָּה'
אֵינוֹ אֵלֶּא לְשׁוֹן צַעַר וְצָרָה, הֵינּוּ דְבָר שְׂצָרִיף לְהִיּוֹת לְשׁוֹן הִנֵּה,
'וְהִיָּה' אֵינוֹ אֵלֶּא צַעַר וְצָרָה, כִּי צָרִיכִים לְהִתְפַּחַד תָּמִיד שְׂלֹא יֵאָרַע
עִמּוֹ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, מִשְׁהוּ, הֵינּוּ עַל הָעֶבֶר צָרִיכִים כְּבָר לְצַחֵק, כִּי מֵה
דְּהִנֵּה הִנֵּה, וְהַעֲקָר מֵה שְׂצָרִיכִים לְשֹׁמֵר עַל לְהִבָּא, שְׂלֹא יֵאָרַע לוֹ
מֵה שְׂאָרַע. וּכְשֶׁבִיל זֶה הִרְבֵּה פְעָמִים טוֹב לְלַמֵּד אֶת כְּשִׁלּוֹנוֹתָיו
מִהָעֶבֶר, כִּי אֵין חֻכָּם כְּבַעַל הַנְּסִיּוֹן.

וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׁכָבָר עָבַר עֲלֶיךָ בְּמַעַט הַשָּׁנִים כָּל-כֹּף הִרְבֵּה
צְרוֹת וַיְסוּרִים וּמְרִירוֹת, אֲשֶׁר שׁוּם בְּרָיָה לֹא יְכוּלָה לְהִבִּין אוֹתָךְ,
עֲלֶיךָ לְלַמֵּד מִן הָעֶבֶר עַל הָעֵתִיד. קִדְּם — רָאָה לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמַחַת,
וְתִשְׁמַע כְּלֵי זָמֵר בְּכָל יוֹם. וְהַשְּׂנִית — אֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם
בְּרָיָה שְׁבַע עוֹלָם, כִּי מֵה יַעֲשֶׂה לָךְ אָדָם; וְהַשְּׂלִישִׁית — שְׂלֹא תִכְנִיעַ

עצמך בשום אפן אליה כלל, רק אתה ראה להתנהג עמה בתורה, תעזור לה בכל ענייניה, ותקנה מה שצריכים לקנות ולא תקמץ, רק אתה מצדך ראה שיהיה תמיד שלום, ואז תצליח.

זכר זכר את השלשה דברים האלו, כי תצטרך אליהם לימים הבאים. א. להיות בשמחה. ב. לא לפחד משום בריה. ג. לא להפנע אליה. אקנה שתבין אל מה אני מרמוז לך.

הדורש שלומך, ומאחל לך פתיכה
וחתימה טובה, שנת גאלה וישועה...

ה' תתקצא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבא, ט"ו באול התשד"ם.

שלום רב ירדפו לאהובי, ידידי הנקר לי מאוד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו ואיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך בצרוף המכתבים של כל החברים — לנכון קבלתי, ובעזרתו יתברך אראה להשיב לכל אחד ואחד פני מדת הפנאי.

חמדת לבבי! ראה לחזק את עצמך מאוד מאוד בעבודתך עבודת הקדש, שאתה עוסק בהדפסת והפצת דעתו של רבנו ז"ל, אשר זה עושה רשם גדול למעלה ולמטה, כי נתעוררים אחינו בני ישראל בתשובה, ולומדים ומתבודדים עמו יתברך, ועל-ידי-זה נעשה התעוררות גדולה למעלה. איני יודע למה פדאי לבלבל עצמך בענין ראש השנה, הלא ידעת דעתנו, שבכל עיר ועיר שיש אנשי שלומנו היקרים, ראוי להם לעשות קבוץ על ראש השנה, וברוף השם, בשנה זו כבר יהיו בד' עירות קבוצים מתלמידי "היכל-הקדש" בירושלים: צפת, בני-ברק, אשדוד, בן יעזר השם יתברך, שיהיו

קבוצים בכל עיר ועיר מערי ארץ ישראל, ועל-ידי-זה יתרבו הפתים בצרופים נפלאים.

ואתה אהובי, בני, יקירי! ראה לנסע עם אביך אל הקבוץ הקדוש במרון, ואל תבלבל דעתך בזה כלל, כי תהלה להשם יתברך, גם שם יש עשרה מאנשי שלומנו החפצים את האמת, להתקרב אל השם יתברך, על-פי ההקדמות והעצות של רבנו ז"ל, ומתקשרים עוד עמו ז"ל. ועל-כן מה ולמה לך לבלבל דעתך בחנם, ובפךטיות בראש השנה הקדוש, שרבנו ז"ל הזהיר כל-כף על קדשת המחשבה, צריכים לחשב כל ראש השנה רק מחשבות טובות, הן על עצמו והן על הכלל... "בודאי אזכה להושע בלי שום ספק... בודאי אדפיס ואפיץ השנה מליון ספרים לכל הפחות, ויופץ בכל העולם פלו"... וכך תחשב רק מחשבות טובות, מחשבות קדושות, ותתבודד הרבה עמו יתברך, ותקשר מחשבתך אל תבות התפלה שבמחזור, ולא תדבר מהתחלת ראש השנה עד סיומו, כמנהג אנשי שלומנו הקדושים, שנוהרים לא לדבר בראש השנה, כמו שצונו רבנו ז"ל.

וראה לקשר מחשבתך אל ציון רבנו ז"ל, שזכית להיות שם השנה בנסים נגלים, וכן תקשר מחשבתך אלינו. ומה לך להיות שבור, הלא מצות כבוד אב היא מאד מאד חמורה. ואם אביך, גרו יאיר, רוצה לקח אותך עמו למרון — סע עמו, כי גם שם קבוץ, ואסור להיות שבור כלל, אדרבה, ברוב השם, שיש לך אבא הרוצה לקחת אותך אל קבוץ אנשי שלומנו. מה היית עושה אם, חס ושלום, היה מתנגד על פלילות ענין הראש השנה וכו'?! היית צריף לברח וכו', וברוב השם, הוא עוזר לך. על-כן אל תבלבל דעתך כלל, כי לא פדאי כל הבלבולים, וזה רק מעשה יצר, להחליש ולשבר אותך.

עליך לדעת, כי לגדולות ונצורות נולדת, להפיץ ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, על-כן עליך להשפיל בכל מיני השפלות, לא

להִפְגֵּס בְּשׁוּם וּכְפוּחִים וּמַחְלֵקֵת עִם שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, בְּאִפְּן שְׁלֹא יִתְעוֹרְרוּ אֵילֹו מְנִיעוֹת יִתְרוֹת עֲלֶיךָ.

וְעַל־כֵּן אִם תָּבֵא לְכָאן, יִתְעוֹרְרוּ עֲלֶיךָ מְדַנִּים וּמְרִיבוֹת בְּחַנּוּם, וְלֹא תוּכַל לְהִדְפִּיס, עַל־כֵּן רְאֵה לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד וּתַעֲשֶׂה בְּחֻמְהָ.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר לְךָ, שְׁבִשְׁנַת תַּשְׁמ"ה הִבָּאָה עֲלֵינוּ לְטוֹבָה, תַּדְפִּיס מְלִיּוֹן סְפָרִים מְסַפְּרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל (נִכּוֹן שְׁתַּרְשֵׁם לְעֲצָמְךָ בְּפִנְקָס קָטָן בְּדִיוֹק כְּמָה סְפָרִים אֲתָה מְדַפִּיס בְּשְׁנַת תַּשְׁמ"ה, בְּאִפְּן כְּשֶׁבֵא תָּבוֹא עוֹד הַפַּעַם אֶל רַבְּנֵנוּ ו"ל, תָּבִיא לֹו אֶת הַפִּנְקָס מִתְּנָה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְתִרְאֶה לֹו מַה זְכִית בְּשָׁנָה זוּ).

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ, וּמֵאֲחַל לְךָ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

פֹּה תִקְבַּל "אָשֶׁר בְּנַחַל" חֵלֶק מ"ד, וְנֹא לַעֲשׂוֹת תִּכְף-וּמִידָ צְלוּם, כְּדִי שְׁלֹא יִפְרָחוּ הָאוֹתִיּוֹת. כֵּן תִּקְבַּל קוֹנְטֵרַס "תּוֹף הַנַּחַל" עַל פְּרִשַׁת שׁוּפְטִים, וְאֵת זֶה לֹא שֵׁיף לַעֲת עֲתָה לְהִדְפִּיס, כִּי אִם כְּשִׁיגִיחוּ אֵת זֶה הֵיטֵב, בְּאִפְּן שִׁיְהִיָּה רְאוּי לְהִדְפִּיס.

וְלִדְעִתִּי, הָאֲבֵרְךָ הִיָּקֵר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר, יוּכַל לַעֲשׂוֹת זֹאת לְעִתִּיד עַל כָּל קוֹנְטֵרַס בְּמַהְדוּרָה שְׁנִיָּה, וּלְתַקֵּן הַכֹּל, דְּבַר דְּבִיור עַל אֲפָנָיו. וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, שֶׁהַזְּמִין לִי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּחֹור אֶחָד, שִׁיעֲתִיק עַל־כָּל־פָּנִים מַעֲט דְמַעֲט מַה שְׁנַעֲשֶׂה אֲצִלְנוּ בְּשִׁבְת אַחַת.

ה' תתקצב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר כִּי תֵבֵא, ט"ו בְּאֵלוּל ה'תשד"ם.

שְׁלוּם רַב וְסִימָן טוֹב וּמְזֹל טוֹב יִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הִיָּקֵר לִי מְאֹד מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֻמְהָ, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני שמח שאתה מתחזק בעבודת השם יתברך, ובפרט במדינה רחוקה כל-כף מקבוצ יהודים חרדים וכו', אף-על-פי-כן עליך לדעת, כי גם שם נמצא השם יתברך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, המתיה והמהנה את כל הבריאה כלה: דומם, צומח, חי, מדבר. ואף שמבחוץ קשה להבין זאת, פי כף ברא הקדוש-ברוך-הוא את העולם הזה בלבוש הסתר פהדין קמצא דלבושא מגיה וביה (מדרש רבה, פרשת בראשית, פרשה כא, סימן ה'), פי הכל אלקות גמור הוא, רק הלביש עצמו בלבוש כזה, שמבחוץ חושבים שהכל מכסה, וכאלו יש מציאות של טבע גמור, אבל בפנימיות הכל אלקות גמור הוא, ואז מבינים שגם הכלים והפסויים הם אורות צחצחות, אשרי מי שמחפש אתרו יתברך עד שמוצאו.

חמדת לבבי! ראה להזהר מאד בנטילת ידים, לשפף על ידיך בשפע גדול, וזה יביא לך השפעה מרב שפע הדעת והשכל, שפע גשמי ברכה והצלחה בכל מעשי ידיך. וצריכים להקפיד על הפלי שרוחץ בהם ידיו, שיהא כלי טבול, וכן כשיוצא לצרכיו, יטל ידיו עם כלי דיקא, פי זה משפיע על האדם טהרה גדולה וזכוף המחין והדעת, ומבטל ממנו כל מיני פחדים של הכל. ודורשי רשומות כתבו: על נטילת ידים ראשי תבות: ע'נ'י, רצה לומר: הנזהר בנטילת ידים — נצל מעניות. גם סופי תבות גימטריה ע'ת', שאז זוכה להכ"ח עתים, הינו פי יש כ"ח עתים — י"ד לטובה י"ד לרעה (פמובא בקהלת), שהם השתי ידים, יד ימין חסד, י"ד עתים לטובה, יד שמאל גבורה, י"ד עתים לרעה, וצריכים לכלל מינא בשמאלא ושמאלא בימינא, הינו לחברם יחד, שלא יהיה שנוי אצלו בין טוב לרע, פי הכל אחד, שנה השתי ידים — יד הגדולה (חסד) ויד החזקה (גבורה), ולחברם יחד, על-ידי יד הרמה (תפארת). וכל זה זוכים על-ידי שנוהרים בנטילת ידים עם כלי דיקא, פי הפלי הוא היד הרמה, שבה נכללות שתי הידים.

והשם יתברך יעזר לך, שתזכה לעשירות דקדשה, שהוא

הַרְחַבַת הַדַּעַת, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה תַּחֲשֹׁב רַק מִחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת
וְאִיךָ שְׁיִהְיֶה טוֹב, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִיטִיב עִמָּךָ וְעִם כָּל יִשְׂרָאֵל
אָמֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַל לָךְ פְּתִיבָה
וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה.

ה' תתקצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר פִּי תְּבֵא, ט"ו בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרו
יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ.

רַבְּנוּ ו"ל רַק רוֹצֵה מֵאַתָּנוּ אָמוּנָה, שְׁנֵהִיָּה חֲזָקִים בְּאָמוּנָה
פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרוּשׁ גְּלָה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לג), שְׁאַצֵּל
בְּנֵי-אָדָם אָמוּנָה הוּא דְבַר קָטָן, וְאַצְלֵי אָמוּנָה זֶה דְבַר הַכִּי גְדוֹל,
עִם אָמוּנָה יְכוּלִים לְעַבֵּר עַל הַכֹּל, כְּמוֹ שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סד), שְׁלֹכֵן יְהוּדִים נִקְרָאִים 'עֲבָרִיִּים', שְׁעוֹבְרִים
עִם הָאָמוּנָה מְעַבֵּר אֶל עֲבָר, עוֹבְרִים עַל הַכֹּל, אִם אָדָם מִתְחַזֵּק
בְּאָמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה מִדַּת הַמַּלְכוּת, וּמִקַּבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל
מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֹאת צְרִיכִים לְהַחֲדִיר נֶגֶד הַיְוִנִים בְּעֵתִים הַלְלוּ,
אֲשֶׁר הָעֶרְב־רַב מִיבְּאִים מְכַל אַמּוֹת הָעוֹלָם אֶת תְּרַבּוּתָם, וּבִפְרָטִיּוֹת
תְּרַבּוּת יוֹן, שְׁהַסְמִים גַּם-בֵּן בְּאִים מֵהֶם, וְכָל מִינֵי שְׁטִיּוֹת הַמְּצוּיּוֹת
בְּעוֹלָם, הִחֲלוּ עִם תְּרַבּוּת יוֹן, לְשַׁגֵּעַ בְּנֵי-אָדָם כְּאֵלוֹ הַכֹּל טְבַע, מִקְרָה
וּמִזָּל. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (רֹאשׁ הַשָּׁנָה יז), שְׁהֵם גְּזָרוּ,
שְׁלֹא יִזְכִּירוּ שֵׁם שְׁמַיִם עַל פִּיהֶם, וְתִקְנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, שְׁאַפְלוּ
עַל שְׁטָרוֹת יִכְתְּבוּ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּדִי לְעַקֵּר מֵהֶם אֶת הָעֲנִיָּן שֶׁל טְבַע.
כִּי צְרִיכִים לִידַע שֶׁהַכֹּל זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲבָל צְרִיכִים רַחֲמִים
רַבִּים, כִּי בְּכָל מְקוֹם שִׁישׁ אוֹר גְּדוֹל — הַזְּבוּבִים מִתְחַלִּילִים

להשתגע, ולעוף מצד לצד ומכאן לכאן, וצריכים לעמד על המשמר בדבר זה. ובפרט אצלנו, שכל הרצון שלי רק לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, אני רוצה שכלם ידעו ויפירו את הבורא יתברך שמו, כלם יודו וישבחו לפניו יתברך, ונזקה לחתן את הילדים בגיל צעיר, ולא ידעו מה זה רע, על זה צריכים רחמים רבים. כי הסמ"ך-מ"ם אורב עלי מאד מאד, והקים עלי את שלוהיו, וחולקים ומדברים עלי כל דבר אסור וכו', כדי לשבר אותי, אבל לא יצליחו, כי תהלה לאל, מצחי חזקה נגד מצחם המדמה וכו'.

וצריך שתדע, אשר באמת כל חיי האדם — זה דמיון אחד גדול, ברגע שאין מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בחיים, זה כבר דמיון, כי רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן. חלק א', סימן כה), שאדם צריך לצאת מהמדמה ולבוא אל השכל, והשכל בעצמו אינו מספיק, אלא תבוא אל שכל הנקנה, שתראה ביד מה יש לך. למדים מכאן, שמכח המדמה אין לך כלום, אתה רק מדמין. ואם-כן השכל הוא בכח. וכל אדם יכול להגיע לכל המדרגות שבעולם, אבל צריך לעבד, שיוציא מהכח אל הפעל, ואם-כן גם בזה יש דמיון. ואם תסתפל — תתבונן, שדברי רבנו ז"ל כל-כך עמקים, שרבנו ז"ל מגלה לנו, אשר גם כשהשכל הוא בכח שלך, כי כל אחד רוצה להתעלות בתכלית העליה, לא מספיק שזה בכח, אלא צריך לראות שיוציא מהכח אל הפעל, ואז צריך לבחון היטב — מה עשיתי עם השכל; וגם פה יכול להיות דמיון, שאני חושב, שאני מוציא מהכח אל הפעל, והנה אני עדין בדמיון. ולכן איה יודעים שהוציאו מהכח אל הפעל שכלו? אומר רבנו ז"ל, צריכים להגיע לשכל הנקנה, הינו שמתבונן מה יש לו עתה ביד, מה קנה וכו', אומר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן. סימן ו'), שהיצר הרע נדמה כמו השמש, כשמאירה — יוצרת ענן אבק, ואם מנסים לתפסו — זה איננו כלום, רק אויר, רוח בעלמא וכו', ואם-כן לא די להוציא מהכח אל הפעל, אלא צריך לבדק מה קניתי, מה יש לי ביד? ועל זה צריכים רחמים רבים.

אם אדם מכניס עצמו בדברי רבנו ז"ל — אין חיים יותר טובים מזה, וזאת אי אפשר להסביר, רק למי שחי בזה. וכל ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלויה רק כפי שלומדים ספרי רבנו ז"ל, וזו הטעות הכי חמורה, כי אם רבנו ז"ל לא היה אומר שצריכים לבוא לציינו הקדוש בעיר אומן, לא היו צריכים לבוא, כי פניו, שכלו ונשמתו מנחים בתוך תורתו, פמוכא בדבריו הקדושים (לקוטי-מזרח, חלק א', סימן קצב); כי באמת מי שרק לומד ספרי רבנו ז"ל, רבנו ז"ל נמצא אתו תמיד, רבנו ז"ל שומר אותו ומחיה אותו, אבל רבנו ז"ל רצה שנבוא אליו בראש השנה, אזי באים לעשות רצון רבנו ז"ל, ולמה? לא יודעים, כן אמר רבנו ז"ל! וכן אמר: יש קשיות עלי, אז תהיה עוד קשיה; אבל לנו ברוך השם, אין שום קשיה, רבנו ז"ל אמר ש"תבואו אלי, ואעשה מזה צרופים", אזי עושים רצונו של רבנו ז"ל. אבל עקר ההתקרבות לרבנו ז"ל, זה רק על-ידי למוד ספרי רבנו ז"ל, כי יכולים להטעות עצמם שבאים שנה, שמקריבים לרבנו ז"ל, וילבסוף מספנים, לא החלו לטעם טעם רבנו ז"ל, כי בלי למוד ספרי רבנו ז"ל, אדם שרוי בסכנה גדולה מאד, ועקר הסכנה — לא לחיות בדמיונות והבלים, מדרגות והשגות, לחשב שאני כבר משהו, אשר זה הורס לגמרי את האדם. עלי לדעת שאני כלום, איני יודע כלום, הפל זה הקדוש-ברוך-הוא.

וכתוב (שמות יד, כט): "ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים", ואומר על זה הרבי רבי אלימלך זי"ע גלוי נפלא מאד, הלא קריעת ים סוף היה גם נורא מאד, לפתע נבקעו המים חצי חצי, ועברו בתוכם, וכפי דברי חכמינו הקדושים היו שנים-עשר שבילים, אשר זהו חדוש גדול עוד יותר, אשר לא רק שנתגלה אז גלוי אלקות, שנבקע הים, אלא "ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים", אז נתגלה גלוי אלקות כזה, שאפלו עם ישראל הולכים ביבשה, שלכאורה זה טבע, אני הולך על יבשה, ולמה שאטבע?! לא ולא! עצם מציאות של יבשה — זה בעצמו גם! ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים, מתוך הים, שהיה אז גלוי אלקות, שראו עין בעין אמתת מציאותו יתברך, שהפל למעלה מדרך הטבע, מאז נתגלה שאפלו שהולכים

בתוך היבשה — זה גם-כן גם (עין בספר הקדוש נעם אלימלך בלקוטי שושנה).

ובאמת מי שטס באוירון ומתבונן למטה, רואה שלמעשה, רב העולם זה מים, המראה שנגלה לעינים חתיכות יבשה צפות על המים, ונוכחים שגם מה שפתח היבשה זה מים, תולה ארץ על בלימה, כל העולם עומד על כלום, באויר, אדם החי בזה העולם הולך על יבשה — חושב שזה טבע וכו', אבל אדם שנתעלה מעל הארץ, נוכח לראות שהכל זה אלקות. ואסטרונאוטים שטסים בחללית, רואים את כל כדור הארץ, ובכדור הזה חיים ששה בליוני אנשים, ורבים ביניהם, ישנן מלחמות, שונאים זה את זה, הולכים ממרמרים, שבורים ורצוצים, אשר מלמעלה נוכחים שהכל זה אלקות, ואם לא מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבריאה — הכל דמיון אחד גדול. והעקר — להוציא את האדם מן המדמה שנכנס בו. מכל מיני שטיות והבלים שחדרו בלבו. כל אשר מוציא את האדם משווי משקלו זהו בכלל שקר, אדם צריך להגיע לגלוי אלקות בזה, עד שלא ירצה מאומה, רק את הקדוש-ברוך-הוא בלבד!

וזהו סם החיים, שהיא התורה הקדושה, שנותנת חיים לאדם, ומי שמכניס עצמו בהקדמות של רבנו ז"ל, יכול לפרש את כל התורה בלה, וכמו שאמר רבנו ז"ל: עם תורה אחת, עם שיחה אחת, יכולים לפרש את כל התנ"ך וכל מאמרי חז"ל.

ומה שאתה כותב וכו', ואתה מחזק אותי, עלי לומר לך, אני שמח שיש לי אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, ואני מוכן ומזמן למסור את נפשי כל רגע ודקה ושנה אליו יתברך, אבל אני שבור פחדים הנשבר, בראותי שכל עם ישראל אינם אווזים בזה, ורצוני שכל עם ישראל יחזיקו באותו מעמד וכו', ולא זו בלבד, אלא מתפשטים עלי כל מיני נסיונות קשים, לשון-הרע, רכילות וליצנות שמדברים עלי, ולכן אין לי להיכן לנוס, אלא תחת צל כנפיו יתברך, ששם הוא המקום הבטוח ביותר.

ומחמת טרדותי הרבות בעסק הרבים — ההכרח לקצור.

הדורש שלומך, ומאחל לך פתיכה

וחתימה טובה, שנת גאלה וישועה.

ה' תתקצד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פי תבא, ט"ו באלול ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל היקר והנעלה,
שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

עליך לדעת, אשר כל אדם צריך הרבה לותר בחיים. יש פלל:
"לא כל מה שרוצים — מקבלים, ולא כל מה שמקבלים —
רוצים". ואם מחדירים פלל זה היטב בלב, החיים הולכים באפן
אחר לגמרי, כי כל החיים זה למוד עמק עמק מי ימצאנו, ועל זה
צריכים הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שגנזפה למח נקי, ואז
הכל נעשה פבר לבר.

אודות שאלתך בענין שער נו"ן וכו', הפרוש הפשוט הוא, פדי
שגנזפה להבינו, הינו שאדם יודע שעדין לא התחיל פלוס, פי
סופרים את הספירות מחסד שבחסד, גבורה שבחסד, תפארת
שבחסד, עד שמגיעים למלכות שבמלכות, ואז ביום החמשים,
שיודעים שאין יודעים פלוס, צריכים להתחיל שוב, שזה הסוד של
(במדבר יב, ג): "והאיש משה ענו מאד מפל האדם אשר על פני
האדמה", פי הנה כל-כף בטל אל הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד עשה
התחלה חדשה, וממילא ידע, שאף פעם לא התחיל, והבין שכלם
יותר ממנו, פי לא התחיל עדין, ועליו להתחיל עכשו. ולכן תמיד
עלה ונתעלה יותר ויותר. ורבנו ז"ל מפרש דברי חכמינו הקדושים
(שמות רבא, פרשה מו, סימן ב'): מהיכן נתעשר משה? מפסלת הלחות.
הינו שראה תמיד את הפסלת אצלו ולא אצל אחרים, ומשם נתעשר

מִשָּׁה. בְּרָגַע שְׁאָדָם מִתְחִיל לִרְאוֹת פְּסֻלֹת וְחִסְרוֹנוֹת בְּאַחֲרֵימָה, לֹא רַק שְׂאִינוֹ מִתְעַשֵּׂר, אֲלָא גַם מֵה שְׁהִיָּה בִידּוֹ מֵאֲבָד, וְנִעֲשֶׂה עֲנִי, וְאִינוֹ יוֹדֵעַ כְּלוּם.

וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַזֵּק, וְזֶה כָּל הַחַיִּים, עַד שְׂיִקְבְּלוּ אֶת הַהִזְמָנָה לְעֵלוֹת לְמַעְלָה. וְלִכֵּן כָּל זְמַן שְׁאָדָם חַי, צְרִיף לְהִכִּין אֶת עֲצָמוֹ שְׂיִהְיֶה לוֹ עִם מֵה לְעֵלוֹת לְמַעְלָה.

מִסְפָּרִים, שְׁהִיָּה צְדִיק, וּבֹא אֵלָיו יְהוּדֵי וְהִתְלוֹנֵן: רַבִּי, עֲנֵי מְרוּד הַגָּנִי, וְאִין לִי בְּמָה לְחַיּוֹת. וְהַשִּׁיב לוֹ: אָמַר לִי, עִם מֵה לְמוֹת יֵשׁ לָךְ?! תִּתְחִיל לִדְאֹג שְׂיִהְיֶה לָךְ עִם מֵה לְמוֹת. אָדָם צְרִיף לְלַמֵּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, הִלְכָה, אֲזִי יֵשׁ לוֹ עִם מֵה לְמוֹת, עִם מֵה לְעֵלוֹת לְמַעְלָה. אָדָם צְרִיף כָּל-כָּף לְהַחְדִּיר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמַחוּ, עַד שְׁזֵה שְׁכָל הַנְּקָנָה שְׁלוֹ, זֶה הוּא קָנָה, זֶה הַקְּנִינָה שְׁלוֹ, וְאִין יְכוּלִים לְקַחַת מִמֶּנּוּ שׁוּם דְּבָר, כִּי דְבָר רִיחְנֵי אִף פְּעַם לֹא יְכוּלִים לְקַחַת מִמֶּנּוּ. וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכָה לְקִנּוּת לְעֲצָמוֹ קְנִינָה הַתּוֹרָה, שְׁפִלוּלָה מְאֻרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה קְנִינִים.

יֵשׁ בְּקִנְיָנִים שְׁנֵי אָפְנִים: הַכָּאָה וּמְשִׁיכָה. כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְקִנּוּת מִשָּׁהוּ וְלַעֲשׂוֹת קְנִינָה, יֵשׁ שְׁתֵּי דְרָכִים בְּזֶה: מְשִׁיכָה — שְׁמוֹשֵׁף אֶת הַבְּהֵמָה, וְהַכָּאָה — שְׁמַפָּה אֶת הַבְּהֵמָה וְהוֹלֶכֶת לְבַד, וְנִכְנַסַת בְּרִשׁוֹתוֹ, אֲזִי הִיא שְׁלוֹ. כְּמוֹ-כֵן אֵלּוּ שְׁתֵּי דְרָכִים אֲצֵל הָאָדָם: יֵשׁ אֶחָד שְׁמוֹשֵׁכִים אוֹתוֹ בְּדַבּוּרִים עֲרָבִים, מְבַהִירִים לוֹ אָפְנֵי הַחַיִּים וְכוּ', וְאִם מְקַבֵּל אֶת זֹאת — הוּא פְּטוּר מֵהַכָּל, כִּי גִמְשֵׁף עַל-יְדֵי דַבּוּרִים טוֹבִים, אֲבָל אִם מְסַפֵּן אִינוֹ מִבִּין אִיף קוֹנִים קְנִינָה, אֲזִי מְקַבֵּל מַפּוֹת, וְהַכָּאָה מְכַאִיבָה לוֹ וְכוּ'. וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְלִקְבֹּל אֶת הַדַּבּוּרִים טוֹבִים שְׁמִדְבָּרִים עֲמוּ.

תֵּאֱמִין לִי, אִם הֵייתָ מְצִיית אוֹתִי, הֵייתָ אָדָם אַחַר לְגַמְרִי. וְעַקֵּר רְצוֹנִי — שְׁתִּהְיֶה רַק שְׁמִת, וְאִף פְּעַם אֵל תַּעֲזֹב אֶת הָעֲצוֹת הַנִּפְלְאוֹת שְׁקַבְּלָתָּ מִמֶּנִּי.

אִם אָדָם יוֹשֵׁב בַּחֲדָרוֹ, וּמִתְבּוֹדֵד לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לוֹמֵד

תּוֹרָה, וְשֵׁשׁ וְשֵׁמֶחַ עַל נַעַם חֶלְקוֹ, וְכָל רַעְיוֹן טוֹב שֶׁנִּכְנָס בְּדַעְתּוֹ, בַּעֲבוּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ — מַעֲלָה אוֹתוֹ עַל הַכֶּתֵב, אָדָם זֶה הַמְּאֹשֶׁר בְּיוֹתֵר בַּחַיִּים, וְאֵין טוֹב יוֹתֵר מִזֶּה. אִךְ דָּא עָקָא, שְׂאָדָם מִתְּפַתָּה לְשִׁמְעָ אֶת שְׂגִיּוֹנוֹת בְּנֵי-אָדָם, שְׂמִשְׁגָעִים אוֹתוֹ בְּדַמְיוֹנוֹת וּבַהֲבָלִים, וְרַבְּנּוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט), שְׂמִי שְׂרוּצָה לְבָנוֹת "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", צָרִיף לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד שֶׁהֲרַע שֶׁל אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים לֹא יִדְבֵּק בוֹ. וְהֲרַע הַזֶּה עֲלוּל לְהִתְבַּטֵּא בְּשִׁלְשָׁה אַפְּנִים: א. וְכִנְסַת בְּאָדָם גָּאוֹת וַיִּשׁוֹת, שֶׁהִנֵּה יֵשׁ לוֹ אֲנָשִׁים מְקַרְבִּים אֵלָיו. ב. אֲנָשִׁים מְסַפְּרִים לוֹ אֶת כָּל הַצְּרוּת, וּמְכַנְיָסִים בוֹ מְרִירוֹת וְדַפְאוֹן, עַד שֶׁהוּא יוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ. ג. הֵם יְכוּלִים לְהִתְהַפֵּף עָלָיו אַחֲר־כֶּף, וְלְהוֹצִיא עָלָיו שֵׁם רַע, וְלִסְפֹּר סְפוּרִים שֶׁלֹּא הָיוּ וְלֹא נִבְרְאוּ. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְּנּוּ ז"ל שְׂצָרִיכִים לְהִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד, שֶׁהֲרַע שֶׁל אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים לֹא יִדְבֵּק בוֹ. וְאִיךָ יְכוּלִים לְהִשְׁמֹר מִזֶּה? עַל-יַד־הַתְּלַהֲבוֹת הַלֵּב, שְׂאָדָם מִתְּבוֹדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיוֹצֵא וְצוּעֵק בְּשׂוּדָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמְשִׁיחַ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבּוֹ בֵּינוֹ לְבֵין קוּנּוֹ, אֲזִי מְבִיא אֵשׁ וְשׁוֹרֵף אֶת כָּל הֲרַע הַזֶּה. אֲבָל אָנוּ קְטָנִים מְאֹד מְאֹד, וְהֲרַע שֶׁל הָאֲנָשִׁים גָּדוֹל מְנַשָּׂא, וְלִכֵּן מִי שֶׁעוֹסֵק לְקַרֵּב רְחוּקִים, עָלָיו לְהִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד מֵאֱלוֹ הָאֲנָשִׁים שֶׁמְקַרְבִּים. הַיּוֹם נִכְנָסַת בְּאָדָם אִיזוֹ מִחֲשָׁבָה קְטָנָה שֶׁל יִשׁוֹת, וְזֶה כְּבָר פּוֹגֵם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כִּשְׁהוּא שׁוֹפֵף לְבוֹ וְצִרוּתָיו, הוּא מְכַנְיָס בְּאָדָם דַּפְאוֹן פְּזָה, שֶׁנּוֹפֵל בְּמֶרֶה שְׁחִרָה. וְעַל כָּלֵם, אִם לֹא דִי בְּכָל הַנ"ל, אֲזִי הַדְּבָר הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהוּא הַגְּרוּעַ מֵהַכֵּל, לְפַתַּע פְּתָאִים מַעֲלִילִים עָלָיְךָ עֲלִילוֹת כְּאֱלוֹ, שֶׁלֹּא תֵאָרֵף וְשַׁעֲרֵת כָּלֵל, שְׂיִדְבְּרוּ בְךָ כְּזֹאת. וְאַתָּה תוֹלֵשׁ שַׁעֲרוֹת רֵאשֶׁף — "שְׁמוֹ שְׂמִים! מֵה קוֹרָה כָּאֵן?! הֵאֵם זֶה סְדוּם וְעַמּוּרָה, עֲשִׂיתִי לְךָ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה טוֹבוֹת, מְסַרְתִּי נַפְשִׁי בַּעֲבוּרֶךָ, וְזֶה אַתָּה מְשַׁלֵּם לִי בַּחֲזָרָה?!" וְאָדָם נִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי.

וְכָל זֶה עוֹבֵר עָלַי עַכְשָׁו, אֲבָל לֹא תֵאָמֵין כָּלֵל וְכָלֵל, עַד כְּפֹה אֲנִי שׁוֹחֵק מִכָּלֵם, אֲצַלִּי זֶה חוּכָא וְטְלוּלָא אַחַת גְּדוּלָה. אֲבָל הַתְּלַמִּידִים שֶׁלֹּא שְׂמָשׁוּ כָּל צָרְפָן — הֵם הַגּוֹרְמִים מִחֲלָקַת, וְאֶת זֹאת צָרִיכִים לְעַקֵּר מֵהַשְּׂרָשׁ.

אֶצֶל כָּל הַצְדִּיקִים שְׁאֲנֵי הַפְּרָתִי, שְׁהִיוּ בְּאֵמֶת צְדִיקִים, הֵם כָּל־כֶּף נִזְהָרוּ מִדְּבָרִים כְּאֵלוֹ וְכוּ', וְאֵז לֹא הִבְנַתִּי כָּלֵל וְכָלֵל, אֲבָל הַיּוֹם יִשְׁנֶם מַחֹת קִטְנִים כָּל־כֶּף, שְׁמִכֵּל דְּבָר פְּעוּט נַעֲשֶׂה פִּיל עֲנֹק, מִנְּפִחִים וְחִבְרָא חִבְרָא אֵית לֵיה, מִשְׁעָרָה מוֹסִיפִים עוֹד שְׁעָרָה וְעוֹד שְׁעָרָה, עַד שְׁנַעֲשֶׂה זְקֵן גָּדוֹל מְאֹד, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הַיּוֹדֵעַ לְהִשְׁמַר מִכָּל זֹאת. וְאַחַר כָּל הַשְּׁמִירָה שְׁאֲדָם נִשְׁמַר לֹא לִפְלַי בְּפִח יְקוּשׁ כְּזֶה, אֵינוֹ יְכוּל לְהִשְׁמַר כָּלֵל, וְהַעֲקָר צְרִיף לְהִיּוֹת שְׁמַח, לְשִׂמְחָה וְלִשְׂמֹחַ, וְהַשְּׂמִיחָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת לֹא סֵתָם שְׂמִיחָה, אֲלֵא שְׂמִיחָה אֲמִתִּית, בְּחִינַת עוֹטָה אֹר כְּשִׁלְמָה, נוֹטָה שְׁמִים כְּפִרְיעָה, שְׁזָה סוּד הַצִּיצִית: צִיצִית — לְשׁוֹן מְצִיץ מִן הַחֲרָפִים, אוֹמֵר רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי־מוֹהֲרָ"ן, חֵלֵק א', סִימָן ז'), כְּדִי לְרֹאוֹת אֱלֹקוֹת, לְהַשִּׁיג אֱלֹקוֹת — צְרִיכִים צְמִצּוּם. צִיצִית — זֶהוּ סוּד הַצְּמִצּוּם, זֶה הַלְּבוּשׁ שְׁאֲדָם מִתְּלַבֵּשׁ וּמִתְעַטֵּף בְּצִיצִית, וְאַחַר־כֵּן מֵנִיחַ תְּפִלִּין, שְׁשֵׁם הַמַּחֲזִין. כְּגַד בְּעִצְמוֹ אֵין בְּזֶה קִדְשָׁה, אֲלֵא אִם תּוֹלִים בָּהּ צִיצִית עַל־פִּי דִין וְהִלְכָה, אֹז מִקְבֵּלֶת קִדְשָׁה, וְלִכֵּן צִיצִית שְׁבִלְתָּהּ, אֵין בָּהּ קִדְשָׁה יוֹתֵר, עַד כְּדִי כֶּף שְׁיִכּוּלִים לְהַשְׁלִיכָה עַל־פִּי הַהִלְכָה, אֲבָל הָאֲחֵרוֹנִים אוֹמְרִים: מִפְּנֵי שֶׁהַשְּׂמִיחָה בָּהּ לְדְבָרִים שְׁבִקְדָשָׁה — אֵין לְזַרְקָה, אֲלֵא יִגְנוּזָה, שְׁלֵא יִהְיֶה בְּזִיוֹן הַמַּצְנָה. אֲבָל תְּפִלִּין הַהֲכָרָם לְגַנוּז. תְּפִלִּין הֵם הַמַּחֲזִין. עוֹטָה אֹר כְּשִׁלְמָה — הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְעִטֵּף אֶת עִצְמוֹ כְּכִיכּוֹל עִם אֹר, וּמָה זֹאת אוֹמְרָת, הֲלֵא הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הוּא עֹצֵם הָאוֹר? אֲלֵא אָדָם שְׁרוּצָה לְהַפִּיר אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲזִי קָדָם כָּל בָּא אֶצְלוֹ בְּדֶרֶךְ לְבוּשׁ, שְׁמֵרֵב אֹר אֵינוֹ רוֹאֶה כְּלוּם, אֲבָל מִשְׂמֵתִחִיל לְהַתְּבוּנָן, נוֹכַח שְׁגָם הֲלֵא כְּלוּם הוּא גַם־כֵּן אֹר. אֲבָל אֵי אֲפֹשֶׁר לְזַכּוֹת לָזֶה, אֲלֵא עַל־יְדֵי שְׂמִיחָה.

מָה עֲשׂוּיָה הַצִּיצִית? מְצַמֵּר רַחֲלִים. גּוֹזְזִים אֶת שְׁעַר הַשָּׂה, וְטוֹוִים אֶת הַשְּׁעָרוֹת וְעוֹשִׂים חוֹטִים, וּמֵהַחוּט נַעֲשִׂית הַטְּלִית. וְזֶה אוֹתִיּוֹת שְׂמִיחָה — מַח־שָׂה, כְּשִׁאֲדָם כָּל־כֶּף שְׂמִיחָה, אֹז גַּם הַשָּׂה — שְׁזָה הַצִּיצִית, מְגַלָּה לוֹ אֶת הָאוֹר אֵין סוּף. וְלִכֵּן גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ וְ"ל (סְפוּרֵי־מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה ד', מִמְּלֶךְ שְׁגוֹר שְׂמֵד), שְׁהִזְהִירוּהוּ לְהִשְׁמַר מִשׁוֹר וְשָׂה, שְׁזָה צִיצִית וְתְּפִלִּין; הֵינוּ כִּי מִי שְׂמִסְבֵּב עִם אֹר אֵין סוּף,

שָׁזָה הַמְקִיף, הַצִּיצִית, וְהוֹלֵךְ עִם תְּפִלִּין, שָׁזָה הַמַּחִין, הַפְּנִימִי, מִמְּנוּ צְרִיכִים לְהַשְׁמֵר, כִּי אֵין יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לוֹ מְאוּמָה, וְהוּא יְכוּל יוֹתֵר לְהַפִּילָהּ מֵאֲשֶׁר אֶתָּה תְּפִילוּ. וְכִמוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כג): כָּכֵל שְׂאָדָם גְּדוֹל יוֹתֵר מֵהַשְּׂנִי, יְכוּל לְהַשְׁלִיף אֶת הַשְּׂנִי לְחַאֲוֹת מְמוֹן. כִּי מִי שְׂיוֹתֵר גְּבִיָּה, הֵינּוּ שְׂמַחֲפֵשׂ יוֹתֵר רוֹחֲנִיּוֹת אֶלְקוֹת, וּמְשִׁיג אֲמַתַּת מְצִיאֹוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עוֹזֵב אֶת הַשְּׂטִיּוֹת, כִּי יוֹדֵעַ, שֶׁהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב זֶה עֶפְרָר בְּעֵלְמָא, וְהוּא מַחֲפֵשׂ אַחַר הַגְּנוּנִין עֲלֵאִין, כִּמוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה), שָׁזָה "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב". מַה זֶה 'לִי'? אוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צא), שָׁזָה קָשׁוּר בֵּין חֲכָמָה עֲלֵאָה לְחֲכָמָה תַּתְּאָה, ל' זֶה הַתְּלִמִּיד, י' זֶה הָרַב, הַמַּח, וּמַתְחַבְּרִים יַחַד, וְזֶה בְּעַצְמוֹ סוּד שֶׁל צִיצִית וְתְּפִלִּין. וְלִכֵּן אוּמְרִים בְּעַת שְׂכוּרְכִים אֶת תְּפִלִּין עַל הָאֲצָבָעוֹת: "וְאֲרַשְׁתִּיהָ לִי בְּצַדֵּק וּבִמְשֻׁפֵּט", וְהִלְשׁוֹן הִיא "וְאֲרַשְׁתִּיהָ לִי", כִּי אֲזַ נַעֲשֶׂה חַבּוּר, נִשְׁלָם הַכֵּל, כִּי חַבְרַתִּי אֶת הַכֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי צְרִיף תְּמִיד לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, וּיְכַכֵּל שְׂאָדָם נִכְנָס יוֹתֵר וְיוֹתֵר עֲמֵק, אֲזַ עוֹטָה אוֹר פְּשֻׁלְמָה, רוּאָה סְבִיבוֹ רַק אוֹר, וְהוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר, וְאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נה): אָדָם צְרִיף לְהִגִּיעַ לְמִדְרַגָּה כְּזוֹ, שְׁגָם אֶת עַצְמוֹ לֹא יִרְאֶה בְּתוֹךְ הָאוֹר, וְיִגִּיעַ לְבִטּוּל כְּזֶה, שְׁגָם אֶת עַצְמוֹ אֵינּוּ רוּאָה, אֲשֶׁר זֶה מִדְרַגָּה עֲלִיוֹנָה וְגִבּוּהָ מְאֹד.

יִשְׁנֵם כֹּל-כֶּף הַרְבֵּה דְבָרִים יָפִים לְרֵאוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְכִמוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נה); רוּחַ הָעוֹלָם הַזֶּה — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל. וְאֵין צְרִיף בְּזֶה שׁוּם הַשְּׂקָעָה, בְּגִשְׂמִיּוֹת כְּדִי לְהַתְּחִיל לְהַרְוִיחַ רְוַחִים, זֶה כְּרוּף בְּהַשְּׂקָעָה כְּסִפִּית, הַשְּׂקָעַת כַּחוֹת, יִגִּיעַה וְטַרְחָה וְכוּ', אֲבָל בְּרוּחֲנִיּוֹת אֵין צְרִיף שׁוּם הַשְּׂקָעָה, אֵין צְרִיף עַל זֶה הוֹצָאוֹת מְשֻׁלוֹ, רַק מַה שֶּׁהַכִּין לְפָנָיו הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׂמוֹ, יְכוּל לְהַרְחִיב יָדוֹ לְהַרְוִיחַ הַרְבֵּה מְאֹד, עֵין לֹא רָאָה אֱלֹקִים זוֹלָתָהּ יַעֲשֶׂה, וּבְנֵי-אָדָם אֵינָם יוֹדְעִים מְזֶה. וְלִכֵּן זֶהוּ קְלָקוּל גְּדוֹל מְאֹד לְהַתְּעַסֵּק עִם בְּנֵי-אָדָם. וּבוֹא תִרְאֶה בְּדֶרֶךְ מְשֻׁל וְנִמְשָׁל: אֶחָד עֲשִׂיר גְּדוֹל מְאֹד, שְׂמַתְעַסֵּק עִם מְלִיוּנֵי דוֹלָרִים וְכוּ', וְסוֹפֵר וּמוֹנֶה,

ועושה עסקים, ולפתע פתאם צריך לרדת ולהתעסק בעניינים פעוטים, או לטפל בילדיו וכו', הלא יכול לקחת בעבור זה עזרה וכו', כי יש לו הון תועפות וכו', ויכול לשלם לאחר שיתעסק בזה וכו'. כמורכב הוא אדם המחפש רק אחר הקדוש-ברוך-הוא, ורוצה עוד ועוד להשיג, והנה רואה דומם, ושואל את עצמו: "מה זה העפר הזה, מהי האבן הזו, למה נמצאת כאן ולא שם?!" הנה יש צומח, אילן, למה האילן מצוי כאן דיקא, ולא במקום אחר?!" וכן על כל חיה וחתיה מתבונן, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז), שכל אבר ואבר של חיה יש בזה פונה אחרת, מכל שפן וכל שפן בני-אדם, ויכולים להשיג חכמות כאלו, מגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), שרואים מכל דבר רוחניות אלקות, ומבינים רמזים כאלו, עד שנוכחים, שכל הבריאה פלה שרה להקדוש-ברוך-הוא שירות ותשבחות, זייער שיינע לידער, אפלו הדומם שר, הצומח שר, החיות שרות, אנשים שרים. ולזה זכה הבן מלך שקבל את הפלי, אזי החל לשמע איך שכלם שרים שירות ותשבחות להקדוש-ברוך-הוא (עין ספורי-מעשיות, מעשה י"א מהבן מלך וכן שפחה שנחלפו). דומם — אבן מקיר תזעק. צומח — האילנות משיחים זה עם זה. כל החיות שרות, כל בני-אדם מגלים סודות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן נב), שמכל הדברים צועק כבוד הקדוש-ברוך-הוא, ואם יכולים לצרף את זאת ביחד, רואים צרופים כל-כך יפים, שאין רוצים מאומה, אין חפצים באכל ובשנה כלל. וכמו שאמר רבנו ז"ל: יש לי השגה כזו, שאני יכול להחזיק אתכם שלשה ימים בלי אכל ובלי שנה. כי אדם מקבל תענוג רוחני בזה, שכבר אינו יכול לישן מרב אור. ולמה אמר רבנו ז"ל דיקא שלשה ימים? כי חכמינו הקדושים אומרים (נדרים טו.), מי שנודר נדר שלא יישן יותר משלשה ימים — נותנים לו מלקות, כי אי אפשר, כי בעבור חדוש המחזן ההכרח לישן (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לה), ולכן יש חכמות כאלו בזה העולם, שאדם מתענג מהאור ואינו רוצה כבר — לא אכל, לא שתיה ולא שנה. ולכן אמו של רבנו ז"ל דחקה ושאלה אותה: "למה אינך אוכל?" וענה ואמר לה:

אֲשֶׁר ה' תתקצד בנחל רסט

"אני חי מ'והחכמה תחיה בעליה'" (קהלת ז, יב). וזאת רוצה רבנו ו"ל להחדיר בנו.

והנה אנו עסוקים בדברים רוחניים פאלו, דק שבדק, והנה מבלבלים את המח עם שטיות ודמיונות, מריבות וקטטות, וצריכים לשחק עם כל אחד פפי מחו, אחרת כל בני-אדם ירוצצו לך את המח, כל החיות יקפצו עליך, כל האילנות יפלו עליך, כל האבנים והעפר ישפכו עליך. וצריכים לידע איך לגנוט בזה העולם ולהפך הכל אל הקדשה, אל רוחניות חיות אלקות. ואז לפתע פתאם שומעים גגון חדש, שיר חדש, דומם, צומח, חי, מדבר — כלם שרים, כמו הבן מלך, ששומע פתאם שכלם שרים שירות ותשבחות להקדוש-ברוך-הוא, שזה פרק שירה.

ימה שפנתת בענין המחלקת עלי וכו', תאמין לי, אשר אני דן את כלם לכף זכות. אני מבין היטב היטב את היצר הרע פיצד עובד על בני-אדם, אשר מתגבר על האדם ובפרט בתאות נאוף, והורס אותו לגמרי, כשמח האדם אינו דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, אזי כשרואה אשה — יוצא מדעתו וכו', הלא יש לך אשה וכו', ולמה תתפתה אחר אשה אחרת וכו'? ! זו תאות נאוף. וישנו אחר שאצלו מתגברת תאות ממון, וזה רב בני-אדם, כמו שספר לנו רבנו ו"ל בספורי-מעשיות (מעשה יב), מהבעל תפלה, שמפל התאוות יכולים להוציא בני-אדם, אבל לא מתאות ממון, שמזה אין יכולים להוציא. שואל מוהרנ"ת ו"ל (לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג): איך יכול להיות, הרי אנו יודעים, שכל ספרי רבנו ו"ל מלאים מזה, שתאות נאוף היא תאוה שאין יכולים לצאת ממנה, ופה אומר רבנו ו"ל, שתאות ממון זו התאוה הקשה, וכך שמע מהמלך, שמפל התאוות יכולים לצאת, אבל מי שנפל בתאות ממון, אין יכולים להוציא? מסביר מוהרנ"ת ו"ל: שניהם אמת, על כל אחד מתגבר יותר נאוף, אבל מי שפבר קלקל בנאוף, והמח שלו מקלקל, אחר-כך נכנס בכספים ועסקים של תאות ממון, עד שכל הראש שלו איך להשיג כסף, ובו ברגע אין יכולים כבר לדבר עמו, פי המח שלו רק כסף, ואיך משיגים כסף, וכל מחו רק מסחר וביזנעס.

נמצא, שתאנות נאוף מקלקלת את המוח, עד שאדם רץ ורודף אחר כסף. אז כל זמן שאדם רק בתאנות נאוף, יש לו מצפון, והוא שבור, וזועק: "אוי, מה עשיתי", ויכולים עדין לדבר עמו ולחזק אותו, אבל משנכנס כבר בכספים, ומכל שפן השם ישמר, שיש זיפנים שמוזיפים כסף, רחמנא לצלן, וישנם עוד כאלו הגונבים וגוזלים מבני-אדם, שזהו החטא החמור ביותר, שפן מצינו בדור המבול, שהיה פגם הברית כבד אצלם מאד, "כי השחית כל בשר דרכו" (בראשית ו, יב), עם כל זאת לא נחתם גזר דינם, אלא על הגזל (עין רש"י שם), פי גזלו ונגבו זה מזה. וזו מחלה שהתפשטה בין בני-אדם, שלוים ואינם משלמים, אינם פורעים חובם, או גוזלים את הבריות, שעוונם חמור מאד. ולכן צריכים לצעק על זה הרבה להקדוש-ברוך-הוא, להנצל מזה.

והיוצא מדברינו, שצריכים הרבה להתחנן ולבקש מלפניו יתברך, שנוקה לציית את הצדיק. אבל אין יודעים היכן הצדיק, וצריכים הרבה לחפש אותו, ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'), שצריכים לחפש אחר רוח-הקדוש של הצדיק, ומוהר"ן ו"ל מסביר (לקוטי-הלכות, שלוחין, הלכה ה'), איך שצריכים יומם ולילה לחפש ולבקש אחר רוח-הקדוש של הצדיק, ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב), שצריכים לבוא בכל פעם אל הצדיק מחדש, לא כמו שבאתי כבר, ואני משיג את הצדיק, כי אינני משיג מאומה.

וזו היתה עקר הצלחתי, שבכל יום ויום התחלתי מחדש את ה"לקוטי-מוהר"ן", ועד שלא סימתי אותו — לא הלכתי לישן, ועשיתי פזאת תקופה ארבה מאד, והיא שעמדתי לי, ברוך הוא וברוך שמו יתברך שזפני, אשר לא היה מי שיפריע לי, לא היה מי שיאמר לי אחרת. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוקה לקיים "חדש זמינו כקדם", איזה יפי היה בימי הנעורים, והנה עתה כבר מתבגרים וכו'. לא בתנם שאומר רבנו ו"ל (ספר-המדות, אות תשובה, סימן עג): העבודות שאדם עובד את הקדוש-ברוך-הוא בימי נעוריו בבחירתו, כל יום ערכו יקר משנים רבות של עבודה לעת זקנותו; פי כשצעירים, יכולים להכניס את כל מרצם ללמד הרבה, וקולטים

אֶת הַלְמוּד הַיָּטֵב, כִּי הַמֶּלֶךְ נָקִי וְנֹרָא, וְאֵינּוּ מְלֵא צוֹאָה וְטִנוּף, וְכִמּוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), שֶׁהַתַּנָּא אוֹמֵר (אָבוֹת, ד, כ): הַלּוֹמֵד יֵלֵד לָמָּה הוּא דוֹמָה? לְדִיו פְּתוּבָה עַל גֵּיז נָקִי, שְׂעֵדִין לֹא נִכְנָס בְּדַמְיוֹנוֹ מְאוּמָה, מְלֵא אֶת תְּאֵי מִחוּ רַק עִם תּוֹרָה, וְהַלּוֹמֵד זָקֵן דוֹמָה לְדִיו פְּתוּבָה עַל גֵּיז מְחוּק, שְׂבָקְשֵׁי יְכוּלִים לְקֹרֵא בְּזוּה. וְלָכֵן צְרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּבִנֵי הַנְּעוּרִים — לְלַמֵּד הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, וְרַק עַל-יַד-זוֹה מְקַרְבִּים לְרַבְּנּוּ ז"ל, וּבְלֵי סִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל אֵינְנוּ מְקַרְבִּים לְרַבְּנּוּ ז"ל כָּלֵל! וְשְׂרׁוּי בְּדַמְיוֹן גְּדוֹל מְאֹד.

תִּאֲמִין לִי, שְׂיְכוּלִים לְחַיּוֹת בְּזוֹה הָעוֹלָם חַיִּים טוֹבִים, עֲרַבִּים וְנִעְיָמִים. אֵל תִּפְחַד כָּלֵל מֵאִפֶּי אֶחָד — רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וְכִמּוֹ שְׂרַבְּנּוּ ז"ל מְסַפֵּר לָנוּ (סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה י"ג), מִהַבְּעֻטְלָעַר הַחֲרָשׁ, שְׂחֵי חַיִּים טוֹבִים, וְאֶפְלוּ מִהַסְּפִיחִים הָיוּ יְכוּלִים לְחַיּוֹת חַיִּים טוֹבִים, עַד שְׂנֹכְנָס הַמְּלֶךְ הָאֲכֹזֵר, וְהַשְּׂאִיר שְׁלֵשׁ פְּתוֹת, שֶׁהֵן אֲשֶׁר מְכַלּוֹת אֶת הַגֵּן וְכוּ', עֵינֵן שָׁם. וְהִנֵּה לְאַחַר־זוֹה עוֹבֵר אֲצֵלִי מֵהַ שְׂעוּבֵר, שֶׁהַמְּקַרְבִּים הַחֲדָשִׁים, תְּלַמִּידִים שֶׁלֹּא שָׁמְשׁוּ כָּל צָרְפָן, הֵם הַגּוֹרְמִים אֲצֵלִי מִחֲלֻקַּת וּפְרוּדִים וְכוּ', וְהַחֲלֻטָּי עֲכָשׁוּ לְנִקּוֹת אֶת שְׁלֵשׁ הַפְּתוֹת. יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂנֹזְכָה לָזוֹה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה, וּמֵאֲחַל לָךְ פְּתִיבָה
וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה.

ה' תתקצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תבא, ט"ז בְּאֵלוּל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מְכַתְּבְךָ הָאָרוּךְ.

רַבְּנּוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן סא): כָּלֵל שֶׁהַמֶּלֶךְ יוֹתֵר

גְּדוּל, כִּף מִתְקַצֵּר הַזְּמַן, וּמָה שְׂאֵחֵר לֹקֵחַ לוֹ הַרְבֵּה זְמַן, לוֹ זֶה נַעֲשֶׂה בְּמַהֲרֵי יָד. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), שֵׁשׁ מְקִיפִים שֶׁל שָׁנָה, וְיֵשׁ מְקִיפִים שֶׁל הַרְבֵּה שָׁנִים; כִּי הָעֶקֶר רַק לְהַפִּיר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכָל הַצְּמִצּוּם זֶהוּ רַק מִחֲמַת קִטְנוּת הַדַּעַת. וְזֶה מָה שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נֹסֶה אֶת אַבְרָהָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב, בְּאֵל שָׂדֵי — זֶה הַשֵּׁם שֶׁל צְמִצּוּם, שֵׁשׁ דֵּי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּאַלְקוּתוֹ (רש"י בְּרֵאשִׁית יז, א). וְלָמָּה כָּתוּב (שְׁמוֹת ג, טו): "אֵלְקֵי אַבְרָהָם, אֵלְקֵי יִצְחָק וְאֵלְקֵי יַעֲקֹב"? אֵלָּא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נֹסֶה אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים בְּמִדַּת הַדִּין, מִדַּת אֵלְקִים, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (פְּסִיקְתָּא רַבְתֵּי מו): אֵלְמָלָא הִיָּה אִיּוֹב קוֹרָא תְּגַר, אִז כָּשֶׁם שְׂאוּמְרִים אֵלְקֵי אַבְרָהָם, אֵלְקֵי יִצְחָק וְאֵלְקֵי יַעֲקֹב, הָיָה אוֹמְרִים אֵלְקֵי אִיּוֹב; וּמֵאַחֵר שְׁלֹא הִחְזִיק מַעֲמֹד, וְהִחֵל לְדַבֵּר כְּבִיכּוּל, כְּלַפֵּי מַעְלָה, בְּעֵבֹר זֶה אֲבָד אֶת הַכֹּל. לְמַדִּים מִכָּאן, שְׁעַל אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב עָבְרוּ יְסוּרֵי אִיּוֹב, וְהִחְזִיקוּ מַעֲמֹד, וְלֹא שְׂאַלוּ דָבָר, אֲבָל מָשָׂה רַבְּנוּ כֵּן שָׂאל (שְׁמוֹת ה, כב): "לָמָּה הִרְעוּתָ לָעַם הַזֶּה"; לָמָּה עֲשִׂיתָ רַע לָעַם הַזֶּה?! עָנָה וְאָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: עֲכָשׁוּ אֶתְּהוּ תִרְאָה אֶת אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפָרְעָה. אוֹמֵר עַל זֶה רש"י הַקְּדוּשׁ: עֲכָשׁוּ תִרְאָה, אֲבָל לֹא תִרְאָה בְּכַנִּיסַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמָה הִיָּה חֲטָאוֹ? מִחֲמַת שְׂשָׂאל שְׂאֵלוֹת: "לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי, מֵאִז בָּאתִי אֶל פְּרָעָה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הִרַע לָעַם הַזֶּה" וְכוּ', מֵאַחֵר שְׂשָׂאל קִשְׁיוֹת וְכוּ', קִבֵּל עֲנֵשׁ שְׁלֹא יִכְנַס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. נִשְׂאֵלֶת הַשְּׂאֵלָה: הֲלֹא אָנוּ יוֹדְעִים מָה הַטַּעַם שְׁלֹא נִכְנַס מִשָּׁה לְאֶרֶץ הַקִּדְשׁ וְכוּ', זֶה מִפְּנֵי שְׁעָבַר עַל צִוּוֵי הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ, וּבִמְקוֹם לְדַבֵּר אֶל הַסֵּלַע — הִכָּה בַּסֵּלַע, וְהֵלֵא כָּבֵד כָּאֵן כָּתוּב, שְׁבִשְׁבִיל הַחֲטָא הַזֶּה שְׂשָׂאל "לָמָּה הִרְעוּתָ לָעַם הַזֶּה, לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי" — לֹא יִכְנַס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל? אֵלָּא רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה): עַל-יְדֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זֹכִים לְאַמוּנָה, וְאַמוּנָה זֶה אֶרֶץ אֲפִים, סִבְלָנוּת. אָדָם צָרִיף לְקַנּוּת לְעַצְמוֹ מִדַּת הַסִּבְלָנוּת. מִי שֵׁשׁ לוֹ סִבְלָנוּת הוּא הַמְּנַצֵּחַ. בְּרַגַע שְׂאָדָם דּוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה, הוּא מֵאַבֵּד אֶת הַכֹּל. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ'), שֶׁהַכָּאֵת הַסֵּלַע הִיָּתָה דְחִיקַת הַשְּׁעָה.

צְרִיכִים בְּזֶה הָעוֹלָם סְבֻלָּנוֹת רַבָּה, אֲנָשִׁים וְשָׁעִים גָּרְמוּ לְמִשָּׁה רַבְּנוּ חֲלִישוֹת הַדַּעַת, עַד שֶׁצָּעַק לָהֶם (בַּמִּדְבָּר כ. י): "שִׁמְעוּ נָא הַמּוֹרִים אֶת מוֹרֵיָהֶם, הַצִּיקוּ לְמִשָּׁה רַבְּנוּ, דָּתָן וְאַבִּירָם לֹא עֲזָבוּהוּ, מֵאֵתִים וְחַמְשִׁים גְּדוּלֵי הַדּוֹר וְכֵן רֵאשֵׁי סִנְהֶדְרֵינִי הִצְרוּ לוֹ, קָנַח וְעַדְתּוֹ הַצִּיקוּ לוֹ, כָּל חַיָּו הָיָו מְלֵאֵי צָרוֹת, עַד שֶׁלֹּא יָכוֹל הָיָה יוֹתֵר וְאָמַר, שֶׁתְּבַלְעֶם הָאֲדָמָה. מְצִינּוּ אַרְבַּע פְּעָמִים שֶׁפְּתוּב אֶצֶל מִשָּׁה רַבְּנוּ: "וַיִּקְצַף מִשָּׁה", שֶׁהָיָה בְּכַעַס, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֵין רש"י בַּמִּדְבָּר לֹא, כֹּא): בָּא לְכָלֵל כְּעַס — בָּא לְכָלֵל טְעוֹת. וְלָכֵן מְצִינּוּ בַּפְּרָשַׁת מִטּוֹת, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָנָה אֶת אֲלֶעָזָר, שִׁיאֲמַר אֶת הַלְכוֹת הַגְּעֻלַת כְּלָיִם, כִּי מִשָּׁה רַבְּנוּ הָיָה בְּכַעַס, וְלָכֵן הִצְרִיךְ לְמָסַר לְתַלְמִידוֹ. לְמַדִּים מִכָּאן מַעֲלַת הַסְּבֻלָּנוֹת.

וּמוֹבֵא מִגּוּרֵי הָאֶרֶץ ו'ל, שֶׁבָּעַת שֶׁהָיָה מִשָּׁה רַבְּנוּ בְּכַעַס, לֹא אֶבֶד עֲצָמוֹ, אֲלֹא הִמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם מִדַּת הַדִּין, וְלָכֵן נִבְלָעוּ כָּלֶם בַּאֲדָמָה; כִּי אִם נִתְבַּוְּנָן מָה עָשָׂה לָהֶם, הֲלֹא תָמִיד הֵיטִיב עִמָּהֶם, וְהִרְבֵּה לָהֶם טוֹבוֹת רַבּוֹת, וְהֵם הִשִּׁיבוּ לוֹ רְעָה תַּחַת טוֹבָה. נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׁאֵלָה: אֵיךְ יִתְכַּן, שֶׁשִּׁלְשַׁת הָאֲבוֹת לֹא שָׁאָלוּ שְׁאֵלוֹת, וּמִשָּׁה רַבְּנוּ אֶבֶד אֶת הַסְּבֻלָּנוֹת? הֲלֹא חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (מִנְּחוֹת סוּה): "שִׁמְעוּ רַבְּנוּ אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל הָיָה, וְשָׁאֵל לְגַבֵּי צָרוֹת יִשְׂרָאֵל — לָמָּה הִרְעוֹתָ לְעַם יִשְׂרָאֵל, לָמָּה זֶה שִׁלַּחְתָּנִי", אֲנִי לֹא רָאִי, וְלֹא שָׁאֵל בְּעַבּוּרוֹ רַק בְּעַבּוּר יִשְׂרָאֵל, רְעָה רַק בְּטוֹבָתָם. וְכָתוּב בַּזֹּהָר, שֶׁמִּשָּׁה רַבְּנוּ הִלֵּךְ תָּמִיד בְּמַחְשָׁבָה כְּזוֹ — "מִתִּי אֲזָכָה שֶׁכָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁיִגּוּ מֵה שְׁאֲנִי מִשִּׁיג", זוֹ הָיְתָה גְּדֻלַּתוֹ שֶׁל מִשָּׁה רַבְּנוּ — שֶׁרְעָה לְרֵאוֹת אֶת הַטּוֹב שֶׁל כָּל יְהוּדֵי וְיְהוּדֵי! אִךְ הָיָה צְרִיךְ לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא לְשָׁאֵל שְׁאֵלוֹת. עִם כָּל זֹאת מִגְּדֹל מִסִּירוֹת נִפְשׁוּ בְּעַבּוּר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מִסַּר עֲצָמוֹ אֶפְלוּ לָמוֹת וְלִפְל בְּשִׁבְלִים.

עֲלִיךְ לְזַכֵּר מֵה שֶׁדַּבְּרָנוּ פַּעַם, אֲשֶׁר יִשְׁנוּ כָּלֵל, אֲשֶׁר כָּל בְּחִינָה כְּלוּלָה מִכָּל הַבְּחִינּוֹת, פַּעַם כֶּף וּפַעַם כֶּף, הַעֲקָר צְרִיכִים לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, וְלֹא לְשָׁאֵל קְשִׁיוֹת עֲלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲלֹא לִידַע, שֶׁכָּל מֵה שֶׁעוֹשָׂה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, כִּי אִם יִתְחִיל אָדָם לְחַקֵּר בְּדַבְרִים שֶׁלְמַעַלָּה מִשְׁכָּלוֹ — אוֹ שִׁיַּצֵּא מִדַּעְתּוֹ,

או שיפרק על לגמרי, או שזה יביאו לשבר עצבים. ולכן צריכים לחיות חיים טובים, להיות בשמחה, להרבות בגמילות חסד עם הזולת, וזה יפי החיים, וכך יכולים למלא את השבועים שנה שנותן לנו הקדוש-ברוך-הוא. ישנם אנשים המסתובבים ממקרים ומדכאים על לא דבר, וזה בעצמו מביא להם את העניות, כי אם אדם היה תמיד שמח, היה מוצא את הטוב בעצמו, והיה המצליח ביותר בחיים, כי סבלנות צריכים גם לעצמו. מדוע אדם אינו מצליח בחייו? כי אינו מרצה מפל אשר יש לו, אינו שמח בחלקו, וממילא מאבד את הסבלנות גם כלפי עצמו, הוא עצבני, ומזה נכנס לדכאון. אבל אם קונה את מדת הסבלנות, ויודע: "מה הפסדתי בזה העולם?! ערם נכנסתי לזה העולם, וערם אני יוצא מזה העולם, ובין כך אני חי חיים טובים, מה יש לי להתעצב וכי?! אף רב בני-אדם אינם חושבים מזה, לכל אחד נדמה: "מגיע לי, חייבים לי", ואם אין נותנים לו, הוא נשבר ורב עם כל אחד, אזי שונאים אותו, וממילא מסתבך וגורם לעצמו צרות.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), על הפסוק (תהלים לט, ה): "ומדת ימי מהי", כל יום ויום זו מדה, הבריאה מהי? הקדוש-ברוך-הוא צמצם עצמו בתוך עשרים וארבע שעות, וזה נקרא: "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד" (בראשית א), ואחר-כך יום שני, ויום שלישי וכי', עד שנעשה שבוע, חלף ופרח למעלה, ומתחילה שוב הבריאה, וכן בכל יום ויום מחדש הקדוש-ברוך-הוא את הבריאה, ואם חיים בצורה כזו, אין מה להפסיד. כי מאין זה נובע, שבני-אדם שוכבים במשטחם כפגור, עצלים ומיאשים מחייהם, ואומרים: "זה לא היום שלי", מי אמר להם כזאת?! אלא מיאשים הם מחייהם, וכמאמרם ז"ל (בבא קמא צב.): בטר עניא אזלא עניוהא; העניות הולכת אחר העני, כי תכמינו הקדושים אומרים (נדרים מא): אין עני אלא מדעת; היכן העני והעשר? בדעת. וזאת רואים בחוש, עשיר גדול מאד, אין בכיסו כסף, אלא פרטיסי אשראי וכי', והוא חי, לכאורה, חיים טובים, ובכל מקום בואו יכול לשלם בכרטיס זה, ואלו העני מסכן, חושב פעמים — איך אקנה את החפץ,

ומהיכן יהיה לי לשלם וכו'?! אַבְל בְּאֵמַת הַכֹּל הוּלֵךְ עַל-פִּי
הַמְחַשְׁבָה, תַחֲשַׁב טוֹב — יִהְיֶה טוֹב, לְמָה לַחֲשַׁב רַע?! חוֹשְׁבִים
רַע — יִהְיֶה רַע. אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא): הֵיכֵן
שְׂאֵדָם חוֹשֵׁב — שֵׁם כֹּל הָאָדָם; אִז תַּחֲשַׁב שְׂאֵתָה הָעֶשִׂיר הַגָּדוֹל
בְּיוֹתֵר, תֵּלֵךְ בְּהִרְחַבַת הַדַּעַת, וְלֹא בְצַמְצוּם הַמַּחֲזִין.

לְרַבְּנוּ ו"ל הֵיוּ חֲנִיּוֹת שְׂקֵבָלָם בִּירְשָׁה, וּמְכָרוּ שֵׁם חֲפָצִים,
וְהָרוּחַ שְׂנֹכְנָס הַנִּיחַ בְּצַד, פִּי מָה הָיָה צָרִיךְ בְּעִבּוּרוֹ? כְּלוּם, הֲלֹא
בְקִשֵׁי הָיָה אוֹכֵל. וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן ד'): כִּדֵּי לְהַשִּׁיג
כֶּסֶף צָרִיכִים לִפְלֵ בִשְׂאוֹל תַּחֲתִית, פִּי פְתוּב (איכה א, ט): "וַתִּרְדָּ
פְּלֵאִים", פְּלֵאִים אוֹתִיּוֹת אֲלֵפִים. כֹּל אֱלוֹ שְׁלוֹמְדִים תּוֹרָה — לָהֶם
אֵין פְּרוּטָה לְפָרְטָה, אֵף אֱלוֹ הַמְּסֻתוֹבְבִים בְּטֵל, וְעוֹשִׂים כֹּל מִיַּיִ
הַבְּלִי הַבְּלִים — לָהֶם אֵין בְּעֵינָה שֵׁל כֶּסֶף, הֵם נוֹפְלִים וּמַשִּׁיגִים
אֲלֵפִים.

עֲלִיךָ לְהַבִּין, מֵהֶם חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה? אָדָם מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, מִחוּ חוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה אָדָם מִן הַחוּץ
אֵינָנו יָכוֹל לְהַבִּין, וּמִדּוּעַ? פִּי רוֹאֶה שֶׁהוּא אָדָם כְּמוֹנִי, יֵשׁ לוֹ שְׂתֵי
עֵינַיִם, שְׂתֵי אָזְנַיִם, אֵף, פֶּה כְּמוֹנִי, שְׂתֵי יָדַיִם וְרַגְלַיִם, אֶת הַפְּנִימִיּוֹת
שֶׁלוֹ אֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹאֶה וְיודֵעַ; אֲזַי יְכוּלִים לְשַׁבֵּת שְׁנֵי אֲנָשִׁים, זֶה
מִסָּבֵן — חֲשׂוֹף לוֹ, וְהַשְּׁנֵי נִמְצָא בְּאוֹר גָּדוֹל מְאֹד, הוּא כֹּל-כֶּף דְּבוּק
בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שֶׁנִּשְׁפָּע עָלָיו שֶׁפַע כְּזֹה, שֶׁמִּבֵּין דְּבָרִים
שֶׁלְאַחֲרִים אֵין הַשְּׂגָה בָהֶם, וְזוֹ הֵיאֵתְבוֹנְנוֹת בַּתּוֹרָה, שֶׁמִּבֵּין הֵיטֵב
עֲמָקָם שֶׁל דְּבָרִים, שְׂאֲחֲרִים אֵינָם מְבִינִים, וְיָכוֹל לְהַשְׁפִּיל בְּסִפְרִים,
מֵה שְׂאֲחֲרִים אֵינָם מְסַגְּלִים לָזֶה. וְכֶף כֹּל תִּנָּא וְכֹל אִמּוּרָא, כֹּל אֶחָד
כְּפִי בְּחִינָתוֹ זָכָה לְמָה שְׂנֹכָה, כֹּל צַדִּיק וְצַדִּיק זֹכָה כְּפִי בְּחִינָתוֹ,
וְאֵין שִׁיף לומר מִי גָדוֹל מִמִּי, בְּזֶה אֵינָנו מְבִינִים וְאֵינָנו יְכוּלִים
לְהַבִּין, וְאֵין זֶה עֲנִינָנו, וְלֹא צָרִיךְ לְעַגֵּן אוֹתָנוּ — מִי גָדוֹל יוֹתֵר.

דָּבָר אֶחָד עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר כֹּל מִי שֶׁמְבִיא תּוֹרָה בְּעוֹלָם, סִימָן
שֶׁהוּא בְּטֵל וּמְבֹטֵל לְגַמְרֵי לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹבֵא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ
ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סה), שְׂאֵם אָדָם רוֹצֵה לְדַעַת אִם הוּא

בְּאֵמֶת בְּטֹל לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַסִּימֵן לְזֶה — אִם הוּא מוֹרִיד תּוֹרָה, סִימֵן שֶׁהוּא בְּטֹל בְּבִטּוּל גָּמוּר, וּכְכֹל שֶׁהוּא בְּטֹל יוֹתֵר אֵלָיו יִתְפַּרֵּךְ, הוּא חוֹזֵר יוֹתֵר עִם תּוֹרָה, וְלָמָּה? כִּי הוּא מִבֵּין יוֹתֵר אֶת בְּעִוּוֹת בְּנֵי-אָדָם, כִּי הוּא יוֹשֵׁב מְלֻמְעָלָה, וּכְדֹגְמַת אָדָם הַנוֹסֵעַ בְּמִטּוֹס, הוּא רוֹאֵה מַה שְׁלֻמְטָה אֵין רוֹאִים, אָדָם הַנוֹסֵעַ עַל הַכְּפִישׁ לְמִטָּה, רוֹאֵה רַק אֶת הַכְּפִישׁ לְפָנָיו, אֶת הַרְחוּב הַמְשֻׁתָּרֵעַ לְנֶגֶד עֵינָיו, אֲבָל אֶחָד שְׁטָס לְמַעְלָה רוֹאֵה עֲשָׂרָה כְּבִישִׁים, עוֹלָה עוֹד יוֹתֵר, רוֹאֵה מֵאָה רְחוּבוֹת וְכו', עַד שְׁמִי שְׁנַמְצָא בַּחֲלָלִית, מְסַתְּפֵל עַל כָּל הָעוֹלָם הַזֶּה, שֵׁישׁ בּוֹ שֹׁשֶׁה בְּלִיּוֹנֵי אֲנָשִׁים, יַבְשׁוֹת וַיָּמִים, רוֹאֵה הַכֹּל כְּכַדּוֹר וְכו', וּבְכַדּוֹר הַזֶּה מִתְּכוּנָנִים לְמִלְחָמוֹת, גַּעְרָכִים לְמִתְקַפּוֹת, וְעוֹרָכִים מְלַחְמוֹת, וְכָל נְבִיאֵי הַשָּׁקֵר לְמִינֵיהֶם מְנַבְּאִים חֲשֵׁף, עֲנָן וְעַרְפֵּל, וּמְפַחֲדִים אֶת בְּנֵי-אָדָם וְכו', וְכו', וּלְבִסּוֹף זֶה לֹא כָּל-כֶּף נוֹרָא כְּפִי שִׁתְּאָרוּ, כִּי קִטְנֵי הַדַּעַת מְכַנִּיסִים אֶת כָּל־מִן בְּפִאֲנִיקָה, בְּחִיל וּרְעָדָה, אֲבָל אֵלּוּ הַיּוֹשְׁבִים לְמַעְלָה לְמַעְלָה שׁוֹחֲקִים — "מַה אֲתָכֶם, לָמָּה לְכֶם לְהִרְגֵּז זֶה אֶת זֶה? ! לָמָּה צְרִיכִים לְגַנֹּב, לְגוֹל וְלַעֲשׂוֹת עוֹל" וְכו' וְכו'? ! אִזּוֹ כְּכֹל שֶׁהַדַּעַת יוֹתֵר גְּדוֹלָה, מְסַתְּפֵלָת עַל זֶה הָעוֹלָם — "אַתֶּם שׁוֹטִים וְאוֹיְלִים, מַה אֲתָכֶם, אֵין לְכֶם מַה לַּעֲשׂוֹת? !" כִּי בְּאֵמֶת אִם הָיוּ נוֹטְלִים אֶת כָּל הַהוֹן תּוֹעַפּוֹת שְׁמִשְׁקִיעִים בְּמִלְחָמוֹת, וּמְפַרְנְסִים בְּזֶה אֶת הַעֲנִיִּים, הָיָה שֹׁפֵעַ לְכָל־מִן, הָיוּ יְכוּלִים לְבַנוֹת דְּבָרִים יָפִים, הָיוּ יְכוּלִים לְהַשְׁקִיעַ בְּקַדּוּם הַרְפוּאָה, לְרַפָּא אֲנָשִׁים, אִם הָיוּ חַדְלִים לְבַזְּבוֹ כְּסָפִים עַל כָּל מִינֵי הַבָּל וְשִׁטְיּוֹת, מְלַחְמוֹת וְקִטְטוֹת וְכו', אֲשֶׁר בְּעֵבּוֹר כְּמַה מְטָרִים אֲדָמָה מְבֻזְבְּזִים הוֹן רַב, וְאֶחָד כּוֹבֵשׁ אֶת הַשָּׁנִי, אֲשֶׁר זֹו הַגְּלוּת — שֶׁאֶחָד רוֹצֵה לְאָכַל אֶת זוּלָתוֹ, אֲזִי הָיוּ מְשִׁיגִים הַשָּׁגִים נְפֻלָּאִים. אֲבָל יְהוּדֵי שֶׁהוּא בְּדַרְגָּה גְבוּהָה מִזֹּו, הוּא שׁוֹחֵק מֵהַכֹּל.

אִךְ דָּא עָקָא, שְׁהִיּוּם גַּם הֵיְהוּדִים צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, כִּי נוֹפְלִים גַּם-כֵּן, וְנִמְצָאִים בְּגְלוּת קָשָׁה מְאֹד, שֶׁאֶחָד שׁוֹנֵא אֶת הַשָּׁנִי, אֶחָד מְקַנָּא בַּשָּׁנִי, רוֹצִים לְקַבֵּר אֶת הַזּוּלָת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, יְלָדִים רוֹצִים לְקַבֵּר אֶת הַזּוּלָתָהֶם, בַּר מִינָן, יֵשׁ פְּתָגָם הָעוֹלָם: אֲבָא יְכוּל לְהַחְזִיק עֲשָׂרָה יְלָדִים, וְעֲשָׂרָה יְלָדִים אֵינָם יְכוּלִים לְהַחְזִיק אֲבָא אֶחָד. וְאֵין זֶה שְׁחוּק וְהַתּוֹל.

מה אֶסְפֵּר לָךְ, הֵייתִי פֶּעַם בְּבֵית אָבוֹת, וְלֹא אוּכַל לְשַׁכַּח אֶת
אֲשֶׁר נִגְלָה לְמַרְאֵה עֵינַי: רָאִיתִי בָּנִים וּבָנוֹת שֶׁהִגִּיעוּ לְבָקֵר אֶת
הַזְּרִימָה הַזֹּקְנִים, הַהוֹרִים יָשְׁבוּ וּבָכוּ לִפְנֵי יְלֵדֵיהֶם: "אֵל תִּשְׁאִירוּ
אוֹתָנוּ פֹּה, קָחוּ אוֹתָנוּ הַבֵּיתָה", וְהִילָדִים הַסְּבִירוּ לַהוֹרִים: "לֹא, טוֹב
לָכֶם כָּאֵן, אַתֶּם מְכַרְחִים לְהִשָּׂאֵר כָּאֵן" וְכוּ', וְעַד הַיּוֹם, אֲשֶׁר זֶה
סְפוּר שֶׁל שְׁלֹשִׁים שָׁנָה — נִקְרַע לִי הַלֵּב, כְּשֶׁאֲנִי נֹזֵפֵר בְּזֶה, הַהוֹרִים
הָיוּ אֲמָנָם קְשִׁישִׁים, אָבֵל בְּכָל אִפְּן לֹא מִגִּיעַ לָהֶם לְהַכְנִיסֵם שָׁם,
אֲשֶׁר בְּקִשֵׁי זֹכִים לְבִקּוּרֵי הַיְלָדִים וְכוּ', וְהֵם שָׁם בּוֹדְדִים וְגַלְמוּדִים
וְכוּ', אֲזִי רוֹאִים כִּמָּה יְכוּלִים לְהִתְאַזֵּר כְּלִפֵּי הוֹרִים, וְצָרִיכִים לְהִזְהַר
מְאֹד מִמִּדַּת הָאֲכֻזְרִיּוֹת וְהָאֲנוּכִיּוֹת, אֲשֶׁר בְּנֵי-אָדָם בְּטִבְעָם נִגְוָעִים
בְּזֶה מְאֹד — לְאַהֵב אֶת עֲצָמָם יוֹתֵר מֵאַחֲרֵים, הֲלֹא הַהוֹרִים יִגְעוּ
וְטָרְחוּ בְּעִבּוּר הַיְלָדִים, וְכִיצַד יִשְׁלִיכוּ אוֹתָם הַיְלָדִים לְאַנְחוֹת? ! הֵיכֵן
הַפֶּרֶת הַטּוֹב? ! אֲשֶׁר כָּל זֶה נוֹבֵעַ מְרוּעַ לֵב, מִמִּדּוֹת רָעוֹת, רַבְּנוּ
אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מִוְהָרָן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'): אִם אָדָם אֵינוּ מִפִּיר אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא חָזָה בְּצוּרַת אָדָם, יְכוּל לְהִתְאַזֵּר לְהוֹרָיו
בְּשֵׂאֵט נִפְשׁ, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֵּר.

וְלִכֵּן כָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ שֶׁכָּל יוֹתֵר גְּדוֹל, אֲדוּרְבָה מִתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל
וְלְהִתְבּוֹנֵן, הֲלֹא זֶה אָבִי, זוֹ אִמִּי, וְעָלִי לְכַבֵּדֵם כְּרֵאוּי, אֲשֶׁר מְצוּת
כְּבוֹד אָב וְאִם הִיא מִהֲחִמּוּרָה שְׂבַח־מִוְהָרָת (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ו', סִימָן
ב').

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוזקה לעשות רצונו יתברך תמיד
בשלמות הראויה.

ההכרח לקצר במקום שראוי להאריך, אך אין לי הכח.

הדורש שלומך, ומאחל לך פתיבה
וחתימה טובה, שנת גאלה וישועה.

ה' תתקצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר כִּי תבא, ט"ז בְּאֵלוֹל ה'תשר"ם.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מֵימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... בְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ.

מָה אָמַר לָךְ?! לְהַשִּׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמוֹן יְרִיעוֹת, עִם כָּל זֹאת אֲמַרְתִּי לְבוֹא אֵלֶיךָ בְּקִצְרָה.

צְרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד! רַבְּנוּ ו"ל הוּא מִתְּנָה לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וּלְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

אָבֵל צְרִיף לְדַעַת, שֶׁהַסְּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד שׁוֹנֵא אֶת רַבְּנוּ ו"ל, כִּי הוּא לוֹ קוֹץ בְּגִרוֹנוֹ, וּכְבָר סֵפֶר לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה ז' מִהַזְּבוּב וְהַעֲפָבִישׁ), שֶׁקִּדְּם שִׁירְדָה נִשְׁמָתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, צִעַק הַסְּמ"ךְ-מ"ם: אִם הַנְּשָׁמָה הַזֹּאת תִּרְד, אֵין לִי כִּבָּר מֵהַלְעֲשׂוֹת בְּזוֹת הָעוֹלָם. וְאָמְרוּ לוֹ: הַנְּשָׁמָה הַזֹּאת מְכֻרָחָה לְרִדָתָהּ, וְאִתָּהּ תִּצָא וְתִמָּצָא לְעִצְמָךְ עֲצָה כְּדַת מֵהַלְעֲשׂוֹת. וְהֵלֶךְ וּמָצָא לְעִצְמוֹ עֲצָה, וְהִבִּיא אֵינָה זְקֵן וְכוּ' וְצָחַק, וְאָמְרוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, שֶׁזוֹ הָעֲצָה — שֶׁכָּל הָעֵנָן שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל יִהְיֶה לְצָחוֹק, וּלְלַעַג וְקָלֶס בְּעֵינֵי הָעוֹלָם וְכוּ'.

רוֹאִים הַיּוֹם בְּחוּשׁ, כָּל שׁוֹטֵה וְכוּ', כָּל מְקַל וְכוּ', כָּל פֶּסֶל וְכוּ', אוֹחֲזִים מִמֵּנוּ בְּאֵלֵל, וְרוֹקְדִים סְבִיבוּ, בְּשַׁעַת שֶׁאֵין מְקַבְּלִים אֲצִלוֹ שׁוֹם דָּבָר, אֲלֵא עוֹשֶׂה הַצָּגָה טוֹבָה, וְכֵלֶם רְצִים אַחֲרָיו, וְזֶה הַשֶּׁקֶר שֶׁל הַדּוֹר הַזֶּה, שֶׁהַסְּמ"ךְ-מ"ם הַקִּים מְפָרְסָמִים שֶׁל שְׁקָר. וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ו"ל: לְסִמְ"ךְ-מ"ם מְאֹד קָשָׁה לְהַגִּיעַ לְכָל מְקוֹם, אֲזִי הַקִּים מְפָרְסָמִים שֶׁל שְׁקָר בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה, וְרוֹפְאֵי אֵלֵל בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, וְכֵן הוֹרֵג וְהוֹרֵס בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן לֹא בַּחֲנָם שֶׁכָּל מִי שֶׁרָק רוּצָה לְעַסֵּק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה

חוצה, יעברו עליו כל מיני צרות ויסורים, כל מיני מרירות, ויקומו עליו רשעים ארורים, נואפים ככלבים, וירדפו אותו עד חרמה. ולכן עליך לקבל על עצמך קבלה חזקה — או לקחת עצמך בידיך, ולהפיץ אור רבנו ז"ל, ולא להתפעל משום ברירה שבעולם, או לעזוב את הכל; הבחירה בידיך!

כל מה שאני סובל כל השנים — בין מבפנים בין מבחוץ, זה רק מפני שאני מפיץ את אור רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, קפצתי בחובות למאות ואלפים ורכבות דולרים וכו' וכו', והדפסתי והפצתי את ספרי רבנו ז"ל, ואדפיס ואפיץ את ספרי רבנו ז"ל כל עוד נפשי באפי, כי אני יודע, שזה תקוני לפני היודע תעלומות, ואינני מתפעל מהסמ"ך-מ"ם בשום פנים ואפן.

עליך לדעת, שגם בין אנשי שלומנו מסתובבים הרבה ליצנים, שאין להם שום שיכות לחסידות ברסלב, אבל קוראים את עצמם "חסידי ברסלב", ואין להם שום שיכות לרבנו ז"ל, כי עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל, זה רק לדעת את ה"לקוטי-מוהר"ן בעל-פה ישר והפוף, ולהתבודד בכל יום אליו יתברך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (אבות ב, ה): לא עם הארץ חסיד; אדם שהוא עם הארץ, ואינו יודע מה הצדיק רוצה, איך יכול לקרות עצמו חסיד שלו?! ולכן אל תתפעל מאלו הפלבים הנובחים וכו' וכו'?! אין לנו שום עסק עמהם, אנו נפיץ את אור רבנו ז"ל בכל העולם כלו! וכחו של אותו זקן שבזקנים, עתיק דעתיקין וכו' וכו' יגן עלינו. בודאי עובר ויעבר עלינו מה שיעבר, אבל אם מוהר"ת ז"ל מסר נפשו בשביל לגלות את רבנו ז"ל בכל העולם כלו, וסבל מה שסבל וכו' וכו', מדוע שאנחנו, אשר קבלנו כל-כף הרבה טובות מרבנו ז"ל, לא נמסר את נפשנו?! וזה כלל גדול, כי מי שקבל טובה ממישהו — צריך להחזיר טובה, ואם קבלנו כל-כף הרבה טובות מרבנו ז"ל, אנו מוכרחים להפיץ את אורו ז"ל, ולא להתבלבל משום ברירה שבעולם, משום כלב הנובח וכו' וכו', לא צריכים לשמע אותו, ואם יש צורך — לוקחים מקל וכו'.

מאד מאד אני מבקש אותך, תתחזק ואל תתפחד, הכל יעבר, הפלבים נובחים והרפכות נוסעת, השירה עוברת, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבור אותך.

הדורש שלומך, ומאחל לך פתיכה וחתומה טובה, שנת גאלה וישועה.

ה' תתקצז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תבא, ט"ז באול ה'תשד"ם.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך הקור לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

למה לך לבלבל את עצמך?! העקר צריך להיות תמיד שמח, ולבקש את הקדוש-ברוך-הוא בכל יום ויום על שמחה, כי השמחה היא רפואה לכל — בין בגשמי בין ברוחני. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר"ן, חלק ב', סימן כד), שכל המתלות והחלאים רעים שבגיי-אדם סובלים, זה רק מחמת עצבות ומרה שתרה, ולכן עליך למסר את נפשך רק בעבור השמחה, וכשתהיה בשמחה — לא יקרה לך שום דבר. ולכן ראה להיות שמח תמיד, ואז טוב לך כל הימים.

אדם אינו צריך לבלבל את עצמו, כל מה שעושה לשם שמים, זה חשוב מאד אצלו יתברך, ולכן הרגל עצמך לקום בבקר השכם, לך למקוה, ותאמר ברכות התורה, ותעשה לעצמך שעור במשניות, שעור בזוהר, שעור בגמרא, ותתבודד עמו יתברך, עד שיגיע זמן תפלה, ואז תלך להתפלל תפלת שחרית מתוך הסדור היקא, ואחר-כך תלמד חמש ורש"י עם התרגום, בעוד התפלין עליך, ואם תזכה ללמד כמה הלכות בשלחן ערוך — מה טוב ומה נעים,

ואחר-כך תלך הבייתה לאכל פת שחרית, המצלת את האדם מפל מיני מחלות ונחלאים רעים, ואחר-כך תלך לכולל ללמד, ותלמד בקביעות, ואז תראה איך שיהיה לך טוב בזה העולם ובעולם הבא, ואחר-כך אחר הצהרים — תתפלל מנחה, ואחר-כך תמשיך ללמד, ובערב תחזר, ותרגיש טעם אחר בחיים, העקר אל תבלבל את עצמך, ואז תראה את גדל הנסים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

ראה להיות חזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולדבר הרבה עמו יתברך, ואז לא יחסר לך מאומה, חזק ואמץ מאד, ואל תבלבל עצמך בבלבולים, אשר זה היצר הרע, זה הקלפות והסטרוא אחרא המסבכים אותך.

אני מקנה מאד להקדוש-ברוך-הוא, שתבוא לכאן, ואז נדבר הרבה בענין הנהגות וכו', איך להתנהג וכו', העקר לא להתבלבל, כי הבלבולים זה מהיצר הרע, זה מהסטרוא אחרא והקלפות.

אם תרגיל עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא — תהיה הכי מאשר בחיים, כי אין עוד דבר יותר מאשר לאדם כתפלה והתבודדות, לדבר הרבה לפניו יתברך.

אקנה מאד להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הטוב ביותר, ולא תצטרך כבר שום ברירה שבעולם.

המאחל לך הצלחה בחיים, העקר לא להתבלבל!

הדורש שלומך, ומאחל לך כתיבה וחתומה טובה, שנת גאולה וישועה.

ה' תתקצח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב שבת-קדש לסדר פי תבא, י"ז באול
ה'תשד"ם.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח
לנצח.

לְנֹכַח קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ? ! הַעֲקָר רַק לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, וְלֹא לְבַלְבֵּל עֲצֻמוֹ מִשׁוּם דְּבָר, כִּי כָּל הָעוֹלָם הֵזֶה זֶהוּ דְמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל, מִשְׁחָק אֶחָד גְּדוֹל, וּמִשְׁחָקִים עִם כָּל אָדָם כְּפִי הַמִּשְׁחָק שְׁלוֹ, וְזוֹ הַבְּחִירָה שֶׁל הָאָדָם, וְאִם יֵשׁ לוֹ שֶׁכָּל — בּוֹחֵר רַק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל מִשְׁחָק יְלָדִים, כְּמוֹ שְׂיֻלְדִים קִטְנִים מִשְׁחָקִים בְּמִשְׁחָקֵי כֶסֶף וְכוּ', 'מוֹנוֹפּוֹל' וְכוּדוּמָה, כִּךְ מְבַגְרִים מִשְׁחָקִים בְּכֶסֶף, שֶׁזוֹ גַּם-כֵּן אוֹתָהּ בְּחִינָה שֶׁל מוֹנוֹפּוֹל, שֶׁכָּל אֶחָד רוֹצֵה מוֹנוֹפּוֹל עַל זַוְלָתוֹ, לִי יֵשׁ יוֹתֵר כֶּסֶף מִמֶּךָ וְכוּ', הַכֹּל סוֹבֵב עַל הַמְדִינָה שֶׁל הַעֲשִׂירוֹת, וְאֲשֶׁר הַכֹּל דְמִיּוֹן גְּדוֹל, כִּי כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְהִשְׁתַּלֵּט עַל הַשָּׁנִי, אֲבָל מִי שֶׁזוֹכֵה לְהַפִּיר אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיֹדֵעַ שְׂאִין בְּלִעְדֵי וְיִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, הוּא שׁוֹחֵק מִהַכֹּל, וְיֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל דְמִיּוֹן, וּמִשְׁחָק אֶחָד גְּדוֹל. אֲבָל הַכֹּל צָרִיף לְהִיּוֹת בְּלָבוֹשׁ, כְּמוֹ שֶׁגּוֹף הָאָדָם הוּא לְבוּשׁ הַנְּשָׂמָה, כְּמוֹ-כֵן הַגּוֹף בְּעֲצֻמוֹ צָרִיף לְבוּשׁ, כִּי אַחֲרַת זֶהוּ בְזִיוֹן לִילָף בְּלִי לְבוּשִׁים, וְלָכֵן צָרִיף לְהִלְבִּישׁ אֶת הַגּוֹף, וַיְכֻלִּים לְהִלְבִּישׁוּ בְּכֶמֶה וְכֶמֶה לְבוּשִׁים, כְּמוֹ-כֵן אֶת הַנְּשָׂמָה יְכֻלִּים לְהִלְבִּישׁ בְּכֶמֶה מִיְנֵי לְבוּשִׁים. וְאִם יֵשׁ לְאָדָם שֶׁכָּל, הוּא מְלַבֵּשׁ אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּלָבוֹשׁ שֶׁל מְצוּוֹת, תַּרְנִיג מְצוּוֹת — רַמ"ח מְצוּוֹת עֲשֵׂה כְּנֶגֶד רַמ"ח אֵיבָרִים, וְשֵׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה, כְּנֶגֶד הַשֵּׁס"ה גִּידִים (מִכּוֹת כג:).

וְזֶה הָיָה כַחוֹ שֶׁל מִשָּׁה רַבְּנוּ, שֶׁהֵיךְ כָּל-כֶּף דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִכְלָל בְּאֵין סוּף, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הָיָה יְכוּל לְרַדֵּת אֶל עִם יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת יט, יד): "וַיֵּרֵד מִשָּׁה מִן הַהָר אֶל הָעָם, וַיְקַדֵּשׁ אֶת הָעָם וַיְכַבְּסוּ שְׂמֵלוֹתָם", אוֹמֵר רַש"י הַקְדוּשׁ: מִן הַהָר אֶל הָעָם, מְלַמֵּד שֶׁלֹּא הָיָה מִשָּׁה פּוֹנֵה לְעַסְקִיו, אֲלֵא מִן הַהָר אֶל הָעָם, וְאֵילוֹ עֲסָקִים הָיוּ לְמִשָּׁה שֶׁלֹּא פָנָה אֲלֵיהֶם, אֲלֵא תַכְף-וַיִּמְדֵּד יָרֵד לָעָם? אֲלֵא כָּל עֲסָקוֹ הָיָה רַק אֲלֵקוֹת, כִּי הָיָה דְבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּלִיל, יָשַׁב עַל הַהָר — מְקוֹם גְּבוּהָ, וְהָיָה פְרוּשׁ לְגַמְרֵי מַהְעוֹלָם הֵזֶה, אֲבָל רַחֵם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוֵּהר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), שֶׁהַצְדִּיק מְרַחֵם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וְעַקֵּר הַרְחַמְנוּת — לְהוֹצִיאֵם מִעֲוֹנוֹת. וְלָכֵן "וַיֵּרֵד מִשָּׁה מִן הַהָר אֶל

הָעַם", יָרַד מִן הַהָר שֵׁשֶׁם הָיוּ כָּל 'עֶסְקִיו', וּבָא אֶל הָעַם, וּמָה עָשָׂה?
 "וַיִּקְדַּשׁ אֶת הָעַם", קִדְּשׁ גַּם אֶת הַמּוֹן-הָעַם, שְׁגַם הֵם יִפְרִיזוּ אֱלֹקוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא זֶה בְּלִבְדּוֹ, אֲלָא יִכְבְּסוּ שְׁמֵלוֹתֵם, שְׁיִוְכְלוּ לְכַבֵּס גַּם אֶת
 הַגּוּף, וְכַמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב),
 שְׁצַרִּיכִים כָּל-כָּף לְזַכֵּךְ אֶת הַגּוּף, עַד שֶׁמְבַשְׂרֵי אַחֲזָה אֱלֹק, מְבַשֵּׁר
 הַגּוּף אֲזַכֶּה לְרֵאוֹת אֱלֹקוֹת.

נִמְצָא, שֶׁזֶה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַצְּדִיק, שְׁצַרִּיךְ לְשַׁחַק בְּכָל מִינֵי
 מִשְׁחָקִים, הַעֲקֹר לְהַחֲדִיר בְּכָל אֶחָד אֱלֹקוֹת. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנֵי ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צא), שֶׁהַצְּדִיק מְדַבֵּר אֶפְלוּ שִׁיחוֹת חֲלִין,
 וּמִתְלַבֵּשׁ בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים, כְּדֵי לְהַכְנִיס אֱלֹקוֹת. וּמָה קוֹרָה לְכַסּוֹף?
 מְקַדְּשׁ אֶת הָעַם וּמַגְבִּיֶּה אוֹתָם, וְאַחֲרֵי-כֵן אֵלֹו שֵׁישׁ לָהֶם שְׁכָל,
 נוֹכְחִים לְהִבִּין — "מִי גָלָה לִי אֲמַתַּת מְצִיאֹוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ? מִי גָלָה לִי
 אֶת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ? מִי חִזַּק וְעוֹרֵד וְשִׁמַּח אוֹתִי בַעֲת שְׁהִיִּיתִי בְּצָרָה,
 בַּעֲת הַדְּמִיוֹן שֶׁגָּבַר עָלַי וְכוּ"? הַצְּדִיק הַזֶּה! אִם-כֵּן — מָה אִם
 כְּשֶׁהִיִּיתִי בְּזָבֵל וּבְלִכְלוּף וּבְטַנוּף מַעֲשֵׂי, הוּא הָאִיר בִּי אֶת הָאוֹר
 הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְהַעֲלָה אוֹתִי לְדַרְגָּה, שְׁגַם אָנִי רוֹאֶה עַכְשָׁו,
 שְׁכָל הָעוֹלָם זֶה דְּמִיוֹן אֶחָד גְּדוֹל, אִם אֲשָׂאֵר אֶצְלוֹ, מִי יִתְאַר וּמִי
 יִשְׁעַר מָה אָנִי יְכוֹל לְזַכּוֹת עוֹד?! " אֲבָל רַב הָעוֹלָם אֵינָם חוֹשְׁבִים
 כֵּן, אֲלָא כִּינּוֹן שֶׁהַגִּיעוּ וּבָאוּ לִידְיעָה זֶה, חוֹשְׁבִים: "מִי צָרִיךְ אֶת
 הַצְּדִיק?! אָנוּ יְכוֹלִים לְבַד! " אִךְ זֶה הַטְּעוֹת שֶׁל בְּנֵי-אָדָם, בְּמָקוֹם
 שִׁיחֲזִיקוּ תְּמִיד טוֹבָה הֵיכֵן שֶׁקְּבָלוּ טוֹבָה, הֵם כְּפוּיֵי טוֹבָה.

וְלָכֵן עָלִינוּ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה,
 שְׁמַגְלָה לָנוּ, אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ זֶה רַק לְבוּשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ
 הוּא, כְּמוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), שְׁכָל
 הָעוֹבֵר עַל בְּנֵי-אָדָם בְּמַחֲשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשָׂה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם,
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַמֵּץ עֲצָמוּ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכֵלִית, וְשׁוֹלַח
 לְאָדָם רְמִזִּים לְקַרְבוֹ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָכֵן יֵשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד
 בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִשָּׂא וּמִתָּן אַחֵר, בְּלִבּוֹלִים אַחֲרִים, צְרוֹת אַחֲרוֹת,
 יְסוּרִים אַחֲרִים, מְרִיבוֹת אַחֲרוֹת, עֶסְקִים עִם אַנְשִׁים אַחֲרִים, פּוֹגֵשׁ
 אַנְשִׁים אַחֲרִים, הַכֵּל כְּדֵי לְסַבֵּב עִמּוֹ סְבוּבִים שְׁיִכִּיר אֶת הַקְּדוּשׁ-

בְּרוּךְ־הוּא, וְכֵן אֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ל') שְׁלֵה־שִׁיג אֶת הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכֵלִית, מְעִילָה לְעֵלּוּל, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן לְשִׁכָּל תַּחְתּוֹן — זֶה אֵי אֶפְשָׁר, רַק עַל־יַדִּי צְמוּמִים רַבִּים, שְׁצָרִיכִים לְעֹבֵר עַל הָאָדָם.

וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְרַמֵּז לְאָדָם רְמִזִּים: "אָבֵן מְקִיר תִּזְעַק" (חֲבִיקוּ ב. יא), הָאֵילָנוֹת מְשִׁיחִים זֶה עִם זֶה, הַחַיּוֹת צוֹעֲקוֹת, הַתְּרַנְגּוֹל קוֹרֵא, הַעֲזִים הוֹמִים, כָּל חַיָּה וְחַיָּה עִם הַנְּהִימָה וְהַקּוֹל וְהַשְּׁפָה שְׁלָה, וּבַפֶּרֶט בְּנֵי־אָדָם, כָּלֵם רַק מְגַלִּים וּמְסַפְּרִים נִפְלְאוֹת, כָּל מֵה שְׁבַנֵי־אָדָם שׁוֹמְעִים זֶה רַק מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אָבֵל בְּלִבּוֹשׁ כְּזֶה, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג, רַק אִם מֵטִים הֵיטֵב אֵזֶן קִשְׁבָת, אִז שׁוֹמְעִים הֵיטֵב אֵיךְ כָּל הַבְּרִיאָה מְגַלָּה אֶת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אָבֵל לְהַגִּיעַ לְזֶה, צָרִיכִים לְכַתֵּשׁ אוֹתָךְ הַרְבֵּה. וּכְמֵאֲמָרֶם ז"ל (מְנַחוֹת גג.): מֵה זֵית אֵינוֹ מוֹצִיא שְׁמֵנוֹ אֶלָּא עַל־יַדִּי כְּתִית, כִּף יִשְׂרָאֵל אֵינֶם שְׁבִים לְמוֹטֵב, אֶלָּא עַל־יַדִּי יִסּוּרִים, שְׁפוֹת־שִׁים אוֹתָם הַרְבֵּה מְאֹד, וּמְקַבְּלִים מַכּוֹת מִכָּל הַכּוֹנֵנִים. וְאִם מְחַזְּקִים מְעַמֵּד — עוֹבְרִים עַל הַכֹּל. וְזֹאת רַבְּנוּ ז"ל מְגַלָּה לָנוּ.

וְעַל זֶה עֲלִינוּ לומר בְּכָל יוֹם: אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמֵה יָפָה יְרֻשָׁתָנוּ, שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, מֵה הֵינּוּ עוֹשִׂים אִם לֹא הֵינּוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי כְּזֶה, הֵינּוּ עוֹבְרִים אֶת הַשְּׁבָעִים שָׁנָה שְׁלָנוּ: אוֹכְלִים, שׁוֹתִים, נְחִים עַל כֶּסֶף, עֲמָלִים כְּחַמּוּרִים, רָצִים אַחַר הַבְּהֵמוֹת, וְחוֹשְׁבִים שְׁתוּפְסִים אוֹתָן, וְהֵן בּוֹרְחוֹת וְכוּ', אוֹ רָצִים אַחַר הַסּוּס שְׁמוֹצִיא רֵאשׁוֹ מִהַפְּלוּמָפ, וְהֵנָּה תִפְסוּ אוֹתוֹ, וְהַכְּנִיס רֵאשׁוֹ שׁוֹב וְכוּ', וְכֵךְ חַיִּים שְׁבָעִים שָׁנָה, וְהֵנָּה לְפִתְעַ פְּתֵאם אָבוּי, "הַיּוֹדֵעַ אֲתָה מֵה קֶרְהָ? זָרַח נִפְטָר, עָרְכוּ לוֹ לְנִיָּה" וְכוּ' וְכוּ', וּמְזַדְעָזְעִים לְרַגַע אֶחָד וּפּוֹלְטִים: "מִסְכֵּן" וְכוּ' וְכוּ', וּמְמַשִּׁיכִים לְסֹדֵר הַיּוֹם, זֶה הָעוֹלָם הַזֶּה, כִּף דּוֹאֵג אֶחָד לְזוּלָתוֹ, עֲשֵׂה טוֹבָה, שְׁחַמֵּשׁ דְּקוֹת חֹשֵׁב מִהַנִּפְטָר. וְזָרַח — הַכְּנִיסוּהוּ בְּאֲדָמָה, כִּסּוּהוּ בְּעֶפֶר, וְהוּא מְנַסֶּה לְפִתּוֹחַ אֶת הַגּוֹלָל, וְאֵין עוֹלָה בְּיָדוֹ, וְהָרִי הוּא בְּדַמְיוֹן, אִזִּי חוֹשֵׁב שְׁעוֹסֵק עַדִּין בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, אִזִּי צוֹעֵק בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת (וְאֵין מִי שְׁשׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ): "מֵה זֶה רָשָׁעִים,

לְמַה אַתֶּם מְכַנִּיּוֹת אוֹתִי בְּקָבֶר, אֲשֶׁתִּי וְיִלְדֵי, אֵינן לָהֶם רַחֲמָנוּת?!"
וּלְפָתַע שׁוֹמֵעַ רַחֲשִׁים, לְחֲשִׁים, עַכְבְּרֵי שָׂדֵה, גַּחֲשִׁים, עַקְרָבִים,
תּוֹלְעִים וְכוּ', וְנִבְהַל וְנִפְחָד מְאֹד.

וְלָכֵן אָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: אֵת הַכֹּל אֲנִי יָכוֹל לְצִיר בְּדַעְתִּי, אָבֵל
לֹא אֵת הַבְּרוּךְ הַבָּא הָרֵאשׁוֹן בְּקָבֶר. אַף אֶחָד אֵינּוּ רוֹצֵה לְחַשֵּׁב
מִזֶּה, בָּא רַבְּנּוּ ו"ל וְאוֹמֵר (שיחות-הַר"ן, סימן צו): אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל
עַצְמוֹ עוֹד בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ לְחַיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדִגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא. מֵה
בְּעוֹלָם הַבָּא אֵין שָׁם כְּלוּם — רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! אֲזִי יִחְיֶה גַם
פֹּה רַק עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל פֹּה, כִּי אַתָּה הוּא קָדָם
שְׁבָרָאת הָעוֹלָם, וְאַתָּה הוּא מְשַׁבְּרָאת הָעוֹלָם, אֲצִלוֹ אֵין הַפְּרֵשׁ בֵּין
קָדָם הַבְּרִיאָה לְאַחַר הַבְּרִיאָה, אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבְּנּוּ ו"ל (לקוטי-מוֹהֲרַנְ"ן,
חֶלֶק א', סימן נא), שֶׁזוֹ נִקְרָאת אֲמַת, שְׁמִקְשֵׁר אֵת אַחַר הַבְּרִיאָה לְקָדָם
הַבְּרִיאָה, מֵה אֲכַפֵּת לִי קָדָם עוֹלָם הַזֶּה, אוֹ אַחַר עוֹלָם הַזֶּה, זֶה אוֹתוֹ
הַרְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זֶה אוֹתוֹ הַלְּבוּשׁ, הַכֹּל אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא.
כְּשֶׁאָדָם מְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹהִים, אֲזַי כָּל חַיִּיו חַיִּים אַחֲרִים לְגַמְרֵי,
מִבְּחוּץ חוֹשְׁבִים — "הִנֵּה אֲנִי מְפִיר אוֹתוֹ, הוּא רַמְאִי, צָבוּעַ, מְטָעָה
אֵת הַבְּרִיּוֹת" וְכוּ', וְזֶה אוֹמֵר: "הוּא כְּפֹ", וְזֶה אוֹמֵר "הוּא כְּפֹ", וְזֶה
מְבִיא חֵיל כְּבֹד, וְזֶה עוֹרֵךְ מַעֲצָרִים, וְזֶה עוֹשֶׂה מְרִיבוֹת וְכוּ', וְזֶה
חוֹשֵׁב שֶׁיִּכְפִּישׁוּ בְּכָלִי הַתְּקַשְׁרֹת, וְזֶה חוֹשֵׁב: "הִנֵּה שְׁבָרְנוּ אוֹתוֹ",
וְלִבְסוּף הוּא יוֹצֵא וְצוֹחֵק כְּדָג, חֲשֵׁבֶת שְׁתַּפְּסֶת אוֹתוֹ, וּלְפָתַע קַפֵּץ
מִן הַמְּלַכְדֵת, וְחִמְקֵת לְתוֹךְ הַמַּיִם, וְלֵךְ תַּחֲפֹשׂוּ. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנּוּ ו"ל
(לקוטי-מוֹהֲרַנְ"ן, חֶלֶק א', סימן ב'), שֶׁהַצְּדִיקִים נִקְרָאִים דְּגִים, דָּג זֶה
הַשְּׂבָעָה שְׂמוֹת: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, וְשֶׁלְשָׁה כְּתָרִים שְׁלֵהֶם: קס"א,
קמ"ג, קנ"א, שְׁזֶה ד"ג — ג'ד', שֶׁהוּא תְּמִיד שֵׁט בְּתוֹךְ הַמַּיִם, דְּבוּק
בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְלָכֵן אֵין יָכוֹלִים לְתַפֵּס אֵת הַצְּדִיקִים, כִּי הֵם
דְּבוּקִים בְּאַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרֵךְ, וְהַרְשָׁעִים חוֹשְׁבִים: הִנֵּה עֲכָשׁוּ
הַפְּלָנוּ אוֹתוֹ, עֲכָשׁוּ הוּא בְּצִרוֹת, וְהִנֵּה לְפָתַע נִעְלָם לָהֶם, וְאִישׁ אֵינּוּ
יּוֹדֵעַ מֵה אַרְעַ כְּאֵן, וְלִהְיֹן נִעְלָם.

מִי שְׁחִי בְּאִפֵּן הַזֶּה כְּדִגְמַת הַצְּדִיק, שְׁחָשׁ חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא
בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲזִי שׁוֹחֵק מִכָּל הָעוֹלָם. וְזֶה הַחוּכָא שֶׁשָּׁמַע הַבֵּן מִלֹּד,

שֶׁפָּחַד בְּמָאֵד מְאֹד, כִּי הִכְנִיס בּוֹ פֶּחַד גְּדוֹל, אִם הַחַיִּים כָּף, אֲזוּי יֵשׁ
 בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, וְהַחֵל לְהִתְעוֹרֵר — "לָמָּה הִצְרַכְתִּי לִפְל
 בְּמִלְכֻדָּת, וְלִילֶךְ בְּמִקוֹמוֹת הַמְזוּהָמִים, הֲלֹא אֲנִי בֶן מֶלֶךְ!" עַד שֶׁאִישׁ
 הֵיכָר, שָׁזָה הַצְּדִיק, מְבִיא אוֹתוֹ לְעִנְיָנוּ, שֶׁהוּא מִבֵּין, שֶׁיְכוּלִים לְקַחַת
 אֶת הָאָדָם, וְלִהְכַנִּיסוֹ בְּתוֹךְ הַגֶּן, וְאִזּוּ יְכוּלִים כָּלֵם לְהַכְנִס לְתוֹכוֹ, וְאִף
 אֶחָד אֵינּוּ מִפָּחַד (עֵינן כָּל זֶה בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשֵׂי־יִ"א, מִהֵבֵן מֶלֶךְ וּבֶן
 שֶׁפָּחָה שֶׁנֶּחֱלָפוּ).

אֲשֶׁרִינוּ, מַה טוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמַה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שֶׁאֲנּוּ יוֹדְעִים
 מִדְּבוּרִים כָּאֵלוּ, וּבְזָה רְאוּי לָנוּ לְרַקֵּד וְלִשְׁמַח בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, עַל
 שֶׁנִּפְלְנוּ בְּחֶלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה
 וְחִתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה.

ה' תתקצט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עָרַב שֶׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תִבֵּא, י"ז בְּאֵלוּל
 ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי
 מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מִקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ
 יֵאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעִנְיַן הַתְּרוּפּוֹת שֶׁנִּתְּנָן לְךָ הַרְוֵפָא — רְאֵה לְקַחְתָּם, וְתִבְקַשׁ
 מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, שֶׁלֹּא יִזִּיק לְךָ, אֲבָל הַהִכָּרַח לְךָ לְקַחְתָּם, כִּי
 תְּרוּפּוֹת נִגְדָה עֲצָבִים בְּהִכָּרַח לְטַל, וְאֵל יִקַּל בְּעֵינֶיךָ דְּבָר זֶה.

עֲקֹר הַרְפוּאָה זֶה רַק שְׂמֻחָה, כְּכֹל שֶׁתִּהְיֶה בְּשֻׂמְחָה, בֶּן תִּמְשִׁיךְ
 עֲלֶיךָ יוֹתֵר אֶת הַרְפוּאָה, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּיֵט־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק
 ב', סִימָן כד), אֲשֶׁר גַּם חֲכָמֵי הַרְוֵפָאִים אוֹמְרִים, שֶׁעֲקֹר הַרְפוּאָה זֶה
 שְׂמֻחָה. וְלִהְפֹּךְ — כָּל הַמַּחְלוֹת בָּאוֹת מֵעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׂחֻרָה

וּדְפָאוֹן, וְלִכֵּן רָאָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשְׁוָעָה.

ו' אֲלָפִים.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר כִּי תבא, י"ח בְּאֵלּוּל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעִלָה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחָה.

אֵת מִכְתָּבְךָ בְּצֵרוּף עִם הַסֵּפֶר "מַעְגְּלֵי צֶדֶק" — לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְתִשְׁוֹאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

מָאֵד מָאֵד אֲנִי שְׂמֵחַ עַל עֵקֶר חֲלֻקָּךְ, שְׁנֹכְנֶסֶת בְּזְכוּת הַרְבִּים, וְאַתָּה מִפִּיץ אֵת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּמְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי בְּזֶה יִתְפָּשֵׁט אִוְרוֹ הַגְּנוּזֵי שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַגְּאֻלָּה. וּבְכַרְטִיּוֹת בְּשָׁנָה הַחֲדָשָׁה שְׁנַת תִּשְׁמ"ה, עָלֶיךָ לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ שְׁתַּהֲיֶה כָּל הַשָּׁנָה שְׁנַת הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְלִכְּל הַפְּחוֹת תִּקַּח עַל עֲצָמְךָ לְהַפִּיץ רַבַּע מִלִּיּוֹן סִפְרִים, בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא כָּלִל (כְּדֵאֵי שְׁתַּרְשֵׁם לְעֲצָמְךָ בְּפִנְקָס קָטָן בְּכָל יוֹם כְּמָה סִפְרִים אֵתָה מִפִּיץ, בְּאַפֵּן שְׁבִסוּף הַשָּׁנָה תַּעֲשֶׂה חֲשֻׁבוֹן הַכּוֹלָל).

מָה אָמַר לְךָ! אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקָנוּ, שְׁזַכֵּינוּ לְהַתְּוַדַּע וְלַהֲתַקְרַב אֶל רַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא כְּזֶה, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלֻקָנוּ, וּמָה נַעֲמִים גּוֹרְלָנוּ, וּמָה יִפָּה יִרְשָׁתָנוּ.

הַעֵקֶר, חֲמִדַּת לְבָבִי! רָאָה לְהַכְנִיס אֵת עֲצָמְךָ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (אֵיכָה ג'): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ", בְּכָל בִּקְרָ צְרִיכִים לְחַדָּשׁ עֲצָמוֹ הַרְבֵּה בְּאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה מוֹעִיל אַחֲר־כֵּן עַל כָּל הַיּוֹם כָּלוּ. כִּי כְּשֶׁאָדָם מִקְּשֶׁר עֲצָמוֹ בְּבִקְרָ כְּשֶׁקָם, בְּאֲמוּנָה קְדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִרְבָּה לְדַבֵּר

עֲמוּ יִתְבַּרְךָ, וּמִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ בְּקִשּׁוֹת שְׂיִצְיִיל אוֹתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה מְכַל רַע, וְהַיּוֹם הַזֶּה יִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה טוֹב, עַל־יַד־יְהוָה יִזְכֶּה שְׂיִעֲבֹר לוֹ הַיּוֹם בְּטוֹב וּבִנְעִימִים, וְאִין צָרִיךְ כְּבָר לַחֲשֹׁשׁ עַל שׁוֹם דְּבָר. וּכְעֵין שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחֹת־הַר"ן, סִימָן ב'), שְׂטוֹב מְאֹד לְהַשְׁלִיךְ עֲצֻמוֹ עַל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וְלִסְמֹךְ עָלָיו, וְדַרְכּוֹ תִּכְרַךְ וּמִדְּ כֶּשֶׁבֶא הַיּוֹם, שְׂמוֹסֵר עֲצֻמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כָּל הַתְּנוּעוֹת שְׁלוֹ וְשֶׁל יוֹצְאֵי חֲלָצִיו, וְכֵן כֶּשֶׁבֶאָה שֶׁבַת אוֹ יוֹם טוֹב, מוֹסֵר עֲצֻמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ כָּל הַנְּהַגוֹתָיו וְכוּ', עֵין שָׁם.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמְךָ מִשׁוֹם דְּבָר וּמִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, סוּף כָּל סוּף יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר וְלֹא נִשְׂאָר לְאַדָּם רַק מֵה שְׂזוּכָה לַחֲטָף בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם. עַל־כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לֹאֵמֵר הַרְבֵּה פְּרָקִי תִהְלִים, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ לְבֹא לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְיִפְתָּחוּ לְךָ אֶת הַשְּׁעָרִים שְׁנִסְגְּרוּ מִמֶּךָ (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג).

וְהַעוּלָה עַל הַכֹּל, שְׁלֹא יַעֲבֹר לְךָ יוֹם בְּלִי לֹאֵמֵר הַעֲשֶׂרָה מִזְמוּרֵי תִהְלִים שְׂגָלָה רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁבְלֵי תַקוּן הַבְּרִית, שְׁהֵם ט"ז: ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ז, ק"נ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה, וּמֵאֲחֵל לְךָ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה.

תְּפִלָּה בְּכַח פְּרוּשָׁה — לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצֻמוֹ בְּכַחוֹת עֲצוּמִים לְקִשֹּׁר אֶת הַמַּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבֹר, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הַמַּחֲשָׁבָה חוֹשֶׁבֶת מַחֲשָׁבָה אַחֲרָת, וְהַדְּבֹר מְדַבֵּר בְּלִי לַחֲשֹׁב מֵה שְׂאוּמֵר, וְעַל־כֵּן צָרִיכִים לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלָּה בְּכַח, לְקִשֹּׁר אֶת הַמַּחֲשָׁבָה אֶל הַדְּבֹר בְּקִשֹּׁר אֲמִיץ וְחֲזָק.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נְצֻבִים וְיִלְךָ, י"ט בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ ... גִּירוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצֻחִים.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתַּוְּקֵק לְדַעַת אֶת שְׁלוֹמְךָ, וּיְכַבֵּר כְּתִבְתִּי לְךָ כְּמָה מְכַתְּבִים, וְאִינִי יוֹדֵעַ אִם קִבַּלְתָּ אֶת זֶה, וְכֵן אֶת הַחֲבִילוֹת סִפְרִים מְסֻפְרֵי רַבְנוּ וְ"ל שֶׁשָּׁלַחְנוּ לְךָ, אִם לְנִכּוֹן קִבַּלְתָּ אוֹתָם, עַל הַכֹּל רְאֵה לְהוֹדִיעֵנִי בְּהִקְדָּם הָאֲפָשְׁרִי, כִּי מְאֹד אֲנִי חֹפֵץ לְשִׁמְעַ אֶךָ טוֹב מִמָּה תִמְיֵד.

אֲקַנְיָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁתַּעֲשֶׂה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה קְבוּץ עַל שֵׁם רַבְנוּ וְ"ל בְּעִיר אֲשֶׁדוּד, וְכָךְ תִּזְכֶּה לַעוֹד אֲנָשִׁים, שִׁיִּצְטָרְפוּ אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלֵנוּ, וְיִבְנוּ בְּתִים נְפִלְאִים. וְרֵאזָה לְדַבֵּר הַרְבֵּה מֵעֲנִין תִּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁמַּחַת הַמַּצּוֹת, קִיּוֹם מַצּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת דִּיקָא, כְּמוֹ: צִיצִית, תִּפְלִין, שֶׁבֶת, כְּשָׂרוֹת, טְהוֹרַת הַמִּשְׁפָּחָה, צְדָקָה, תּוֹרָה וְכוּ'. וְהַעֲקָר — שִׁיִּקְיָמוּ אֶת זֶה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי עַל-יְדֵי שִׁמְחַת הַמַּצּוֹת הָאֵדָם יְכוּל לַעֲלוֹת לְתַכְלִית הַעֲלִיָּה, לְמַעַל מִנְּפִשֵׁין, רוּחִין וְנִשְׁמָתִין (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כד).

חֲמֻדַת לְבָבִי! הַעֲקָר רְאֵה שִׁיִּהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בְּהַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָכֶם, כִּי בְּמִקּוֹם הַמַּחְלָקַת, שֵׁם מְדוּר הַיִּצָּר הָרַע, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַשֵּׁטֶן (גִּטִּין נב.): וְוִי דָאֲפָקִי רַבִּי מְאִיר מֵהָהוּא בֵּיתָא, עֵיִן שָׁם. כִּי עָקַר כַּח הַיִּצָּר וְהַשֵּׁטֶן לְהִצָּר וְלַהֲשִׁיטִין עַל הָאֵדָם, הוּא עַל-יְדֵי מַחְלָקַת, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְבָרִחַ מִכָּל מִינֵי מַחְלָקַת כְּמוֹ שְׁבוּרְחִים מְאֹשׁ שׁוֹרְף, אֲשֶׁר לוֹהֵט, שְׂאֹז אִינוּ מְבַדִּיל בֵּין טוֹבִים לְרָעִים, כִּי בֵּינָן שִׁיִּצְאָ הָאֲשׁ, כְּבָר אִי אֲפָשֶׁר לְכַבּוֹתָהּ.

חֲמֻדַת לְבָבִי! רְאֵה לְהַכְנִים אֶת עֲצֻמְךָ בְּתוֹךְ הָאָמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, עַד שֶׁמֶרַב הַרְגַל תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגָּה כְּזוֹ, שֶׁלֹּא תִסְיַח דַּעְתְּךָ מִמְּנוּ וְיִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, יְהִיֶה אִיךָ שִׁיִּהְיֶה, וְתִמְיֵד תִּרְגִּישׁ עָלֶיךָ אֲמַתַּת מְצִיאֹוֹתוֹ

יתברך, עד שמרב אור תזכה לחדש עצמך בכל עת ורגע, וכן על-ידי-זה תוכל לחזק ולאמץ את כל המקרבים אליך, כי בזה שהאדם מדבק עצמו בו יתברך, אזי נכלל לגמרי בו יתברך, כי הדבקות היא ההתכללות, ואז נעשה כדגמא דלעילא, שמחדש בכל עת ורגע ודקה את כל פרצוף העולמות, להמשיך משם זיו ואור וחיית ערבות אורו יתברך.

אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, רק תמיד מדבר עמו יתברך, ומתחזק באמונה פשוטה, וממשיך על עצמו אורו יתברך, אשרי לו ואשרי חלקו!

הדורש שלומה, ומאחל לה פתיכה וחתיקה טובה, שנת גאלה וישועה.

אנשי שלומנו מעולם לא אמרו לאחר מה לעשות, רק עוררו אותו על תפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו, וזה כבר גלה לו מה לעשות, כי מי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, נודפכים לו המחזין והתכליות, ויודע לתן עצה לנפשו.

ו' ב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים וילך, י"ט באול התשד"ם.

שלום רב, להאברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו ואיר ויזרד לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

והנה מאד מאד אבקש אותך שני דברים נחוצים: א. שכל מה שאומרים לה בשמי, אל תאמין — רק אם תשמע את זה מפי, כי ההקרח לי לדבר עם כל אחד כפי בחינתו וענינו. ב. אינך צריך להתערב בעניני. בעוונותי הרבים, קרה לי אסון, שנפלתי בפח יקוש וכו', ובחסדו יתברך, הפח נשבר ואנחנו נמלטנו, שברוך השם,

זכינו לצאת מזה, ונצלנו תכף ומיד. ובודאי היה זה לנו לנסיון גדול, אך הצרה הזו היתה צרה פרטית.

ועל-כן מאד מאד אבקש אותך, לא להתערב בריב שלא שייך לכם, השם יתברך שהציל אותי עד עכשו, ועורני עד כה, הוא יציל ויעזר לי כל ימי חיי מעתה ועד עולם, וכל הקמים עלי יפלו תחתיו לגמרי.

חסדי השם יתברך, אצלנו מפיצים ספרי רבנו ז"ל בכל יום ויום במרץ גדול, משיבתנו יוצאים כמה בחורים ואברכים, ומפיצים בכל בית ישראל ספרי רבנו ז"ל. כהיום אנו מפיצים ספרי "לקוטי-תפלות", תהלה להשם יתברך, ולא יכולים לתאר את השמחה והנחת-רוח שיש למעלה למוהרנ"ת ז"ל, הלא כמה יגיעות היו לו עד שחברם, ועד שכתבם, ועד שהדפיסם בעצמו בביתו, ועד שפרסם, ועד שמכרם. וכשיצא ממנו ספר אחד, החזיק את עצמו כל-כף כל-כף. וכהיום, ברוך ה', יוצאים ונתפשטים חמשת אלפים ספרי "לקוטי-תפלות" בכל חלקי העולם, ברוך ה', אשר עד כה עזרנו, וכן יצאו עכשו מהבורך אלה ספרי "לקוטי-מוהר"ן", בתכלית ההדור והיפי, והשם יתברך יעזר לנו להפיצם בכל בית ישראל. מלבד מה שאנו מפיצים "ספר-המדות", וספורי-מעשיות", "לקוטי-עצות", "קצור לקוטי-מוהר"ן". וכן אנו מפיצים את הספרים החדשים, ברוך ה', אשר עד כה עזרנו, וגם לה יש חלק גדול בכל זה.

ועל-כן אבקש אותך, שאל תתערב עם עני פנים שבדור, נואפים ככלבים, ערב-רב החולקים עלינו, מה לי ולקם?! יאחז כל אחד דרכו, ואנחנו נתמיד בספרי רבנו ז"ל, אשר רק שם גנוזים פניו, שכלו וחקמתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב).

מה לה להתפעל מאלו החדשים, אשר עכשו באו וכו', ומבזים אותך וכו', מה אפה מתפעל כל-כף מהם?! דעם רבינ'ס אור שטייט ממילא ביי זיי גישט איין" [האור של רבנו ז"ל ממילא אינו מתאכסן אצלם], כי רבנו ז"ל הוא רק במקום שלומדים את ספרו

ומתבודדים הרבה. כלף מקטנות המחין, וראה לחזור הרבה בספרי
"אשר בנחל".

הדורש שלומך, ומאחל לך פתיכה
וחתימה טובה, שנת גאלה וישועה...

ר' ג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים וילך, י"ט באול ה'תשד"ם.

שלום רב להאברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך עם המעות לנכון קבלתי, ותשואות חן לך על זה.

מה אמר לך! ראוי לנו להתנשב היטב, איך שהימים והלילות
פורחים לנו בהבל וריק, ואי אפשר לתפסם, כי אם על-ידי שיחה
בינו לבין קונו, ולמוד התורה הקדושה, וקיום המצוות, שאנו זוכים
בכל יום ויום.

העקר הוא שמחה, לשמח מאד מאד, ודבר זה ירחיב לו מחו,
ויזכה ללמד הרבה; כי על-ידי מדת השמחה — נתרחב מחו, וזוכה
לחטף טוב הרבה. וראה לא להתבלבל מרובי הלמודים, כי הרבה
פעמים רוצים ללמד הרבה, ואזי לא לומדים כלל, על-פן טוב ונכון
ללמד אפלו קצת דקצת מכל למוד, ועל-ידי-זה יזכה ברבות הזמן
לעבר ולטיל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה נגלה ונסתר.

ראה, אהובי, אחי היקר! אין לך שום ברירה שתבין אותך, כי
אם רבנו ו"ל, ועל-פן ראה לאחוז בספריו הקדושים, ואז תצליח
ברכך תמיד.

הדורש שלומך, ומאחל לך פתיכה
וחתימה טובה, שנת גאלה וישועה...

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים-וילך, כ' באולול ה'תשד"ם.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לכלליות אנשי שלומנו,
 "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל הקדש", קדש קדשים, די בכל
 אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד בעבודת השם
 יתברך, ועקר החזיק צריכים בשעת התפלה, כי התפלה היא מן
 הדברים העומדים ברומו של עולם, ובגני-אדם מזלזלים בה,
 כמאמרם ו"ל (ברכות ו:). ועקר הנלזול הוא מפני שלא יודעים מהי
 תפלה; כי באמת כל הלמוד שאנו לומדים כל הי"ם: מקרא, משנה,
 גמרא, מדרש וכו' וכו', כל הלמוד הוא לידע איך להתפלל, ולבסוף
 כשפאה התפלה — מזלזלים בה מאד מאד, ונחשבת כעל כבוד.
 וכל זה נמשך מחסרון אמונה. כי הפאמין האמתי, שפאמין אָשׁר
 אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם
 אלופו של עולם, והוא יתברך שוקד על שפתותיו ושומע מה
 שמדבר, אזי בנדאי היה מדקדק בכל דבור מדבורי התפלה, לכון
 היטב על-כל-פנים פרוש המלות.

עליכם לדעת, כי "תפלה" היא בסוד בשול אל אין סוף ברוך
 הוא, שהם המקיפים השגת רוחניות אלקות, שפע הכתר, סובב כל
 עלמין, ו"תורה" היא בסוד הפלים, הצמצום, השגת הפנימיים,
 ממלא כל עלמין, לגלות את האלקות בתוך כל העולמות עד
 גשמיית עולם העשייה, שיש בו דומם, צומח, חי, מדבר. ובכל אחד
 יש בו הד' יסודות: אש, ריח, מים, עפר. ועל-כן צריכים ללמד
 הרבה תורה, שהיא סוד הפלים, כלל הלכות התורה המלבשים בזה
 העולם הגשמי. וכן תתמידו בתפלה, שהיא המשכת רוחניות אלקות
 בתוך הפלים, באפן שהתורה הקדושה תהיה אצלכם תורת חיים, כי
 ביחד — על-ידי תורה ותפלה ניקא מאיר המח, ונמשכים האורות
 לתוך הפלים, ומאירה התורה מאד מאד. ועל-כן בשעה שמתפללים,
 צריכים להסיח דעת אז מפל הדברים שבועולם. ועקר שלמות

התפלה הוא לבוא לבטול כזה, עד שלא ירגיש — רק את רוחניות חיות אלקותו יתברך, המחיה ומנהיג את הכל. על-כן בשעת התפלה כל מחשבה זרה ומחשבה חיצונית, כבר עושה מסך המבדיל, שלא ישיג את רוחניות אלקותו יתברך. וכל מה שהוא חוטא יותר בעוונותיו הרבים, יש לו על מחו עננים המכסים את עיני השכל שלו, וקשה לו להשיג רוחניות אלקותו יתברך. ואפלו לחשב מתורה באמצע התפלה, גם-כן בכלל מחשבות זרות, ומכל שכן בשעת התפלה אסור להסתפל בספר ולעין בו, כי זה בכלל ולזול התפלה — פה רוצים להכלל באין סוף ברוך הוא, אשר כל תבה ותבה היא כלי לעצמיות אין סוף ברוך הוא, ופה מסתכלים בספר, וסותמים את מחו ונדעתו וכו', ואז ממילא כל היום כבר מבהל ומבלבל וכו'. ואחר-כך כשכא ללמד, אינו יודע ואינו מבין מה הוא לומד, כי התפלה היא המשכת המחין, המשכת רוחניות אלקות, המשכת השכל, ועל-כן בשעה שמתפללים, אם הוא מכון על-כל-פנים פרוש המלות אל מה שהוא אומר, אז נפתח לו אחר-כך השכל, ומבין בנקל את התורה, כי המת-מחשבה נעשה אצלו פתיח. מה שאין כן אם בשעה שמתפלל מהרהר הרהורים רעים, חס ושלום, אז נסתם ממנו עיני השכל לגמרי, ונעשה מטמטם לגמרי, ואינו מבין אחר-כך מה שהוא לומד כלל.

ועל-כן ראו בשעה שמתפללין לשכח מכל העולם כלו וכו', ולשכח מן העבר, ומכל מה שעבר עליו וכו', וידיבק עצמו אל אותיות ותבות התפלה, ויבטל עצמו אל אין סוף ברוך הוא בבטול גמור, וימשיך את המקיף לתוך פנימיות מחו, את הסובב אל תוך המלוי וכו'. ומכל שכן בשעה שצריכים לענות "אמן יהא שמה רבה", קדשה וברכו וכו', שאז בודאי אסור גדול לעין באיזה ספר, והוא בוש גדולה לנשמתו, ולמעלה צוחקים ממנו עד מאד, יש לה עכשו לקנות יהלומים יקרים, כי כל אמן הוא יהלום יקר עד מאד, ובמקום זה יצרך מסית אותך לעין באיזה ספר. ומכל שכן כשמעין סתם באיזה מעשה בוך [ספר ספורים], או שאר דמיונות וכו', אז הבישה והחרפה יותר גדולה, ומזה בא שאחר התפלה

נַעֲשֶׂה עֲצָבָנִי וּבְכַעַס וְכוּ', כִּי לֹא הִשִּׁיג אֶת הָאוֹר וְכוּ', וְאֵל הַכְּלִים
 לֹא יָכוֹל לְהַכְנִס וְכוּ', וְעַל-כֵּן נִפְרָדָה אֶצְלוֹ רוּחַנִיּוֹת מִגִּשְׁמִיּוֹת, וְזֶה
 מִבְּלָבְלוֹ עַד מָאד וּמֵעֲצָבָן אוֹתוֹ, וְגוֹרֵם לוֹ רַעוּת רַבּוֹת וְצָרוֹת
 גְּדוֹלוֹת.

עַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטַלְנִים! רַק עֲלִיכֶם לְדַעַת: בְּשַׁעַת תְּפִלָּה —
 תְּפִלָּה, בְּשַׁעַת תּוֹרָה — תּוֹרָה, כָּל דְּבָר יֵשׁ לוֹ הַזְמָן שְׁלוֹ, וְצָרִיכִים
 לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּהַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחִירִית, מְנַחֶה,
 מְעֲרִיב, חֲצוֹת, וּלְדַקְדָּק בְּכָל מְזֻמּוֹר וּבְכָל בְּרָכָה, וְכֵן לְהִזְהָר מְאֹד
 מְאֹד בַּלְמוּד הַקְּבוּעֵ: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ וְכוּ', אָשֶׁר
 כָּל לַמּוֹד עוֹשֶׂה תְּקוּן גְּדוֹל בְּשָׂמִים.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַתְּמִיד בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁאָמַר שֶׁהַסֵּפֶר הַזֶּה
 הוּא אֶתְחַלְתָּא דְּגָאֵלָה, וּמִי שִׁילְמַד בְּסִפְרוֹ, יִהְיֶה נַעֲשֶׂה בְּעַל תְּשׁוּבָה
 וּבְעַל הַשְּׂגָה, וְהוּא הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן. וְאֵל
 תֵּאמְרוּ כִּי כָּבֵד לְמַדְנֵנוּ אֵת זֶה כַּמָּה פְּעָמִים, אֲלֵא רְאוּ לְחִזּוֹר עָלָיו
 בְּכָל חֹדֶשׁ, וּבְכָל פַּעַם תִּמְצְאוּ בוֹ חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם, וּמֵאֲחַל לָכֶם כְּתִיבָה
 וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֵלָה וַיִּשׁוּעָה...

ו' ה.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרַת נְצִיבִים וְיִלְךָ, כ"א בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
 חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ וְנִצָּחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד אָנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרְכֶם מִכָּל מַה שֶּׁעָבַר עֲלֵיכֶם בְּעִנְיָן וְכוּ',
 יִרְחַם כְּבֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וַיִּרְחִיב לָכֶם.

רְאוּה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְשִׁמּוֹר אֶת אֲשֶׁתְּךָ,

ותגביה את רוחה, פי בזמן פְּזַה היא מאד שְׁבוּרָה, הן בגוף והן
בנפש, ומצוה לעזר אֶפְלוּ לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל, ומכל שֶׁפֶן לְאִשְׁתּוֹ כְּגוֹפּוֹ
דְּמִיא. וכשם שְׁאָדָם צָרִיף לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לֹא לַעֲזֹב
עֲצָמוֹ, שְׁקוֹרִין אֶפְלָאזִין זִיף, כְּמוֹ-כֵן צָרִיף לַחֲזֹק וּלְאַמֵּץ אֶת אִשְׁתּוֹ,
שְׁלֹא תַעֲזֹב אֶת עֲצָמָהּ, חֵס וְשָׁלוֹם, וְרֵאוי לְדַבֵּר הַרְבֵּה עַל לְבָהּ.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁעִזֹר אֶתְכֶם לְבוֹא לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה,
וּתְהַלֵּךְ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לְכֶם יְלָדִים בְּרִיאִים, בֵּן יַעֲזֹר לְכֶם הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ תָּמִיד לְרוּחוֹת רַב נַחַת מֵהֶם, וּתְגַדְּלוּ אוֹתָם בְּיַחַד בְּנִקְלָה.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לַחֲזֹק עֲצָמָךְ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶף
שְׁכָבֵר דִּבְרָנוּ מִזֶּה וְכַתְּבָנוּ מִזֶּה, עֲלִינוּ לַחֲזֹר עַל זֶה בְּכָל יוֹם וּבְכָל
שָׁעָה וּבְכָל רִגַע מִחֲדָשׁ, כִּי סְגִיַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הִיא סְגִיָּה עֲמֻקָּה
עַד מְאֹד, וְצָרִיכִים לַחֲזֹר עָלֶיהָ הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, כּוֹלֵי הָאֵי וְאוֹלֵי
נְזֻפָה לְשִׁלְמוֹת הָאֱמוּנָה, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִזְהִירָנוּ עַל כֶּף רַבָּנוּ ו"ל,
וְאָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שְׁצָרִיף לַחֲפֹשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ
אֵיף אוֹחֵז בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְכָל הַמַּחְלוֹת וְהַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שְׁאָדָם
סוֹבֵל, הֵם רַק בְּשִׁבִיל חֲסֵרוֹן הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְהָאֱמוּנָה צָרִיכָה
לְהִתְפַּשֵּׁט בְּכָל קוֹמַת הָאָדָם, שְׁלֹא יַעֲשֶׂה תְנוּעָה קְטַנָּה אוֹ גְדוֹלָה,
בְּלִי שִׁירָגִישׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁצָּרִיף לַעֲשׂוֹת אֵיזֶה עֵסֶק
בְּפִרְנִסְתּוֹ אוֹ בְּצָרְכֵי בֵיתוֹ, שְׁיִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וַיְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ
עִם רֵעֵהוּ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! מֶה אַתָּה יוֹדֵעַ מֶה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת
מִמֶּךָ וְכוּ', וְעַל-כֵּן רְאֵה לַחֲזֹק עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם,
הַעֲקֹר תִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל עֲקֹר חֶלְקֶךָ, שְׁאַתָּה זוֹכֵה לְהִיּוֹת
בְּחֶלְקוֹ שֶׁל רַבָּנוּ ו"ל. וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי הָאָר"י ו"ל, כִּי יֵשׁ נִשְׁמָה
כְּלִלִית, אֲשֶׁר הַעֲנַפִּים שִׁיכִים אֵלֶיהָ, וּבְשָׁעָה שֶׁהוּא טוֹב, יִתְקַנּוּ כָּל
הַעֲנַפִּים, כִּי הַעֲנַפִּים נִקְרָאִים בְּנֵי דוֹרוֹ שֶׁל הַנִּשְׁמָה הַזֹּה, שְׁכָלָם
כְּלוּלִים בָּהּ, וְזֶה מֶה שֶׁהַבְּטִיחוּ לָר' פְּרִידָא, שְׁכָל בְּנֵי דוֹרוֹ יִזְכּוּ

לְעוֹלָם הַבָּא (ערויבין נד.); הֵינּוּ כָּל הַעֲנָפִים הַשִּׁיכִים אֵלָיו יִזְכּוּ לְתַקּוֹן נִפְלָא.

וּבְנֵדָאֵי מֵאֵת הַשָּׁם יתְבַרַךְ הֵיטָה זֹאת, הִיא נִפְלְאָת בְּעֵינֵינוּ, כָּל מַה שְּׁעֵבֵר עֲלֵינוּ מִיּוֹם שִׁזְכִּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל, וּבְנֵדָאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה גְּדוּלָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ, וּמֵאֲחַל לָךְ כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה...

ו' ו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יתְבַרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נִצְבִים-וַיֵּלֶךְ, כ"א בְּאֵלּוּל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סְלָה, נִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ לִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נִצְחִים.

אֵת מְכַתְּבָךְ לְנִכּוֹן קִבְּלִתִּי.

בֶּן אוֹדֵיעָךְ כִּי קִבְּלִתִּי אֵת הַפְּדִיוֹן נֶפֶשׁ, וִיהִי רְצוֹן שְׂמִתְקוּ הַדֵּינִים מִמֶּךָ עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן, עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֲמֵת הַיּוֹדֵעַ אֵת סוֹד הַכ"ד דֵּינִים (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן רטו).

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתִּבְרַח מִכָּל מִינֵי מַחְלָקָת, וּבְכַפְרֵטִיּוֹת עִם הַרְשָׁע שְׁרוּדָךְ אוֹתִי, בְּנֵדָאֵי יִשְׁלַם לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּגִמּוּלוֹ, כִּי בּוֹר כָּרָה, וַיִּפַּל בְּשַׁחַת אֲשֶׁר כָּרָה לְעֲצָמוֹ, שְׁלִבְסוּף נוֹפֵל בְּבוֹר הַזֶּה בְּעֲצָמוֹ. וְגַם זָכַר אֵת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו'ל, שְׁאָמַר: עַל-יְדֵי שְׂמַחְזִיק תֵּאָנְתוּ מִמַּחְלָקָת, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה שְׂיִגוֹר בְּשָׁנֵי עוֹלָמִים, וְתִמִּיד יֵאֱמָרוּ הֲלָכָה מִשְׁמוֹ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן קמה).

תֵּאֱמִין לִי, שְׁלֵא כְּדָאִים כָּל הַנּוֹכּוּחִים וְהַקְּטוּרִגִים, כִּי יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וּמַה שְּׁזוֹכִים לְחַטָּף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם — זֶה יִשְׁאֵר לָנוּ לְנִצַּח.

הַעֲקָר תַּדַּע וְתַחַקֵּק בְּדַעְתָּךְ, כִּי הַיּוֹם הוּא יוֹם, וְאִם יֵצֵא חוֹבֵת

היום — אשרי לו! וכנגד יום בזה העולם, יש נגדו יום בעולם הבא, על-כן ראה לחטף טוב נצחי בכל יום ויום.

ועל כלם — להיות סבלן גדול על כל הבא אליו, ויברח רק אליו יתברך, ויספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, כאשר ידבר איש עם רעהו. אשרינו, שאנו יודעים מרבי אמת בזה, רבי המגלה לנו עצות נוראות ונפלאות כאלו, טוב להודות להשם יתברך על החסד הנפלא שעשה עמנו.

הדורש שלומה, ומאחל לה פתיכה וחתימה טובה, שנת גאלה וישועה...

ו' ז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נצבים וילך, כ"א באולול ה'תשר"ם.

שלום רב.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, בעלך עשה כהגון, כי בנדאי אם לא היה מספר למנהל, היה יכול לצאת מזה אחר-כך קלקול גדול, חס ושלום, וחלול ה' גדול, ובזיון משפחות שלמות. אף מה שהמנהל פרסם זאת, כבר לא אשמת בעלך, ועל-כן אינו צריך לילך ולפיס כלל, רק יעשה עצמו כאלו אינו יודע מכל הספור.

חכמינו הקדושים הקפידו מאד מאד על זה, ואמרו (שבת נד:): כל שאפשר לו למחות ואינו מוחה — הוא נתפס, עין שם; ואמרו (ירושלמי שם): מי שיש ספק בידו למחות ואינו מוחה — תקללה תלויה בו, עין שם. וכן בעוד כמה מקומות מביאים את חמר הענין הזה של כל מי שיכול למחות ואינו מוחה וכו'.

ובאמת כהיום, כפי פרצת הדור והכפירות והאפיקורסות מתגברת בעולם, אי אפשר למחות — רק על-ידי הפצת ספרי רבנו

ו"ל בכל מקום, שְׁזָה עֵקֶר הַמַּחְאָה נִגְדֵּה הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת —
לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם "אוֹר אַמוֹנָה", "בֵּית אַמוֹנָה", "גְּלוֹי אַמוֹנָה", "דְּרָךְ
אַמוֹנָה", "הַתְּגִלוֹת אַמוֹנָה" וְכוּ' (כָּל אֵלֹה הַקּוֹנְטֵרַסִּים הַמְדַבְּרִים
מֵהָאֻמוֹנָה הַקְדוּשָׁה).

וּמִי יִתֵּן, שְׁתַּתְּנֵי רְשׁוֹת לְבַעֲלָךְ הַיָּקָר לְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה
בֵּין הַמּוֹנֵעִים, בְּאִפְסָן שְׂיִזְכּוּ לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה,
רַב נַחַת מִבְּנֵיכֶם, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ר' ח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נְצִיכִים וַיִּלָּךְ, כ"א בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לַיְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר
חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַן נְצִיחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי. וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ,
וְאִיךָ שְׁעִבְרָתָ וְנִכְנָסְתָ לְדִינָה בְּשִׁכּוּנָה וּבַעֲבִירָה חֲדָשָׁה, חֲסָדֵי הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיךָ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל
מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטֵי פְּרִטֵי, וּבְיִדְאֵי מֵאֵת ה' הִיִּתָּה זֹאת, שְׁתַּפְּנִס
לְגוֹר בְּמוֹשָׁבָה זֹה. אַךְ עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי לֹא בְּחֻנָּם בָּאתָ לְשֵׁם — רַק
לְעִשׂוֹת שֵׁם מְגִדֵּל אוֹר, לְהֵאִיר אֶת הָאֻמוֹנָה הַקְדוּשָׁה לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל
בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה.

סוּף כָּל סוּף עֲדִין לֹא יְדוּעַ לָךְ כִּמָּה זְמַן תִּשְׁאַר שֵׁם — אוֹלֵי
שְׁבוּעַ, אוֹלֵי חֲדָשׁ, אוֹלֵי שָׁנָה, אוֹלֵי יוֹתֵר, כִּי לְגְדוּלוֹת נִפְלְאוֹת
נִבְרָאתָ, וְעֲלֶיךָ לְהוֹצִיא מֵהַכּוֹחַ אֶל הַפְּעַל עֲנִינִים נוֹרָאִים, כְּפִי גְדֵל
נִשְׁמָתְךָ. וְעַל־כֵּן לֹא בְּחֻנָּם סוֹבְבָה עִמָּךְ הַהַשְׁגָּחָה אֶת כָּל הָעֶבֶר שְׁלָךְ
וְכוּ', בְּאִפְסָן שְׁתַּבִּין וְתִשְׁכִּיל מֵה קוֹרָה בְּעוֹלָם בֵּין אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,

ובידיעה ובהשפלה זו, תנקה להרים ולהגביה את כל הנשמות במקום שתבוא לשם.

ועל-כן אל תהיה בטלן כלל! ואסור לך להיות בעצבות פרגע, רק צא בחוץ ותדבר עם כל מי שאתה פוגש בדברי אמונה, ותחזק אותו לקיים מצוות מעשיות דיקא, כמו: הנחת תפלין, צדקה, שבת, פשרות, טהרת המשפחה וכו' וכו'.

ועליך לדעת, כי כל דבור ודבור שלך — עושה רשם גדול, ועל-כן אל תפל בדעתך, חס ושלום, פרגע, לחשב כאלו לריק יגיעך, לא לא! אל תחשב זאת, אלא ההשגחה הביאה אותך למושב הזה, באופן שתוכל להכניס שם את שכנינת עזו יתברך — הן שתדבר הרבה עם אנשים ממנו יתברך, והן שאתה בעצמך תתבודד הרבה שם.

העקר אל תניח אצלך היאוש והדפאון, ברוך ה' שיצאת כבר הרבה מאד מהחובות, ועכשו תהיה מתהלך ממקום למקום כפי הנהגת ההשגחה עמך. לעת עתה אתה גר בישוב הזה, ראה רק לפרסם את השם יתברך לכל אחד, ואז תצליח דרכך, ובכל אשר תפנה — תצליח, ותשא חן בעיני כל רואיך.

הדורש שלומך, ומאחל לך פתיכה וחתימה טובה, שנת גאלה וישועה...

ר' ט.

בצורת השם יתברך, יום רביעי לסדר נצבים-וילך, כ"א באולול ה'תשד"ם.

שלום רב להאברהם העקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי. ושמחתי עד מאד לשמע הטוב ממך, חסדי השם יתברך, שזכית בזכיות חנם להתודע מרבי אמת כזה, אשר אין ערוך אליו כלל.

עֲלֶיךָ רַק לְהַכְנִיִּים אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְלִהְיוֹת מְשִׁיבָה עַל עֲצָמְךָ אֲוֵרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתָמִיד תִּצְוֶה לְפָנַי עֵינֶיךָ אֶת שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּבַחֲבִינָת (תהלים טו, ו): "שְׁוִיתִי ה' לְגִגְדֵי תָּמִיד". וְאִם תּוּכַל לִיְחַד יְחֻדִים קְדוּשִׁים — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי הַיְחֻדִים מְטַהְרִים אֶת נִשְׁמַת הָאָדָם, וּמְשִׁיכִים עָלָיו אֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מִשְׁרַשׁ נִשְׁמַתוֹ. כִּי לְכָל אֶחָד יֵשׁ שְׂרַשׁ לְמַעַלָּה מִמְּקוֹם שֶׁנִּשְׁמַתוֹ חֲצָבָה, וּכְשֶׁבֵא לְמַטָּה אֶל זֶה הָעוֹלָם, עָלָיו לְחֹזֵר וּלְדַבֵּק אֶת חֵלֶק נִשְׁמַתוֹ לְשִׁרְשֵׁה הָעֲלִיּוֹן, וְאִזּוֹ נַעֲשֶׂה יְחֻד גָּמוּר, וְאֵין חֶקֶר לְתַבּוּנָתוֹ. וְהוּא עַל דֶּרֶךְ אֶבְרָהָם הַמְּגִיט, אִם תַּחֲתֶיךָ אוֹתוֹ לְשָׁנִים, הֵם תָּמִיד יְרוּצוּ וְיִדְבְּקוּ אֶחָד לְאֶחָד, וְאִפְלוּ שֶׁתַּעֲשֶׂה מַחְצָה בִּינֵיהֶם, טַבְּעָם לְהַפְשֵׁף זֶה לְזֶה, אִם הַמַּחְצָה לֹא תִהְיֶה עִם אֵיזֶה דָּבָר גִּשְׁמִי וְעַב מְאֹד וְכוּ', וְאִזּוֹ כְּפִי שְׁמוֹרִידִים אֶת הַמַּחְצָה, כְּמוֹ-כֵן הֵם חוֹזְרִים וְנִדְבְּקִים יְחַד.

כְּמוֹ-כֵן הַנִּשְׁמָה, קִדְּם שִׁיּוּרְדָת — הִיא אֶחָד, אֲצוּלָה וְדַבּוּקָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאוֹר הָאֲצִילוּת, וּכְשֶׁמִּשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ לִיְרַד לְמַטָּה, אִזּוֹ נִחְתָּכֶת מִשְׁרַשֵּׁה וְיִוְרְדָת. וְכָל עֲבוּדַת הָאָדָם — לְהוֹרִיד אֶת כָּל הַמַּחְצוֹת בִּינֵיהֶם, עַד שֶׁתַּחֲזֹר וְתִדְבֵּק עֲצָמָה אֶל שְׁרַשֵּׁה, וְאִם חָטָא הָאָדָם, עַל-יְדֵי-זֶה גָּרַם לְמַחְצוֹת רַבּוֹת, וְקָשָׁה וְכִבֵּד לוֹ לְחֹזֵר וּלְהַתְדַבֵּק אֶל שְׁרַשׁוֹ.

וְהַזְמַן הַמְּסֻגָּל לְזֶה — לְהוֹרִיד וּלְבַטֵּל אֶת כָּל הַמַּחְצוֹת בֵּין נִשְׁמַתוֹ לְשְׁרַשׁוֹ, הוּא בְּעֵת רְצוֹן גָּדוֹל, וְהוּא בְּחֻצוֹת לִילָה, שְׂאִזּוֹ נִבְקַע הַחֲשֵׁף וּמִתְחִילִים הַרְחַמִּים לְהַתְגַּבֵּר עַד אוֹר הַבֶּקֶר, כִּי אַחַר הַצִּהּרִים, כְּשֶׁהַשֶּׁמֶשׁ נוֹטֶה לִיְרַד, הַדֵּינָיִם מִתְגַּבְּרִים, וְהַחֲשֵׁף הָעַב מִתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם, אֲבָל בְּבֹא זְמַן חֻצוֹת, אִזּוֹ מִתְחִיל הָאוֹר לְהֵאִיר, כְּפִרְגֵּשׁ לְזַכֵּי הָרְאוּת. וּכְשֶׁבִיל זֶה הַזְּהִיר רַבְּנוּ ז"ל כָּל-כֶּף אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, לְהִיּוֹת רְגִילִים לוֹמַר בְּכָל לִילָה סֵדֵר תְּקוּן חֻצוֹת, כְּדֵי לְכַוֵּן אֶת הַרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלַחֲתוֹךְ אֶת הַמַּחְצוֹת, וְאִזּוֹ תַּחֲתֶיךָ נִשְׁמַתוֹ אֶל שְׁרַשׁוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ, וּמֵאַחַל לְךָ כְּתִיבָה
וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר נִצְבִים וְיִלָּה, כ"א בְּאֵלוֹל ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נִצְחָיִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַמַּעֲוֹת לְצִדְקָה — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

יַעֲזֹר לָכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתִּגְדְּלוּ אֶת הַיְלָדִים בְּנֶקֶל, עַל־פִּי דְרָכֵי
הַתּוֹרָה וְהִירָאָה הַמְּסוּרָה לָנוּ מִדּוֹר דּוֹר, וְתִזְכְּנוּ לְהוֹלִיכֶם אֶל הַחֶפֶז
יַחַד — אִתָּהּ וְאֶשְׁתֶּךָ, וְתִרְוֶנוּ רַב נַחַת דִּקְדוּשָׁה מֵהֶם תָּמִיד, וְיִרְחִיב
לְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד בְּפִרְנִסְתֶּךָ, שֶׁלֹּא תִצְטָרֵךְ לְצֵאת מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
וְתִזְכְּנוּ לְאֲרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת.

חֲמַדַּת לְכָבִי! לְקִרְאֵת הַשְּׁנָה הַחֲדָשָׁה, רְאֵה לְחֹזֵק אֵת עֲצָמְךָ
בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִהְיֶה תָּמִיד רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, סוּף
כָּל סוּף אִתָּה זֹכָה לְגוֹר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַהֲלִיכָה בָּהּ ד'
אֲמוֹת, מִבְּטִיחָה לְהִיּוֹת בֶּן עוֹלָם הַבָּא, מִכָּל שָׁפָן כְּשֶׁגָּר בָּהּ בְּקִבְיֵעוֹת,
עַל אַחַת בְּמָה וְכִמָּה שְׁיִהְיֶה בֶּן עוֹלָם הַבָּא, אִם יִזְכֶּה לְהַתְּבוֹדֵד הַרְבֵּה
עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִלְמַד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי 'אֵין תּוֹרָה כְּתוּרַת אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל' (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה טו, סִימָן ד'), וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל הִיא תְּקוּן הִבְרִית.

עַל־כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עַל נֵעַם חֲלֻקָּךְ, שֶׁאִתָּה גָּר
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי שִׂמְחָה זוֹ עוֹלָה עַל כָּל הַשִּׂמְחוֹת, וְתִבְקֶשׁ הַרְבֵּה
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁאִזְכֶּה גַם־כֵּן לְהוֹצִיא מֵהַכַּחַם אֶל הַפַּעַל חֲשָׁקִי וְרִצּוֹנִי
לְנִסְעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם, מֵאֲחֵל לָכֶם כְּתִיבָה וְחַתִּימָה
טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה לְכָל כָּלל יִשְׂרָאֵל...

ו' יא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן דְּסִלְיַחוֹת ה'תשד"ם.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלַח נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֹהֲבָיו, אָחֵי וְרַעֵי הַיֶּקֶר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח וַיִּנְצַח נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ עִם הַפְּדִיּוֹן נִפְשׁ — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וַיְהִי רְצוֹן שְׂמִימְתְּקוֹ הַדִּינִים מֵעֲלֶיךָ וּמֵעַל כָּל מִשְׁפַּחְתְּךָ, עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן, וַיִּמְשְׁכוּ עָלֶיךָ רַק רַחֲמִים וַחֲסָדִים גְּדוֹלִים תָּמִיד.

חֲמַדַּת לְבָבִי, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהַצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ, רֵאֵה לְמַעַט בְּדַבּוּר, וּכְכֹל שֶׁתִּמְעַט יוֹתֵר בְּדַבּוּר — כֵּן תַּצְלִיחַ יוֹתֵר. וְהִגְרָא ו"ל מְבִיא בְּמִכְתָּבוֹ, שֵׁשׁ מְדַרְשׁ, אֲשֶׁר "עַל כָּל רִגַע וְרִגַע שְׁאֲדָם סוֹתָם פִּיּוֹ, זוֹכָה לְהַרְגִישׁ אֵת הָאוֹר הַגְּנוּזִי". וּבְאֵמַת מִי שְׂדֵבּוּק בְּחַי הַחַיִּים, אֲזִי כָּל דַּבּוּר שֶׁמְדַבֵּר בְּלִי דְּבִקּוֹת — מְבַלְבֵּל מַחֲשַׁבְתּוֹ.

וְכֵן עָלֶיךָ לְשָׁמֵר, שֶׁלֹּא יִהְיֶה אֲכַפְתָּ לָּךְ שׁוֹם דְּבַר בְּעוֹלָם, אַתָּה בָּרַח לָּךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְאֵל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֵל תַּקְפִּיד עַל שׁוֹם עֲנִיָּן וְשׁוֹם דְּבַר. לְמַעַן טוֹבְחָךָ הַנּוֹצְחִית, אֵל תִּלָּךְ לְהַתְּעַרֵּב בְּשׁוֹם עֲנִיָּן שְׂאִינוֹ שִׁיף אֵלֶיךָ, וְלַעוֹלָם אֵל תִּשְׁמַע מֵהַ שְׂאִינָה צְרִיף. וּכְלָל זֶה תִּנְקֹט בְּיָדְךָ — כָּל מֵה שְׂאֵתָה צְרִיף לְדַעַת, יְבוֹאוּ וַיִּסְפְּרוּ לָּךְ, וְאַתָּה אֵל תִּלָּךְ לְשִׁמְעַ מֵהַ שְׂאִינוֹ שִׁיף לָּךְ כְּלָל, וְאֲזוֹ תַּצְלִיחַ מְאֹד, כִּי 'הַאֲזַנִּים נִכּוֹת תַּחֲלָה לְאֵיבָרִים' (תְּחִבּוֹת).

וְעַל כֵּלָם — רֵאֵה לְהַרְגִיל אֵת עֵינֶיךָ לְהַסְתַּפֵּל עַל כָּל דְּבַר רַק עַל רוֹחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, הַמְּחַיֶּה וּמְהַיֶּה וּמְקַיֵּם אֵת כָּל הַבְּרִיאָה, וְאֲזוֹ אִם תִּסְתַּפֵּל בְּעֵינִים כְּאֵלוֹ, אֲזוֹ דִּיקָא תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

מֵה אִמֵּר לָּךְ, חֲמַדַּת לְבָבִי! הָאָדָם צְרִיף לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגָּה כְּזוֹ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִגְדַּ עֵינָיו רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא אֲכַפְתָּ לִּיהַ שׁוֹם דְּבַר שְׂבַעוֹלָם, יִהְיֶה אֵיף שִׁיְהִיָּה, כָּל כְּסוּפִיו יִהְיוּ רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ.

וראה, אהובי, אחי, ידידי היקר! מדוע לא תתישב בדעתך, כי סוף כל סוף יהיה ההכרח לצאת מזה העולם, ולא ישאר ממך שום דבר, רק מה שזכית לצבור ידיעות בתורה וקיום מצוות מעשיות ניקא, וכן דבורי אמונה והשגחה פרטית, ועצירה מכעס וקפדות, ושמיעת וראיית רמזים ממנו יתברך.

ואשרי מי ששם לבו אל הדברים הללו, אזי יצליח דרכו תמיד.

הדורש שלומך, ומאחל לך כתיבה וחימה טובה, שנת גאלה וישועה...

ו' יב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי, ערב ראש השנה ה'תשמ"ה.

שלום רב לאהובי היקר לי מאד, איש יקר רוח, מוצא חן בעיני אלקים ואדם, הרב הגאון המפלג ר' ... גרו ואיר וזרח לנצח.

את מכתבו עם האחולים — לנכון קבלתי.

יעזר השם יתברך, שיתקבלו תפלותינו לרחמים ולרצון בתוך תפלות כלל ישראל, ונזכה לפעל שנה טובה ומתוקה, שנת רחמים וחסים ושלום, שפע ברכה והצלחה והרחבת הדעת, לתורה ולעבודה, לכם ולכלל ישראל בגאלה שלמה, על ידי משיח צדקנו, שיתזרנו לארצנו הקדושה חיש קל מהרה, בכנין בית מקדשנו, אמן.

בגמרא (ראש השנה כו.) אמרו: בראש השנה פמה דכיף איניש דעתיה טפי מעלי, וכיום הכפורים פמה דפשיט איניש דעתיה טפי מעלי, עין שם. ויש לומר, בראש השנה שהוא תחלת השנה, ובו נברא האדם, "זה היום תחלת מעשיך", ואשר כל הבריאה היתה רק בשבילו, אז פמה דכיף איניש דעתיה, שפופף עצמו לקבל עליו על מלכותו יתברך, טפי מעלי, כי אז בראש השנה, העקר להגיע אל מדרגת הבטול — לכפף דעתיה, מה שאין כן ביום הכפורים,

כְּמֵה דְפָשִׁיט אִינִישׁ דְּעֵתִיהָ טָפִי מְעַלִּי, פִּי אִם כְּבָר קִלְקֵל, חֵס וְשְׁלוֹם, וּבָא לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה מְחִילָה וְכַפָּרָה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, אָז כְּמֵה דְפָשִׁיט אִינִישׁ דְּעֵתִיהָ, שְׂיִזְרֹק מֵעֲצָמוֹ חֲכָמְתוֹ הַמְדַמִּית, וְיָבֵא אֵלָיו יְתַבְרָךְ בְּרַחֲמִים וּבְרַצּוֹן כְּעֵנִי הַמְבַקֵּשׁ בְּפֶתַח בְּפָשִׁיטוֹת — טָפִי מְעַלִּי.

וְהַשֵּׁם יְתַבְרָךְ יַעֲזֹר לָנוּ לְכַפֵּף דְּעֵתָנוּ, וְלַפְשֵׁט דְּעֵתָנוּ מִכָּל מִינֵי עַקְמִימִיּוֹת וְסִפְקוֹת, וְנִכְנִיס בְּעֲצָמָנוּ אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יְתַבְרָךְ, אָשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאָז יִמְשֹׁף עָלֵינוּ שְׁפַע בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה, פִּי "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרַכּוֹת" (מְשָׁלִי כח, כ).

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, בְּנַכְסֵי נוֹשָׂא חַן בְּעֵינֵי, מְדוּתָיו וְטוֹב לְבוֹ וְהַדְרָךְ אָרֶץ שְׁלוֹ — הֵם לְהַפְלִיא, יְתֵן הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ שְׁתַּזְכֶּה לְרוֹת רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה מְמַנּוּ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַל לָךְ פְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ר' יג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, יוֹם רְבִיעִי עָרַב רֵאשׁ הַשָּׁנָה ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם עִם הַטְּשָׁעַק עַל סֵף חֲמֵשׁ-מֵאוֹת דּוֹלָר, וְכֵן עֲשִׂיתִי וְקִיַּמְתִּי, וְחִלַּקְתִּיו לְשָׁנֵי תַלְמִידֵי חֲכָמִים, וְהַשֵּׁם יְתַבְרָךְ יַעֲזֹר לָכֶם, בְּזִכּוֹת הַצְּדָקָה שְׁעֲשִׂיתֶם, שְׂתַקְבַּל תַּפְּלִתְכֶם לְרַחֲמִים וְלִרְצוֹן, כְּמֵאֲמָרְךָ ו"ל (בְּבֵא בַתְּרֵא י'): רַבִּי אֶלְעָזָר זְהִיב פְּרוּטָה לְעֵנִי וְהַדָּר מְצָלִי, אָמַר דְּכַתִּיב (תְּהִלִּים יז, טו): "אֲנִי בְּצַדֵּק אֲחַזְּקֶה פְּנִיךָ", עֵינַי שָׁם. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן כ'), שְׂקָדִים הַתְּפִלָּה צְרִיף לְהַפְרִישׁ צְדָקָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנְצַל מִמַּחְשְׁבוֹת זְרוּת, עֵינַי שָׁם.

בְּעֶזְרַתוֹ יְתַבְרָךְ, אַחַר חַג הַסְּכוֹת אֲנִי נוֹסֵעַ לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה,

אם יתן הקדוש-ברוך-הוא את החיים, ועל-כן אם אתם רוצים
שאחלק את הצדקה לתלמידי חכמים בארצנו הקדושה — תקימו
מה שכתבתם.

שנה טובה ומתוקה.

הדורש שלומכם...

ו' יד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי ערב ראש השנה ה'תשמ"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו אל האברך היקר לי מאוד,
שזוהי מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר
ויזרח לגצח גצחים.

לנכון קבלתי את מכתבו.

השם יתברך יעזור לנו להתפלל יחד עם אנשי שלומנו היקרים
בראש השנה, אשר זה העקר, כי קבוץ אנשי שלומנו בראש השנה
אינו מקשר אל שום קבר של צדיק כלל, כי גם באומן הלך
מוהרנ"ת ז"ל להתפלל בבית-הכנסת הגדול של העיר (שהיה נקרא
בית-המדרש 'שומרים לבקר'). ובזכות שנהיה ביחד עם מנין מאנשי
שלומנו היקרים, ונקשר עצמנו אל רבנו ז"ל, והעקר — שנקבל
עלינו לילך בדרכו, שדרך וסלל לפנינו, על-ידי-זה נזכה שרבנו ז"ל
יצא מקן צפור, ויהיה אתנו יחד, ונזכה לקבל ממנו את כל התקונים
שאנו צריכים, ונזכה לפעל ישועות וחסדים לכלליות ישראל.

הדורש שלומך,

ומאחל לך פתיכה וחימה טובה, שנת גאלה וישועה...

הצדיקים גרו בזה העולם, הסתובבו בזה העולם, אכלו מזוה
העולם, היו להם בנים עם נשותיהם בזה העולם, אף-על-פי-כן היה
זה ענין אחר לגמרי, אשריהם ואשרי חלקם!

ו' טו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי עָרַב רֵאשׁ הַשָּׁנָה ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר וְהַנְּעֻלָּה, זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבֵּים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבוֹ וְהַפְדִּיּוֹן — לְנִכּוֹן קַבְלָתִי. וְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יִמְתִּיק מִמֶּךָ וּמִכָּל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל הַדֵּינִים, וְתִזְכֶּה לְהַרְשֵׁעַ בְּמִצִּיאַת זְוִיגָךְ הָאֲמֵתִי, וְלֹא תִצְטָרֶךְ לְהַדְּחוֹת, חַס וְשָׁלוֹם, מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם, וְתִבְנֶה בֵּית גְּאָמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

מָה אִמַּר לָךְ, קַבְלָתִי אֶת הַסְּפָרִים הַיְקָרִים מִסְפָּרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, שְׁזִכִּיתָ לְהַדְפִּיס, וְלִדְעֵתִי, זֶה הַמַּתָּנָה הַכִּי יָפָה, שְׁאֶחָד הֵבִיא לְרַבְּנוֹ ו"ל עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי בְּיָדָאֵי כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ מְבִיא מַתָּנוֹת יְקָרוֹת לְרַבְּנוֹ ו"ל עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כָּל אֶחָד מֵהַ שְׁזִכָּה כָּל הַשָּׁנָה עַל יְדוֹ, אֲבָל כְּפִי הַנִּרְאָה "וְאֵת עֲלִית עַל כְּלָנָה", וּבְפָרְטִיּוֹת שְׁנָה סְמוּךְ לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ, הַדְּפָסְתָּ עֲשָׂרָה סְפָרִים חֲדָשִׁים עִם נִקּוּד, שְׂיִהְיֶה מְאֹד נֶקֶל לְהַמוֹן-עַם, אֵין לָךְ עוֹד מַתָּנָה יוֹתֵר יְקָרָה לְרַבְּנוֹ ו"ל כְּמַתָּנֶךָ.

יְעוֹר לָךְ הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁבַשְׁנָה זֶה תִּזְכֶּה לְהַדְפִּיס מְלִיּוֹן סְפָרִים בְּלִי שׁוֹם גְּזָמָא כָּלָל, וְנִזְכֶּה לְהַפִּיץ בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְמַעַן קְרוּב גְּאֻלְתָּנוּ, וְנִזְכֶּה כְּלָנוּ יַחַד לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּיַחַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה בְּסִפְרָן שֶׁל צְדִיקִים גְּמוּרִים.

הַדְּרֹשׁ שְׁלוֹמְךָ, וּמֵאֲחַל לָךְ פְּתִיכָה וְחִתִּימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

בעזרת השם יתברך, יום רביעי ערב ראש השנה ה"תשמ"ה.

שלום וברכה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיֶּקֶר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְגֻצָּה גֻצָּחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, אֵךְ מֵרַב טְרָדוֹתֵי הַרְבּוֹת בַּעֲסַק הַרְבִּים, לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמֵחַ בְּשִׂמְחָה שְׂאִין לָהּ קַץ, שְׂזֻכִּיתָ לְהוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפְּעַל לְבֹא וּלְהַשְׁתַּטַּח עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, אַחֲרֵי כְּסוּפִין וַרְצוֹנוֹת שֶׁל כַּמָּה שָׁנִים, וּמִזֶּה רוֹאִים מַעֲלַת הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין, וּמִכָּל שָׁפֵן בְּשׂוֹזוּכָה וְהוֹצִיאָם מִפִּיּוֹ — אִין לְשַׁעַר מַה שְׂנַעֲשֶׂה מִזֶּה לְמַעֲלָה, כְּמוֹ שְׂגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל. עַל-כֵּן חִזַּק וְאַמֵּץ בְּהַתְחַזְקוֹת וּבְהַתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לְזְכוּת לְהַגִּיעַ לְהַרְחֵבַת הַדַּעַת, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְבַהֵל וּלְבַלְבֵּל אֶת דַּעְתְּךָ.

וּבִפְרָטִיּוֹת אַחֲרֵי שְׂשִׁמְעָתִי אֵת גִּדְּל הַבְּלִבּוּלִים וְהַיִּסּוּרִים שֶׁהִיוּ לָךְ כָּל הַדְּרָךְ, אֵךְ תֶּאֱמִין לִי, שֶׁהַכֹּל הָיָה כְּדָאִי, הַעֲקָר לְזְכוּת עַל-כֵּל-פְּנִים פַּעַם בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהַבְּטִיחַ לָנוּ הַבְּטָחוֹת נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ.

רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמֵחַ, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה יִרְחִיב לָךְ אֶת הַדַּעַת, וְתִסְתַּכֵּל תְּמִיד רַק עַל אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבַּטְּלוּ מִמֶּךָ כָּל מִינֵי קִטְנוֹת וְצַמְצוּמִים.

וְאֵל כָּל זֶה אֲנוּ זוֹכִים עַל-יְדֵי שְׂזוּכִים לְבּוֹא אֶל רַבְּנוּ ו"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, כִּי הַצְּדִיק הָאֵמֶת הוּא הַשֶּׁכֶל הַכּוֹלֵל, כִּי נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּחֵי הַחַיִּים בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְכֹל אֶחָד בָּא עִם מַחוֹ וְשִׁכְלוֹ וְצַמְצוּמוֹ אֵלָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמְתִּיקוֹ גַּם-כֵּן, וְנִכְלָל עַל יְדוֹ בְּמִקּוֹם שְׂנִכְלָל.

יַעֲזֹר הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שְׁנוֹזְפָה לִהְיוֹת מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ו"ל בְּאַמֶּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַל לָךְ כְּתִיבָה

וַחֲתִימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

תִּדַע שֶׁלְקַחְתִּי גְּמִילוֹת חֶסֶד בְּעִבּוּרְךָ, עַל מְנַת לְשַׁלְּמוֹ לְכַשְׂאָהֶיךָ
בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל אַחַר הַסְּכּוֹת, וְעַל-כֵּן מַה טוֹב שֶׁלֹּא נִהְיָה בְּעַלֵּי חוֹבוֹת.

כְּשֶׁאַדָּם נִזְקֵר מִפְּרִסּוֹם שֶׁל שְׂקָר, אֲזַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצִילוֹ
מִדְּמִיוֹנוֹת וְהִזְיוֹת וְכוּ', מַה שְּׂאִין בֵּן מִי שֶׁמְחַפֵּשׁ תְּמִיד פְּרִסּוֹם שֶׁל
שְׂקָר, נִכְנָסִים בּוֹ תְּמִיד דְּמִיוֹנוֹת וְהִזְיוֹת חֲדָשׁוֹת וְכוּ', הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
יְצִילֵנוּ.

ו' יז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר הִתְשַׁמְ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלַח גִּיעֵנוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר
לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ...
נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֵת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי. וּמְאֹד שֶׁמְחַתִּי שְׂאֵתָה רוּאָה, אֲשֶׁר
אֵין שׁוֹם תְּכִלִּית אַחֲרַת בְּעוֹלָם, רַק לְבִרַת אֱלֹוֵי יִתְבַּרְךָ מְכַל מַה
שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! בֵּן הוּא הָאֶמֶת, כִּי אֵין לוֹ לְהֶאָדָּם שׁוֹם בְּרִיָּה
שֶׁיִּכּוֹלָה לְעֹזֵר לוֹ, רַק הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְבַד, כִּי רַק הוּא יִתְבַּרְךָ מִבֵּין אֵת
הָאָדָּם הַיֵּטִב, וְרַק הוּא יָכוֹל לְהוֹצִיא אוֹתוֹ מִכָּל מִיָּנִי צָרוֹת וּמְרִירוֹת
וְכוּ'.

אִךְ בְּזֶה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, שֶׁבְּכֹל דְּבַר גְּדוֹל אוֹ קָטָן אַתָּה נִשְׁבַּר
וְנוֹפֵל לְדַכְּאוֹן, זֹו כְּבָר טְעוֹת גְּדוֹלָה, כִּי הַמְּאֲמִין הָאֶמֶתִּי, שֶׁהוּא
יִתְבַּרְךָ מְנַהִיג עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבַּרְךָ הַפְּרָטִי פְּרָטִית, וְאֵת כָּל אֶחָד

הוא מְנַסֶּה בְּנִסְיוֹנוֹת אַחֲרִים, לְרֹאוֹת לְהִיכֵן יְרוּץ וְיִרְדֶּף בְּשַׁעַת צָעֲרוֹ וְכוּ', הָאָדָם הַזֶּה כָּבֵר אֵינּוּ נִשְׁבָּר מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי תַמִּיד יוֹדֵעַ שְׁצָרִיכִים לְבֹא רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו — בֵּין בְּרוּחָנִי וּבֵין בְּגִשְׁמִי, צָרִיכִים לְסַפֵּר רַק לוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

וְעַל-כֵּן אֵינִי רוֹאֶה לְמָה אַתָּה צָרִיךְ לְהִשְׁבֵּר כָּל-כָּף מִכָּל דָּבָר, וְלִפְלֵ בְּדַכְּאוֹן וּבְמִרְרוֹת כָּל-כָּף עֲמָקָה, אֲשֶׁר זֶה הוֹרֵס אוֹתָךְ לְגַמְרִי, יוֹתֵר טוֹב לָךְ לְהִיּוֹת רְגִיל רַק לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, מִהֲרַגַע שְׂאֵתָה פּוֹתַח עֵינֶיךָ, עַד שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ לִישׁוֹן.

וּבְאֵמֶת מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּהִנְהָגָה זוֹ, אֲזִי מְרַגֵּשׁ כָּל מִינֵי נְעִימוֹת בְּחַיִּיו, וְהוּא מְמַלִּיךְ עָלָיו רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְזֶה בְּעֲצָמוֹ עוֹזֵר לוֹ בְּהַכֵּל — בֵּין בְּרוּחָנִי, שְׂיֹתֵר מִתְעַלָּה מִעֲלָה אַחֵר מִעֲלָה עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, וּבֵין בְּגִשְׁמִי — שֶׁהַעֲצָבִים שְׁלוֹ מִתְחַזְּקִים עַד מְאֹד, וְשׁוּם דָּבָר אֵינּוּ יָכוֹל לְשִׁבֵּר אוֹתוֹ בְּשׁוּם אִפֹּן שֶׁבְּעוֹלָם.

מָה אָמַר לָךְ! חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, זְכִינוּ לְהִתְקַבֵּץ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַזֶּה בְּקַבּוּץ עֲשָׂרָה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּהִתְקַשְׁרוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל, וְהֵינּוּ אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, בְּזֶה רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה עַד מְאֹד כָּל הַשָּׁנָה. וְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׂזָכוּ לְהִתְקַבֵּץ בְּהִתְקַשְׁרוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל, רְאוּי לָהֶם לְהִתְחַזֵּק עַד מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁהַזְּהִירָנוּ רַבְּנוּ ו"ל וְאָמַר: מִי שֶׁהָיָה אֲצֵלִי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, רְאוּי לוֹ לְשִׂמְחָה בְּזֶה כָּל הַשָּׁנָה.

חֲמִדַּת לְבָבִי! עֲכָשׁוּ נִכְנָסַת שָׁנָה חֲדָשָׁה, רְאֵה לְעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכֵן תְּפִיץ דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם עַל-יְדֵי הַפְּצַת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְתִרְשֵׁם לְעֲצֻמָּךְ בְּפִנְקָס קָטָן כְּמֵה סִפְרִים אַתָּה מוֹכֵר וּמְפִיץ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, בְּאִפֹּן שֶׁיְהִי לָךְ הַחֲשָׁבוֹן כְּמֵה סִפְרִים הַפְּצַת בְּשָׁנָה זוֹ, וְאֲזוּ בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אִם יִתֵּן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַחַיִּים, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, תְּבִיא אֶת הַפִּנְקָס אֶל רַבְּנוּ ו"ל מִתְּנָה, לְהִרְאוֹת לוֹ כְּמֵה סִפְרִים זְכִיֶּת לְהַפִּיץ בְּשָׁנָה זוֹ הַבָּאָה עָלֵינוּ לְטוֹבָה. וְכֵן

תְּעוֹרֵר אֶת כָּל הַחֲבֵרִים, שְׁגַם־כֵּן יַעֲשׂוּ דְבַר זֶה, בְּאִפְּן שְׂיִכְנַס בָּהֶם חֶשֶׁק חֲדָשׁ עַל הַפְּצַת אוֹר וְדַעַת רַבְּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם.

וְדַע, כִּי עֲגִינן הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל בְּעוֹלָם, הוּא עֲגִינן נוֹרָא וְנִשְׁבָּב, וְאִין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְהוּא קְרוּב הַגְּאֻלָּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂיֵאֲחֹז בְּזֶה! וּבִפְרָטִיּוֹת, כִּי הַשְּׁנָה הַזֹּאת יֵשׁ בְּדַעַתְנוּ לְהַדְפִּיס בְּיַחַד מְלִיוֹן סִפְרִים, וְלְהַפִּיצֵם עַל כָּל פְּנֵי תַבֵּל, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עֲבוּדַת הַמַּסִּיּוֹן מְאֹד מְאֹד חֲזָקָה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְעַלֵּינוּ לְבַטְלָם עַל־יְדֵי רַבּוּי סִפְרִים הַמְּגַלִּים אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבַּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת.

אֶת הַקּוּנְטֵרַס "שׁוֹמֵר הַבְּרִית" רְצוּי מְאֹד לְהַפִּיצוֹ בֵּין הַ... אֲשֶׁר מְאֹד נִחְפְּשָׁטָה אֲצֵלָם הַזְּהֵמָה שֶׁל זְנוּת וּפְגָם הַבְּרִית, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְעַל־כֵּן רְצוּי מְאֹד לְהַפִּיץ בֵּינֵיהֶם אֶת הַקּוּנְטֵרַס הַזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמֵאַחַל לָךְ גָּמַר חֲתִימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

ר' יח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן בֵּין כֶּסֶה לְעִשׂוֹר הִתְשַׁמְ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עַלֵּינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה וְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִשְׁתַּוְּקֵק שֶׁתִּכְתַּב לִי דִין וְחֻשְׁבוֹן מְכַל מַה שְּׁעֵבַר עַלִּיכֶם בְּהַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁלָכֶם בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה, בְּעִיר הַקְּדָשׁ צְפַת, וְאַפְלוּ תוּכַל לְכַתֵּב לִי רַק רְאִשֵׁי פְרָקִים — גַּם־כֵּן טוֹב, וּמְאֹד תַּחֲיָה אוֹתִי בְּזֶה.

הַעֲקָר רְאֵה לְצֵאת מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, רְאֵה לְבָנוֹת אֲצִלָּךְ אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא מִדַּת הַמַּלְכוּת, שְׂיִהְיֶה נַעֲשֶׂה אֲצִלָּךְ פְּרָצוּף בְּפָנָי עֲצָמוֹ, הֵינּוּ שֶׁתִּמִּיד תִּזְכָּה לְהַפְּלִל רַק בּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְלֹא תִסְתַּכַּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, רַק עַלֵּיו יִתְבַּרַךְ. וְתִמִּיד תִּרְאֶה לְעַבֵּד עַל

עצמך, אשר זה יסוד הכל, פי כל מה שהאדם יותר נכלל בו יתברך, כּבֹר אִינוּ מִסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל, וּמְכַל שֶׁפֶן שְׂאִינוּ מְקַנָּא בְּשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם. וּכְמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבֵּנוּ ז"ל אֵת הַפְּסוּק (במדבר כה, יא): "בְּקִנְיָנוּ אֵת קִנְיָתֵינוּ", יֵשׁ צַדִּיק שְׂאִינוּ מְקַנָּא אֵת שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, רַק אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַצְמוֹ, הֵינּוּ שְׂרוּצָה תָּמִיד לְהַכְּלִיל יוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרֵךְ (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רעת). וְדַבְּרָנוּ מִזֶּה אֶתְמוּל בְּלִילָה הַרְבֵּה, עַל-פִּי מַה שֶׁפָּתַח קִדְּם לָזֶה, שֶׁעַל חֲלָף טוֹב רוֹאִים אֵת כְּלֵי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, עֵינֵי שָׁם; פִּי כָּל פְּרִנָּסַת יִשְׂרָאֵל בָּאָה רַק עַל-יְדֵי זְכוּת הַשּׁוֹחֲטִים הַכֹּשְׁרִים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו).

וְהִנֵּה בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, שָׁם הָיָה כָּלוּל דוּמָם, צוּמָת, חֵי, מְדַבֵּר, וְשָׁם נִתְאַחְדוּ בְּאַחֲדוּת אַחַת, פִּי שָׁם נִכְלָל הַכֹּל בְּאַחֲדוּת אַחַת. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כּוֹנֵן הַשּׁוֹחֵט, שֶׁיַּעֲלֶה מְדוּמָם אֶל הַצּוּמָת, וּמִן הַצּוּמָת אֶל הַחֵי, וּמִן הַחֵי אֶל הַמְּדַבֵּר, פִּי הַמַּתְכוּחַת הֵן מִן הַדוּמָם, וְהַעוֹף אוֹ הַבְּהֵמָה אֶכְלוּ צוּמָת, וְהֵם חֵי, וְהוּא צְרִיף לְהַעֲלוֹתָם אֶל הַמְּדַבֵּר, בְּאִפְסוֹן שָׁמַי שְׂיֵאכַל מֵהֶם, יִתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה אֲמִיתִית אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְהִנֵּה אָנוּ מוֹצֵאִים, שֶׁבְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ — שָׁם דִּיקָא הָיָה מְקוֹם לְכָל אֶחָד, עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וְנוֹחִים (אֲכוּת ה, ה), וְכֵן הָיְתָה תְּפִלַּת הַכֹּהֵן גְּדוֹל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׁלֵא יִצְטָרְכוּ עִם יִשְׂרָאֵל זֶה לָזֶה (יומא מז.). פִּי זֶה עָקֵר שְׁלֵמוֹת הָאֶרֶץ בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שְׁלֵא יִצְטָרְכוּ עִם יִשְׂרָאֵל זֶה לָזֶה, רַק כָּל אֶחָד יִקְבֹּל הַשְּׁפָעַתוֹ מִיָּדוֹ יִתְבָּרֵךְ לְבַד, וְאִזּוֹ לֹא שֵׁיף שׁוּם מִחֲלֻקַּת וְקִנְיָה וְשִׁנְאָה, פִּי כָּל אֶחָד דּוֹאֵג וּמִסְתַּכֵּל רַק עַל עַצְמוֹ. וְזֶה עָקֵר הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁהָאָדָם צְרִיף לְהַגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם — לֹא לְקַנָּא שׁוּם בְּרִיָּה, רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתָמִיד יִחַשֵׁב אִיף יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְהַכְּלִיל יוֹתֵר וְיוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּאוּרוֹ הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה, וּמְאַחַל לָךְ גְּמֵר
חֲתִימָה טוֹבָה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וַיִּשׁוּעָה...

חֲמֻדַּת לְבָבִי! עֲלֶיךָ לְדַעַת, פִּי כָּל תְּשׁוּקָתִי וַרְצוֹנִי וְחֲפָצִי הוּא

רק להפיץ ולפרסם את דעת רבנו ז"ל, בהדפסת והפצת ספריו הקדושים בכל שכבות העם, ובפרטיות עכשו, אשר המסיון, ימח שם, עובדים חזק מאד בארץ ישראל ללכד נפשות ישראל במצודתם, והאש בוער מאד, על-כן עלינו נפל עכשו חובת היום, לילך ולהפיץ ספרי אמונה פשוטה בכל בית מבתי ישראל. ועל-כן כשהשם יתברך הזמין לנו אברהם יקר ... גרו יאיר, אף שאיני מכיר פנים אל פנים, אף כפי שאני שומע מאחרים, שהוא ממש אש, ומוסר נפשו בהפצת ספרים, וגם הוא אמר לי כמה פעמים דרך הטלפון, כי הוא אינו מסגל כלל לשבת על מקום אחד, ואצלו בוער מאד מאד עכשו כל הענין של הפצה. על-כן, לדעתי, תעזר לו, ואל תצמצמו במקום אחד וכו', ואשר לפי מראה עיני, מה שהוא עוסק בהפצת ספרי רבנו ז"ל בכל עיר וכפר ומושב וקבוץ וכו' בארץ ישראל, חשוב יותר מכל בית-המדרש שבמחנכם, כי שם אצלכם הוא דבר מצמצם, ובזה שהולך ממקום למקום, הוא יגרם, שבפזרתו יתברך במשך הזמן, יפתח בכל עיר וכפר ומושב וכו' בית-המדרש על שם רבנו ז"ל, כי הספרים בודאי סוף כל סוף יעשו את פעלתם. ועל-כן אל תתעקש עליו, שההכרח לו להשאר עמך בבית-המדרש וכו', אדרבה, חזק ואמץ אותו, שענינו הוא רק הפצה וכו'.

עליך לדעת, כי עבודה זו היא הכי קשה שבעבודת המקדש, ועל-כן כשהזמין לנו השם יתברך נפש יקרה כזה, צריכים לעזר לו, ולא למנע ממנו, חס ושלום.

אקנה שתעזר לי, ומה גם שתבין אותי.

הדורש שלומך, ומאחל לך גמר
חתימה טובה, שנת גאלה וישועה...

בעזרת השם יתברך, יום שלישי בין פסח לעשור התשמ"ה.

שלום רב להבחור היקר, הרוצה להאיר נפשו באור האורות, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח ונצחים.

הנה מוסר כתב זה שקה במחננו כמה ימים, ומתוך שיחותיו הבנתי וכו', לזאת באתי לבקש אותך, ולעורר ולחזק ולאמץ אותך בכמה פרטים, אשר הם יסודות גדולים בעבודת השם יתברך בכלל, ובעצות רבנו ו"ל בפרט.

עליך לדעת כלל גדול בעבודת השם יתברך, כל מה שהאדם בא לידי הפרה בגדלת הבורא יתברך שמו, כמו-כן נופל עליו יראה ופחד, ומרגיש עצמו לרחוק ביותר, וזה סימן שבאמת זוכה להשיג השגות אלקותו יתברך. לא-כן כשאדם נופל בדמיונות, וחושב עצמו כבר למשהו וכו', זה סימן שעדין הוא רחוק בתכלית הרחוק ממנו יתברך, ועדין אינו יודע בין ימינו לשמאלו, והוא מלא קלפות ודמיונות המסבכים אותו מצד חטאיו, ומכל שפן שעדין הוא רחוק מרבנו ו"ל לגמרי.

פי כשאדם זוכה להתקרב אל רבנו ו"ל באמת, הינו בשקינה נפלאה בספריו הקדושים, אזי נופלת עליו יראה גדולה, ומתחיל להסתפל על עצמו בעין האמת — מי הוא, ואיך אוחז במדות שלו הנמשכות מהר' יסודות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סו), וכן נופלת עליו עגנה ושפלות גדולה, וזה סימן שהוא באמת מקרב אל רבנו ו"ל (עין שם, סימן עב).

והיה טוב לך ללמד את התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ג, ולעין עליה ההלכה בלקוטי-הלכות, הלכות שלוח הקן, הלכה ה', ולומר עליה התפלה בלקוטי-תפלות, ושם תראה איך שפל מה שהאדם זוכה להתקרב יותר אליו יתברך, כמו-כן צריך להחזיק עצמו למרחק יותר, עין שם וינעם לך.

חֲמִדַּת לִבִּי! יֵשׁ פְּתָגָם הָעוֹלָם: כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ מִשָּׂהוּ, הוּא אֵינוֹ מְדַבֵּר, וּכְשֶׁהוּא מְדַבֵּר — אֵינוֹ יוֹדֵעַ שׁוּם דְּבָר; וְעַל-כֵּן אֶת הַכָּלָל הַזֶּה תַּחֲקֹק הַיָּטִב אֶצְלָךְ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל מִי שֶׁעֲדִין מִנְּחָ בְּקַטְנוֹת הַמַּחֲזִין וְכוּ', וּמַחוּ מְצַמֵּם מְאֹד מְאֹד וְכוּ', וְהוּא מְלֵא קְלָפוֹת וּדְמִיוֹנוֹת וְכוּ', אֲזִי תוֹלֵה אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּנִשְׁמוֹת שֶׁל הַצְּדִיקִים, תִּנְאִים וְאִמּוֹרָאִים וְנִבְיָאִים וְכוּ', כִּי מִי שֶׁבִּקְּאָמֶת מְזַכֵּר, הוּא שָׁבוּר בְּתַכְלִית הַשְּׁבִירָה וְכוּ', וְאוֹחֵז עֲצָמוֹ יוֹתֵר פְּחוֹת מִתּוֹלַעַת הַרוֹחֶשֶׁת עַל הָאָרֶץ וְכוּ', וְאוֹחֵז עֲצָמוֹ לֹלֵא כְּלוּם וְכוּ', וְהוּא תָּמִיד מִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וּמְכַל שִׁפְן שְׁלֵא עוֹלֵה בְּדַעְתּוֹ דְּמִיוֹנוֹת כְּאֵלוֹ, שֶׁנִּשְׁמָתוֹ הִיא נִשְׁמָה שֶׁל מִשָּׂה, אוֹ פְּנִחָס, אוֹ אֶהְרֵן וְכוּ'.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל מִשְׁנַע כְּשֶׁמִּתְלַהֵב קָצַת, הוּא כְּבָר צוֹעֵק שֶׁהוּא מְשִׁיחַ, וְזֶה סִימָן שֶׁל מִשְׁנַע — כְּשֶׁצוֹעֵק שֶׁהוּא מְשִׁיחַ, שְׂאֵז יֵצֵא מִחוּץ חוּץ מְצַמְצוּמוֹ וְכוּ', וְהַסּוּף — שְׂיָבִיא אוֹתוֹ לְיַדֵּי שֶׁבֵר עֲצָבִים, חֶסֶד וְשְׁלוֹם (שְׁקוֹרִין גְּעֵרָנוּיִן צְעוּזָא מְעַנְבְּרוּף), הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יִרְחַם.

חֲמִדַּת לִבִּי! בְּאִפְּן שֶׁתִּהְיֶה לְאָדָם אִיזוֹ שִׁיכּוֹת אֶל הַקְּדוּשָׁה וְהַשְּׂגָת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא צְרִיף לְהַתְּבוֹדֵד יָמִים וְשָׁנִים, וּמֵאָה וְאֶלֶף מִיתוֹת צְרִיף לְטַעַם וְכוּ', וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן יַחֲזֹק עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים, וְאֵז כּוֹלֵי הָאֵי וְאוֹלֵי... וּמְכַל שִׁפְן שֶׁתִּהְיֶה לוֹ שִׁיכּוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, צְרִיף לְשַׁקֵּד עַל דְּלִתוֹת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים בְּשִׁקִּידָה נוֹרָאָה וּנְפִלְאָה, עַד שִׁיִּהְיֶה בְּקֵי בְּהֵם בְּעַל פֶּה מִמֶּשׁ.

אֲקַנְהָ שֶׁתּוֹצִיא לְעֲצָמָךְ רְמִזִּים מְכַל זֶה, וְהַשְּׂגָה אֶת דִּרְכָךְ וְכוּ', בְּאִפְּן שְׁלֵא תֵצֵא מִדַּעְתְּךָ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וְאֵז תּוֹצִיא שֵׁם רַע עַל רַבְּנוּ ז"ל, וְתִהְיֶה גוֹרֵם לְרַחֵק בְּלֵי שַׁעוֹר נִפְשׁוֹת, כִּי יֹאמְרוּ: "רְאוּ אֶל מֵה הִבִּיאוּ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, לְיַדֵּי שֶׁבֵר עֲצָבִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן" וְכוּ'. וּמוֹכֵן שְׂאֵף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵה עוֹבֵר עֲלֶיךָ וְכוּ', רַק זֹאת יֹאמְרוּ, שֶׁסִּפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל גָּרְמוּ שֶׁבְּחֹר יִשְׁתַּגַּע וְכוּ'. עַל-כֵּן רְאֵה לְזוֹק מִמֶּךָ כָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל הַבָּל, וְרְאֵה לְצַמְצָם עֲצָמָךְ וּלְהַתְּחִיל מְחַדֵּשׁ, הֵן

להתבודד עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, כִּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ
עם רעהו, וכן תתחיל ללמד בְּכֹל יוֹם: מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ,
רמב"ם, טור, שְׁלַחַן עָרוּף, מְפָל לַמּוֹד שְׁעוֹר אֶחָד, בְּאִפְנֵי שְׂיִשְׁבֵּר
הָרַע שְׂבָד, וְתוֹכָה לְהִתְקַשֵּׁר אֶל הָאֱלֻקוֹת שֶׁבְּפִנְיֵימִיּוֹת נִפְשָׁה, וְאִז
דִּיקָא תוֹכָה לְהִתְעַנֵּג בְּנַעַם עֲרֻבוֹת זֵיו שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הדורש שלומך, ומאחל לך גִּמְר
חתימה טובה, שְׁנַת גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה...

ו' כ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי בֵּין כֶּסֶה לְעֶשׂוֹר ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה וְחִתִּימָה טוֹבָה, יִגִּיעוּ אֶל הָאֲבֵרָה
הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ
... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

וּשְׂמִיחָתִי מְאֹד לְרֵאוֹת אֶת תְּשׁוּבַת נִפְשָׁה, לְהַאֲרִיחַ בְּאוֹר
הָאוֹרוֹת, צַח הַצַּחְצָחוֹת וְכוּ', אֲבָל מְאֹד אֲנִי מִצְטַעֵר, אִיךָ שְׂאֵתָה
נִמְשָׁה כָּל-כָּף אַחַר הַצַּעַר, וְאֵתָה יוֹרֵד וְנוֹפֵל בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵינִיּוֹת
בְּכֹל פַּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ'.

וּבְאֵמַת כֹּל הָעֵנִין הִזָּה נִמְשָׁה מִיִּשׁוֹת וְגֵאוֹת, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ
לְהִגִּיעַ לְבִטּוֹל כְּזֶה, אֲשֶׁר שׁוֹם דָּבָר לֹא יוֹכֵל לְבִטְלוֹ וּלְבַלְבְּלוֹ כְּלָל,
כִּי מֵרַב הַתְּפִלְלוֹתוֹ בְּאִין סוֹף בְּרוּף הוּא, בְּעֵצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, שֵׁם כָּבֹד לֹא שִׁיף שׁוֹם יְרִידָה וְנִפְיֵלָה וְכוּ', כִּי מֵאִין יִפֹּל? !
מֵאַחַר שֶׁהוּא בְּעֵצָמוֹ אִין מִמֶּשׁ, פְּחוֹת מִיָּתוֹשׁ וְתוֹלַעַת הַרוּחֻשֶׁת עַל
הָאָרֶץ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפָה, שְׂתֹאכַל
וְתִשְׁתָּה דִּיקָא כֹּל צָרְכָה, וְכֵן שְׁמֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַשְּׁנָה, לִישׁן כֹּל
צָרְכָה, וּבִיָּתֵר הַיּוֹם רְאֵה לְהִתְמִיד בְּשְׁעוּרִים קְבוּעִים בַּתוֹרָה

הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, שלחן ערוך, מכל שעור תלמד על-כל-פנים קצת דקצת, באפן שלא יעבר לך יום בלי למוד ביהם, ובאפן הזה במשך כמה שנים תזכה לסימם.

גא ונא לא להשבר משום דבר שבעולם, יהיה איה שיהיה, ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם. ובפרטיות עכשו, קדם יום הכפורים, שמכפרים לו לאדם כל עוונותיו, ויום הכפורים מכפר רק למאמין בו, שגופו של יום מכפר. וכשזוכה לכפרת עוונות, אז צריך להיות בשמחה עצומה, כי אין לך עוד שמחה וחדנה כמו כפרת עוונותיו, שאז הוריד מנשמתו כל מיני חלדה ולכלוף וכו', עד שהנשמה בעצמה מאירה אצלו, וכשהנשמה מאירה וכו', אין חקר להשגותיו בגלוי אלקות.

אשרי הזוכה להארת הנשמה והיא בעצמה כבר תלמדנו מה לעשות.

אחי, אחי היקר! ראה אל מה רבנו ו"ל רוצה להביא אותנו, על-כן ראה וגם ראה להתקרב מחדש אל רבנו ו"ל, בהתמדה בספריו הקדושים, בשקינה נפלאה עד מאד, אשר פניו, שכלו וחקמתו — שם גנוזים, וכל מה ששוקדים בספריו הקדושים ובתורתו הקדושה, כמו-כן מאיר בו אורו הגנוז.

הדורש שלומך, ומאחל לך גמרא חתימה טובה, שנת גאולה וישועה...

ו' כא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי בין פסה לעשור ה'תשמ"ה.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

חמדת לבבי! קבלתי את המכתב וגם את המעות על פדיון.

ירחם השם יתברך כְּכֹר עֲלֶיךָ, וַיִּמְשְׁכוּ עֲלֶיךָ רק רחמים וחסדים
תמיד.

ראה להרגיל את עצמך לדבר הרבה עמו יתברך, ותספור לפניו
יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, כְּאֲשֶׁר
ידבר איש עם רעהו. וכן תהיה רגיל לילך במקום פנוי, שאין שם
בני-אדם, ותציר בדעתך, איך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך
כלל, והוא בודאי נמצא כאן עמי, ותתחיל לדבר עמו יתברך בלשון
שאתה רגיל בה (בלשון הקדש או באידיש, או באנגלית, או
בצרפתית, או בספרדית וכו'), כל אחד כפי שפת האם שלו שרגיל
בה).

אחי, אחי היקר! אין לך עוד נעים וערבות יותר מדבר זה, ממש
טעם טעם גן-עדן, ערבות נעימות זיו אור העולם הבא בעולם הזה
ממש, אשרי מי שמרגיל את עצמו בענין זה.

תאמין לי, שזו תהיה הגאלה ממש, על-ידי משיח צדקנו,
שיכניס דבר זה בכל העולם כלו, ולנו העניים והאביונים, השבורים
והנדכאים והמגשמים, כְּכֹר זְכָה השם יתברך להתודע מזה עוד
עכשו.

אשרינו, מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו!

הדורש שלומך, ומאחל לך גִּמְר
חתימה טובה, שנת גאלה וישועה...

כל מי שזוכה לומר בכל לילה סדר תקון חצות, נמשך עליו
חוט של חסד כל היום, והחוט הזה הוא של נעים ואהבה וישוב
הדעת, והולך רק עם קשר ואהבה עם כל ברִיה.

ו' כב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ
יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֵת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מָה אָמַר לְךָ, וּמָה אָשִׁיב לְךָ! אַחֲרֵי שֶׁעָבְרוּ עָלֶיךָ כְּבֹר צְרוּת
וּמְרִירוֹת כְּאֵלוֹ, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזוּר לְךָ, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף כְּבֹר לְטוֹבָה.

הַעֵקֶר רְאֵה לְהִיּוֹת טוֹב לֵב, וּמִצִּדְךָ רְאֵה לְצִיר הַכֹּל בְּצַבֵּעַ לְבָן,
שֶׁהַכֹּל טוֹב, וַיְהִי טוֹב, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, שֶׁהַלֵּב הוּא הַצִּיר שֶׁל
הַמַּדּוּת, וּכְפִי שֶׁהָאָדָם מְצִיר — בֵּן יְהִיָּה. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַסְתַּכֵּל עַל
הַחַיִּים רַק בְּצִיּוֹר יָפֵה, וּבְיֹדָאֵי לֹא יַעֲזוּב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּזִכּוֹת
רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁאֲתָה לּוֹמֵד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי
פָּנִיו, שִׁכְלוּ וְחֲכָמְתוּ — שֵׁם גְּנוּזִים.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! מוֹהַרְנֵת ז"ל אָמַר, שֶׁהַד' יָמִים שְׁבִין יוֹם
הַכַּפּוּרִים לְבֵין סְפּוֹת, הֵם כְּנֶגֶד הַד' בְּגַדֵי לְבָן, כִּי בַיּוֹם הַכַּפּוּרִים, אֲזַ
נִתְלַבְּנִים עֲוֹנוֹתֵיהֶן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן בְּאֵלוֹ הַד' יָמִים אֵין
מְחַשְׁבִּים כָּלֵל אֵת הַעֲבֵרוֹת (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוּת, סְפָה, הַלְכָה ב'). וְלִכֵּן בְּד'
יָמִים אֵלוֹ רְאוּי לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת אֲשֶׁר עַל-פִּי הָאֶרֶץ
ז"ל, מְאִיר בָּהֶם הַד' אוֹתִיּוֹת הַנְּיָיָה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה
לְהַתְּבַדֵּד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאֵלוֹ הַד' יָמִים שְׁבִין יוֹם הַכַּפּוּרִים לְבֵין
סְפּוֹת, וְעוֹסֵק בְּמַצּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת: בְּבִנְיַן הַסְּפָה וּקְנִיַת אַרְבָּעָה מִיָּנִים,
וְכֵן לְהִיּוֹת עֲסוּק בְּלַמּוּד הַלְכוּת חַג הַסְּפּוֹת וְהַד' מִיָּנִים — אֲשֶׁרֵי לוֹ
וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקוֹ!

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהִיּוֹת רַק שְׂמִחָה טוֹב לֵב תְּמִיד, וְתַרְגִּיל אֵת
עֲצָמְךָ בְּשִׂמְעַת כְּלֵי זָמֵר תְּמִיד, וְזֶה יִרְחִיב לְךָ לִבְךָ, וְתוּכַל לְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה כָּלֵל, כִּי כָּל דְּבוּר שֶׁאָדָם מְדַבֵּר

עמו יתברך, ממשיך לו לבנונית במחו, וזוכה לקדשת המס, להבין
 כל מה שלומד בנקל. אשרי השמח תמיד!

נא ונא תאחו באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום ויום, פי
 דבר זה ימשיך לך חיים ואשר רוחני ועשר גשמי, וכן הבטיח רבנו
 ז"ל לאחד, שאם ילמד בקביעות תורה, התורה תעשירו ותשמחו
 ותצליחו.

הדורש שלומך...

ו' כג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי יום הכפורים ה'תשמ"ה.

שלום רב להבחור, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו
 יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי. ומאד מאד אני מצטער מכל מה
 שעובר עליך.

אבל עליך לדעת, פי התקנה היחידה שלך היא רק להתבודד
 עמו יתברך בכל יום ויום, ולפרש כל שיחתך אליו, כאשר ידבר
 איש אל רעהו, ולספר לו בכל פעם מחדש כל מה שאתה עושה.
 ועל-ידי הודוי הנה שאתה מתודה, יוציא את החצים שירה בך
 המלך האכזר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד').

חמדת לבבי! כבר פתבתי לך פעם, שכל מי שנוכד בחטא
 המזהם של הוצאת זרע לבטלה, אשר זוהי מחלה שנדבקה באדם,
 רחמנא לצלן וכו', אי אפשר להפטר ממנה, רק על-ידי אמירת ח"י
 פרקים משניות בכל יום ויום, חק ולא יעבר. ואף שבין כף עובר
 יום אחר יום, שבוע אחר שבוע, חדש אחר חדש וכו', ולא עוזר,
 סוף כל סוף על-ידי עקשנות באמירת ח"י פרקים משניות, זוכים
 לצאת מזה, יהיה אף שיהיה. והעקר — להיות עקשן גדול על דבר

זֶה. וְהַתְּקוּן הַזֶּה הוּא מְרַבֵּנוּ ו"ל בְּעֶצְמוֹ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂמֻצִית וּמְקִימוֹ בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת וְהַשְׁכָּלוֹת כָּלֵל.

חֻמְדַּת לְבָבִי! עַל-יְדֵי כָּל פַּעַם שֶׁנִּכְשַׁל בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, מְרַבֶּה קִלְפוֹת וְדִמְיוֹנוֹת בּוֹ וּבְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְגוֹרָם שְׁעוֹד הַרְבֵּה נְפִשׁוֹת יַחְטְאוּ בְּעֵטְיוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְעַל-כֵּן עָקַר הַתְּקוּן הוּא הַפְּצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, כִּי בַמָּה שְׂפָגַם שְׁפֹזַר לְבִטְלָה אֶת זֶרְעוֹ וְהַשְׁחִית דְּרָכּוֹ וְכוּ', יִתְקַן — וַיִּפְזַר אֶת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּכָל שְׂכָבוֹת הָעַם, וַיִּסַּע בַּדְּרָכִים וַיִּתְקַן בְּפִרְסוּם שֵׁם הַצַּדִּיק הָאֱמִתִּי. וְזֶה עָקַר תְּקוּן הַבְּרִית; כִּי בַמָּה שֶׁקִּלְקַל — בּוֹ יִתְקַן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רְאֵה לְעִזּוֹר הַרְבֵּה לְהִיקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יְאִיר, וְתִשְׁלַם לוֹ עַל כָּל הַסְּפָרִים שְׂאֵתָה לּוֹקַח אֲצִלוֹ.

ו' כד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח וְנִצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ, שֶׁלְּקַחְתָּ לְעֶצְמָךְ מְצוּהָ — לְהִזְהַר בְּעִנְיַן הַצְּנִיעוּת, אֲשֶׁר הִיא הִיסוּד בְּקִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, וּבִזְכוּת הַצְּנִיעוּת שֶׁהִיָּתָה בְּרוּת עוֹמְדַת מְעֻמָּד נוֹפְלַת מִיִּשְׁב (שְׁבַת קִיג:), זְכַתָּה וַיֵּצֵא מִמֶּנָּה דוֹד מְלֶךְ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יֵצֵא מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, אֲשֶׁר הוּא יִתְקַן אֶת חֻטְא הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה (עֵין לְקוּטִי־הַלְכוֹת, פְּרִיָּה וּרְבִיָּה, הַלְכָה א'), אֲשֶׁר נִגְרַם לְבַחֲוִרִים רַק עַל-יְדֵי הַסְּתַכְלִיּוֹת רְעוֹת בְּפִרוּצוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן וְכוּ', הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יִרְחַם. וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְגִלָּה יג:): בְּשִׁכְר

צְנִיעוֹת שֶׁהֵיְתָה בְּרַחֵל, וְכִתְּהָ וַיֵּצֵא מִמֶּנָּה שְׂאוֹל, וּבְשֹׁכֵר צְנִיעוֹת
 שֶׁהָיָה בּוֹ בְּשְׂאוֹל, וְזָכָה וַיֵּצֵאָה מִמֶּנּוּ אֶסְתֵּר, שֶׁהִיא הִצִּילָה אֶת כָּלֵל
 יִשְׂרָאֵל מִהֶמָּן עֲמֶלֶק, יַמַּח שָׁמוּ. וְכֵן מִי שֶׁמְעוֹרָר וּמְזַהֵר עַל מַדַּת
 הַצְּנִיעוֹת, יִזְכֶּה לִבְטֹל אֶת קִלְפַת הַמֶּן-עֲמֶלֶק, שֶׁמְקַרֵּר אֶת נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל וּמַחְלִישׁוֹן, וּמְכַשִּׁילֵן בְּפָנֵים הִבְרִית, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. אָבֵל הַכֹּל
 צָרִיף לְהִיּוֹת בְּצְנִיעוֹת וּבְדַבְרֵי חַן וּבְדַרְכֵי נֶעֱם, לֹא לִילֵף בְּיַד קָשָׁה,
 רַק לְהַסְבִּיר אֶת מַעֲלַת הַצְּנִיעוֹת שֶׁל הָאִשָּׁה, וְאֲשֶׁר אִם הִיא הוֹלֶכֶת
 בְּצְנִיעוֹת, רְאוּי שֶׁתִּנָּשֵׂא לְכַהֲנִים גְּדוֹלִים, וְכֵן יֵצְאוּ מִמֶּנָּה בְּנִים
 הִרְאוּיִים לְהִיּוֹת כַּהֲנִים גְּדוֹלִים, וְלִשְׁמֹשׁ לְפָנָיו וּלְפָנֵים בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ.
 וּלְהַפְּוֶה, הַפְּרִיצוֹת שֶׁל הָאִשָּׁה גּוֹרֶמֶת לָהּ מַחְלוֹת רַבּוֹת, וְהִיא סוֹבֵלֶת
 לְבַסּוֹף צָרוֹת גְּדוֹלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

אָחִי הַיִּקָּר! רְאֵה לְכַבֵּד מְאֹד מְאֹד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִרְאֶה שְׂגָם הִיא
 תִּלְךָ בְּצְנִיעוֹת, וְתִרְאֶה לְשִׁמְחָה וּלְהַרְחִיב דַּעְתָּהּ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמְרוּ,
 שְׁכַל הַפְּרִנְסָה בָּאָה לְאָדָם רַק עַל-יְדֵי הָאִשָּׁה (עֵין לְקוּשֵׁי-מוֹהֲר"ו, חֶלֶק
 א', סִימָן טו). וּבְיִדְאֵי אִם הָאִשָּׁה הוֹלֶכֶת בְּצְנִיעוֹת, אֲזִי בָּאָה לוֹ
 הַפְּרִנְסָה בְּצְנִיעוֹת וּבְדַרְךָ כְּבוֹד, שְׁלֹא יִתְוַדַּע לְבְנֵי-אָדָם מֵאִין
 פְּרִנְסָתוֹ. וְהַמְּלֶאכִים הַזֵּהִירוּ אֶת לוֹט (בְּרֵאשִׁית יט, טו): "קַח אֶת"
 אֲשֶׁתְּךָ", שְׁגִלוּ לוֹ אֶת סוֹד שֵׁם הַפְּרִנְסָה, שֶׁהוּא ח'ת'ך' הַיּוֹצֵא
 מִפְּסוּק: פּוֹתַח אֶת יָדְךָ, וַיִּלְךָ לוֹ, וְהוּא לֹא רָצָה, כִּי הָיָה חֶפֶץ
 לְהִשָּׂאֵר בְּסִדּוֹם, וְעַל-כֵּן נִגְרַם לוֹ הַמַּעֲשֵׂה הַמְּגַנֶּה שֶׁהוּא הַפּוֹף
 הַצְּנִיעוֹת, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ו' כה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה,
שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאָדָר
וַיִּזְרַח לְנֹצָח נֹצְחִים.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי עַל נֵעַם חֻלְקֶךָ בְּעִבּוּדַת הַפְּצַת דַּעַת רַבְּנּוּ וְ"ל
בְּעוֹלָם, וּבְיַדֵּי תִזְכָּה לְמִצָּא אֶת זְוִיגְךָ בְּקָרוֹב, הָעֵקֶר אֶל תְּדַאֵג כָּלֵל,
כִּי בּוֹא יְבוֹא יוֹם יְשׁוּעָתְךָ.

רְאֵה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם "הַלְכָה" דִּיקָא, שֶׁהִיא אוֹתִיּוֹת
"הַפְּלָה", וְרַבְּנּוּ וְ"ל הַזְהִירָנוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְרֵאוּי לָנוּ לְצִיַּת
אוֹתוֹ. וְאָמַר, שֶׁהוּא חֵק קְבוּעַ לְכֹל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּלְמַד בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם
"הַלְכָה", וּבַפְּרָטִיּוֹת בַּחוּר, רֵאוּי לוֹ שֶׁיִּלְמַד כְּסֻדְרָן דִּיקָא מֵהַתְּחִלַּת
הָאָרֶץ חַיִּים, עַד שִׁיִּזְכָּה לְעֵבֶר וְלִטַּיִל בְּכֹל ד' חֻלְקֵי שְׁלַחַן עָרוּף,
וַיִּגִּיעַ לְסוֹף חֲשׁוֹן מִשְׁפָּט וַיִּתְחִיל עוֹד פַּעַם. וְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים
הָיוּ רְגִילִים לוֹמַר: כִּמוֹ שֶׁרַבְּנּוּ וְ"ל הַזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל
הַתְּבוּדָהּ, שֶׁהִיא בַּחֲנִינַת "מִשְׁפָּט", שֶׁעַל-כֵּן פְּנִימִים שָׁעָה אַחַת לְכֹל
הַפְּחוֹת, וְהֵרֵב הַחֲסִיד ר' אַבְרָהָם שְׁטַרִינְהַאָרֶץ וְ"ל סִפֵּר מִחֲמִיו ר'
יוֹסֵף יוֹנָה וְ"ל (נִכְד מוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל) שֶׁלְמַד רַב הַיּוֹם שְׁלַחַן עָרוּף וְהִזְיָה
מִתְמִיד גְּדוֹל, וּבְסוֹף הַיּוֹם הִזְיָה תְּמִיד עוֹמֵד עַל יַד הַחֲלוֹן, וְאוֹמַר
בְּלִשׁוֹן הַשְּׁתוֹקְקוֹת וּבְצַעַר גְּדוֹל בְּזוֹ הַלִּשׁוֹן: "מִיט וְאוֹס אִיז מִיר
אַנְוֵעַק דְּעַר טָאָג?" [עַם מַה הֵלֵךְ לִי הַיּוֹם?] כֵּן-כֵּן הַשְּׁתוֹקֵק לְלַמֵּד
עוֹד וְכוּ', וְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ לְשִׁפְל גְּדוֹל, כְּאֵלּוּ הַיּוֹם פָּרַח עִם כָּלּוּם
וְכוּ'.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! כָּל יוֹם הוּא יוֹם, וּמַה שְׁזוֹכִים לְתַפְס בַּיּוֹם —
זֶה הַשְּׁאָרְתוֹ לְנֹצָח, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְאַחֵז בְּיָדְךָ תְּמִיד שְׁלַחַן עָרוּף
וּמִשְׁנִיּוֹת וְלִקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, וְהִכֵּן שְׁאֵתָה נוֹסֵעַ תְּלַמֵּד שְׁעוֹר אֶחָד
מֵהֶם, בְּאַפְּן שְׁלֵא יִהְיֶה לָךְ יוֹם בְּלַעֲרֵיהֶם.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָתְךָ הַנּוֹצְחִית, אֵל תִּצְטַעַר עַל הַבְּטוּל
זְמַן שֵׁיִשׁ לָךְ, כִּי אֲדַרְבֶּה, בְּזֶה שְׂאֵתָה מִבְּטַל אֶת זְמַנְךָ בְּהַדְפָּסֶת סִפְרֵי
רַבְּנוּ ז"ל, אֵתָה גּוֹרֵם שְׁעוֹד אֲלָפִים וְרַבּוֹת רַבּוֹת מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
יִלְמְדוּ תוֹרַת הַקְּדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן אֲשַׁרֶּיךָ וְאֲשַׁרֶּי חֵלְקֶךָ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ו' כו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצָּחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ אֲשֶׁר בּוֹ אֵתָה שׁוֹפֵף אֶת לִבְךָ מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ
בְּעֵבְרוֹת — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זְכִינוּ לְהַבְרָא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל,
וְלֹא עֲשִׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְנָתַן לָנוּ יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה לְכַפֵּר עַל כָּל
עוֹנוֹתֵינוּ, וְעִצּוֹמוֹ שֶׁל יוֹם מְכַפֵּר, וּבּוֹדֵאֵי זְכִינוּ הַיּוֹם לְכַפֵּרֶת עוֹנוֹת.
וְעַל-כֵּן, לְדַעַתִּי, רָאֵה לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר, וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה
לְגַמְרֵי. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: עֲשׂוּ הַרְשַׁע מִתְּלַכְלֶיךָ בְּעוֹנוֹת כָּל
יְמוֹת הַשָּׁנָה, וְאִין לוֹ בְּמָה לְכַפֵּר, אֲבָל יַעֲקֹב מִתְּלַכְלֶיךָ בְּעוֹנוֹת כָּל
יְמוֹת הַשָּׁנָה, וַיֵּשׁ לוֹ בְּמָה לְכַפֵּר (עֵין מִדְרַשׁ רַבָּה, פְּרָשַׁת תּוֹלְדוֹת, פְּרָשָׁה
סו.). וְאָמְרוּ: "שְׁחַרְהָ אֲנִי וְנֹאווָה", כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה שְׁחַרְהָ אֲנִי, וְנֹאווָה
— בְּיוֹם כַּפּוּר, אֶף-עַל-פִּי שֵׁיִשְׂרָאֵל מִתְּלַכְלֶיךָ בְּעוֹנוֹת כָּל יְמוֹת
הַשָּׁנָה, יוֹם הַכַּפּוּרִים בָּא וּמְכַפֵּר עֲלֵיהֶם (עֵין מִדְרַשׁ רַבָּה שִׁיר הַשִּׁירִים,
פְּרָשָׁה א'). עַל-כֵּן מֵאֲחֵר שֶׁעֲכָשׁוּ עֵבֶר יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְזָכִינוּ לְכַפֵּרֶת
עוֹנוֹת, רָאֵה לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר וְתִהְיֶה שְׂמִחַ וְטוֹב לֵב תָּמִיד, וְזֶה יַעֲזֹר
לָךְ לְהַבָּא. כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל: כְּשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא בְּעִצּוֹמוֹ יִשְׁמַר אֶת בְּרִיתוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ז, חֵלֶק א', סִימָן קסט).

וְלִכֵּן עֲצָתְךָ לְהִיּוֹת רַק שְׂמִחַ תָּמִיד, וְלִשְׁמַע כְּלֵי זְמֵר, וְאֵל

תְּמַשִּׁיךְ עֲצָמְךָ אֶל הַעֲצָבוֹת כָּלֵל, רַק לֵהִיּוֹת תְּמִיד בְּ'שׁ/מ'ח'ה', שֶׁהִיא אוֹתִיּוֹת מ'ח'ש'ב'ה' (תְּקוּנֵי-זֶהר, תְּקוּן כב, דף 20), כִּי עַל-יְדֵי שְׂמִחָה זוֹכֶה לְעוֹלָם הַחַרוּת, וְיָכוֹל לְהוֹלִיךְ וּלְהַנְהִיג אֶת מַחוּ כְּרָצוֹנוֹ, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהִרְהֵר הִרְהוּרִים רָעִים, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי הַעֲצָבִים מְצַמְצָמִים אֶת הַמַּחַ, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה מְמַנּוּ, אֲבָל הַשְּׂמִחָה מְרַחֶבֶת דַּעְתוֹ וְנֹצֵל מֵעֲבֻרוֹת.

רְאֵה לוֹמֵר בְּכֹל יוֹם וְיוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', בְּאִפְנֵי שְׂתַסִּים בְּכֹל שְׁבוּעַ אֶת כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים. וְרַבְּנּוּ ו'ל אָמַר, שְׂאֲמִירַת תְּהִלִּים בְּכֹל יוֹם מְסַגֶּלֶת לְתִשׁוּבָה, וּפּוֹתַחַת לוֹ אֶת הַשְּׂעָרִים שֶׁנִּסְגְּרוּ מִמֶּנּוּ, וּמְקַשְׂרַת וּמְדַבְּקַת אוֹתוֹ אֶל הָאוֹת וְהַשְּׂרָשׁ הַשֵּׁנִי לוֹ (עַמּוּן לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן עג). וְאִם אֶפְשָׁר גַּם לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּלִשׁוֹן עֲצָמְךָ, הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר עִם חֵבֵר טוֹב — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, כִּי הַתּוֹרָה הִיא תְּבָלִין נֶגֶד הַיֵּצֵר הָרַע (קְדוּשִׁין ל:), מַהוּ תְּבָלִין? מִיֵּן רִיחַ טוֹב שֶׁמְכַנְיָסִים בְּמֵאֲכָל, כְּמוֹ-כֵן מִי שֶׁהַתְּגַבֵּר עָלָיו הַיֵּצֵר הָרַע וְחָטָא, עַל-יְדֵי-זֶה גָרַם רִיחַ רַע, וְצָרִיךְ לְשַׁפֵּף תְּבָלִין, כְּדִי לְגַרֵשׁ אֶת הָרִיחַ רַע וּלְהִבִּיא רִיחַ טוֹב, וְזֶה זוֹכִים — עַל-יְדֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

ו' כז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה, יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, אַחֵי הַיֵּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וְגִדְלִי שְׂמִחָתִי — אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, כִּי זֶה כְּמָה זְמַן לֹא שְׂמַעְתִּי מִמְּךָ כָּלֵל.

חֲמִדַת לְבָבִי! רְאֵה לֵהִיּוֹת רַק שְׂמַח תְּמִיד, וְזֶה יִרְחִיב אֶת דַּעְתְּךָ

מאד, עד שתזכה להתבודד בכל יום ויום עמו יתברך, פי אי אפֿשׁר להתבודד עמו יתברך, רק אם הוא מקדים את מדת השמחה.

ובאמת ראוי לנו לשמח בשמחה אין סופית, שזכינו להתודע ולהתקרב אל רבנו ו"ל, אִשׁר קבלנו ממנו מתנה יקרה כזו — התבודדות, אִשׁר אין עוד מתנה נפלאה מזו. פי באמת קשה וכבד לומר לאדם: תעשה כֵּן, או תתנהג כֵּן, פי כל אחד משנה מחברו, וכשם שפרצופיהן שונים כֵּן דעותיהם שונות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות נח.); וכן לכל אחד יש ירדות ונפילות אחרות וכו', ולכל אחד יש יצר הרע אחר וכו', טרדות ובלבולים אחרים וכו'. ועל־כן קשה וכבד לומר לאדם: עשה כֵּן ועשה כֵּן, פי מה האדם יודע מה שעובר על חברו, וכן באדם בעצמו, מה הוא יודע מה שיעבר עליו היום, פי בכל יום ויום משתנה לגמרי וכו'. אבל על־ידי המתנה הזו שקבלנו מרבנו ו"ל, והיא: תפלה והתבודדות, יזכה לישׁוב הדעת נפלא ונורא מאד, פי הזוכה לדבר עמו, ולספר לפניו יתברך את כל לבו — נזדבך מחו, וכבר יודע מה ואיך להתנהג. ובפרטיות בענין הלמודים, פי ההתבודדות מביאה ומכניסה באדם ישוב הדעת נפלא — מה לעשות, ואיך להתנהג.

ואצל אנשי שלומנו היקרים לומדים בכל יום שעור אחר מכל חלק מחלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, שלחן ערוך, זהר, תקונים וכו', מעט או הרבה, הכל כפי האדם, אם אחד מושך לבו יותר ללמד הרבה מקרא — לומד בזה יותר, ואם אחד מושך לבו יותר במשנה — לומד משנה יותר, ואם אחד מושך לבו בגמרא יותר — לומד גמרא יותר וכו', מכל למוד מה שמושך אותו יותר — בזה הוא לומד יותר. אבל זה הוא עקר — שמכל שעור לומדים קצת בכל יום ויום, ואז דיקא יזכה במשך כמה שנים לעבר ולטל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה.

והעקר — שמחה והתבודדות, שזה כבר מנהיג את המוח לכון אל הדרך הישרה, ש"מח"ה ראשי תבות: ש'מחה ה'תבודדות מ"ח,

כי על-ידי שְׁנִיָּהֶם זֹכָה לְמַח מִיֵּשֶׁב, לִידַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל דְּבָר.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' כח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִתְנַעֵנֵעַ לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהוֹדִיעֵנִי אֵת כָּל מַה שְּׁקוֹרָה עִמָּךְ, וּבִכְפָּרְטִיּוֹת אֵיךְ
עָבַר הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלָכְם בְּעִיר אֲשֶׁדוֹד בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַנוֹרָא שֶׁל
רַבֵּנוּ ז"ל.

חֲמִדַּת לְכִבִּי! רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל הַרְבֵּה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת,
שְׂדָבָר זֶה מְכַנֵּס בְּאָדָם יְשׁוּב הַדַּעַת, שְׁמִיֵּשֶׁב עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
אֵיךְ עוֹבֵר עָלָיו הַיּוֹם, וְנוֹזֵר בְּחֻטָּאִים וְעוֹוֹנוֹת כְּאֵלוֹ, שְׁלֵא חֶשֶׁב
עָלֵיהֶם. כִּי מִי שֶׁרְגִיל לְהַתְּבוּדָה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִסְפָּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ
אֵת כָּל לְבוֹ, נִזְכָּר בְּכָל יוֹם יוֹם מַה עָשָׂה בַיּוֹם הַזֶּה, הֵיכֵן הִסְתַּכַּל
זְכוּ, אֵיךְ כְּעַס, וּמַה דִּבֶּר?! וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְשׁוּב בְּתִשְׁבָּה
אֲמִתִּית תְּכַף-וּמִידָה, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְחַכּוֹת עַד יוֹם הַכַּפּוּרִים, כִּי בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם אֵינוֹ הוֹלֵךְ לִישׁוֹן, עַד שְׁמִפְרֵט אֵת כָּל מַה שְּׁפָגַם בַּיּוֹם זֶה וְשָׁב
עָלֵיהֶם. וְעַל-כֵּן הַמְּרַגֵּיל אֵת עֲצָמוֹ בְּהִנְהָגָה זוֹ שֶׁל הַתְּבוּדוֹת —
אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

וּמוֹהַרְנֵי"ת ז"ל הַתְּבַטָּא פַּעַם אַחַת בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: הֵרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי
זוֹשָׁא זי"ע אָמַר, שְׂאֵינוֹ בְּפִתּוֹ מִדִּין וְחֻשְׁבוֹן עַל הַיָּמִים שְׁלוֹ, חוּץ
מִיּוֹם הַנְּסִיעָה (שְׁאֵז אֲוִלִי מַעֲט בְּעַבּוּדָה), אֲבָל אֲנִי אֵינוֹ מִפְּחַד גַּם
מִדִּין וְחֻשְׁבוֹן עַל יוֹם הַנְּסִיעָה (כִּי הוּא הַרְבֵּה לְלַמֵּד וּלְהַתְּפַלֵּל גַּם
עַל הַדֶּרֶךְ בַּיּוֹם הַנְּסִיעָה שְׁלוֹ). וְכֵן הֵעִיר תְּלִמִּידוֹ ר' נַחְמָן

טולטשינער ז"ל, פי ראה בחוש, שעל הדרך התמיד מוהרנ"ת ז"ל יותר מבביתו, פי אף אחד לא בלבלו, היות שרק הוא נסע עמו, וראה איך שמוהרנ"ת ז"ל למד אז הרבה שעורים, וכן התבודד אז הרבה עמו יתברך.

ועל-כן, חמדת לבבי! ראה לא להתבלבל משום בריה שבעולם, רק התמד בלמוד התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור, שלחן ערוך וכו' וכו', מפל למוד איזה שעור, אפלו מעט.

וכן כשפא אליך איזה אדם, ראה לדבר עמו רק דבורי אמונה, אשר כל דבור ודבור הוא בעצמו מצוה, פי הרמב"ם מונה דבר זה במצות עשה של זכירת הקדוש-ברוך-הוא, והיא הפרשה קטנה שכל התורה תלויה בה — יריעת ה'.

הדורש שלומך...

ו' כט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי יום הכפורים ה'תשמ"ה.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מאד מאד אני שמח בעבודתך הקדושה, שאתה עוסק לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בכל עיר ועיר, ובכל כפר וכפר, ובכל ישוב וישוב, ובכל מושב וקבוץ, שרק נמצאים שם אחינו בני ישראל.

מה אמר לך! אין יותר מזה בעבודת הקדש, וזה נקרא באמת מקרב אל רבנו ז"ל, פי רבנו ז"ל גלה לנו בפרוש, שעל-ידי האמונה הקדושה שמאמין בהצדיק, אף שעדין אינו מקבל כלום, רק מאמין בתמימות ובפשיטות בגדלת הצדיק, על-ידי-זה כבר מקבל ממנו

הַרְבֵּה (עֵין לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכט). וּמָה זָקָרָא עוֹד יוֹתֵר אָמוּנָה מִמֵּי שְׁמִפִּיץ דַּעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם? ! כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם זֹכֶה לְהַפִּיץ אֶת אֹרֹו וְדַעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, בְּזֶה מְגַלֶּה אֶת טֵהַר לְבוֹ, שְׁאֲצָלוּ כָּבֵר נִכְנָס אֹרֹו הַגָּנוּז שֶׁל הַצַּדִּיק, וְעַכְשָׁו הוּא רוֹצֶה גַם לְגַלוֹת לְאַחֵר.

וְעַל-כֵּן כְּשֵׁרוּאִים שְׁאֶחָד בּוֹעֵר לוֹ עֲנִין זֶה — לְהַפִּיץ אֹרֹו וְדַעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, זֶה סִימָן שֶׁהוּא בְּאֵמֶת מְקַשֵּׁר וּמְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת. וְעַל-כֵּן חִילָף לְאוֹרֵייתָא, וְתַהֲיֶה חֻזַּק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ אֲמִתִּית.

וְאוֹדוֹת שְׁגוּלוֹ מִמָּךְ אֶת הַבְּנִים שְׁלָךְ וְכוּ', תִּצְמִין לִי, בְּזֶה שֶׁתִּקְרַב אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתֵאִיר בָּהֶם אֶת הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַעֲוֹרֵר אוֹתָם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבִקְיוּם הַמִּצְוֹת, בְּזֶה כָּלֵם יִהְיֶה בְּנִיךְ; כִּי כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִנְהֶדְרִין יט): כָּל הַמְּלַמֵּד אֶת בֶּן חֲבֵרוֹ תּוֹרָה, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאֵלוֹ יִלְדוּ. וְאָמְרוּ (בְּבֵא מִצִּיעַא פה.): כָּל הַמְּלַמֵּד אֶת בֶּן חֲבֵרוֹ תּוֹרָה, זֹכֶה וְיוֹשֵׁב בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה; וְאָמְרוּ (שם): כָּל הַמְּלַמֵּד אֶת בֶּן עַם הָאָרֶץ תּוֹרָה, אֲפִלּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גּוֹזֵר גְּזֵרָה — הוּא מְבַטְּלָהּ, עֵין שָׁם.

וְאִיךְ שִׁיךְ דְּבָר זֶה בְּשִׁלְמוֹת? עַל-יְדֵי שְׁמִפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְגוֹרֵם שֶׁהוּא מִתְּעוֹרֵר עַל-יְדֵי-זֶה גַם-כֵּן לְלַמֵּד, הֲרֵי קִיַּם אֶת זֹאת בְּשִׁלְמוֹת.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְאַחֲזוֹ בְּעִבּוּדְתָךְ בֵּיתֵךְ שְׂאֵת וּבֵיתֵךְ עֹז, וְתִקְיַם "יִפּוּצוֹ מִעֲיִנוֹתֶיךָ חוּצָה" (מִשְׁלֵי ה, טז), שְׂבֻזָּה תַּהֲיֶה הַגְּאֻלָּה שְׁלָמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ל' .

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֲרַת יוֹם הַכְּפוּרִים, שָׁם ה' (י) ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְכָלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,

חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדוש", קדוש גדושים, די בכל אתר
ואתר, הווי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד, ובפרטיות בד' ימים
אלו שבין יום הכפורים לבין חג הסוכות הנקראים שם ה', פי בכל
יום מארבעה ימים אלו, מאינה אות אחת משם הווי"ה ברוך הוא,
אשרי מי שזוכה לנצל את הארבעה ימים אלו לדברים קדושים,
ואינו מסיח דעת ממנו יתברך כלל.

והנה בארבעה ימים אלו יש הרבה עבודה לכל בר ישראל
בכלל, ולכל אנשי שלומנו היקרים, תלמידי רבנו ו"ל בפרט. קדם
עליכם להזדרז לבנות את הסכה, ולתקן את כל מה שצריכים לתקן
בעניני הסכה.

וכן ראו להזדרז לקנות לכם ארבעה מינים, אשר ראוי, שאפלו
כל בחור יהיה לו הארבעה מינים לעצמו, פי הלא היא מצנה כל-כף
יקרה, מצנה המדבקות את נשמת האדם אליו יתברך, מצנה המיחדת
את כלל נשמות ישראל יחד, שהם: צדיקים, בינוניים, רשעים, טעם
וריח, טעם בלא ריח, ריח בלא טעם, כמובא. ומצנת ארבעה מינים
היא מצנה המיחדת יחד את הארבעה עולמות וארבעה שמות הווי"ה
ברוך הוא יתברך: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, אשר היא הבריכה
העליונה; אשרי מי שמוזדרז לקנות לעצמו הארבעה מינים
הקדושים.

וכן יש הרבה הלכות ללמד ברמב"ם, טור ושלחן ערוך, ובכל
הפוסקים בדיני סכה וארבעה מינים, וחסידים ואנשי מעשה מאנשי
שלומנו היקרים, תלמידי "היכל-הקדוש", מביאים דורון להקדוש-
ברוך הוא בימי הסכות הקדושים — מסכת 'סכה' בבלי, ירושלמי,
תוספתא, הרי"ף, הרא"ש והרמב"ם, טור ושלחן ערוך. ועל-פן
אשרי ואשרי מי שגם-כן מביא את הדורון הזה לכבוד החג הקדוש.

וכן בארבעה ימים אלו מצנה גדולה לקבץ צדקה כידוע,
שהארי ו"ל אמר, שבערב סכות הוא פתיחת ההשפעה לכל השנה,

וְעַל־כֵּן הֵיטָה נִרְכּוּ לַחַן הַרְבֵּה צְדָקָה מְלֵא חֲפָנָיו, כִּי בְּאַתְעָרוּתָא
דְּלַתְמָא אַתְעַר דְּלַעִילָא.

וְעַקֵּר הַצְדָקָה אֲצַלְנוּ הוּא — לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְנּוּ ו"ל בֵּין אַחֵינוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לְקַרְבֵּם וּלְהוֹדִיעֵם מִהַטּוֹב הַגָּנוּז אֲצַלְנוּ, וְשִׂיאִיר עֲלֵיהֶם
גַּם־כֵּן אֹרֶם הַסִּפְ"ה, שֶׁהוּא זְמַן דְּאַרְעָא וְשִׂמְיָא נְשִׂקֵי הַדְרִי, כִּי סוּכָ"ה
עוֹלָה צ"א, כְּמַנְיֵן שֵׁם הַרְי"ה אַדְנִי, שֶׁהֵם שְׂמִי"ם וְאַרְ"ץ, כִּי עוֹשִׂים
אֶת הַסִּפְה מַדְבָּרִים גְּשִׁמִּיִּים — פְּסֻלַת, גֶּרֶן וְיִקְב, עֲצִים וּקְרָשִׁים וְכוּ',
וּמְשִׁיכִים בּוֹ רוּחַנִיּוֹת חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ. וְכֵן מְקַשְׂרִים אֶת הַחוּץ
אֶל הַפְּנִים, חוּץ הוּא בְּחִינַת אַרְ"ץ, וּפְנִים זֶה בְּחִינַת שְׂמִי"ם, שְׂאֲנוּ
מְגִלִּים שְׁגַם בְּחוּץ מְאִיר הַפְּנִים. וְכֵן גַּם בְּפְנִים יֵשׁ חוּץ, הֵינּוּ כִּי גַם
בְּעִבּוּדַת הַגְּשִׁמִּיּוֹת שֶׁל הָאָדָם יֵשׁ רוּחַנִיּוֹת, וְכֵן בְּרוּחַנִיּוֹת, כְּשֶׁעוֹסֵק
בְּפְנִים, הוּא יְכוּל לְהִיּוֹת בְּחוּץ, וְאֵינוֹ סוֹתֵר זֶה אֶת זֶה, כִּי הָאָדָם
צָרִיךְ לְהִיּוֹת לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, לְמַטָּה וּלְמַעַלָּה, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יִבְטְלוּ
וְלֹא יִבְלָבְלוּ בְּשׁוּם אַפֵּן כָּלֵל, אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לָזֶה!

אֲחֵי וְרַעֲי הַקְּרִים! רְאוּ לְהַתְּבַוֵּדֵד הַרְבֵּה, וְזֶה יִכְנִיס בְּכֶם יְשׁוּב
הַדַּעַת אֲמַתִּי, כִּי כָּל עֲנִיֵן הַהַתְּבַוֵּדוּת, הוּא יְשׁוּב הַדַּעַת, שְׂיִזְכֶּה
לְיִשָּׁב עֲצָמוֹ הֵיכֵן הוּא בְּעוֹלָם? וּמָה יֵשׁ לוֹ לַעֲשׂוֹת בְּעוֹלָם? אֲשֶׁרֵי
הַמְתַּמִּיד בְּתַפְלָה וְהַתְּבַוֵּדוּת! וְדָבָר זֶה מְכַנִּיס בּוֹ יְשׁוּב הַדַּעַת
אֲמַתִּי, לְקַשֵּׁר אֶת הַרוּחַנִיּוֹת לְגִשְׂמִיּוֹת וְאֶת הַגְּשִׁמִּיּוֹת לְרוּחַנִיּוֹת, אֲשֶׁר
זֶה סוּד הַסִּפְ"ה, שְׁסוּכָה בְּרוּחַ־הַקִּדְשׁ בְּלֵב רַחֵב, וְאֵינוֹ בְּכַעַס וּקְפֻדוֹת
כָּלֵל, רַק הוּא טוֹב לְשִׂמְיִם וְטוֹב לְבְרִיּוֹת, אֲשֶׁר לָזֶה מְרַמֵּז הַלּוּלָב
— לֵב אֶחָד לוֹ, כְּמֵאמָרָם ו"ל (עֵין בְּרִכּוֹת נו.); הֵינּוּ כִּי צְרִיכִים
לְהַמְשִׁיךְ לַעֲצָמוֹ לֵב טוֹב, לֵב אֶחָד דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים, וְשׁוּם דְּבָר לֹא
יִבְטְלוּ וְלֹא יִבְלָבְלוּ מִהַדְּבֻקוֹת וְהַקְּרָשָׁה.

אֲשֶׁרֵי הַמְּצִיּוֹת וְאֲשֶׁרֵי הַמְּקַיִּים, וְאִזּוֹ יִרְגִישׁ סִפְ"ה אַחֲרַת לְגַמְרֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

בעזרת השם יתברך, יום ראשון מחרת יום הכפורים, שם ה' (י) ה'תשמ"ה.

שלום רב וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאוד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי. ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה מכל מה שעובר עליך. אבל לדעתי, ראה להתמיד בספר שאלות ותשובות "אשר בנחל", אשר נדפסו כבר כהיום יותר מארבעת אלפים מכתבים, ושם תמצא מרגע לנפשך, ואין מה להוסיף עליהם.

הנה מאחר שפבר הלכת מפאן, לדעתי, אל תחזור בשום אפן שבעולם. עליך לדעת, כי רבנו ו"ל אומר, שארץ ישראל היא תקון הברית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קט); על-כן ראה להשאיר שם, ותעשה כל מיני מאמצים להיות תמיד רק בשמחה עצומה, כי העצבות הורסת את האדם בגשמיות וברוחניות. ורבנו ו"ל אומר, שכל החלאים שבאים על האדם, הם רק מחמת עצבות ומרה שחרה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), ובפרטיות עצלות, זה בודאי נמשך מעצבון ודפאון פנימי, אשר הורג את האדם לגמרי.

ועל-כן אם אתה רוצה להציל את עצמך, עליך לקחת את עצמך בידים, ולשנות את עצמך לגמרי, כי הבחירה היא בידך, כמו שאמר רבנו ו"ל: אז מען וויל טוט מען און אז מען וויל נישט טוט מען נישט [אם רוצה עושה, ואם אינו רוצה, אינו עושה] (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קי); וכן הוא בענין העצבות והעצלות — הכל תלוי בידך. ומאחר שפבר היית אצלנו כל-כף הרבה זמן ולא הועיל וכו', אזי איני יודע לשית לך שום עצה, רק עצה זו — שתקח את עצמך בידך, כי אדם קרוב לעצמו (סנהדרין ט), ואם אינו מרחם על עצמו, מי ירחם עליו?!

חמדת לבבי! חזר חזר מאמרם ו"ל (שם): אדם קרוב אצל

עֲצָמוּ, וְאִין אָדָם מְשִׁים עֲצָמוּ רָשָׁע, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע־עוֹלָם, זִיךְ אַרוֹיִס צוֹ רֵיִסְעֵן פּוֹן מְרָה שְׁחָרָה [לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמְךָ מִהַמְרָה שְׁחָרָה]. וְכֵן רֵאָה לְהַחְזִיק בְּמַסִּירוֹת גִּפְשׁ בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי רַק זֶה תַּקְוֹתְךָ, וְכֵן רֵאָה לְדַבֵּר רַק עִמוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לִבְךָ בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת.

צְרִיךְ שֶׁתִּדַע, כִּי הָאָדָם צְרִיךְ לְהִיֹּת כָּל-כֶּף עֶסוֹק, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ זְמַן לְדַאֵג וְלְהִיֹּת בְּעֲצָבוֹת וּבְמַרָה וּבְמַרָה שְׁחָרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רֵאָה לְהַשְׁאֵר שֵׁם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאֵל תִּצָּא כָּלֵל.

ו' לב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן, מַחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' (י) ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיָּבֹאוּ אֶל הָאֲבִרְךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגַצַּח נְצַחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי. וְשִׁמַּחְתִּי מְאֹד עַל עֲצָם הַתְּחַזְּקוֹתְךָ לִילְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרִי חֻלְקָה!

וְהַעֲקֵר רֵאָה לְקַיֵּם אֶת יְסוּדוֹת הַעֲצוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל: ש'מ'ח'ה' — לְהִיֹּת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וּבְכָל מָה שֶׁרַק עוֹבֵר עָלָיו יִהְפֹּף הַכֹּל אֶל הַשִּׁמְחָה, וְלֹא יִצְטַעַר עַל עוֹלָם שְׂאִינוּ שְׁלוֹ, וַיִּהְיֶה רַק שִׁמְחַת תְּמִיד, וַיִּשְׂמַח אֶת בְּנֵי-אָדָם, יִהְיֶה אִיךָ שִׂיחָהּ, הַעֲקֵר רַק לְהִיֹּת תְּמִיד שִׁמְחָה וְטוֹב לֵב, אֲשֶׁר זוּהִי הַמַּדְרִגָּה הַכִּי גְדוּלָה לְזִכּוֹת אֵלֶיךָ בְּזֶה הָעוֹלָם.

וְרֵאָה לְשַׁקֵּד הַרְבֵּה בְּשִׁלְחֵן עֲרוּף, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל לַמּוֹד סִפְרֵי הַלְכָה וְלְהִיֹּת בְּקִי בְּהֵם. וְעַקֵּר הַיְהוּדוֹת סוֹבֵב רַק סְבִיב הַשְּׁלַחֵן עֲרוּף. וְתַכְּף-וּמִיד כִּשְׂאֵחַד נוֹטָה מִן הַשְּׁלַחֵן עֲרוּף,

צְרִיכִים לְהִרְהוֹר וּלְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו, וְלִידַע אֲשֶׁר מַשְׁהוּ אֵינּוּ בְּסֵדֶר עִמּוֹ.
וּבְיַדָּאֵי יֵשׁ מִחֻלְקַת הַפּוֹסְקִים, וְזֶה אוֹחֵז כְּפּוֹסֵק זֶה אוֹ כְּפּוֹסֵק זֶה,
כֹּל אֶחָד כְּפִי שָׁרְשׁוֹ, אָבֵל מִי שֶׁכָּלֵל אֵין לוֹ שְׂיָכוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶל
הַהֲלָכָה, צְרִיכִים לְשָׁמֵר מִמָּנּוּ מְאֹד כִּמוֹ מֵאֵשׁ שׁוֹרֶף. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים
לְלַמַּד הַרְבֵּה פּוֹסְקִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

וְכֵן צְרִיכִים לִילֵךְ בְּכָל יוֹם לְמִקְנֵה וּלְטָבֵל עֲצָמוֹ, כִּי מִקְנֵה
מִטְהַר אֶת הָאָדָם מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְהַזּוֹכֶה לְטְהַר עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם, זּוֹכֶה
שְׂמֵאֵרָה נִשְׁמָתוֹ, וְנַעֲשֶׂה גּוֹפּוֹ כְּלִי לְקַבֵּל אֶת הַנְּשֻׁמָּה, וְכִשְׁהַנְּשֻׁמָּה
בוֹ, אִזּוֹ מִכֵּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר בְּנִקְל מְאֹד, וְהַתּוֹרָה מְאִירָה לוֹ לְהַבִּין
אוֹתָהּ. וּבַפְּרָטִיּוֹת מִי שֶׁצָּרִיף לְטָבֵל וְטוֹבֵל — אֲשֶׁרֵי לוֹ! כִּי אִף
שֶׁבִטְלוּ טְבִילַת עֶזְרָא, אִךְ מִימּוֹת הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן
עַלְיָנוּ, חֲזָרוּ וִיסְדוּהוּ, אֲשֶׁרֵי הַנּוֹזֵהר בְּזֶה.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לוֹמַר בְּכָל לַיְלָה סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, אֲשֶׁר אִזּוֹ
הוּא עֵת רְצוֹן גָּדוֹל בְּשָׁמַיִם, וְאִם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ, עַל-כָּל-פְּנִיִם פְּעַם
אַחַת בַּשָּׁבוּעַ, כִּי מַעֲלַת אֲמִירַת סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר
כָּלֵל, כִּי אִזּוֹ הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים, וְנִתְקַבֵּל עַל מַה שֶׁמִּבְקֵשׁ מִמָּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
כִּי אִזּוֹ הוּא לְפָנֵי הַבֵּית-דִּין הַגָּדוֹל, שֶׁכָּל הַכַּ"ד בְּתֵי דֵינִים כְּלוּלִים
בוֹ.

וְעַל כָּלֵם — עֲנִין הַתְּבוּדָדוֹת, לְפָרֵשׁ שִׁיחַתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֵין
לְמַעֲלָה מְזֶה כָּלֵל, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו
יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לְבוֹ, וְכֹל מַה שֶׁרַק עוֹבֵר עָלָיו בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, אֵין
לְתַאֵר אֵילוֹ שֶׁעֲשׂוּעִים גּוֹרֵם אִזּוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, בְּשַׁעַר שֶׁמִּדְּבַר עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ.

אָחֵי, אָחֵי הַיְקָר! אֵילוֹ הֵם יְסוּד עֲצוּתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵי
הַמְצִיַת וְאֲשֶׁרֵי הַמְקַיִם. וְכֹל זֶה כְּלוּל בְּתַבַּת ש'מ'ח'ה': ש'ל'חן ערוך,
מ'קְנֵה, ח'צוֹת, ה'תְּבוּדָדוֹת, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ שְׂיָכוֹת
אֶל בֶּן הַשְּׂמִמָּה, וּמַה נַּעֲמִים גּוֹרְלָנוּ שֶׁשָּׁם נִפְשָׁנוּ בַּחַיִּים, וְאֲשֶׁר בְּנַחַל
שָׁם חֲלָקְנוּ, אֲשֶׁרֵינוּ!

חֲמִדַּת לִבִּי, רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזֵק בְּסִדְרֵי דְרָךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנֵנוּ וְ"ל, לְהִיּוֹת בְּקִי בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִלְמַד בָּהֶם מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, מְכַל שְׁעוֹר אֶפְלוּ קֶצֶת דְּקֶצֶת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ו' לַג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן מִחֲרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֵׁם ה' (י) ה'תשמ"ה.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת וְכוּ', מָה אִמַּר לְךָ, לֹא כָּל מַה שְּׂאוֹמְרִים בְּשֵׁמִי זֶה אָמַת, וְאֵינְךָ צָרִיף לְהֶאֱמִין לְכָל אֶחָד וְכוּ', חֲסִדֵי הַשֵּׁם, מַה שְּׂאֵנִי רוֹצֵה לְהַגִּיד, אֵנִי פּוֹתֵב וּמְדַפִּיסוֹ, וְאֵינִי מִתְבַּיֵּשׁ עִם זֶה כָּלֵל, וְאֵינִי חוֹזֵר בָּהֶם כָּלֵל בְּשׁוֹם אַפֵּן שְׁבַעוּלָם. אֲבָל מַה שְּׂאוֹמְרִים בְּשֵׁמִי, לֹא כָּל אֶחָד מִבֵּין מָה הִיָּה הַדְּבֹר וְכוּ', וְלֹא כָּל אֶחָד תּוֹפֵס הַכָּל וְכוּ', וְלֹא כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ מָה הִיָּה הַעֲנֵן וְכוּ', וּמִמִּילָא יוֹצֵא מִזֶּה מַה שְּׂיוֹצֵא, וְכָל אֶחָד שׁוֹמֵעַ כְּפִי דַעְתּוֹ, וְעַל-כֵּן הוּא אוֹמֵר אַחֲרֶיךָ בְּשֵׁמִי דְבָרִים אֲשֶׁר לֹא כֵן.

וְכֵן כְּשֶׁעָבַר עָלֵינוּ אֵיזָה מִשְׁבַּר מִהַבְּלִיעַל וְכוּ', אֵין אָדָם נִתְפָּס בְּשַׁעַת צַעֲרוֹ, מִי יוֹדֵעַ אוּלַי נִפְלְטוּ מִפִּי אֵילוֹ דְּבוּרִים וְכוּ', כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הִיָּה לִי הַפֶּסֶד גְּדוֹל שֶׁל מְמוֹן, עֲרַף שֶׁל שְׁלֹשִׁים אֶלְף דוּלָר, אֲשֶׁר הִרְבַּ הֵם הַלְוָאוֹת מִבְּנֵי-אָדָם. וְהַעוּלָה עַל הַכָּל — הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַזְלוּזוֹלִים, לְהַתְעַפֵּק עִם אָדָם פְּחוֹת וְרִוּד וּמְזֻלָּזֵל כְּמוֹתוֹ וְכוּ', אֲזִי מִי יוֹדֵעַ אִם הָיוּ זְמַנִּים שֶׁנִּפְלְטוּ מִפִּי דְבָרִים, אֲבָל לֹא דְבָרִים כְּאֵלוֹ, כְּאֵלוֹ שֶׁהִבְטַחְתִּי כְּבָר עוֹלָם הַבָּא... אוּי וְאֲבוּי עָלֵי וְעַל נַפְשִׁי. אִם הַתְנָא הַקְּדוּשׁ רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זְכַאִי אָמַר, שְׂאֵינוּ יוֹדֵעַ בְּאִיזוֹ דְרָף מוֹלִיכִים אוֹתוֹ וְכוּ', אֵיף נֹאמַר אֲנַחְנוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלֹה, מְגַשְׁמִים

שלו אשר ו' לד בנחל

ופחותים כמונו. ומי יודע מה יהיה עמנו... ואיך כבר אנו נוֹתְנִים חֲלָקִים בְּעוֹלָם הַבָּא... זו ממש טפשות, לומר דבר כזה בשמי, כי מי שמכיר אותי, יודע שאין זו דרכי לחלק חֲלָקִים בְּעוֹלָם הַבָּא... והכל דמיונות וקטנות המחין. והאדם צריך לפחד על עצמו — האם יהיה לו חלק לעולם הבא, ואיך יש לו זמן לחשב לחלק חֲלָקִים בְּעוֹלָם הַבָּא...

אחי, אחי היקר! מי שזוכה להתבודד בכל יום ויום, הוא כבר זוכה לישוב הדעת אחר. ורבנו ז"ל אמר: "הכנסתי בכם הרבה אמת", איך האב אין אייך אריין צו פיל אמת אריינגעלייגט, ועל-פן כלך מקבלת לשון-הרע ושקרים פאלו בשמי, ובכלל — כל מה שאומרים בשמי, צריכים לחקור מי שמע, ואיך שמע, ומתי שמע וכי, ואז יתודע לך, כי הכל שקר וכזב.

את הקונטרסים "תוף הנחל" אפה זכול לקבלם אצל הבחור ... גרו יאיר, שהוא מתעסק בהם.

הדורש שלומך...

ו' לד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יום ראשון מחרת יום הכפורים, שם ה' (י) ה'תשמ"ה.

שלום רב להיקר והנעלה, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לגנח נצחים.

באתי לבקש אותך, שתראה להזדרז כבר להכין ספרי "גר להצדיק" על חנכה, ותחזור ותדפיסו, באפן שבימי החנכה הקדושים יפיצו את זה בארץ ישראל, ובפרכטיות אצל אחינו בני ישראל החרדים לדבר ה', אשר הספר הזה הוא להם כמים קרים על גפש עיפה, ובכל שנה ושנה נדפס מחדש זה כמה שנים. וגם אני הזמנתי אצל המדפיס, שידפיס לי חמשת אלפים ספרי "גר להצדיק" שיהיו מוכנים.

והנה רבנו ז"ל אמר (לקיט"מ-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'): כל אחד

וְאַחַד כְּפִי מַה שְׁזוּכָה לְפַעַל בְּקִשְׁתוֹ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, דְּהֵינּוּ בְּקִשְׁתְּ
 'סִלַּח נָא', כֵּן יֵשׁ לוֹ חֲנֻכָּה, כִּי עַל-יְדֵי 'סִלַּח נָא' נַעֲשֶׂה חֲנֻכָּה וְכוּ',
 עֵינַי שָׁם בְּאַרְכִּיכוֹת בְּאוֹר דְּבָרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים אֱלוֹ.

עַל-כֹּל-פָּנִים לְעֵנִינְנוּ, בְּכֹל שָׁנָה תִּכְרַף-וּמִיד אַחַר יוֹם הַכַּפּוּרִים
 צְרִיכִים לְהִזְדַּרְזוֹ וְלְהִשְׁתַּדֵּל כְּבָר שְׂיִדְפֵס סֵפֶר "נֵר לְהַצַּדִּיק", וְנִזְכֶּה
 לְהַפִּיצֵם בֵּין אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחֻדָּשׁ כֶּסֶלּוֹ, וּמִי יִתֵּן שְׁתִּזְכֶּה גַם אַתָּה
 לְהַדְפִּיסוֹ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי
 בְּנוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה יִשׁוּעָה
 נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, כִּי כְּפִי הַצַּעַר וְהַמְכָּאוֹב
 וְהַיִּסּוּרִים וְכוּ', שְׂקַדְמוֹ לָךְ, כְּמוֹ-כֵן תִּזְכֶּה אַחֲרֶיךָ לְיִשׁוּעָה נִפְלְאָה,
 אֲשֶׁרִי הַמַּחֲכָה יִגִּיעַ! וְכְּנוֹדָאֵי יֵשׁ בְּכֹל פֶּרֶט וּפְרֵט חֲשָׁבוֹן צָדֵק מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרַךְ וְכוּ', אִךְ לְבָשָׂר וָדָם שֶׁהוּא מְצַמְצֵם בְּגוּף מְגַשֵּׁם וְכוּ', קִשְׂה
 לוֹ לְהִבִּין אֶת דְּרָכָיו יִתְבָּרַךְ.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתָךְ בְּעֵינַי הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יָאִיר, אֲשֶׁר יֵשׁן בְּ"הֵיכַל-
 הַקֹּדֶשׁ" בְּבִגְדֵי בְּרָק, לְדַעְתִּי, אַתָּה צְרִיךְ לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת הַמְּקוֹם,
 מִי לְהַכְנִיס וְכוּ', כִּי אִם לֹא, חֲבַל עַל כָּל הַטְּרַחוֹת וְהַהוֹצָאוֹת וְהַיְגִיעוֹת
 וְכוּ', עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" אֲסוּר שְׂיִהְיֶה מְעַרֵי מַקְלָט לְכָל
 מְשַׁנֵּעַ וּמְטַרְף וְכוּ', אָנוּ צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל,
 שְׁלֹא יֵצֵא עֲלֵיו שׁוֹם שֵׁם רַע, חֵס וְשְׁלוֹם. מִסְפִּיק שְׂיִוָּצֵא שֵׁם רַע
 בְּחֻצוֹת אַחֵרִים עַל רַבְּנוּ ו"ל, מִפְּנֵי כֵּת מְטַרְפִּים וּמְשַׁנְעִים וְכוּ', אֲבָל
 אָנוּ מְצַדְּנוּ צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל יוֹתֵר מִכָּל.
 וּבְכַרְטִיּוֹת שְׁכָל עֶסְקָנוּ הוּא רַק לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, וְלְהַפִּיצֵם
 בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, אָנוּ צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל,
 שְׁלֹא יֵצֵא מֵאַתְּנוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, חֲלוּל ה' וְחֲלוּל שְׁמוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְנוּ לְסִיַּים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ
ל"ו, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כְּרִיךְ ל"ז לְהַגְדִּיל
תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָהּ.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָּא.



תֵּכֵן הָעֲנִינִים

חֶלֶק לו

ג פֶּתַח דְּבָר

ה הַקְדָּמָה

יא ה' תתלב

יגלה נוראות נפלאות ממעלת המזכה את הרבים בהפצת ספרי רבנו ו"ל, המגלים את האמונה הקדושה, ויחזקו בעניניו הפרטיים, ואיך שיהכל יוכל להתקן.

יב ה' תתלבג

יחזק מאד באמונה פשוטה על-פי דברי הרמב"ן הקדוש, ויעורר על למוד התורה בהתמדה ועל תקון חצות בכל לילה.

יד ה' תתלד

יחזק פת ישראל הסובלת מחמות המצערות אותה, ויתן עצה בפרטיות איך להתנהג.

טו ה' תתלה

יחזק את הבעל ויעוררו לשמר על כבוד אשתו, ולקיים מצות כבוד אמו, ולהתמיד בשעורים שקבע לו.

טז ה' תתלו

ידבר מכף, שאלו הרודפים את זולתם, לבסוף יבואו על ענשם, והרשעות שעושים תבוא על ראשם, ויעורר את הנמען שיברח מרוע בגי'אדם רק אליו יתברך, וידבר מהדפסת הספר "גחלי אש", חלק ב'. וימליץ להסתיר מה שייכול, שלא לעורר עליו אש המחלוקת, ויגלה מעלת סדר-דבר-הלמוד של רבנו ו"ל.

יז ה' תתלז

ידבר נוראות נפלאות מהדרכים שהשם יתברך מוליק את כל אחד, ועלינו להתקרב אליו על-ידי שעורים כסדרן וקיום המצוות, ויחזק ויאמץ מאד להיות בשמחה, שזוכים לידע מצדיק המנפח בנו אור אלקותו יתברך, ויזכיר דברי רבנו בחיי בענין טבע, ויחזק על זה מאד.

- ה' תתלח** יט
 יוכיח את הנמצען שיזהר מפעס וקפדות, ולחדל מלטען על כל אחד, ויאריך בענין 'לזה ואינו משלם', ובפרט הפסך של הצדיק, שהוא רבנו ו"ל, בעסקי הדפסת ספריו, צריך לשלם החוב בלי להתחמק וכו', ויבהיר ענין לב טוב, ו'אכילת' משניות ו'שתית' תהלים ותקון חצות.
- ה' תתלט** כא
 ידבר נפלאות ממדת הסבלנות דקדושה, והמרגיל את עצמו לשפך את כל לבו אליו יתברך, אשר זו היתה דרך כל הצדיקים, ויתן עצה נכונה מאד כיצד לשמר על שלות ביתו, בסוד: "כמים הפנים לפנים".
- ה' תתמ** כב
 יודיע להורים, שמשלק אחריותו מבנם ששהה אצלו, ויוציא מזה רמז לעבודת ה'.
- ה' תתמא** כג
 יספר מתלאותיו שפקדו אותו באפן נורא, ועל זה הצריך לנסע למנוחת נפשו וביתו. וידבר, אגב, דברי התחזקות נפלאים במדת הבטחון, והספור של בטחון שספר רבנו ו"ל.
- ה' תתמב** כד
 ידבר מהשגחת ה' בעולמו, וכל בזיון שמקבלים — הכל בחשבון צדק, ויצדיק על עצמו דין שמים במה שעובר עליו, וכל ענינו הוא רק לגלות אמתת מציאותו יתברך, וכל אלו שמציקים לו חנם יפרעו מהם וכו', ויזהיר לברח ממרירות ודפאון, ולשמר על בריאות הגוף, ולא להסתגף יותר מדאי, רק להדביק כל החושים בו יתברך, ולא להיות במתח.
- ה' תתמג** כו
 יוכיח בחור אחד על מדת הפזיזות שלו, ויבהיר לו דרך החיים לישב על מקום אחד ולעסק בתורה, ולא להיות נע ונד בלי ישוב הדעת, ויזהירו לשמר על כבוד הצדיק שאנו חוסים בצלו, ולא להתנהג בדרך פראית וכו', ויזרוז לעסק בתורה כפי שקבל אצלו.
- ה' תתמד** כז
 מכתב פללי לכלליות אנשי שלומנו "חסדי ברסלב", ובו יעוררם על חיוב השמחה בהתקרבות לצדיק נפלא כזה, ויוכיח שלא יטעו את עצמם כלל, רק לתפס מכל יום מה שאפשר, לבושים נצחיים של תורה ומצוות, ויגלה יקרת מעלת המחשבה ממנו יתברך וכו', ומעלת המפרסם אור רבנו ו"ל לאחר, שמזכה אותו וכו', ויחזק על שמירת הזמן הפורת.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

ג

ה' תתמה ל

יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת אַמוּנַת חַכְמִים — הֵן בְּשַׁעַה שְׁלוּמֵד תּוֹרָתָם, וְהֵן בְּקִיּוּם הַבְּרִיָּהֶם, שְׁזָה יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וַיֵּאָרֶף לְתָאֵר הַפְּלִגַּת מַעַלְת הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים בְּאַמַּת, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְהַתְּבַטֵּל מוֹל אוֹרָם הַזֶּה, וַיַּעֲתִיק בְּעֵינָיו זֶה מִדְּבָרֵי מוֹהַרְנָת ז"ל וַיַּחֲזֹק מְאֹד.

ה' תתמו לב

יַחֲזֹק אֶת הַנִּמְצֵן עַל פְּעֻלָּתוֹ הַנִּשְׁגָּבָה — לְקִרְבֵּי לְאוֹר הָאֵמֶת אֲבָרְכִי כּוֹלֵלִים, הַמִּתְחַלְלִים בְּעֵקֶבּוֹת זֶה לְזַכָּף אוֹרְחוֹתֵיהֶם, וַיִּפְלִיג בְּמַעַלְת עֶסֶק קְדוּשָׁה זֶה, וַיִּזְכִּיר שְׁזָה כָּל חַיֵּיתוֹ, שְׁזוֹכָה לְהִיּוֹת שִׁמְשׁ לְרַבְּנֵנוּ ז"ל בְּדוֹר הַזֶּה, לְמֵרוֹת מֵה שְׁעֵבֵר עָלָיו, וַיּוֹצִיא רַמְזֵי סוּדוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים מִעֲנִינֵי יָמֵי בֵּין הַמְּצָרִים בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת — לְעֵבְדָהּ וּלְמַעֲשָׂהּ.

ה' תתמוז לה

יַחֲזֹק מְאֹד מְאֹד בְּעַל תְּשׁוּבָה, שְׁזוֹכָה לְהַתְּעַלּוֹת מְאֹד, וּמִתְוַף בּוֹר תַּחֲתִיּוֹת שֶׁל כְּלָא וְאֲבָדוֹן נִתְרוּמָם לְדַרְגַּת אִישׁ כֶּשֶׁר חִפְּשִׁי לְנַפְשׁוֹ, וְעוֹשֶׂה נַפְשׁוֹת לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ, וַיַּנְעֵשֶׂה לָהֶם לְמִנְהִיג וְרֹאשׁ, וַיַּעֲוֹרוּ בְּיַצֵּד לְהַתְּנַהֵג עִכְשׁוֹ, שְׁלֹא יִפֹּל לְחוּבוֹת, רַק יִקְרַב עֵירָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ה' תתמוח לז

יַחֲזֹק מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיַּעֲוֹרֵר לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ הַיָּטִב בְּפִנְיֵימִיּוֹת אוֹר זֶה, וְעָקַר שִׁבְחוֹ שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּתְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא מְלֵא הַסְּתָרוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר לְאַחֲזוֹ בְּסוּד הַצְּמִצּוּם, שְׁלֹא לְעַבֵּד לְמַעַלָּה מִכַּחוֹ, שְׁאֲזוֹ יִתְבַטֵּל הַכֹּל.

ה' תתמט לט

יִרְעִיף עַל הַנִּמְצֵן טְלָלֵי נַחוּמִים, וַיַּעֲוֹדְדוּ עַל שְׁמִתְחַזֵּק לְמֵרוֹת יְרִידוֹתָיו וְנִפְלוֹתָיו הַקָּשׁוֹת, וַיַּחֲזֹק עַל לְמוֹד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם, שְׁזָה כְּתָרִים בְּפָנָי הַבְּעַל-דָּבָר, וַיַּעֲוֹרוּ לְעֵשׂוֹת "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" בְּעִיר חוּלוֹן, וַיִּגְלַה שְׁדָרְךָ חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב הַיָּא לֹא לְהַתְּעַרֵּב בְּעֲנִינֵי פּוֹלִיטִיקָה וּבַחֲבִירוֹת וּבְכִיּוּצָא כְּזֶה, רַק תּוֹרָה וַתְּפִלָּה, שְׁמִחָה וְהַפְּצָה וְכו'.

ה' תתנו מ

יַחֲזֹק לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׁבוּ, וַיְדַבֵּר מִהַבְּכִיָּה הַנִּצְרָכַת בְּחִצּוֹת עַל הַעֲלָמַת מְאוּרֵי אוֹר וְהַתְּגַבְּרוֹת מְאוּרֵי אֵשׁ, וַיִּגְלַה מַעַלְת הַשְּׂמִחָה שֶׁל אֶחָד הַמְּנַח בְּשִׂאוֹל וְנִתְוַדַּע מְאוּר נִפְלָא כְּזֶה.

ה' תתנא מב

יַחֲזֹק וַיֵּאֱמַן וַיַּעֲוֹדֵד מְאֹד בַּחוּר שֶׁנִּפְּלַל לְעַמְקֵי בּוֹר שַׁחַת, שֶׁהוּא הַחֲטָא

תָּכֵן הָעֲנִינִים

הַחֲמוֹר וְכוּ', וַיַּעֲזְרוּ מְאֹד בְּצִד לְהַתְּנֵהוּ, כְּדֵי לְהַנְצִל מִזֶּה מִכָּאן וּלְהַבֵּא, וַיִּזְרְזוּ עַל הַדְּבָר הַשְּׂקֵדְנִי אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּמַעֲלַת עֲנָן זֶה, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַכְּסוּפִים דְּקִרְשָׁה לְהִתְקַדֵּשׁ וּלְשַׁמַּח, וַיִּבְאֵר עֲנָן "תִּפְלָה בְּכַח".

ה' תתנב **מג**

וַיְגַלֵּה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים דְּקִרְשָׁה אַחֲרֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וּבִפְרֹט כְּשִׁמוּצִיָּאָם בְּפִי, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק.

ה' תתנג **מד**

יִתֵּן עֲצָה לְכַחוֹר בְּעֲנָן נְסִיעָה לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּוְכַיְחֲנוּ עַל כְּבוֹד אָבִיו וְעַל יְשׁוּבַת הַדְּעַת, וְזִהְרִירוֹת מִהַפְּזִירוֹת הַהוֹרֶסֶת אוֹתוֹ, וַיְגַלֵּה שְׁמֵרְחוֹק מְקַבְּלִים יוֹתֵר מִהַצְּדִיק, וַיְדַבֵּר מִסּוּד הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

ה' תתנד **מז**

יִחֲזַק מְאֹד אֲבָרְךָ אֶחָד שְׁחִיּוֹ מְרוּרִים, וַיְגַלֵּה לוֹ מְאִין נִמְשַׁכַּת הַמְּרִירוֹת הַזֹּה, וַיְגַלֵּה גְנוּת הַחֲטָא הַחֲמוֹר שְׁגוּרָם כֹּל זֶה, וַיִּבְהִיר בְּצִד עַל-יְדֵי עֲצוֹת רַבְּנוּ ו"ל: הַתְּבוֹדָדוֹת, עֲשֶׂרָה מְזֻמּוּרִים, תְּקוּן תְּצוֹת וְכוּ' — מִמַּתִּיקִים הַכֹּל, וַיַּעֲזְרוּ עַל כֶּף מְאֹד.

ה' תתנה **מח**

וַיְגַלֵּה, שְׁכַל הַצְּרוּת וְהַחֲלִישׁוֹת הַדְּעַת נִמְשָׁכִים מִהַחֲטָא הַחֲמוֹר וְהַהֲרֵהוּרִים הַרְעִים, וְזֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן — שְׁצִרְיָה לְקַבֵּל הַבְּזִיּוֹן בְּאַהֲבָה, וְלֹא לְהַתְּרַעַם עָלָיו יִתְבַּרְךָ, וַיִּחֲזַק עַל מְקוֹה, הַתְּבוֹדָדוֹת וְשִׁתְּקָה עַל תְּרוּפִין, וַיְגַלֵּה מִדְּתָם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּעֲנָן חֲזוֹק אַחֲרֵים.

ה' תתנו **נ**

וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמֶּה שְׁעוֹשָׂה עִמָּנוּ רַבְּנוּ ו"ל, וַאֲשֶׁר מִגְּבִיּהֵנוּ מִתְּקַף הַטָּבַע הַאֲנוּשֵׁי הַלֹּא טוֹב שֶׁל קְטָנוֹת וְדִכְאוֹן, וַיְגַלֵּה אֶת יְסוּד דְּעַתוֹ ו"ל הַרְמוֹז בְּרֵאשֵׁי תְבוֹת הָאוֹתִיּוֹת שְׁמַח"ה, וַיִּחֲזַק לְהִיּוֹת חֲזָק בְּהוֹן, וַיִּחֲזַק אֶת הַנִּמְצָן שִׁיְהִי סִבְלָן, וַיִּשְׁמַח בְּמִתְנַת ה' אֲשֶׁר חָנְנוּ בְּבַת, וַיַּעֲזְרוּ לְרֵאוֹת יְשׁוּעַת ה' בְּהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל, וַיִּזְכִּיר בְּטוֹי ר' נַחְמָן טוֹלְטְשֵׁינְעוּר ו"ל עַל קְבַלְתוֹ כֹּל-כֶּף הַרְבֵּה מִמוֹהֲרַיָּת ו"ל.

ה' תתנו **נב**

וַיְדַבֵּר מִהֶאֱרַת הַצְּדִיק הָאֲמֵת, וּמֵאֲמוּנָה פְּשוּטָה, וּמִחֲשִׁיבוֹת אָדָם הַמְּסֻתָּבֵב בְּעוֹלָם הַעֲשִׂיָה וּמִתְחַזֵּק, וַיִּשְׁבַּח הַזּוֹכֵה לְשַׁמַּח וּלְשַׁמַּח, וַיַּעֲזְרוּ לְרַצוֹת רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ אִף שֶׁזֶה עַל-יְדֵי לְבוּשִׁים וְכוּ', וַיִּרְחִיק מִפְּרָסוֹם שֶׁל שְׂקָר.

תְּכַן הַעֲנִינִים

ה

ה' תתנח נד

יגלה נפלאות גדולות שעושה האדם לנפשו, בזה שמקבל על עצמו "מסירות נפש" בעבור דבר שבקדשה, ובפרטיות על גלוי אמתת מציאותו יתברך בעולם, ואיך שזוכה על-ידי-זה להאיר על עצמו אור חמשה הפרצופים: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה וכו', ויתאר זאת באפן נערב מאד, אשרי הזוכה לזה!

ה' תתנט נו

ייעץ עצה ברוכה וישרה לאחד שמסר דרכונו לנוכלים, אשר רצו להשתמש בזה לדבר רע, ועל-ידי-זה גזרו עליו מאסר וכו', ונדריכנו כיצד להתנהג בפרטיות, כדי להנצל מהפח יקוש.

ה' תתס נח

ידבר מהפצת הספרים הקדושים, ומהתכלית הנצחית, ופריחת זמן, ואשרי המנצל חזיו להתבודדות ויחודים.

ה' תתסא נט

יחזק מאד בחור על שברון לבו, שנפל בפגם הנורא וכו', ויאמצו מאד במלחמתו הקשה, ויורה לו דרך תשובה ותקון, על-ידי רבוי התבודדות וודוי, ולמוד ח"י פרקים משניות, שאז יוציא משאול נפשו.

ה' תתסב סא

יחזק מאד על גדלות המחין ומצב-רוח טוב ושמחה, שזו השראת השכינה בבית, ויבאר על-פי דברי מוהרנ"ת ו"ל ענין 'מטי ולא מטי', שזוכים על-ידי שמחת המצוות כדברי רבנו ו"ל, ושזה סוד אב ואם המולידים בנים, סוד שתי עבודות: רדיפה אחריו יתברך — מתד, וצמצום — מאידך.

ה' תתסג סג

יזהיר שלא לקחת עמס יתר של שעורים, ויזרו מאד לסיים הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, וכן יגלה מעלת למוד ואמירת תנ"ך כסדרו, ויחזק שלא לפל בדעתו משום דבר שבעולם.

ה' תתסד סה

ידבר מהנהגת הליכה לרופאים, שאם כבר נדרשים להם, צריך להתיעץ עם הרבה מהם וממחים שבהם.

ה' תתסה סו

ידבר מענין אמירת תהלים ומעלתה, ואמירתם בלילה, ומעלת ידיעת פרוש תהלים, וכיצד אומרים אותם — בצמידה או בישיבה וכו'.

תִּכְן הַעֲנִינִים

- ה' תתסו** סח
 ידבר מענין מציאת הזויג ולמה מתעכב, ויגלה עצות והתחזקות איך להנצל מעכוב הזויג.
- ה' תתסז** סט
 יחזק הורים, שבנם הולך ומתרחק מצור מחצבתנו, לחפור לעצמו בורות נשברים, רחמנא לצלן, ויעוררם שלא ירחקוהו, אלא יפעלו אצלו ויקא על-ידי רבוי קרוב ואהבה שייעיפו עליו.
- ה' תתסח** ע
 יבאר באר היטב מאמרם ו"ל: 'המתפלל על חברו, והוא צריך לאותו דבר — נענה תחלה', ויעורר לקיים לעבדה ולמעשה.
- ה' תתסט** עא
 יחזק אברך אחד חשוף בנים, ויעוררו שלא יתיאש, ויתן לו עצות מפרטות מה יעשה ויושע.
- ה' תתע** עג
 יגלה מעלת הזוכה לחזק את עצמו בעתים הללו — בו יתברך ובצדיקו האמתיים.
- ה' תתעא** עד
 יגלה מעלת המרגיל את עצמו להרים קולו אליו יתברך בזעקה ובשועה.
- ה' תתעב** עד
 ידבר מענין צדקה להדפסת ספרי רבנו ו"ל, ומענין עצה לבוא אליו אחר ההסתלקות, ומעלת הזוכה להתמיד בספריו הקדושים כל ימי חייו.
- ה' תתעג** עה
 ידבר מאמונה, שהיא התריס בפני קשי החיים, וזוכים לזה על-ידי רבוי תפלה.
- ה' תתעד** עו
 יוכיח הנמצא, שעקר תקנתו היא, שייחד לעצמו לפחות חמש דקות בכל יום לחשבון הנפש עם קונו, ועל-ידי-זה ינצל מבני-אדם, שהם דורשים אף טובת עצמם.
- ה' תתעה** עז
 יגלה, שעקר ההתקבחות לרבנו ו"ל היא, על-ידי שיהיה ה"לקוטי-מוהר"ן שגור בפיו ממש, ואין לנו בעולם רק הקדוש-ברוך-הוא.

תְּכַן הַעֲנִינִים

ז

ה' תתעז
יִתֵּן עֲצָה כְּנֶגֶד מַחְלָקָת, שֶׁעָקְרָה הוּא שְׁלֵא לַעֲנוֹת לַצַּד שְׁכַנְגָד, וְאִז תִּפְסֵק הַמַּחְלָקָת מֵאֲלֵיהָ, וְיֹכִיחַ לְקַיִם זֹאת, וְלִבְטֹל מִדַּת הָעֲקָשְׁנוֹת, וְיִגְלֶה נַחֲיִצוֹת עֲבוּדַת הַהִתְבּוֹדְרוֹת.

ה' תתעז
יִגְלֶה, שֶׁלְמוֹד מְשֻׁנוֹת הוּא תְרוּפָה מְצַלַּחַת כְּנֶגֶד בְּעִוֹת נְפִשׁוֹת.

ה' תתעז
יַעֲרֹר וְיַחֲזֵק מְאֹד לְשֹׁמֵר עַל הַדְּבוּר, וְלֹא לְבֹטְלוֹ בְּדְבוּרֵי הַכֹּל וְרִיק, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְשׁוֹן הָרַע וְדְבוּרִים אֲסוּרִים, וְיִתְאַר הַגְּחוּךְ בְּזֶה שְׁיִוְשְׁבִים אֲנָשִׁים וּמִתְכַנְנִים תְּכַנְיֹת כִּיֻּצַד לְהִנְהִיג מְדִינֹת, וְחֲדָלִים מִהַדְּבִקוֹת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

ה' תתעט
יִבְאָר כְּפִי שְׁוֶה נֹגַע רַק לַעֲנִין עֲלֶיהָ לְרַגֵּל, וְיִבְאָר עֲנִין זֶה בְּקִצְרָה, אַרְיֵל-עַל-פִּי שְׁוֶה נֹגַע רַק לַעֲנִין עֲלֶיהָ לְרַגֵּל, וְיִבְאָר עֲנִין זֶה בְּקִצְרָה.

ה' תתפ
יִגְלֶה גְנוּת הָעוֹסֵק בְּדְבוּרִים בְּטָלִים, שְׁנוּפֵל בְּדַעְתּוֹ אַחֲרֵי-כֵן, וְיִתֵּן סִימָן כִּיֻּצַד לִידַע אִם זָכָה לְהֶאֱרָה דְקִדְשָׁה וְכוּ', וְיִזְהִיר שְׁלֵא לְהִיֹּת 'חֲקָרָן' עַל עֲצָמוֹ, כְּשֵׁם שְׁאֲסוּר לְהִיֹּת חוֹקֵר בְּכִלְלִיּוֹת הָאֲמוּנָה.

ה' תתפא
יִתֵּן עֲצָה לְאָב שְׁבָנוֹ פָּגַם, רַחֲמָנָא לְצַלָן.

ה' תתפב
יִחֲזַק וְיִאֲמֹץ וְיַעֲוֹדֵד מְאֹד מְאֹד אָב, שְׁלִבּוֹ שְׁבוּר לְאֲלֵפֵי שְׁכָרִים, בְּאֲשֶׁר בָּנוּ חִבְיָבוֹ יִצָא לְתַרְבוֹת רְעָה, וְיִרְעִיף עַל נַפְשׁוֹ הַדְּאוּבָה טְלָלִי נַחוּמִים לְאִין קִץ, וְיִזְכִּיר לוֹ כִּמְהָ צְדִיקִים מִפְּרָסְמִים שֶׁעָבְרוּ גֵיהֲנוּם זֶה, וְיִזְרְהוּ דְרָף חַיִּים כִּיֻּצַד יִחֲזַק עֲצָמוֹ בְּדְבוּרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְאִיף יַעֲסֵק בְּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל קְרוֹב רַחוּמִים בְּלִי לְהִתְפַּעֵל מִמַּחְלָקָת, וְיִשְׁבַּח מִדַּת הַדְּמִימָה וְהַשְׁתִּיקָה מִכָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו.

ה' תתפג
יִזְהִיר מוֹכּוּחֵי סָרְק עִם מִינִים וְאֲפִיקוֹרְסִים, וְשְׁאֲסוּר לְשִׁמַּע אֶת אֲשֶׁר בְּפִיהֶם הַטְּמָא, רַק לְהוֹצִיא מִפִּיו דְבוּרֵי אֲמוּנָה.

ה' תתפד
יִגְלֶה מַעֲלַת מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת הַמַּתְנַהֵג כְּרֵאוּי עִם תְּלַמִּידָיו, וּמְגַלֶּה לָהֶם אֲמוּנָה וְכוּ', אֲשֶׁר אִין קִץ לְשָׁכְרוֹ.

- ה' תתפה** פח
 יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַזְכוֹת הָאוֹחֵז קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּדָף גְּמָרָא פּוֹסְקִים וְתוֹסְפוֹת
 לְיוֹם, וַיִּגְלֶה נוֹרְאוֹת מִמַּעַלֵּת מַצּוֹת לְנִיחָה לְאוֹרַח, וּמֵה גוֹרֵם בְּזָה לוֹ
 וְלְאוֹרַח.
- ה' ת תפו** פט
 יְדַבֵּר מַחֲיוֹב לַמּוֹד שֶׁלְחֵן עָרוּף בְּכָל יוֹם, וְקִיּוֹם כָּל מֵה שֶׁכְּתוּב בּוֹ בְּדִיוֹק
 בְּלִי לְשִׁנוֹת, וַיְדַבֵּר מֵעֵנֵן דִּין תּוֹרָה וְעִרְכָּאוֹת, וַיִּגְלֶה בִּיצַד מִתְּנַהֵג 'יְהוּדִי
 שֶׁל שֶׁלְחֵן עָרוּף' — כְּשֶׁסּוֹבֵל מֵהוֹיֵלֵת.
- ה' תתפז** צב
 יִגְלֶה נִפְלְאוֹת מִכָּף שְׁבִיֵּאת הַמְּשִׁיחַ תְּלוּיָהּ בְּגִלּוּי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.
- ה' תתפח** צג
 יִתֵּן עֲצוֹת בְּעֵנֵן מְצִיֵּאת הַזּוּג.
- ה' תתפט** צד
 יִתֵּן עֲצָה לַחֲזוֹרֵת בְּתִשׁוּבָה, בִּיצַד לְהִתְנַהֵג עִם אִמָּה, שְׁעֵדִין מִחֲזִיקָה
 בְּכָלִי תִקְשָׁרֵת הַמְּשִׁחִית נֶפֶשׁ כָּל חַי, וַיִּיעֵץ לָהּ לְנַהֵג בְּתִבּוּנָה, שְׁלֵא תֵעָבֵר
 עַל כְּבוֹד אִם.
- ה' תתצ** צה
 יִחְזוֹר עַל מֵה שֶׁבָּאֵר מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל אֵת הַתּוֹרָה שֶׁאִמַּר רַבְּנּוּ ו"ל בִּימֵי חַיָּו
 הַקְּדוּשִׁים, מֵעֵנֵן שֶׁצָּרִיף לַחֲפֹשׁ אַחַר רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֵת,
 שְׁעֵדִין אֶפְשֵׁר לְמַצֵּא אוֹתוֹ בֵּין תְּלִמִּידָיו הַקְּדוּשִׁים.
- ה' תתצא** צו
 יִתֵּן עֲצָה נְכוֹנָה לַחֲזוֹרִים בְּתִשׁוּבָה בִּיצַד יִצְלִיחוּ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֵת בַּהּ בְּחֵרוֹ,
 וְהַעֲקוֹר שֶׁבְּעֵקְרִים — אִיךָ יִקְדְּשׁוּ שֵׁם שָׁמַיִם בְּכָל עֵגוֹן וְעֵגוֹן, עַד
 שְׁאֲחֵרִים יִרְאוּ כֵּן יִתְמַהוּ עַל הַמַּחְזָה הַנִּפְלְאָה הַזֶּה, וַיִּתְעוֹרְרוּ לְעֲשׂוֹת
 כְּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.
- ה' תתצב** צח
 יְדַבֵּר מִמַּצּוֹת הַשְּׂמִתָּה, וַיִּגְלֶה מֵהִי הַעֲצָה כְּנֶגֶד רִשְׁעֵי הָאוֹמֵר: "אֲעַקֵּר
 אוֹתָךְ לְגִמְרִי", וַיְדַבֵּר מִבְּטָחוֹן וְאֱמוּנָה וּמַחֲיוֹב לַמּוֹד הַד' לַמּוֹדִים.
- ה' תתצג** צט
 יִחֲזֹק וַיֵּאמֶץ בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה שֶׁזָּה כָּל עֲנִינֵינוּ, וַיְדַבֵּר מֵהַסְּכָנָה הַגְּדוֹלָה
 הַנִּמְשָׁכֶת מִסָּמ"ך-מ"ם וְנוֹקְבָא דְלִיָּהּ, כְּפִירוֹת וְנֵאוּף, שֶׁאֲדָם עֲלוּל לִפְל
 לָהֵן בִּימֵי חַיָּו, וַיְדַבֵּר מִשְׁכָּחָה וְזָכוֹן בְּבִאוֹר נִפְלְאָה, וַיִּזְהֵר שְׁלֵא

לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ בְּכַעַל עֲבֵרָה, לְחַשֵּׁב שֶׁהוּא צָדִיק אָמֵת.

ה' תתצד קא
יִתֵּן עֲצָה לְגַבִּי רְכִישַׁת דִּינָה פְּרֻטִית וְכוּ'.

ה' תתצה קא
יִחֲזַק בְּחֹזֶק אֶחָד, וַיִּגְלֶה לוֹ פִּיֶּצֶד לְצֵאת מִפְּנֵים הַבְּרִית וּלְתַקְּנוֹ, וַיִּזְהֵר לְכַרֵּחַ מְרַשְׁעִים הַחוֹלְקִים עַל צָדִיק יְסוּ"ד עוֹלָם.

ה' תתצו קב
יִגְלֶה שְׂאֵלוֹ הַמְּצַעְרִים אֶת הַזּוֹלָת, בְּסוּף מַקְבָּלִים עֹנָשׁ הַקְּשָׁה, וַיִּדְבֹר מִסוּד הַדְּמִימָה וְהַשְׁתִּיקָה עַל הַמְּבֹזִים, וַיִּגְלֶה עֲנִין נִפְלָא בְּתַבַּת בְּרֵאשִׁי"ת עַל דְּרָף הַקְּלָה, וַיִּחֲזַק מְאֹד כְּנֹגֵד הַבְּזוּיוֹנוֹת.

ה' תתצז קד
יִגְלֶה אֶת נִקְדָּתוֹ, שֶׁהִיא — לְגִלוֹת יְרֻשַׁת רַבְּנוּ ז"ל לְאַחֲרִים, אִף שֶׁעָבְרוּ עָלָיו עַל-יְדֵי-זֶה מֵיָמַי רַבִּים, אֲשֶׁר בִּקְשׂוֹ לְשַׁטֵּף וְכוּ' וְלֹא יָכֹלוּ.

ה' תתצח קה
יִדְבֹר מֵעֲנִין רַבְּנוּ ז"ל הַמְּרַמֵּז בְּשֵׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ: רַבְּנוּ נַחֲמָ"ן בֶּ"ן שִׁמְעוֹ"ה, שֶׁמִּנְחָ"ם וּמִשִּׁמְ"ח אֶת הַכֹּל, וַיִּדְבֹר מִסוּד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, שֶׁזֶה שֶׁעָשׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא.

ה' תתצט קו
יִדְבֹר מִסְּגֻלַּת מַעֲלַת אֲמִירַת תַּקּוּן חֲצוֹת וְהַבְּכִיָּה הַקְּדוּשָׁה אֲזוּ, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים דְּקִדְשָׁה, וּמִסוּד "יִקַּב הַדִּין אֶת הַהֵר", וַיִּזְהֵר לְשַׁמֵּר עַל פִּתְחֵי פִּי.

ה' תתק קז
יִדְבֹר מִסוּד קְמִיעוֹת שְׁנוֹתָנִים הַצְּדִיקִים מִשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ צְרוּפֵי שְׁמוֹת הַקְּדוֹשׁ הַמְּסֻגָּלִים לִישׁוּעָה.

ה' תתקא קח
יִדְבֹר מִהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, וּמִמְצִיאַת נִקְדָּוֹת טוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ בּוֹ לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ.

ה' תתקב קט
יִתֵּן מְעוֹת וְעֲצוֹת בְּעִבּוּר פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים.

ה' תתקג קט
יִמְרִיץ לְחַשֵּׁק לְדַבֵּר בּוֹ יִתְפָּרֵף בְּעוֹדוֹ בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ.

ה' תתקד קי
 וְזָהִיר לְשֹׁמֵר עַל הַשָּׁנָה.

ה' תתקה קיא
 יִגְלֶה נִפְלְאוֹת פִּיֶּצֶד אָדָם זֹכָה לְהִתְחִיל אֶת יוֹמוֹ בְּקִדְשָׁה, וְהֵיֵאָךְ יִנְצְלוּ
 כֻּלּוֹ לְלִמּוּד הַתּוֹרָה וְלַעֲשׂוֹת טוֹב, וַיִּדְבֹּר מִחוּבַת הַזֹּכָה לְהִתְחַזֵּק
 מֵהַסְּפָרִים, וְלִקְרֹב רְחוּקִים וְלַעֲזֹר לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

ה' תתקו קיג
 יִשְׁבַּח עֲנִין הַזֹּכָה לְחִדּוֹשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, וַיִּבְאֵר מֵאַמָּרִם ז"ל עַל רַבִּי
 אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָף שֶׁשָּׂכַח תְּלִמּוּדוֹ וְכוּ', וַיִּבְאֵר זֹאת עַל-פִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
 בְּאַפֵּן נִפְלָא.

ה' תתקז קטו
 יִחַזֵּק עַל מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשֵׁרוּאָה בְּצַעַר בְּנוֹ, שֶׁהַצָּעִיר נִשְׂא
 לִפְנֵי הַבְּכוֹר מִמֶּנּוּ.

ה' תתקח קטו
 יִגְלֶה מֵהוּ סוּד הַהֲצִלָּתָהּ בְּנִגְדַת הַנְּסִיווֹנוֹת — מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת.

ה' תתקט קטז
 יִדְבֹּר מֵעֲנִין הַדְּלָקַת גֵּרוֹת שֶׁבַת-קֹדֶשׁ — כַּמָּה לְהַדְּלִיק, וְכִיצַד סִדֵּר
 עֲשִׂיתָן, וַיִּנְרָז לְשִׁמְעַע שְׁעוּרִים מִן הַמַּגִּיד שְׁעוֹר דִּיקָא בְּהִלְכוֹת טְהָרָה,
 וְלִשְׁמֹר עַל כְּבוֹד חֲמִיו וְחִמּוֹתוֹ.

ה' תתקי קיז
 יִדְבֹּר נִפְלְאוֹת מֵהַזֹּכָה לְדַבְּקוֹת תְּמִידִית בּוֹ יְתִבְרַךְ, עַל-יְדֵי שֶׁמִּחַפֵּשׂ אַחֵר
 אֲמַתְתּוֹ יְתִבְרַךְ, וּמִשִּׁיגוֹ כָּאֵן כְּדַגְמַת עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, וְאֵלוֹ הֵם חַיִּים
 אֲמַתְיִים, וַיִּזְכִּיר שֶׁהַבֵּית-יוֹסֵף זָכָה לְנִשְׁמָה בְּזָכוֹת לְמוֹד הַמְּשַׁנֵּ"ה.

ה' תתקיא קיט
 יִפְלִיג בְּמַעַלַת הָאֲמוּנָה, וְהַסִּימֵן עַל הַיּוֹתָה — כְּשֶׁמִּחְזִיק בְּהַתְּבוּדוֹדוֹת
 בְּקַבִּיעוֹת.

ה' תתקיב קכ
 יִדְבֹּר מֵהַנְּסִיווֹנוֹת הַגְּדוֹלִים שִׁישׁ עַל הָאֲמוּנָה בְּזִמְן הַזֶּה.

ה' תתקיג קכא
 יִדְבֹּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִגְּדֹל הַהֲעֻלְמָה וְהַהֲסַתְרָה שִׁישׁ עַל הַצְּדִיק הָאֲמַת,
 שֶׁעַל זֶה מְקוֹנְנִים בְּאִיכָה, וּמִתְנַחֲמִים בְּשִׁבְתָּ נַחֲמוּ, עַל הָאוֹצֵר שֶׁל יִרְאֵת
 שָׁמַיִם שֶׁהַשְּׂאִירוֹ לָנוּ הַצְּדִיקִים.

ה' תתקיד קכד
 יעורר מאד לברח מהמדה הרעה של בטול זמן, שגורם רעות גדולות,
 ויחזק להיות בשמחה, וידבר מנקדת היסורים שיש לישראל כדגמת אב
 הרודה בכנו.

ה' תתקטו קכו
 ידבר מסבלנות בבית, ומענין איזה נתיח לרף הנולד, ומהולד"ה בנקל,
 ויגלה ששמחה מסגלת לזה ביותר.

ה' תתקטז קכז
 יפליג במעלת הרצון דקדושה, שעל ידו זוכים להגיע אל השלמות,
 ומש"ה עומד בן שמד לרצו"ן וכו', ויחזק מאד על-פי זה.

ה' תתקיז קכט
 יחזק בענין למוד התורה, שזו כל תכליתנו — לקשרנו לשרשנו העליון,
 וידבר מקיום התורה הקדושה, אף כשאין מבינים עדין וכו', וימתיק
 זאת על-פי מקראי קדש.

ה' תתקיח קל
 ידבר נפלאות ממעלת הזוכה לעסק בקרוב רחוקים, ובפרט כשמזכה
 אותם באכל פשר, ומענין גוף ונשמה, שהנגוד ביניהם גורם לאדם כל
 הצרות וכו', וידבר מבחינת מחלקת שבאדם, שיש בו רצונות מנגדים.

ה' תתקיט קלב
 יחזק מאד בחור שנפל בדעתו, מחמת שאינו מוצא את זווגו, ועובר
 עליו מה שעובר וכו', ויראה לו כיצד הוא שוה בעצמו, ועתידה ישועתו
 לבוא.

ה' תתקכ קלד
 יזרו לברח מקטנות הדעת ולהיות בשמחה, ולאחז במדת ההסתפקות
 גם בשעורין כסדרן, ויתאר איך צריך מקרב לרבנו ו"ל להיות — אדוק
 כל-כף ברבנו ו"ל, עד שפך שיחותיו יהיו מדבורי רבנו ו"ל.

ה' תתקכא קלו
 ידבר מהתקשרות אל הצדיק, שהוא רבנו ו"ל, ומענין שר ושמש, שאלו
 שתי בחינות בהתקרבות, ויענה לנמצן פמה סעיפים הטורדים מנוחתו
 בענין ההנהגה אצלנו: א. ותיקין. ב. קימת חצות. ג. תפלה בכח. ד.
 רופאים. ויבאר דעתו בבהירות בסעיפים הללו, ויזכירנו לקיים כל עצות
 רבנו ו"ל בלי להסתפל על אחרים.

ה' תתקכב קמ
 יגלה נפלאות ממצלת הזוכה ללמד את הפרנ"ג מצוות ולהתפלל על
 כל אחת מהן, ויבאר מצלת המקיים מצוותיו יתברך בשמחה דיקא.

ה' תתקכג קמא
 יחזק בת ישראל, וידבר משלוש-בית, וישיב על שאלת בת ישראל —
 האם להעיר את בעלה בבקר לתפלה, וישבח מצלת האשה המבשלת
 ללומדי תורה.

ה' תתקכד קמב
 יחזק ויאמן לברח מהטבע האנושי המכריח לרכאון, ויבאר מאמרם
 ו"ל: אין ו'היה' אלא לשון שמחה, וידבר מחובת תלמיד-חכם להיות
 בקי בתנ"ך, ואין שיף בזמננו האסור ללמד תנ"ך, וידבר משאר למודים
 שלא לעשותם בבלבול ובמתח.

ה' תתקכה קמד
 יביע שמחתו על דבר רבנו ו"ל שמתפשט, ואשר זו כל חיותו, וידבר
 מהגאלה התלויה בשמחה, ומהספור של הבת-מלך, שהמשנה למלך
 נקט בשלש בחינות: כסופים, רצונות ובטחון.

ה' תתקכו קמה
 ידבר מצדקה להדפסה, שזה עולה על כל הצדקות, ויעורר לנצל את
 הזמן היקר בלמוד התורה הקדושה.

ה' תתקכז קמז
 יגלה מצלת האשה המנצלת את זמן הדלקת הנרות לשפך לבה לפני
 המקום.

ה' תתקכח קמז
 יגלה למקרב חדש את הענין היסודי השיך לבית מדרשו, שכל ענינו
 הוא "ברסלב" בטירתו, בלי הערוב של דברים מתמיהים, שכל אחד
 הביא עמו מבחוץ וכו'.

ה' תתקכט קנ
 ידבר ממצלת האוחז בספר-המדות של רבנו ו"ל, ומענין למוד התורה
 המביא לידי זכרון, וקיום מה שלמד, ויחזור על מתק אמריו של
 ה'אור-החיים', וידבר מגאות המביאה לעזונות חמורים, ומהתבודדות
 שצריך לזה אמונה, וממצלת למוד משנ"ה, שהיא אותיות נשמ"ה.

ה' תתקל קנא
 יביע שמחתו מִכֶּף שֶׁהִנְמַעַן בֶּשֶׁר לוֹ עַל שַׁבַּת מִפְּלֶאָה שֶׁהֵיְתָה לוֹ בְּבֵית
 אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעִיר צָפַת, וַיְדַבֵּר מֵעַקֵּר נִקְדָּתוֹ, שֶׁהִיא רַק לְהַפִּיץ אֹר
 נְדָעוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וַיְדַבֵּר מֵהֶרְמוֹז בְּמֵאֲמָרָם ז"ל, עַל
 כֵּחַ רַבִּי שֶׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי לְהוֹשִׁיעַ לְמִשְׁתַּטַּח עַל צִיּוֹנוֹ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין
 "קְבִיעוֹת" בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, וּבְרִיחָה מִמַּחְלָקָת.

ה' תתקלא קנד
 יגְלֶה שְׂמֵחָה וְסֻפּוּק עַל הַבְּשׂוּרָה, שֶׁכָּל הַסְּפָרִים נִדְפְּסוּ מִחֲדָשׁ בְּאֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, וַיְבִיעַ תְּקֵנָה עַל הַתְּגֻלוֹת אֱלֻקוֹת שֶׁתִּהְיֶה בְּכָל הָעוֹלָם, וְאִזּוֹ אֵין
 שִׁיף שׁוֹם יְרִידָה, כִּי אֵיךְ אֶפְשֶׁר לִפְלֹ? ! וְזוֹכִים אִזּוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וַיְבָאֵר
 עַל-פִּי זֶה פְּסוּק בְּשׂוֹפְטִים.

ה' תתקלב קנה
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין תְּפִלַּת הַהִתְבּוֹדְדוֹת, שְׂאִין לָהּ דְמִיּוֹן וְנִקְשֶׁר לְתַפְלוֹת
 הַקְּבוּעוֹת. וַיְבָאֵר, שְׂאִסוּר לומר הֵי"ג מְדוּת בְּשַׁעַת הַהִתְבּוֹדְדוֹת אֶפְלוּ
 בְּדֶרֶךְ טַעֲמִים, כְּמוֹ שֶׁעוֹשִׂין כְּשִׂמְתְּפִלָּלִים בִּיחִידוֹת, וַיְבָאֵר הַטַּעַם, וַיִּזְכִּיר
 מִסְפָּר "אַרְחוֹת חַיִּים" בְּעֲנִין אֲמִירַת י"ג מְדוּת לְפַחַד הַדֶּרֶךְ וכו'.

ה' תתקלג קנז
 יגְלֶה מַעֲלַת הַטּוֹבָה שֶׁעוֹשֶׂה פְּלוֹנֵי הָרוּשָׁם אֶת הַתּוֹרוֹת שֶׁנִּדְבְּרוֹת
 בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וַיִּזְרוּ לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם שְׂמִירַת שַׁבַּת, וַיְבַהִיר
 מַעֲלָתָהּ בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וַיְדַבֵּר מֵגִזְלָה פְּרִטִית לְפִי דְבָרֵי הַבַּעַל-
 שִׁם-טוֹב הַקִּדוּשׁ, וַיַּעֲזֵר עַל שְׂמֵחָה.

ה' תתקלד קנט
 יַעֲזֵר מֵאֵד מֵאֵד אֶת מִי שֶׁמִּפְקִיר אֶת דְּבוּרֵי פִּיו, אֲשֶׁר מִפְּסִיד לְעֲצָמוֹ
 בְּגִשְׁם וּבְרוּחַ, וַיְדַבֵּר מֵזְכוּרֹן יוֹם הַמִּיתָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִרְצָה תְּמִיד לְדַבֵּר
 רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ה' תתקלה קסא
 יְדַבֵּר מִקּוּנְטְרִס "דֶּרֶךְ אֲמוּנָה", וּמִשְׁאֵר הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, וַיִּגְלֶה שֶׁהֵם הִשְׁעֵר
 לְהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּזְהִיר הַנִּמְעָן שֶׁלֹּא יַעֲסֹק בְּעוֹד עֲנִינֵי חוֹבוֹת חוּץ
 מֵהַדְּפֶסָה, וַיִּזְכִּיר מִדְּרָשׁ נוֹרָא וְאִים, הַמִּתְאָר הַיֵּטֵב אֶת חַיֵּי הָאָדָם, וְאֵיךְ עוֹמֵד
 לְמִשְׁפָּט יוֹם הַדִּין, וְאֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֵר תְּמִיד דְּבָרֵי הַמִּדְרָשׁ הַלְלוּ.

ה' תתקלו קסב
 יִשְׂבַּח הַזּוֹכֶה לְעֵסֶק בְּפִרְסוּם אֹר וְנְדָעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וַיִּגְלֶה חַיּוֹב
 הָאָדָם לְשִׂאת אִשָּׁה, הֵינּוּ לֹא לְהִיּוֹת לְבָדוּ, כִּי יָכוֹל לִפְלֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָן,

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

וַיִּזְהַר לְשׂוֹמֵר עַל כְּבוֹדוֹ הָעֲצָמִי כְּשֶׁעוֹסֵק בְּהַפְצָה, שְׂוֵהוּ כְּבוֹד הַצַּדִּיק.

ה' תתקלו קסג

יִגְלֶה שְׂקָדִים שְׁמוֹכִים אֶת הָאָדָם לְאִיזוֹ הָאָרֶה — מְנַסִּים אוֹתוֹ מְאֹד, וַיִּרְחִיק מִדְּאָגָה הַמְכַלֶּה אֶת הָאָדָם, וַיִּדְבֵּר נִפְלְאוֹת מִמֶּנֶת הַבְּשׂוּחַן.

ה' תתקלח קסה

יִגְלֶה שְׂלֶקֶרֶב רְחוּקִים הוּא תְּקוּן הַבְּרִית, וַיִּדְבֵּר מִמַּעַלֶּת לְמוֹד "סִפְר־הַמִּדּוֹת", וַיִּזְרַז לְשִׂמְחָה אֶת אִשְׁתּוֹ וּלְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה.

ה' תתקלט קסו

יְדַרְיָה בְּעַל, שְׂרוּחַ אִשְׁתּוֹ נּוֹפֶלֶת מִפְּעַם לְפַעַם מִחַמַּת רִגִּישוֹת וַתְּבִיעָה לְתִשׁוּמַת לֵב, וַיִּזְרַז לְכַבְּדָהּ מְאֹד, וּלְשִׂמְחָה בְּכָל הָאֲפָנִים.

ה' תתקמ קסח

יְדַבֵּר מִבְּחִינָה שֶׁל "חֲסִיד מְטוּגָן", שְׂמַחֲזֵק אֶת עֲצָמוֹ בְּמָה שְׂעוֹבֵר עָלָיו, וַיִּדְבֵּר מִמַּחְלָקֶת שְׂעַל רַבְּנּוֹ ז"ל וְאֲנָשָׁיו, וַיַּחֲזֵק לְלַמֵּד בְּשָׂאֵר סִפְרֵי חֲסִידוֹת מִתְּלִמֵּי הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ.

ה' תתקמא קסט

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִנְּשִׂמָּה שְׂזוֹכָה לְהַתְקַרֵּב לְרַבְּנּוֹ ז"ל לְמִרוֹת כָּל הַעֲכוּבִים וְהַקְּשָׁיִים עַל כֵּן, וַיִּדְבֵּר מִסּוּד הַבּוֹשָׁה וְהַתְּשׁוּבָה, וַעֲצָה לְבוֹשָׁה הִיא הָאֲמוּנָה.

ה' תתקמב קעא

מִכְּתָב כְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", בּוֹ יִכִּין אוֹתָם הַכְּנָה דְרָבָה לְקִרְאָת יְמֵי אֱלוֹל הַקְּדוֹשִׁים וְהַטְּהוּרִים, וַיִּזְרְזֵם וַיַּעֲרָרֵם עַל לְמוּדִים מְסִימִים לְיָמִים קְדוֹשִׁים אֱלוֹ, וַיַּחֲזֵקֵם עַל גְּדֵל הַשְּׂעִשְׁעוּעִים שֶׁישׁ לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ מִזֶּה.

ה' תתקמג קעב

יֹכִיחַ מְאֹד עַל רַעַת הַיּוֹפּוּחִים וְהַהֲתַנְצָחִיּוֹת עִם מִתְּנַגְדִּים שׁוֹנִים, וַיִּסְפֹּר מַעֲשֵׂה מִבְּעַל הַתְּנִיָּא וְלִקְחוֹ בְּצִדּוֹ, וַיִּבְיֵא הַתְּבַטָּאוֹת מִרַבְּנּוֹ ז"ל עַל שְׂאִין אֲכַפַּת לוֹ שְׂלֵא יִזְכְּרוּהוּ עַל מוֹסְרָיו, וַיִּבְאֵר כִּיצַד מִתָּר רְקוּדִין וְהַמַּחְצֵאת כֶּף בְּשִׁבְתָּ, וַיִּבְיֵא מְקוֹר בְּדַבְּרֵי הָאֲר"י ז"ל לְעִנְיַן הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקִים.

ה' תתקמד קעד

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמֶּנֶת הַהֲתַחֲזָקוֹת שֶׁהִיא כֹּה נְחוּצָה לְאָדָם, וְהִיא עַל־יְדֵי יְדִיעָה שֶׁהוֹי"ה הוּא אֱלֹקִי"ם סוּד שְׁתֵּי הַבְּקִיאוֹת, וַיִּבְאֵר עַל־פִּי זֶה אֶת

מִצְוֹת סִימְנֵי דָג טְהוֹר בְּאִפֶּן נוֹרָא וְנִפְלָא לְעִבְדָּהּ וּלְמַעֲשֶׂהּ וּלְהִתְחַזְקוֹת.

ה' תתקמה קעו

יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת מִהַנְּסִינּוֹת אֲשֶׁר בֵּהֶם מְנַסִּים אֶת כָּל אָדָם וּבְתַקְוָה הַחֲשׂוֹף
אֲזִי הַהִכָּרֵם לְהִתְחַזֵּק בְּאִמּוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ וַיִּזְרַח לְלִמּוֹד הַרְבֵּה אֶת
”שִׁיחוֹת רַבְּנוּ ז”ל”, וּלְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׂמְחָה בְּפִעֵל.

ה' תתקמו קעח

מִכְּתָב פְּלִילִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ ”חֲסִידֵי בְּרִסְלָב”, בּוֹ יַעֲזְרֵם מְאֹד
לְקַרְאֵת עָרֵב רֵאשׁ חֲדָשׁ אֱלוּל בְּהַתְּעוֹרְרוֹת עֲלִיּוֹנָה וְנִפְלְאוֹהָ עַד מְאֹד,
וַיִּבְאֵר בְּאֵר הַיֵּטֵב סוּד אִוֹרוֹת וְכָל־יָם הַמְּבֹאֵר בְּכַתְּבֵי הָאָרֶץ ז”ל, וַיִּתְרַגֵּם
הָעֲנִינִים הַנִּשְׁגָּבִים הֵהֵם לְעִבְדָּהּ וּלְמַעֲשֶׂהּ, וַיִּדְבֵּר מֵעֵינַי ”יֵשׁ וְאִין”
וּמֵעֵינַי כַּעַס וְסִבְלָנוֹת וְסוּד פְּנוּת אֱלוּל, וַיַּעֲזֵר עַל כָּל זֶה מְאֹד.

ה' תתקמוז קפ

יִבְיַע שְׂמֻחָתוֹ עַל בְּשׂוֹרַת הַתְּקַרְבוֹת הַנִּמְעָן לְדָרֶךְ אֱמֶת שֶׁל רַבְּנוּ ז”ל,
וַיִּגְלֶה לוֹ מַעֲלַת וְזִכּוֹת מִי שְׂמַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְשִׂמְחָה בְּאַלְקוֹתוֹ, וַיַּעֲזְרוּ
עַל אֲמִידַת תְּהִלִּים, וַיִּזְכְּרֵי שִׁיחַת נֶכֶד מוֹהֲרֵי”ת ז”ל עַל עֲנִינֵי מַקְוֶה.

ה' תתקמוח קפא

יִגְלֶה, שְׂמֵה שְׁהוֹלֵךְ לוֹ לְאָדָם שְׁלֵא ’כְּסֻדֵּר’, הוּא מִפְּנֵי שְׂאִינוֹ מִתְּבוּרָד,
וְאִינוֹ חוֹקֵק הַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית בְּנִפְשׁוֹ. וַיִּדְבֵּר מֵעֵינַי יְחוּדִים קְדוּשִׁים,
וּכְשִׁנְמִצָּא בְּאֲצִילוֹת, אֵין שׁוּם רַע נוֹגֵעַ כְּלָל, וַיִּבְאֵר הָעֲנִינֵן בְּאִפֶּן עָרֵב
וּמְחַק לְנֶפֶשׁ מְאֹד, וַיַּעֲזֵר לְהִתְדַבֵּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, עַל־יְדֵי אֲתַעֲרוּתָא
דְּלַתְתָּא, עַד שְׂיִזְכֶּה לְמָה שְׂיִזְכֶּה.

ה' תתקמט קפג

מִכְּתָב פְּלִילִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ ”חֲסִידֵי בְּרִסְלָב”, בּוֹ יַעֲזְרֵם עַל
הַנְּהַגַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָעוֹרְכִים סִיּוּמִים שֶׁל לְמוּדִים קְדוּשִׁים בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה, וַיִּבְקֹשׁ מִכָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל עִיר, שְׂיַעֲשׂוּ ’קְבוּץ רֵאשׁ הַשָּׁנָה’
בְּמִקּוּמָם וּבְעִירָם דִּיקָא.

ה' תתקנו קפד

מִכְּתָב פְּלִילִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ ”חֲסִידֵי בְּרִסְלָב”, בּוֹ יַעֲזְרֵם עַל
הַתְּרַחֲקוֹת מִכַּח הַמְּדַמָּה, וְלֹא לְרוּץ אַחֲרֵי בְּעָלֵי דְמִיּוֹן הַחוֹלְקִים עַל רַבְּנוּ
ז”ל, כִּי אֵין הֵם צְרִיכִים לְאִיזוֹ בְּרִיָּה, מִחֲמַת שְׂכָכָר יוֹדְעִים אִיךָ לְהִתְנַהֵג
עַל־יְדֵי רַבְּנוּ ז”ל, וַיִּגְלֶה מְדַרְגָתָם וְכוּ', וַיִּדְבֵּר מִהַתְּכִלִית הַנִּצְחָחִית.

ה' תתקנא קפו

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת הַתְּפִלָּה לְיַד שְׂרִיד בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת

תָּכֵן הַעֲנִינִים

מְקוֹם נִשְׁגָּב זֶה, וַיְדַבֵּר מֵאִיזָה פֶּח יְקוֹשׁ שֶׁנֶּפֶל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, עַל-יְדֵי שֶׁנִּשְׁתַּדֵּף עִם שְׂאִינֵם הַגּוֹנִים, וְגוֹרְמִים לוֹ בְּזִיזוֹנוֹת עֲצוּמִים, וַיִּגְלֶה שְׁסוּף גָּנֵב לְתֵלְיָהּ, וַיְדַבֵּר מִטוֹב ה', וַיַּעֲזֹר לְכַרְח אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ.

ה' תתקנב קפט

יִגְלֶה לְנִמְעַן שֶׁנֶּצוּל מִסַּפְּנָה, וְחִיּוֹ הַעֲנָקוּ לוֹ בְּמַתָּנָה, שֶׁעָלָיו מִטַּל תַּפְקִיד — לְגַלוֹת אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, וַיִּבְהִיר עֵינָיו הַהִפְצָה שֶׁהַחֲדִיר בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר כָּף הִיא צְרִיכָה לְהַעֲשׂוֹת — לֹא מִשְׁנֵה עַל-יְדֵי מִי, וְלֹא מִשְׁנֵה בַּיַּצֵּד וּבְאִיזָה מְחִיר, וְהַמְּשַׁל לָזֶה הוּא כְּדַגְמַת שְׂרָפָה, שֶׁהִתְכַרַח לְכַבוֹתָהּ תַּכְּף-וּמְיָד בְּלִי חֲשׁוֹנוֹת כָּלֵל.

ה' תתקנג קצב

יִבִּיעַ הַתְּעִינֵינֹת עַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַמִּתְגוֹרְרִים בְּאֶזוֹר הַנִּמְעָן, וַיִּבְקָשׁוּ פְרוּט עַל פְּעִילוֹתָם, וַיַּחְזֹר עַל הַדְּבוּרִים הַיְקָרִים שֶׁדִּבֶּר בְּסַעֲדַת מְלוּוֹה-מְלֶכָה מֵעֵינָן 'כִּי תֵצֵא' וְעֵינָן 'כִּי תָבוֹא', סוּד צֵאת הַשָּׁנָה הַעוֹבְרֶת וּבוֹא הַשָּׁנָה הַבָּאָה, וַיַּחֲזֹק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ לְהַבִּיא מַתָּנוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל — סִיּוּמִים בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

ה' תתקנד קצג

יַחֲזֹק מְאֹד בַּחֹר, שֶׁיִּשְׁוַעַת מְצִיאַת זְוִיגוֹ מִתְעַכְבֶּת, וַיֵּאמְצוּ מְאֹד בְּהִרְאוֹת לוֹ הָאָמֶת הַבְּרוּרָה, שֶׁבְּשָׂמִים כָּבֵד רְשׁוּם כָּל פֶּרֶט וּפְרָט מִנְשׂוּאָיו, וְאֶפְלוּ מִסַּעֲדַת הַחֲתָנָה, אֲשֶׁר לֹא יִכִּילָהּ הַרְעִיּוֹן, וַיַּעֲזֹרוּ עַל תַּפְּלָה וּבִקְשָׁה בְּלִי עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם.

ה' תתקנה קצד

יִבִּיעַ שִׁמְחָתוֹ עַל שִׁזְכָּה לְבַחֹר אֶחָד, שְׂרוּשֵׁם אֶת כָּל הַדְּבוּרִים, וַנִּעֲשֶׂה מִזֶּה סֵפֶר 'תּוֹף הַנִּחְל', וַיִּשְׂבַּח אֶת הַבַּחֹר וְאֶת כְּשָׁרוֹן פְּעֻלָּתוֹ, וַיַּעֲזֹר לְכַבֵּד אֶת הָאִשָּׁה מְאֹד, וְלִהְיֶיהָ אֶת הַבֵּית בְּלִי שׁוּם הַקַּפְדָּה, וַיַּחֲזֹק עַל-פִּי צְרוּף הַשֵּׁם חֲב"ו.

ה' תתקנו קצו

יַחֲזֹק אֶחָד שְׁזוֹכָה לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁלֹּא יִתְבַטַּל מִלְמוּד הַתּוֹרָה מִחֲמַת עֲסָקוֹתָיו, וַיְדַבֵּר מֵעֵינָן קְבוּץ רֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּכָל עִיר דִּיקָא, וַיִּגְלֶה בַּיַּצֵּד הַתְּנַהֲגוֹ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּדוֹר הַקּוֹדֵם בְּקְבוּץ רֵאשׁ הַשָּׁנָה.

ה' תתקנז קצז

יְדַבֵּר מִתְקוֹן הַבְּרִית, שֶׁהוּא: מְקוּוֹה, וְלִיחַד יַחֲדֵי הַשְּׂמוֹת שֶׁל הַד' עוֹלָמוֹת מִלְמַעְלָה לְמַטָּה וּמִלְמַטָּה לְמַעְלָה וְכוּ', וְכֵן אֲמִירַת הַתְּקוֹן הַכְּלָלִי, וְח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת, וּפְזוּר צְדָקָה לְהַרְפָּסָה, וְלַעֲסֹק גַּם בְּהִפְצָה בְּזִמְן הַפְּנוּי.

ה' תתקנח קצט
 ידבר מקדשת 'כי תצא השנה', ויבאר בבאור באר היטב דבור רבנו ז"ל
 בספר המדות: 'יום שאדם עושה תשובה הוא למעלה מהזמן', ויחזק
 על זה, ויבאר ענין 'תשובה' — מה היא ואיך היא.

ה' תתקנט ר
 ידבר נוראות מחשבת הדור הזה, שאור וחשף משמשים בו בערבוביה,
 ואשרי מי שמפיץ ספרי רבנו ז"ל, שהם התקון על כל הטריף פסול,
 וידבר מסדר ההשתלשלות מזמן מוהרנ"ת ז"ל עד דור זה מקבלי תורת
 רבנו ז"ל, איך שפכל שהיה בהם החדוש הנשגב, היטה ההצלמה יותר
 גדולה.

ה' תתקס רג
 ידבר דבורים לזהטים בתבערת אש קדש המצרף נפש הנפולים, ומחיה
 אותם בחיות חדשה לגמרי, ומגלה להם איך מתכבסת נשמתם מפגם
 הברית, על-ידי הבכיה בחדש אלול, ויבאר זאת על-פי פסוק וצרוף
 בראשית, כצוטט מר' יעקב אבוחצירא, וידבר מבטול אליו תתברך,
 שעל-ידי-זה מרגישים שמחת השם יתברך באדם, וכן בענין הקשר עם
 הצדיק, ויזהיר שלא להסתפל בעין רעה על מי שאינו מקרב, ויבהיר
 שסגלת השמחה להציל מפגם הברית.

ה' תתקסא רד
 ידבר מאיזה בן בליעל שהנמקן רוצה לנקם בו, מחמת שגורם לו צער,
 ויזרוז לצאת מענינים כאלו, ורק לעסק בתורה, ויבאר תבת בראשית
 כבאור ר' יעקב אבוחצירא, ויגנה ענין המחלקת, ויזרוז לשמח על-ידי
 פלי זמר וכו'.

ה' תתקסב רו
 יפיח רוח חיים בעצמות היבשות, על-ידי שיחזק ויאמץ מאד באפן
 נעלה לקיים מצוותיו של מלך מלכי המלכים בשמחה שאין לה קץ
 ותכלית, ויבהיר צטוטים מפמה מובאות על גדל מעלת הענין, ושכר
 הדבק במצוותיו של מקום על-ידי שמחתו הגדולה והעצומה. ויעורר
 על למוד בספר החנוף.

ה' תתקסג רז
 יוכיח בתוכחה מגלה את הנמקן, שפתח גישה שלילית, שאינו צריך
 לשלח את בניו לשיבות, ויגלה לו מה עלתה לאלו שאחזו כף, איך

תְּכֵן הָעֲנִינִים

אָבְדוּ אֶת בְּנֵיהֶם לְגַמְרֵי, וַיַּעֲזֹר מְאֹד עַל זֶה, וַיִּצְרַף מֵאִמְרָם ז"ל: "לֹא עִם הָאָרֶץ חָסִיד", לְעֲנִין הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל.

ה' תתקסד רט

יְגַלֶּה, שְׁפָרִישוֹת הַמְּבִיאָה אֶת הָאָדָם לַיְדֵי חֲטָא גָּמוּר, הִיא "רְעָה חוֹלָה", וַיְדַבֵּר מִכֶּתִ"ם שֶׁל עֲבָרָה וְהִתְקוּן שֶׁל מִכֶּתִ"ם וְכוּ', וְעֲנִין מְסִירוֹת נֶפֶשׁ לְגַמְרֵי שְׁלֵא לְחֲטָא, וַצְרִיף לְחֲשָׁב שְׂכָר מַצּוּהָ וְכוּ'.

ה' תתקסה רי

מִכְּתָב כָּלְלִי לְכָל־לֵיזוֹת אָנָּשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלָב", בּוֹ יַעֲזֹרְרֵם וַיּוֹכִיחֵם, וַיִּזְרְזֵם לַיַּדַּע מִי הִבִּיאֵם לְכָל זֶה, וְעַל-כֵּן אֵין רְאוּי לָהֶם לַעֲזוֹב אֶת רַבְּנוּ ז"ל, שְׁנֵקָה אוֹתָם כָּל-כָּף, וַיִּצְרִיף בְּזֶה שְׁצָרִיכִים לְזַכֵּר מַעֲלַת נִשְׁמַתָּם וְכוּ', וַיִּתֵּן סִימָן לַיַּדַּע — הָאֵם כָּכָר זָכָה אָדָם לְזַכֵּךְ אֶת עַצְמוֹ וְכוּ'.

ה' תתקסו ריד

יַחֲזֹק אֶת הַמְּתִיסֵר בִּיסוּרֵי הַנֶּפֶשׁ, שְׁבָאִים מֵעֲוֹנוֹת חַמוּרִים, וַיֵּאֱמָצוּ מְאֹד לְתַקֵּן חֲטָא זֶה עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה, וַיְבַהִיר דְּבָרָיו בְּבַהִירוֹת יְתָרָה עַל-פִּי דְבָרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל מֵעֲנִין יְהוּדָה וְתַמָּר וְכוּ', שֶׁהִתְקוּן לְזֶה הוּא מְשִׁיחַ, וַיְדַבֵּר מִסְּגֻלַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַיַּמְעִינֵן לַמּוֹד הַתּוֹרָה, וְעֲנִין דְּחִיַּת הַשְּׂדוּף בְּיַדֵּים, וְשְׂמֵחָה פְּנִימִית הַנִּמְשָׁכַת מֵהַפְּרַת אֱלֻקוֹת, וְח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת.

ה' תתקסז ריז

יַבִּיעַ תְּרַעַמַת עַל שֶׁהִזְנַח אֶצֶל אָנָּשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ עֲנִין הַנְּסִיעָה לְקָרֵב אָנָּשִׁים לַהֲשֵׁם יְתִבְרַךְ כְּרִצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּשְׂבַּח הַנִּמְעָן שְׁזָכָה לְזֶה, וַיְבַהִיר דְּבוּר הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, שִׁיְהוּדֵי — מוֹלִיכִים אוֹתוֹ.

ה' תתקסח ריח

יְדַבֵּר מִמַּדַּת הַהִסְתַּפְּקוֹת גַּם בַּתּוֹרָה וְכוּ', וְכֵן לְשֹׁמֵר עַל זְמַנֵּי הַשָּׁנָה, וְאֲסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מֵרַבּוּי עֲבוּדָה, וְהַעֲקָר הוּא הַרְצוֹן, אֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹ שְׂתִי בַחֲיִנוֹת: רְצוֹן בְּקִטְנוֹת וּבְגֻדְלוֹת.

ה' תתקסט רכ

יַחֲזֹק בַּת יִשְׂרָאֵל עַל שְׂמִירַת הַשְּׁלוֹם וְהַשְּׁלוֹהָ בְּבֵיתָהּ, וְשְׂמִירָה עַל כְּבוֹד בְּעָלָהּ.

ה' תתקע רכז

יּוֹכִיחַ אֶחָד שְׁעוֹמֵד לְבַצֵּעַ הַחֲלָטָה חַפְזוֹה לְגַרֵּשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ, וַיִּיָּסְרוּ מְאֹד, שְׁלֵא יַעֲשֶׂה שְׂטוּת כְּזוֹ, לְהִתְאָכֵזֵר עַל עַצְמוֹ וְעַל יַלְדָּיו, וַיַּחֲזִקוּ לְהִתְמַיֵּד בְּמִשְׁנֵיּוֹת הַמְּכַנְיָעִים אֶת הַיָּצָר.

ה' תתקעא רכב

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַעֲנֵן נְגוּנִים וְשִׁירָה וּבִפְרָט בְּחֹדֶשׁ אֱלוֹל, וַיְגַלֶּה שֶׁהַשִּׁירָה
וְהַשְּׂמֵחָה הֵן תְּכַן הַבְּרִית וְכוּ', וַיַּחֲזֵק עַל זְרִיזוֹת בְּהַדְפָּסָה וְאִזְהָרָה
לְהַתְּרַחֵק מִחֻבוֹת.

ה' תתקעב רכג

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת נִפְלְאוֹת מְקַדְּשֵׁת מִצְוֹת מִלֵּה, וְגִדְלַת הַשְּׂמֵחָה בְּקִיּוּמָה,
וַיְבַהִיר, שְׂיָמִי אֱלוֹל הֵם תְּשׁוּבָה עַל כָּל פְּגָמֵינוּ, וַיְדַבֵּר מַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה
עַל עֲנֵן אֲגוּ"ז.

ה' תתקעג רכה

יַחֲזֵק בְּעֲנֵן הַסְּתַפְלוֹת תְּמִידִית עַל הַהִשְׁגָּחָה הַפְּרָטִית, וַיִּלְמַד מִגְדְּעוֹן בֶּן
יוֹאָשׁ עֲנֵן הַבְּטוּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְרֵאִיתָ הַטּוֹב בְּכָל יְהוּדֵי, וְהַתְּקַשְׁרוֹת אֶל
הַצְּדִיק הַאֲמֵת, וְעֲנֵן שׁוֹפֵר שֶׁל אֱלוֹל, וְסוּד רֵאשׁ הַשְּׁנָה — בְּנֵן
הַמַּלְכוּת, וְהַמַּלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ עָלֵינוּ.

ה' תתקעד רכז

יַעֲוֹר לְלַמַּד בְּשִׁיחוֹתָיו שֶׁל רַבְּנוּ וַיִּלְל, וְלִהְיוֹת בְּקִי בְהֵן, וַיְדַבֵּר מֵהֵד
הַסְּגוּרָה שֶׁל הַיַּצֵּר הָרַע, וּמַעֲנֵן מֵהַ שְׂבִיד בְּטוֹחַ, וַיַּעֲוֹר לְחַטָּף טוֹב
בְּבַחֲנֵה שֶׁל מְעַט גַּם־כֵּן טוֹב, וַיְדַבֵּר מַעֲנֵן סִפְרֵי בַעַל הַסֵּלֶם זְצ"ל.

ה' תתקעה רכט

מִכְּתָב כְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְרֶסֶלַב", בּוֹ יַעֲוֹרֵם לְעָרֹךְ
חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ בְּצֵאת הַשְּׁנָה וְלִקְרֹאת בּוֹא הַשְּׁנָה הַחֲדָשָׁה, וַיִּרְאוּ הַהֲבִדֵל
בֵּין תַּלְמִיד "הַיִּכְל־הַקֹּדֶשׁ" שְׁזָכָה לְצִיָּת, עִם מֵה הוּא נִגָּשׁ לְרֵאשׁ הַשְּׁנָה,
לְבִין מִי שְׁלֵא זָכָה לְצִיָּת.

ה' תתקעו רל

יְדַבֵּר מֵהֵם הַסּוֹעֵר שֶׁל זֶה הָעוֹלָם, וּמִגְדֵּל הַזְּכוּת וְהַשְּׂמֵחָה לְיַדַע מֵרַבִּי
כְּזֶה, וַיִּנְגִּיל לְסַפֵּר כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם לֹא עוֹסְקִים בְּזֶה,
סִימָן שֶׁהָאֱמוּנָה לְקוּיָה, וְעַל־יְדֵי רַבּוּי הַתְּבוּדוֹת, אֵין מְפַחְדִּים מִשׁוּם
דְּבָר שְׂבַעוֹלָם.

ה' תתקעז רלב

יִתֵּן עֲצָה לְשִׁכּוּרַת לֵב, מִחֲמַת שֶׁהִיא חֲשׂוֹכַת בְּנִים, שְׁלֵא תִדְחַק אֶת
הַשְּׂעָה, וּבִינְתִים תִּחַפֵּשׂ עֲבוּדָה בְּעֶסוֹק עִם יְלָדִים.

ה' תתקעח רלג

יַחֲזֵק מְאֹד אֶחָד הָעוֹסֵק בְּקְרוּב רְחוּקִים, וַיִּבְאֵר לוֹ כִּיצַד אָדָם בְּמַצְבוֹ
צָרִיף חֲזוּק בְּיוֹתֵר.

תִּכְנֵן הָעֲנִינִים

- ה' תתקעט** רלד
 ידבר נפלאות לאחד מאנשי שלומנו בעיר אשדוד, ויגלה לו כיצד בעירו
 צריך שייעשה מגדל אור לרבנו ו"ל, וכן קבוץ ראש השנה, ויחזק מאד
 לאחז במדת משפט, שעל-ידי-זה מסיר ממנו כל הפחדים.
- ה' תתקפ** רלה
 יאחל מזל טוב ללידת בן, ויחזיק בעל כיצד להתיחס לאשתו היולדת
 בזמן פנה, ויעוררו על שמירת הדבור מאד, ועל התמדה בתורה, ויזרו
 להפנות בין אנשי שלומנו המתקבצים בעירו בראש השנה.
- ה' תתקפא** רלז
 ידבר ממדת השכחה דקדושה, ומענין הפללות נפלאה בכח עליון,
 ומענין דפאון ומרירות, ויזרו לטהר האויר שסביבותיו, על-ידי דבקות
 קבועה בו יתברך, ודבור תמידי בכל מקום שהולך.
- ה' תתקפב** רלח
 יאחל מזל-טוב להלדת הבת, ויעורר האב לגרם לבתו להיות בת
 תלמיד-חכם, ויעוררו על קביעות עצומה בשעורים מסוימים, ויורה לו
 צו השעה בהפצת הקונטרסים המדברים מאמונה.
- ה' תתקפג** רמ
 ידבר נפלאות מקדשת ארץ ישראל, ויבאר דעתו בענין קבוץ ראש
 השנה, כשיעדין הגבול סגור, ויפרט כיצד נתינה הענין של הקבוץ
 במרון.
- ה' תתקפד** רמג
 יגלה, שהשמחה מבערת את כל הקלפות המסבכות את האדם, ויחזק
 עצות נוספות כיצד לטהר את האויר כשיושב בין אנשים הרחוקים ממנו
 יתברך, ויחזק מאד על כך.
- ה' תתקפה** רמד
 יחזק מאד על אמונה פשוטה בעת עכוב הישועה, ויביא קטע נפלא
 מתנא דבי אליהו על כך, ויגלה מעלת הזוכה להדפיס ספרים קדושים
 באותיות מאירות עינים ובדפוס נאה ומתקד.
- ה' תתקפו** רמו
 יעורר על נצול הזמן בכל יום, וידבר מזכות חלקנו ברבנו ו"ל, ויחזק
 על למוד בכל חלקי התורה הקדושה.

תַּכְּן הָעֲנִינִים

כא

ה' תתקפז רמח
יגלה נוראות מגנות הפוגם בפגם הברית, איך שהוא תמיד בכעס וברע,
ועקר תקונו הוא שמחה ועשית חסד, וכן עסק התורה וקרוב רחוקים.

ה' תתקפח רנ
ידבר מהחייב לשמר על בריאות הגוף, ולזכר מהתכלית הנצחית, אשר
אז שבים כבר עתה אליו יתברך, ויזהיר מדבור בטל, ומעקירת הנשמה
על-ידי הפעס, ושמירת קדשת השמיצה והראיה, ובריחה מפרסמת.

ה' תתקפט רנב
ידבר מהנהגות בלתי מישבות של חמרות וקולות, הנפאות מהעדר ישוב
הדעת, ויזהיר שלא לשפף את צרותיו בפני אשתו, וידבר משמחה
לעמת שקיעה בדכאון.

ה' תתקצ רנג
יעורר שלא להסתכל על העבר, אלא להביט קדימה, וללמד מטעיות
הנהגה ולתקנן לעתיד, ויחזק על שמחה ואי פחד מאף אחד, והזהרות
מהכנעה שלא פראוי בבית.

ה' תתקצא רנה
יחזק בחור, שישמע בקול אביו, ויסע עמו לקבוץ אנשי שלומנו במרון,
שעל-כל-פנים גם ביניהם יש עשרה וכו', וישמחו על הזכות הזו לעמת
מניעות אחרות, ויחזקו על הדפסה וקבלה לעתיד בענין זה.

ה' תתקצב רנז
יחזק את הנמען שגר במקום רחוק מרפויי יהודים החרדים לדבר ה',
ויעודדו שהלא השם יתברך מלא כל הארץ כבודו וכו', וצריך לחפש
אחר אורו יתברך, וידבר נוראות נפלאות ממצות נטילת ידים פראוי
ובהדור, ויגלה למה זוכים על-ידי-זה.

ה' תתקצג רנט
ידבר נפלאות מהחוב לפרסם את האמונה, ובפרט בתקופתנו, בה
הערכ-רב שופכים את זבל פפירותם להרס את כלל ישראל, ויבאר דבור
רבנו ו"ל בענין שכל המדמה ושכל הנקנה, ויגלה מעלת הפכנים את
עצמו בלמוד ספרי רבנו ו"ל, ואשר רק על-ידי-זה אפשר להיות מקרב
אליו, ויזכיר דבור מהרבי רבי אלימלך זי"ע, בענין שהיבשה היא גם-כן
גם, וידבר נפלאות מגלוי אלקות, שאם בני-אדם היו יודעים מסם החיים
הזה, היו יוצאים ממרירותם.

ה' תתקצד רסג

ידבר מלמוד החיים העמק מאד, ומענגן שער הגו"ן, שזכה לזה משה בענותנותו ואי ראיתו פסלת בזולת, ויוציא רמזים מכמה פרטים בעניני קנינים לחיי האדם ולהתחזקותו, וידבר ממי שבונה סוד "היכל-הקדש", שיש עליו נסיונות בג' פרטים, והתקון לזה הוא התבודדות. ויבאר באפן נפלא על דרך הנ"ל סוד ציצית ותפלין, וידבר מענגן מחין שנעשים מצמר רחלים פשוט וכו', ויארץ לתאר את גדל השעשועים של הדבוק בו יתברך, ומאזין לשירת הבריאה, שעל ידי זה כבר אינו מתעסק בשטיות, ורואה גנון חדש מתוך כל הבלבולים, ויבאר כיצד יכול להיות שתפאות ממון תהיה יותר מקל התפאות, ויבאר כיצד יבא מענגן חפוש אחר הצדיק, ויספר מימי געוריו, מה שזכה על ידי למוד ספרי רבנו ז"ל וכו'.

ה' תתקצה רעא

יפליג במעלת מדת הסכלנות וסוד הצמצום, וידבר ממעלת חדושי תורה אמתיים, והמגלה תורה בעולם, ויתנה רעת ושטות המלחמות שהורסות את האנושות, וכמו שיש בכלליות — יש בפרטיות וכו', ויספר מעשה נורא שראה בשבקר בבית אבות.

ה' תתקצו רעב

ידבר מסוד ירידת נשמת רבנו ז"ל לזה העולם, ואיך שהסמ"ך-מ"ם צעק וכו', ומה קורה היום, שנתפרסמים כל מיני מפרסמים של שקר וכו', ומי שעוסק בפרסום דעת רבנו ז"ל, עובר עליו מה שעובר, ובין אנשי שלומנו מסתובבים כאלו, אשר אין להם שום שיכות לרבנו ז"ל, ומי שקבל ממנו טובה, צריך למסור נפשו להפיץ דעתו בעולם.

ה' תתקצז רפ

יגלה, שאסור לו לאדם לבלבל את עצמו בכל מה שעושה, כי אם להיות בשמחה, ולחטף טוב במשך היום בישוב הדעת, ויחזק על אמונה פשוטה.

ה' תתקצח רפא

ידבר נפלאות מהתכלית הנצחית, ויראה גדל הגחוף והשחוק של חיי ההבל, וימשיל את הרדיפה אחר הכסף למשחק המונופול של הילדים, וידבר מלבושי הנשמה — המה המצוות, ויבאר ענגן משה רבנו — ויירד משה מן ההר אל העם, וזה שהצדיק מלביש את עצמו, וצריך להחזיק טובה ולהשאר אצלו, וכל היסורים שעוברים, הם כדי לקרב את האדם אליו יתברך. ויתאר בלשון צחות איך האדם אפסי, ואיך שקוברים

אותו וכו', וידבר מעבודת ה' בעולם הזה כדגמת העולם הבא, ומשלמות האמת, ומהצדיק שהוא כדגמת דג, שאי אפשר לתפס אותו.

ה' תחקצט רפו
ידבר מרפואה על עצבים שההכרח לקחת, ויגלה ששמחה היא רפואה גדולה לזה.

ו' אָלְפִים רפז
ידבר מהפצת ספרי רבנו ז"ל, ומהתחדשות האמונה, וממסירת כל עניני היום אליו יתברך, והתחזקות במצות השמחה, ואמירת תהלים, ו'תקון הכללי', ובאור ענין 'תפלה בכח'.

ו' א רפט
ידבר מקבוץ ראש השנה בעיר אשדוד, ונדריהו מה לדבר עם אנשי שלומנו, ויעורר על שלום ואהבה ביניהם, ויראה איך יכול אדם להכניס את עצמו לגמרי בתוך האמונה הקדושה, ולמה זוכה פשמכניס את עצמו בתוך התפלה וההתבודדות.

ו' ב רפז
יגלה כיצד להתחסס לשמועות שאומרים בשמו, ויספר על ההפצה שנעשית אצלו ובפרט ה"לקוטי תפלות", ויביע התפעלותו, איך מוהר"ת ז"ל כל-כף התיגע עד שהוציא ספרו, ויעורר שלא להתערב עם עזי פנים שבדור.

ו' ג רפז
יעורר לישוב דעתו על פריחת הזמן, וינצלו רק על-ידי תורה ומצוות, ויבהיר כי שמחה מסגלת ללמוד, ורבנו ז"ל מבין את נפש האדם.

ו' ד' רפז
מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו "חסידי ברסלב", בו יגלה נוראות נפלאות מסוד תורה ותפלה, שהם סוד אורות וכלים להשיג בהם רוחניות חיות אלקות, ויבהיר שלא לעין בשום ספר בשעת התפלה, ויאריר אור התפלה באור בהיר ונהיר עד מאד.

ו' ה רצה
יעורר את הבעל לחזק את אשתו בשעתה הקשה, וידבר מאמונה המתפשטת בכל קומת האדם, ויחזק על נעם חלקנו ברבנו ז"ל, ויגלה סוד ענין "נשמה כללית" ומהותה.

- ר' ו רצו
 יזהיר לברח ממחלקת אפלו עם רשע גמור, ויחזק על ענין "חובת היום", ועל סבלנות.
- ר' ז' רחצ
 ידבר מאיזה ענין פרטי, שאחד מנע חלול ה', ויגלה חובת המחאה, שאם אין מחין — נתפסים, ועקר המחאה — הפצת ספרי האמונה.
- ר' ח רצט
 יחזק הנמען שהעתיק מקום מגוריו, ויגלה לו תפקידו שם, ואיך יכול להגביה שם נשמות ישראל, ויחזקו פי הכל בהשגחה פרטי פרטית.
- ר' ט ש
 ידבר מאמונה ומיחודים קדושים, וישנה את אור הנשמה למגנט הנמשך תמיד אל החלק השני שלו, רק שלא תהיינה מחצות עבות ביניהם, ויגלה שזמן חצות הוא הזמן בו אפשר להוריד המחצות.
- ר' י שב
 ידבר משבח העוסק בתורה הקדושה בארץ הקדש, ויחזק לשמח על נקדה זו.
- ר' יא שג
 יעורר על מעוט הדבור, וישל איה אכפת לו משום דבר, ואז ישמר על אוניו, וינגיל עיניו לראות אלקות, וישוב הדעת, שההכרח לצאת מהעולם, ועל-כן ראוי לצבור רק טוב.
- ר' יב דש
 יאחל לקראת ערב ראש השנה תשמ"ה אחולים נפלאים, ויבאר מאמרם ו"ל במסכת ראש השנה על החלוק בין שופר דראש השנה לשופר דיום הכפורים.
- ר' יג שה
 ידבר ממצלת מצות הצדקה.
- ר' יד שו
 ידבר ממהות קבוץ ראש השנה, שביסודו אין לו שום שיכות לקבר צדיק, רק העקר הוא ההתאספות עם אנשי שלומנו היקרים, ויגלה מצלת הצדיקים שהיו בזה העולם.
- ר' טו שז
 יחזק את הנמען ששלח לו עשרה ספרים מנגדים שהדפיס מספרי רבנו

ו"ל, ויגלה לו, שזוהי המתנה היקרה ביותר שמביאים לרבנו ו"ל לראש השנה.

ר' טז שח

ידבר ממעלת הזוכה להוציא כסופיו מהכח אל הפעל להיות על ציון רבנו ו"ל, ואף שפרוץ בכלבולים — זה פדאי, ויחזק לשמח על זה, וידבר מראש השנה של רבנו ו"ל, ויתנה גנות הפרסום של שקר.

ר' יז שט

יזכיר אחד, שכל דבר קטן וגדול מכניסו לרכאון וכו', ויגלה לו איך על-ידי שממליכים אותו יתברך זוכים להפטר מזה, ויחזק לשמח על שזכה להיות אצל רבנו ו"ל בראש השנה, ויפליג במעלת הפצת ספרי רבנו ו"ל, שזה מקרב את הגאולה, וידבר מקונטרס "שומר הברית" והפצתו.

ר' יח שיא

יגלה, שעל-ידי שהאדם בונה את מדת המלכות — אמונה, זוכה להכלל לגמרי בו יתברך, ואינו מקנא שום ברך, ויבאר ענין שאמר רבנו ו"ל, שעל חלף טוב אפשר לראות את הכלים של בית-המקדש, ויגלה תשוקתו להפצה, וידבר מאברך אחד שבוער להפצת ספרי רבנו ו"ל, שצריך לחזקו ולא לשברו.

ר' יט שיד

יזכיר מאד בחור אחד שזכנסו בו דמיונות של הכל הגובלים בשגעון גדלות, ויעוררו מאד, שככל שאדם מכיר את גדלת הבורא, כמו-כן חש באפסיות עצמו, ויזהירו להתקרב באמת לקדשה, שאז יצא מכל שטיותו.

ר' כ שטו

ידבר נפלאות מתשוקת הנפש להתקרב אל ה', ויגלה שנפילה — שרשה מגאות וישות, שחושב שהשיג משהו, ויעורר להתקרב מחדש על-ידי למוד התורה ושמחה בתשובת יום הכפורים.

ר' כא שיז

יעורר לדבר אליו יתברך בלשון שרגיל בה, וזה סוד אור הגאולה, וידבר ממעלת תקון חצות.

ר' כב שיט

יחזק הינו לראות הטוב תמיד, ויגלה מעלת הד' ימים שבין יום

תָּכֵן הָעֲנִינִים

הַכְּפוּרִים לְסִכּוֹת עַל־פִּי דִבְרֵי מוֹהֲרָנִ"ת ו"ל, וַיִּדְבֵּר מִשְׁמַחָה וְדַבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת.

ו' כג שֶׁכ

יְגַלֶּה הַתְּקוּוּהָ הַיְחִידָה שֶׁיֵּשׁ לְהִנְמָעֵן, שְׁנֹלְכָד בְּחֻטָּא פְּגָם הַבְּרִית, וְהוּא: רַבּוּי וְדוּי, וְעִקְשָׁנוּת בְּאֻמִּירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְהַפְּצָה.

ו' כד שֶׁכּא

יְגַלֶּה מַעְלַת צְנִיעוּת הָאִשָּׁה, וּמַעְלַת הַמְּחֻזָּק וּמַעוֹרָר עַל כָּף.

ו' כה שֶׁכּג

יַעוֹרָר מְאֹד עַל לַמּוֹד הַלְכָה, וַיִּסְפַּר מֵר' יוֹסֵף יוֹנָה ו"ל, אִיךָ הַתְּמִיד בְּזוּהַ, וַיִּזְרוּ לַהֲיוֹת מִתְּמִיד, וּלְנַצֵּל אֶת זְמַנֵּי הַנְּסִיעוֹת לְלַמּוֹד.

ו' כו שֶׁכּד

יִדְבֵּר נִפְלְאוֹת מֵהַתְּשׁוּבָה הָעֲלִיּוֹנָה לָהּ אָנוּ זוֹכִים בַּיּוֹם כְּפוּרִים הַקְּדוֹשׁ, וַיִּתֵּן עֲצָה כְּנֶגֶד יֵצֵר לְעַבְרָה — שְׁמַחָה וְאֻמִּירַת תְּהִלִּים, וַיִּבְאֵר מֵאֲמָרָם ו"ל, שְׁתוּרָה הִיא תְּכַלִּין כְּנֶגֶד הַיֵּצֵר הָרָע.

ו' כז שֶׁכּה

יְגַלֶּה, שְׁשְׁמַחָה מִרְחֻבַת אֶת הַדַּעַת מְאֹד וְכֵן הַתְּבוּדָרוּת, וְעַל־יְדִי־זוּהַ יוֹדֵעַ אִיךָ לַהֲתַנְּהֵג כְּרַאוּי בְּעִנְיָן לַמּוֹדִיו וְכו'.

ו' כח שֶׁכּז

יִדְבֵּר מִתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָרוּת, שֶׁהוּא חֲשָׁבוֹן הַנְּפֶשׁ עַל כָּל הַיּוֹם, וַיִּזְכֹּר הַתְּבִטָּאוֹת מוֹהֲרָנִ"ת ו"ל עַל הַדִּין וְחֲשָׁבוֹן שֶׁל יוֹם הַנְּסִיעָה, וַיַּעוֹרָר לַהֲתְמִיד בַּתוֹרָה וּבְדַבְּרוּרֵי אֱמוּנָה עִם הַזּוֹלָת.

ו' כט שֶׁכּח

יְגַלֶּה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעְלַת הַזּוֹכָה לְעֵרֶף נְסִיעוֹת, וְלִילָף מִמְּקוֹם לְמְקוֹם לְהַפְיֵץ אֹרֶךְ רַבּוּנוּ ו"ל, שְׁעַל־יְדִי־זוּהַ יִזְכֶּה לְהִרְבֶּה בָּנִים בְּרוּחָנוּיּוֹת.

ו' ל שֶׁכּט

מִכְּתָב כְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", בּוּ יַעוֹרְרָם עַל הַיָּמִים שֶׁבֵּין יוֹם הַכְּפוּרִים לְסִכּוֹת, לְנַצֵּלֵם לְדַבְּרִים קְדוּשִׁים — לְמַצּוֹת וְלַמּוֹד, אֲסַפֵּת צְדָקָה וְהַפְּצָה, וַיִּדְבֵּר מִסּוּד הַסִּפָּה וְהַלּוּלֵב וְעִנְיָן הַהַתְּבוּדָרוּת.

ו' לא שֶׁכּל

יִדְבֵּר מִקְדָּשֶׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַיּוֹכִיחַ הַנְּמָעֵן, שֶׁרַק הוּא בְּעַצְמוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת עַצְמוֹ מֵהַעֲצוּבוֹת וְהַדְּכָאוֹן, עַל־יְדֵי גִדּוּל כַּחַת הַבְּחִירָה שְׁלוֹ.

תִּכְן הָעֲנִינִים

כז

ו' לב שלג

יחזק ויאמץ לקיים עצות רבנו ז"ל על-פי הצרוף המרמז באותיות שמח"ה: ש'לחן צרוף, מ'קנה, ח'צות, ה'תבודדות.

ו' לג שלה

יזהיר בענין שמועות שאומרים בשמו, שצריך לברר מקורן, וענין אמירתן — באיזה אפן נעת נאמרו וכו', ויבטל שמועה, כאלו הבטיח עולם הבא על איזה ענין וכו'.

ו' לד שלו

יסמיה מחרת יום הכפורים לחנכה, בזה שפועל להכין ספרים "גר להצדיק", להדפיסם כבר מאז, שיהיו מוכנים לחנכה, וידבר מישועה שבוא תבוא, ויזהיר לשמר על גבולנו מכל מיני אנשים מפקפקים, כדי שלא יצא שם רע על רבנו ז"ל ותלמידיו הקדושים.

סוד ה' לִירָאִיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעַם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱמָה לוֹ

תְּקוּן הַכֶּלֶלִי

תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכֻלְלִיּוֹת הַחֻטָּאִים
וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצִלָּן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנָסָה וּלְהַצְלָחָה
בְּכֹל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי־נִיּוֹת
אֲשֶׁר־י מִי שְׁיֵאמְרֵם בְּכֹל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תְּקִנּוּ, גְּלוּ וְצַוּה לְפִרְסָמוֹ לְכָל יִשְׂרָאֵל.
רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ וְהַנוֹרָא אִוֵּר הַגְּנוּז וְהַצֶּפּוּן
בוֹצִינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵינוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

תקוין הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקוין זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר
ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל פי-חסיתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר-בארץ המה ואדירי כל-חפצי-
בם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסיד
נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ה יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ו חבלים נפלוי לי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
ז אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות יסרוני
כליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
בל-אמוט: ט לכן א שמת לבי ויגל כבודי אף-
בשרי ישכן לבטח: י כי א לא-תעזב נפשי לשאול
לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך
נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חַטָּאתָה:
 ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב יְהוָה לוֹ עֵז וְאֵין
 בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בָּלוּ עַצְמִי בְּשִׂאתִי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדְךָ נְהַפְךָ
 לְשִׁדְי בְּחַרְבְּנִי קִיץ סְלָה: ה חַטָּאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
 לֹא־כִסִּיתִי אִמְרָתִי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
 נְשִׂאתָ עֵז חַטָּאתִי סְלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצֵא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סֵתֵר לִי * מְצַר תִּצְרֵנִי
 רְנִי פִלֵּט תִּסּוּבְּנִי סְלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
 כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הַבֵּין בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוּם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאֲבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
 בִּיהוָה חֹסֵד יִסּוּבְּנֵנוּ: יא שִׁמְחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְצַחַת מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֹת
 בְּחִלּוֹ: ה אֲנִי־אִמְרָתִי יְהוָה חֲנֻנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חַטָּאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יִאֲמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאֲבַד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

יִקְבֹּץ אָזוֹן לוֹ יֵצֵא לַחֲוִץ יְדַבֵּר: ^ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
כָּל־שֹׁנְאֵי עָלַי | יַחֲשֹׁבוּ רָעָה לִּי: ^ט דְּבַר־בְּלִיעַל
יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: ^י גַּם־אִישׁ
שְׁלוּמֵי | אֲשֶׁר־בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
עֵקֵב: ^{יא} וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
יב בּוֹזֵאת יִדְעֵתִי כִּי־חִפְצָתָּ בִּי כִּי לֹא־יִרְיעַ אִיבִי
עָלַי: ^{יג} וְאַנִּי בְּתַמִּי תִּמְכַּתּ בִּי וְתַעֲיִבֵנִי לְפָנֶיךָ
לְעוֹלָם: ^{יד} בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְעַח מִשְׁכִּיל לְבַנְי־קָרַח: ^ב כְּאִיל תִּעְרֹג
עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם כֵּן נִפְשֵׁי תִעְרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
ג צְמָאָה נִפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חֵי מְתֵי אָבוֹא
וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ^ד הִיִּתְהַלֵּךְ דְּמַעְתִּי לַחֵם יוֹמָם
וְלַיְלָה בְּאֶמֶר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אֵיךָ אֱלֹהֶיךָ: ^ה אֵלֶּה
אֲזַכְּרָה | וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי | נִפְשֵׁי כִּי אֶעְבֹּר | בַּסֶּדֶךְ
אֲדִידִם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
חוֹנֵג: ^ו מִה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי | נִפְשֵׁי וְתַהֲמֵי עָלַי הוֹחֲלִי
לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יִשׁוּעוֹת פְּנֵינוּ: ^ז אֱלֹהֵי עָלַי
נִפְשֵׁי תִשְׁתַּוְּחַח עַל־כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְץ יִרְדֵּן
וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצַעֵר: ^ח תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרָא
לְקוֹל צְנוּרִיךָ כָּל־מִשְׁבְּרִיךָ וְנִגְלִיךָ עָלַי עֲבְרוּ:
ט יוֹמָם | יִצְוֶה יְהוָה | חֲסִדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: ^י אֲזַמְּרָה | לְאֵל סְלַעֵי לְמָה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֲזָן אֹיֵב: * בְּרָצַח |
 בַּעֲצָמוֹתַי חֲרַפּוּנִי צוֹרְרִי בְּאִמְרָם אֵלֵי כָּל־הַיּוֹם
 אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: † מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּהְיֶה
 עָלַי הַזְּחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֹדְנֵנו יְשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְּתָם בְּשִׁלַּח
 שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמוֹתָו: † הַצִּילֵנִי
 מֵאִיֵּבִי | אֱלֹהֵי מִמֶּת־קוֹמְמֵי תִשְׁנַבְּנֵי: ‡ הַצִּילֵנִי
 מִפְּעֵלֵי אָוֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: † כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חַטָּאתַי יְהוּה: † בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיְפֹנְנו עוֹרָה
 לְקַרְאתִי וּרְאָה: † וְאַתָּה יְהוּה־אֱלֹהִים | צְבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִקְיָצָה לְפָקֶד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תַּחַן
 כָּל־בְּגָדֵי אָוֶן סָלָה: † יָשׁוּבוּ לְעָרְב יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: † הִנֵּה | יִבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: † וְאַתָּה יְהוּה תִשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: † עֲזוּ אֵלֶיךָ אֲשֶׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנַבְּנֵי: * אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יְקֹדֵמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשַׂרְרֵי: † אֶל־תִּהְרָגֶם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעַמּוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּנְנוֹ אֲדָנִי: * חַטָּאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאֲוָנָם וּמֵאֲלֹהֶה
 וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: † כִּלְהַב בְּחִמָּה כִּלְהַב וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁלַל בִּיעַקֵּב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיֵּשְׁבוּ לָעָרֶב יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
 יִנְיֵעוֹן לֶאֱכֹל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִינּוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֶדָּה וְאַרְנַן לְבַקֵּר חֲסֶדְךָ כִּי-הָיִיתָ מִשְׁנֵב לִי
 וּמָנוּס בְּיוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מִשְׁנֵבֵי אֱלֹהֵי חֲסֶדֶי:

עז א לְמַנְצַח עַל- יְדוּתוֹן לְאַסָּף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי *
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַצְעֶקָה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנֵּי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוּג מֵאַנְהָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעִיטְךָ רוּחִי סָלָה: ה אַחֲזֹתָ
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקְדָּם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה
 עַם-לִבְבִי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הֲלַעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנֵּי וְלֹא-יִסִּיף לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנִצַּח
 חֲסֶדְךָ נֹמֵר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשִּׁבְחָה חֲנוּת אֶל
 אִם-קִפֵּץ בָּאֵף רַחֲמֵי סָלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מֵעַלְלִי-יָהּ כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקְדָּם פְּלִאָדָּה: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּךְ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכְךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
 כְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדְעֶתָ בְּעַמִּים
 עֶדָּה: טז נֶאֱלֶתָ בְּזִרְוֹעַ עַמְּךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סָלָה:
 יז רָאוּךָ פְּמִים | אֱלֹהִים רָאוּךָ פְּמִים יַחֲלוּ אֵף יִרְגְּזוּ

תקון הכללי

תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
 אף־חצציד יתהלכו: יט קול רעמך | בגלגל האירו
 ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ: כ בים דרפך
 ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נדעו:
 כא נחית כצאן עמך ביד־משה ואהרן:

צ א תפלה למשה איש־האלהים אדני מעון אתה
 היית לנו בדר ודר: ב בטרם | הרים ילדו
 ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד־עולם אתה אל:
 ג תשב אנוש עד־דבא ותאמר שובו בני־אדם:
 ד כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר
 ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בבקר
 כחציר יחלף: ו בבקר יציץ וחלף לערב ימולל
 ויבש: ז כי־כלינו באפך ובחמתך נבהלנו:
 ח שנה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך: ט כי
 כל־ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו־הנה:
 י ימי־שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת |
 שמונים שנה ורהבם עמל ואון כי־גז חיש ונעפה:
 יא מי־יודע עז אפך וכיראתך עברתך: יב למנות
 ימינו בן הודע ונבא לבב חכמה: יג שובה יהוה
 עד־מתי והנחם על־עבדיך: יד שבענו בבקר
 חסדך ונרננה ונשמחה בכל־ימינו: טו שמחנו
 כימות עניתנו שנות ראינו רעה: טז יראה אל־
 עבדיך פעלך והדרך על־בניהם: יז ויהי | געם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ
 וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנְנָהוּ:

קה א הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים
 עלילותיו: ב שירו-לו זמרו-לו שיהו בכל-
 נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו ישמח לב א
 מבקשי יהוה: ד דרשו יהוה ועזו בקשו פניו
 תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר-עשה מפתיו
 ומשפטי-פיו: ו זרע אברהם עבדו בני יעקב
 בחיריו: ז הוא יהוה אלהינו בכל-הארץ
 משפטיו: ח זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלה
 דור: ט אשר פרת את-אברהם ושבועתו לישחק:
 י ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם:
 יא לאמר לך אתן את-ארץ-כנען חבל נחלתכם:
 יב בהיותם מתי מספר כמעט וגרים בה:
 יג ויתהלכו מגוי אל-גוי מממלכה אל-עם אחר:
 יד לא-הניח אדם לעשקם ויזכח עליהם מלכים:
 טו אל-תגעו במשיחי ולגביאי אל-תרעו:
 טז ויקרא רעב על-הארץ כל-מטה-לחם שבר:
 יז שלח לפניהם איש לעבד נמכר יוסף: יח ענו
 בכבל רגלו ברזל באה נפשו: יט עד-עת
 בא-דברו אמרת יהוה צרפתהו: כ שלח מלך
 ויתירהו משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון
 לביתו ומשל בכל-קנינו: כב לאסר שריו בנפשו

וּזְקַנְיוּ יַחֲבֹם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עֲמוּ מָאֵד וַיַּעֲצֵמָהּ
מִצְרָיו: כה הִפְךָ לָפָם לְשֵׁנָא עֲמוּ לְהַתְנַפֵּל בַּעֲבָדָיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדוֹ אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בּוֹ: כז שָׁמוּ
בָּם דְּבָרַי אֹתוֹתַי וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת-דֹּגְתָם: ל שָׂרַץ אֲרָצָם
צִפְרֹדָעִים בַּחֲדָרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרַב
כְּנִיזִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב גָּתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרָד אִשׁ
לְהַכּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיִּךְ גִּפְנִים וּתְאֵנֹתָם וַיִּשְׁבֵּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אֲרָבָה וַיִּלַּק וַאֲיִן מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיִּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בַּשֶּׁבֶטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצְרַיִם בְּעֲאֹתָם כִּי-נִפְל פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּ וְאִשׁ לְהַאֲיִר לְיִלְהָ: מ שָׁאֵל
וַיָּבֹא שָׁלוֹ וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁפִיעֵם: מא פָּתַח עִזֹּר
וַיִּזְוְבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּעֲצוֹת גָּהֶר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
דְּבַר קֹדְשׁוֹ אֶת-אֲבָרָהֶם עֲבָדוֹ: מג וַיּוֹצֵא עֲמוּ
בַּשִּׁשּׁוֹן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גֹּזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְעֲרוּ הַלְלוּיָהּ:

תקון הפלגלי

קלז * על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
 בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
 בנרותינו: ג פי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
 ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
 את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
 ירושלים תשכח מיני: ו תדבק לשוני | לחפי
 אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלים על
 ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
 ירושלים האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
 ח בת-בבל השדודה אשרי שישלם-לך את-
 גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שיאחו ונפץ את-
 עלליך אל-הסלע:

קג * הללויה | הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע
 עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
 ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בגבל וכנור:
 ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים וענב:
 ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
 ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שכוח עמו נגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהנה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם מפלטם
 מרשעים וישועם פי חסו בו:

בסיעתא דשמיא הספר הקדוש הזה נדפס

לרפואה שלמה של **רינה** בת **שרה**

שתיהיה בריאה בכל איבריה וגידיה

ותתגבר על המחלה.

שתאריך ימים בעולם הזה ובבא,

בבריאות השלמה ובנחת דקדושא

מכל ילדיה ושתזכה להשתתף

בכל השמחות של ילדיה.

ולרפואת **שרה** בת **נעימה** שתיהיה בריאה

בכל איבריה וגידיה וטיפי דמיה,

שתאריך ימים בבריאות השלמה

היא ובעלה ושיזכו לנחת דקדושא

מכל יוצאי חלציהם.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רויטל בת רות

פרנסה בשפע רב בית חדש חדש

רכב חדש חדש

והכל לכבוד השם

נחת יהודית מהילדים

להצלחת **משפחת פרץ**

להצלחת **משפחת דזנשוף**

להצלחת **משפחת מור**

לעילוי נשמת

יהודה בן חסיבה ז"ל

סוליקה בת עישה ז"ל

יקוט בת חנה ז"ל

שמעון בן רחל ז"ל